П 65
3437

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
И. Бр. 57367

Бр. 1. Год. IX.

СТАРМАЛИ

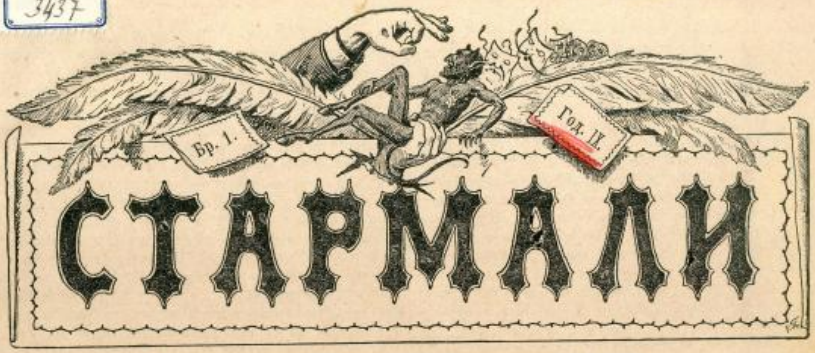

У Новоме Саду 10. јануара 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су она и сваки пут 30 новч. за жиг.

Амнестија.

Зашкрипуше седамдесет кључа, —
Отворише с' седамдесет врата, —
Изиђоше седамдесет Срба,
Слобода им (ка' што веле) дата.

Заиграло срце у меника
Од радости седамдесет пута,
Дому треба што више синова,
Јер је мајка здраво забринута.

Збрисало се седамдесет туга,
Залечило седамдесет рана.
— Да л' да певам амнестији лепој
Ка' невести сретнијих нам дана?

Перо, Пајо и Коста и Рашо,
И ви други, (не знам име свију)
Две године бијасте у мраку,
Мрак се тешко скида са очију.

Кад сте пали у те казамате
Одлучени од браће и света,
Онда вам је (то већ тако бива)
Онда вам је слобода узета.

Сад се врата ваших казамата
Отворише, — ви смете изаћи,
И ви смете по Србији ходат' —
Да ли ћете сад слободу наћи?

То не питам, — већ у песак турам
Главу свију на прилику поја. . .
Не би хтео радост да замутим
Првој песми новолетног броја.

Зато радост нека нева сама
Као тица добродослутница:
Амнестија ј' из несреће никла,
Сад нек срећа никне из тамница,
Из тамница разни,
Из тамница празни!

— ћ.

Шетња по свету.

XIV.

Боже мој, како се то времена мењају!

Некада су српски трговци правили тестаменту пре, нег што су се кренули на пут у Пешту. Пут је дуго трајао, а и врло је несигуран био, те се путнику могло свашта догодити. Могли су га похарати и убити, те с тога свако мора признати, да су тадашњи трговци врло мудро чинили, што су пре свог поласка за сваки случај написали тестаменту, да се зна, чије је шта.

Данас да богме да је са свим друкчије. Данас највише ако ће путнику на жељезници озепсти ноге и ако ће навући какву болест до Пеште, али га нико неће похарати и убити. Не мора с тога тестаменту правити пре свог поласка, као што су то чинили стари српски трговци. То се данас са свим изгубило.

Него није баш ни тако. Изгубило се у пређашњем облику, али је ускрсло у новом. Трговци више не морају правити тестаменте пре, него што се крену на пут, али као што данас ствари стоје мораће то чинити српски уредници пре нег што напишу какав чланак. Писање тестаменте биће први књижеван рад

оног, који хоће да постане српски новинар. То неће бити бог зна како тежак посао, јер српски уредници и новинари обично и немају шта друго да оставе, до ли само своје дужнике — претплатнике, Али ту у колико неће бити пријатно по новинаре, у толико ће још много више непријатније бити по дужнике. Јер узмимо на пример, „Стармали“ напише тестаменту и остави све своје дужнике у наслеђе — државном тужиоцу. Шта би отуда следовало? Следовало би то, да би државни тужилац тај дуг заједно са егзекутивним трошковима немилосрдно угерао. То би да богме зло било, али то се зло може врло лако отклонити. Нека сваки дужник пошље поштанском упутницом администрације свој дуг, па га онда ни глава заболети неће. Онда, ако ће ко страдати, страдаће само новинари, претплатници биће од сваке беде и напасти сачувани.

То је само мимогредан пријатељски савет, али ја сам о другом нећем почео да говорим. Почео сам да говорим о том, како су се некад српски трговци плашили лопова и харамија, када су полазили у Пешту, а сто сада се морају српски уредници, плашити кад напишу што и кад их државни тужилац позове у Будимпешту пред суд. Разлика је да богме очевидна, али ипак погледа у толико слично, што по примеру првих треба и ови други да направе своју тестаменту, ако ни очем другом, а оно бар о својој — личној слободи, па онда нека је наследи ко хоће, т. ј. ако би се у опште нашао ко, који би хтео тако сумњив дар да прими.

Мени је драга моја лична слобода и не бих хтео ником да је у наслеђе оставим, на за то сам одштопао у Будимпешту, а писам чекао, да ме ко тамо позове. Кад ми је већ судбина досудила, да пишем српски, бар нећу да сам исте среће као писци онтужених чланака у „Застави“ и „Бранику,“ нећу, да ме зову, већ сам отишао сам, а како баш сад сабор заседа, то ће ми време врло пријатно протећи. А у томе писам се ни преварио. Јер премишљајући о некадашњем и садашњем добу, о српским трговцима и харамијама по пустарама, о српским уредницима и државном тужиоцу, на кад сам за тим ушао у маџарски сабор имао сам шта и чути. Баш је говорио старац Чанади, а између осталог рекао је од речи до речи и ово: „Тиса је као министар-председник већ нажрио, учинио је већа пустошења, да не кажем разбојништва, него што су то учинили највећи непријатељи наше отаџбине: Татари, Турци, Бахови и Шмерлингови најамници.“

То је дакле Тиси хвала, што је Чангове сместио по банатским ритовима и што је у Шајкашкој подигао Тиса-Калмановића све од самих поштењачки људи и патриота. То су неки Срби са свим друкчији људи. Под данашњом владом узета је управа Текелијног фонда из „Матичиних“ руку, гоњени и затворени су многи честити Срби, покомуналне нам школе и увеле свуда маџарски језик, наименоваше Германа за патријарха, учинише толико покора и чуда, на пиак „Вражје Доба“ и „Мађ“ не могу да се нахвале Тисе и његове владавине! Али тако је то: наши „нотабилитети“ сурова су само према синовима свога народа, а према Тиси да богме да морају бити учтиви и понизни. „Wessen Brod ich esse, dessen Lied ich singe“ каже мудри немац, а српска пословица на против мало драстичније: „Куд ће чума, него у свој род!“

Али поред свег тога, што сам ужинао, кад су старац Чанади и други маџарски опозиционарци говорили, ипак ми је срце голема туга обузела. Погледао сам на она места, где су некад седили Милетић, Полит и други заступници српског народа, па сад не видех никог тамо! Сабор је већ пожељео Срба, али чланака у „Застави“ и „Бранику,“ нећу, да ме зову, већ сам отишао сам, а како баш сад сабор заседа, то ће ми време врло пријатно протећи. А у томе писам се ни преварио. Јер премишљајући о некадашњем и садашњем добу, о српским трговцима и харамијама по пустарама, о српским уредницима и државном тужиоцу, на кад сам за тим ушао у маџарски сабор имао сам шта и чути. Баш је говорио старац Чанади, а између осталог рекао је од речи до речи и ово: „Тиса је као министар-председник већ нажрио, учинио је већа пустошења, да не кажем разбојништва, него што су то учинили највећи непријатељи наше отаџбине: Татари, Турци, Бахови и Шмерлингови најамници.“

То је дакле Тиси хвала, што је Чангове сместио по банатским ритовима и што је у Шајкашкој подигао Тиса-Калмановића све од самих поштењачки људи и патриота. То су неки Срби са свим друкчији људи. Под данашњом владом узета је управа Текелијног фонда из „Матичиних“ руку, гоњени и затворени су многи честити Срби, покомуналне нам школе и увеле свуда маџарски језик, наименоваше Германа за патријарха, учинише толико покора и чуда, на пиак „Вражје Доба“ и „Мађ“ не могу да се нахвале Тисе и његове владавине! Али тако је то: наши „нотабилитети“ сурова су само према синовима свога народа, а према Тиси да богме да морају бити учтиви и понизни. „Wessen Brod ich esse, dessen Lied ich singe“ каже мудри немац, а српска пословица на против мало драстичније: „Куд ће чума, него у свој род!“

Али поред свег тога, што сам ужинао, кад су старац Чанади и други маџарски опозиционарци говорили, ипак ми је срце голема туга обузела. Погледао сам на она места, где су некад седили Милетић, Полит и други заступници српског народа, па сад не видех никог тамо! Сабор је већ пожељео Срба, али

Кад ми је већ судбина досудила, да пишем српски, бар нећу да сам исте среће као писци онтужених

ПОДЛИСТАК.

Звонарица лија.*)

Хумореска М. М. . . братовића.

Поручник Јово дође у село Л. за мјестнога запопједника. Био је добар пјешник, али и страствен ловац, па зато се изван своје службе једино с ловом бавио. Сабља и пушка то су му на селу другарице биле; чим би сабљу одпасао, одмах шару на раме, па хајд у лов.

И његов коњиџа Гавре био је тобоже неки ловац, па су њих два заједно ловили и један другоме своје ловачке догађаје приповиједали.

Поручник је у лову ужинао, али јако хртима, ако би зечији траг оставили, на лију потиснули, добили би батина, а кад и кад је и лија ту своју трку пред псима с кожухом својим платила.

Кад би нам поручник о лову говорио, онда би му прва ријеч била:

„Само да не има тих вражијих лисица, лијеп би лов био, али кад пси на вражији траг дођу, одоше к прагу за њом“. Лисице су му лов, квариле, али се и он њима зато немило свети.

Једнога илињског дана прије зоре бијеле изађоше поручник и Гавре у лов, и чим се грна ватише, пси цикнуше, а Гавре довикну:

„Пазте господине, на Вас ће!“ „Ајд к врагу и ти и они!“

„Ма што се љутите господине? сад сте зеца поплашили, управ је тим путем на Вас удрио.“ „Да! то је зец баш ко и ти што си генерал.“

„А — да који је бјес“?

„Ну — и ти си ми лијеп ловац.“

„Бог ме ће, не гоне вука.“

„Не гоне вука, али гоне врага.“

„Бог с нами, каква врага?“

„Та лисицу, вртоглавша!“

„Е — е, То ја не знам.“

„Да богме, да не знаш, кад ти зецове само на чекању тучеш.“

„Па како Ви то познате, кад пси лисицу гоне, а кад зеца?“

„Шути сада! него лети бржиоље горе на вршак и

*) Ову хумореску радо примамо, јер у њој не има усиљавања да подражава обрасце туђинских хумореска. Ово је шкода запћења из часта врела народног живота. А ко пројучава језик српски из свију крајева наших, овде ће наћи доста чега, што је вредно да се пребележи. Уред.

Срба нигде нема. Српска се реч у сабору више не чује, а томе није народ крив. . . . Но то су и сувише жалосне ствари, а да би им у овом листу места било. У осталом, ако Срби и не раде у сабору, „раде“ на другим пољима. Ено поглавари кикиндске општине учинише за кратко време промет од сто и више хиљада форината. То је заузело огроман „рад,“ а свакако служи на дику влади и торонталском великом жупану, чије су верне присталице ти поглавари били. А да ли ће, боже, о овој ствари што и у сабору проговорити кикиндски посланик г. Миша Сабовљевић? Или можда је најбитнија тачка кикиндског програма — ћутање? „Ако је то, онда је штета,“ што су господа „потабилитетлије“ и пре две године пред изборе за земаљски сабор проговорили. Да су ћутали боље би учинили, а народ би их већ познао по „раду,“ као што је сада ето познао поглаваре кикиндске општине.

Милисав.

Уштипци.

Најбољи је уштипак о новој години — честитка. Али ако краљ Милан све честитке својих ласкаваца прима као — пуслице, то је његова ствар.

* * *

Ми имамо две врсте политичких листова. Неки од њих добијају из Будимпеште парнице, а неки — парице.

* * *

О Божићу сам посетио Лазу Наичића у Ваљу. Јако је солидан, никуд не излази после вечере, и тако нема изгледа да ће му се стан одказати пре — него што је пред судом уговорено.

* * *

1886. година, кад се прочита од горе (с неба) изгледа као 9881. година. Сад ће бар и наши претци у рају разумети наше поступке. Рећи ће да смо остарили, па се — подетили.

* * *

Читамо, да угарски министри мисле, е је спасена држава кад какав „Schwarz“ промени име „Fekete.“ А ја мислим, да би се они исто тако радовали, кад би какав „Herman“ промењо име на „Герман“.

* * *

Ми смо у очи нове године боље провели, него што смо се надали. Снег завејао путеве, па нам нису могли стићи из Беча и Пеште чивутски „Пестер Лојд“ и Ђурковићева „Преса.“

* * *

„Наше Доба“ грдиће и грдиће од сада трипут недељно. Питање је за кога ће бити већа част, — или за оне које грди, или за оне које грди.

Логично и још логичније.

У првом овог. броју „Нашег Доба“ има ова реченица:

„Автономија је још кост, која се глође, и борба у неких, који се тако радо позивају на автономију, не бива са те автономије, него са те кости.“

Ако је то логично речено, онда је ово још логичније:

„Наше Доба“ је још шмокљан, који се сваком намеће, а што се свесни људи на то гнушају, то не бива ради нашег доба, већ ради тога шмокљана.

стани у онај грич, па назр, не били мрцину убио, да ми туда паса не мучи.“

Мој Гавре пушу у руку, па патисне на вршак као да ће царевину добити. Он брже, и штекет паса к вршку још брже, тамам он на вршак, а иси у гричу под вршком на мјесту лају и завијају.

Гавре се надвири и виђе, ће сви иси над неком шкраном лају, саће доље и види тету лију у шкрани, закљештила очима, а окељила зубе, не смије ни један нас на њу ударити.

Кад је лија Гавру опазила, зажмири, обочи се па ћик ван. Гавре онај мах у страху зграби лију десницом за врат, а левицом привати изнад крстах па почне дрекати:

„Господине! Господине! Брже амо!“

„Што је?!“

„Ајао брже амо!“

Поручник мислећи ће му је Гавре збила у каној погибељи, скочи тамо, а кад виђе, ће он жиу лију држи, довикне му:

„Не бој се, само ју држи чврсто.“

Иси око Гавре и лије скомичу и скачу, а горопадни везир већ јој и реп откин'о.

Видећи лија лајтмана, изгуби сву наду, да ће се Гаври из шака измаћнути, прозли очи и исплази језик бијаги, да је мртва, не били је бацио, да му тако умакне.

Готова је господине! Видите како је језик исплазила?

Поручник прицрља јој горућу цигару на језик, а лија језик увуче и тргне се да утече.

„Небојте се господине“

„Држ' чврсто, да не утече!“

Поручник извади ланац на кон' се иси поде, веза лији ноге, а у чвалье јој ували кличак, па и шњиру јој свеза да не угризе, обера пасе и онда рече:

„Сад је пусти!“

Гавре ју на земљу баци, одану, главом узману, те тарући рукавом крупан зној с чела унита поносито:

„Јели, господине, да сам момак, кад сам ју живу ухатио и одржа?“

„Шта не би одржа, та није мећед.“

„Бог ме је мени доста било.“

„Фали ти Богу, што си ју живу ограбио, јер другач би био њезине зубе упамтио“.

Иси, машући реповима, начегали се око њих и лаје, бадава их Гаврају да тражити иду, не ће се ни један да гаће њом траг извијати, већ око њих облеђу, да се лије дочешају.

„Ајдмо кући, данас је враг лов узо!“

Ћира. Ја ти, брате, са хјеровима у српском језику још нисам на чисто. Никад не знам како је боље написати: „аљина“ или „хаљина“ — „ајдук“ или „хајдук,“ — „оџа“ или „хоџа,“ — „уља“ или „хуља“, — „ура!“ или „хура.“

Спира. Иди с богом! Од куд ти падају на ум таке ситнице?!

Ћира. Нису то ситнице, него је то замашно питање, које је баш сад на дневноме реду. Узмимо само реч „амнестија.“ — Та то је красна ствар; али ако је то „хам-нестија,“ — онда сам сасвим другог мишлења.

Пуслице

Даклем Гарашанин је добио од краља највише признање. Штета што су народу везане руке, од народа би Гарашанин добијо још што више.

Овогодишња скупштина у Србији сазвана је (на папиру) а таки је и распуштена (на папиру). Услед тога скочила је цена папиру тако јако, да сад једна цедуља више вреди него цела уставност.

Тамнице су у Србији испражњене. Благо си га Велизару Кундовићу, бар се може рахат по њима башкарити.

На Угарском сабору пала је реч, да „је Тиса већма земљу опустошио него Турци и Татари.“ То је рекао Чанади, — овејан Маџар. — Тиса је таки поручио др. Стеви Павловићу да га узме у обрану. И сад ћемо скоро читати у „Нашем Добу“ да Чанади нема право, него да су Турци и Татари већма пустошили него Тиса

У Кикинди се појавио нов програм. Штета што се охладило „усијано гвожђе“ делије Ђ. Бекића, ту би га могао лепо употребити.

Из Босне.

У Бугојном месту питомоме
Свако диже славу свецу своме.
Тако ваља, тако је у реду,
Обичаји нек се поштуједу.

Кад је био божић католика
(А божић је сваком над и дика)
Пуцале су пушке веселинке,
Веселиле католичке синке,
Пуцале су богу ради хвале
Танке пушке велике и мале.
Три је дана трајало весеље,
Трајало је до насита жеље.

А кад прође божић католика
Узе добош наш добошар Ика:
„Свима, сваком даје се на знање
Забрањено ј' од сада пуцање!“

Кад то чуше Срби са улица
Баш ни један не намршти лица,
Испод брка речи им се краду:
„Ништа за то. Бог нек живи правду!“

„Зашто господине?“

„Та видиш, бено, да пси не ће више да траже!“

„Е — па нијесмо баш заман ишли.“

„Како врага, да нијесмо?“

„Ма — молим вас, ево лисице.“

„Баш лијеп лов, та опундрана мрцина нека теби буде“.

„Збиља што ћемо ш њоме?“

„Бог ме нећемо је пећи, а нећемо ни живу пустити, да ми и опет псе дражи.“

„А да што ћемо онда ш њоме?“

„Вуци је кући, па ћеш јој виђети скока.“

„Оћу ли овако везану и живу?“

„Него?“

„Ајде, тето, дакле, да се нагледаш код нас кока.“

Довукоше ју до поручникова стана, бацише ју у шталу, а вјерни слуга Дмитар истрча гологлав засукујући рукаве — припита:

„Господин лајгман, молим покорно, оћу ли одријети?“

„Нећеш, тек тамо по ужини.“

„Добро, добро, само кад нијесте бадава ишли.“

„Јели ужина готова?“

„Молим покорно, сад ће бити; говедина се вари, а двоје сам пилића већ на ражањ натака.“

„Па зашто си закаснио?“

„Молим покорно, магла ме преварила, а мислио сам да ћете се дуље забавити.“

„Гавре ће пилиће пећи, а ти узми товарију, па ајде бирташу Петру и донеси ми добра вина.

„Молим покорно, одмах!“

„Чујеш Гавре?“

„Чујем господине!“

„Ево ти четири гроша и донеси ми од старе Манде овећу клепку.“

(Мандин син ково је клепке.)

„Што ће Вам клепка?“

„Непитај, већ одмичи и да си одмах туј.“

Гавре стисну раменима и оде, а за неколико минута ето га с клепком звонећи и к десном уву принашајући је, да ли добро звони.

„Ево је господине, баш је добра, знони ко бронза.“

„Добра је, за кога је.“

Поручник оде у собу, изнесе нов ремен и комад крува па пружи Гаври:

„Ево ти крува, па замами све псе у колнину и затвори их“

Гавре жвиждну, пси се слетише и затвори их.

„Сад ајдмо у шталу.“

Гавре издречио очи, што ће то бити, а кад уђоше у шталу, рећи ће му поручник:

Ђука. „Шта велиш о томе да ће ове године пропасти свет?“

Шука. „Та може бити да ће пропасти „свети“ само га ја не држим за „светог.“

Ђука. „Чујем да сад „Наше Доба“ брани кикиндски програм.“

Шука. „Ама говорио сам ја већ одавно, да кикиндски програм „није још сасвим пропао.“

Ђука. Па да кад ћеш ти једаред рећи да је пропао.

Шука. Ето видиш сад то велим, кад га већ „Наше Доба“ брани.

Ђука. „А тако. . . .“

Ѳ.

Проба пера.

CLVII.

Жене и тајне.

Криво судиш, да су жене
На језику лаке;
И да су им уста бржа
Него што су шаке.

Ако тако мислиш,
Грешиш њином соју;
Жена ум' чуват' тајну,
Али само — своју.

CLVIII.

Копривина хвала.

Хвалила се коприва:
„Ја сам страшно цвеће,
Гром у свашта удари,
Ал у мене неће.

Ја сам јунак једини
Међ свеколким цвећем,
Гром се боји од мене,
Да га не опечем.“

Шта да велим на ову
Копривину хвалу?
Њојзи нек је на дику,
А нами — на шалу

CLIX.

Из брачног живота.

У брачном животу
Има ствари глупи:
Кад се жена *изоштри*,
Онда муж *отупи*.

Г—д—н.

Шта су виђени и невиђени људи забележили у споменицу прошле године.

Хвала Гарашанину на свему! Али кад би га смео смело сметнути, — чини ми се да би се на ново родио.

Кр. М.

Сви су мислили да ћу се убити. Већ се и разгласило да сам се убио. Merkwürdig! Како да се убијем, кад је нестало барута! А друго, ја нисам тако строг судија себи, — као што сам био другима.

Милутинчић.

„Клепку метни на овај кајиш и објеси лисици о врат, само кајиш добро сапни!

Гавре мучи и чуди се, узе кајиш, натакну клепку и сапе чврсто лији око врата.

„Вуци је замном.“

Гавре онако још забезекнут дрљачи лију за поручником, а кад су више штале дошли, стаде поручник, огледа се око себе, видили га тко, те се осмија и рече:

„Држ' је чврсто онако као онда, кад си ју уватио.“

„Не бојте се, не ће ми бре ни сада утећи.“

Поручник се сагну, одвеза јој ноге и шуњку:

„Упери ју уза страну, па ју далеко баци.“

Гавре је од себе отисну, а лија мислећи ваљда, да је још везана, остаде лежећи, а кад поручник к њој приђе и акну, клиси тета, па макац уза страну. Клепка звони, а лија, да се тога гендара курталише, све у трку с првим се ногама за врат вата, те тако грабуњајући се и главом на све стране завијајући замакну у грм и оде као из пушке преко бријега звонећи.

Поручник да пукне од смија, а сироть Гавро зин'о, па за лијом зури.

„Чекај мудра, неш ми више паса мучити.“

Тек се сад Гавре освјести и упита:

„А господине, што Ви то учините?“

„Та видио си, што сам учинио?“

„Бога ми сам ја вас све до сада за паметна држа.“

„Чујеш ти звонару, пази што бридаш!“

„Молим опростите ми, ја се чудим, што ви живу лисицу пуштиште и још јој онако добру клепку објесиште.“

„Ти си бена, не знаш ништа.“

Ја сам ју с клепком зато пуштио, да оне друге лисице расплаши, па ми неће више паса варати.“

„Ха-ха-ха! Бога ми, Ви сте мудра глава; враг ијо, да ће ође сада и цигла лисица остати, кад виде и чују: да њева сека клепку носи.“

„Ну, ето видиш да је то добро.“

„И те како!“

„Носи ланац у шталу, па кад Дмитар дође рећемо, да смо живу срну уватили и свезану у шталу донели, да се одвезала и кроз окно утекла; али за живу главу истину му казати не смијеш, јер је он брбљав, па да чују моји камеради, смијали би се моме лову, јер знаш, да лисица сад у љету за ништо није.“

„Небојте се господине, неће зато ни жива душа знати.“

Ето ти и Дмитра, а поручник нањ засу:

„Мрцина ти ниједна, увјек те учим, али бадава, ко ће бену научити.“

Имам два кљусета; упрего сам их па ме труцкају као ђавола по џомби. Скупо ме стају, — али су за то и момачки сустали.

Авђалбанди.

Ја лично никоме нисам казао, да воју је — у је, — у је, — у је. — Моја је сва заслуга скопчана са примиријем, — ријем, — ријем, — ријем.

Кафенхилер.

И ја би да постанем барон, па макар после и изишао из владиног клупа.

Један — а можда и више њих посланика Срба на хрв. сабору.

Рат је нужно зло; а уједно је и најбоља прилика да се човек покаже брату брат.

Један министар финансије.

Успомена једне лепе госпођице.

— По Петефију. —

Мој новчаник празан је к'о глава
У гдекога филозофа што је.
Многих лепих успомена благо
К'о новчаник чува срце моје.

Ах, mon dieu, кад се сетим свога
Путовања из Новога Сада!
Била ми је сапутница нека
Госпођица лепушкаста млада.

Дуго сам је погледао немо, —
Јер сам врло стидљив међ женскима; —
Али она са мном зборит' поче.
Видео сам да ме радо има.

Немачка је глумица — рече ми —
И у Пешту у друштво је рада.
Ето за ме прилике! ала је
Срце моје закуцало тада.

Отишли смо заједно на ручак.
То је ретка госпођица била!
После ручка литру вина попи.
Па шта беше? .. ко да није пила.

Зија.

Циганске анегдоте.

(Оригиналне. — Јоште нигде до саде не штампане.)

Свештеник. Ао-а! Циганине, колику ти кобасицу имаш у руци. А зар не знаш јадан, да је данас велики петак!?

Циганин. Па шта ћеш гу, господине! Велики петак велика и кобасица. Кад буде мали петак, биће мала и кобасица.

Судија. Ето Циганине, ухватио те жандар у крађи. — Шта ћемо сад!?

Циганин. А шта му знаш, господине кад је жандар. Опрости му. — Ухватио би он и тебе у крађи, да си нешто Циганин.

Дође Циганин у чергу и нађе своје циганче крваво.

— Море, Гајго, а ди ти је уво.

Сирота Дмитар упропастио се, стао па гледа, а кад се освјестио, онда и он поче:

„А господине, Бог с вами! што вам је?“

„Још не питаш што ми је; мичи ми се са очију, јер да ми на оца ти гледати није, одвалио би ти 25., да би се од сваке свалио.“

„Боже свети, шта је то?“

Поручник оде срдито у воћар, а Дмитар у кухињу Гавру питати:

„Ма брате Гавре, што се то догоди?“

„Зло брате! Ми смо јутрос красна српца двизца жива уватили, свезали и у шталу метнули; кад мало прво лајтман у шталу завири, срнац се одвеза и кроз окно утека.“

„Е — па што сам ја брате томе крив?“

„Мучи чојче, како није си крив?“

„Зашто ја?“

„Ти си јутрос окно отворио и отворено оставио, а да је затворено било, не би утека.

„А шта сам ја знао, да ћете жива врага донијети и у шталу метнути.“

„Ето ну! — Лајтман каже, да би волио, да му је 100 фор. к врагу отишло, јер је мени запевидио, да га још вечерас оберстару предам.“

„Ето, брате, видиш, зло јо то код господе бити! нигда не знаш од куд' ћете такова невиђеница пограбити.“

„Дабогме, господа су господа.“ Али се за сада не бој, ја ћу му за те говорити.“

„Дај молимте, ти знаш, да би ја волио, да ме гром ударио, него. . . .“

„А што ћеш брате де? Господа су господа!“

„Та знам, али. . . .“

„Није си ти баш сад толико крив, ја ћу за те молити, само гледај да ужина што брже готова буде, јер би он мога онако љут и зато планути, па онда је враг крив.

„Ево — ево, сад на-брате.“

Гаври није толико, што се ужине тиче, за поручника било, колико ради свога благоутробја.

За неколико минута ужина се на столу пушила, а поручник и Гавре онако гладни пријнули ваљано, а нијесу заборавили ни на изврстну капљицу далматина.

Кад су глад и жеђу, те диндушмане здрава ловачкога штумака отиснули, за камарише луле тако жељно, да један другога од дима преко стола видио није.

(Продужиће се.)

— Одгризло ми прасе.
— Па зашто не плачеш.
— А шта ћу да плачем. Одгришћу и ја њему.

Влах се отелио . . .

У једном селу близу Темишвара догодио се овај истинити случај. Један влах купи краву стеону и дотера је кући. Ту сад тек настаде право весеље, и једва су чекали да се крава отели. Кад већ и то жељено време дође, почну редом ноћу пазити, једне ноћи човек, а друге жена. Тако је талија донела, да се крава отели баш оне ноћи, кад је жена стражарила. Док је жена у штали пазила, дотле је промућурни влах нешто страшно сањао, — а знате ли шта? ни ово, ни оно, већ баш да се он отелио. У тај мах се и крава распала са бременом, а весела жена спопаде теле, па хајд мужу да се пофали. Дрма га, вичеаја, не помаже ништа, вла само муче и стење. Жена метне теле поред њега и покрије га опаклијом, којом је и вла покривен био, па изиђе напоље у шталу. Вла се у том пробуди, протре очи, те поче о своме сну премишљати хвалећи бога што је то само сан био. У тај се пар и теле поче мицати, а вла опипа да види шта је.

Кад је видио да је збиља теле, није му више ни требало, спопаде теле, изнесе га и баци га у житну јаму, понда се као здрав читав врати и легне.

Кад и жена посвршава на пољу, уђе у собу весела па одма приђе кревету, разрогачи поред жишка очи — и зачуђена запита: „А ди је теле?“

Вла одговори: Ej наопако па зар и ти знаш, да сам се отелио! Ej моје срамоте

„Та говори ди је теле? рече жена?“

„Бацио сам га у јаму: ао немој ником за ово говорити.“

„Та убила те мати божија, а како би ти теле бацио? Тек што сам га унела из штале унутра!!“

Сад се тек влау разбистри мозак, па озбиљно запита жену: па зар се нисам ја то отелио?

У Молу се причало, у Ади прибележило, у Новом Саду штампало; а читати се сме свугде куд „Стармали“ допире.

Ђ.

ПАБИРЦИ.

Питање. Јесу ли, и на што су нам потребне буве и стенице.

Одговор. Буве и стенице су нам потребне, јер иначе не би било кога, да поједе онај силан инсектенпулфер, што се сад фабрикује.

Вандрокаш неки вечерао је у једној гостионици. Кад је довршио вечеру он ће рећи гостионичару: Но хвала богу, са вечером сам готов, а и литру вина сам попио; а сад молим вас позајмите ми једну форинту, да вам могу вечеру и пиће платити, — јер ја не радо остајем дужан.

Циганин био на визитацији и ту показа докторима да су му на десној руци два прста згрчена.

— А од када су ти та два прста згрчена, — запита један доктор.

— Има већ десет година.

— А како су били пре тога.

Циганин се заборави, па опруживши сви пет прстију рече: Пре су били ево оваки.

Господар. Јоване, отиди господину домину, позови га да ми дође довече на чашу вина.

Јован. Па добро де, — ја га могу позвати; али верујте, да неће доћи.

Господар. А зашто?

Јован. Та њему чаша вина, није ни на један зуб.

Молимо да се гласа!

Од 24 ог броја до краја прошле године било је у подлистку „Стармаловом“ осам хумореска, које су послате на расписану награду. Хумореске су ове.

1., По сата у полицији.
2., Како да дођемо до новаца.
3., Зашто ја не носим сат?
4., Маскенбал.
5., Нема пријатеља.
6., Дипломатски.
7., Наздравље пиштољ.
8., Чика радино страданије.

Молимо свакога претплатника да нам до последњег јануара о. г. јави којој хуморесци досуђује прву, а којој другу награду. За тим ће се таки обзнанити резултат гласања. Ко нам после тога рока јави, неће се уважити.

Гласови нека се пошљу на издаватељство „Стармалог“ у Нови Сад.

Издаватељство „Стармалог.“

Новије књиге, музикалије и листови.

које уредништво добија у замену.

„Дижимо школе.“ Двозбор четворогласан мешовит и двогласан дечији уз пратњу гласовира за две руке. Написао Р. Толингер. Цена 75. новч.

Гудало. Часопис за унапређење гласбе. Излази у Кикинди сваког месеца по једаред. Уз сваки број издаје се и по једна гласбовина. Уређује Милан Петровић. Цена за Австро-Угарску: за лист без прилога на год. 2 ф. а са прилогом 8 фор. 80. новч.

Босанска Вила. Излази у Сарајеву двапут месечно на два табака са илустрацијама. Уредник и издавалац Божидар Никашиновић. Годишња цена за Босну, Херцеговину и Аустро-Угарску 4 фор, полгодишње 2 фор. на три месеца 1 фор — за иностранство 5 фор. — 2 ф. 50 — 1 ф. 25.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

ево су ове:

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — —	10 н.
Изъ Часословца отправленіе ихъ чтеній церковныхъ книгъ ихъ отправленіе ихъ нар. отчилищахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски реферепат — — — — —	16 „
Општа земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. шк. реферепат са 9 слика и маном уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој аргији —	2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за више разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовзновић. Свеска I.	60 „
„ II.	60 „
Велика катавасија	1.— „
Мала катавасија	20 „
Ђимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 „
Нове метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама. **Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.**

Сад је баш изашла и може се добити: Читанка за четврти разред српске основне школе, одобрио српски народни црквено-школски савет. Цена 34 нов.

ОГЛАСИ.

Најлепши свечани поклон за женски свет!

ЕЛЕГАНТНО! ПО НАЈНОВИЈОЈ МОДИ! ЈЕВТИНО! НАЈНОВИЈЕ, најлепше и најелегантније су за сваку госпу моје из

I. БЕЧКЕ ФАБРИКЕ МАРАМА

БЕЧКЕ **МАРАМЕ ЗА ГЛАВУ** — по фор. 1.— —

БЕЧКЕ **ОГРТАЧЕ МАРАМЕ** — по фор. 1.80 —

у најдивнијим бојама, као: бордо, гранат, жандарм, безих, плавети, сивасти, дунавских, шотских, турских, правих, мрких, жутих, крем, тегетхоф, прних итд. итд. од (6) најлепших врста. — Оне су маркне

најлепша и најелегантнија ношња за сваку госпу, за кућу, улицу, шетњу, игранке, концерте итд. итд. зими и у пролеће.

Нека се свака госпа пожури да одмах наручи ове лепе мараме за главу и огртање, јер, како силне наруџбине долазе, за кратко ће се време расписати.

Једино и то у празној кавези могу се се добити ли у **Бечу, у експорт-трговини марама**

WIEN, III. KOLONITZGASSE Nr. 8. 2—

Новци се шаљу у готову или узаћи (per Nachnahme.)

Конкуренција швиндлу, који се тера са продајом

ПОКРОВАЦА ЗА КОЊЕ!

Једна већ 50 година постојећа ц. кр. вл. одобрена

ФАБРИКА ЗА ПОКРОВЦЕ И ЋЕБЕТА

опуномоћила ме је, да би могао с успехом конкурисати, и повезила свој фабрикат, који је солидан и јаван и који се састоји у

ПОКРОВЦИМА ЗА КОЊЕ

од данас

по фор. 1.60 од комада

велики, дебели, широки и трајни ПОКРОВАЦА на продају.

Ти покровци су 190 cm. дуги и 130 cm. широки, испревлачени разнобојним пругама, а дебели су као диска па су с тога напредно трајни. Нарудјбе се или за готово или за поштанску наплату (Nachnahme). Дневно се разашиљу ови покровци у све крајеве светске и свуда се врло добро допадају, већ и с тога, што се и као креветни покривачи могу употребити и што су пре двапут више коштали него сад. Адреса:

2— Exportwaarenhaus L. Kon.

WIEN, II., Lichtenauergasse 9.

Обраћамо пажњу на адресу.

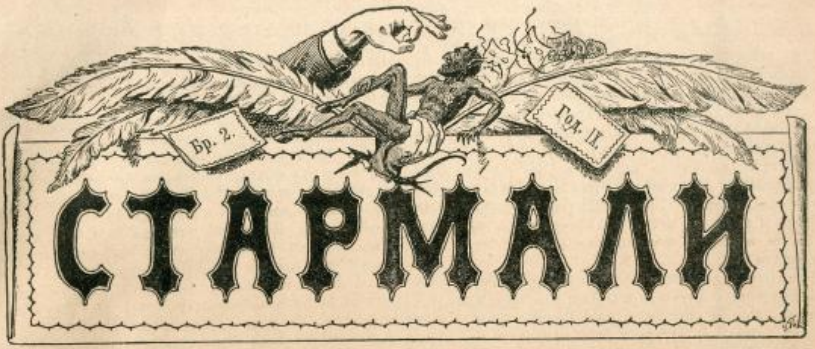

Бр. 2. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. јануара 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Балканско полуострво.

Прошлост ти знамо
Од многих лета,
Од многих века;
То и ти знадеш, —
Ал шта те чека?

Чека те душман
Да се распудиш;
Чека те пријан,
Да му се нудиш.
Чека те ближник
Са скупи дари;
Чека те даљник
Да с тобом ћари.
Чекају те шкаре
Што радо кроје,
Чека те свако
У замке своје.

Ал манимо се њи, —
Шта чекаш ти?

Чекаш ли зар да
Црно забели.
Да хладни даси
Постану врели;
Да буде, што се
Још никад збило,
Да јастреб крепи
Голубу крило?
— Чекаш ли шеве
Печене с гора,
Ил спас од туђих
Дипломачора?

— Чекаш ли да те
Нацаком текну,
Ил да те само
Цивилизвекну,
Па да ти ругом
Обложе ране,
Тепајући ти:
„Цивилизвекане!?“

Ил можда ништа не чекаш више,
Већ што се снази несложној пише,
Да један уздах пеп'о распири,
А жртвеник нам опет замири,
А један синак — ма који буди —
Да скупи жуди из наших груди,
Да збере искре из наше крви
И здружен барјак подигне први,
Да чује, види, осети свак:
Пруће је ломно, ал сноп је јак.

Ако то чекаш,
Бог ти га дао.
Не буде л' скоро,
Онда је јао. . . . .

Кр.

Шетња по свету.

XV.

Наш народ вели: „Свети Сава Дунав замрзава“ али то се ове године није испунило. Свети Сава је уместо љутог мраза донео југовину, те се откравила земља и снег почео топити, те ако и даље устраје, то ћемо брзо по Дунаву моћи лађом пловити. А ако се при свој југовини ипак што смрзло, то може бити само европска дипломација и памет у државника појединих народа.

Европска дипломација непрестано издаје ноте, али по истима нити ко свира нит игра. Издавачи су ту, али бадава кад немају публике. Оно, ни те ноте нису истините, већ фаличне, па није ни чудо, што се на исте нико не обзире. До душе вели се, да је европска дипломација сложна, да све европске велесиле једно и исто хоће, али ја, који путујем по свету, знам, да се те велесиле тако исто слажу, као што се на пример слажу позоришне критике у „Застави“ и „Бранику.“ Но ја се највећма бојим тога, што велесиле хоће да „мире“ свет, јер мирећи свет почупаће се међу собом. Где год су хтели унети мир, свугде су донели рат, па зебем, да се и данашње „мирење“ не излегне у општи рат.

Него на послетку тога се не треба бојати, док нам је таквог мудрог државника, као што је Андрашија. Римски аугури и бабе картаре нису према њему ништа, јер аугури и бабе прорицали су, па се од тог ипак нешто догодило, дочим Андрашија више ништа не прориче, по што се никад до сад није то догодило, што је он прорекао, али за то се прави важан, те озбиљним дипломатским лицем говори о ономе што је целом свету познато. После кише цео свет зна, да је падала киша, али кад ко тад устане и озбиљним лицем рекне: „Ја сам још пре три дана знао, да ће у то и у то доба падати киша,“ а међу тим се зна, да је дотични човек прорицао најлепше време, онда да богме да се таквом човеку само смејати морамо. Да је такав „дипломата“ и наш стари познаник г. гроф Андрашија, то је он сам доказао својом најновијом интерпелацијом у мађарској горњој кући.

Али ако европска дипломација свира са фаличним нотама, то не свирају ни државници балканских народа лепше. Овамо фаличне ноте, онамо покидане жице, па није чудо, што се народима тај „европски концерт“ нимало не допада. Запушили су уши, да не чују свирку, и затворили су очи, да не виде музиканте, али то баш и јесте оно, што је зло, јер да се народи друкчије владају, одмах би боље било. Требали би за пример узети како се публика влада према обичним рђавим и немилим концертима. Просто у таквим случајевима неће да плати улазак, или ако ко и иде, тај извижди концерташе, те ови јадници морају да се селе са својим фаличним нотама и са својим хегедама са покиданим жицама. Не би згорег било, кад би се овом примеру следовало и према дипломатским нотама и концертима. Но за тако што као да немају народи воље, већ непрестано допуштају, да рђави музиканти свирају и да их ови за нос вуку.

Ено, сад је дошла на ред Грчка. Само не знам, на кога ће управо Грчка завојштити. Оно да боме да се вели, да ће се са Турском заратити, али откад је српска напредњачка влада преварила народ, те место у Стару Србију упала у Бугарску, од тог доба ваља увек балканске дипломате као разроке људе питати: „Куда ћете? Куд мислите или пак куд гледате?“ Него ова најновија „греческа мудрост“ не допада ми се нимало, но није била мудрост ни у државника српских и бугарских. Да су се сви државници лепо сложили, па кад је у Пловдиву букнула буна да су сви са својим војскама упали у Турску и ослободили тамошње српске, грчке и бугарске земље, сад би славној Европи могли показати — шипак. „Грчка ватра“ пак можда ће и планути, али ће се угасити за краће време, него што јој требало да плане, а народи ће питати, тумарати и сатирати се по мраку, као што су и до сад чинили.

Међу тим на мађарском сабору са свим је друкчије. Ту нема мрака, већ се све износи на светлост Тако се изнело на видело, да један министар плаћа

ПОДЛИСТАК.

Звонарица лија.

Хумореска М. М. . . братовића.

(Наставак).

Тек сада почеше о лову и звонарици лији говорити, а Гавре ће рећи:

„Господин лајтман, ја се увјек чудим, како сте Ви на то дошли, да лисици звоно објесите?“

„Ну, велика ми чуда!

„Бог ме јест, та је до ујутро у равноме Котару.“

„Вараш се, велика је њезина парохија и оће, док она нашу и осталих осам коншијских конпанија обигра, доћи ће и св. Саво.“

„Бог ме ја мислим да ће она са звоном без престанице трчати, а како је брза ако окрене горе у Лику, би ће до сутра у врх Далмације.

„Може она окренути и доље преко Т. у Шлавонију“.

„Е, онда ће у Дмитровици „добро јутро“ назвати“.

„А што вели Дмитар?“

„А! — Он Вам се, господине, жив поједе; мисли сирота да је вам то срна била, па кад сам му каза, да сте ју ћели још вечерас г. оберстару оправити, рече ми, да њему сада више туј станка не има.

Ја сам му зада ријеч, да ћу вас за њ молити, па тога не што укоражило.“

„Врага?“

„Јест бога ми.“

„Добро си га намаџарио, само му не смијеш истине казати, јер је забораван, па чешће заборави врата или окно, ће живад лежи, затворити, а ето видиш, да тих вражијих лисица доста имаде, могла би се која у шталу увући, па ми то живади подавити, а оће на селу, ће се увјек меса добити не може крепати од глади, да живади не има“.

„Не бојте се, неће тај више нигда заборавити.“

„Боже дај.“

„Сад ја, господине, идем.“

„Ајде, али не казуј никоме.“

„Нећу валај, ни ћаћи своме.“

„Дмитар је шпија на Гавру, па ће га упитати:

„Дакле?“

„Не бој се овога пута, само не смијеш више нигда заборавити живад добро затворити“.

„Не бој се, нигда више, а теби брате вала“.

Преко горе лежи селце Т. а у њему станује лугар Ра-

много мање порезе, него остали поседници земље, а такођер се у сабору тврдило, да један присни Тисин пријатељ будзашто продаје државна добра. Поред тога изнело се на видело још много других незаконитости, што и ако се изнело на светлост, ипак не показује нашу отаџбину у лепој светлости.

Сад је само питање, шта је по народе боље: да ли онај мрак на Балкану, или ова светлост у Угарској?

Ја о том питању нећу да разбијам главу, него ћу се владати као бугарски кнез, који је нашем краљу у Пилзену јавио: „Четрнаест кригли“ пива смирио сам, ваше величанство!“ па ћу с тога отићи на пиво, те ће можда и мене прогласити свет као великог војсковођу и државника, као што је то учинио тај свет према кнезу Батенбергу.

А донде остајте ми сви здраво!

Милисав.

Уштипци.

Кнез Црне-Горе путује. Он путује, а други стрепе, да ће сад да им се скрја точак.

* * *

Гарашанин не може да се начуди енглеској влади. Она је отступила, а овамо нису је на то нагонили ни кољем ни моткама.

* * *

Дакле у Енглеској долази и опет Гледстон. Чудновато! Он увек долази у оно време, кад треба некима и некима узвикнути: „себи руке!“

* * *

Чудни су ти Грци. Добро су се наоружали; млогу су војску подигли, а по свој прилици неће ратовати Но у Србији су још чудноватији. Они нит су се добро спремили, нит су млогу војску подигли, а опет су ратовали.

* * *

Онај, који је последњег четвртка умр'о, а кога последњег петка саранише звао се Суботић. Са недељом није имао посла, јер је вредно делао и био ваљан и најобилатији наш књижевник.

* * *

У угарском сабору доказивали су посланици, како Чивути праве од сламе лажна вина. Не ваља нам ни вода у овој земљи јер нам топи села, а не ваља нам ни крв, јер се не можемо никако да сложимо.

* * *

Читам, да су о св. Сави биле по целом Српству забаве. Ако је то истина, онда је само тако могло бити, ако на Германа није нико мислио.

* * *

Унија у Пожеги, није испала по жељи, па смутљивци нису ништа ни пожњели.

Ѳ.

Ћира. Даклем они, на којима се кола саломила (Петровић и Милутинчић), који су пали у немилост, ти су добили пуну пензију.

Спира. А они, који су стекли милост и амнестију, добили су у накнаду три године полицајнога надзора.

Ћира. Шта велиш на то?

Спира. А шта ћу да велим. У Србији је сад канда пробитачније пасти у немилост него у милост.

дан, који на ту шуму пази. То је чојк озбиљан и одважан, мало се цркве држа, али му је православје свето било.

Трећи дан у младу нећељу, како је лија дар овна разблудника добила, крене се наш лугар прије зоре у своју шуму, па кад је у сред шуме на разкршће доша, чује озго са врха нагло звоњење, помисли да су нечије козе од његова или села Л. преко ноћи у шуми остале, па их ваљда мрки вук низ пут јури. Заклони се за букву, а диљку огледа и напери уз пут на ону страну од куд звоњење допире, па своју обичну псовку кроз зубе пусти:

„Молеса га и небеса сапела, ако се само надремо, не ће даље.“

Још из далека на путу спази лугар, ђе нешто низбрдо трче, а ш њиме и глас клепке долази, те с путом у долину замакну. Радан још боље и чаршће шару напери, па кад се из долине помоли, одмјери од ока, штроц — па ни варнице, штроц други и трећи пут, ал' и опет ни варнице, а приказа се на сред пута упањила и звјерла, што и од куда то нешто на њу штроца.

Радану се косе најежише и помисли, како њега његова пушка још нигда до сада изневјерила није, а данас баш у младу нећељу одмјери три пута, па ни варнице, е — то чист посо није па поче на глас Бога и младу нећељу у помоћ звати.

Звонарица лија чувши лугаров глас, а ваљда је и опазила, ђе он крстећи се руками маше, — шмрц у грм.

Видећи лугар, да се ота приказа само крста боји, с граби пушку у љевицу, а десницом се безпрестанице крсти и виче:

„Боже, помози мени грешнику! Св младо нећељице, помози ти мени!

Тако крстећи се и Бога зазивајући прелети за неколико минута сву шуму и није се уставио до више куће нашега поручника Јове.

Идући мимо куће опази га Дмитар и поздрави:

„Добро јутро г. Лугару!

„Бог Дмитре!“

„Бог ме сте ви уранили“.

„Тако се тревило.“

„Јели г. лајтман код куће?“

„Јест.“

„А јели се уста?“

„Није још, — знате дошао је прекасно из кумпаније.“

„Поздрави га.“

„Добро — добро, оћу.“

Чим је Лугар у кумпанију пред цркву дошо, стане, сними капу и почне се крстити, што ваљда већ одавно радио није.

*

Исповест.

Не да застрем леђа
Од навале круте;
Не да згрејем ребра
Од мећаве љуте,
Већем да обнажим
Nebratinska lica, —
За ото ми треба
Бугар-кабаница

Jedan Hervat*)

Ђука: Слушам о неком попу, који је зазидао жену. Беше ли то Србин, Француз, Герман, шта ли?“

Шука: „Герман је зазидао нашу автономију, ал онај који је зазидао жену, био је Румун.“

Ђука: „Па шта ће бити с њим?“

Шука: С ким? Румуна ће можда обесити, а Герману су већ обесили — ордене.

Пуслице.

⊙ Бизмарку је ушао само један (моно)полић ракије у главу, па већ хоће да све Пољаке из земље избаци. А шта ће тек бити кад му се цео монопол да.

△ До сада су цивилизатори Немци док зивали да ракија народу шкоди. А сад се Бисмарк латио ракије, да њоме држави помогне. Даклем што народу шкоди то држави хасни! То је најновија теорија, којом се привезује народ за државу.

✂ Ни Енглеска не може даље без слободоумни начела, Гледстон се враћа. (Добар цимер, — а још бољи пример).

°°° „Политика самосталности. Политика слободних руку. Политика народних интереса“. — Та то је наша стара песма. А „Видело“ је само онда погоди, кад хоће народ да успава.

□ Да ми имамо слободноизбраног патријара, он би пожешком попи здерао мантију, — па више не би био Зделаровић него Здераловић — а то би му име боље доликовало.

†† У званичним „Српским Новинама“ читамо, да су неки у Јагодини приложили за рањенике венац паприке. — То је јамачно за оне рањенике, који ће тек доцније осетити где су рањени.

∧ Читамо у „Садашњости“ да у Кикинди није било никакве крађе него само проневере. (А ко зна можда није ни проневере било — већ само спурдисање новаца).

? Неки држе да је добро што је Чеди пало у тал да склопи мир. Он је — веле сретне руке. С киме се он погоди тога после затворе.

*) Хвала богу ако је само један, ако нема таких више.
Слагач.

Његов пријан крчмар Перо, опази га, ђе се крсти, зачуди се и почне му довикати:

„Бјежи, Радане, сруши ће се звоник на те!“

„Нека, нека, брацо, лако је бенетати, али добро се и миломе Богу помолити.

„Твој ужанција то до сада била није.“

„Е — да није.“

„Та ти си га највише и без узрока вређа.“

„Истина је, али валај од сада више нећу.“

„Амин Боже, баш би добро било.“

„Виђећеш“

„Та нећу виђети, већ чути.

„Па добро, али неш више тога ни чути.“

„Били чашицу добре шљоке?“

„Још ми се перачи“

„А ђе ћеш ужинати?“

„Још ме питаш.“

„Е! — !!

„Та код тебе, ђе и до сада.“

„Е — Па добро, идем одмах, да што боље приправим, доћи ће и лајтман Јово из Л.“

„Док је у цркву зазвонило, Лугар Радан био је први у цркви, стисно се у нуглић и моли се топло, ко још никада до сада.

На ужину к Пери дошло је више кумпанијске господе, а међу њима поручник Јово и лугар Радан. Крчмар Перо започе шалу казивајући, како је лугар јутрос пред црквом метаниса.

Сва се господа гроотом насмијаше и запиташе:

Радан метаниса?! Радан, који ни у Бога не верује?!“

„Негрешите, господо; ја увјек у Бога вјерујем, а вјерујте ми од данас ћу још и чвршће.“

„Како то Радане?!“

„Зашто, господо?“

„Та ти си Бога увјек вријеђао, умио си псовати, као какав мађар“

„Кајем се сада и сам, али од данас нећу више Бога и светиње вриеђати.“

„Ти нећеш?“

„Ова ми капљица вина последња била, ако вриеђа будем.“

„Ма шта је теби, Радане, те си данас тако побожан поста?“

Није ништа, али сам увидио, да небесан бити и Бога псовати невоља, јер он нас свих држи.“

„Не — не, теби се нешто припетило?“

„Та није ништа.“

„Точи Јово, да се окоражи, па ће нам казати.“

W Чујемо да ће скоро изаћи на свет једна здраво жалосна драма, под насловом „Старо Пазуво у Бечу.“ — Дело ће бити здраво скупо, — па опак можда б а д а в а.

Проба пера.

CL.

Тиранија и правда.

Мислио сам дуго,
Мислио сам јако:
Од куда је т и р а н и ј а
Стекла име тако.

После сам се досетио, —
И с досетке ове
Требало би да се правда
„Т и д о ц и н и ј а!“ зове.

CL.

Мушица крај чаше вина.

Седила је мушица
Поред чаше вина
И уздисала је
Срцу из дубина.

Да л' је тужну море
Какви јади стари,
Па од тешка дерта.
Ни пити не мари!

Ил јој можда срце
За чим боље пуца; —
Или нема друштва
С киме да се куца.

Или се заклела
Да до века пости
Јербо је члан друштва
Од умерености.

Није, није, није,
Мушица би пила, —
Ох ал како, кад је чаша
Заклопљена била.

Г—д—н.

„Наше Доба.“

Та ви без сумње знате како изгледају новосадске тањиге. Е на замислите сад у тим тањигама упрегнутог рагу, који једва вуче ноге, и не може напред. Но пардон, добро ће бити да се разумемо. Ове тањиге и рагу писам ошисао с тога, да с њима ваљда сравним „наше доба.“ Ја не волим сравњења, па ма она била и најбоља, јер сам научио да пишем просто и отворено У своје време ћете већ дознати, да сам овде мислио праве тањиге и правог коња.

Но хајд да дођемо одмах сасвим на чисто. Ми Срби смо те чудноватe „срећe“ и прилике, да имамо два: „н а ш е д о б а.“ Прво „наше доба“ уређује се над облацима, и не знамо никад шта ће нам донети а друго „Н а ш е Д о б а“ уређује се у Новом Саду, и знамо увек унапред да ће нам донети грђе од сваке руке. „Наше доба,“ које се уређује над облацима нема боје, а „Наше Доба,“ које се уређује у Новом Саду, доноси по програму за мрачњаке руменила и белила, а уз то избије у њему на површину гуштерасто зеленило, бело, зелено, као што видите мађарске боје.

Ево вам дакле велим унапред, да ћу писати о

„Ма — није, господо, ништа.“

„Јест — јест нешто, казуј.“

„Но, Радане, што ти неш своме капитану казати?“

„Ма-а, господине капитане тешко ми је казивати, али Вами, из воље не могу, дакле ево ово је, господо.

„Ви знате господо, да ја од дјетињства мога по гори одам, био сам већ са пуцима и ајдучима, срето сам и убија међеде, био сам неколика пута у атаку с турцима на кордуну, али се до јутрос још нигда препо нисам.“

„Прицукни де му лајтмане.“

„Вала!“

„Дакле?“

„Јутрос прије сунца био сам већ код дебеле букве, станем оње, да лулу запалим, али ти се озго из вршка низ пут чује клепка и по гласу разабрем, да брзо лети.

„Судим, да тако рано није нико козе изагнао, дакле морале су нечије преноћити, на је ваљда вук на њих набарда и сад их низ пут лапуши. Заклоним се за букву, натегнем пушку и чекам „фертиг“, али ти нешто само и мало — звонећи слети у ону долину, чујем звоно по долини, е — мени то већ није по вољи, јер некидим никакове домаће животиње, која би звонила. Ал' ти изиче из долине управ на ономе гричњу, ће но сам ја зимус онога вука убио. Оно стаде и гледа к мени, а клепка му на врату; Одијерим — штроц једном, ни варнице, натегнем на штроц и опет — ни варнице, штроц и трећи пут, опет ни варнице. Е — господо, то ме уплаши, што штуц мој, који не нигда изневерио није — несастављa. Видим, да туј пушка не помаже, почнем се крстити, а оно ти с мјеста онога ћук лијево у онај бездан, што но је под оном литицом уз пут.

Мени косе у зрак одоше, а и грознина ме некаква стресе, прекрстим се на бјек.“

„Е — мој Радане, ја сам држо, да си ти бар нешто, а сад видим, да си и ти страшивица.“

„Молим г. капитане! Ја од дјетињства мога по гори одам, сретам и вука и ајдука, међеда и свакојаке змијурине, али се нигда тако препо нисам, јер ме до јутрос моја пушка још нигда изневерила није.

„Ваљда је закиснула, или одавно набијена била?“

„Није Богме, него на утвору пушка несастављa, она само од креста бјежи.“

„Па каква та утвора изгледа?“

„Хм! — каква? Нагрда, ко што већ утворе изгледају.“

„Па какова?“

„Од међеда и вука је мања, срни или зечу палика

новосадском „Н а ш е м Д о б у.“ А писаћу о њему с тога, што хоћу да вам приповедим, како су га ово дана носили на продају. Али, знам већ унапред, да сте усљед овог мог отвореног писања, постали јако љубопитни. Ви мислите, сад ћете чути о субвенцијама, о диспозицијоном фонду, и т. д. и т. д. Е ал ви'те, неће бити о томе реч. Та писам предузео себи да ја изнесем „Наше Доба“ на пазар, но сам се решио писати о томе, како је уредник изнео тај лист на пазар. Еле сад знате шта хоћу и шта нећу, те могу прећи на ствар.

Дакле било је неколико дана по новој години. Новосадском пијацом прошле су многе таљиге. Догодила се тога дана велика реткост, чистиле су се улице, те су на таљигама извлачили из вароши блато. Пролазе дакле једне таљиге с блатом, пролазе друге, треће, четврте и гле сад, још једне таљиге. Лој среће ли нам лепе, та зар се баш решише, да из града Нова Сада извуку сву нечистоту ? ! Последње таљиге о којима вам говорим пуне су вр'ом. Вуче их оклепана рага, а погнуо главу незнам дали од терета или од срамоте. Није ни чудо, та то што вуче, мора да је и црној земљи тешко. Таљиге су пуне вр'ом са бројевима „Нашег Доба.“ Лагано се креће воз пијацом; по кад — кад се спотакну точкови о камење и тада испадне по неки број у благо. Кочијаш који вози „Наше Доба“ и не окреће се. Можда је тај човек немаран, а можда и мисли: „та ни газда тих новина није макнуо главом, кад виде, где „Наше Доба“ онако уопште оде у блато.

На рогљу стоје случајно неколико занатлија и разговарају. „Боже мој, брат Саво, хоће ли све те таљиге редом изручити на лиману.“

— Како би то могло бити, човече. Зар тако близу вароши да изруче ђубре, па да се изроде болести. Морају то даље носити.“

У том спазише таљиге са „Нашим Добом.“ (По разговору судећи рекао би човек, да су их и пре спазили.) Крај кола прође у исти пар пекарски шегрт с перецама и викну гласно: „т р и н о в е п а р.“ Купите, купите. . . . три нове пар.

Људи што стајаху унаоколо, прснуше у смеј. „А шта се смејете?“ — рече неко међу њима „Ја бих пре рекао, да је то жалосно.

Не потраја дуго, кад оне последње таљиге стадоше. Прве одоше напред, одоше да далеко иза вароши изруче блато, оне последње се зауставише на пијаци пред неким трговачким дућаном. Два шегрта излетише напоље.

„Ево ми рекоше, да ово овде изручим код вас“ — поче кочијаш. „Има 7 центи.“

— Зар је та хартија тако тешка? запита газда трговине. „Греси су ту мој брате —“ рече му неко, који случајно прође онуда. „Греси тежи од камена.“ А шта ће теби то ?“

„Купио сам старе, лањске, заостале бројеве, да увијем еспап.“

„Хм, хм, дакле се то онако на фунте продаје. Нисам знао. Ја све читам да тај лист кошта на четврт године толико и толико. Право би било да напишу на челу листа и то, пошто је метерска цента „Нашег Доба.“

Из овога, што сам до сад причао, могао бих извести доказ како се „Н а ш е Д о б а“ продаје одиста — на фунте. Али нисам ја такав човек. Испричао сам само, шта видио и чуо приликом једне шетње, и то ми је доста. У осталом сваки ће признати да је лањске бројеве „Нашег Доба“ постигла још лепша судбина. А било би и штета, да су их

није, јер малене уши има, лисица није јер репа не има, а јазавац није, јер је штракасто и од њега веће.“

„Не бенави Бога ти, утвора не има; то је нека домаћа или дивија животиња била.“

„Да — да, лако је Вами сада оће код пуне чаше далматинскога ружеша мудровати, али да сте Ви јутрос онђе сами били, другојачије би диванили.“

„Ајд' мучи, то се теби само онако призрело.“

„Молим, ако би ме моје једино око (био је ћорав) које ме још до данас изневјерило није, баш и преварило, не би ваљда обадва ува, јер ко што Вам рекох, видио сам на моје очи“. . . .

„Какве очи ? — Не имаш ван једно.“

„Добро дакле, видио сам на моје око, а чуо сам клепку на обадва ува, па или Ви сада мени вјеровали или не вјеровали, ја велим и опет, да је било.“

„А шта је било ?.“

„На што мој штуц несаставља, што се само крста плаши и у јадаве јаме бјежи, неможе друго бити. Бог с нами оће код овога благословљенога стола, ван патарњак, потро га крст часни.“

Сви у смјех прснуше, а Радан ће:

„Е — господо, лако Вам се оће смијати, али да је који јутрос на моме мјесту онако сам био, не би се смијо.“

„Мој Радане, ја видим, да си ти страшивица, не има од тебе ништа.“

„Господине капитане, кад тако велите, онда Боже дај, да се и Ви шњиме састанете, па би ја онда видио, шта би учинили,“

„Кад би пушку имо пуцо би !“

„Јест, јест, кад би пушка саставити ћела“.

„Лако је за то. Што не би ћела !“

„Видим, Радане, да ти г. капитан не вјерује, а ја ти све вјерујем.“

„Е, онда сте ви м о ј, господин Лајтман.“

„Но, Јово, како можеш тако што рећи ?“

„Знаш, госп. капетан, ја му вјерујем за то, што Радан ради горскога квара много на души има, а и другач — враг зна што је он до сад све починио, па га је Бог ваљда већ томе његовом звонару припустио.“

„А, господин Лајтман, ја сам мислио да ћете ви са мном држати, а сад видим да и Ви к врагу гледите, још горе него и г. Капитан.“

(Продужиће се).

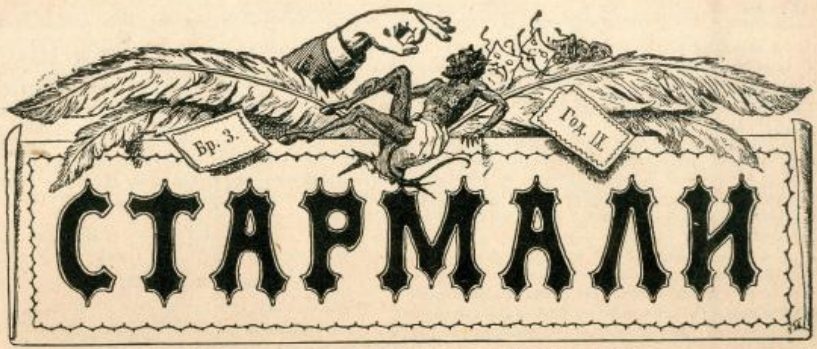

У Новоме Саду 31. јануара 1886.

„Стармали" излази тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 8, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду руковаоци се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

ВЕНАЦ НА ГРОБ

ДР-А ЈОВАНА СУБОТИЋА.

Поврх гроба твога
Две се звезде сјаје:
Једна је признање,
Друга уздисање.

Много си нам био
Тежењ' вишој цели;
Много си нам био, —
То признање вели.

Што си још нам мог'о
С даром својим бити,
Ни то није мање —
Вели уздисање.

Светла дела твоја —
Наша вечна дика.
А то је најлепши
Уздар за песника.

Утир'о си путе,
Доближав'о мете,
Садио си цвеће —
Па сад бери сплете.

С.

Шетња по свету.

XVI.

„До најпростијих истина долази човек најдоцније", вели велики немачки филозоф Фајербах, али ја држим, да то никако није апсолутно, већ само релативно правило. А у том мојем мишљењу поткрепљује ме нико друго, већ баш само — угарско министарство просвете.

Јер н. пр. чиста је и проста истина, да кад која српска општина не изабере за учитељицу жену каквог владиног кортеша, онда се та општина очевидно огрешила о државни интерес, те јој се морају жена дотичног кортеша и као „џубок" још једна женскиња из фамилије владиних буржујата наметнути за учитељице. То је проста, очевидна истина, али до исте није угарско министарство просвете најдоцније дошло, већ одмах после избора, дакле у овом случају не стоји Фајербахово правило, да човек, особито ако је министар долази најдоцније до најпростијих истина.

С друге стране пак тако је исто проста истина, да треба одмах збацити и затворити оног чиновника, који своје звање злоупотребљује и — краде. Међу тим у угарском министарству просвете један чиновник са присним друговима својима већ од шеснаест година скида са званичних актова биљеге, хемички их је за тим чистио и продавао, те је тиме држави на више хиљада форината украо. И тек сад, после шеснаест година, ушло се тој крађи у траг! У овом случају дакле стоји Фајербахово правило, да човек, особито ако је министар, до најпростијих истина долази најдоцније.

Сад, кад је за такву ствар требало пуних шеснаест година, да се пронађе у министарству просвете,

шта ће се тек за других шеснаест година пронаћи у другим министарствима? Министар финанције сигурно се сад већ смеје, ал лако је њему, јер код њега неће се моћи ништа пронаћи, пошто је наш дефицит и наша кубура и тако опште позната ствар, па где ништа нема, не може се ништа ни пронаћи. Но шта ће остали министри радити? Нарочито шта ће радити Тиса?

Ако се ико са тим питањем мори, ја не. Ја знам на длаку, шта ће се све догодити онако исто, као и гроф Андрашија.

Ево да и докажем!

Мађарима је криво, што и Срба има у Угарској па за то је и рекао њихов један министар, да Срби треба да се иселе, али ако ко од Срба тај савет послуша и оде н. пр. у Русију, онда је он разуме се бунтовник.

Ето нам за пример г. Узелац!

Но хајдмо даље!

Мађарима је криво, што су Црногорци „необразовани“, али ако ко из Црне Горе доведе свог сина у карловачку ђимназију, онда то није жудња за просветом, него пансрпска агитација, да кнез Никола постане српским краљем.

Према томе види се, да остала угарска министарства не могу истраживати друго шта, већ једино панслoвенске завере. За крађе хвала богу имамо шеснаест година времена да их пронађемо. То не значи друго, него да је свет тумбе окренут.

А да је тако, ето вам за доказ и вршачки адвокат Бурназ.

Док је био луд и нападао чланове српске народне слободоумне странке, донде га власт није дирала, али сад кад се опаметио и почео нападати своју сопствену странку, сад су га прогласили за лудог и одвели у лудницу.

По томе се дакле види, да је свет управо луд. Јер лудог Бурназа држали су за паметног, а сад тај свет паметног Бурназа држи за лудог и шиље га у лудницу.

По томе се види, да је цео свет отишао у дипломате, а ја опет не бих сам хтео, да сам једино ја паметан, те с тога и завршујем ову „шетњу“ до сретније теме.

Милисав.

Уштипци.

Београдска влада „одстранила“ је из Београда црногорског министра г. Ј. Павловића. Сигурно се побојала, да се г. Павловић не окужи од својих министарских другова.

* * *

Мађарске новине тврде, да се Ј. Павловић не сам, него са још 9 Црногораца бавио по нашим крајевима. Дакле држе га за пуног Црногорца. Он један, вреди им за десеторицу.

* * *

Сад тек видисмо ко је Бабеш, а ко су бабе.

* * *

А шта је радио Мочари? — Устао је против „мочари“ који је у главама шовиниста.

* * *

Из Београда јављају, да је влада звала на договор и обавештај — Јоту. Јо, ту се нема шта рећи.

* * *

Сабо значи: кројач. Овљевић на крају презимена означује Србина. Но нека Срби не понесу капу, коју им Сабовљевић скроји.

ПОДЛИСТАК.

Звонарица лија.

Хумореска М. М. . . братовића.

(Наставак).

„Пиј, Радане, па се не бој.“

„Вала господин капитан, баш ми га дости, долеко ми је, морам ићи.“

„Чекај, Радане, идем и ја с тобом“.

„Вами је близо, али је мени прео горе далеко“.

„Ето видиш Јово, да је Радан кукавица“.

„Молим, господине капитане, није сам ја баш кукавица, али зашто би кроз гору по ноћи лута кад могу за вида проћи, а сутра морам у моју кумпанију ићи и неколике анцајглисте предати“.

„Неће твој лајтман Будиша на те, па ако дан два и закасниш“.

„Ма — знате, није господи вјеровати“.

„Тако?!“

„Ма знате — у служби“.

„И у служби се пуно тога прегледа“.

„Е — идем ја“.

„Нека доспјећеш, та ти ниси још никада тако рано одовлен отиша“.

„Бога ми данас морам“.

„Чекај, Радане идем и ја“.

„Па ајдмо г. лајтман“.

Устадоше и одоше, а кад су до лајтманова стана дошли, рећи ће лајтман.

„Чујеш, Радане, сунце је још високо, ајде к мени на црну каву“.

„Вала г. лајтман, морам ићи“.

„Валај неш, кава је одмах готова“.

„Па кад сте баш навалили — ајдмо, само молим Вас не могу дуго остати“.

„Не бој се нећу те ја дуго задржавати“.

Док је Дмитар онако тромо и невјешто каву приправља, дотле су њих два пушили и пијуцкали, па се мало и натрусили: Радан се окоражијо, па се утворе своје толико већ и неплаши.

Ето ти и Дмитра с кавом, а Радан ће:

„Вала Богу! Ето каве, ја сам већ прикаснио, враг зна, шта ће од мене бити.“

„Небој се, да ћу ти ја мој свилај, па можеш, ако ћеш и на ћаћу пуцати, не ће валити, ко та твоја стјеничарка“.

„Вала вам, баш сам Вас ћио и молити“.

* * *

Бабеш се зове Вићентије, а Мочари Лајош. На „Три Јерарха“ су обојци многи честити Срби честитали, ма да им не беше имендан. Герману (Глигорију, Глиши) био је тога дана имендан, и опет му ни један честити Србин није честито.

* * *

А ко и не би Бабешу и Мочарију честит'о, кад су бранили оно, што је честито.

* * *

Аксаков није био само Славен, него и слављен. Он је „издавао“ „Руса“, па опет вичу сви они против њега који би хтели да издаду Русију.

Ѳ.

Нова школа — á la Zola.

(Истиница гола.)

Кад се синоћ у постељу
Докотур'о мајстор Пуља,
Таки му се учинило
Као да се кревет љуља.

Заспао је ипак брзо,
Ал је нешто страшно снио:
Море — лађа — ветар — бура
Од муке се ознојио.

Лађа, ветар, бура, вода,
То је само у сну било;
Ал свеједно — вино му се
Исто тако осветило.

Кривокапа*)

*) Хахаха! Морам вам се насмејати, госп. Кривокапа. Зар је то *Zola*? Зар је то истина гола?! — Кад би *Zola* тај случај својски, живо и наочигледно описао, друкчија би ефекта било. Не би само мајстор Пуља, него би и сви читаоци морску болест осетили. Не умете *Zola* имитирати. Окајте се. Коректор.

Ћира. Даклем „Видело“ нема више кредита и у штампарији своје рођене странке.

Спира. Па шта ће сад бити?

Ћира. Неће бити ништа. Вараће свет на божију вересију као и до сад што је радило.

Ћира. Јеси ли чуо како је црногорски министар просвете лепо дочекан у Београду?

Спира. Нисам.

Ћира. Боље што ниси. Јер онда би проклео оне угурсузе, којима није доста несреће, него хоће још Србију и са Црном Гором да заваде.

Пуслице.

⊙. Но хвала богу сад смо поњали и Апоњија. Ал и он је одгурнуо нашу поњаву, која би му можда још кад требала.

∧. Један се Гарашанин већ убио. (Други живи да нас убије — и то можда радикално)

Ƶ. Прочитао сам прву страну 8. броја „Нашег Доба“. Ту ти се спомиње и Гледстон и Салисбери и Биконсфилд и енглеска краљица и Петрих и Ењеди и Бекер и Подманицки и „господин“ Гарашанин. Е сад бар знамо ко господује у „Нашем Добу“.

„Ето ти их, само ми их што скорије поврати“.

„Одмах сутра; а ја без мога свилаја више нигда ни куда ни корака“.

„Остани, па ноћи.“

„Не могу, каза сам, да ћу доћи, па да не дођем, вамилија би се ушкрбила.“

„По вољи, а ти сад ајде“.

„Вала Вам г. лајтман и с Богом!“

„Сретно!“

Сутон се вата, а Радан у гору залази, прст у уво метну и Краљевића Марка запјева, а глас му се по гори разлеже.

Умуче пјевати, па стаде сам себе коражити!

„Помози ти мени Боже мили!“

Имам три ватре и јатаган, па ако пушке не саставе, ево јатагана“.

Опет прст у уво, па Краљевића Марко зарозга, а кад се к дебелој букви примица, побре далматинац стаде га остављати, а и пјесма му на ум не пада.

Таман он на разкршће, а злокобна јејина укну, коса му се најежи, а далматинац из главе оде, као да га нигда ни окусио није. Попипа свилај, изтегне јатаган, па ајд у име Бога даље.

Мјесец је већ одскочио и кроз дрвљад обасја пање и камење, реко би, да су се све саме утворе око пута начетале.

Брзо је гору прелетио, а кад је своје село опазио, онда се и опет Краљевића Марка присјетио.

Пси његови од тора чуше га и познаше, те лајући пред њега долетише. Десно под гричем на вршку зачу се злосретна клепка, пси натиснуше горе за клепком, а Радан у страху, што га пси оставише — зажеже из пушке, пуче ко гром, а од куће му полети дружина — викајући

„Што ти је?!“

„Вабите псе!“

Све његово селце излети пред куће, да чују, зашто је пуцато, а међутим и Радан приспио. Његова вјерна Дока пита га за здравље па кад спази, да му глас дрхће, попаде га за руку:

„А, Радане, Бог с тобом! Што ти је?“

„Ништа, ништа, вабте псе!“

„Шта ти је за псе? не ће их вук.“

„Чујете ли Ви, што пси гоне?

Прислушаше и више њих и рече:

„Ено пси гоне некакву клепку“.

„Ваљда је нечији звонар замрка.“

„Радан: Паклени је оно звонар, вабите псе, пропашће.“

*

□. „Турски Марод“ позива „Браник“, „Заставу“ и „Стармалог“, на неку лицитацију у Вуковар. Весео је што се продаје српско добро. Али кад се где продаје српско зло, ту ће он први лицитирати, — онда неће нас звати.

⁂. Г. Сабовљевић је искао, да влада скоро сазове српски сабор. Добро се сетио, само је заборавио да је наш сабор сазван и да се сам одложио. Оно друго што је искао све ћемо добити.

= Кад је г. Бабеш у сабору рекао да његови синови боље говоре мацарски него румунски, — сви су му викали иљен! Какав би тек иљен био, кад би казао да му синови и не знају румунски.

Ђука: „Шта сам сад опет чуо! Министар Тиса узразио је у сабору, да нигде не живе народности тако добро као ми.“

Шука: „А шта би било, кад би неко, такво „добро“ пожелео министру Тиси?

Ђука: „Тога би затворили.“

Шука: „Е онда молим те не говори више о том добру.“

Ђука. „Дакле у Румунији ће се закључити између Србије и Бугарске мир?

Шука. „Ал кад у Румунији закључе мир, онда ће се браћа крвавити у Србији или у Бугарској.“

Ђука: Та но, но . . . није баш тако, ал ја бих волео ипак да они тај мир закључе у срцу, а не само у Букурешту.

Проба пера.

CLXII.

Тако вам је то.

Што год више Турака,
Све мање пилава.
Што год више паприка,
Све мање смокава.

Шко нам мање сокола,
Више (туђих) брава.
Што год више правника,
Све то мање права.

Што год више парока,
Све голија глава.
Што год лепших санова,
Све ружнија јава.

CLXIII.

Испрошена мома.

Испрошена мома
Папучице штика,
Папучице лепе,
За свог заручника.

А ја сам запит'о
Девојчицу плаву:
Хоћете л' му за ноге, —
Ил можда на главу?

Г—д—н.

Сви удрише вабити, а Радан зададе из пушаках, те ће сину рећи:

„Донеси рог, па труби да пси дођу, јер их више никада не буде.“

Чим пси рог чуше, долетише, а глас клепке далеко из горе једва се чује.

„Ајде у кућу, Радане, теби нешто вали“.

„Нека ме Доко“.

„Оди—оди“.

„Ма јесте ли ви сви клепку, чули?„

„Та јесмо, како не би чули“.

„Баш сви?!“

„Да бог ме, — оно је нечији звонар јарац оста“.

„Није то јарац, потро га крст часни и св. Илија“.

Сви се на то забезекнуше и с Раданом у кућу уђоше, те га питаше, што он од тога звонара мисли; а Радан изказа им све, што му се јутрос и вечерас припетило. Сви се чуде и крсте, а Дока донесе св. воде, па их пошкропи. Не има туј тога, ко ће се сам ван помолити, све на руље ван излазе и једно друго до куће прати. Сутра дан саста се сајам у средишту сусједне кумпаније С. на који су и коншије лугарове ред вито долазиле, те им је то прво било по сајму глас разнијети, каково је послање Божје јуче јутро њихов лугар у гори видио, које га је синоћ до њихова села допратило, па да њих и пасах не буде, Бог зна, што би од лугара било.

По сајму видиле су се само хрпице народа, а у средини по један лугаров коншија, који народу приказу оту страшно описује

Сваки се слушалац неколико пута прекрстио, а сајам се за рано разврча, јер се сваки боја, да ће га у мраку приказа ота срести.

За неколико дана пуче глас по народу о чуду томе, а и тета звонарица није по ноћи спавала, јер по дану с клепком никуда не смједе, а празан штумак почивати неда, мораде дакле по ноћи тражити са чим ће си брк омастити.

Мања дивљач изпред ње је бјежала, јер је клепку из далека чула, али горски газда старац вујо потисне једно јутро рано недалеко од села М: чудну звонарицу и наћера ју на војнике, који су с кордона са стране долазили. И војници су још на кордону чули за ото чудо, па кад су чули клепку, ђе кроз шикару к њима нагло јури, сви се престравише и стадоше, да виде шта ће бити.

Али имадоше шта и виђети, неко чудовиште с клепком преко пута суну, а за њиме два вука на пут излетише, стадоше, па кад разабраше, што на путу стоји, скочише — па одмаглише и они у шикару за клепком.

Од сватова нема ништа.

(Допис „Стармалом“).

К— је лепа варошица, може се и из ње каткад што чути. Имамо, т. ј. К ци имају солгу са верним трабантима, комуналне школе (а срп. вероисповедни школски фонд); имамо три врсте народности, које једна другу мрко погледају. Имамо грдне општ. трошкове, ваљаног кнеза а и баба-Кату врачару, која много што-шта зна, о чему други и не сањају; имамо, т. ј. имадосмо два месеца дана и жупаниског „горчила“; имамо општ. лекара, потомка оних, који су Пилату довикивали: распни, распни! — О њему чујем да је ревносан шаптало, — немојте мислити срп. нар. позоришта, боже сачувај! — то је сасвим друга врста шаптања, од чега може још постати среским лекарем. Имамо бележника кога нисмо бирали, али нисмо га ми ни наименовали. Имамо и задолмљен рит са незваним гостима Чанговима, али имамо и страшног бога Danubius-а, који опет њима сваки час може у госте доћи и понудити их баш са оним пићем, које они највећма мрзе. Имамо српску читаоницу („Szerb olvasó kör“, — тако стојит писано) и Magyar tarsaskör. Њих се управо и тиче овај допис мој.

Magyar tarsaskör момче је за женидбу, па да не би и даље (по србијански речено) бећарски живот проводио, науме родитељи да га ожене. Дали се људи у бригу, шта ће и како ће. После дугог мозгања жврку им спасоносна мисао кроз главу те рекоше: Хајде да запросимо за нашега ироша женика смерну деву нашег Сомсида: српску читаоницу то би био пар баш као што ваља. Пород, који из те свезе произиђе крстићемо „Bürgerliches Casino,“ о сватови провеселићемо се на наши нови пријатељи, а за даље већ наша ће брига бити. Рекоше и учинише. Нађоше проводацију, обукоше женика у стајаће руво, зафитиљише му брке, усијаше му мамузе, у руке му тутнуше облигатни нађак (да се деви боље допадне). Како је дева српкиња, то се и они сетише српске пословице „Св. Никола меће момке на кола“, зато и они свога момка и проводацију посадише на парипна — хоћу рећи папирна колеса, зажелеше им срећан пут, и кола одоше.

Доспевши сретно у дворе девине домаћин их уљудно дочека. А проводација и женик од радости веље боцнуше се уфитиљеним брцима, још женик лупну нацаком и носом о под, мамузе звекнуше, а проводација бираним речима исказа жарку жељу и овако заврши: Уверен сам да момку нећете наћи мане, — сад дајте ракију.

Наста нема тишина, а њу прекине један од својте девине овим речима: Незвани гости! Наша је дева скромна, она није госпоцка рода ни колена као момак ваш. Ми је васпитамо у српском духу и наменисмо је Србину. А ви кад се увучете у нашу сиротињу онда смо одзвонили српском духу. Усрећите кога хоћете, а нас пустите да сиротујемо.

Једно: Teremtette! и неколико: Ebatta! И просиоци погодише врата. Кад их на улици запитаху: где су гаће и кошуља? они указавши на отирач рекоше: Од сватова нема ништа.

Трнокоп.

Из ловачког живота.

После дужег ловљења добро нам је пало одморити се око ватрице. Сви смо били правници. Петар нас је веселио својим досеткама. Много нам је причао, на последак рече: На ноге браћо време је да се иде дома.

Послушасмо га. Петар је једва могао носити силну

Војници се згледаше и прекрстише, а један упита:

„Јунаци, видите ли ви оно?“

„Како не би видили.“

„Оно је браћо, прво с клепком, Бог с нами — патарњак, јер вукови њега најволе растргати, а да вуковах не има, патарњаци би свјет превладали. Шкода, што су вукови нас опазили, били би га уватили и разтргали.“

„Па — ако Бог да, увати ће они њега.“

„Данас неће, јер ако крст поћеру оту опази, онда га више тај дан вук уватити не може.

„Ала брајне — шкода, што су на нас набасали, већ су близо били.“

„Да — а, он крст зањуши, па зато му на очи и иде, да се од вука спаси“.

„Прекрстимо се јунаци, па бјежмо.“

Војници идући кроз села, приповједају што су видили, а народ се чуди и крсти.

Компанијама почеле пријаве долазити, да се нека утвора с клепком појавила и народ уплашила те не смије нитко ни главе из куће помолити. Надпоручик Дане идући рано у своју компанију, сретне звонарицу, па и он то пријави већ и зато, што се понајвише око његова села врзла и народ уплашила тако да нитко није више смијо сам ни по воду, ни у гору. А кад је капитан и од надпоручника свога пријаву добио, мораде онда то и регименти „ин Гехорсам“ јавити.

Ученији људи тврдише, да је то можда хијена какву талијану утекла, народ пако не држаше за ништа друго, већ за самога нечастивога.

Сирота звонарица тражећи хране, обиђе за кратко вријеме више компанија, а капитани добивајући оте гласове, морадоше сви рагименти пријавити.

Пријаве оте додијаше оберстару, позове надпоручника Дану на рапорт, јер је он једини од господе то страшило видио.

Добивши он оту бурунтију, забрину се и мозгаше, зашто њега оберстар позивље, па ће упитати и капитана, није ли га можда он зашто „им резерватвеге“ пријавио.

„Нисам брате Дане тако ми имена мога, та ваљда знаш да сам ти ја добар и искрен пријатељ, па да то и нијесам брате не имам те зашто јавити.“

„Па кога ме врага онда зове?“

„А тко би брате знао, чућеш сутра.“

„Баш ми је то за чудо!“

„Знам што би могло бити?“

„Што?“

„С попом ниси добар, можда те он тужио.“

„И тај би враг бити мога!!

дивљач, што је уловно. Ми му нисмо могли помоћи јер смо и сами имали доста да носимо; а нисмо хтели ништа оставити, све смо желили кући однети.

Тек што се кренусмо, искренуше пред нас жандари заискавши да им покажемо допусни лист за лов. Сваки извади своју допусницу и показа је жандарима, само Петар не, — он нешто ушепртљио, преврће џепове,“ ал никако да нађе. Напоследак промуца: „та — та — јесте ли чули, браћо драга, ја ил сам је изгубио, ил сам је код куће оставио.

Жандари нису познавали Петра, те се обрецнуше на њега, да их прати на полицију, па онде нек се правда како зна. —

Петар намигну на нас, да само ћутимо. И ми ћутасмо. Један жандар узме од њега пушку, а други узме лов, а Петар пође за њима у С. — Ми смо сви у С. становали, те се нисмо морали растајати. Кад уђосмо у С. Петар се поче наново пипати по џепови и гле, — наједаред весело викну жандарима:

— Ево допуснице! Ево је! — Сад дајте амо моју пушку и моју дивљач. — А уједно лепо вам захваљујем што сте ми носили пртљаг, па се нисам морао сам знојити. Ал зато ћу вам дати мало на вино.

Ми прснусмо у смеј. Жандари се почеше мргодити; али која им вајда, те после и они ударе у смеј. А кад су још и напојницу добили, то им је сасвим повратило добру вољу.

У Суботици 1886. Превео **Јован Манојловић.**

Преводи са мађарског.

Szépen danól a fülemüle.
Лепо пева Милино уво.

Katonák mennek sorba.
Војници иду у чорбу.

Huszár martalék.
Ху сарма толика!

Nagyszerü szerep.
Здраво му се укаљао реп

Нарасла му је брада.

Дођу Циганке у једну сеоску кућу кад у кући ниђе никога до само један ћосо, сједи крај огњишта. Циганке уђу па почну навраћати ћосу, да му огледају. „Е, кад ви тако знате, дете огледајте ми, што моја брада не море да расте“! Циганке завичу: „знамо ми учинити, да теби брада, одма нарасте, већ шта ћеш нам дати за то?“ — „Ма даћу вам кутију жита, само док ми дођу жене из дрва.“ Циганка што бијаше најстарија заиште празну кутију, ћосо је одмах нађе. Сад циганка устакне му кутију на главу, па почне по кутији лупати вичући: „У ћосе брада, ко ћиментрава. Похитајте брзаљице, док нијесу дрварице, што по кући, то покупи, сир на љеси, и њега понеси.“ Док је стара циганка ово неколико пута изговорила, а оне друге покраду сву кућу па оду. Сад циганка скине кутију, па заиште жито. Ћосо јој насне пуну кутију, па и она оде. Кад дођу жене из дрва, имају шта виђети, кућа ко пуста, све однешено, а ћоси брада још није нарасла.

Варјача.

Муж и жена.

Жена. Много пијеш Пајо,
То је пропаст прека.
Све мислим и смишљам:
Има л' томе лека.

Муж. Никад не би пио,
Језичницо моја,
Кад би на дну чаше
Била слика твоја.

Никефор.

Уштипци из Босне.

Ко сме рећи да сарајлије мрзе свог негдашњег учитеља Јову Видића? Ено, кад прође кроз варош, као што су некад јудеји пред Христом стерали хаљине, тако и они стеру испред његових ногу — „Просвјету“!

Благо ономе, о коме народ мисли и брине се за њ, као што се сарајлије брину за Бољарића и Видића, те и ове године сазваше нарочито рад њих „народну сједницу“ — у којој закључише, да се ова два честита мужа не позову на српску бесједу.

Код нас у Босни, сваким даном има више пословица. Кад ове године паде снијег први пут, чуо сам нову пословицу. „Часом обијеље Требевић, ко Магарашевића брада.“ (Код њега је брада за ноћ обијељела, — не зна се за што.)

„Вјеруј ми, друго не може бити.“

„Ма попе, попе, нека те нека!“

„Сутра дан дође надпоручник Дане у паради пред оберстара, а оберстар насрну на њ, ко бјесан:

„Какви сте Ви официр, који у цоприје вјерује!?“

„Господин оберстар, молим покорно, какове цоприје?“

„Како можете казати, да не вјерујете? — ето Вам па читајте!“

Надпоручник узе и чита пријаву свога капитана, који регименти јавља, да ми је јуче натпоручник Дане усмено пријавио, да је баш он ото неко чудо с клепком на своје очи видио.

„Господин оберстар, молим ово је истина; ја сам то баш видио.“

„Шта сте ви видили?! — Били сте ваљда мамурни, па вам је синоћњи далматин још шумио по глави.“

„Господин оберстар молим!“

„Никс молим! Ви, као официр, морате прост народ поучавати и соколити, а не такову глупост подупирати. А сад одлазите, па да ми таково што више нигда ниђе приповједали нисте.

Дане, сиротан, салутира па оде.

(Свршиће се.)

Како није Аустрија Босну усрећила, кад већ има 100 комуналних школа, док српско-народни, нема пет-шест — па и њи тице злослутнице радо облећу.

Ала се та цивилизација брзо и лако за Босанце лијепи. Та ето у Сарајеву наша аристократија у цркви сједи у столовима и кад се еванђеље чита — и то, још под фесом.

Бумбар.

Ex tempore.

Ја сам негда виђен
И поштован био,
Међу браћом лепим
Именом се сиј'о.

Тад ме ново доба
На путању бедну,
Да потражим само
Још сесију једну.

Хе, — слабости људске
За удицом грамзе:
Ту сесију зграбих,
И сесијо сам се.

Ђаволско је кратко, —
(С тог бурмута кијам):
Сад нити се сијам,
Нити се сесијам.

Сад би и ја вол'о
Тај *status quo ante*;
Ал ђаво се смеје:
Е гле ти

Пропанте!

Има разних доктора.

Неки пар младих људи, дође у К. у купку.

Једаред су седели у кафани у којој је било пуно гостију те ручали, уђе и неки млад господин, кога са свију страна поздравише: „а добро дошли г. докторе,“ мило ми је те Вас видим докторе и све докторе, па докторе. Кад се мало примирило, и кад је ручак прешао, млади пар људи пође из гостионе, прође поред стола где је млади доктор ручао. Ту застану, и мужић ће рећи. „Господин докторе дозволите да вам се представим. Ја се зовем Н. Н. седим у кући бр. 7. изволите ме сутра у 10. часова посјетити.“ „С драге воље“ одговори доктор, и растану се.

Доктор је био млад човек и симпатична појава. Сутра дан доктор у назначено време посети г. Н. Н. ког самог у соби затече. Овај га веома пријатељски предусретне, и после поздрава рече.

Ваша појава Господин докторе јако је пријатан утисак на мене учинила, и ја Вас с пуно вере предусретам. Изволите господине у побочну собу, тамо је моја жена, па да ми ваше мњење о њој речете.

Доктор оде у побочну собу младој госпи, и после четврт сата вративши се запита га г. Н. Н. како вам се допада моја госпа.? „врло добро,“ одговори доктор; — „Но па њена болест?“ Е ако хоћете о болести ваше госпе докторско мњење да чујете, онда изволите звати доктора медицине, ја сам доктор права.

Ш.

Сад признајем.

Сељани имали бесна кнеза, пак му претили свакако, само неби ли сам захвалио и из сеоске куће отишао. Али кнез још гори. Они се једном договоре, скупе се у сесију и нашег кнеза за раме па на врата на поље; но кнез јаки, пак се ухватио за довратке и држи јуначки. Но сила Бога не моли; гурну још јаче и кнеза на рукама избацише у авлију. Кнез падајући у блато рече: „Сад сам лезигнирао“ (резигнирао!). —

Девет подераних протокола.

Због неке истраге пошље конзисторија проту и једног пароха у село Пивнице, да на лицу места истрагу воде. —

Доведу се тужитељи, оптужени и сведоци. Прота нуди попу да протокол води. Попа свога века није ни у другим приликама записник водио, а камо ли при истрагама, те учтиво понуди проту (као старијега); прота опет њему: Изволите!; он проти натраг, прота опет њему, та о да на послетку мораде поп перо и протокол преда се узети и почети главу овако:

Протоколъ въ Пiйвныцѣ сѹщей.

Прота је водио истрагу и довршио, али сирома перовођа на девет табака хартије поче писати увод и сваки опет подера и доле баци. — Проти није ништа друго остало, него да сам из главе протокол склопи, а попи да покупи изгужваних 9 започетих протокола и у пећ побаца. Поп се онда са три прста подигнута заклео, да никад више неће на истраге ићи и протоколе водити. — И реч је и одржао. —

Н. С.

Бубнуотека.

Прилог који прикључујемо бубнуотеци „Стармалог“ није управо „бубање“ него је горе нешто, и заслужује да се бубне.

У Ст. Паланци, Србин учитељ на српској вероисповедној школи, честитао је своме управитељу Србину (1886.) нову годину — мађарски. Ево како гласи та честитка:

Tekintetes igazgató úr!
Boldog új évet kivanom.
Дуго и много.

Rákits, tanito.

Г-дин управитељ Србин, коме је дошла ова мађарска честитка од Србина учитеља, мора да је није одвише поштовао и чувао јер је није сачувао, те је тако дошла и до „Стармалог.“ Немамо се до душе чему смејати, јер је жалосна, и као такову је и износимо у — бубнуотеци.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ПАБИРЦИ.

Страшна истина.

Ни једна мржња не може
Толико да шкоди,
Као она, што се из
Из љубави роди.

А. Ту госпођицу треба да просите. Здраво је изображена. Помислите само, — говори пет језика.

Б. Хвала лепо! Пет језика!! — Бојим се и једног.

Зимско мудровање.

Ја не знам за што купе лопатама снег са улица, па га дижу на кола и тако односе. Зар не би много паметније и лакше било, да оставе празна кола на улици, па кад напада у њи пуно снега, онда да упрегну коње, па да га одвезу.

Одговори уредништва.

„Љубица по моди.“ Ако заиста има у Земуну (или ма где) таке Срнкиње, као што је та, коју сте у овој песми описали, то је велика реткост, и о такој Срнкињи није пријатно читати песму, ма и сатиричну. — Но ако је ваша песма на истини основана, ако је и оно истина што кажете:

„Све се клања, куд год ходи
Љубица по моди.“ —

онда је ваша сатира грешна, што своју снагу троши око Љубице, а неће да се проспе на оне „све,“ који се њој клањају.

Новије књиге и листови,

које уредништво добија у замену.

Дим. Од Ив. Тургењева. Превео Илија Вучетић. II. издање. Издање српске књижаре браће М. Поповића. у Н. Саду 1886. Цена 1. фор. Штампарија А. Пајевића.

Kirurgijske crtice iz bugarsko srbskoga rata. Od Dra Vojislava Subotića. U Zagrebu 1886. (Posebni odtisak 17. br. 1. „Liečničkog Viestnika:)

Liečnički Viestnik. Organ zbora liečnika kraljevinā Hrvatske i Slavonie., Излази месечно једанпут. Уређује у име одбора проф. др. А. Лобмајер. Годишња цена 6 фр. на по год. 3. фр. —

Slovin. Излази у Љубљани двапут месечно. Уредник Anton Trstenjak Годишња цена 4. фор. 60. (2. фр. 30. — 1 фор. 15.)

Проповеди и црквене беседе. Написао Јован Јеремић парох. књига I. — У Н. Саду 1886. Штампарија А. Пајевића. Цена 60 новч. (Ово је дело наградио архијерејски сабор у Београду са 20. #.)

Да ли су били Срби или Грци оних 8 митрополита што 1766. молише за укинуће пећке српске патријаршије. Од В. С. Д. У Н. Саду 1886. Штампарија А. Пајевића.

Кенчелер, роман од Жил-Верна. Издање српске књижаре Браће М. Поповића. Штампарија А. Пајевића у Н. Саду 1886. цена 80.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме другом броју за год. 1886. овај садржај. 1. Видим ли ја збиља, песма (са сликом). 2. Боже застȣпник мо́й е́си ты, и́ ми́лость твоѧ̀ предкари́тъ мѧ. Истинита прича из руског живота. (Прерадио за српску децу чика Јова млађи.) 3. Непознати јунаци. песма од Милана. 4. Шала и лакрдија. (Пише за „Невен“ Ј. К. Борјановић.) 5. Мачка и мува. (Са дванаест слика.) 6. О кози. (са сликом). 7. Орао, песма од Зорке Бабића. 8. Историја палидрвца, цртица А. Аљмедингена, (са сликом). 9. Са севера. . . песма (са сликом) од Браца-Пере. 10. Мудре речи. 11. Љубим бога, песма од Ив. М. Поповића. 12. Насели су! Прича, превео Јован Манојловић. 13. Месец, песма од Петра К. Анастасијевића. 14. Како су у Персији лечили од глади. 15. Др. Јован Суботић. † 16. Даштања. 17. Наша поштица. 18. Новије књиге и листови.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien IX. Porcelangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: **Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.**

ОГЛАСИ.

Конкуренција швиндлу, који се тера са продајом
ПОКРОВАЦА ЗА КОЊЕ!

Једна већ 50 година постојећа ц. кр. вл. одобрена
ФАБРИКА ЗА ПОКРОВЦЕ И ЋЕБЕТА
опуномоћила ме је, да би могао с успехом конкурисати, и поверила свој фабрикат, који је солидан и ваљан и који се састоји у

ПОКРОВЦИМА ЗА КОЊЕ

од данас

по фор. 1.60 од комада

велики, дебели, широки и трајни ПОКРОВАЦА на продају.

Ти покровци су 190 cm. дуги и 130 cm. широки, испревлачени разнобојним пругама, а дебели су као даска па су с тога ванредно трајни. Наручује се или за готово или за поштанску наплату (Nachnahme). Дневно се разашиљу ови покровци у све крајеве светске и свугде се врло добро допадају, већ и с тога, што се и као креветни покривачи могу употребити и што су пре двапут више коштали него сад. Адреса:

3—4 Exportwaarenhaus L. Kon,
WIEN, II., Lichtenauergasse 9.

Обраћамо пажњу на атресу.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

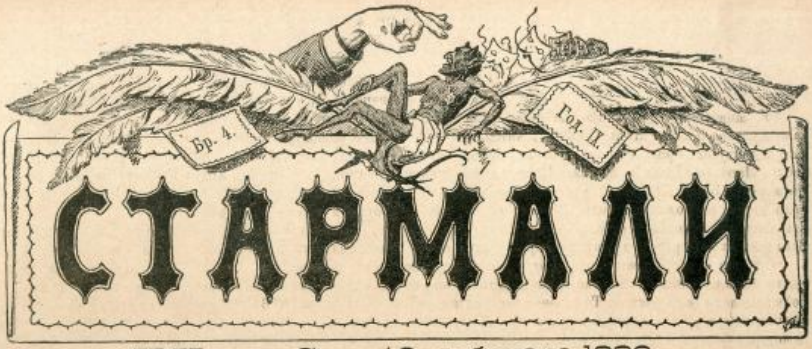

У Новоме Саду 10. фебруара 1886.

„Стармали“ излази сриједу мјесечно. Годишња цијена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 мјесеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 36.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

ГРОБ — НЕГРОБ.

Ми смо сити плача —
Плач никог не јача. —

У великој мисли
Налазимо мача —
Или бар ковача.

То нас крепи, јача.
То нам сузе брише,
То ј' лепше и више,
Здравије од плача.

Слава див-ковачу!
Слава му и мачу!
(Али да ме нико
Не схвати наопо:
Ја мачем називам
Свако бритко, јако,
А поштено перо).

Треба л' јача мача
Наће се ковача —
Посо није нов.
У гроб није пао,
Овде је остао
А к с а-ков.

Ти, која га роди,
То наслеђе штуј!
А са многих страна
Одјеке нам чуј!
Чуј — на живо, сретно,
Даље а к с а к у ј.

ГАРАШАНИН И РАДИКАЛИ.

Има л' још'те баба у српскоме колу?
То „Стармали“ пита испод трепавица,
Где се нешто љуља, мора биг' и баба,
А где има баба, има и преслица.

Од краја сам поч'о, — видим да не ваља;
Треб'о сам почети од г о р е, од краја,
Ал кад писам поч'о од г о р е, н а ј г о р е,
Данас ћу обићи пресветле му дворе.

Ако има права памтет' и „Стармали“,
Сећа с' да су Мићу дигли радикали.
А кад смо се већем на сећање дали,
Сећамо се како Мића им захвали.

Опет казан стари клокоће, кипи, прије,
Под њега се пири (зар из емпирије).
В е ш т о с', н е ш т о п и р и, — а та пирна жица
Неје од в е ш т а к а, него од в е ш т и ц а.

Гарашанин грца у блату, у глибу,
И преклиње дабу, и Добу, и дибу.
У казан (расказан) мефистофски гледи,
Телеграфом нешто домигује Чеди.

Криза му је близа, — ал ако га и сад
Радикална браћа на блата извуку,
Онда треба да их, — онда треба да нас
Најстарије бабе преслицам потуку.

Ст.

Шетња по свету.

XVII.

У животопису Богобоја Атанацковића, што је написао наш песник Мита Поповић, читао сам у писмима покојног српског новелисте између осталог и ово: „Мара је здрава и весела. Ноћаске смо малом Каритону (Бура Крстанић) у сватовима одиграли и врло добро расположени били. Женске су остале до три сата после поноћи, остале би још и даље, да није Лаза јастук подерао и друштво перјем растерао.“

Овај начин растеривања врло је благ и невин, а у једно води и циљ, па с тога би се могао препоручити сваком, ко хоће неиле људе да растера. То би било чак и од историјског значаја. Јер да се нашао такав какав Лаза, на да је подерао јастук и растерао перјем дипломате из Берлина, онда не би се могао држати конгрес и склопити берлински уговор, а може се лако замислити, какви би велики догађаји од светског значаја услед тога наступили. Сава Косановић можда не би постао митрополитом, али не би ни из Босне морао отићи. Босна и Херцеговина не би ничије биле, већ своје: самосталне и слободне. Србија не би никад те срће допала, да Бонтуу поклони толике милијуне, једном речи, развој ствари на истоку узео би са сим други ток.

Но за тако што још није доцне. Кад се није немило друштво растерало пре три сата, као што је учињо овај Лаза у сватовима малог Каритона, може се и после три сата. Питање је само, да ли би се могло набавити толико јастука, колико би нужно било за једног Германа, Гарашанима и друге њима подобне. Но хвала вишњему, природа је божја богата на ако не би достало јастука и перја, нашло би се што друго, те да се свет опрости сваке беде и напасти на фини начин.

Али у Србији као и да не мисле на такве „фине“ начине, већ позивају и примају у помоћ мађарске пацаке. За то се основала „мађарска легија.“ Није ни то згорег. И пацак је лепо оружје, нарочито кад се тиме изражује братство и слога између два витешка народа, али да ми је само знати, да ли је ко од тих „легионара“ носио Абдул-Кериму почасну сабљу и дали кога од њих још бриде уста од братских пољубаца са турским софтама?

Него у погледу образовања те легије и скупљања добровољних прилога за исту на угарском земљишту мора се признати, да је Тиса врло правичан човек, а ако сте радознали зашта сво да вам и кажем.

Године 1876 Срби нису скупљали добровољне прилоге, да се тим новцем образују сгојевољачке чете, већ су давали зајам српској држави. Такође Срби нису издавали плакате и позиве, нити су преко новина позивали угарске Србе, да прелазе преко у добровољце.

За то је Тиса забранио давање зајма српској држави и за то су затворили многе Србе.

Сад Мађари од својих сапародника траже добровољних прилога отворено за ту цел, да се на српском земљишту образује добровољачка мађарска чета; сад Мађари отворено у својим новинама позивају своје сапародинке, да ступе у споменуту легију, позивају на то официре и војнике.

За то Тиса никог није затворио, само је забранио једним циркуларом скупљање добровољних прилога, али ни једног посланика земаљског сабора није дигао из сна и довео у „фортуну.“

Забрана дакле и тамо и овамо, па ето баш из тога се и види Тисина непримерна правичност и доследност.

Међу тим се у Букурешту непрестано воде преговори између Србије, Бугарске и Турске, али ја не

ПОДЛИСТАК.

Звонарица лија.

Хумореска М. Љ. . . братовчића.

(Свршетак.)

Оберстар издаде одмах оштру буруштију на све капитане, нарочите и жупнике, да народ подучавају и упућују да никаквих утвора не имаде.

Бадава су се капитани и попови мучили, народ је видео на и тврдо вјерова. Неки попови морадоше на заклетје народа у цркви молити, да их Бог од тога послања спаси. Кад је наш поручик Јово дознао, како је његова звонарица народ престравила, а све кумпаније и регименту узнемирила, утврди Гавру још и чврше, да никоме не каже, другач би њих два зло прошли.

Једнога јутра рано подиже се оберстар са ађутантом да кумпанију надпоручника Дане прегледа. Како је рано уста, није се испаша, па зато се наслони у кочији и задрема, а ађутант је на све стране вјерли, да их тко из буснје не напане.

На једном опази ађутант, ће нешто кроз гри звоника ширинју, те ће тихано оберстару:

„Herr Oberst, Herr Oberst.“

„Was ist!?“

„Sehen Sie, молим Вас, оно чудо.“

„Каково чудо?“

„Schauen Sie, schauen Sie.“

Оберстар растр очи, потледа и спази, ће неко створење звоњећи преко брежуљка бјежи.

„А шта је оно?“

„То ће бити она утвара, што су кумпаније пријавиле.“

„Бога ми јест! — Где врагa, ја писам то њерова.“

„Herr Oberst, сад можете вјеровати.“

Да богме, само незнам чему је оно налико?“

„Ја незнам, онакова шта код нас ни не има.“

Чудновато! Онда ми је баш жао, што сам Обрлајмана Дану онда онако права исплатио.“

„Ну, сад не ће ни он жалити, кад сад чује, да смо то и ми видили.“

Чим је оберстар пред кумпанију пристао и надпоручника Дану спазио, довикне му љубезно:

„Grüss Sie Gott!“ Ја сам Вами онда за онога бјеса криво урадио, а тко би то њерова, да је баш неки враг.“

„Молим, како то господин оберстар, да сад и Ви вјерујете?“

верујем, да ће до мира доћи, а ко зрело промисли, мора ми рећи: тако је! Јер на српском земљишту образовала се мађарска, а на бугарском чивутска легија, па ту онда не може о миру ни речи бити. Што би ваљда Мађари и попустили и стегли своје јуначко срце, али неће Чивути. Ту дакле до крвавог окршаја мора доћи и ја већ стрепим од посљедица тог ужасног рата.

С тога би европска дипломација најпаметније учинила, кад би се оканула да мири и стишава Грке, Србе и Бугаре, него нека из све снаге своје гледа, да умири и стиша Мађарску и особито чивутску легију. Од тих легионара прети опасност европском миру, а не од српских, грчких и бугарских сељака. Е али то је ђаво, што од Чивута има и европска дипломација респекта, те у њих не сме да дира за то и не може бити речи о миру, догод се не разреши и не растера чивутска легија. Но и ако се тој силној и јуначкој чети не може силом ништа учинити, ја држим да би се баш та чета најлакше могла растерати распараним јастуцима и просутим перјем, јер би свако трчао и хватао перје, па би их тим финим начином човек могао одвабити чак у Палестину, те би се тако уједно и Иштоцијев предлог остварио.

За тим одвабљеним исељеницима тешко да би се ичије око заплакало, јер би онда мир између држава и појединих народа утврђен био и тај мир не би онда нико нарушавао.

Ето, шта би се све могло постићи са подераним јастуцима и просутим перјем! . . .

Милисав.

Уштипци.

Герман непрестано одлази у Даљ. Та кад би само отишао још даље.

* * *

То је праведна жеља, јер је њему све мало. Мало му је и Даљ. Дакле онда tesék само даље, па и најдаље.

* * *

Многи Мађари нас моле, да им уступимо Сабовљевића. Нами је доста уступања, ми даље не уступамо, ал ако им је по вољи нека га сами узму.

* * *

Цео свет је љубопитан да чује: шта су углавили кнез Никола и цар Александар. Ма лакше људи, чим прође ова „магла“ видићете, јер што су они углавили, то се неће тако брзо распасти.

* * *

Београдско „Видело“ нас светује, да се држимо Ђурковића и Сабовљевића. Вара се „Видело“ у рачуну. Јер ако ми будемо држали ту господу, сигурно неће доспети куд су наумили.

* * *

Ми би хтели да се извијамо и развијамо, а „Видело“ нас светује, да се савијамо и увијамо. Ту канда има мале разлике.

* * *

Напредњаци су имали збор у Београду. А радикале гоне да држе збор у Нишу, тамо мало ближе — преком суду.

* * *

А зашто не одмах у Пироту? Тамо је и онако „напредно стање“, па се може десити и та напредност, да чланови збора слободно кажу шта мисле, па да им не буде ништа. Aber schwach.

„И ми смо то исто сада код онога врела видили.“

„Тако?! Вала Богу; знате Herr Oberst, да ме је оно пекло!

„Опростите! Али и Ви би то на мојему мјесту учинили, јер се није могло вјеровати, да је то баш тако.“

Капитан Стево: Herr Oberst — молим — што је то и чему је налико?“

Ја не знам, баш, смо и нас два судили, што би бити могло, али нисмо досудити могли; изгледа, да је нека страна животиња.

„И ми тако судимо, а ја сам баш река, можда је хијена.“

„Није баш хијени налико, а Бог би га опет знао.“

„Herr Oberst, па шта ће се сад радити? — Народ се сав престравио.“

„Ударићу добру таглију, можда се то убије.“

Док је оберстар кући доша, одмах је разписа таглију од 10. дуката, тко му ту животињу живу или мртву донесе.

Кумпаније су то одмах пуплицирале, а и свештенство је објавило; народ се пако само чудио, како господа у ништа невјерују, а многи је поругљиво кроз зубе пустио:

„Нека господи тај лов и таглија буде, паметан чојк на то и не сања; а по свој тој таглији, ако не буде драгога спаситеља, тежко нами.“

Звонарица је од Илиње до Митровдана села обилазила и народ тако уплашила, да су и војничке листоноше морале увјек по два заједно ићи.

Село С. лежи високо у планини, а брда су му сва шумом обрасла.

Становници његови баве са тамањењем грабежљиве звјеради, па зато скоро сваке зиме по који мејо заглави, а вукове, лисице, купе и зецове на гвожђа по сниегу ватају.

Изслужени капурал Марко бавио се по највише тиме. У очи Митровдана запне он гвожђа на путу међу стјенами а на меку убије крешталицу, оперуша ју, напали и на гвожђа привеже.

Сутра дан у зору уранио Марко, да гвожђа обиђе и кући донесе, јер преко дана не смију гвожђа запета остати.

На 50 корачаја опази он, да се нешто у теснацу црни, срце му од радости заигра, сикиру напери и онамо полети, ели јао и наопако, лов зазвони, а у Марку кра премре, па патегне у село вичући:

„Ајао браћо! Ајао браћо!“

Становници још неки боси и неоправљени излетише

* *

Ћира. Даклем радикали су ишли чак у Ниш на партајски збор. То је као добар знак. Знак је бар да су им ногe слободне.

Спира. Та да, да. Ноге су им слободне. Још кад би им биле и руке слободне, — онда би се и ја нечему надао.

Ћира. Тако не иде као што је Ђ. Бекић почео. Само тражити и молити зло. Он треба да распише награду за свако зло, које му ко поткаже о „кумовској партији.“

Спира. Та да. Овако не сме нико да му се приближи. Боји се усијана гвожђа.

Проба пера.

CLXIV.

Има разлога.

Удовица Луца
У староме Керу
Није хтела поћи
За ћелавог Перу.

Знате л' зашт' не хоте
У брак овај ступат'? —
Јер када се свађе —
Не може га чупат!

CLXV.

Ако није тако, — није ни друкчије.

Једни вели: „Дан те чека.“
Други вели: „Чекај дан,“ —
Мени с' чини, Србе брате,
То је само сан.

Нит' дан тебе чека
Нит ти чекај дан!
Јер ко се наспав'о
Тај може да скочи
И у пола ноћи;
Запали свој жижак
И дође у стижак.

Г—д—н.

Ђука: „Дакле „Застава“ признаје, да нас је борба од ових последњих 20 година јако рашчерупала.“

Шука: „Али признаје и то, да смо нешто скрстили руке, тада не би било данас више од нас ни парчета.“

Ђука: „Е па кад није друкче морамо жртвовати све, само да сачувамо главу.

Ђука: Дакле се нашем дичном борцу Милетићу у наврпило 60 год., а „Застави“ 20.

Шука: „Е, ту се одмах види ко је отац, а ко је син.“

Пуслице.

☉. Даклем мађарска легија пре је легла него што се родила. И тако Србија неће покиснути, — јер умало што није добила после кише јапуџе.

на отаџ јаук пред куће своје, а Марко кад их спази, почме још и јаче:

„Јој браћо! Ено га — ено!“

„Шта ено?!“

„Јој врага — врага!“

„А ће?!“

„У мојим гвожђима!“

„А ће су ти гвожђа?!“

„Код које греде!“

„Лети попу јавити, па ћемо сви заједно онамо!“

Марко сирота протрча мимо куће своје, а његова га жена Мара знази, ће тако трче, претрну сирота сва и помисли, да је побенавио, па натисне и она онако боса и, нелешана за њим вичући:

„А Марко-Бог с тобом! шта је теби!?“

Марко се и не обазире, већ управ ко помаман улети к попу, који је још лежа:

„Јој, господине!“

„Марко — Бог с тобом!“

„Ено — ено!“

„Што ти је, чоче божји?!“

„Ено, господине, врага!“

„Бог с тобом! Какова врага?

„Прекрсти се чоче!“

„Та ено господине онога!“

„Ма кога?“

„Та онога с клепком у мојима гвожђима!“

„У каковим гвожђима, чоче Божји, — моли се Богу!“,

Ма, господине, за име Бога, нијесам ја побенавио, него ено га с клепком у мојима гвожђима.“

„А ће су ти гвожђа?“

„Синоћ сам их запо код које греде, а сад сам био тамо и видио га, ће у гвожђима звони. Кошиље ми рекоше, да к Вами летим, па да сви онамо трчимо.“

„Па јеси ли, Марко, баш видио, да се уватио?“

„Јесам господине видио, ће се трже да к мени полети, али су га гвожђа чврсто укебрила.“

„Не били Бог дао, да се оте бједе већ једном лишимо.“

Попо се брже боље обуче, а и сила људи оборужани с пушкама, сикирама и рогљима пред кућу се сгрну зопуљи:

„Ће је Марко?!“

„Ено ме браћо ево! Сад ће и господин с нами!“

Поп и Марко извињоше међу људе, а они:

„А — а, господине! не оте Ви тако.“

„Него, браћо?“

⚌. У коју л ће, боже, илицу ове године ићи краљ Милан? — Можда у Ахен, да се лечи од оних „Ах“ова, које је нанео српском народу. Или ће ићи у Дарувар, — да комшијски дар мете у вар. Или ће можда ићи у Некар, — али ни тамо се неће помоћи, јер би га и у Некару савест карала.

°°°. Навршује се двадесет година од како је подигнута „Застава“. Прошла је кроз много незгода, ал само једну замашну рупу има, кроз коју се Бекић бекељи.

△ Анђалбанди извирује хоће ли се ко покренути да даје паростос Аксакову. Јер одавно није имао прилике да што лепо забрани, па је због тога сад као шугав.

ъ. Латинска пословица вели: „Fiat justitia et pereat mundus“ — Ал то није барон Fiat, што хоће Србе да расели из тамишварске жупаније.

⚌. Е хвала богу, кад је и „Наше Доба“ стекло свога Душана. (Тај Душан истина још није цар, али може још и то бити, јер је Кнежевић).

□. Даклем Јота Грујић пронашао опет нову заверу. Е па уредник клерикална листва и треба да се брине за веру. А то му доликује и као Ахасверу.

✕. Добро је то што нас Србе зову кашто и рацима. Јер ено Гледстон се сећа и-раца, и хоће да им помогне.

V. Кажу да бан Хедервари за то није одмах одговорио на нападај Франков, што су му поједини франки и динари сувише ситне ствари; — он рачуна само са милионима.

Герман и уредник.

Догодило се у нашем добу. А било је баш онда, кад обични свет каже, „на нову годину,“ неки уредници кажу „у време нове претплате,“ а неки уредници кажу још друкчије, т. ј. у време нове субвенције.“ Тога дана дакле, отишао је уредник неког српског листа, управо рећи, уредник неког српског „лиса,“ код Германа.

Желио му је свако добро, само не скорашњи састанак сабора. Герман је разумео шта то значи, али се уверио већ и о том, да се у нашем добу не спречава тако лако сазив сабора, нити се може помоћи Герману.

Но опет зато је понудио г. уредника ракијом — бресковачом. То је требало можда значити, да ни бресквe не падају с крушке, а камо ли стотинарке.

Прошао је читав сат, али г. уредник нити пије, нит одлази. Он непрестано прича, како се сад тек спрема да смрви и потре све противнике „Његове Светости,“ и како његова, уредникова, странка све већма и већма расте.

„Е па то ми је мило; то је неисказано,“ говорио је Герман, „та ви сте на тај начин учврстили и осигурали свој лист, е баш се јако радујем. Дед да попијемо чашицу ракије, за даљег сретног успеха!“

„Узмите Ви књигу и свете водице, другач ми тамо не идемо.“

„Баш Вам вала јунаци! ја сам у хитњи на то и заборавио, а без светих ствари не има нам онамо пута.“

„Тако је господине!“ Попо узе књигу и свете воде, пошкропи људе, диже поглед на небеса и рече:

„Боже свемогући, буди нам сада у помоћи!“

„Амин!“

„Сад браћо у име Бога ајдмо.“

„Имате ли господине посвећенога пра?“

„Не имам Јосифе.“

„Било би добро, моја је пушка ево празна, па би ју ш њиме набио, онда би и на њ одрапила.“

„Ако имаш ти пра, ја ћу га сад на благосовити.“

„Ево имам.“

Попо очита кратку молитву и благослови пра, а Јосип ш њиме пушку наби, па ће онда:

„Не бојте се сада браћо, ова ће га сложити!“

„Амин Боже!“

Идући кроз село, људи све то више прилазе, а кад су близо мјеста дошли, онда се у бојни ред поставише. Први иде Јосип с пушком, за њим попо отвореном књигом, а њему по боку двојица напереним гвозденим рогљима, а остали са сикирама за њима.

Сиротица звонарица зањушила из далека спровод свој трза се и клепком лубарда, а људство виче.

„Ено звони! Ено звони!“

Попо чету соколи:

„Не бојте се браћо! молите се Богу и сви сложно на прво!“

Што они ближе, то сирота лија све јаче клепета, а кад су на 30. карачаја пришли, почне попо закљињати и светом водом шкропити, па ће Јосипу рећи:

„Сад пуцај, не бој се, само добро циљај!“

Јосип притисну — „крес“ звонарица поскочи, па се слеже.

Неки вичу:

„Готов је!“

А други опет:

„Улунио се, не прилази!

Попо очита још једну молитву, па ће рећи:

„Браћо! Ви с рогљима на прво, па га притисните, и с божјом помоћи, не бојте га се!“

Полагано се то к њему иде, али је и попо међу њима, који непрестано св. водом шкропи Корак по корак се примицаше и мртвој лији рогле у кожун задрјеше.

„Држте! Небојте се!“

„Држимо, држимо, мртав је!“

Г. Уредник се угризао за усне, та он се хвалио са својим претплатницима тек да подигне себи цену. Почео је да се зноји, али Герман се чини и невешт. Нема се дакле куд, те г. уредник мора да буде јаснији.

„Знате „Ваша Светост“ у нашем добу, хоћу рећи у данашњим данима је мучно с претплатницима. Има стотину листова, па се публика расцепала. Уверавам вас, да ни један српски лист не може да живи од претплатника.“

Г. уредник застаде да убрише зној, ал Герман никако не меће руку у џеп, т. ј. да и он извади — мараму.

„Треба издржати, само још годину, две дана, публика ће се тада већ освестити из ове забуне.“ И још неколико речи промуца г. уредник, ал Герман неће ни муцање да разуме.

Но опет на послет у отвори и он уста. Е имате право, треба се напрегнути, па издржати. Ето видите мене; морао сам да правим на своме добру нову к о т о б р у к у. Стала ме грдног новца, сав сам се око ње истрошио, ал ћу се подичити с њоме. За годину две дана донеће и она хасне.“

Г. уредник почео је да разумева. „Котобарку . котобарку, Ваша светост, то мора да је лепа ствар, ја још нисам никад видио котобарку.“

Е па онда вас молим да ми дођете те је разгледате. Нема је такве у свој Угарској. Грађена је по најновијем начину, а стала ме је, ал што да вам говорим суму. Кажем вам, сасвим сам се око ње истрошио.“

Г. уредник већ устаде да иде, но за тим опет седе. „Ако сам може бити у чему год до сад, слабо заступао интересе „Ваше Светости,“ молим, молим реците ми то, па ћу поправити. Мој вам је лист сасвим на услузи“ — муцао је кукавник.

„А боже сачувај! Шта вам паде на памет, ја вам благодарим на вашем заузимању. У осталом ја мислим, да сте ви имали и досад увек не мене, него нашу свету цркву пред очима кад сте онако писали.“

„О . . . о . . . о . . . јечио је уредник.“ Затим устаде и не знајући више шта говори рече: „Д а к л е б а ш к о т о б а р к а!“

„К о т о б а р к а“ — одговори Герман. Лепа котобарка, скупоцена котобарка.“

Тако се то десило у српском Сијону на дан кад наступа нова година, нова претплата и нова субвенција.

Г. уредник је тражио људе који се разуму у економији и свуда је питао: „шта је то котобарка.“ Није ни чудо, та ко није рад, да упозна свога — душманина.

Казаше му напослетку, да је то нека ствар, у којој се одгајују прасици.

Кад чу, он само хукну. „Дакле су му већ и прасици пречи од нас. То му нећу никад заборавити.“ Већ од неколико недеља чуо сам ову причу. Но нисам је хтео износити пре, но што се уверим. Сад сам одиста дознао да је Герман градио нову котобарку и да је све оно, што сам мало час испричао — истина. Чуо сам и то, да се г. уредник спрема, да удари у друге жице према Гермару. Ја знам, да ће га ова прича мало поплашити, и да ћу га за неко време с овим и опет отерати у Германова наручија Ал нека, то ја баш и хоћу јер је заслужио. Кад је могао Германа да брани, док није издао сав новац на котобарку, нека га брани и сад кад се истрошио. То му је заслужена казна. Ѳ

Младим парнаслијама.

Од како света, од како је људи
Има неке тежње у човечи груди.

Приступе сви, крсте се и чуде, а попо ће:

„Браћо! Ово је лисица“

„Какова лисица?!“

„Та видите, све има ко лисица, друго бити не може.“

„Лисица ваља да има реп, а ово не има!“

„Ваљда јој га нешто одкинуло.“

„А одакле би њој клепка?“

„Можда ју је тко малену уватио и ранко, клепку на њу метно, па му онда утекла.“

Попо лију за капу увати и стресе, а кад су то људи видили, почеше ју и они огледати, пипати и викати:

„Јест браћо права лисица!“

„Сирота тета лија, куд је све звонила и народ плашила.“

„Неће више ни плашити, ни кока пукати.“

Упртише ју на колац, па ајд шњоме у село.

Све и ромица из села излетило, па из далека пита:

„Што је?!“

Неки вичу:

„Враг је!“

Други опет:

„Вукодлак је!“

Жене и деца крстећи се у село бјеже.

Попо ће упитати:

„Дакле јунаци, што ћемо сад ш њоме?“

„Носимо ју к оберстару за таглију.“

„Који ћете нћи?“

„Нас четворица“.

Сви други у глас:

„Па добро, ајте, али како ће се таглија подиелити?“

„Браћо! Ако ћете мене послушати, ја би таглију овако подиелио.“

„Оћемо сви!“

„Даћемо Марку, који је гвожђа зано један дукат, а за оно друго могли би чавле за св. матер цркву купити и на пролеће ју покрити.

„Е па нека тако и буде господине.“

Донесу лију с клепком пред оберстара и добију таглију. Оберстар љут, што је та лија толико посла задала и народ уплашила, издаде на све компаније оштар ресерват, да се за три нећеље онај пропаћи мора, који је ту комедију саставио.

Три нећеље минуше и пријаве стигоше, али кривца не нађоше.

Многима је земља ниска и мајушна,
Загушна и прашна, каљужна, барушна.

Висина их мами, висина им прија,
Хтели би да лете (па хтео сам и ја).

Реткима је дато (ал тима је лако)
Лете висом, широм, — ал то не мож' свако.

За то опинајмо сваки своја плећа,
Да л' имамо перја, крила за полећа.

Та не мора с' летет', мили моји друзи,
Од бескрилца с' иште — само да не пузи.

—вић.

Лажни фратор преварио бискупа.

Некакав праголан пође на село, кад на путу, у једној шуми нађе фратора мртва, ђе су га хајдуци убили. Скине ш њега одијело, обуче на се, узме његове књиге, па управо у село. У селу је била црква у којој је фратор морао служити, а он сирома ни читати није знао. Увиде Шокци, ђе он не зна, па га туже бискупу. Бискуп обећа да ће доћи прве недеље њима у мису, па ће виђети шта је са фратром. Опази то фратор да су га његови сељани тужили па кад чује да ће бискуп доћи у неђељу — а он дође па угрије ону воду што се њом Шокци мажу по челу, узвари је па је опет остави на своје мјесто. Кад почну долазити Шокци у цркву, стану смакати руку у воду, ал како који смочи трза је брзо, па отреса, јер врела вода па спури руку.

Но те неђеље не дође бискуп. Надали су му се друге неђеље. Фратор урани и тада па усија распеће Христово и остави га ђе је и било. Кад Шокци стану долазити у цркву, пођу да се водицом помажу, па најприје пренесу ухо, слушају да ли струји, па онда смоче један прст малко, па тек онда кад виде да није врела смоче сву руку и помазују се. Јест ал кад дођоше пред распеће, па како који пољуби, а оно стане цврка, једва одкрпи уста од крста, тако се сваки ожеже. Опет бискуп не дође. — Еле треће недјеље огласи се, да ће заиста доћи, па и дође. Фратор сад није шћео ништа у цркви радити. Кад дође бискуп у цркву, има шта виђети. Сељаци кад почеше долазити, слушају најприје воду, је ли врела, смачу један прст, па онда помазују се. Но још се више бискуп зачуди, кад почеше Шокци долазити пред распеће, па најприје сваки прстом такне да се увјери и тек онда цјелива. Зачудио се бискуп, па се забезекнуо у људе што долазе, те није ни чуо како фратор служи. Док на један пут а оно миса готова. Пита бискуп фратора, шта је његовијем људима, — какав је то посао. — „Не знам“ одговори фратор, „нико им не може угодити, зазиру и од свете воде и од светог распећа, па ево и мене су тужили.“ — Бискуп се недосети угурсузлуку, већ одмахну руком и остави лажног фратора на миру.

Варјача.

Романцера.

Висока је коморлија планина;
Онде виси једна масна сланина.

Сланина је прозаичне нарави,
То се чита с њених леђа гарави.

Гарава је, макар да је
Сланом водом умише,

Прозаична, ма да увек
Парфим лука мирише —

(Опростите, али немам
Каденција сувише)

Она не зна како један
Мачак за њом уздише.

Димша.

Фала кошмија, могу баш мало лабрцнути.

Комшија Србин одлазио свако вече Шваби на поседак, али за чудо да је увек баш тако удешавао, кад швабе вечерају. — Шваба (ван швабског обичаја) понуди свог доброг комшију Симу: Ајде комшија Симе, мало вечерати! Сима ће на то: Та фала комшија, вечерао сам; али ајде де, могу баш мало лабрцнути! Прихвати се чиније и поједе више сам, него шваба и швабица заједно. — Сутра дан прође Шваба са Симом опет тако, па и трећег вечера. — Четвртог вечера понуди Шваба опет комшију, а овај по обичају рече: „ајде де могу баш мало лабрцнути!“ Шваба сад ћути и рече Сими: Знаш, комшија Симе, иди ти кући па најпре мало лабрцни, понда дођеш код мене па вечераш!

Спромах Шваба је држао да је горе лабрцнути него вечерати!

Не да Турчин Марка.

У Семизовцу у хану био Турчин ханџија. Једну вече дођу му два трговца на конак. Пошто вечерају сијели су дуго, па онај један трговац заиште гусле.*) Ханџија му их донесе. Он узме гусле па кад их удеси поче:

Пошетао Шокчевићу Марко
Од Прилипа града бијелога.

Ханџија га у тај мах прекиде, вели, дајде ми те гусле, да их видим. Трговац који бијаше шокац, пружи му гусле. Ханџија их узе, па ко бајаги поче загледати, док, их шчепа десницом, па запотегавши певача по леђи, завиче: „На поље из мога хана! Наша четири цара Марка турчише, па га потурчит' не могоше, а ти да га вечерас пошокчиш! На поље!“. Јадни Шокци нађоше се у чуду, стану га молити, да их не гони, али Турчин ни ухо. Те они шта ће куд ће, савише лике, па оду из хана мислећи ђе ће сад конаковати.

Варјача.

*) По Босни и Херцеговини у сваком хану имају гусле.

Ex tempore.

Сад ћу нешто рећи,
Па како ми буде:
Људи траже слободу,
А слобода људе,

J.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почеткадо да нас.

Гаја и Паја.

Гаја. Је си ли читао, Пајо да је доглавник босанског поглавице одликован са мацарском баронијом?

Паја. Јесам, али држим, да то није ништа чудновато, тај човек има велике заслуге за свој род.

Гаја. За свој род, може бити, али какве заслуге има за „наш“ род, то ћеш дознати из „српског листа“ од почетка године.

Паја. Мож'да је баш зато и награђен.

Гаја. Тако се и меци чини.

Из Позоришта.

У недељу 9-ог о. м. престављала се у нашем српском нар. позоришту драма „Звонар богородичне цркве.“ Глумац што је представљао Квасимода (глувог звонара богородичне цркве) допао се публици и она је тапшала. Мали ђачић приметио је својој околини која је тапшала ово: „Гле сад, а што тапшете, зар не видите да је Квасимодо глув. Неће вас он и онако чути.

Преводи са латинског.

Communis doctorum opinio. Опили се доктори у комуну.

Exercitatio arten parat. Тај егзецир пара рт.

Caesaris quatuor libri de bello gallico Цезар је љубио четир дебеле из галиције.

Naturam si sequemur, ducem nunqnam aberabimus. Исеко си му сав тур да га никад више неће рабити.

Cicero et Demostenes sunt duo clari oratores. Цицеро и Димостен су два кларина орача.

Mens sana in corpore sano. Само слано месо у корпи.

Lex posterior derogat priori. Ала се постаро рогати пријор.

In magnis voluisse sat est, И мањи су волови сити.

Изгубио ванђелије.

Дошао један млад поп са села у Сар јево, па на Божић служио у цркви. Кад дође ред да се чита ванђеље он изађе на проповједницу, отвори књигу, но отварајући је по несрећи изгуби ванђеље. Шта ће сирома, збуни се, па преврћи, преврћи никад наћи А он онда почне с почетка па удри, доћи ће ред и на оно. Кад почне се расвитати, а он једнако чита. На један пут повиче поп народу - „иди свијету кући, па се мрси, а ја одох до коририца.“

Варјача.

Одговори уредништва.

„Клапцилиндер.“ Вашу приповест прочитали смо до половине. Можда је друга половина веома интересантна, али која вајда, кад нам је прва половина истрошила стрпење. А што не можемо цело прочитати, не можемо дати ни у штампу.

М. Љ . . . братовићу. Са више страна поручује нам се, да се ваша „Лија звонарица“ веома радо чита. — И јесте богат извор из кога сте заитили простим, чистим српским кондиром. Љубиша и Врчевић чекају заменике, а Миличевић и Матавуља чекају друга. Туђински ветрови, који нам доносе приленчиво мајмунисање, могу се разбити само о свежину наших особина. Свако греши, ко у томе послу има своје руке, а не прионе да нам и лепа књижевност стане на своје ноге.

„Раја.“ За невољу добар би био и ваш „Сос гемишт.“ — ал ми од вас очекујемо „Наприкахун.“

„Мати и кћи.“ Не прима се.

„Окована мома.“ Хоћете ли, млађани Србине, један пријатељски савет? Ево вам га: Учите озбиљно; крепите карактер свој за свака искушења: спремајте се за озбиљан рад; — тиме ћете слободи послужити боље, него прераном песмом, која мора бити зелена, јер ни појмови ваши о слободи још не могу бити зрели у вашим годинама. —

Др. К. захваљујемо. Радо ћемо и од сада примати. Вићете допустити да понешто изменимо или му други облик дамо. Ако што изостане, за то имамо разлога.

Новије књиге и листови.

које уредништво добија у замену.

Дечји свет. Ђермекова и Матића. Пешчани мајдан. Приповетка Фрање Хофмана. Свеска 1. 1886. Митровица, наклада Ђермекова и Матића. Цена је сваке свеске 20 н.

Приповетке Ивана Сергијевића Тургењева с руског превео Б. Константин вић. Садржај: Сирт. Надзорник. Певачи. Два племића. Јуродиви. Издање српске књижаре браће М. Поповића у Н. Саду, српска штампарија дра Светозара Милетића. Цена 40 новч.

Виноградарство и подрумарство илустровано, по домаћим писцима приредио за народ један виноградар. Издање српске књижаре браће М. Поповића у Новоме Саду „код светога саве“. Српска штампарија дра Светозара Милетића, 1886. Цена 70 новч.

ОГЛАСИ.

Конкуренција швиндлу, који се тера са продајом
ПОКРОВАЦА ЗА КОЊЕ!

Једна већ 50 година постојећа ц. кр. вл. одобрена
ФАБРИКА ЗА ПОКРОВЦЕ И ЋЕБЕТА
опуномоћила ме је, да би могао с успехом конкурисати, и поверила свој фабрикат, који је солидан и ваљан и који се састоји у

ПОКРОВЦИМА ЗА КОЊЕ

од данас

по фор. 1.60 од комада

велики, дебели, широки и трајни ПОКРОВАЦА на продају.

Ти покровци су 190 cm. дуги и 130 cm. широки, испревлачени разнобојним пругама, а дебели су као даска па су с тога ванредно трајни. Наручује се или за готово или за поштанску наплату (Nachnahme). Дневно се разашиљу ови покровци у све крајеве светске и свугде се врло добро допадају, већ и с тога, што се и као креветни покривачи могу употребити и што су пре двапут више коштали него сад. Адреса:

4—4 Exportwaarenhaus L. Kon,
WIEN, II., Lichtenauergasse 9.
Обраћамо пажњу на атресу.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

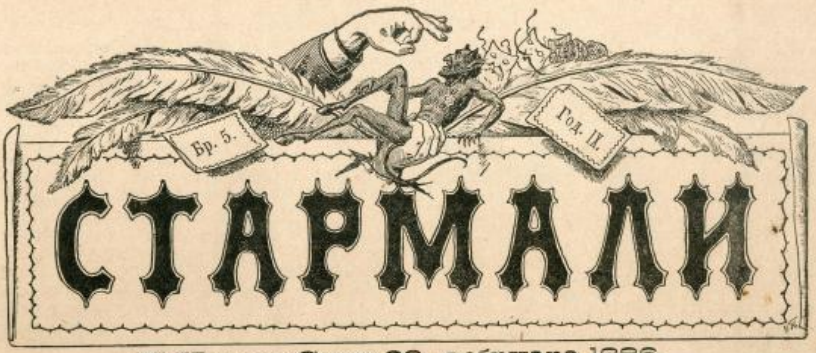

Бр. 5. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. фебруара 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Док се може. . .

Док се може крпит',
Е па нек се крпи.
Док се може трпит'
Е па нек се трпи.

Пословица сипа
Мудрост из рукава:
Да „крпеж и трпеж
Кућу одржава.“

Јест', ал кад се више
Не може да крпи;
Али кад се више
Не може да трпи;

Кад је према глави
Са болести дуге, —
Тад се људи сете
Пословице друге.

Онда, — е па онда
Нешто друго бива.
(То јест само тамо
Где је свест још жива).

Тад се болни скупе
Да беснима суде,
А од бесних буде,
Буде — којекуде.

— 0 —

Шетња по свету.

XVIII.

Чудио се сељак, откуда то долази: „Кад се напијем, спава ми се, а кад се пробудим, жедан сам опет?“

Тако се исто и са мном збива, кад читам мађарске или немачке новине, т. ј. читање тих новина успава ме, а кад се пробудим, опет бих читао. Тај се малер човеку већ не може догодити код српских новина, јер ту, као н. пр. у „Застави“ и „Бранику“, има толико штампарских погрешака, да ти ове као игле боду очи, те човеку до душе растерају сан, али га богме и страхом испуне, па стога увек српске новине узима у руке са зебњом, са таквим чуством, као да предосећа да ће му то читање напети смрт или бар уништити очњи вид.

Са свим је то друкчије код мађарских и немачких новина. Ту вам нема ни трага ни гласа о каквим штампарским погрешкама, али за то има других пресних — ствари.

У тим новинама може човек пронаћи и такве ствари, о којима ми Срби и не сањамо. Из тих новина можемо дознати, да је Нови Сад легло српских бунтовника, а „Застава“ да је њихов централни орган; за тим се можемо устрашити од вести, да „Заставини“ уредници дописују и стоје у свези са револуционарима из читавог света, особито с онима из Русије, а на послетку можемо из истих новина дознати и за ту нами још непознату новост, да је Нанчић Милетићев зет. Види се дакле, да су мађарски новинари ипак добре душе и добра срца, јер од наших људи направе прво страшила, али их за тим одмах ожене, па тако своје прваше неучтивости опет загладе.

Овакве пресне лажи називају се на немачком новинарском језику „паткама“, али вест, коју је ових дана донео „Будапестер Тагблат“, тако је крупна лаж, да се не може назвати „патком“, већ „гуском“ или

чак „дромедаром“, а овај последњи назив био би још понајзгоднији, јер потпуно одговара грбавости начела, која споменути лист заступа.

Него мора да се изненадно државни тужилац, ако је т. ј. читао дотичну белешку. Шта мислите: „Застава“ се преселила у Будимпешту, донела је у свом првом пештанском броју лик дра Светозара Милетића и у свом програму говори о Угарској као о мађарско-словенско-румунским земљама, што је све плод Мочаријеног говора о народностима! Г. државни тужилац мора да је упрепашћено испустио лист из руку, па као без душе отрчао до градоначелника, да га запита, да ли је код њега по закону положена кауција и да ли је пријављено, да ће од сад „Застава“ и Будимпешти излазити. Градоначелник да богме одговори, да о свему том не зна ништа. Сад се државни тужилац још већма упрепастио, јер је морао држати, да је „Застава“ и непријављена и не положивши кауцију изишла, те дај трчи у полицију и покрени читав званични апарат, да се тај бунтовни лист узапти. . . Тек пред вече се државни тужилац смирио, али је ипак онако мађарски псовао, јер је дознао, да је та вест о „Заставином“ преселењу само — „дромедар“ „Будапестер Тагблата.“

Но на послетку није ни то згорег, јер је и у даљи показао „Будапестер Тагблат“ своју ћуд, по што је у свом „дромедару“ изливо своју срџбу на мађарског посланика Мочарија, што је онако дивно и праведно у угарском сабору говорио о народностима. Добро је, да се и то забележи, на да се изнесе пред г. Гречака, кад буде опет траж о, да Срби бирачи за њега гласају.

У осталом морамо признати, да је тој погрешци и сама „Застава“ крива, јер на што је одштампала први број, што је још пре двадесет година изишао у Пешти, те је тако господу „темељне“ журналисте навела на тапак лед, да мисле. да „Застава“ сад у Пешти излази? То је требало свакако избећи, јер ми знамо, да нас они у Пешти не разумеју, па нас не би ништа зачудило, кад би у ком нашем листу изишло, да је Немања пре толико векова уједнио српске земље, а сутра дан да читамо у мађарским и немачким новинама, да су се Срби под познатим панславенским агитатором Немањом дигли на оружје, да се уједине. Ти новинари нит ће нас икад разумети, нит ће се икад опаметити. Штета, што нису били наименовани за српске, бугарске и турске делегирце, на да су их послали у Букурешт. Тамо нису грејали собу, у којој су заседавали господа делегирци, те би се тако ваљда у г р е ј а н и мађарско немачки новинари расхладили и мало дошли к себи. Овако пак у топлој редакционој соби нема изгледа за то и ми морамо спремни бити на још већа изненађења, на још веће и грбавије „дромедаре“. Него можда ће се скорим наћи какав ч в е к о љ у б и в и искрени лекар, који ће и за такве новинарс е болеснике признаћи какво лековито купатило. Има купатила за људе, што пате од стомака, за тим за људе нервозне, дебеле, јектичаве и т. д. Ту ти је Ројч, ту Глајхенберг, ту Карлсбад, Маријенбад, Мехадија, Остенда и т. д., а нема ни једног купатила за — усисане новинаре Но, као што већ рекох, скорим ће се сигурно и такво купатило признаћи, а пошто је за усисане новинаре нужна велика хладноћа, то исто купатило не може бити ни у Угарској, ни у Штајерској, ни у Ческој нит којој другој европској земљи, већ у — Сибирији. Тамо ће сигурно излечити болесни мозгови, који сада сигуге виде страшила и бауке. Ја им од свег срца желим сретам пут.

Милисав.

ПОДЛИСТАК.

Анђели или збитије Чича-Митино.

Чича-Мита беше надалеко и нашироко чувен, да се не боји — нечисти. Смео вам је он отићи у поноћи на гробље. на раскршће, на вилинско коло и гдегод хоћете, он се није баш ничег плашио.

Многи му говорише, да не треба баш тако, да се ј у н а ч и, ал' Чича-Мита то није слушао. Није се ничег бојао, на није ни веровао, да се два анђела у к-чком атару налазе, и да се многима јављају.

Тек Чича-Мита само пљуцне, погледи седе брке па ће:

„Ајак није то истина, то је само предњђење није.“

А други му пасмејавши се рекоше:

„Нека, нека, само се ти чувај тог „предњђенија“.

*

„Пасуљ, пасуљ, пасуљ, пасуљ
То нам је девиза,
Храњимо се, крепимо се
Ко усред Париза.“

Сиромах Аца и Пера, благодејанци. . .

Петровски је пост, у благодејанију сам пасуљ тврди, на још да је и њега доста, ал' и он све плива по чиниј; има још и „ајнпрен-супе“, ал' ко би знао, шта је та т а к о з в а н а „ајнпренсупа“, та у њој нема ни спомена о каквом „ајнпреу“, него је то просто врућа вода и у њојзи исечен бердов.

Пери и Аци дотужала већ така храна из дана у дан пасуљ и пасуљ, — на бар да имадоше од кух новаца. знало би се ту помоћи. . . ал' новаца ни од корова.

Ова два благодејанца Пера и Аца беху пајташи; они ињаху у један разред; беху заједно у квартиру; обоје беху први домишљани; на њих двоје беху и брендатори К-чке дударе, и сваки гладан благодејанац морао је од њих искати дозволу, да сме јести дудова.

. . . . . .

Данас су посљедње вечерали, но за чудо не беху нешто намрштени, као што обично бива после таке вечере. Ваљда добише новаца?

Са вечере одоше управо кући, па тек кад је тама земљу сасвим покрила, а кад се по комшилуку све свеће погасише изађоше напоље,

Улутише се управо Стра—лову.

Пера је носио неки завежљај, а Аца нешто светло.

Кад стигоше у К-чку дудару дечека их неки у граничарско одело обучен, с њиме као да се добро познаваху, јер су се нешто поверљиво разговарали.

Они му рекоше, да само добро пази, и он оде, а они осташе под једним дудом.

У ш т и п ц и.

Дакле је Чеда закључио мир између Србије и Бугарске. Желимо од тог новог „чеда“, да буде постојаније, но што је Чеда.

* * *

Мир је закључен, ал би још боље било да је на сигурном месту закључан. Јер ако га краљ Милан треба да очува, онда ће тај мир имати у њему очува (а не оца).

* * *

Харач рајо! — то је стара песма. Сад и одбор за покађарисање наших варошн и села пите: харач. Тражи од Врањева да се прозове Арач.

* * *

И куку Врањевчани присташе на тај нов (х)арач. Па кад ће томе бити краја?

* * *

Исти одбор је предлагао, да се Карлово прозове; Галад. Но честити ратар Теја Живанчев уверио је општинаре, да би тај одбор боље учинио да се брине о чему другом, јер глад је и онако на вратима, па што онда и Галад.

* * *

Код нас хоће да уведу: „Landsturm.“ Одиста је то штурма (јуриш) на земљу, кад иштy од ње 2 милијона нових војника.

* * *

Чудне се ствари проносе у „Застави“ о манастиру Ковиљу. Ако је тако онда не треба казати „смиље и ковиље“ него Смиља и Ковиље.

* * *

У угарском сабору претреса се закон, како да велики жупани постану још већи. — Е баш ћемо ми да постанемо сасвим мали народ **Ѳ.**

Ћира. Ево сад и „Наше Доба“ саветује Србији да се одсад узда само „у се и у своје кључе.“

Спира. Што се тиче уздања у се, у томе се и ја слажем. Али што се тиче кључета, имам друго мишљење. Новинарско кључе радо прима субвенцију, па кључе оће и да ради; ради, стење, али (што-но рече Бранко) мораш да запушиш нос, кад помислиш на тај рад.

Ћира. Даклем.

Спира. Даклем ја ко велим: Нек се Србија узда у се, — а кључад ће увек наћи, ко ће их уздати, и зоби и бича давати.

П у с л и ц е.

○_○ Радикалци рекоше п о ш т е н о. И тако се сада не бојимо да ће се са Виделовцима слизати, — јер напредњачко видело не сија на поштење, него на угурсузлук.

⊙ Из Букурешта пишу нам ово: „Краљ Милан хоће м и р а са Бугарском али неће п р и ј а т е љ с т в а. — Кад хоће мира — нека иде у мир. А што неће пријатељства, нико му га на свету више и не пуди.“

△ Из Сомборске реставрације најбоље ми се допада ово: што се поткапетан зове М р а к о в и ћ. Још

Куражни старац Чича-Мита лежаше под својом „рођењјом“ крушком, чуваше је од лупежа.

И тај се баш не бојаше ничег, све звони по К—ци, како се баш ту око Стра—дова налазе два анђела, па сваки се боји, да се с њима не састане, јер га могу предати у пакo — ако је грешан. А ко данас није грешан! Али Чича-Мита се баш не бојаше анђела.

— Добро вече Чича-Митре.

Чича-Мита се уздиже, отвори очи.

— Бог ти дао добро, синко, а ко си ти?

— Буковчанин. Па ево једна утеках од анђела, искаше од мене крушака, а ја им не дадох; они ме хтедоше узети и у пакo предати, а ја бег', те једва се спасох.

Чича-Мита повуче један дим из своје луле, пљуну, па више промуклим гласом (сигурно од једа) рече:

— Не бој се, синко, то је само предвиђење.

— Богме ја се бојим, идем даље. Хајдете и ви самном, јер ће и овуда проћи, па тешко нама, ако их лепо не предусретнете.

— Никуд даље од моје крушке, нисам валда кукавица, — какви анђели; нек дођу, да ми што ураде; дао би им ја крушака, ако им нетреба.

Пљуну Чича-Мита, а граничар оде.

Још неколико је димова пустио Чича-Мита, очи му се сведоше, из уста му лула испаде, заспа, а и не сањаше о анђелима.

. . . . . .

И заиста имађаше граничар право.

Две беле прилике приближаваху се Чича-Мити — то беху анђели.

Дођоше до Чича-Мите, видеше га да спава и насмејаше се.

Обоје беху у бело обучени, косу имађаху велику, а имађаху и крила не већа од гушчијих.

Један се већ поче на крушку и собом понесе неки лонац пун живе жеравице. (. . . Јуј! шта с-о-тим?. . .)

Други се ухватио за стуб на таман да се попне, а Чича-Мита се пробуди. Шта ће сад бити? Хоће' загрепети.

Протрља мало очи, па држ' свог анђела за ногу. (Но заиста тај се не боји. . .)

— Доле, хоћеш доле! викаше старац.

— Пуштај ме грешниче, јер ћу те у пакo бацити?

И опет се не поплаши Чича-Мита, него још куће анђела доле.

— Ко си, лопове?

— Нисам лопов, већ анђео Божји.

— Какав анђео. . . Учини ми што ако си анђео.

А тек вам анђео узвикну танко-гласовито:

— Михаило, Михаило.

нека лопови буду Светлићи, — ето нам јавне сигурности.

⁂ Који ли је и чији ли је онај брат, што се нашао да из Сомбора у „Турском Мароду“ брани узгред и „Заставу“ од „Браника.“ — Добро ће бити да од сада и остане у „Турском Мароду.“ — Ми нежелимо да се браћа раздвајају, кад једним духом дишу. А „Застава“ и „Браник“ могу се каткад у нечем и разилазити, али у том ће се зацело сложити, да таке Хамелеоне viribus unitis презру.

= „Наше Доба“ опет буни народ да не плаћа саборске трошкове. Али пошто га народ не чита, то и Стевино бунење добија Milderungs-Umstand и постаје просто бунцање.

⊙ „Државни тужилац.“ Мени се чини да је то најизлишније званије. Јер још никад нисам чуо да је који државни тужилац државу тужио.

Проба пера.

CLXVIII.

Вако ми је рек'о један
Стари учитељ:
„У вину је истина;
У пиву је — мељ.
Ко вино пијуцка
Тај истину лови.
Који пиво сучу,
Постају — мељови.

CLXIX.

Укличак.

Ала волим што сам жив,
Па још уз то млад и здрав:
Да кривима будем крив,
Да правима будем прав.

Г—д—н.

Важан догађај

(после српско-бугарског мира.)

Било је 19. фебруара око три сата по подне. По Београду је као муња пролетила вест, да је пре неколико сати у Букурешту потписан између Србије и Бугарске мир. Људи се састају по улицама, састају и претресају најновију вест. По кафанама је закрчило; сваки би хтео да чује поближе о свему, а на свима уснама лебди питање: шта су?

Они који пролазаху у тај мах поред краљевог дворца, могли су опазити, да се тамо нешто необично кува. Пред дворцем застају сваки час кочије, а из њих излази журним корацима по који члан министарства, или иначе „уважен“ напредњак.

Око пола четир сата искупили су се били већ сви министри са изузетком Гарашанина, а дошао је и Пироћанац и Рајовић, и чивут Озеровић па и многи други.

Господа се искупила у „малом салону“, пуше и разговарају. На лицу им можеш видити дубоку збиљу, у очима неко запето очекивање. Краљ се повукао у задње собе и са Пироћанцем нешто живо, али тихо разговара.

Одједном се окрете, приђе столу и зазвони. Ађутант се појави на вратима.

„Шта је нема га?“

„Изаслао сам већ два ордонанса по његову екселенцију, па га не могу да нађу. Није код куће, а није ни у министарству.“

„Пошљите још два ордонанса па нек га траже по родбини и свуда где иначе обичава г. министар одлазити, журно је.“

Ађутант се поклони и изађе.

Краљ се поврати и опет г. Пироћанцу, а у соби се настави разговор, само тише по донде. Господа по кад-кад застану у разговору и погледају на сат, што стоји на малом позлаћеном орману. Скоро ће да буде већ три четврти на четир.

„Дакле од аустријског посланика Кевенхилера! — пита Озеровић Рајовића.

„Стигло тачно у дванајест сати“, одговара овај.

„А даље од четир сата се не може чекати?“

„Не може никако. Ако не дође донде Мића (Гарашанин) мораћемо без њега почети.“

„Ух, ух,“ шапће Озеровић, па зар без министар-председника?!“

Рајовић само слеже раменима.

У тај мах искуца сат три четврти на четир. Краљ

Незна Чича-Мита, да је горе на крушци још један! анђео, па се чисто убезекну, кад чу глас одозго (као са небеса):

— Чујем, чујем Рафаило.

Чуо Чича-Мита глас, ал' мисли то је „причиненије“. па још вуче анђела.

— Проспи овом безделнику живи огањ на главу.

И абије просусја живи огањ пред седу главу грешнаго старца Чича-Мите. . .

Аха. Чича-Мито. Јесул' то анђели? Све се ти ничег не бојиш, а што сад бегаш, ко од чуда.

И абије утече грешни старац ко опарен.

. . Ха! Ха! Ха! Ха!

Хајдмо у собу, у собу код Пере и Аце.

Гле на столу пуно, пуно дивних крушака, на кревету нека гушчија крила и неке косе, а око астала пуно братије, смеје се и једе крушке.

Тајна се откри.

Знате ко беху они анђели? (Валда нећете мислити, да су заиста с неба?)

Пера и Аца, а граничар њихов друг Лаза, с којим се они договорише, те на тај неанђелски начин стекоше лепих крушака.

И Чича-Мита је још жив, али сад не би смео под крушком спавати, ни на гробље отићи, пошто је жив, јер се боји, да се не сретне с анђели.

Сиромах! небојша Чича-Мита!

Зумбулов.

лупи ногом о патос. „Ја не појмим господо где је то министар председник? Све ће се још расплинити. Било би крајње време.“

На вратима се и опет појавио ађутант.

„Шта је?“

Он смерно приђе краљу и рекне му неколико речи, тако нежно да околина не могаше ништа разабрати. „Журе нас господо,“ поче краљ, „не може се дуже чекати.“ Но у тај мах појави се на вратима министар-председник Гарашанин. Свима присутнима као да паде сињи камен са срца.

„Та где сте до сад пријатељу ако бога знате!“

„Извините Величанство, долазим из Гроцке. Тамо на мојој сувачи застао точак, па не може да ради. Хтедох да видим шта је.“

„Ал г. министар га је зацело удесио, то је већ научио у дипломатској школи,“ поласка Гарашанину Озеровић.

Гарашанин се мало збуни. „Не знам, пукло је нешто у машини, мораћу послати каквог механика.“ За тим се окрете краљу: Ваше Величанство ме је изволело тражити, смем ли знати шта ли се то важно спрема?“

„Та није баш сасвим важно. Гроф Кевенхилер нам је послао из Беча морске пауке и „колибри корњаче.“ Нисам хтео да прође без вас.“

Гарашанин се учтиво насмешио. Чивутин Озеровић, безобразан као мал да не сва његова браћа, уплете се: „Знате г. министру, морски пауци сад се тек почињу јести. Тек што им је настала сезона.

Краљ га погледа преко рамена. „Мислим да смо то и без тог знали“ — господине. Него изволте господо напред, мој Француз (кувар) ми је поручио, да ће се све расплинити ако дуже чекамо. Ако седнемо за сто после четир сата, он не гарантује ни за шта.“

И достојанственим корацима отшеташе господа у трапезарију. — — — — — — — — —

Београђани који се шуњаху у оно доба око двора, те видеше како се у најбешњој трци довезао Гарашанин у двор, одмах су познали да се тамо нешто „необично кува.“

Ни сами не знају, како су дословце — погодили.

Ѳ.

Ко коме и чему виче живио!

Егзекутор — адвокату.

Крчмар — путунџији.

Слепац — „Виделу.“ (Ал то није онај слепац са гуслама у руци, који види даље него многи окати).

Здераловић и Нестор Кукић — Анђелићу.

Бан Хедервари — оној песми, која веша „Славосрбом“ Ш . . . . о врат.

Мацар — своме глобусу и нашој оглобљености.

Чивутин — ономе, кога цеди.

Србин — ономе који њега цеди.

Чангови — онима, који их врате из воденог патриотизма у суво.

Батенберг — Гарашанину и ономе, који је још гаравији и шинутији од њега.

Новосађани — за цело не срамоти својој „Добошу“ и „Туркосу.“

Сомборци — никакоже новој рестарацији.

Панчевци — коме? — та ваљда не младом сметењаку Бекићу (да му бог грехе опрости).

— р —

Досетке и наивности из дечија света.

(Продужење — и увек отворена рубрика).

Ономад запитам моју кћер: „како би ти, Данка, поделила једанаест ора на вас две, и колико би имала ти а колико Сока?

Стаде се моја Данка мислити, па кад виде да није кадра израчунати, рече сасвим озбиљно: „Па ја би, тата, дала Соки, да она подели.

Ђ.

Отац је хтео да дозна, како му мали Жарко у цркви пази, па га запита: Је-ли, жарко, кад се излази из цркве са службе?

Жарко је био букварац, па није знао да каже. Отац му поче појати „Буди имја господње“, да га потсети.

Али Жарко, да би још боље означио крај службе, рече: онда, кад се поји „Чé чèчè чé чèчè“. . . (свепресветјејшаго. . .)

Кћи. Знаш ли, тата, куда оду те силне муве у зиму?

Отац. Знам. Многе поскапају, а остале се завуку у зид, па у пролеће опет измиле.

Кћи. Видиш, тата, да не знаш. Ми у зиму све муве поједемо. О видила сам ја, кад која мува у сос падне, а наша их Роза лепо измеша.

Отац извади свој џепни сат, погледа га и рече: Гле! опет заостаје!

На то ће му приметити мала ћерка: Боже мој,

тата, ала си ти чудан. Па тај мали сат и не може ићи тако брзо, као онај велики на зиду.

Чула је мала Јелена, како је њена другарица добила на имен-дан лепих играчака, па и она запита свог оца, кад ће већ једаред бити и мој имен-дан? — Отац јој у шали рече: ти немаш имен-дана, јер си се ноћу родила.

— Па добро отац, а кад ће бити моја ноћ?

У школи запита учитељ: Децо, којег је рода пиле? — Деца се сва дубоко замисле, а једно циганче подиже руку и прозбори: Питате ли, господине, за петлића или за кокицу? △

Сузе радости.

Кад после дугог растанка
двоје се нађу милени
ил' после млоге незгоде
сијне ти зрачак злаћени.
Кад двоје сретни млађани
свој венчан-прстен промену
ил' малог чеда уснице
мајчино име спомену,
— онда су груди препуне
миља и сваке сладости
а очи „сузе,“ скривају
„сузе“ — ал' „сузе“ радости!

16/9 1886.

по немачком **„Др. Казбулбуц.“**

У дућану.

Трговац. Шта желите, молим?

Муштерија. По киле шећера.

Трговац. И шта још, молим?

Муштер. И кило брашна. Па сад шта то све кошта?

Трговац. Свега 49 крајцара.

Муштер. Молим вас запишите. Али чекајте, ево вам једна крајцара, па нека буде управо 50 новчића.

Трговац се насмеја. Муштерија оде. А ја прибележих да пошљем „Стармалом.“

К.

На суду.

Судија. (Шваби) Шта је то било међу вами.

Шваба: Овај коншија, запел са мој гола, а ја канчија па нега мало пу, а он пуча и мене у глафу?

Судија. (Србину): Шта ти велиш на то?

Србин. Ја к'о велим, кад ћеш ти мене канџијом бу! а ја ти буџу из кола па мог Швабу швић, а Шваба под кола.

Прибележио **М. Ђ—ћ.**

Како је жена за мужем нарицала.

Кад је умрьо општепознати мокри брат и јеженоћни весељак Н. Н — Онда је његова удовица, сиња кукавица над њиме овако нарицала:

Ej Перо, Перо, неверо! Док си био жив, никад нисам знала где си и како си, — а одсад ћу бар то знати.

прибележио **М. Ђ—ћ.**

Познаће она њега...

Једна Банаткиња дође на наше пијаце да пазари. Кад се већ прилично оптеретила које чим — купи најпосле од пекара један колач, па држећи га у руци, пође кући. Успут сретне једног хусара, па како јој је било тешко — замоли га да јој мете колач у торбу на леђа. Хусар метне колач себи под пазухо, а из торбе док је шушкао бајаги — извуче још и нову мараму те хајд својим путем. Банаткиња му зафали и не осврћући се натраг, и тако дође кући. Код куће да се пофали шта је купила, поче преметати торбу и гунђати: е виле ушле у њега, та тај је украо мој колач! Ej наопако! па и мараму. А већ ако цркнем до петка тако га нећу тужити капетану. Па како ћеш га познати, запита муж? А како га не би познала, има црвену капу и мамузе на чизма.

Ђ.

Савет.

Шта је знање, дар и слава
све то данас, брале шта је?
„Новац“ само данас вреди
па не питај откуда је!
Не исправљај Дрину криву
не лупај си главе старе,
свет ћеш моћи придобити
само ако имаш „паре“!

14/2 1886. по немачком **„Др. Казбулбуц.“**

Јес' видио!

Састала се два пријатеља, Миша и Виша, после вашара, па ће рећи Миша Виши: Јес' чуо Вишо та тебе мал' не утрескаше оне Маџарине на вашару.

Виша. Ид' збогом, нисам ја то био. Не знам ја о том ништа.

Миша. Та но, но. Ал кад се ти искобеља испод њих, па дохвати твојом тољагом једнога од њих, одмах се пружио, а остали се разбегоше куд који.

Виша. (У поносу) А . . . јес' видио ?! . .

Прибележио. **М. Ђ—ћ.**

Лаж и истина.

Кажу: да је љубав слепа,
није; ствар је припозната
где „банака“ доста има
ту је љубав „оката“! —

„Др. Казбулбуц.“

Жена ка' жена.

Један Б–ц завешта још за живота знатну своту новаца на неке „опште добротворне цели“ с тим додатком, да то таки у живот ступи. Рашчуло се да ће за то лепо дело лепу награду добити. Ови се томе радовао, на колико он, — ал жена да искочи из коже. Једва су дочекали тај дан.

Кад дође и то жељено доба, позову га општинској кући, и ту му солгабиров изрече чега ради је позван и придене му на груди, сребри крстић за заслуге, а он терај кући. Кад жена види шта је добио, спужди се па рече: о! човече, та за оволике новце мого си купити пуну сађуру таки крстића.

Ђ.

Сувремена поука. —

Желиш да будеш чувен
да ти се име чита
да се за тебе много
и „дела“ твоја пита?
Учини какву бруку,
„милион“ похарај,
па „ступци“ сутра пуни
имена твога, звај!

16/8 1886. „Др Казбулбуц.“

Шта оправи пасуљ.

Покојни мајстор Марко приправи једаред велику лончину бела пасуља да га кува, те да му као самцу потраје бар два три дана. Содруг његов и присни пријатељ мајстор Гавран — десно се баш код њега, па некако крадом сасипе пуну шаку соли у лонац. Ватра горе све пуцају наплотци и спице око лонца, (био је колар) а пасуљ никако да се скува, само се пени. Мајстор Гавран пред подне отиде кући, а Марко остаде кувајући.

После ручка у неко доба ето ти опет мајстор Гаврана у посету, ал поведе и слатког Аћима са собом. Кад уђу унутра затеку мајстор Марка код огњишта ди гледи, шта је с' пасуљом. Обојица му назову божју помоћ, па ће га запитати: „Шта радиш, мајстор Марко?“ Та ето, овако још нисам пагрансо мог века, да не мош забога скувати пасуљ. Па шта ћеш с' њим радити, запита Гавран? Та гријота је да проспем; пробаћу да га дотерам са „олберовим“ листом. Та да, да, ако га то не омасти и не дотера — друго му неће ништа помоћи — дода мајстор Аћим намигнувши на Гаврана.

Ђ.

„Т у ш“.

Он: „Анђелу дивни створење бајно,
„смем ли ти срца одкрити вај?
„смем ли ти рећи, како ми силно
„из груди лети уздисај?
„како ми прса муке расвиђу
„да немам мира дан и ноћ???“
Она: — „Бога ми, ја би лекара звала,
„разхлада биће! Аг' ће Вас проћ'!!!“

16/8 1886. „Др. Казбулбуц“.

Припослано.

У богатој Бачкој у месту *** има један српски свештеник **., који је тако генијалан, да је изумео нов начин, како се пуни џеп. Он пуни џепу, и како породица не захтева, говори слово, пак то слово после сам оцењује и шаље рачун дотичнима на исплату.

Не знам, је ли можда и ово један корак ближе Германовој унији, или је то само нешта копија католичких кантора, који над самртником певају опроштај (búcsúszlatós), за који после сами опредељују таксу.

Клопкало.*)

*) Ми смо из овог припосланог изоставили назив места и почетна слова имена свештеникова, а то за то, што се ни дописник није под припослане својим правим именом потписао. Ур.

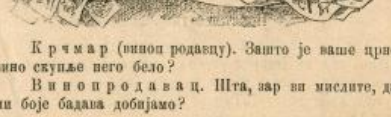

Крчмар (вином родавцу). Зашто је ваше црно вино скупље него бело?

Винопродавац. Шта, зар ви мислите, да ми боје бадава добијамо?

ый.

Неко рече малој Мари, да је добила малу сестру а она пуна радости потрчи да „јави матери тај весео глас.“

ый.

Неко запитао: Како се може познати која је рода мушка, а која женска?

Одговор је био: „Која пре престане да клепа, то је мужјак, а она друга је женка.

ый.

Претерано захтевање.

Ђак. Ја вас љубим неизмерно госпођице!

Госпођица. Не верујем вам.

Ђ. Реците само, па ћу за Вашу љубав сваштa учинити.

Г. Идите један цео месец дана на предавање, а две недеље немојте ићи у крчму.

ый.

Ухватио га за реч.

Неки човек дође као обично свом вериоцу, који је тако лаконислен био, да му је увек позајмљивао новаца. На врати га дочека послужитељ и рече: „Не могу Вас никошто пропустити, господин данас не прима.“

„Нечини ништа, одговори овај, само кад дође.“

ый.

Глув је.

Рекрут. Молим г. мајору само ме не молте узети за тобџију.

Мајор. А зашто?

Р. Јер нечујем добро.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

М. Не води бриге, топ ће већ тако пући, да ћеш и ти чути. ый.

А. Је с' чуо један од радости умрьо.

Б. А зар је то чудо? Та још се људи нису навикли на радост. ый.

Неки богат чива, плаћао за свог сина да учи свирати. Једнога дана запита ће учитеља:

„Па како напредује мој син? Јестел' задовољни?“

„Прстима добро креће, рече учитељ али никако такт да разликује; јер у место осмине такта свира шеснајстину.

Но, па то је паметно, рече задовољно отац, ја сам му увек говорио, да треба, да штеди, где год може, па кад може на крај да изађе са шеснајстином, што би осмину узимао. ый.

Послушао га. . .

По Берлину се шетао неки господин, своје псето водећи, кад на једаред утече му псето. Бадава је звиждао за њим, псето ни да чује, те позове једног послужитеља и рече: „Трчите за оним псетом платићу вам. Ја ћу вас овде чекати!

Послужитељ тако и уради, као што му је речено и наједаред нестане и слуге и псета. Пред вече врати се задуван слуга са псетом.

„За име бога, рече господин, зар га нисте могли пре ухватити?“

„Опростите, рече слуга, заповедилисте ми да трчим за њим, те сам с тога и трчао пет сати. Сат вреди 5 гроша свега дакле 25 ср. гроша.

Господину било мило не било мораде платити послушном слузи. ый.

Гласало се.

Досуђујући награде за хумореске, које су биле у подлистку овог листа у бројевима од 25. до краја ланске године, гласала су ова г. г. и овако:

1.) А. Будисављевић: I. „*Дипломатски*“; — II. „*По сата у полицији*“.

2.) Катинка Стојковићка у Уздину: I. „*Дипломатски*“; II. „*На здравље пиштољ*“.

3.) Тодор Николић: „*Нема пријатеља*“.

4.) Јов. Стојановић у Митровици: I. „*Нема пријатеља*;“ — II. „*Дипломатски*“.

5.) Ђока Максимовић у Руми: I. „*Нема пријатеља*“; — II. „*Дипломатски*“.

6.) Јов. Пандуровић у Шиклошу: I. „*Дипломатски*“; — II. „*На здравље пиштољ*“.

7.) Марко Јеремић у Сегедину: I. „*Нема пријатеља*“; — II. „*Чика Радино страданије*“.

8.) Вас. Јакшић у Дервенти: I. „*Дипломатски*“; — II. „*Чика Радино Страданије*“.

9.) Ђорђе Т. Јовановић у Приједору: I. „*Чика Радино страданије*“.

10.) Ђока Л. Поповић у Темишвару: I. „*На здравље пиштољ*“; — II. *Дипломатски*“.

11.) Бранко Јосифовић у Бечу: I. „*Маскенбал*“; — II. „*Како да дођемо до новаца*“.

12.) Перо Борић у Лијевну: I. „*Дипломатски*“; — II. „*На здравље пиштољ*“.

13.) Ж. Миладиновић у Бечу: I. „*Маскенбал*“; — II. „*Како да дођемо до новаца*“.

14.) Стев. Паланачки у Сомбору: I „*Дипломатски*“; — II. „*На здравље пиштољ*“.

15.) Тибурције Штокман кафеџија у Бечу: I. „*Маскенбал*“; — II. „*Како да дођемо до новаца.*“

16.) Драгутин Поповић у Карловцу: „*Дипломатски*“.

17.) Апост. Грђевац у Вел. Грђевцу: I. „*Маскенбал*“; — II. „*Чика Радино страданије*“.

Резултат.

Од 17 гласача гласали су десеторица за хумореску:

„Дипломатски“,

тако ова хумореска добија прву награду.

После овога највише гласова (5) пало је на хумореску:

„На здравље пиштољ“,

тиме је овој хуморесци досуђена друга награда.

Новац ће се ових дана послати.

Издавательство „Стармалог.“

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме трећем броју за год. 1886. овај садржај. 1. Шућку је неправо, песма (са сликом). 2. Милош у Латинима. Слика у једном чину, од М. П. Шапчанина. 3. Боже застѹпник мо́й е́си ты, и́ ми́лость твоѧ предвари́тъ мѧ. Истинита прича из руског живота. (Прерадио за српску децу чика Јова млађи.) 4. На измаку зиме, песма од Златимира. 5. Данашња вила, (песма у прози), по француском Св. Шак. Нинић. 6. Зими, песма од Ранка. 7. Лани било сад се спомињало, песма (са сликом). 8. Мачка и мува. (Са дванаест слика.) 9. Андрија Хофер, посрбио Вл. К. 10. Сиромашак, песма од Јов. Манојловића, (уз припомоћ Чика Јовину). 11. Лабуд и лабудићи, песма (са сликом) од —ћ. 12. Утакмица и завист. (Црта из ђачког живота.) 13. Тугованка, песма од Милана из Бра . . не. 14. Даштања. 15 Решења даштања, 16. Наша поштица, 17. Новије књиге и листови.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien IX. Porcelangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: **Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.**

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

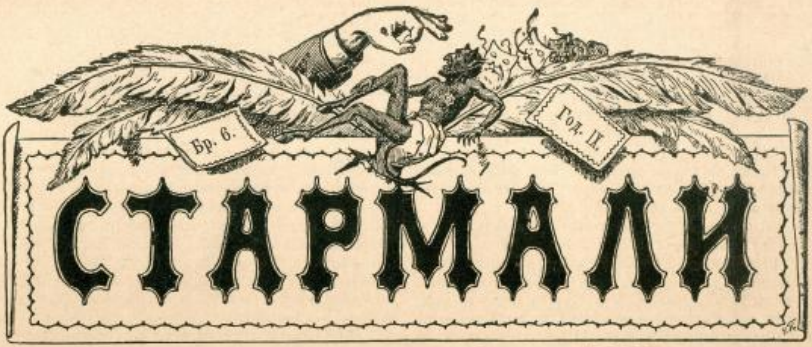

У Новоме Саду 28. фебруара 1886.

„Стармали“ излази сриљут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Ђурковић.

Ја сам Србин, српски син,
„Нашег Доба“ бео крин:
На будућност српску лут
Анђелићев кажипут.

Где загушљив ветар дува,
Где се Срб'ма чорба кува,
Онде морам бити и ја
Облигатна мирођија.

„Напредњаштво“ ј' српски рак,
Ја сам тога рака крак;
Где се вајни смери крију,
Ту уштинем — субвенцију.

Кад ме ко год проголица,
Онда пустим мало вица,
К'о с катедре дижем глас:
У чему је српству спас.

Око врата, с траке плаве,
Имам орден светог Саве;
Дао ми га Гарашанин,
Светли српски син.

Ја тај орден гладим често,
Да би с' њега неш'о неш'о,
Неш'о светог Саве.
Светитељске главе.

„Pressa“ ми је Hauptquartier
(Таква вода какав вир).
Нисам какав Rouget de Lisle,
Ал сам за то — нотабил.

Ја се бројим тек од скора
У српскога матадора; —
Да сам се пре сетно
И пре би полетно.

Пре се писам врбов'о,
Пређе писам србов'о,
Јер ми је тек сад капабл
Да је то рентабл.

Што никада и не снива
То сад ево каткад бива,
Да парламент који морим,
Те — „у име Срба“ зборим.

Ал кад за тим дођем кући м';
На диван се рахат пружим,
На се смејем на сав глас:
„Ist das nicht ein saubrer Spass ! ! !“

Д.

Шетња по свету.

XIX.

Дакле одбор петнајсторице се одгодио. Реч одгодити као да је поникла од израза: „од године,“ т. ј. од идуће године, а ми имамо пословицу која каже: „од године до године.“ Но добро би било да се овом приликом и та пословица одгоди, а не да погоди.

Као последњи узрок што се одбор одгодио, навађа се: „злочесно време,“ а ја бих рекао, да је то први узрок. Та многи и не знају како је злочесно то „злочесно време.“

Дабогме, деца мисле, да злочесно време долази отуда, што свети Илија јури по облацима; природњаци мисле, да је томе узрок незгодна ваздушна струја,

пара и шта ти ја све знам, али политичари то сасвим друкче разуму.

Да видите само! Што су се многи од нас завукли као бабе иза фуруне, томе је свакојако узрок „злочесно време“, само што се то „злочесно време“ може на два начина тумачити.

Кад у позоришту нема света, то се обично има приписати „злочесном времену“. Кад наше новинаре отпрашљају у Вац на склониште, и то се без сумње дешава због „злочесног времена.“

„Злочесно време“ влада сигурно и онда, кад се наши људи завлаче Тиси под скут.

Што Герман не сазива синоћ, да сврши нужне послове, томе је и опет узрок „злочесно време“, а злочесно време узрок је, што угарска влада не може никако да се открави према нами, те да нас извести о судбини саборских уредаба. Што услед ова последња два догађаја не може да се састане одбор петнајсторице, то се дабогме и паки мора назвати „злочесним временом.“

Питање је само докле ће ово „злочесно време“ трајати? Постало је већ као у Сибиру, а овамо веле, да смо у лепој, благословеној Угарској. Дабогме да је то неприродно и ми тврдо верујемо, да ће скорим сунце растопити овај злочесни лед, само што онда Тиса може изаћи из данашњег корита, у коме се тако добро осећа.

Једно само не могу да разумем. Знак наступајућег лепшег времена то је д у г а, а ми дуга имамо и сувише. У осталом и то је истина да између небеских д у г а, и земаљског дуга има подобре разлике.

У осталом ово сад још и није тако злочесно време као оно, о коме ми је негда мој господин катихета приповедао.

Киша је, вели падала четрдесет дана и четрдесет ноћи, па се из те злочести спасла само једна људска породица. Праотац Ноје шиљао је белог голуба на земљу, и овај му је донео у кљуну маслинову гранчицу, као знак — мира. Код нас у Угарској као што је познато не расту маслинове гранчице, а и шта ће нам. Кад су недавно наши „голубови“ Сабољевић и Ђурковић слетили у угарском сабору, да виде како је време, они су се вратили натраг с упрљаним кљуном, ал то су већ сами криви. После Нојева потопа, није дуго било тако злочесто време као оно, кад је Тиса упропаштила Сегедин, и ето сад кад Тиса упропаштава — Угарску.

Но баш није лепо од мене што непрестано пишем о злочестом времену. Та има ваљда и друкче доба о ком би се могло говорити. Има, има ал шта ћемо кад се нас тиче наше доба а „наше доба“ је, вопстину вам кажем, злочесто. Напослетку, ако вас то може умирити, онда ћу ево да повучем реч натраг и да исповедим да „Српски Народ“ има пуно узрока да ужива у „Нашем добу.“

Но боже мој, да ми је само знати, какво ли је сад време у Србији. По разним знацима судећи рекао бих, да су путеви јако испровађивани, јер „напредњаци,“ као да не могу више напред. Па онда мора да је и јако клизаво, јер све нешто говоре људи, да нека господа у Београду морају пасти. Но иначе се о, онуд слабо што може дознати. Не зна се какав

ПОДЛИСТАК.

Опасан сапутник.

„Глете, само глете! Зар не изгледам као да сам луд!“

Тако ме ослови један путник, који је у Падови ушао у мој купе, а то је било ноћу око 11 сати. Он седе управо испред мене.

То необично ословљење држао сам у први мах за шалу, те сам се учинио као да слабам. — Нисам му ништа одговорио.

Мој драги сапутник није много решпектовао моје спавање, наже се к мени па ми у уво викну оно исто што и пре:

„Зар ја не изгледам као да сам луд?“

На ово већ, хтео не хтео, морао сам се пробудити. Сад је некако у лампи пламен мало живље букнуо и ја могох боље уочити лице мојег сапутника.

Страшна појава!

Луда човека виђао сам доцде само нацртана, ал тако страшне појаве не виђох пре нигде.

Забарушена коса висила му је по челу; лице му нагрђено неким пакленим смејањем, а очи му се зажагриле неким дивљим жаром, — и тај човек дође к мени тако блиску, да сам осетио чак и топлоту његовог дисања.

Крв ми се следила. Што сам мислио да је шала, била је страшна збиља. Са лудим човеком налазим се затворен у једном купеу. Шта да радим? Мислио сам: најбоље ће бити не губити присутност духа. И тако ти се ја насмешим и сасвим хладнокрвно му одговорим:

„Господине, ви се јамачно само шалите, јер како ја видим, ви сте сасвим при себи.

„Ја —, е ја нисам така луда као што су други. Друге луде не знајући, ал ја знам да сам луд, и — баш то је то, што ме тако боли. Но рецте ми истину, зар ја не изгледам као манит. — То ми је мило . . . Ја не волем да ме за луду држе . . . Кад би знали, одма бих ме затворили. — Али нешто да знајући, да сам ја онај Рондочини што је јуче из лудинице утекао, пошто је прво свога лечника убио — — — ха, ха, ха! — Али неће нико дознати јер ево и ви велите да се на мојим цртама не опажају знаци лудила.“

Дрхтавица ме спопала; коса ми се у вис дизала. Луд човек, — убица са мном седи у ноћи у једни кола. Нас двоје сами . . . Страшно!

Луди мој сапутник промуклим гласом настави даље:

„Али, ви као да се мене бојите! — Не бојте се, вама ћу исповедити сву моју тајну . . . јел'те да не знате како сам дошао до лудила? О, то вам је красна приповетка . . . ха, ха, ха! Заљубио сам се у једну лепу госпу, — здраво сам је волео, јако здраво јако, е то се већ више не може ни описати.“

„Верујем“ — промуцам ја.

То је лепо од вас . . . видите, ви ми верујете, — али други нико није хтео да ми верује, — па ни она сама. Не верује ми, па неће, да ме љуби. Дуго сам премишљао шта да радим. Тако сам је волео, да сам је убио. Јест тако

ветар сад управо дуне, а поред свег „Видела“ такав је мрак, да ништа не можеш разазнати.

Што се тиче Босне и Херцеговине одонуд се хвали неки бег Капетановић да му је добро. Но тај бег канда није рад одунуд да бега као што морадоше учинити сила његова браћа: па ко' вели, ако бани и хвали, то бар њега ништа не кошта, а њему не иде на цена него у цеп.

Но из новина разбирам да је готово свуда у Европи злочесто време, па какво ли мора бити тек у Русији? Е тамо је друго што. Русима како чујем злочесто време баш годи, јер их оно мало растресе. И мени је злочесто време испрва годило, јер сам мислио да по том времену не може ме нико натерати да шетам по свету, но сам напослетку увидио, да то није тако, и да од злочестог времена нема ћара. За то сам се уверио сад, па ме то уверење не стаје више до мало хартије и мастила, ал кад се о том други увери, бојим се да ће их поскупо стати. **Ө.**

Уштипци.

У извештају добротворне задруге Српкиња Вршчанака вели се на свршетку, да се скупштина у шест сати у вече у најлепшем реду разишла. А зар је нужно било, да се тај најлепши ред баш нарочито спомене, кад се жене разилазе?

* * *

У истом се извештају вели још, да је г. Васа Гренчарски и ове године изабран за саветујућег члана. Питање је само, да ли га је иста чланица предложила, која и лане, или се у току од једне године још једна друга чланица нашла, која држи г. Гренчарског за способног, да икога саветује.

* * *

Говори се, да је Јота Грујић ускликнуо, кад је прочитао Ђурковићев чланак у „Agramer Zeitung“ — у: „Но хвала богу, сад бар могу мирно оставити перо на страну, јер ето се нађе бољи родољуб од мене!“

* * *

Неки су опет тог мишљења, да би Ђурковића уместо у хрватски и угарски сабор требало послати париском доктору Пастеру.

* * *

„Вражје Доба“ почело је већ и мађарске огласе доносити. То је са свим у свом реду, јер и тако од почетка свог доноси мађарске чланке, па што не би и огласи мађарски били?

* * *

На том стечају („Pályazat“) потписани су Milovanovity Jóco, biró, и Mikosevits Antal, jegyzö Moholon. Сад само да стоји даље још: „kiadja és szerkeszti dr. Pavlovits Istvan“, па би све у свом реду било.

* * *

Дакле мир је између Србије и Бугарске у г л а в љ е н. Но боље би било, да су у г л а в и л и рат, а не мир, јер у г л а в љ е н мир не може ни да се макне, камо ли пак да излије своју благодет на народе.

* * *

У Русији се склопило друштво, које је намерно

сам је јако љубио. Јер ја кога год волем, тога убијем . . . Ох, ала је лепа та крв! И само зато, што је тако јако љубљах однеше ме у лудницу. Онда још писан био луд, али онде полудих.

Сад сам већ пуно уверен био да је свршена луда.

„Господине“ рекнем му „били хтели тако добри бити, да ми испричате, како сте се спасли из луднице.

„Ха, ха! волели би да знате? — Добро — приповедићу вам . . . али онда таки морате умрети. Јер ви и онако, већ много знате о мојој тајни. — могли би ме издати! . . . даклем морађу вас убити.“

„Али ја се заклињем да ћу вашу тајну најсветије чувати.

„То је лепо од вас . . . али опростићете ми, то је само ради веће сигурности. Да, убићу вас. Мислим, да се нећете наћи увређени.“

О ни најмање! Али само би ми жао било да пре умрем, него задобијем пуно ваше поверење.“

„А зар вам још писам казао?“

„Ниште“ — промуцам ја и крадом гледнем на сат, — још пет минута до станице. Сад ако га умем завратити, спашен сам, — ако ми то не ноће за руком, пропао сам.

„А што гледате на сат? запита ме са лукавим погледом.

„Рачунам колико још имам да живим.“

„Имате још каде! — Али за бога саслушајте ме. Ох ја сам здраво мудра луда . . . кад су ме затворили у лудницу а ја почнем беснити, викати да ме пусте, да ја писам луд и т. д. Ништа ми није помогло; још су ме истукли. — Истукли ме, — разумите добро, истукли ме бичем, као какву мрцину. Везали ме реченом, али ја сам их надмудрио. Лечник ми је долазно сваки дан да ме походи, он ми је увек одрешио ремене . . . јуче га шчепам, па га угушим. Ха, ха! Из луднице била је железница, тамо га однесем. Метнем му главу на шине — ко ће сад и помислити да сам га ја убио. Свако ће рећи: Самоубица!“

Ту мало застаде — приближи ми се и запита ме: Јел'те да је занимљива моја историја? — Ето вам, сад све знате.

Ја се уздрхтах и повукох се дубоко у кут.

„Сад ћете умрети, — не бојте се ништа“ — рикну ми у уво

Ухвати ме за прат и почне ме давити. Опасност ми ојача снагу. У који мах ја скочим, гурнем га од себе, у тај мах звони, и влак стане, ми бесмо на станици. Даклем још се могу спасти. Зинух да викнем у помоћ, али луда ми запуши уста, и на моје велико чудо сасвим мирно и учтиво ми се поклони и рече ми: „Господине, опростите ми моју шалу! Ви сте уредник К. Р. — А ја сам М. Т, члан позоришта напуљског. У вашим новинама била је онномад нека критика у којој се вели да ја писам добар глумац. Хтео сам само да вас о противном уверим, и као што видим лепо сам успео. Надам се да ми нећете замерити.

Опростио сам му и после смо постали добри пријатељи. И сад признајем пред целим светом да није право било, што су га моји позоришни критичари до сада сналоважавали.

Превео **Јов. Манојловић.**

да и у Угарску увози руски петролеум. Хи! Неће ли Мађари и у том назирати панславенску агитацију, па почети гонити и затварати Србе, Словаке и Русине?

М. Л.

Ћира. У Угарској нема пет на девет.

Спира. Ал зато има шест на десет.

Ћира. Како то.

Спира. Ето како: Шест милиона Мађара хтели би да разнароде и прогутају десет милиона немађара

Ћира. Хе брате! Велика уста, — ал још већи залогај. Може лако засести.

Ћира. Кажи ти мени, Спиро, шта је управо та државна идеа, која се сад толико помиње.

Спира. А шта да ти кажем, — та сад смо баш о томе разговарали. Него да ја теби кажем шта је државна идеа.

Ћира. Па де реци.

Спира. Државна би идеа била, кад шума не би дала секири ни једно држаље, па је онда секира не би могла посећи или бар секирати.

Ћира (Мисли се). Е, ал то се не би слагало са кикиндским програмом.

Проба пера.

CLX.

Неким женама.

Чујте, жене,
Мене,
Пак ћу и вас ја:
Сунце има пега,
Има пега, да.
Ал кад би се набелило
Престало б' да сја.

CLXI.

Деда Васа лули својој.

Луло моја,
Разбибрига моја;
Бригу си ми разбијала
Док још брига беше мала.
Сад је брига нарасла
Као века стена, —
А ти, моја луло мала,
Сад си разбијена.

Г—д—н.

Пуслице.

. Даклем у Београду се говорка о диктатури. — Е па нека, нека. Српски се народ не боји тако диктатуре, као што се краљ Милан боји скупштине.

. Сви су воденичари бели, само је Гаранашин црн. Ал ни он се није оцрнио од млина, него уз Милана.

. Мајстор Јова је мало наглув. Ономад дође из кафане па приповеди својој жени, како ће сад наша држава бити јака, — имаће Bandwurm! — (Мајстор Јова је чуо нешто да звони ал није добро разабрао. Чуо је за Landsturm, пак је мислио да ћемо добити Bandwurm).

. Све су мађарске новине донеле глас да је Наччић Милетићев зет. Само сам у једним новинама, и то горе на челу са великим словима читао „Nemzet“.

. Сад се Виделовци кају, што су радикале пустили на слободну ногу. Требали су им, веле, само допустити да у апсу држе своју партајску скупштину, — па би онда ваљда боље испала.

. Новине јављају да се у мору утопила лађа са 500 центи бурмута, — Уф, уф, уф! Још ћемо сада морати кијати, уместо — дипломата.

Лако је сад Кефенхилеру прати руке. Али како ће његови слушаоци опрати образ.

Одбрана православља.

Кад је у Темишвару био владика Стеван Авакумовић, био је тада придворни Архимандрит Августин Петровић, што га иначе звали „баба“. Темишварски римо-католички владика једном давао неку част, па између осталих званица (његових црквених заслужитеља) позове и српског владику заједно с „бабом“ на ту част. Они обојица приме позив и оду. После ручка се говорило о разним стварима и дневним догађајима, ал' нека два римска „апата“, међу којима је седео „баба“, салетиште овога, па све једно те једно, к'о пиваба тра-ла-ла.

„Ето, ваша славна вера — говорили су они баби — што је толико фалите и преузносите, сад се види да л' је лепша од наше, кад се ето један наш свештеник покрстио за римокатолика.“

Пре тога времена баш је заиста један влашки свештеник (онда су Власи били са Србима у црквеној заједници) прешао у католике.

„Баба“ им је одговарао и бранио се како је знао

чесго пута заводећи говор на друге ствари. Ал' бадава! Ове две налепе окупили га, па то, те то.

Кад се „баби“ већ досадило (а није могао устати од стола, јер је један седео с једне, а други с друге стране, па му нису дали), рече он владици:

„Та где их оче, ови ми никако недају мира. Све кажу, како је она несрећа, онај влашки попа зато прешао у њину веру, што је лепша од наше.“

— „Кажи ти, бабо, њима — рече владика — да ми нисмо ништа изгубили: „код нас једна шуга мање, код њих једна шуга више!“ —

Љ. Л.

Подлацима.

Подлаци гнусни, грешници тешки,
Дела су ваша грех, порок сам,
Душа вам мрачна, мрачнија од ноћи,
Проклетство у њој и вечни срам.

Кад свако срце врло поштено
Озари наде јасниј зрак —
Вама не гове, — нашто вам светлост?
Вама је лепши безнађа мрак.

Мрак вам је другар, он вама годи,
У њем' чините ваш пос'о клет;
Стид вас је, јел' те, светлости свете,
Стид вас је, јел' те да вас позна свет?!

Ка' што сова крије од дана,
По мраку само мутите ви;
Ал' и мрак вађа стидом црвени
Од дела ваши' смутљиви!!

Но доћ' ће вре:е радости опште,
Куцнуће једном сретнији час,
Синуће светлост анђелска лица,
Свет дивни блистаће вас.

Пашћете тада ви, грешни створи,
На колена пред правде суд,
И — милост, милост! молићете ви —
Ал' све ће бити узалуд.

Правда ће на вас презриво гледат',
И ока њеног тек један миг,
Па ће на вашем мрачноме челу
Позвама рука ударит' жиг.

А са тог жига неће вас славит'
Остали врли, поштени род,
Он ће вас презрет', згазнуће на вас,
Пљуваће гадних дела вам плод.

Па стан'те, стан'те ви, грешне душе,
Ман'те се пута нечасни' ти',
Вратите с' натраг у дом поштења
Обитељи части прат' те се ви.

Јер у нал густи бешчасти, срама,
Гони вас ваших недела ћуд,
Туће вас стићи — живе ил мртве —
Праведан, али и страшан суд.

— **мир.** — **тић.**

На балу.

Играч, у заносу валцера, дотаче се голом брадом својом лепога рамена своје играчице. Кад виде шта уради, рече: Ух, ух, ух! Сто хиљада вас пута молим за опроштење.

Играчица се насмеши и грациозно рече: — Много штете. Толико вам пута не могу опростити.

— А ви ми опростите бар једанпут.

Играчица (која иначе није мрзила тога младића) забуни се па одговори: „Сад опет мало штете. Опростићу вам двапут.

Јунак на трави.

(**народна.**)

Лежи јунак на страни у трави,
Покрио се марамом по глави;
Туд' се дала танка стаза мала,
По њој шеће девојчица млада,
Посрнула, пала на јунака;
Јунак мишља да је тица мала,
А кад виде да је девојчица,
Загрли је, пољуби је неколико пути,
Да ко броји њада би била.
Лежи јунак на страни у трави,
Покрио се марамом по глави;
Туд' се дала танка стаза мала,
По њој шеће удовица млада,
Посрнула, пала на јунака;
Јунак мишља да је препелица,
А кад виде да је удовица,
Загрли је, пољуби је неколико пути,
Да ко броји стотина би била.
Лежи јунак на страни у трави,
Покрио се марамом по глави;
Туд' се дала танка стаза мала,
По њој шеће бабускера стара;
Посрнула, пала на јунака.
Јунак мишља да је жабетина,
А кад виде да је бабетина —
Одгурну је, да се једна одма стрмоглави:
Иди, бабо; немој бити луда,
Јер ће сада бити триста чуда.

Прибележио **Љ. Л.**

Сатрица с кључа.

Разболи се свекрва, која имађаше добру и ваљану невјесту. Дође невјеста, па је стане питати, да ли би могла што појести? Ништа вели неби могла, већ к'о ми се чини бих с кључа сатрице. Невјеста одмах скочи на настави воду метне кључ, па начини сатрицу. Кад унесе болесници, она примијети да јој сатрица нечим доноси. „Једи — вели — бога ми је с кључа, ако не вјерујеш ено кључ магазни и сада је врућ.“

Варјача.

ДУШАН и МИЛАН

I.

Цар Душан би најпаметније био урадио, да није никад умрьо.

II.

Краљ Милан би најкорисније урадио, да се није никад родио.

Стармали.

Моја прва песма.

Ево моје прве песме,
прве пробе мога дара,
ко би само рећи смео
да му има игде пара?!
Какав укус, израз какви
па склоп лепих узор-речи
како ли ће читаоцу
умиљато да зазвечи!
Нек се диви сваки живи
овом плоду дара мога
нека види, нек завиди
струји ума богатога.
. . . Куда само да је пошљем?
који лист је знатан доста
који данас толико вреди
да удоми вака госта?:
Да ли „Јавор“, „Невен“ „Голуб“
или „Вилу“ лета нова?
сви ваљаду, али ја би
лист од мало јачег кова!
Ха! „Стармали“! Ти се дичи
ти нек имаш славу већу
тебе шаљем песму моју
тебе, другом ником нећу!
. . . . . .
Шта, шта видим! Каква брука!!
Уредниче! јаој теби!
Шта уради с' песном мојом?
(Сад да „песник“ свисно неби!!)
Дао — стихове! узор — речи,
мојих мисли бујну реку, —
стрпао — — да грдна срама
стрпао у — „бубм'отеку!!!“

Бечка 22 фебруара 1886. год.

Др. Казбулбуц.

Тестамененат.

Волтер је у свом тестаменту оставио Француској револуцију, а Тиса ће Угарској оставити — сиромаштво, јад и невољу.

„Füg“

Верни преводи са српског на немачки.

Мару је све конкало, док јој није пошло за руком, да све Милкине конце похвата.

Отказе је владика Ђакона испрескакао, несме му више Ђакон на очи.

Од силног рада пао сам с ногу.

Док си дан о дан ударио, а Бранко збрисао две литре пива.

Црногорац је у боју два Турчина скинуо с ногу.

Стеву је јуче ухватила грозница, а данас већ тера кера.

Баба Ракила бацала је Мари карте, па јој је прорекла, да ће пљести седе.

„Пиле моје,“ шапутао је момак девојци, „хоћеш ли поћи за ме?“

Марко се криво заклео, па га бог казнио, те му се кућа раскопала и породица растурила по беломе свету.

Владимир се сатро о камен, па је убио ногу.

Са Милевином љубави према Манојлу испира свет своја уста.

Зорка је девојка под пеном.

Миланија је погазила своју реч, што је Мирку задала, па сад ни лук јела, ни на лук мирисала.

Die Mara hat es immer gegraben, bis ihr nicht zur Hand gegangen ist, alle Fäden der Milka einzufangen.

Seitdem der Bischof den Diakonus auseinandergesprungen hat, darf ihm der Diakonus nicht mehr auf die Augen.

Von mächtiger Arbeit bin ich von den Füssen gefallen.

Bis Du die Handfläche an die Handfläche ausschlugst, hat Branko schon zwei Liter Bier weggelöscht.

Im Kampfe hat der Montenegriner zwei Türken von den Füssen heruntergenommen.

Gestern hat den Steva das Fieber gefangen, heute aber treibt er schon den Hund.

Die Grossmutter Rakila hat der Mara die Karten geworfen und ihr prophezeit, dass sie die Grauen wirken wird.

„Mein Hendel“, lispelte der Gesell dem Mädchen, „willst Du für mich gehen?“

Marko hat sich krumm geschworen, Gott hat ihn aber gestraft und das Haus wurde ihm ausgegraben und die Familie in der weissen Welt ausgestreut.

Wladimir ist an ein Stein gestolpert und hat den Fuss todtgeschlagen.

Mit der Liebe Mileva's gegen Manojlo wäscht sich die Welt ihren Mund.

Zorka ist ein Mädchen unter dem Schaume.

Melanie hat ihr Wort, welches sie Mirko gab, zertreten, und jetzt weder Knofel gegessen noch auf Knofel gerochen.

Милисав.

На рапорту.

Мајор: шта сте Ви?
Лајтн: официр у 2. кумпанији.
Мај: шта сте још?
Лајтн: ожењен.
Мај: шта још?
Лајтн: отац двоје деце.
Мај: шта још?
Лајтн: добар јахач, пливач, —
Мај: шта још?
Лајтн: Ја не знам гд. мајоре.
Мај: Ви сте још и — не обријани, гд. лајтнант и зато ће те се прејавити профузу.

$^{18}/_{4}$ 1886.

са немачког **„Др. Казбулбуц.“**

Мудар одговор.

Запита неко једног Србина у Сарајеву, шта он мисли о српско-бугарском рату у Аустрији. Овај застане мало, па ће рећи: „Ове ми три краљевине наличе сад на оно, кад су се састала три побратима: Турчин, Србин и Чифутин. Један пут разговарајући се рекне Турчин Србину: „вала немој се ти љутити, да ти нешто кажем“. „Нећу“ — рече Србин. Турчин онда рекне: „Колико се на бајрам заклало курбана, толико српских полећело глава.“ „Таман“ — одговори Србин. „Ма, ни ти се нећеш љутити, што ћу ја теби казати“. — „Јок, јок, како би се љутио“. „Е, *бива*, колико се на васкрс потукло јаја толико турских полећело глава“! „Ху болан, немој тако, много је, ти мене превари рече Турчин Па онда запитају Чифутина: „А шта ти велиш побратиме?“ Чиво им одговори. Ја велим: „А м и н обадвојици“

Варјача.

ПАБИРЦИ.

Слепарија.

Да, — љубав је слепа.
Тако ј' од како је.
Па она заслепи
И клијенте своје.

Ал слепица кад за слепцем
Пође у корак —
Онда могу обадвоје
Стрмекнут' — у брак.

Шта је будаласто.

Будаласто је картати се, — новце изгубити — па се на то још и љутити. —— Уредника каквог новог листа питати, колико има претплатника и чекати да нам се искрено исповеди. —— Крчмара питати је л' му вчно добро. —— Коме на жуљ стати и чудити се што нас мрко погледа. —— Целу ноћ банчити, а сјутра доктора питати: од куда ми та врашка главобоља! —— Веровати да је увек онај најбогоугоднији, који први у цркву долази. —— Своју тајну другоме изландати и очекивати да је други боље храни него ми сами. —— Учинити коме добро, па помислити: е сад ми благодарност не гине. —— Мислити да је све оно јефтино, што мало кошта. —— Својем мужу хвалити лепоту ове или оне пријатељице (ал' та будалаштина дешава се врло ретко). —— Молити се оном свецу, који не помаже. —— Мислити, да сам ја све будалаштине светске овде прибележио.

Може ли што лепше глумац дочекати.

„Синоћ сам у позоришту гледао нашег првака Н. — Представљао је строгог генерала и то тако природно, тако живо, да су из публике многи официри поустајали и — салутирали.“

Меко срце.

— Видите, браћо (приповедао је неки војник при чаши вина неким грађанима) ја за целог рата нисам могао ни једаред да пукнем на непријатеља.

— Сигурно сте мека срца? (упитаће га неко из друштва).

— А, то баш не. Али знате, — ја сам добошар.

Безазлено.

Је ли, Милице (питао је мали Јова). Зашто мој тата мени увек каже „магарац“, а нашој собарици увек каже „дете моје“.

прибележио
Др. Казбулбуц.

На селу.

А. Пазите, сад долази кадрил.
Б. Где је? — Не видим га.

Један савет.

Кад идеш просити девојку, никад немој питати колико има година, ни колико има новаца. Јер године се множе, а новци се троше.

Управитељ. Били ти мени, Уроше знао казати, каква је корист од граматике.

Урош. Петнаест новчића.

Управитељ. Како то?!!!

Урош. Ето како: господин учитељ купи граматику за 35 новч., а нама је продаје за педесет.

Ово је више него наивност.

Тужио се мали Марко своме оцу, да га је брат ћушио.

Отац. А ти си му сигурно ћушку вратио?

Марко. Дабогме, још пре него што сам је добио.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

На путу.

Н. Н. Ви сте дакле из ***-ке жупаније.

М. М. А шта вас се то тиче.

Н. Н. Хтео сам да вас питам, да ли још марва код вас тако јако цркава.

М. М. Ја сам већ од две недеље на путу.

Н. Н. Сигурно сте се због тога и уклонили од куће.

Славољубље.

Славољубље је одвело Великог Александра у Вавилон, Сципија у Картагу, Наполеона у Москву, Чивуте у горњу кућу угарског сабора, Тису у министарску фотељу, Германа на патријаршески престо, Милана на Сливницу, Стеву Павловића у „наше добије,“ Прваке у Кикинду, па богме није ни један добро прошао. Неће боље ни проћи. „Füg.“

На продају.

Југурта је рекао о Риму: „ево, варош на продају.“ А сад? Ротшилди чивути, могли би рећи за Угарску: „Хамуле! ево целе Угарске на продају.“ Види се да смо у прогресу. „Füg.“

Одговори уредништва.

Др. Казбулбуцу. У опширнија разлагања не можемо се упустити. Од онога што сте сад послали много ће се употребити. Она прича о „Pfaffen“ место „Waffen“ била је већ у „Стармалом“. Песмицу „Парнаслијама“ мора да сте врло овлаш прочитали, кад сте је тако схватили; та се песма не односи ни на кога лично.

„Коболб“. У опште није за српску публику, а најмање у садање време.

Анети. Близу сте били, — али нисте погодили.

М. Ђ—ћ. Пошто се тај глас не потврђује, то и песма ваша постаје за сада безпредметна.

„Привиђење“. Песма је добра. Али сад више не помаже викати: *Доле са Гарашанином*; јер његова је недела други на се примио. За то песму нећемо штампати. Али ће нам мило бити, ако вас тим од „Стармалог“ не отуђимо.

Новије књиге и листови

које уредништво прима у замену.

Кенчелер. Роман од Жил-Верна, превео Бранко Мушицки. Издање српске књижаре браће М. Поповића. у Н. Саду 1886. Штампарија А. Пајевића. Цена 80 новч. —

Патње под облацима и над облацима. И Бунтовници с морског брода. Од Жила Верна. Превео Бр. Мушицки. Издање српске књижаре браће М. Поповића. у Н. Саду. Штампарија А. Пајевића. Цена 30 новч.

Gross-Kikindaer Zeitung. Organ für Volkswirschaft Social und kultur-Jnteresen. Излази у Кикинди недељно једаред. Власник и уредник Ignatz Scheinberger. Годишња Цена 6 фор. —

Гласник српск. ученог друштва. Књига 64. у Београду. 1885. Штампарија краљев. Србије. Цена?

Зборник Приповедака за одраслије довојке Од Ј. Н. Буља. Превод с Француског. Панчево. 1886. Накладом штампарије Косанића и Поповића. Цена 50 новч.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

ево су ове:

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за онсновне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — —	10 н.
Изъ Часослова оупражненіе въ чтеніи церковныхъ книгъ къ оупотребленію въ нар. оучилищахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат — — — — —	16 „
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 „
„ II.	60 „
Велика катавасија	1. — „
Мала катавасија	20 „
Ђимнастичке игре са сликама. Део I.	1. — „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 „
Нове метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама. **Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.**

Сад је баш изашла и може се добити: **Читанка за четврти разред српске основне школе, одобрио српски народни црквено-школски савет. Цена 34 нов.**

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

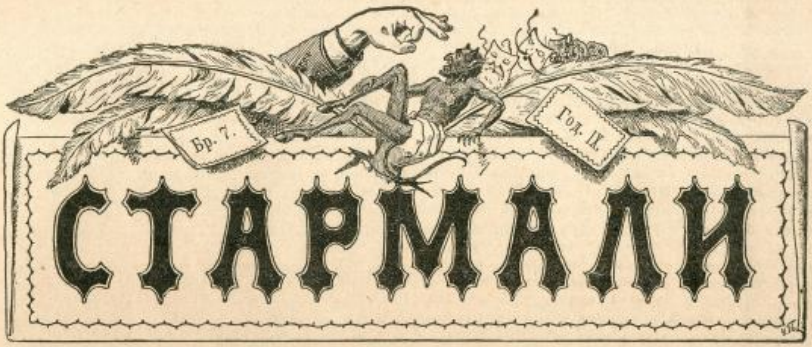

Бр. 7. Год. IX.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. марта 1886.

„Стармали“ излази сринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

ЕРДЕГАТА.

У држави једној има
Мало ватре, много дима
Ватра прљи вита крила
А од дима с' замаглила
Цела кућа, вајат, трем, —
Бришем очи — (ако смем)
Срце чини тик тик так.
Ердегата — напредак!

Једнима су дате стазе
Да по њима друге газе,
Другима се стежу ноге
Да падају у вртлоге.
Једном кажу: ти си мој!
Другим прете: ти се бој!
Једном месо, другом кост.
Ердегата — једнакост!

Маши репом, буди кер —
Јер иначе: ком-си хер!
Туђе лижи своје штуј
Дај се троват' ил се труј.
Јесил' соко, Вац ти даба,
А из Ваца téboljdába.
Зар то није удес благ!
Ердегата — сабадшаг!

Од год до год већи бице,
Склапају га распикице;
Не, да буде народ сит,
Већ да расте дефицит.
Црк'о, пуко, пружај дар.
Ил ево ти добошар.
А где добош води прим,
Ердегата — аферим!

Нека свако буде тупан,
Сву ће мудрост скупит жупан.
Оружје му рен и плата.
Па ће наћи ренегата.
Карактеру кашће: лоло!
„Sic jubes“ и „sic volo!“
То ће бити знам да знаш
Ердегата — наприкаш.

Жандар има јаку цену
Носи пушку о р'мену.
Не ухвати л' кривца злога,
Ухватиће поштенога;
У охоти свога звања
Мучиће га до признања.
Ако свисне, нест'о ј' траг
Ердегата бистошаг.

А шта ћемо кад је тако.
Луд би био ко би плако, —
(Макар да нас тако стање
Не голица на смејање.)
У нас нешто боље има,
Што шапуће сомсидима
Удесите поштен глас,
Иштената — ево нас!

— 0 —.

Шетња по свету.

XIX.

Месојеђе прођоше, а наступио је дуги ускршњи пост. Као добар хришћанин да богме да се том од свег срца радујем, али ме ипак за то јако боли, што сад чак до Ђурђева-дне нећу имати прилике, да идем у сватове и да се за младенце у цркви при венчању тихо молим богу са Исусовим речима: „Боже, опрости им, јер не знају, шта раде.“ О том сад ни разговора не може бити, већ се човек мора старати, како ће што богоугодније провести овај дуги пост. За то би најбоље било отићи у какав манастир, јер ту би човек сигуран био, да се не би ни омрсио, нит би могао учинити икакво богомрско дело. Ту би уједно дознао, да су наши листови лане неправедно нападали Германа и његове калуђере, што су само у једном манастиру преко године појели рена за три стотине форината, јер зна се, да преко године имамо четири поста, а рен је посна храна, па није ни чудо, што се на њ' толики новац издао. Могао бих тамо и још много другог којечега дознати, као н. пр. видети не само насликане, већ и живе анђеле, али ја нисам нит католик, нит сам икакав мађарски виши ил нижи чиновник, па с тога ми ни места нема у православном манастиру. За то се и не могу шетати по манастирима, већ се морам на коју другу страну кренути.

Али куда ћу?

Хтео сам поћи у Хрватску, али тамо никоме није добро, па сигурно неће ни мени бити. Није тамо добро ни посланицима, јер их затварају; није добро ни браниоцима, јер буд бране оптуженике бесплатно, туд још морају глобе плаћати; није добро ни највишим судијама, јер ако изреку пресуду, која се не допада бану и Тиси, онда одма хоће да их умирове, а није добро ни самом бану, јер дочим н. пр. прости немачки „буршеви“ из „чизме“ пију пива, то бана хоће његови противници са чизмом са свим друкчије да одликују, шта више, неки тврде да су га баш и одликовали. После, у Хрватској има људи, који поричу, да Срба има, ја сам пак Србин, па би ми се могао догодити малер, да ме уједаред нестане, као оне познате доброћудне животиње, а ја за то немам баш нимало добре воље. С тога сам се морао окануги посла да се по Хрватској шетам, али с тим никако није решено, већ је још заплетеније постало питање: куда ћу?

Најбоље би било, да останем где сам, али како ће скорим ступити нов војнички закон у живот, то се бојим, да ме какогод не узму у „штурму,“ па ето да набелајишем. Оно, кад корист отаџбине захтева, треба да је сваки држављанин драговољно спреман, да и живот свој жртвује, али ја у том погледу мислим, као и она Циганка, којег су сина приликом окупације босанске и херцеговачке мобилизовали. Молила се Циганка и преклињала је ђенерала, да јој пусти сина кући, али кад јој већ по стоти пут одговори ђенерал одлучно, да то никако не може бити, јер свака одрасна мушка глава мора бранити своју отаџбину и за њу крв лити, а Циганка се испречи и презриво рече ђенералу: „Пфуј! Да вас је стид и срам, кад оте спали, да вас Цигани бране!“

И овај будући војнички закон изгледа ми налик на то, јер држим, да ће већ догорети до ноката, ако наша отаџбина на то спадне, да је „штурмаши“ бране и одбране. Та ће војска отприлике онаква бити, као што је била она бечкеричких Немаца, који су 1848-ме

ПОДЛИСТАК.

Гуске.

„Ето Јовановијех гусака у авлији!“ повика један дјетић у тријему варошке болнице, у Х.

На тај абер деседак што мушкијех што женскијех глава помоли се на прозорима приземног спрата. Бјеше то служинчад.

— „Господин Стево! господин Стево!“ стадоше викати.

Болнички економ Стево Ражњатовић и уза њ главни болничар Нико Пиштета, указаше се на једном горњем прозору.

„Чујемо, чујемо и видимо све!“ одговори дебелим гласом економ.

„Платиће онај чије су, не бој се!“ дода пискавијем гласом Нико.

Не могу мимоићи ту двојицу а да вам не кажем каква су обличја,

У Ника двије ноге двије шипке, двије руке двије шипке, труп му као у другога човјека стегно, врат му као конац, а глава као кртола; очи му упале, нос и брада шиљасти. Па и зову га Шиљак.

Економа у очи зову Шишо (с тога што је шишкаст), а за леђима Гуде, јер не само дебљином, него и турином наликује крмку. Не досиже главом до рамена Шиљку, али би могао плећима заклонити два Шиљка. Трбушине као у фратра, врата задригла, главе као највећа тиква мисирача.

„Е, гледај ти безобразлука!“ гунђаше Гуде.

А збиља би гушчи безобразлук — ако ћемо право. Дошетало их читаво јато, па уђоше рахат у „фину“ авлију, на онај „фини“ морски пјесак, којим је засута. Иза авлијскијех врата бјеше једна ониска каменица пуна воде. На што та каменица и вода у њој — бог би знао! А гуске као гуске, намирисале воду, па дошетале широком цадом што доводи од вароши к болници. Да речемо истина је, да у Х — као и по осталим далматинским варошима — нема живе воде, него се капавица у бунарима чува, као уље; то је истина, ал то неоправдава гуске, које би требале да знају да то није вода Јованова и да оне не смију улазити у туђу авлију ни кров отворена врата.

Али њима ни бригеша за све те разлоге, но пошто мало загагорише око каменице, скочи једна на окрајак пак се по тенану спусти у води, па загњури и одиже главу — — чисто ћејфи.

„Види безобразлука!“ чуло се са прозора, а нико да се макне него се сви укочањили.

Кад изађе гуска, друга је замјени, јер двије не могаху једанак стати, оне договорно и складно чекаху реда.

„Да пошљемо по господ'на?“ запита Шиљак.

„А шта да узнемирујемо господ'на!“ рече Гуде. „Сад

године отишли на Тису, да не даду Србијанцима, да из Бачке пређу у Банат.

Војска је та отишла на Тису, али се још брже вратила, него што јој требало, да донде доспе.

„Шта је?“ питао је краљевско-мађарски поджупан команданта.

„Зло је. Србијанци пређоше Тису“, одговори командант.

„Па што им нисте спречили прелазак?“ питаше даље поджупан, а сав је горео од узбуђења.

„Јест, кад пуцају на нас! Како ће им се врага онда спречити прелазак?“ одговори мирно најивни командант.

„Па до сто врага, што нисте и ви пуцали!?“ ускликну јаросно поджупан.

„Е није него још нешто. Тиме би смо их само још већма раздражили,“ одговори оштроумно командант

Тешко дакле да неће и будућа „штурма“ таква војска бити, па би ми веома жао било, кад бих ја постао члан њезин. С тога не могу ни овде остати, него ћу морати потражити сигурна склоништа, где ћу се моћи мирно шетати и рахат живети.

А такво место хвала богу није тешко наћи. Ето ми карловачке богословије, па ту ћу ја себи наћи сигурна склоништа, т. ј. постаћу професор на богословији. Као такав нит морам што знати, нит морам држати предавања богословима, нит се морам старати, да будући српски свештеници накупе себи што више знања и да буду што светлијег карактера (то је у Германовој близини у опште строго забрањено) а не морам се ни бојати, да ће ме држава узети у „штурму,“ по што ћу као богословски професор и тако бити члан Германове „штурме“ против српске автономије и против прибирања знања и чистоте карактера у будућих наших свештеника.

И тако узимам сад збогом и од „Стармалог“ и одлазим у Карловце у богословију, а докле ћу тамо издржати, о том ћу вас у идућој „шетњи“ известити

Милисав.

Уштипци.

Дакле Гарашанин одступио! Сетио се на свету реч која каже: „одступите нечастиви.“ Али и народ треба да се сети свете речи: „Ако ти ко што учини, врати му.“

* * *

Не пита се више: „иде ли Гарашанин?“ него се пита: „треба ли га олако пустити?“

* * *

Митрополит Сава тужи се из Јерусалима на босанску управу. Дакле ни Христов гроб није га могао убедити, да су патње босанског народа мале.

* * *

Босанска влада уценила је Перу Узелца у 1.200 фор. И за њега вели да је најгори. А пошто би требало уценити н. пр. уредника „Просвјете“ кад за њега вели, да је најбољи?

* * *

Државни тужилац неће да тужи „Заставиног“ дописника,“ јер је тај Хрват. Тражи онога, који је тужени допис дао у штампу. Ми смо се распитали и чули да је тај допис „дао у штампу“ штампарски шегрт Мојсило Николић, ал канда ни њега неће моћи казнити, јер је — малољетан.

је тек 8. ура, а ти знаш да он спава до 9 . . . . Па и не треба га! Видимо сви шта се овде ради, а д' ако се узвјерује овликим свједоцима!“ Глас му је мало дрхтао.

„Ако ћете ја ћу часком потрчати до пазара и зовнути, потештата (кмета). Он је тамо, сијено купује!“ рече онај дјетић, што најпрви абер даде.

Слуге промолише добро главе да виде шта ће облучити господин економ. Он поче важним изгледом да суче брке, али у толико оне двије гуске што се окупаше, стадоше шетукати по авлији.

„Бога ми ће сад у купус!“ закријешта Шиљак, весело.

На те ријечи сви погледи слетјеше опет у авлији.

„У купус, у купус!“ завика служинчад.

Гуске одигоше главе.

„У купус!“ викаху с прозора.

Оне тек по трећи пут разумјеше, те потекоше весело гачући, тамо, где се иза прошћа зелењаху главице (управо: главурде) купуса. Остале гуске оставише каменицу, па се у час стекоше око купуса.

Гуде поблијеђе, Шиљак се зацрвени.

Нема ту друге, но ватајте их!“ викнуше та два главара.

А млађи потекоше као горопадни, те је тутањ стао у тријему као да је војска у кућу јуришала, — боницима на здравље! С капије пак полегушке потрчаше па као јастребови падоше на свој плијен.

У тај исти мах жена једна отвараше прозор на најкрањој кући у вароши, а најближој болници. Она како чу гакање, лепетане и вику слушчади, досјети се шта је, па нагло затворивши прозор, пође из одаје.

„Шта је, Милице? Куд хиташ!“ запита је домаћин, који се чешљаше.

„Идем да видим је ли Илинка давала што живоме!“ одговори она мало збуњена.

Јован — онај исти чије бјеху гуске — не опази то, но пошто се нагледи, натаче црвену капицу, па отиде у другу собу. У тој другој соби бјеше на средини трпеза; двоје нејаке мушке дјеце, као двије јабуке, сједијаху за столом, а пред њима бјеху двије празне здјелице, а филџанић је чекао њега. На дувару бјеше низ икона, пред којима гораше кандило. Јован опрезно скиде капицу, да не помрси раздиок на коси, прекрсти се три пута, па очати шапатом оче наш. За тијем ижљуби дјецу, па сједе и стаде се шалити и разговарати с њима.

„Шта ради већ та мама са кавом?“ рече он пошто је комад чекао, па љутито тресну ногом о таван.

Милица запурена и збуњена уђе, па пошто изли дјеци млијеко а њену каву, пође не проговоривши ријечи.

Јован ни то не опази, но пошто посрка каву, припали цигару, па се опет поче шалити с дјечицом.

Оставимо га нека ћејфи, а да видимо шта је с гускама.

(Продужиће се.)

ТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

* * *

Ако се дуго тражи, испашће напослетку крив сви они, који „Заставу“ — читају.

* * *

Герман је у богословији предавао, да будући свештеници не треба да се боје народа. Е на нек буду такви, да немају повода бојати се.

* * *

Још рече Герман: „Гледајте да имате у џепу, па ћете имати и у глави.“ Да је то истина, онда би Герман, који има пун џеп, морао много паметније говорити. **Ѳ.**

Ћира. Прошли српско-бугарски рат био је скупоцена књига из које Србија може много научити.

Спира. Тако мисли и министар финансије. За то му је жао, што од тог дела није издао бар још један Lieferung.

Ћира. Чиме ће Бизмарк најсигније доказати да мари за мир?

Спира. Тиме што ће скоро доћи у Мира-мар.

Ћира. Тако ти живота Спиро, јеси ли читао, да енглеска краљица има око себе преко 1000 особа за — послугу?

Спира. Читао сам да, и при томе правио неки скроман рачун; кад се за услугу једне једине особе, па ма она била и краљица Енглеске плаћају, преко 1000 послужитеља, — колико би се морало још утрошити, па да у Лондону не скапавају оних неколико 100000 од — глади?!!!

Ћира: За име светога Јестротија, шта ће то да буде са тим врапцким „Landsturm-ом“? Хоће ли и нас старе „инвалиде“ стрпати унутра?

Спира. Ја се не бојим, ја сам ислужио; јер ето сам већ двадесет година са мојом Пелагијом увек у рату, а знаш да „Kriegsjahre“ броје дупло!

Први пут.

У баштици лепој, малој
угледах је први пут;
У баштици лепој, малој
загрлих је први пут;
У баштици лепој, малој
пољубих је први пут;
У баштици лепој, малој
ухватих нас баба љут;
У баштици лепој, малој
излема ме — задњи пут!

23. фебруара 1886.

Др. Казбулбуц.

Ћука: „Ко ли ће да смеша у Србији то м е ш о в и т о министарство?“

Шука: „Лако је ко; али чим? Ту је мала варјача, једна да би то смешала лопата.

Ћука: „Готово да је тако. Ал што се с лопатом смеша то би требало канда вилом кусати.“

Ћука: „Зашто је Тиса одбио, да се Вршац назове: „с л о б о д и н а“ краљевска варош?“

Шука: „Е гле јако! Та он неда да буде ни Угарска слободна, а сад ће то дозволити Вршцу.“

Проба пера.

CLXII.

Једној обрвачи.

Ој девојко обрвачо,
Твоје чело тако бело —
Али моје мушко срце
Ипак се отело.

Твоја коса тако црна,
Тако мека као свила,
Није коса, то је мрежа,
— Ал ме није уловила.

Отʼо сам се стрелицама
Твојих уста мали.
Твоје очи ватра жива,
— Ал ме не опали.

Твоје грло тако дивно,
Твоје речи пуне склада;
Ти си горској вили равна
— Ал ме ипак не саплада.

И од сад ћу јунак бити,
Свима чарʼма супрот стати —
Само стрепим — да ме нећеш
Обрвама обрвати.

Г—д—н.

Депутација код Германа.

Даљ, 1. марта.

Кажем ја да не треба, бадава кад неће нико да ме чује. Решили људи да идемо, па да идемо. Бирају све нас старије, окретније, који смо војевали с Талијаном и Прусом. Ето ми да идемо у депутацију код Германа, јер други, неће изаћи с њим на крај. „Хајд,“ велим ја, кад није другче, ал унапред вам велим, да је то десперација, а не депутација.“

Истакоше мене напред. Знате, кад је прошли пут била лицитација, напустише Чивутина да нас тера и натера нас по јутру земље са 7, на 11 фор. Морали смо узети, јер смо ми на даљском сиахилуку робље,

немамо ничег свога. Сад бајаги, да измолимо Германа да попусти.

Једва нас примио. Управо истерао нас напоље, па вели нек један уђе. Хајд уђем ја.

„И друга браћа желе да дођу“ — почех.

„Доста је кад пуштам једног. Шта ћете? Зар ја не знам да сте ми душмани. Хоћете да ме збаците? Је ли? кога сте оно бирали, на сабору Муачевића јел? Мислили сте, тај ће ме сатрти, уништити. Е сатро је врашку. . . .“

„Много смо пута молили, па ништа.“

„Још ће мање бити кад ме срдите. Шта ћеш?“

„Да нам попустите бар форинту по јутру. Испропадасмо.“

„А шта сте онда дигли процес против мене. Знаш ли море да сте ме тужили суду, као варалицу?“

„Тражили смо да платимо само толико јутара, колико уживамо.“

То сте истерали, шта ћете још?“

„Да нам попусте, само једну форинту.“

И Герман метну руку у џеп, извади 1 форинту и пружи ми је. „Ево.“ „Задржи те господине . . . ја ћу дати сваком брату који ми дође и 2 фор. Не иштем за себе.“

— „Па шта велиш онда само једну форинту. Је ли да то није форинта, него су то хиљаде форинти. Не дам. Немам коме. Ви сте лењштине, па зато испропадосте. Не дам.“

„Лако је имати оном, коме је бог дао.“

„Е гле дао бог. А што теби није бог дао?

Хоћеш све да поједеш, је ли? Док сам био још архимандрит, поклони ми неко лепу крмачу, ретке феле. Нисам је појео но сам пустио да се опраси. Ено сад имам читав чопор. Шта би било да сам је појео? а?“

„Не мој ми то причати господине. Знам ја да се цео свет намножио од једног човека и једне жене.“

Е, паметан си ти, знам ја. Сад хоћеш да се исмеваш. Напоље одавде, па да ми не долазиш више. Ви треба сви да пропаднете, а не да се намножите.“

„Видим ја да је добро учинио бог, што има и калуђера, зло би било да се сви множимо. . . .“

Ето, тако сам прошао у депутацији. Истинита је свака реч. Кад сам излазио, чуо сам још где рече за мном: „Па подај нек ти ко напише ово у новине. Ено ти „Стармали“ и он је тако мудар у досеткама као и ти. Радо ће ти примити.“

Не дао ми бог да икад више послушам тог човека, ал ово ћу га послушати. Нек чита свет, како је нами сиротињи овде. А ја ако и неверујем у Патријара, верујем у бога. Он ће ваљда показати, да га има.

Један члан депутације.

Пуслице.

=. Даклем Гарашанин је захвалио — али још не иде. Можда, чека да народ њему захвали, — пак ће онда ићи.

×. Али Кефенхилер за цело одлази. Али зашто? Јер није знао да прави разлику између у п л и в - а и у п љ у в - а.

×. Кажу да ће нови министри у Србији морати поднети добре сведоџбе. — Ако те сведоџбе буде Бонту издавао, онда знамо ко ће добити најбољу сведоџбу.

□. Чујемо да и у Сентомашу нешто мирише на кикиндски Ф а н и л и.

° ° ° Кнез Батенберг није задовољан са пет година. — А има његових колега, који би најсретнији били, кад би им се егзистенција на пет година осигурала.

⊙ „Стармали“ није био у позоришту кад се оно тако јако тапшало. Али ако буде какав жалостан Nachspiel, — томе ће још мање тапшати.

ꟻ. Од свију наших б е л а ј а, најбељи је овај, — што „O b z o r“ хоће да оцрни Србе пред Русијом.

Чика Пера.

„Мисли моје, куд блудите“? —
— питао се чика Пера
пијанчећи све до зоре
терајући сву — ноћ „кера.“
Код треће га увек литре
муче неке мисли луде,
с' тог' се жури за четвртом
да утопи бриге худе.
А кад „пету“ спусти доле
и још озго коју више
престане му мис'о свака,
само плаче и — уздише.
Једна само брига тешка
распиње му душу меку,
где ће данак преспавати:
ил' у блату — ил' јендеку?!

23. фебруара 1886.

Др. Казбулбуц.

Л и Љ.

А. Кад сам ја пре четрдесет година ишао у школу, онда се писмо „људи“ писало овако: Л. А сад га пишу и овако: Љ. — то је баш излишно.

Б. А зар ти не видиш разлику међу та два слова?

А. Па каква је ту разлика!

Б. Е, мој соколе, онда си ти неки мали магарац. Онда ти мислиш да је н. пр. „З о л а“ то исто што и „З о љ а“.

А. А да шта је?

Б. Јес' ја, — ту је нека замашна разлика.

Пагат.

Коме Бог, том и ђаво.

Има људи, који се целог века свога пате, раде на нос да падну, па не могу ни до чега да дођу. А има опет гдекоји па не ради ни ђавола, и опет иде и одевен и сит.

Код нас живе и данас два брата, један вредан од сто ђавола, а други пијанчи док је бога. Једаред ће од шале казати овај вредни у вече пијаници: знаш шта је Шмурцо! Сутра ћеш ти ићи да оно по ланца што је још остало узореш. Па марим ја, одговори онако накресан Шмурца.

Сутрадан зором га поче брат будити, а он се поче теглити и гунђати: сад ћу, сад ћу. Брат уђе унутра, а он се окрене дувару па на ново захрче. Сунце у велико већ одскочило, а вредни радин се креће из авлије.

Брат није могао дочекати вече да дође радин кући, већ чим је ручо, а он терај и пешке на њиву. Кад тамо, а Шмурца се завуко под кола у лад па хрче, све се даске од кола ознојиле од паре. Окрене се, погледи около себе, и види, да није ни запео плугом.

Гурне брата у ребра, а овај онако бунован скочи, па закрвављеним очима пође брату у коштац, и једва се освести.

Дакле ти тако ореш, јел? Од куд си ту већ наишао на пиће, ако бога знаш?!

Е мој брајко од куд, чуј само! Тек што сам испрего коње, и почео плуг с' кола скидати, а један Сремац с' вином иде на сенћански вашар, понда магарац натера ено видиш — баш на оно место, ди се Њања одмаро, па изврне кола. Дође и замоли ме да му помогнем, а ја онда онај — шта ћу, помогнем и искренемо кола. Сад извади натег из седи шта, ка све један њему, а један мени, док се нисмо баш поштено напасли.

Е ко те је и са Шмурцом! Ја толико оро ову земљу, више пута да црквем од жеђи, па ђаво ни магарцију с' водом, да нанесе, а ти први пут изашао па одма на вино!

Доћу ја и сутра овамо, јел брато? А каква ми је вајда, кад и овде гушу калајишеш, радићу ја и од сад, јер видим шта је моје, а шта твоје.

Ђ.

Брачна комедија.

Ман'о Теја Кату,
Па је сад баш неће,
Веће воли цвеће.
Зато Ката цвећем
Кити своје груди,
Да у срцу тејином
Некад љубав успалу
Опета пробуди.

Ал' Теја од тада
Друкчије се влада,
Мануо и цвеће
Сад и њега неће
Већ се сваког дана
По кафанам' бана,
А да време у срцу му
Досадност не шпарта
Он се лепо с братијом
Целе ноћи карта.

Па шта ли ће сада
— Сиротица Ката? —
Латила се и сама
Шарених карата.
А узалуд Теја сада
За њом се обзире,
Она већма него њега
Воле — фрише фире.

Љ.

Шака шале.

Паметнија глава.

Госпоја Хермина, (гледајући се у огледало.) Али бога ти Нина, како си ме данас фризирала; зар ми ниси могла паметнију главу (фризуру) направити.

Код сликара.

Кројач, (гледејући слику.) Извините г. сликару; које овај господин? долаз ми врло познат.

Сликар. То је господин Тома Ћ . . .

Кројач, (зачуђено) г. Тома Ћ . . . ! а гле заиста он је, а знател' по чему га познајем, баш по његовом плавом капуту са сомотом, јер тај сам му ја баш правио.

На вашару.

Чика Пера, (гледајући једну слику мачка.) А пошто би ми дали мајсторе овог мачка?

Сликар. Тај кошта само 5 фор.

Чика Пера. А ко би вама дао за молованог мачка 5 фор. кад могу купити за пет грошћа и најлепшег живог.

У шетњи.

А. Шта би ти радио кад би сад где год нашао 100.000 ф.?

Б. Дао би бар 1000 фор. оном поштеном човеку, зато што их је изгубио.

Странац и пијанац.

Пијанац. Хеј при-пријане? е ли она златна ку-кугла тамо горе су-су-сунце или мје-ме-месец?

Странац, (тим истим гласом.) Не-не-могу вам ка-ка-казати јер и ја сам страно-о-овде.

Укебала се.

Госпоја, (немој просјакињи.) Ако се не варам ви сте једанпут већ били овде, и онда сте још могли говорити; па колико има од како сте онемили?

Просјакиња. О Госпојини ће бити већ шест недеља милостива госпоја.

У крчми! . . .

Крчмарица. Чујеш човече мали Јоца иште литру вина по педесет крајцара а ми немамо, само по четрдесет крајцара.

К р ч м а р. Зар ни толико још нисн паметна! Та усни му још за десет крајцара воде. —

Госпођица А . . . . . у неприлици.

Кад је једном госпођица А. добила љубавно писмо, почела је предомишљати да ли да га отвори или не; и свакојако док се смислила, наједанпут се сети да проба на дугмаде од огртача какав ће јој они савет дати, и она почне оћу, нећу, оћу, нећу, оћу, — овде у један мах побледи, јер осим тога само још једно је било, које ће да реши, а то би било нећу, али опет се за часак разбере и узме маказе те одсече брже боље последње дугме, на пуна радости: по сад зацело оћу . . .

Насљедник.

С т е в а. Сутра сам позват у суд да судским путем примим од мог ујака насљедство, али ту морам осведочити да сам баш ја тај прави насљедник, па не знам како да им докажем. —

Р а д а. Па то ти је најлакше, узми једну твоју слику па им тамо покажи, и они ће онда одма видити да си ти баш тај.

С т е в а. Зацело! видиш ти опет имаш право, а мени то ни на памет није пало.

У школи.

У ч и т е љ. Зар вам није срамота, децо, колико вас има па се само мали Пера нашао да дигне руку и да одговори на тако лако питање, — хајде Перо осрамоти их зато баш све и реци ми како се зову тих пет делова света? —

П е р а. Ја молим го-господине ја нисам ништа тео да кажем, ја би и-ш'о на поље.

На улазну у сликарску изложбу.

С т р а ж а р. Молим за кишобран и штап да се остави.

С т р а н а ц. Извините, али ја немам ни кишобрана ни штапа.

С т р а ж а р. То је мени све једно, кад немате а ви идите па купите.

Скупио **Миливој Лотић**.

Још се поноси.

Ухватише цигу на вашару у крађи, па га баш онако својски изденаше. Кад су га пустили, сретне га мало даље један од гледалаца те процедуре, што је на њему извршена, па ће му рећи:

— Море, Циго, тебе баш онако својски извештише мало пре.

— „Е, мој куме, није то ништа!“ — рече цига поносито.

„Да си видио само, шта сам у Чакову извукао!“ —

Љ. Л.

Ђачки уздисај.

Не веруј свете, не веруј,
не стоји више то,
да друг — другару помаже,
да преди другар што.
Та све што јадан имадох
(не тражи рачун, број)
За њега дадох све и сва
само да буде мој.
Па кад га већем прегрлих
и видох да је мој,
рекох му златни пријане,
сад сам до гроба твој.
Никуд се нећу крочити
без тебе никуд знај,
где твоје срце не бије
где твој не видим сјај.
А он се злаћан прљуби
на груди мени тад,
мислиш да нигда невера,
није ми бити рад.
Шта пута тражих одмора
а он ми близу ту,
док спавах, он не мирује,
већ ради нећу сву.
Ал кад ме бриге спопаше
за неки мали дуг
тек онда мишљах ојађен
да ми је веран друг.
Јер жртву грдну принесе
оде у други стан,
а ја га тамо из даље
об'лазих дан у дан.
И мишљах све, да скорим ће
изаћи к' мени сам
ал брзо јадан увидох
како сам преварен.
Јер ево прође година,
како ме гони јад,
а њега није ни брига
са другим шеће сад.
С тог и ја нећу жалити,
ни слушат' његов бат
купићу — ако узмогнем,
купићу — други — сат.

„По немачком.“ „Др. Казбулбуц.“

М у ж њ. Чујеш ли, женице, у твоме дневнику, који ми је случајно до руке дошао, стоје чудновати стихови:

„Пољупци су пређи
Мелем души младој — —“ и т. д.

Ж е н и ц а. Али, драги мужићу, та ја сам онда била још тако рећи дете, кад сам то прибележила. — сушта

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

невиност. На шта сам ја онда могла знати, да се таке ствари не смеду уписати. Ваљда не мислиш — —

Мужић. Но, но, — не мислим ја ништа. Ти си мој невини анђелак

Званични куријозитети.

I, Понизно потписати шаље захтеване списе, а уједно и представку госпође Неранџе Б. коју у превијутку примити изволите.

II., Пошто у овом селу има доста сиротиње, која у болести не може сама себе издржавати, а у случају смрти није кадра сама себе саранити, то молим . . . .

III., ... У одсуству покојнога госп. начелника,

Паја Бркало
кмет.

IV, Почем Аца Путник већ од 30 година никакву вест о животу или о смрти својој послао није, то се наређује — —

V., Не прима се предлог г. Н. Н. да се оснује пожарничко друштво, јер ми не желимо да у нашем селу буде пожара.

послао **Др. Казбулбуц.**

Чудан случај.

Удовица Маца имала је двоје деце, и хтела се опет удати. Једног дана дође њен „будући“ да је посети; деца упитају матер: „Ко је тај човек“? а мати им разјасни: „видите децо, то је ваш „будући“ отац!“

А. „Допусти те господо, да Вам представим овде моју верну половину.“ —

Б. (За себе). „Ја сам мислио да он не зна, да је само половина његова.“

Одговори уредништва.

„Фрајнд Ц.“ Хајде да ми ту причу — са вашим благословом — спустимо у кошар, — а од вас да чекамо штогод боље и једрије.

М. Ј. Чувајте здравље. Не напрежите се радом док здравље не учврстите. Од послати пет ствари штампаћемо више него половину.

Новије књиге и листови

које уредништво прима у замену.

Милош у латинима. Слика у једном чину. Од Мил. П. Шапчанина. (Прештампано из „Позоришта“). У Н. Саду 1886. Издаје управа нар. позоришта. Штампарија А. Пајевића. Цена 20 новч.

Rogač. (Шаљив лист са илустрацијама:) Излази у Љубљани двапут месечно. Уредник и издаватељ Срећко Маголић. Цена годишња 3. фор.

Neue Ungarische Schulzeitung. Излази недељно једанпут у Н. Саду, издаје и уређује Петар Грасл. Штампарија А. Пајевића. Цена 1 фор на три месеца.

Зоља. Лист за шалу и забаву. Власник, издаватељ и уредник К. Трумић. Излази у Митровици, месечно једанпут. Годишња цена 1. фр 50. новч.

Српкиња. Поучан и забаван лист за наше женскиње. Излази у Панчеву двапут месечно. Издавалац и одговорни уредник Јов. Поповић. Штампарија Косанића и Поповића. Годишња цена 3. фор.

Летопис Матице Српске. Уређује А. Хаџић књига 145. (За год. 1886. свеска I.) у Н. Саду, српска шта п. дра Св. Милетића. 1886. Цена 70 новч.

Исторично критична црта о Вићентију Јовановићу правосл. митрополиту и т. д. — Написао и издао Дим. Руварац. У Земуну 1886. Штампарија Симе Пајића.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме четвртом броју за год. 1886. овај садржај. 1. Наша тица, песма (са сликом). 2. Цванцик. Прича из божићњих успомена. 3. Милош у Латинима. Слика у једном чину, од М. П. Шапчанина. 4. Мала Нада, песма (са сликом) од Чика Јове. 5. Читав пукет животиња. (Са 2 слике). 6. **Боже застѹпник мо́й е́си ты, и́ ми́лость твоѧ̀ предвари́тъ мѧ.** Истинита прича из руског живота. (Прерадио за српску децу чика Јова млађи.) 7. Тице певачице, (са сликом). 8. Утакмица и завист. (Црта из ђачког живота.) Написао Св. Шак. Нинић. 9. Даштања. 10. Решења даштања. 11. Наша поштица. 12. Новије књиге и листови.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien IX. Porcelangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: **Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.**

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1886. до
од 4. (16.) марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10¾ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886

ОДПРАВНИШТВО.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

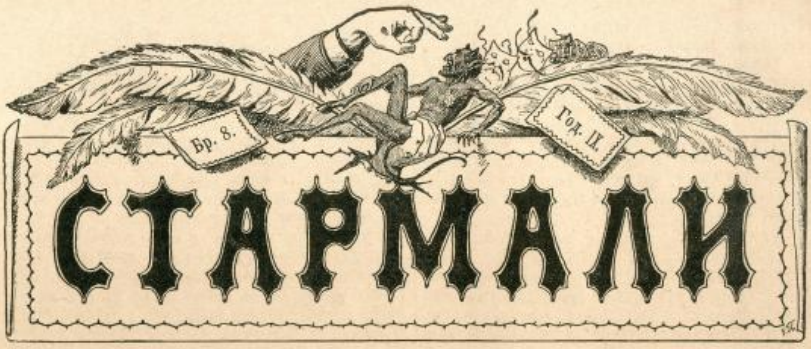

Бр. 8. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. марта 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Слика и прилика.

У „Боршсемјанкову,“
Маџарском шаљивцу,
Нађох једну слику —
Смеј'о сам се вицу.

Нацртан је Тиса,
Већ ка' што се црта;
А у левој руци
Држи једног хрта.

(Хрт је тако мршав,
Као миш у посту, —
Види се да ј' био
На Тисином косту.)

И у десној руци
Тиса нешто има:
Макаје големе,
Па се дичи с њима.

Њима сече рту
(Из начела свога)
Све комад по комад
Репа тананога.

Тиси ни бригеша,
Благоносно шмрца,
И чуди се само
Што се рт копрца.

Али ко је рт тај?
Нико други није,
Већ стубови уставности,
Старе жупаније.

Слика ј' доказ да још има
У Маџара вица.
Има, има вица,
Ал и — кукавица.

Крешимир

Шетња по свету.

XX.

На свету има врло несретних људи. Ма шта радили, ма куд се макли, свугде их несрећа очекује. Ја знам чак и таквог једног несретника, који не само што у животу није могао ни до чег дотерати, него није могао ни до своје раке доћи. После толиких несрећа у животу поболео се и једног дана држао је сав свет, да је дотични несретник за увек свршио. Купили су му леп сандук, комшилук се постарао и за леп погреб. Тело су му код куће и у цркви лепо опојали, лепа и пратња беше и таман да сандук спусте у раку — поче самртник песницом лупати о заклопац. Морали су људи опет откуцати сандук, јер несретник беше само привидно мртав, као што се то по неки пут догађа у овоме свету. И тако један човек није могао стећи ни своју поштену раку, него се и на даље морао злопатити, као и пре.

Од тих несретних људи један сам и ја!

И ја таман што сам дошао до своје раке, те да постанем професором на карловачкој богословији а залогај ми се измаче из уста. Шта ћу јадник, кад сам такве судбине! Ја сам гајио најлепше наде, е, али Герман пронађе, да ја не само што ништа не знам из католичког канонског права, него да сам и против уније радио у беловарској жупанији, па ето с тога сам био срамно истеран из двора православног српског црквеног великодостојника.

По томе ми сад друго ништа не преостаје, него да и опет узмем штап у руке и — не ваљда да учи-

ним какво безакоње и да кога ударим по глави, већ да се поново почнем шетати по свету, као оно вечити Јуда Ахасвер. Оно, наш би свет већма волео, да се Гарашанин одшета, али он неће сам, већ чека на друштво па сигурно ће му се та лепа жеља скорим уз Мрашин и Германов благослов и извршити, а можда ће и њих двојица поћи мало у „фремд“ и „вандровку“. То би годило њиховом здрављу и — српским интересима. Онда ћу бар и ја имати у мојим светским шетњама друштва, а донде да богме да морам сам тумарати којекуда.

Тако сам у том тумарању наишао и на једну врло обскурну крчму т. ј. мислио сам да је, јер сам чуо унутра ужасну ларму и по неки пут врло грубијанске речи могле су се из те ларме разабрати, као: „сокачки бангалоз“ и друге многе такве отмене речи, да би се и сам Јота Грујић њима подочити могао и свој учтиви речник обогатити, али то није била никаква опскурна крчма, већ — аустрински државни сабор! Немачки образовани посланици изазвали су такву ларму и свађу, да мал' што није дошло до кикања и гушања између њих и ческих посланика. Немци су већ стисли песнице — у џепу, а Чеси се спремали, да своје немачке другове или избаце кроз прозор па поље, или пак да их отерају у — крчму.

То је мађарски сабор већ са свим друкчији. Ту ни спомена нема о кикању и гушању, па ма како се странке међу собом бориле. Ни у најстраснијој дебати не заборављају говорници на учтивост и отменост. И у најжешћој партајној борби стоје увек на висини свога положаја и европске образованости, само се и у мађарском сабору по некипут догађају мале неправилности. Тако се кадикад догоди, да посланик покаже уместо свој мандат — исплаћане бирташке рачуне, што су направили његови слободни бирачи за времена кортешовања и приликом самог избора, а догађа се и то, да један посланик подигне из благајне и своје и свога друга дневнице, па то све сам потроши. Другу му не преостаје друго шта, него да за бадава заступа народ за толико дана, за колико је његов пријатељ новаца из саборске благајнице подигао. Дефрауданта пак прогони из своје средине странка, којој је припадао, а он — дефраудант — усљед тога не полаже свој мандат, него тражи какву лепу државну службу, па ће је сигурно и добити, пошто није право, да такав човек остане без достојне награде.

По томе се види, да се ми са неким нашим посланицима поносити можемо, јер, хвала буди њима, умакли смо у погледу учтивости, образованости, каваљерства и моралности далеко испред аустријског д - жавног сабора. У томе се Аустријанци с нама ни мерити не могу. Чак су и наши министри учтивији и бољи, јер кад је нужно кадри су човека и у руку пољубити, а за једног од господе министра вели се, да на своју земљу мање порезе плаћа, него што плаћају остали његови саграђани. О Тиси да богме не може ни речи бити, јер он је образац учтивости, справедљивости, слободоумља и — љубави према народностима.

Само са мађаризацијом не иде тако, као што би требало ић . Ено Чангови, које су из далеке Буковине довели, да учврсте и шире мађаризацију по доњем Банату, почели су сад да се носе ко српски, ко румунски, па патриоте зебу, да ће Чангови с туђим оделом примити и туђ језик.

Том великом злу могли би пештански патриотски Чивути доскочити. Нека пошљу Чанговима бесплатно право мађарско одело, па ће бити спасена домовима. Нека пешт нски Чивути покажу, да су патриоте и онда, кад треба давати, а не само онда, кад ваља узимати. Овако пак може се врло лако догодити и тај

ПОДЛИСТАК.

Гуске.

(Наставак.)

Гуде и Шиљак присјетише се на вријеме да није законито што бјеху наумили, те након кратка договора пустише гуске. То је таман било кад је Милица Јованова, са слушкињом Илинком хтјела да оде до болнице. Оне таман на авлијска врата, а ето ти гусака, једне за другом, гегају се дома. Јадна жена, знајући ћуд домаћинову, потече к њему да забашури што се догодило.

„Ма, чоче, ти зачама сад овде, а мало прије ти се прешило да излазиш. Ајде, брате, већ су сви дућани поотворани!“ рече она веселијем лицем.

„Нека жено! Коме је преша од мене наћи ће ме и кашње, не бој се!“ Па се стаде шалити с њом и задјевати је.

А бјеху лични и тај Јован и Милица. Стаса поједнака, обоје високи, танки у пасу. Он од онијех снажнијех коштуњаваца, којима нити би могао шта додати нити им шта одузети. Бјеше смеђе длаке, очију веселијех, бјелијех крупнијех зуба. А она дуга лица, бујне црне косе и очију. У свему складна и нежна.

Она сједе украј њега и загрли га једном руком. Он зажмирио, па испухаше млазове димова. Најзад узе кључеве од дућана, па отиде.

Тек дође на главни сокак, где му је дућан био, срете га опћински стражар, са поруком, да га потештат зове.

„А што ћу му?“ запита Јован.

„Не знам. Препоручио је да одмах дођете, е је велика потреба од вас!“ рече стражар, пак се врну.

„Т'е! биће што око сијена да га посавјетујем!“ помисли Јован, па пјевуцајући отиде пут опћинске куће.

Кад ли тамо, осим потештата и тајника, сједи и општински медик др. Милетић, а Гуде и Шиљак стоје иза њега.

„Добро јутро!“ назва Јован, а лице му се одмах помрачи.

Дежмекасти потештат, госп. Шпиро Кокић, човјек присјед кукаста носа, облијех искоченијех очију, — он једини одговори кроза зубе: „бог дао добро.“

Доктор, Нечесов оглодани дугоња, ћелав а брадат са великијем наочалима на шиљасту носу, пребацио ногу про кољена, па чита „Објавитељ Дилматински.“

Тајник млађи човјек, жутомањаст, широкијех плећа,

курајозум, да ће српске и румунске општине поручити мађарској влади: „Молимо лепо за још неколико хиљада Чангова, јер ове досадање већ смо посрбили, односно порумунили.“

То на послетку није ништа немогуће. Јер кад су „оберлерери“ и други германизатори у бившој граници дочекали, да њихове поуке и разне кратке моралне изреке из „фибла“ и других немачких књига српска деца после као момци употребљују у колу као подскочице, те им сад није реткост, кад се у колу после испрљених српских чује и овакова подскочица: „Kurze Lehre: Fürchte Gott. Ујују!“ — за што онда не би се могло и то догодити, да не испадне баш све онако, како су мађарске шовинисте замишљале?

Нико не зна, шта будућност у својим недрима скрива, али ипак рђаво је, кад будан човек снива, као што то чине шовинисте у нашој отаџбини. У осталом: ко како простре, онако ће и лећи. —

Милисав.

Уштипци.

Министарство Гарашаниново ево се већ две недеље бори с — дупом. Дакле се и политички грешници тешко растају живота.

* * *

И бугарски кнез хоће да постане краљ. Нешто се сувише много угледа на краља Милана.

* * *

По најновијим бројевима има у Европи на 300.000 слепих. Ту нису урачунати из Бугарске и Србије они, који ни мало не виде — шта им владе раде.

* * *

Тражи се у Н. Саду српски ученик или ученица, које нису њихови учитељи одвели код Чивутина и тамо их дали фотографисати.

* * *

Хрватски ђаци хоће у православље. Но то би било право славље, али не по Тису и Хедерварију.

* * *

Ако још при прелазу у православље, хрватским ђацима буде кумовао кнез Ника, неће нико моћи казати, да је то био — нико.

* * *

На западу граде борбу и немире радници. На истоку граде немире и борбу онет они, који ништа не раде, но хите да заповедају.

* * *

Краљ Милан се сад са свима српским политичарима договара, а изабраће оног, који најбоље разуме, да му се додворава.

Θ.

Живиле „Narodne Novine“!

„Што ј' Србију снашо
Удес тако страшан,
Томе нису крива
Ни краљ ни Гарашан.

За то с' не мож' кривит'
Данас нико жив;
Том је свему“ — чујте —
„Само устав крив.“

Таке речи слушат',
То је прави хец, —
Јер то вели Милош,
Али — Милош Зец.

Л. К.

са козјом брадом (француском), погурио се за својим столом па пише.

Јован их омјери погледом свијех. Њега нико не погледа, но сви преда се.

„Шта сте ме звали?“ поче он.

„Овај“ — поче начелник, чешкајући се иза уха — „овај, гуске, ти знаш, гуске почињеле штету болници, а, овај, речено ти је да их чуваш. Ево видиш, (показујући свједоке), они су били на муци да их изагнају, а овај, појеле купус . . .

„Ја, бога ми, ништа за то не знам!“

„Лијеп изговор!“ насмијехну се доктор, не дижући очију с новина. „Знамо ми! Ево ова два свј . . . .“

„Лијепи свједоци!“ прекиде га Јован поругљиво.

„Молим, молим!“ доктор ће одигавши обрве.

„Пс! мир!“ рече тајник.

„Пскај дома, пасији скоте!“ рече Јован, а кри му појури у лице.

Настаде велика тишина, само што је перо тајниково љутито шкрипало.

„Дакле, овај — — поче г. начелник; — — „ти признајеш да су твоје гуске ушле у болничку авлију и учиниле потрицу, а?“

„Ја не признајем, нити знам за ту потрицу, док испитам, па ћу вам одговорити“ . . .

„Оваке се ствари одмах рјешавају, примјети тајник.

„Да, оваке се ствари одмах рјешавају!“ понови начелник.

„Еле, шта ће те са мном? Хоћете ли ме мушкетати или објесити?“ . . . Тршавајте, јер ја не могу дангубити!“ рече Јован поругљиво.

„Да платиш, овај, пет фиорина глобе у болничку касу!“ рече потешитав.

„Ево, о в а ј, пет фиорина Д' ако не пропанем с тога!“ рече Јован, па бацивши петицу на сто, изађе, треснувши вратима за собом.

„Пасији скоти!“ мрмљаше он . . . „А ова кучка моја знала је за то. С тога ти она јутрос ушепртљила,“ и хтједе домо, ал опази да га гледају многи горе како рано излазе из општине, а у исти мах видје пред својим дућаном гомилу мушторија, те он право к њима.

„'Бро јутро, газда Јово! Како те јутрос!“ почеше они.

Човјек даде вољу за невољу, па се стаде разговарати с њима, отвори врата и ћененак, и поче пазарити. А како је био талијан дан, те пазарио лијепо, срдца му, мало по мало, утоли. А како пазаривјем даном није дома обједивао, него му доношаху јело у дућан, то он и заборави.

(Свршиће се.)

Ћира. Даклем, јесили читао да је у Белгији велики Strik?

Спира. Морам ти ући у реч. Ти ту реч не изговараш добро. Оно истина да се пише Strik, али се изговара: Штрајк.

Ћира. Е да — знам ја шта говорим. „Штрајк“ ће бити онда, ако радници одрже мегдан, — али ако полицаји буду јачи, онда ће бити: Strick.

Ћира. Шта велиш о Сомбору!

Спира. Опрости брате, немам каде разговарати, — морам ићи да се купам.

Ћира. Ајок! Не пуштам те док ми не кажеш шта мислиш о Сомбору.

Спира. Е па у кратко да ти кажем, — ја би радо пристао да не буде ни велики ни мали фисикус Србин, само кад би хтели они остали да буду сложни и свесни Срби.

Ћира. Сад иди па се купај. Али о томе мораћемо још коју продискутовати.

Проба пера.

CL.

Није био ни Сократ сасвим без себичности.

Осуђеном Сократу пун су пехар дали;
У њем' беше нешто као цијан-кали
(Али то су Грци онда друкче звали).

Сократ пехар прими па на ноге ћипи;
У пехару кипи, — а Сократ га прими
У живот и здравље супрузи Ксантипи.

„Живиздрава била сто илада лета!
Нека је на земљи свака срећа срета,
Да се не дошета до онога света!“

Г—д—н.

Пуслице.

△. Неке чивутске новине трубе, да у Србији управо и нема министарске кризе. — У томе ће канда имати право, — јер то је криза народна.

=. Мучна је то ствар бити посланик на пештанској дијети. Ено ономад су неки посланици у кору викали противној странци: Му!

□. Има већ десетак дана од како се краљ Милан једнако саветује. Али никако да се усаветује.

⊙. Бадава! У Србији је сад све натрашке. Има људи који би требало да су над подзором, — а ти су баш под надзором.

×. Досада нас је само финанција убијала, а сада нас убијају и финанци.

=. Између уредништва „Заставе“ и „Бранника“ престала је узбичајена замена — (или управо речи наступила је занема). — „Стармали“ се нада да је то била само шала у очи првога априла, да се мало обрадује „Наше Доба“ и „Турски Народ“ — па по сле да им се викне: априлили!

г. Сад кажу да г. Кока није измислио оне пушке што се по његовом имену звале. — Па ништа, можда је он пронашао оно ново средство што се зове кокаин.

У краљевом двору.

Да је ово дана покушао неко да шета по Београду, сигурно би му застала не само нога, но и памет. То вам је било трчкарање око краљевског двора! Милан Кујунџић је у журби заборавио да навуче мидер, те изгледа у струку, боже ме опрости, као мушкарац; Пироћанац је у место свог програма дочепао зидарски план нове палате, коју је намислио зидати; само је Никола Христић остао ладан и непомичан.

Он је поручио краљу, да има кијавицу, па пошто је напољу зима, то не може излазити. Но краљ се брзо досетио. Дао је донети из Зајечара са гроба стрељаног поп Маринка и другова љубичице, па је послао мали букет Христићу, у знак, да напољу није јака зима.

То је био уједно и знак, да је над гробовима Христићевих жртава нарасла већ и трава, па се нема чега бојати.

Но осим Кујунџића, Пироћанца, Христића, позвани беху у двор и Гарашанин и Новаковић и други, па је краљ отишао чак тако далеко, да је од Христића одвалио прво слово, те позвао и Ристића. Најзанимљивије је у свему то, што је краљ све те људе питао за савет и мишљење, па ће после радити опет онако, како то њему буде воља.

До овог часа још нису званичне „Српске Новине“ донеле на челу листа, шта се испод чела краља Милана изврало, али ће вас можда занимати да вам јавим понешто од онога, што се у дворцу догодило.

Краљ је држао преговоре са садашњим и бившим министрима у жутој соби. Зна се да је та боја влашка а не нашка, но сваки може напослетку волети ону собу, коју — воле. У овај мах стоји пред краљем Кујунџић.

Кујунџића су звали некад Абердарем, он је певао и песме под последњим именом, а нарочито је 1868. год. написао песму која почиње овако:

Милану О . . . . . .
Златном си се штрангом обесио, и т. д.

Кујунџић би давас много дао, да та песма није штампана у његовој књизи. Ал зато се он и не зове више Абердар. „Абердар је умро, дакле живио Кујунџић“, вели напредњаци.

„То је дакле ваша последња реч,“ пита краљ Кујунџића.

— Јесте величанство. Треба стегнути, такав је век. Наше се матере нису стезале у мидере, ал наше кћери чине то. Нешкоди то ни мушкима. Ево ја сам заборавио мидер код куће, па како изгледам.

И народ треба стегнути иначе се рашири, толико рашири, да напослетку нема ни за краља више места.“

„Слажем се. . . Мило ми је, те тако мислите“ — рече краљ и отпусти га.

Уђе Пироћанац. — „Остајете ли при јучерањем мишљењу? пита га краљ.

„Остајем величанство! Ево сам донео написмено и опширније“. При тим речима рашави Пироћанац хартију и преда је краљу. На хартији су неки цртежи а горе пише: „План за велику палату.“

Дуго је гледао краљ на ту хартију. Испрва беше зачуђен, но на скоро дође к себи. Аха разумем. Треба зидати, подизати, богатити се. „Добро је — рече Пироћанцу, врати му хартију и отпусти га.

Пироћанац на степеницама завири у њу, па се пренерази. „Авај мени шта је то? Та ја сам у место политичног програма однео краљу план моје нове палате.

Хм, хм, како ли је схватио краљ тај програм, кад ме је тако милостиво отпустио.

У том уђе код краља Никола Христић. — „Зашто се толико дајете молити? Зар се и стари војак поплашио?“ пита га краљ.

„Нисам се преплашио величанство. Али ја не знам шта ћу више. Више неможемо никога стрељати, слободу не можемо стезати, јер је нема.“

„А зар сте заборавили да сам радикале пустио из тавница? Ту су ми усред Београда,“

— На зашто их пустисте.“ „Зашто?“

Тако је било време. Мислио сам друкче ће испасти.“

„Затворте их опет. Та то је маленкост“. Возрази Христић. „Нашто да се ја са таквом ситницом занимам. То ће моћи и Кујунџић и Пироћанац и Новаковић.“

„Имам право“ — рече краљ — „још није твоје време.“

Оде и Христић, па за њим дође још пуно господе. Изређаше се њих неброј, а ређаше се четрнајест дана. Напослетку даде краљ звати и Јепреја Озеровића. Озеровић поручује да ће одмах доћи, но не долази. Краљ и опет шиље по њега. Он опет обриче, ал не долази. Напослетку му поручи краљ, да му сад више и не налази на очи.

Озеровић је сад болестан од једа и муке а неки веле да је покушао био и да се убије. Па шта га је спречило да одмах не оде краљу? Богме смејаћете се кад вам кажем, јер је препрека врло прозаична. Они силни државници што их је краљ звао по два и три пута, покуповаше у главним трговинама све беле рукавице што су биле на продају. Без белих рукавица није могао нико у двор, па ни Озеровић.

И док је он тражио пун очајања по свим болтама рукавице, стиже му глас, да сад више и не долази. Сиромах Озеровић. Зашто га краљ није раније звао, јер је дубоко увређен, да би он умео краљу да изнесе такав програм, какав није изнео ни један Србин и који би краљ оберучке примио. Вите сад због каквих ситница неће Србија добити Чивута — министра.

— ом —

Време се свети.

Често пута Коста
Трпи много поста,
Ал не за то што ј' сирома,
Већ што своје новце ома
Чим добије —
Попије.

Ал за пос'о његов тај
Свети му се време — знај.
Дани миле као први,
А по некад у месецу
За тријестим, за тим мрским
Још с' утутне и мрскији
Тридесет и први.

Љ.

* * *

Паја: Ама та прајза Заседниковићева цели дан трчи по вароши; куд та мора да витла?

Гаја: Пусти је молим те, нек трчи, јадница ко вели: „доста сам седила“!

* * *

Она: Лазо! Лазо! ти си мени не веран: Ти сад волеш Мару. —

Он: Теши се Милчице, нећу ја ни Мари бити верији. —

* * *

Гђа: (млекарици). Рани те ли ви ваше краве само са сољу?

Млекарица: Од куда такво питање?

Гђа: Онда мора да ваше краве са ког другог узрока толику жеђ имају, јер млеко им је — сушта вода!

* * *

Гаја: Знаш ли ти Пајо, шта је то: „perpetuum mobile“ и зашто се људи толико муче, да га пронађу?

Паја: Начуо сам шта је, али се чудим, да ти велиш да се људи муче, да то пронађу. Та то сам ја већ давно пронашао.

Гаја: Човече! Па ти си паметнији од најпаметнијега. Па где је? Шта је?

Паја: Где је? У моје Пеле! Шта је? њен језик!

„Др. Казбулбуц.“

Од када сам. . . .

(по Петефиу).

Од када сам роб љубави посто,
Неста свега, неста песме миле,
Мисли немам, канда су ми мозак
Црне вране на искап попиле.

Зар је чудо, што сад чиним оно,
Што други пут учинио неби?
Зар је чудо, што се чистим, рицкам
И што волем све чисто на себи?

Кад је вече, желим добро јутро,
Кад је јутро, желим добро вече;
Ноћу певам: „сјај злаћано сунце!“
Дању певам: „заиђи месече!“

Често перо замочим у песак,
— Песак држим за мастило црно.
Зар сам једном настрад'о с' цигаром,
Кад сам ватру к устима обрно.

Те су ране све због тебе дуро,
Под теретом тих срце ми јечи
Па је вредно дуро моја бела,
Твој пољубац ране да излечи!

М. Ј.

„Мудре изреке дра Казбулбуца.“

(по туђој мисли.)

Да се први човек звао Адам, то већ знам, сад би само из голог љубопитства желео толико живити, да дознам, како ће се звати последњи човек.

Ја неби ништа марио ни за најсвећу зубобољу, само кад се не би мене тицала.

Господар Паја мисли, да је бог зна какав природњак, што тамани толике „Naturschnitzle.“

Помисли увек на смак света, кад у гостиони поручиш кобасице, па боље поручи одма два пара.

Ала живи мој пријатељ Гаја! у 9 сахата већ је у кревету, па хрче, а ја се још после пола ноћи знојим код — билијара! —

Ако ти је жена цандрљива, теши се с' тим, што ти је пуница још много цандрљивија.

Ако ти се око 9 сахата у веће прохте добро вечерати, а немаш ни гроша, а ти легни још у 8 сах. спавати, па ћеш уштедити и вечеру и новац и глад.

Ако се у коју женску заљубиш, заљуби се одма још у једну, да си сигуран, ако би те она прва изневерила.

Чудан светац тај мој пријатељ Сима, да данас чује, како је Родшилд добио још толико и толико милиона, — опет није задовољан!

Не браним, нека свет о мени говори, шта год хоће; — само не трпим да се зло о мени говори, ту сам јако тугаљив!

Признање.

Шта пута сећах уз'а њу
пл' она на мом крилу,
шта пута љубих очи јој,
уста и косу милу.
Шта пута руке милене
грлиште срећна мене
а ја се тоних пресретан:
ех, нема слађе жене!
Па што јој жеља заиска
то већ пред њоме стаја
а задовољство њезино
диже ме у сред раја!
Па уста уста тражећи
зваше ме: својим „драгим,“
„бубицом“ својом „голубом“
и таким речма благим. —
Ал' од кад љубав охладни
па другом руку пружи,
смеје се мојој жалости
а моју тугу ружи.
Право је тако, и треба
та ја сам прави лудак,
не бејах „голуб,“ „бубица,“
већ грдан, грдан — „будак“!

„По немачком.“ **„Др. Казбулбуц“**

Шегрин белај.

Силесија вашака склепташе се око неког шегре, и сирома шегра паће се у запари, шта да ради, јер се никако није могао да одбрани или искобеља од њих У`то му дође сретна мисао на ум. Близу њега било је једно јабуково дрво, и он се захука и попне се на-њ. Вашке су обилазиле око дрвета, и гледајући на шегру, непрестано су лајале. Газди у кући већ додија лавеж вашака, па изађе на поље, да види шта им је. Тек он изишао, а шегра се продера са јабуке:

„Газда, отерај одма те вашке, пл' ћу ти иначе све јабуке појести.“

Наравно, да је газда спасао шегру, а и — јабуке.

Љ. Л.

Верни преводи са српског на немачки.

Бугарски је кнез лане у Пилзну пре маневра смирио четрнаест кригли пива.

Мирко руча увек на врат на нос, као да га ко јури.

Коста и Иса дигли су јуче кафану на главу.

Даница је од господског колена, па за то се над другима тако узноси.

Суд се попео Живи на душу, да сиромах не може ни дахнути.

Квочка је пала, али Милка је не хтеде насадити — већ је одбила од гњезда.

Андра је у зору врло лепу здравицу избацио.

Многи племићи вуку своју лозу из прастарих времена.

Поп-Шандор кад предикује, прекрха на двоје на троје, па је брзо готов, а међу тим кад поп-Ђока предикује, отегне се предика као гладна година.

Јесил' чуо да сам испрошена, испрошена и претенована?

Бранко може без по муке да здува три литре вина.

Царе Лазо, честито кољено?

С Маром не може нико на крај изаћи јер је увек кратко насађена.

Der bulgarische Fürst hat vorigen Jahr vor dem Manöver vierzehn Krügel Bier beruhigt.

Mirko mittagmahlt immer auf Hals und Nase, als wenn ihm Jemand nachlaufen würde.

Kosta und Isa haben gestern das Kaffeehaus auf den Kopf gehoben.

Danica ist vom herrischen Knie und desshalb hebt sie sich über die Arderen so auf.

Das Gericht kletterte dem Živa auf die Seele empor, dass der Arme nicht einmal aufathmen kann.

Die Henne ist gefallen, aber Milka wollte sie nicht aufsetzen, sondern schlug sie vom Neste ab.

Andra hat in der Morgenröthe einen sehr schönen Trinkspruch hinausgeworfen.

Viele Edelleute ziehen ihre Reben noch aus den uralten Zeiten.

Wenn der Pfarrer Schandor predigt, bricht er auf zwe und drei und ist schnell fertig, während wenn der Pfarrer Gyoka predigt, dehnt sich die Predigt wie ein Hungerjahr aus.

Hast du gehört, dass ich ausgebettelt, ausgebettelt und geringt bin?

Branko kann ohne halbe Mühe drei Liter Wein niederblasen.

Kaiser Lazo, ehrliches Knie!

Mit der Mara kann Niemand auf das Ende kommen, denn sie ist immer kurz aufgesetzt.

Милисав.

Магарчев отац.

Имао сам учитеља једног,
— Њему буди посвећена ова —
Мени уча, другима и попа,
Ал' без браде па и без бркова.

Мудар уча, савети му мудри
Често уча' вако рече деци:
„Добро мисли, шта ћеш рећи, п' онда
Зрело, мудро, и паметно реци!“

Имали смо једног друга, Пишту,
Мудра му је, промишљена свака.
Јунак дечко — доста кад вам речем;
Звали смо га „кираљем глупака.“

„Колико је — питао је уча —
Три и четир?“ Но, то је баш лако!
Мисли Пишта па тек рече храбро:
„То ће бити са девет једнако!“

„Магаре си Пишта, слатки сине,
У шегрте! за школу си мали“
А ми смо се магарчевом оцу
Од свег срца слатко насмејали.

М. Ј.

Ребус.

Решење. Сплађи у Тисиној клопки.

Новије књиге и листови

које уредништво прима у замену.

Smailagić Meho pjesan naših muhamedovaca zabilježio Dr. Friedrih S. Krauss. Nalogom antropološkoga društva u Beću. U Dubrovniku, nakladom knjižárnice D. Pretnera. 1886.

Живот и богоугодна дела апостола Христових **Св. Петра и Павла** (из „житија свјатих.“) Издање српске књижаре браће М. Поповића у Новоме Саду 1886. Цена је 20 новчића.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

Тужна књига. Одисаји родитељскога срца пјесме Ј. Сундечића и Срце и љубав пјесне † Пера Јовова Сундечића. У Загребу тисак Дионичке тискаре 1886.

Дечије игре. За српску децу. I. књига. Летње игре. Прибрао Ник. Стојановић учитељ. Београд. Штампар. напр. странке. 1886. Цена 30 н.

Љубомир у Јелисијуму или Светозар и Драгиња. Од Милов. Видаковића. Књига III. — Издање књижаре Браће М. Поповића У Н. Саду. 1886. Цена је 90. н.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 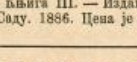 1886. до
од 4. (16.) марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на поточке станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10½ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886.

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ГРДНИ ГУБИТЦИ, што их је донска фабрика гвоздене намештаја „Zeller'sche Brothers and Comp.“ услед најновијег пада Елегантске изложбе претрпела, тако су творци и да своју силни намештај, што је преостао, а који је на сиима изложбама одликован златним и медаљама, за четврти део фабричке цене сасвим распрода. За даље препоручујем од горње куће код мене налазећих се 490 комада гвоздених кревета (кревети су пилик на приложеној овде слику) за одрасле (дивно израђено и украс за сваки стан и собу), по нечувено багателној цени од 8 ф. (пре су коштали 32 ф. 50 н.). — Наруџбине се отпремљају и појединце, док есенна траје, и то сваки комад особито добар и без недостатка; новац се има унапред послати.

Ф. БУГАЊИ. — F. BUGANYI.
СТОВАРИШТЕ МАШИНА
У БЕЧУ, LANDSTRASSE, KRIEGLERGASSE.

Гвоздени кревети су особито у пролеће и у лето кућнима боље од дрвених, јер чувају да се у њих не унуче гад и нечистоћа, много су трајнијини и дају се расклопити. 1—12

ФРАЊЕ ХРИСТОФА
БЛЕШТАВИ
ЛАК ЗА ПОД,
без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичних особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоварипта,

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.

Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића. 1—6

КО? хоће да носи добрих, модерних, елегантних и јефтиних одела, нека само оде у прво бечко фабрично стовариште мушког и женског одела **М. НАЈМАНА** на Бечу у ⅛Н. Саду главна улица у Недељковићевој кући. Јер је штета губити време, и обраћати се на другу страну, јер сам ја фабрикант, а не препродавац.

Одликована је моја радња на многим изложбама у Европи за добар и укусан рад. Основана је 1884. г. Фабрика у Бечу (I. Bezirk Fleischmarkt Nr. 16.) Филијала у Новом Саду, Загребу, Фијуми, Београду, Паризу и т. д.

ЦЕНОВНИК МУШКОГ ОДЕЛА:

	од	до		од	до
Елегантних горњих капута (вербердинера)	— — —	9 ф. 15 ф.	Огртача за јутро (шлафрок)	10 ф.	25 ф.
Врло финих горњих капута	16 ф.	36 ф.	Мењчикова	— — —	18 ф. 35 ф.
Одело од вуне	— — —	8 ф. 15 ф.	Шестрвчица	— — —	25 ф. 35 ф.
Одела од вуне врло фина	— 18 ф.	36 ф.	Кућни капути и капути за		
Чакшире од штофа модерно сашивене	— — —	3 ф. 5 ф.	трговину	— — —	6 ф. 9 ф.
Чакшире од штофа врло фине	6 ф.	12 ф.	Одело за децу од 9—14 год.	6 ф.	18 ф.
Салонско одело	— — —	20 ф. 45 ф.	Горњи капути за децу (вербердинер)	7 ф.	12 ф.
Горњи капути за свештенике	18 ф.	32 ф.	Одело за децу од 3—8 год.	3.50	12 ф.

ЗА ЖЕНСКЕ велики избор сваковрсних новитета у конфекцији.

	од	до		од	до
Огртача за кишу	— — —	5 ф. 14 ф.	Мантилети и огртачи	— —	10 ф. 14 ф.
Огртача за кишу врло фини	15 ф.	24 ф.	Мантилети и огртачи врло фини богато накићени са чипкама и шнирцом	— —	16 ф. 40 ф.
Огртача за шетњу с чипкама	12 ф.	30 ф.			
Кратке јакне елегант. и фине	4 ф.	22 ф.			

ЗА ДЕВОЈЧИЦЕ

огртача за кишу и јакна у свакојакој величини и боји, уз јефтину фабричну цену.

За наруџбине са стране и за меру, стоји на расположењу велика колекција мустара од правих енглеских, француских и бриских штофова. Наруџбине се извршују најбрже и то врло елегантно и трајно.

1—10 **М. НАЈМАН.**

ШТАМПАРИЈА А. ПАЛИЋЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

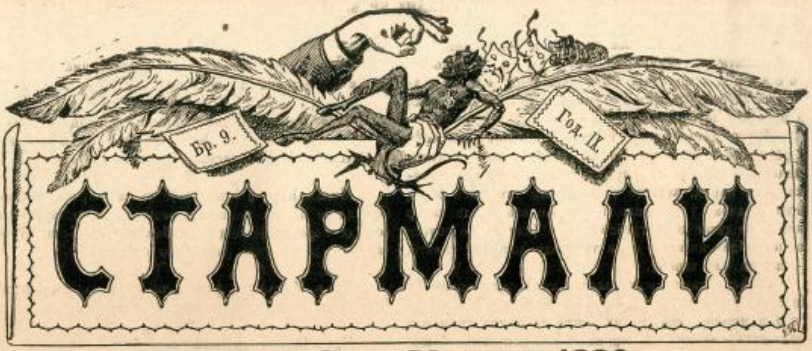

У Новоме Саду 30. марта 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10, — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 36.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

ПОСЛЕДЊА (ИЛИ ПРЕТПОСЛЕДЊА) ТРАГИКОМЕДИЈА.

Кад је пао Мића
Подигла се нада;
И већ беше спремна
Слава и бакљада.

„Хвала милом богу,
Кад се трулеж руши!“
Шапталo ј' у свакој
Патриотској души.

Мислио је свако,
Ко с' опире шуги,
Да је Милан први
Сад постао други;

И све уздисаје
Пирнувши на страну
Радов'о се свако
Њег'вом аванжману.

Паланке и села
Посланике шаљу,
А коме ће другом,
Него своме краљу.

Велико и мало
У Београд хита,
Срцу да одоли,
Краљу да честита.

О великом добру
Тешко је и снити,
Али свако мисли:
„Бар ће боље бити.“

Па из таких нада,
Из праведних жеља
Поникла у Србији
Тиха радост већа.

Краљу беше мило,
Сазнат' стање ствари:
Радост — не да прими,
Већ да је поквари!

Рукољуб не прима,
Руку пружа шпак,
И народном паду
Показује — шпицак.

Душманима нашим
То напредно гове, —
Ал ја питам, како се
То по српски зове?

Како се то зове —
И како се схваћа —
И како се прима —
И како се плаћа — —

У Београду. **Палилулац.**

Одговор на горњу песму.

Питаш нас, драги дописниче, *„како се то зове?“* — А што питаш, кад си у наслову сам рекао да је то трагикомедија. Трагично је већ и за то, што је ласно уљи у траг, чије је масло; а комедија је за то, што ће брзо не коме да дође. Да ли је ово последња трагикомедија, то сумњам и сам а сумњам и ја. Сад ће тек да се разигра у Мусе Кесеције оно треће срце, на коме зми-

ја спава. А змија ће већ знати још једну комедију израбагасати — научиће је њен бенга. И тако ће последња комедија бити украшена бенгалском ватром. Па кад и то мора да се прекужи, нека се прекужи што пре.

Друго питање твоје гласи: *„како се то схваћа?“* У редовним приликама то се не би могло схватити никако — тако је та глупост висока, а уједно и ниска. Али народ, кога се то најближе тиче, већ је од више година у тој школи, пак ће већ ваљда кадар бити да се дигне до потребне висине (или да се спусти до потребне низине) и да ту ствар достојно схвати, — шчепа или зграби.

Треће питање твоје гласи: *„како се то прима?“* По спољашњем виду прима се врло примитивно и мирно, као н. пр. што се прима гром или град, куга или колера, прима се као искушење божије и т. д. Али то је само по спољашњем виду (јер унутрашњи се вид не види) — а ко се у спољашњи вид узда, може пре да наседне, него што му петао куку-рекне.

Четврто и најглавније питање твоје гласи: *„како се то плаћа?“* — Ти јамачно не питаш како се та роба плаћа у Француза, Талијана, Шпањолаца, Грка, Румуна и т. д. — јер како би они то плаћали, то сви знамо и без бабе врачаре. А како ћете ви плаћати — то ћемо видети. Платити се мора, јер дуг је зао друг. А кад дође до плаћања јамачно неће бити са бонбонима ни катрцетлама — можда ће бити са шећерлемом т. ј. са шећером.

Један Стармаловац.

Уштипци.

Не разумемо зашто краљ није поред три официра позвао и „каплар Николу“ (Христића) у министарство.

* * *

Онда би се тек видило, колико има у Србији „бака,“ готових на послушност.

* * *

Чеда Мијатовић нови министар финанција, обриче да ће — штедити. Јесте штедиће себе и све своје пријатеље који упропастише новчано Србију.

* * *

Милан Кујунџић носио је до сад париске мидере. Од кад је постао министар, решио је министарски савет, да мора своје мидере набављати из Беча. Поговара се, да ће тога ради дати оставку.

* * *

Краљ Милан се решио да седи на бајонетима. При таком седењу, није још нико оседио.

* * *

Приређивачи „румског елит-бала,“ тако су све „фино“ удесили, да свет чисто не верује да је то био румски, него римски елит-бал. Код нас се бар држало тако што за немогуће.

* * *

У Лондону има 5.000 новинара. Молим вас само, да се то не прочује. Јер ако се наши новинари почну множити, нас ће брзо нестати.

* * *

У Београду се појавише опет силне богиње. „А богови силни наших отаца“ као да окренуше од Београда леђа, јер су синови недостојни отаца.

* * *

У Сарајеву је била већ „црквена служба“ на мађарском језику. Дакле и бог треба да чује да је Босна мађарска.

* * *

Срећа, те бог не само што чује него и види.

Ѳ.

ПОДЛИСТАК.

Гуске.

(Свршетак).

Међу тијем се догађај разгласи по вароши, те варошани, — особито женске — прихватише оно што је Јован и заборавио. На мах се цијело мјесто подјели у два табора; неки уз начелника и доктора, а неки уз Јована. „Толомаши“ (присташе општинске), навезоше на своју. „Народњаци“ (Јовановци), брањаху своју поглавицу. Ријечи падаху, бога ми, крупне, с једне и с друге стране.

„Дусо моја“ рекла је јавно дебела шјора Бепа, жена порезног пријемника, „дусо моја, гушке изиле купуш; гушке потрцале гори, па раниле више болесника.“

А Јока Сабичићева, кума Јованова, изгрдила је масним ријечима шјору Бепу. „Како ће гуске ранити болеснике, лацман — куљо једна. Гуске су ушле саме у авлију, јер су нашле отворена врата, — — а ко зна јесу ли и улазиле!“

И, бога ми, их је било који су сумњали да ли је и било потрице, него је то све удесио доктор, који мрзијаше Јована, што је противан био његову избору. А онај скоровечерњак надути, онај подештат, тобожњи Талијанац а не умије ни бекнути талијански, он да по вољи медику и „пјегатима“ (чиновницима) учинио би свашта.

Тако се говорило у Јованову табору.

А лацмани и њихови присташе, грђаху дивљаке којима ништа свето није, ни болница, но кидишу и њој.

Тако се ширила свађа, а Јован није ништа знао за то.

Кад сунце наже, те пазарлије разметнуше трагове, Јован отиде кући.

„Шта ти је Милице, за бога!“ запита он жену која се ценаше од плача. Она не мога одговорити. Човјек, помишљајући на зло, отрча у кухину, кад ли и Илинка сузе рони.

„Шта је, дијете. . . Шта се догодило. Говори, ради бога!“

„Гу-у-у-ске!“ одговори Илинка, млада, једра дјевојчица из Книнскога поља родом.

„С врагом гуске, кад није што друго!“ рече он, па намакавши капицу на очи, а туривши руке за леђа, одшета у авлију. Шетајући, устави се баш пред гускама, које лежаху замишљене.

„Гле, нијесу све!“ рече он, чим их видје.

„А, Илинка!“

„Ој!“

„А камо девета гуска?“

Дјевојка истрча, отрије сузе, па их преброји гласно.

Ћира. Знаш ли шта је био први посао г. Абердара, као министра просвете.

Спира. Први му је званично посао био ићи на погреб владике шабачког.

Ћира. Даклем прво на погреб! Врло оминозно. Али мени се чини, да цео тај нов кабинет неће имати веселијег задатка.

Проба пера.

CLXIV.

С туђег.

„С туђег хата на сред блата“, —
Ни чворуге нећеш добит',
Ал кад наднеш с туђих крила,
Тад се можеш сав раздробит'.

CLXV.

Шта нам веле врапци.

Наши врапци 'вако зборе:
„Жив-жив-жив!
Немој с' никог бојати
Ако ниси крив,
Не бој се ни бога,
Не бој се ни цара, —
Само чувај леђа
Од пустих жандара.*)

*) Е да! — коме је мила глава, нека се чува и финанца.
Слагач.

CLXVI.

Савет.

Немој никад бисер сипат'
У валов пред прасе;
Него бисер подај жени,
А прасе пред-а-се!

Г—д—н.

Ђука. Тео сам да идем у Београд.

Шука. Е-е! — Са тим твојим бичем?! — Да видиш не би згорег било.

Ђука. Та знаш, чуо сам да ће се госп. Гарашанин селити. А ја би га, вере ми, чак до Пеште одселио за 5 фор. — До Беча би га одселио још јефтиније. А кад би тео да га у Сибирији истоварим, још би ја њему платио.

Шука. Е мој Ђука, поштен си човек, али ти не знаш да се така господа не селе догод се не дигне кука и мотика. А кад се дигне мотика и кука, онда не треба фурман Ђука. Бегови бегују док могу беговати, а кад не могу више беговати онда бегају.

Ђука. Е па ваљда нећемо ни то дуго чекати.

Ђука. „Чујем да краљ Милан хоће да се окруни.“

Шука. „Па ја бих рекао да се већ доста окрунио.“

Ђука. „Не разумеш ме. Велим да ће се крунисати дати.“

Шука. „Шта пати? Не пати он већ народ.“

Ђука. „Ти данас не слушаш добро.“

„Не знам. господине, бога ми. Излазиле нијесу из авлије пошто дођоше!“

„Одиста нијесу излазиле?“

„Не, живота ми!“

„Трчи у болницу, па питај камо ми гуска!“

Илинка отрчи, па се до мало врати.

„Пођераше ме — вели — и опсоваше, а онамо намигују једно на друго и подсмијевају се.“

Јован право отолен у општину. Нађе стражара гдје куња на клупи.

„Одмах ајде по господина, и одмах нек иде амо!“

Стражар, ознебушен, престрављен, отиде. Јован стаде шетати наглим корацима по тријему.

„Шта је за бога, оваај;“ . . . поче г. Шпиро и пружи руку Јовану.

Молим вас ајдемо у судницу.

„Ја сам платио глобу, без ријечи, — јесам ли?“

„Оваај. . . . .

„А болничке слуге украле моју гуску. . . Разумјете ли украли. . . .

„Украли!! припита начелник чешкајући се објема рукама. Како га Јован зачудио, није ни капе скинуо, нити се од сијена очистио, него му по гуњу и кружату сламке и пљева.

„Да, да, украли ми једну гуску. . . Ја и моји домаћи заклећемо се да гуске нијесу излазиле од јутрос из наш авлије. Дакле гуску су докторови момци украли“ рече Јован и лупи шаком о сто.

Ђаво не даде ономе жутку тајнику да мучи, но промрмља, као из шале кроза зубе:

„Па узели момци једну гуску за свој труд!“

„Па узели момци једну гуску за свој труд!“ понови од ријечи до ријечи потештат, који је у свакој прилици, био као прости одзив тајников.

„А тако се суди, шјор потештате!! викну Јован иза свијех машица. „Так ли се суди. Лацманима пећу, а нама лактом. . . Видјећемо, видјети, светога ми Јована“. . .

„Па дела. . . Учини све што можеш . . . Излази!“ раздрије се потештат.

И то се брзо разгласи. То би као уље на пламен. Говорка се да ће чета војника стићи у варош Х. јер је судац извјестио старију власт, да би мјештани могли доћи и до руке.

Сачувај боже да се то обистини.

Јован је тужио начелника намјесништву. Ко зна може бити да ће и до цара стићи та давија. Како ће се пак свршити тај несретни догађај, — о томе ћете, сигурно у новинама читати.

У Шибенику, фебруара, 1886.

Симо Матавуљ.

Шука. „Ето су у Србији слушали, па шта им је помогло?“

Ћука. С тобом се не може разговарати.“

Шука. „Богме не може ни варати. И ако краљ сад о круни сања, народу није до крунисања. Збогом.

Пуслице.

□. Чујемо да ће се скупштина у Србији само зато сазвати, да се опроба нов министар унутрашњи дела, умели добро при изборима командирати.

×. Томе послу уставност неће ништа сметати; јер таки милитарни испити и држе се само уз тавност.

⊛. „Наше Доба“ се затрчало [illegible] се већ поклонило Ристићу. — Сад ће морати месец [illegible] постити, док опере грехе. — Тако му и треба! [illegible] је суђено да се продаје, нек се не поклања.

⚓. Питали су Тису: шта је сад жупанија? — Он им је искрено одговорио: Само [illegible] се каже: Жупан и ја.

⚔. У Пешти вели да хоће универзитет да се сруши. Није ни чудо, тежак је задатак на њега пао, од како су почели науку лити кроз облак мађаризације.

⚒. Даклем Хрватска регниколарна депутација написала своје жалбе и тегобе у пет пуних табака. То је већ и мени много. Доста би било да је исписала само онај један празан лист, који јегда Деак пружио.

⚓. Анђелић учи богослове да се туђе од [illegible] рода. (Неки су га већ послушали, [illegible] се туђе од „Турског Народа“).

Ко дражи у Србији на буну?

Ви не можете ни помислити ко [illegible] у Србији на буну? Они, који дубље виде, рећи ће може бити, да то чини краљ Милан, али нисам то хтео рећи. Но одмах ћете дознати:

Било је баш оног дана, кад је дошло на владу ново министарство, са старим Гарашанином. Седим ја са мојим пријатељем на калимегдану кад туда прошета Кујунџић, нов министар просвете. На њему није да стоји мидер, та може му и девојка завидити. „Јели то мидерлија?“ запитам пријатеља.

„Мидерлија, јест. Тако га зваху пре. Сад се види да је био мидер л и ј а управо више лија него мидер.“ Пријатељ ми рече то, не дижући очију с књиге коју је читао.

„Какве су то песме? питао сам га.

„Опасне, револуцијонарне песме,“ рече шапућући. „Ево читај.“

Он ми пружи књигу, и ја се осврнух унаоколо, да нас не мотри когод. Срећом не беше никога на близу.

Отворих књигу по среди и на страни 127. прочитах ове охрабравајуће редове:

„Ко је ту[illegible] нек не тужи,
Нека п[illegible]рну руку пружи
Скрхаће [illegible] тиранима станак!
Листај [illegible]ро та не тужи,
Ђурђев[illegible]нак, хајдучки састанак.“

И нехотице преврнем један лист кад тамо на страни 129. прочитам ово:

„А јестел чули за громе тешке?
Јестели муњу видили кад?
Пазите ву[illegible], грозни су страшни,
Та мој ј[illegible]од јуначан, млад.

Окренем се и [illegible] страшљиво унаоколо та наопако, ко сме тако [illegible] . . . На калимегдану хвала богу изгледаше мир[illegible] и сигурно. Загледам [illegible] у књигу, отворим страну [illegible]1. кад тамо куку, пи[illegible] нека пакосна ода Об . . . . . До душе исписана су само прва два слова, [illegible] из тачака се лако разбира ко[illegible] тиче.

Ода почиње:

„Ужетом ти си златним
О[illegible] се давно,
Около тебе воде в а м п и р и
Коло славно
Па озго [illegible] главом
Кезиш се целом свету,
И мрко грдиш, мрачиш
Његову светлу чету“ . .

Наопако не смедох ни читати даље. Какви су у Београду строги закони, не знам како би ми било, да ме ухвате. Страшљиво вратих пријатељу књигу. — „Казуј молим те, који је тај продрзљивац, што таково што написа?“

Мој пријатељ показа руком у даљину. Тамо не видех никога, до новог министра просвете Кујунџића.

„Тамо је само Кујунџић“

„Па он је то и написао“ рече ми пријатељ. То су његове песме.“

Ја се пренеразих, [illegible]није могуће.“ Но опет се [illegible]епах књиге. Одиста [illegible]еху песме Милана Кујунџића, Абердара, први [illegible] и трећи јек штампане године 1868. Сад сам [illegible]пажљивије читао. И боже чега ту све нема. Има [illegible] песама испеване слободи, а двапут толико наперене против угњетача. Има на страни 13. у другом јеку песма:

„Ја нисам ми[illegible]тар.“ и т. д. и т. д.

Читао сам, дуго сам читао те песме. Оне ми се већином допадаху и баш су некако згодне за данашње прилике у Србији. Ej, ej, да хоће неко 10.000 егзем плара тих песама да [illegible]е по Србији, ала би то направило узбуну. А [illegible] их конфисковати, и од куд би их конфисковали, кад их је писао министар просвете.

„Али по богу брате, од куд од таквог човека да постане ова[illegible] ужасни измет као што је ево данас Кујунџић?“

Мој се пријатељ лако насмешио. „Чудно је то с Кујунџићем,“ рече. Он је опевао и своју — будућност. Он се фотографисао, изнео је пре 18 година, како ће изгледати данас, па се уједно и осудио. У својој песми „Луткови,“ говори девојци, како се око ње „луткови“ коче, и исмева те лудове, а данас је он највећи лутак у свој Србији, јер се сво „шпира у мидер,“ и бог зна дали се не бели и румени. Иначе је најбоље изрекао Кујунџић под [illegible]м људима“ суд у песми на страни 84. под наслов[illegible]ашћету,“ која гласи овако:

„Свакоме си господару
Ти дворио мило верно,
Лајао му, пред вратима
И клањо се њему смерно.
И увек је теби добро,
По каруцам ти се шећеш,
Нестане ли једног госе
Ти уз другог скачеш, ле[illegible]“

Боже мој како је дивна та [illegible]ма, како је вредна та књига Абердарова. Ако се[illegible]ш много усчита у Србији, може Кујунџић још п[illegible]ти заслужан.

— ом —

Тиса и — петролеум.

Сад већ знамо зашто је Тиса код прегов[illegible]о [illegible]равнању у Бечу, толико запињао око ђумручине на петролеум . . . . Доста ће петролеума требати она лампа, којом ће Тиса идућег века тражити последњег угарског држављанина, који узима кошуљу.

Сумњамо да ће га наћи, ма колико петролеума било у лампи.

„Füg.“

Хвата се за савет.

Отац. Ако хоћеш да будеш сретан и дуговечан, буди умерен. Умерен у [illegible]у, у пићу, у пушењу — једном речи: буди умерен у свему.

Син. Зар баш у свему?

Отац. Јесте, драги сине, буди умерен у свему.

Син. Гилта. Послушаћу те, — јер онда смем бити умерен и у — умерености.

Цвокот зуба.

Болесну Пелу од [illegible]вата стра'
сирома Панта теш[illegible] како зна:
„небој се жено, у[illegible]ћеш доћи ти,
„у паклу има већ [illegible] друга зла!
„А кажу и то да [illegible] цвокот зуба
„вечити тамо; Пелу моју драгу
„не примају, јер њени бели зуби
давно су давно већ о[illegible]шли — к' врагу!“

Др. Казбулбуц.

После [illegible]е.

Збогом Цицероне! — не требаш ми више
Доста сам ја тебе и ти мене требо.
Заклињем се богом и светим Јован[illegible]
„Nunquam tibi liber ego pl[illegible] legebo!“

М. Ј.

Поп Ђука.

Наш поп Ђука
Кад с' захука
— Бим, бом, бом, —
Тад севука,
Сто му мука —
Као гром.

Прати овце
У Карловце,
— И ју ју! —
Да се скрију,
Под мантију
— Герману.

Хоћ[illegible] меда.
Црк[illegible] и неда —
Тас, тас, тас,
Зашт' да носи,
Када проси?
— Црвен пас?

Има плућа,
Нема прућа,
Камо сноп? —
Код сто кућа
Празна црква,
— На што поп?

К.

Попабирчили их Љ. и Ш.

Шта ти је, Петре, што си тако жалостан?

— Како небих био жалостан, кад је моја жена разбила лонац.

— Па то јо[illegible]ије тако велик узрок, да са њега мораш бити тужан; дешава се то и код друге куће, И моја [illegible]чини то по [illegible] — и кад.

— Та јест! Ал' моја жена о моју главу лупа лонце.

„Мој [illegible] — доктор добио орден. Ал' ми је чудо како да и ја не добијем, кад и ја не чиним људима више добра него он.“

„Како вам се допада моје вино?“ — пита крчмар госта.

— „Изгледа ми, да је и грожђе неку улогу играло кад је то вино прављено.“

Госпођу Б., које је муж на самрти лежао, посети њена једна пријатељица.

— Само буди храбра! — рече јој ова. Против смрти нема лека! Он не може више живети, па немој да тужиш-

— И сама видим, да имаш право. Али знаш, да имам слабе живце, па их и најмања маленкост брзо потресе.

— Иди, Маро, рече отац кћери — па размени педесет форинти; најзакше ћеш моћи у кафани.

Мара оде, и после неколико тренутака врати се натраг.

— Кенлер ми није могао да размени већ сам дала једном господину, што је седио поред прозора, он рече, да ће разменути, па онда донети овамо.

— Та ваљда тек ниси била толико луда, да му даш?!

— Небојте се ви, оче, ништа; донеће он зацело; ево ми је и кишобран свој заложио.

И заиста покаже ону кишобран, на који је само једну форинту за оправку требало употребити, па да онда имају свој поштен кишобран за послугу.

Гостољубље и учтивост.

Н. домаћин редом нуди своје госте, да пуше.

— Могу ли вас послужити са једном цигаром — пита комшију с десне стране?

— Хвала; не пушим.

— Врло добра хавана; извол'те! — нуди левог комшију.

— Хвала, и ја не пушим.

Жена његова тихо га опомиње:

— Понуди, за бога, и господина капетана.

— Та зар незнаш, да је он дуванџија!?

Опрезност.

Адвокат својој жени:

— Дражесна моја! Склони све лепо, што се може да спанчи.

— А зашто то?

— Зато, јер ће сад доћи један поштен човек да ми се захвали, што сам га изврсним говором својим избавио од тамнице, што га је чекала за учињену крађу.

Опомена — за времена.

Шумар гостима, који се кренуше у лов по шуми:

— Чувајте се, господо, и гледајте, да се брзо спасете, јер господин гроф хоће да пуца.

И извукао се из белаја.

Један играч у игри очепи неку играчицу тако незграпно да је ова ома цикнула.

— Ињаду вас пута молим, да ми опростите ту — —

— Боме сте ви непажљиви!

— А, за бога, зар сам ја крив, што имате тако малу ногу, да се једва види.

Тад је госпођицу одмах прошао бол.

Искрен адвокат.

— Шта мислите, — запита неки убица свога адвоката, — да ли ће ми се по правди судити.

Не знам вам зацело казти — рече овај највећом искреношћу — јер међу судијама видим двојицу, који су заклети непријатељи вешању.

Из суда.

„За нарушење мира и јавна поретка морам вас осудити или на два дана робије или на 10 форинти, рече судац оптуженоме. Које хоћете?“

— Па добро, — рече овај флегматично, — дајте ми 10 форинти.

Већ назире.

Нећак, улазећи ујаку у собу:

— Добро јутро, драги ујаче!

Ујак са умиљатим осмехом:

— Жао ми је, мили нећаче, ал' сад баш ни крајцаре немам.

Учитељ ђаку:

„Која се животиња највећма привија уз човека?“

Ђак: Пијавица!

„Ваш ми је јако жао господин-колего, што сте тако оболели“ — рече један доктор колеги своме. „Па ко вас лечи?“

— Ја сам, — одговори болесник.

„Но, јесте чули, то је право самоубијство.“

„Како то, Стевике, да тебе отац често туче?“ — запиташе налог Стеву.

— Е, па лепо — одговори он — јер је јачи од мене. Ја опет тучем Стану, јер сам јачи од ње.

Келнер ђаку:

— Ви сте ми прекјуче остали десет новчића дужни.

— Јесте, него знате шта: дајте ми још деведесет, па ће бити равно форинта.

„Шта мислиш, ала би то и била велика невоља, да ти нешто жена одбегне.

„Ух, ух, грозно ми је и да помислим на то. Ваљда би умрло од радости!“

— Дошли смо, оче, да се пријавимо, јер хоћемо да се развенчамо.

— Да се развенчате!? Сад после двадесет година свога брачног живота!?

— Но, но двадесет година! Јесте! Па зар писмо доста били заједно!? —

Жена мужу:

— Немој, Ленто, да узимамо велик и пространо стан, него макар и мало мањи, само нек је јефтинији. Треба да штедимо и чувамо новац — не знамо шта ћемо још дочекати.

— Та ћути, богу ти, што да штедиш? Мали је тескобан, а у великом и прост раније ћемо бар бити комотни.

А што се новаца тиче, ту нам је све једно, јер и тако нећемо ни један платити.

— Бадава, поштен си ти човек, Саво! Одржао си реч! Израдио си да ме Милче, моје слатко Милче опет љуби; а Костије већ окренула леђа. Па како си молимте, постигао то?

— Па лепо; само сам јој прочитао твоје песме.

— Но? —

— И казао сам јој, да су Костине.

— Торњај се одатле, шта ту ђоњаш на мојој клупи? — рече кућегазда неком пијаном човеку, што је седио пред његовом кућом на клупи. — Зар ти још незнаш устати!? А?

— Та оно ја би се баш могао усилити па да устанем, али није вредно да се трудим.

— Како то!?

— Па лепо, јер ћу опет пасти на њу.

Најновије.

ПРВА ЧЕТВРТ ЗИМСКИ ПРОЂЕ —
И ПРОЛЕЋЕ ЕВО ДОЂЕ
ДРУГА ЧЕТВРТ ШИРОМ ВИЧЕ:
НЕ МАЛАКШИ, ПРЕТПЛАТНИЧЕ!
МАЛАКШЕШ ЛИ ТИ —
МОРАМО И МИ.

Цена је „Стармалом“ од 1. Априла до краја год. 3. фр. — На једну четврт 1. фор.

Новац се шаље у Н. Сад на

Издавательство „Стармалога“.

Одговори уредништва.

Јови Прекобрда. Хвала! Употребићемо Оно, како је прост дечак надмудрио властелина, уступилисмо уредништву „Невена“, нека се и деца насмеју. — Изволите нам се чешће јављати.

Дикица. Не свиди нам се за штампу; бар не за наш лист.

Сими Л. у Л. Ми се чувамо да никоме не учинимо неправо. Ова се ствар тиче вас, и здраво је страсно описујете, — можда је све тако, али где нам је гаранције, кад вас лично не познајемо, као што не познајемо ни Н. против кога толико „Стрела“ наперисте.

А — мор М. Ове две песмице слабих су ребара. Ода трбуху, можда ће бити боља. Пошљите, пак ћемо видети.

Новије књиге и листови

при послане уредништву на приказ.

Тужна књига. Одисаји родитељског срца. Пјесме Ј. Сундечића и Срце и љубав; пјесме † Пера Ј. Сунденчића. У Загребу. 1885. Тисак дионичке тискаре. Цена(?).

Бој на Косову. Са 12 лепих слика. Издање срп. књижаре Браће М. Поповића. У Н. Саду 1886. Цена 20 нов.

Писма будућој невести. Превод с пољског од Срда. Прештампано из „Браника“ за годину 1886. У Новом Саду, штампарија М. Димитријевића 1886.

Позив на претплату.

Подписана задруга у својој главној скупштини од 19/31. јануара о. г. овластила је свој одбор, да у договору са осталим овостраним добротворним задругама Српкиња покрену један заједнички женски лист, који би поглавито служио за орган свију овостраних задруга Српкиња, те би у првој линији износио на углед рад ових задруга и ширио би мисао, да се овакe задруге у народу нашем што више подижу, а оне подигнуте, да се у радњи својој подстичу и боље снаже. Друга би му цељ била, да доноси чланке, поуке, савете и белешке, што се односе на задатак и позив женскиња као матера, супруга домаћица и чланица свога народа и човечанског друштва.

Овозадружни одбор извршио је жељу и налог своје главне скупштине и позвао на овај заједнички посао све до сад подигнуте овостране добротворне задруге Српкиња, као: у Вршцу, Вел. Кикинди, Вел. Бечкереку, Срп. Бечеју, Белој Цркви, Митровици, Суботици, Сентомашу, Сегедину и Руми и можемо с поносом исказати, да се све ове задруге једнодушно одазвале том племенитом позиву и изјавиле, да ће свом снагом порадити на томе, да се скупљањем претплате и моралном потпором ове идеје очува и осигура опста пак истом листу.

Наслоњени на ту задружну потпору наших сестара, отварамо ево претплату на наш заједнички лист

„Женски Свет“

и позивамо све остале сестре из свију крајева народа нашег, да се ухвате у наше коло у нашу духовну заједницу, па да тако прегнемо заједничком снагом, да нам се народ и подмладак поведе лепшој слави, сретнијој будућности. У нашим је рукама велика снага, јер ми стварамо свет, ми подижемо народе; у нашим се крилу крепи подмладак врлинама, ту се снажи карактером, па онако се и каже: свет је онакав, каквог га ми створимо. Наш је позив дакле узвишен, наш задатак велики и као матера и као супруга, као домаћица и као друштвених чланова, те наша је дужност, да се за свој високи позив достојно спремимо, јер ће се на наше душе, са неудаће, свалити највећи терет а наша ће и највећа дика и слава бити, ако нам деца, ако нам народ, кућа и својта срећна и напредна буду. Ту лепу страну нашег позива држимо, да ће најбоље и најлепше неговати и ширити горњи лист, он ће нас крепити у заједничком раду, он ће нас одушевљавати на посао, он упућивати поуком и саветима на стазу напретка и бољитка нашег и наших ближих. Па с тога молимо све наше сестре и другарице, све пријатеље народа, да се упишу и да купе претплату на овај наш заједнички орган

Лист ће издавати и уређивати наш перовођа и управитељ срп. више девојачке школе госп. *Аркадија Варађанин*, а потпомагаће га у томе сарадњом умољена г. г. Др. Ђорђе Натошевић гл. школ. референт, Стева В Поповић, епарх. школ. референт, Др Илија Огњановић, Др. Милан Јовановић-Батут, Јован Симеоновић-Чокић филозоф, Паја Марковић професор, све перовође појединих сестринских задруга и сви учитељи и учитељице на овдашњој срп. вишој девој. школи; а надамо се, да ће и други родољуби, а особито наше Српкиње, којима је Бог духовна дара и снаге дао, потпомоћи ово наше племенито подузеће, те по својој моралној снази принети по који стручак здраве и свеже поуке за своје сестре.

Лист ће почети излазити на Цвети о. г. а доцније ће сваког првог дана у месецу по ст. кал. излазити на целом табаку у величини „Јавора“ и кошта ће за ову 1886. г. 1 фор. а. вр. или 2 динара у сребру. Новци се у једанпут плаћају у напред и шаљу се, као и рукописи за лист намењени, управо на издавача и уредника г. *Арк. Варађанина.*

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

Молимо дакле све наше листове, да изволу наш позив штампати, а скупљаче и скупљачице умољавамо, да изволу скупљену претплату до Цвети наших послати, па да при том тачно означе имена и презимена уписника, као и место одкуда су и последњу пошту, где је нужно.

До сретна виђења!

У Новоме Саду на Благовести 1886.

Добротворна задруга српкиња новосаткиња.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1886. до од 4. (16.) марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10¾ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ГРДНИ ГУБИТЦИ, што их је велика Лондонска фабрика гвозденог намештаја „Godfrigde Brothers and Comp.“ усљед најновијег пада Глезговске фабрике претрпела, тако су ју потресли, да је решила да фабрику затвори и да свој силни намештај, што је преостао, а који је на свима изложбама одликован златним медаљама, за четврти део фабричне цене сасвим распрода. Ја дакле препоручујем од горње куће код мене налазећих се 400 комада гвоздених кревета (кревети су налик на приложену овде слику) за одрасле (дивно израђено и украс за сваки стан и собу), но нечувено багателној цени од 8 ф. (пре су коштали 32 ф. 50 п.). — Наруџбине се отправљају и појединце, док еспана траје, и то сваки комад особито добар и без недостатка; повац се има унапред послати.

Ф. БУГАЊИ. — F. BUGANYI.

СТОВАРИШТЕ МАШИНА

У БЕЧУ, LANDSTRASSE, KRIEGLERGASSE.

Гвоздени кревети су особито у пролеће и у лето кудикамо бољи од дрвених, јер чувају да се у њих не увуче гад и нечистоћа, много су трајашнији и дају се расклопити. 2—12

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД,

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта,

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.

Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића. 2—6

КО?

хоће да носи добрих, модерних, елегантних и јефтиних одела, нека само оде у прво бечко фабрично стовариште мушког и женског одела **М. НАЈМАНА** из Беча у Н Саду главна улица у Недељковићевој кући. Јер је штета губити време, и обраћати се на другу страну, јер сам ја фабрикант, а не препродавац.

Одликована је моја радња на многим изложбама у Европи за добар и укусан рад. Основана је 1844. г. Фабрика у Бечу (I. Bezirk Fleischmarkt Nr. 16.) Филијала у Новом Саду, Загребу, Фијуми, Београду, Паризу и т. д

ЦЕНОВНИК МУШКОГ ОДЕЛА:

	од	до
Елегантних горњих капута (иберцијера) — — —	9 ф.	15 ф.
Врло финих горњих капута	16 ф.	36 ф.
Одело од вуне — — — —	8 ф.	15 ф.
Одела од вуне врло фина —	18 ф.	36 ф.
Чаашире од штофа модерно сашивене — — —	3 ф.	5 ф.
Чакшире од штофа врло фине	6 ф.	12 ф.
Салонско одело — — —	20 ф.	45 ф.
Горњи капути за свештенике	18 ф	32 ф.
Огртачи за јутро (шлафрок)	10 ф.	25 ф.
Менчикови — — — —	18 ф.	35 ф.
Шестрачив — — — —	25 ф.	35 ф.
Кућни капути и капути за трговину — — — —	6 ф.	9 ф.
Одело за децу од 9—14 год.	6 ф.	18 ф.
Горњи капути за децу (иберцијер) — — — —	7 ф.	12 ф.
Одело за децу од 3—8 год.	3.50	12 ф.

ЗА ЖЕНСКЕ велики избор сваковрсних новитета у конфекцији.

	од	до
Огртача за кишу — — —	5 ф.	14 ф.
Огртача за кишу врло фини	15 ф.	24 ф.
Огртача за шетњу с чипкама	12 ф.	30 ф.
Кратке јакне елегант. и фине	4 ф.	22 ф.
Мантлети и огртачи — —	10 ф.	14 ф.
Мантлети и огртачи врло фини богато накићени са чипкама и шмелцом — —	16 ф.	60 ф.

ЗА ДЕВОЈЧИЦЕ

огртача за кишу и јакна у свакојакој величини и боји, уз јефтину фабричну цену.

За наручбине са стране и за меру, стоји на расположењу велика колекција мустара од правих енглеских, француских и бринских штофова. Наручбине се извршују најбрже и то врло елегантно и трајно.

2—10

М. НАЈМАН.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

Бр. 10. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. априла 1886.

„Стармали“ излази сриједом месечно. Годишња цена 4 ф. — полугодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5. — 2½ динара или еврика. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

МИТИ И ДРАГИЊИ

приликом јубилеја двадесетпетогодишњег глумовања им

Двадесетпет година
Теретни и знојни
Истрајасте јуначки
У просветној војни.

Смело глеј'те у прошлост
Тринавог вам жића;
Дично име кадро је
Три да заружича.

Будућност је будућност,
У њу лете нади;
Уметнику доста је
Ако за њу ради.

Данашњост је сиротна
Ево шта вам дала —
Са свих страна срдачно:
Хвала! Хвала! Хвала!

Уз то, Мито, Драгиње,
Ваљда ништ' не квари,
Што вам руку стискује
Ваш пријатељ стари.

З-І. Ј.

Тро-торо-то.

Ево дочекасмо и страсну или велику недељу. Недеља може бити страсна, а уједно и велика — а да ли могу то бити и људи? О томе сам увек сумњао. Али кад човек добро промућка главом, онда изиђе тај мућак, да се и код људи може спојити страсност са величином.

На пример:

Страсан ловац може бити велики лажов.

Страсан карташ може бити велики „шехфогл“.

Страсан среброљубац може бити велика вуцибатина.

Страсан патријар може бити велики грешник.

Страсан пијанац може бити велика свиња.

Страсан критичар може бити велика незналица.

Страсан владалац може бити велики бунтовник.

Страсан читалац може бити велики мученик.

Страсан баштован може бити велики коров.

Страсан кортеш може бити велики судац.

Страсан курмахер може бити велики буцов.

Страсан Мађар може бити (и врло лако бива) велики жупан. — И т. д. И т. д.

И по томе што је ко страсније могао би бити све већи. Ал ја ипак кад помислим да сам српске мајке син, кад помислим ди смо и како смо, шта смо и колики смо, на чему смо и под чиме смо, шта чекамо и шта нас чека, — ја се ипак не уздам толико у наше страсти, колико се уздам у зауздавање тих страсти. — Јер ако не буде тога уздања, биће уздисања.

Ово ми је тек онако, случајно на ум пало поводом велике недеље, која се зове и страсна. Али сад сам се тек сетио да страсна недеља није добила име од страсти, него од страдања. И сад би требало да избришем све што сам горе написао, па да према томе размишљања своја друкчије удесим. Али писати па брисати, то би било тако исто паметно, као кад ко прими оставку једног министра, па онда томе истом министру повери да склопи нов кабинет. — Но да се вратим на страдање.

Који (на правди) страдају ти још могу бити велики. И Христос је показао величину своју на крсту и на мукама.

Треба умети страдати. (Српски народ страда већ 500 година на канда се још није у томе послу навештио).

Страдање није за то да се људи изгубе, — већ да се нађу. (Т. ј. људи, — јер нељуди и онако умеју да се нађу).

Страдање није за то, да се људи раздеру, него да се приберу.

Страдање није за то, да важи оно што тек испред носа видимо, — већ да видимо колико важимо.

Страдање није за то, да се снаге у лудо троше, већ за то, да се и најмање трошиће снаге. (Т. ј. оне које нису труле и плесниве).

То не треба сметнути с ума. И тако сума сумарум: ја држим, да ми Срби још не умемо лепо и достојанствено страдати, — вешто и јуначки страдати.

Ако даклем желимо да и ми будемо велики, да дође и до нашег ускрса, — онда је пресна потреба да ни у страдању не будемо мали, ниски и суњушни.

Ето до тога сам конца дошао ја у размишљању своме страсне недеље, — а ви сад, ако хоћете, можете конац овај даље напредати.

Т.

У првом пренеразу.

Врло добро знамо да се друштвене болести не лече ћутањем, —

Па ипак, у првом пренеразу свом, и бојећи се да од зла не направимо горе, не знамо ништа паметније, него према несрећној књижици:

НЕКОЛИ „ПРИЈАТЕЉИ МИЛЕТИЋЕВИ“,

заузети најблажи положај, који се замислити даје. А то је ћутање — ако се може и док се може.

Молимо наше пошт. сураднике, да се и они тога придржавају. **Уредник „Стармалог“.**

Шетња по свету.

XXII.

Обичај је, да се о ускрсу деле црвена јаја. Не могу ни ја изостати иза општег обичаја, те по томе морам и ја коме поклонити своје црвено јаје. Немам

ПОДЛИСТАК.

Рецепт од кијавице.

Хумореска.

Дуго и дуго сам мислио откуд води кијавица свој постанак и напослетку сам измишкулирао, да је она свакако масло оног — буди бог снами — „малог.“ — А ви већ знате, да је тај врашки „мали“ — велики обешењак. Хтео да се покаже, да има милостиво „благоволење“ о људима, на куд ће, шта л' ће, него написа окорелом шапом тестаменат, и, осим других својих резулука, остави нам и — кијавицу, ту праву проклетињу наших дана. Е ко да му не рекне на то, да је ума лола, бекар, пуцибатина и све, све, друго! Откуд му само пало у њупу његову, да њу измисли!?

Ал' куни, грди, ружи, „пшуј“ ти њега колико год волеш, све је то бадава. Онет он неће своје дело да опозове. „Наслеђствије“ то његово опет зато расти, цвета и напредује; и на старца и на бабу, и на човека и на жену, и на момка и на девојку, на дете — на све редом подједнако се излива „благодат“ — аратос је! — тог његовог „презента.“ Ушао прави штрк међу све (па и у жене, и ма да оне стоје његовом галантном срцу ближе него људи). С ким се год састанеш, свако ти се то тужи, да има кијавицу, па, за потврду том, почне оно стереотипно цихха! — ци — и — ха! — да ти одере уши. Све то непрестано шмрка и брише се.

Одеш ли у суд, у шпаркасу, у порезно звање, свуд те то чиновници опоро предусрећају. Мараму међу сад на уста, сад на нос, а набреклим те очима гледа преко рамена, као да си баш ти тај, што си им донео ништа друго, него баш саму кијавицу.

А још кад одеш на пијацу! Питаш коју дебелу пиљарицу: „пошто ово, пошто оно?“ — па мораш вазда да чекаш, док се она прво нискија, па тек онда да ти да „отвјет.“ Сретнеш се са дебелим, задригнулим римским фратром, црвену мараму држи на носу (незнаш шта је црвеније: марама ил' нос) јавиш му се, а он киња, киња, па тек кад одмакнеш од њега на читавих десет фати, онда ти се одјави. Идеш тако пијацом даље, замислиш се, занесеш се, и напослетку на све стране чујеш само ци — и ха! — — — — ци — и — и ха! — — — на здравље! на здравље! . . .

По где-где још закрешти који глас:

„Аратос така здравља!“ —

Па још је та кијавица и тако безобразна и налепљива, да по некога тако страсно својим загрљајем стегне

никога свога, нити има у лепом женском свету и једне душе, која би мене волела, макар што ја многе волим, па с тога, кад се баш морам наметати, наметнућу се новосадском великом жупану Парчетићу, те ћу њему поклонити своје ишарано јаје. Ишарао сам га до душе црвеном и плавом бојом, а бело је остало на другом крају, те је по томе револуционарне српске боје, али то не може ништа сметати, јер Тиса је забранио само српске тробојнице, но још није забранио да човек не сме ни јаја шарати како му воља.

Него питање је, да ли да му дам читаво јаје или само парче јајета? То ће питање можда многима чудновато изгледати, али кад се узме у обзир, да је новосадски жупан само **парче тић**, онда ће ми свако дати за право, што се ја борим, да ли да му дам само парче или пак читаво јаје. Очевидно, да није право, да се парче тићу даде читаво јаје. Хајде да је читав тић, онда би му се „кипирало“ и читаво јаје, но овако, по што је само парче тић, „кипира“ му се само парче јајета, или и читаво, које ипак није читаво и које се на говедарском језику зове — мућак.

Па ипак ћу му дати читаво јаје. На први поглед изгледа то врло недоследно, али у самој ствари није. Јер видите, и то парче тића има великих заслуга по српски народ. Овом ће се да богме многи смејати, али одмах ће увидети, да су на кривом путу.

Ето на нас Србе је била до сад повика, да смо „нелојални“, да нисмо „патриоте“ и да гравитирамо ван земаљских граница, но на велико чудо показало се у истини, да су наши слободоумни органи најжешће патриоте, јер су се својевољно претворили у егзекуторе и силом хоће, да сваки држављанин плати своју порезу. Од овог већег патриотизма не може бити. У Новом Саду чак се својевољно склопио и одбор, који ће грађане гонити, да плаћају своју порезу.

А шта је на то рекао новосадски велики жупан?

Рекао је отприлике: „Охо! Није нужда, да сваки грађанин плати своју порезу и за то не дам том одбору порезне књиге, да би из истих могао дознати, ко није до сад своју порезу платио, те да сироте људе гони, да и своју посљедњу ствар продају или заложе, само да би порезу своју намирили. Не дам, да се сиротиња гули и упропашћује рад државе.“

Сад изволите пресудити, које патриотичнији: да ли они, што су своју порезу часно и поштено исплатили и који хоће и друге да приволу, да то исто учине, или пак они, који то не допуштају? Ја држим, да ће се опште мишљење изразити у корист оних првих и да ће по том баш усљед Парчетићевог поступка Срби проглашени бити као најлојалнији и најпатриотичнији грађани.

И за то је новосадски велики жупан заслужио читаво јаје и ако је само парче тић, а не читав тић, и за то му ја своје црвено-плаво-бело ишарано јаје дајем од свег срца. Нек се бар зна, да и у овом рђавом времену може Србин бесан бити, особито кад се узме у обзир, да нам од сад нико не може пребацити, да нисмо добри и лојални угарски грађани. Шта више, српско-народна слободоумна странка боља је и лојалнија и од самих присталица кикиндског програма, јер у том програму нема ни једне тачке, којом би се присталице обвезале, да на време намире своју државну порезу, до чим је ето српско-народна слободоумна странка гонила читав српски народ, да свој крваво стечени новац носи у порезно звање. Па ни то није некима право! Шта ћемо, кад смо такве судбине, али и то има своју добру страну, јер се сад бар зна, на

да не може ни душом да дахне, него је мора јадник да трпи преко целе године.

Но кажу бабе, (ја још нисам дошао до тог искуства) да је кијавица врло добра; ко њу има, тај је сретан, јер, веле, она има то добро својство, да човека — „чисти!“ Хвала лепо на том њеном „добром“ својству, ал' ево она је код мене отворила сезону, и ја ћу је драговољно — уступити сваком оном, ко се не осећа да је чист, па нека га она — очисти. Само да се ја парасим ње! . . .

Ал' шта су све кијавице на свету?! Шта је и она чукунбаба њина, коју је „мали“ прво измајсторисао, — шта је све то спрам оног славног балабана, што га у поседу свом има баћ-Остоја!? Тричарија и ништа!

Да знате само како сирома баћ-Остоја пати од тог њеног „чистителног“ својства. Сав се јадник усукао. Нит' може честито да једе ни да пије, него тек помало лабрцне и примизгива се. Но све, све, ал' неможе ни да пуши. Како запали лушу, па хоће онако по својој вољи, да који пут ћане — дим уђе у грло, затим у нос — кс! заголица и једно и друго, а у ушима му зазуји, глава му забучи, затим почне кијати, кашљати, да већ избечи очи.

Шта није пробао да се курталише ње, ал све бадава, она никако не попушта. Изређао је све бајалице, ишао је свима врачарама, дао је преврћати траг, ал' све где је ту је. Балабан јачи и јачи.

А баш је могла та суклата њега поштедити. Та и без ње је њему доста; има он и других невоља својих, Откад се зна увек је несретан. Кад је био мали и он се с другом децом верао по дрвима и сувачама. Сва су деца ту сретно пролазила, само је он морао да заглави. Једанпут се више деце пело на неки висок багрен. Остоја је био од прилике у среди круне, а над њим је био несташни Аћа, који је дотле цупк'о и цупк'о док се није омакао и хр! пао, ал' не на земљу већ на Остоју, и сирома Остоја стрмоглави се кроз багренову круну, разбарусао је грање, бодље га свега изгребле, а једна му се забола у око; кад је сасвим дотежао земљиној тежи, запраћака се у некој брљи, и био би се ту и удавио, али га срећом брзо извукоше. Но лево му око за увек оста дрљаво а у падању од страха уши му заглунуле, па је остао и наглув целог века свог. Ни крив ни дужан морао је он да испашта за аћину непажњу, а Аћи није фалило ништа, јер му се капут закачио за неку грану, па се ту мало прољуљао, али се толико копрцао, док се није домашио рукама једне појаче гране, па се онда — испоручио. Па кажите: зар то није права несрећа, патити за туђе грехе!?

Па увек га тако прати несрећа за несрећом. На најравнијем путу он мора да се изврати ако иде на коли, а ако иде пешке мора да се спотакне и падне. Кад ко чека кога у помрчини иза ћошка да му се за шт освети,

*

којој је страни пожртвовање и лојалност и за то је новосадски велики жупан Парче тић заслужио, да му се читаво јаје поклони.

Требао бих и Герману једно јаје дати, али се бојим, да ће ми се осушити рука, па нек му даје, ко му је и до сад давао. А друго, није ни нужно, да га човек обрадује црвеним јајетом, јер он се и тако силно радује, што католици и православни имају уједно ускрс. „Кад можемо ускрс заједно славити — вели, да је он рекао — за што не бисмо онда и у свему другом једнаки били?“ За то се, вели, Герман веома радује, јер ако он још једно десетак година узпатријархује, то ћемо дочекати, да ћемо с католицима и божић у један дан славити.

Но ја о томе нећу ни да мислим, па честитајући православном српском свету ускрс, надам се, да ће стари и нови претплатници о ускрсу и после тог великог празника обрадовати „Стармалог“ не са црвеним јајима, већ са црвеним поштанским упутницама. Срећно и весело дакле! . . .

Милисав.

Уштипци.

Но зашто је сад у Србији тако мало пореских глава? Зато, што се краљ Милан постарао, да последње три године буде мало пореданих, управо одрезаних глава.

* * *

Питали смо Босанце, јели истина да ће им Калаји опет доћи? А добили смо одговор: „Одавна је он већ овде, време би било да изађе.“

* * *

Чудно је ово време. Прво доказују, како Вукашин није убио Уроша, сад доказују да је Вићентије Јовановић био најбољи Архијерej, још мало, па ће неко устати да брани и Вука Бранковића.

* * *

Грци се опет нешто скањују с ратом, као оно грчке младожење с женидбом.

* * *

Народи Угарске провешће бар мирно ускршње празнике. Разишао им се сабор, те сад не морају стрепити, зепсти, ни бојати се, да ће им се на сам Ускрс умешити — горак колач.

* * *

Народно позориште отишло је у Карловце. Сад ће се бар ако ништа друго а оно отворити „саборска дворана“, јер ће се у њој давати представе.

* * *

У „саборској дворани“ представљаће се нов комад за народ: „Лови зеца, док ти је на мети.“ Иначе ће се давати и „Језуита и његов — питомац.“

* * *

Ми за времена опомињемо позоришну управу да комад „Језуита и његов питомац“ не даје у Карловцима, јер су „Језуита и његов питомац“ тамо и сувише познати једва чекају да се тога курталишу.

* * *

Слушам од уредника наших новина, да су 1. априла издали позив на претплату за другу четврт, па слабе вајде. Ја знам зашто је то. Публика је мислила, да се они — као на први април — само мало прошалили и да им у истини није стало до претплате.

Ѳ.

ту мора да наиђе бађ-Остоја, па он сирома извуче. Его сад га стегла кијавица, па никако да попусти. Код других се већ двапут трипут обређала, а код њега као да се запекла. Некоме баба-Комла само једанпут обаје на га одма проће, ал' њему већ трипут бајала, па никакве помоћи, стоји онако као и пре басме. Једном речи: он је несретан па несретан, усуд га баш није са најласкавијом пропратници пустио у свет.

Откад та неман нашла на њега, чисто човек „вантазира.“ Здао се у бригу шта ће и како ће. Алка га његова кћерја, да ће још бити добро, ал' шта јој вреде све њене речи кад он добро не чује, на све натрашке разуме. Кад му она најлепше говори, њему се учини да га ружи; а кад би она баш каткад да га онако мало „пропушује,“ њему дође да кашље или да кија па и опет нечује.

— Ја, жено, мислим, да тај балабан мора да је нико клупче у глави, па то клупче све расти и расти, па ће напослетку да ми притиши мозак поидак ће ваљда и крај бити. А? Шта ти мислиш? Што не говориш!? — О мај, теби је све једно. А виш кад си ти имала улоге, а ја све код тебе, па те дворим, па те разговарам, а ти и не мариш, што ја толико патим. Ти би валда волела, да ја здекнем, па онда да тражиш другог. Па добро добро! Ал' ја ти кажем, жено, да никад више Остоју не нађе, јер — — ци — ци — ци — — и бађ-Остоју у најторжественијем његовом заносу за пребацивања прекиде кијање и кашаљ, које је тако снажно било, да је одма уганло жижак, а перје, што га његова жена баш чешљала све раздувао, и читав се облак подигао од њега Једва се једанпут сталожило паперје, али бађ-Остоја никако да се сасвим умири, него још помало кашљуца.

— „Па за бога човече, шта ћеш да ти говорим, кад ти не могу помоћи!? Ето сам распитивала у свакога, протаракала сам свуда, па нигди писам могла да чујем за какав лек. Мислила сам да си нагазио на што, ал' ето каже Јевра Сапакова да си чист, а њој сам дала белегу па ти је превртала траг.

Бађ-Остоја је био јако замишљен, па ни један глас алкина говора није ударио у доб његова ува, те тако није ни чуо шта она говори.

— „Него кажу“ — настави Алка — „да се сад доселио неки нов господин' мора да је шваба, јер му је име доктор, па вели, да он зна сваштa да лечи, па иди томе доктору, можда — —

— Та муку му — трже се на то бађ-Остоја и продере се — ти ћеш још да ми се и прдачиш! Алка, не збијај шалу, јер ће бити вашара. Какав ора?! Валда ћеш баш да одгризем прст оној вештици! Није доста, што сам је уј'о, на сад неможе ништа да ради! Сад ћу ја теби дати ора, само ти много бенетај ту! —

Ћира. Пронео се глас, да Србија тражи нов зајам.

Спира. Чуо сам. Али Гарашанин је опуномоћио „Pester Lloyd“ да изјави, да то није истина.

Ћира. А зар „српска“ влада нема у Србији српских листова? — Та ди јој је бар „Видело.“

Спира. Та знаш „Видело“ је дотле дотерало, да му нико не верује.

Ћира. Ја не знам колико се „Лојду“ до сад веровало. Али ако је сад постао званичним органом Гарашановим, онда му се, богме, неће веровати ни кад истину каже.

Ћира. Ја не знам за што је морало бити то титрање краља Милана са Ристићем, или управо са огромном већином српског народа. То не разумем.

Спира. Чудим се да ти то не разумеш. Јер то је сасвим хандграјфлих.

Пуслице.

⊙ Ако је истина да су се у Србији споразумели либерали и радикали, то јест да су се управо слили у једну партају — онда ни ову ни ону Сливницу нећемо бележити са црним, него са златним словима.

□. Ми се радујемо што ће се одсада и у Црној Гори носити врбица. Не толико због врбице, колико због оне лепе песме: „општеје васкресеније“.

⊛ Фра-Грга се здраво радује, што је Фра-Насовић отишао у Рим.

🔥 Кад је у Стрији букнуо пожар, за тили часак сва је изгорела. Изгореле и шприце, којима се гаси; а људи мешто да помажу, свако је себи грабио. (Ау Стријо, да чудне судбине!)

⁂ Између кнеза Николе и краља Милана знамо доста разлика. Али ја ћу да приведем још једну: кнез Никола пише драме, — а краљ Милан прави — комедије.

☧ Даклем министар Абердар је повратио Гершића на професорску столицу. То је лепо. А још би леп те било да је то учинио министар Гершић са Абердаром.

△ Према новом закону о ландштурму Стармали се радује што је Стармали. По старости могли би га још узети у војнике, али ваљда ће га пропустити што је мали.

Софистично обећање.

„У Каносу нећу ићи!“
Тим се Бисмарк давно дичи.

Што је рек'о, одрж'о је, —
Даклем живио!
У Каносу није отш'о
Већ — одмилио. („Р“)

Баћ-Остоја је разумео да му је жена казала, да опет проба да узима од баба-Комле онаки ора, што га она намаже неким зачином, па пружа болеснику у уста, да га трипут обзине, па то га је тако јако разбеснило; јер баба-Комла је већ радила то са њиме. Стисла тако намазану орову језгру са палцем и кажипрстом, па пружила баћ-Остоји, да обзине то једанпут, двапут. Кад трећи пут обзине, онда по басми треба да стисне ора зубима, па да га у затвореним устима, т. ј. да склопи усне, поједе, а док он једе, баба-Комла опет би имала да баје од „зла часа“. Пружи баба-Комла ора, да га баћ-Остоја и трећи пут обзине, ал' овај је тако брзо склопио своје снажне вилице, да баба-Комла немога ни са својим прстима утећи и тако је баћ-Остоја баш добро угризе за прсте, да је јаукала и онда одма — себи обајала од „зла часа“. Ал' баћ-Остоја се тако згадио, које на тај гадни зачин, које на то, што је осетио на зубима и мало баба-Комлине крви, и била би баба-Комла и гори „час“ дочекала, само да није — стругнула.

О овом, мислио је баћ-Остоја, да његова Алка говори, јер њена предпоследња реч „доктора“ бащ заиста има тако врашки свршетак, да наглуво уво може чути од ње само оно дерно „— ора“. што је ето, и баћ-Остоја показао, да уме тако да чује, па се с правом онако јако разједио; јер и он, као човек, не може тек бити изузетак, па да воле, да му се оно спомиње што није по њега добро испало, као што нико не воле, да се о њему ружно говори.

Но из те његове јарости трже га његова Алка, која после сама плану, па приђе њему ближе и испречи се на њ!

— Ко ће се у ђавола с тобом што паметно диванити кад ти све унатрашке чујеш!? Све се тужиш. да нећу да говорим с тобом, а откуд' ћу и да говорим, кад што-год ја кажем, ти разумеш, да на друго иде. Што седиш на ушима, па не слушаш боље шта ти се говори!? И, у праведном гњеву своме поче Алка трескати и бацати све што јој паде шака. Није овамо-онамо, него се баш озбиљно наљутила.

Баћ-Остоја устукну за кратко време.

— Па што се одма тако љутиш? Можда сам и валио ал' ти опрости. Та знаш, да ја нисам крив, што она није боље чувала своје прсте, па јој онда неби ништа валило. (знате, и баћ-Остоја је као и други људи: прави барут; страшно хукне и букне, али се ома утиша, како види да и његово ребро оће мало да се размаџари. Та, за бога, кад су сви људи таки, не може ни он ваљда бити изузетак.)

(Наставиће се.)

Ђука. „Знаш ли да су у Србији расписани скупштински избори?“

Шука. „Знам“.

Ђука. „Кажу да је већ изашло у Званичним новинама.“

Шука. Може бити и то. Ал ја сам чуо да су тамо отпочела нова хапшења, па сам одмах помислио: „Аха, мора да ће скоро бити избори.“

Ђука. Имаш право. Поред званичних новина и то је „сигуран знак“.

Ѳ.

Ђука. Чудан ти је тај „Стармали.“ Признаје да нешто не ваља, па ипак оће о томе да ћути.

Шука. Хеј, море! Да га нису подмитили.

Ђука. Али ко?

Шука. Та већ ако су га подмитили, онда су га морали подмитити и ови и они. Јер он се са ћутањем својим некако гура у среду.

Ђука. Знаш шта. Мени се чини да би „Стармали“ волео, да се све те батине окрену на њега, — макар га и утукле. Само да престане кавга тамо, где је мрска и богу и људима.

Ђука. Чујем да ћеду од сад и у Црној Гори носити врбицу. А то тамо до сада није био обичај.

Шука. То је лепо. Али ја мислим да у Црној Гори не расте врба, па онда нема ни врбице.

Ђука. Хахаха! Онда ћеду морати носити Машу Врбицу.

Проба пера.

CLXVII.

Попа и учитељ.

Где се попа и учитељ
Не могу да сложе,
Главан им је пос'о
Да се ваздан гложе.

И где год је тако
(Ту се рака копа)
Ил не ваља учитељ,
Из не ваља попа.

Каткад бива и то
По големој туги,
Да нит' ваља један,
Нити ваља други.

CLXVIII.

Преки лек.

Где се устав гази
En gros, en detaille,
Не помаже „друга влада“,
Него — „други крај“.

Г—д—к.

Брз лек.

Пре буне ожени се један Аљанин из Падеја. Поред мршавог јунета, оклепана ормана и нешто мало амбуља — прими још и женину стрину, која је била шугава. Није прошло ни две недеље, ал се у кући почеше сви чешати. Из најпре се крили једно од другог, ал кад је шуга отела мах — богме су после на изменце чешали једно друго. Најпосле рече скорожења оцу: бабо! шта ћемо радити, сви смо се ошугали?! Шта наопако?! рече старац, а од кога сте се ошугали? Та одкога смо да смо, не питај већ тражи лека.

Старац погне главу, па хајд комшију да запита. Кад комшија чу од старца — промисли се мало па рече: Тражи дигод од три године старо сало, па сад као што нам долази елики впетак намажите се сви, после сваке године на тај исти дан, и то за седам година у застопце се мажите. Кад се седме године намажете, онда ће те изаћи сви на сред авлије под онај матори дуд. Најпре ко је најстарији нека се чеше о кору, понда сви редом, а међу тим реците трипут: „кад кора с' овог дрвета спала, онда и с' нас шуга.“

Ђ.

Убеђење једног предњозупца.

Он вам нема својих мисли,
он је само жива справа,
он не чује, он не види,
нит' о чему размишљава;
Родио се тек онако,
Не знаш за што, — од дангубе
његово је убеђење:
„Бог да прости предње зубе!“

„Опростите, — с' допуштењем —
ја не жудим међу прве.
нека други за ме мисле,
нек се други за ме крве.
Какав „народ“, какво „мнење“
кад се за то главе губе!
Ја ћу 'вако из прикрајка:
Бог да прости предње зубе!“

„Има људи, који мисле,
Да ће бити већи, бољи,
кад у торбу главе међу,
да угоде туђој вољи:
Који мрзе власт и благо,
А слободу слепо љубе —
ал' ја сам вам мудра зверка:
Бог да прости предње зубе!“

Има људи што гладују
и проводе живот псећи,
а да им је памет моја,
постали би много већи.
Хја, ал' они правде траже
и истину гласно трубе,
А ја сам вам друге ћуди;
Бог да прости предње зубе!“

„Чудних људи, сто му мука,
што по тешком путу броде,
што о своме зноју живе,
а о другом бригу воде!
Па нек скапљу у невољи,
причајући ствари грубе,
ја ћу 'вако све по старом:
Бог да прости предње зубе!“

„Нек уздишу сдобољаци,
као Христос на Голготи!
Нек падају, нека гину,
у тамници у срамоти.
И к'о шта се мене тиче,
што будале главе губе,
Кад су моја леђа мирна?!
Бог да прости предње зубе!“

Ал' почекај, сконци робе,
Проћ' ће и то доба гњило!
Чешаћеш се, јадни брајко,
где те није засврбило!
Бич на крају само пуца,
ситне капи камен дубе,
свршетком се дело краси,
време чуна предње зубе . . .

С. Лукин Лазић.

Учитељ ђаку, који се закасно:

— А што ти, Перо, тако доцкан долазиш у школу?

— Та опростите, молим господине, јер моја мати чула, да су у риту уватили неког лопова, па ме послала да видим, да откуд није мој отац.

(На ригорозуму). Професор. У чему се разликује филозофија кантова од филозофије шопенхауерове?

Ђак. Разликују се — — то јест — — оно управо — — не могу да се изразим.

Професор (срдито). Јесте ли чули, ви ама баш ништа не знате, — па и то тек онако површно.

— Баш си пијаница! Сваку ноћ бекријати, па у зору ћи долазити. Зар те није стид и срам?

— Мани се тога женице, та ја знам да си ти опет мој добричина! Сви кажу да имам анђела у кући!

— Имаш — врага!“

Ђаћа Мија само се томе чуди, како је то: да кроз рупу на беговим чизмама вода — улази, а кроз рупу на крчагу вода излази!? —

Мати удовица двема ћеркама пре поласка на бал:

— Ако вам се ко понуди за мужа, упутите га само мени.

Млађа ћи:

— Е, није него још нешто! Па ваљда да се ти удаш за њега!

Жандар сретне неког вагабунда, па одма извади опис неке кривичне особе и хтеде да тај опис сравњује се вагабундом.

Али га вагабунд предвари:

— Господине жандаре, ви канда тражите неког Јеврема Мургуловог, што има црвену косу као ја.

Жандар чита у опису:

— Јест, јест, баш се тако зове, а има и црвену косу.

— И ћорав је на једно око као и ја.

Жандар чита у опису.

— Јест, тако је.

Па има и ожиљак на десном образу, као ја.

Жандар опет чита даље у опису.

— Јест', јест, баш све је тако.

— Но, тај човек остао је тамо на чарди после мене седећи на клупи.

— Заиста!? Но баш вам фала, што сте ми то рекли

Госпођа ушла у кујну, кад тамо, а код куварице два солдата.

— Шта је то, Роксо, та овде има два солдата!

— Није баш сасвим тако, јер само је овај један регуларан, а онај други је резервиста.

Костош кавецији:

— За овај нах вам нећу ништа платити за прошли месец.

— Шта!? Па тако сте ми и прошлог месеца казали.

— Но! Па зар нисам одржао реч!?

У купатилу лањски познаник једној малој девојчици:

— А с ким си ти, Маро, дошла у купатило?

— Дошла сам с мамом и са Савком, средњом сестром.

— А да где је Сока, твоја најстарија сестра?

— Она је заручена, па каже мама, да није нужно, да сад опет иде у купатило.

Сусетка: Шта то фали, Като, твом господину, кад је већ у седам сати легао?

Слушкиња Ката: Фале му новци и кредит код крчмара.

Послужитељ госи:

— Господине, на пољу чека касапин да види матороr вола.

— Па иди му кажи, да ћу одма изићи.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

— Јеш чуо, Мато, кад ћеш ми већ послати мој црни капут, што сам ти га позајмио, када су сарањивали твог ујака?

— Та драге би ти га воље, брате, послао, ал' морам сад још шест недеља да носим црно.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1886. до
од 4. (16.) марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10¾ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ГРДНИ ГУБИТЦИ, што их је велика Лондонска фабрика гвозденог намештаја „Godrigde Brothers and Comp.“ усљед најновијег нада Глезговске фабрике претрпела, тако су ју потресли, да је решила да фабрику затвори и да свој силни намештај, што је преостао, а који је на свима изложбама одликован златним медаљама, за четврти део фабричне цене сасвим распрода. Ја дакле препоручујем од горње куће код мене налазећих се 400 комада гвозденних кревета (кревети су налик на приложену овде слику) за одрасле (дивно израђено и украс за сваки стан и собу), по нечувено багателној цени од 8 ф. (пре су коштали 32 ф. 50 н.). — Наруџбине се отправљају и појединце, док еспана траје, и то сваки комад особито добар и без недостатка; новац се има унапред послати.

Ф. БУГАЊИ. — F. BUGANYI.
СТОВАРИШТЕ МАШИНА
У БЕЧУ, LANDSTRASSE, KRIEGLERGASSE.

Гвоздени кревети су особито у пролеће и у лето кудикамо бољи од дрвених, јер чувају да се у њих не увуче гад и нечистоћа, много су трајашнији и дају се расклопити. 3—12

ФРАЊЕ ХРИСТОФА
БЛЕШТАВИ
ЛАК ЗА ПОД,

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта,

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.

Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића. 3—6

КО? хоће да носи добрих, модерних, елегантних и јефтиних одела, нека само оде у прво бечко фабрично стовариште мушког и женског одела **М. НАЈМАНА** из Беча у Н. Саду, главна улица у Недељковићевој кући. Јер је штета губити време, и обраћати се на другу страну, јер сам ја фабрикант, а не препродавац.

Одликована је моја радња на многим изложбама у Европи за добар и укусан рад. Основана је 1844. г. Фабрика у Бечу (I. Bezirk Fleischmarkt Nr. 16.) Филијала у Новом Саду, Загребу, Фијуми, Београду, Паризу и т. д.

ЦЕНОВНИК МУШКОГ ОДЕЛА:

	од	до		од	до
Елегантних горњих капута (иберциера) — — —	9 ф.	15 ф.	Огртача за јутро (шлафрок)	10 ф.	25 ф.
Врло финих горњих капута	16 ф.	36 ф.	Менчикови — — — —	18 ф.	35 ф.
Одело од вуне — — — —	8 ф.	15 ф.	Шестрвчив — — — —	25 ф.	35 ф.
Одела од вуне врло фина —	18 ф.	36 ф.	Кућни капути и капути за трговину — — — —	6 ф.	9 ф.
Чакшире од штофа модерно сашивене — — —	3 ф.	5 ф.	Одело за децу од 9—14 год.	6 ф.	18 ф.
Чакшире од штофа врло фине	6 ф.	12 ф.	Горњи капути за децу (иберцијер) — — — —	7 ф.	12 ф.
Салонско одело — — —	20 ф.	45 ф.	Одело за децу од 3—8 год.	3.50	12 ф.
Горњи капути за свештенике	18 ф.	32 ф.			

ЗА ЖЕНСКЕ велики избор сваковрсних новитета у конфекцији.

	од	до		од	до
Огртача за кишу — — —	5 ф.	14 ф.	Мантлети и огртачи — —	10 ф.	14 ф.
Огртача за кишу врло фини	15 ф.	24 ф.	Мантлети и огртачи врло фини богато накићени са чипкама и шмелцом — —	16 ф.	60 ф.
Огртача за шетњу с чипкама	12 ф.	30 ф.			
Кратке јакне елегант. и фине	4 ф.	22 ф.			

ЗА ДЕВОЈЧИЦЕ

огртача за кишу и јакна у свакојакој величини и боји, уз јефтину фабричну цену.

За наручбине са стране и за меру, стоји на расположењу велика колекција мустара од правих енглеских, француских и бринских штофова. Наручбине се извршују најбрже и то врло елегантно и трајно.

3—10

М. НАЈМАН.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

Бр. 11. Год. IX.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. априла 1886.

„Стармали“ излази сриједу месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10, — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 36.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Бирај, бирај, Србијо!

Не чује се ни веска
Од слободне речи,
Само с' чује жалосно
Како сабља звечи.
Скупштина се сазива
— Јер су касе болне —
Бирај, бирај, Србијо,
Људе туђовољне!

Опет прете анисима,
А пси бесно реже —
Ако се ко отима
Нек се брзо веже.
Скупштина се сазива,
Хали треба каше!
Бирај, бирај, Србијо,
Бирај аминаше!

Треба ићи напредно
(То јест туђој мети),
Ко не уме, тога ће
Учит' бајонети.
Скупштина се сазива,
Финанције журе;
Бирај, бирај, Србијо.
Старе креатуре!

Устава се сећају
Да их форма спасе,
А уставност негују
Ка' Божићње прасе.
Скупштина се сазива,
Јер треба динара;
Бирај, бирај, Србијо,
Но жели жандара!

Договору и збору
Загушили право;
Каплар-Нику молују
Око му крвавo.
Скупштина се сазива,
Гаду треба праље;
Бирај, бирај, Србијо,
Слепце и богаље!

Ова моја пропаст,
То су празни звуци.
Али твоја судбина
У твојој је руци.

С.

Шетња по свету.

XXIII.

У седамдесетом правилу светог шестог васионског сабора трулског вели се: „Нека не буде допуштено женама, да у време божанствене литургије говоре.“ Сад ја разбијам главу о том, какво би правило донели свети оци, да су у њихово доба жене издавале новине?

И не само то, него читајући у првом броју „Женског Света“ белешку о том, колико у једној швајцарској лудници има болесника, што су полудели од пића ракије, пива и вина, — мори ме усљед тога непрестано мисао: да ли би се могло израчунати, колико су њих полудели од — женског језика? Па ко зна, докле бих ја разбијао главу с таквим питањима и рачунима, да не добих позив на банкет у Доњој Тузли у нашој Босни поносној.

Но хвала богу, рекох ја, једва једаред и нешто лепо са Балкана. До сад је непрестано реч била о рату, о устанцима и заплетима, а ни један леп глас нам не дође оданде, као да је Босна црни пакао.

Сад се на мах окренуле ствари на боље и уместо обичних црних гласова полетише из Босне поносне — лепе здравице, као да Босна лежи негде између Дебрецина и Кечкемета, где се људи ни не сарањују, а да живи не избаце по неколико „дикција“ — здравица у покој душе умрлога.

Чисто не бих веровао, али сам све сам видео и сам чуо, па морам веровати, хтео не хтео. По што сам позван био, то сам и ја присутан био при банкету, што се држао у Доњој Тузли пре неки дан, кад се онуд отворила жељезница, па сам да богме све видео и чуо.

Министар Калаји је наздравио прво краљу, а после „босанском народу.“ (То је, знате, нова народност, за коју до сад европски научњаци нису ништа знали, док је није г. Калаји пронашао.) Ђенерал Апел је с једном чашом вина наздравио аустријској и угарској влади, аустријском и угарском парламенту, и министру Калају. Види се по краткоћи и компактности здравице да је војник, а можда је и мислио, да сви скупа ни не вреде више од чаше вина, те на што да се „штрапацира“ и да за свашта обашка наздравља и пије? За тим је секциони шеф Мереји наздравио војсци и аустро-угарској штампи, а Јокаји се захваљује и наздравља Калају. Мереји наздравља даље некаквом Вашархељу и Борошу, као корисним Мађарима у Босни. Борош оцет захваљује владиним органима и наздравља Мереју.

Као што се дакле види, здравица је за здравицом падала и весеље је врло бујно текло. Само је то упадало у очи, што нико не устаде, да се министру Калају захвали у име „босанског народа.“ Нит се нађе какав бег Капетановић, нит какав Косановић, нити пак какав фра-Грга, да у име Турака, Срба ил Латина отпоздрави ил наздрави тако светлој господи.

С тога ће ми свако веровати, кад му речем, да се мени чинило, као да сам усред Дебрецина, а не у Доњој Тузли и тек после банкета, кад ми је власт доставила, да сам протеран и да морам окупационо земљиште одмах оставити, онда сам се тек разабрао и уверио, да сам одиста у Босни.

На такву наредбу нисам могао друго шта учинити, него држати се филистарске пословице: „паметнији попушта“, па узети штап у руке и поћи на границу, а путем сам непрестано певао ону познату песму, која се почиње са: „Из Берлина телеграф нам звучи.“ а свршује се са: „Јуришајте и десно и лево, неће ваше остат, Сарајево!“

Прешавши границу, видео сам, да се и други људи селе из Босне. Шесет мухамеданских душа, шесет истурчених Срба, оставили су тог дана своју отаџбину и одлазе преко Загреба и Трста у Смирну, у малу Азију. А то се селење отпочело одавно и непрестано траје, те ако још дуго буде Калаји свој благослов изливао на Босну, то није далеко време, када ће сва земља опустити, па ће онда непозвани „културтрегери“ моћи голом камењу и хучним рекама проповедати културу. Тако вам је то с аустријском „културом.“ Док се по Доњој Тузли разлежу здравице у славу новог реда, донде се у историји људског живота извршује наопаки процес, т. ј. као што су некад људи бегали из Азије у Европу, тако сад бегају из Европе у Азију, те по томе може се г. Калаји с потпуним правом хвалити, да усред Европе шири азијатску културу. С тога

ПОДЛИСТАК.

Рецепт од кијавице.

Хумореска.

(Настаиак).

Кад је Алка видела, да је својом виком онако с очију збунила баћ-Остоју, и овај се одма примирио, пријала јој је та победа, али се још мало сићила. Ал' је и ово напослетку попусти и она је била у својој старој „ворми“: сталожена и мирна. (Та за бога и она је жена, па кад види, да јој се више не противуречи — што никоја друга њена неволе, како се неби онда умирила! Не може ваљда ни она бити изузетак!)

— Кажу, знаш — поче Алка сад поново, ал' гласније — да је дош'о ники доктор, тако га зову, па кажу, он свашта ома извида, као да руком однесе. Има кажу и неки медицин, па кад то да, то је ваљда ко баб . . . (ту се Алка трже; умало што не рече ко баба Комлин зачин) знаш, кажу, од тог одма прође и највећа болест. Его чујеш од Марте Бардакове и Симке Трзалове, кажу, њина деца патила од урока, а он дао тај медицин, па сад деца красна, здрава и читава. Па ко велим, кад сви кажу, да идеш онда и ти њему, можда ће ти помоћи. Незнам само је л' наше вере, можда је и пулгер, ал' већ чућеш ти то од господарчета, (тако још ко нова млада прозвала Алка Остојиног брата Јовицу) знаш, да он свашта зна, и ома све разбере: а познаје се и с многи пулгери, па можда је већ и шњиме био у бирцу.

До то доба није било у том месту лечника, дакле није чудо, што Алка још није чула то „име“ „доктор“, и што незна, какве је нације: ил' је пулгер ил' Србин.

Баћ-Остоја зевну један дугачак зев.

— „Та само да ми помогне, па не брани: ма ко био. Знаш, да ми је већ догрдило дан на дан да се овако патим. Већ оће очи да ми искоче. — Из ових баћ-остојевих речи види се, да је сад разумео, што му је Алка говорила, јер она је сад по други пут већма викала. „Па“ — настави он — иди питај Јовицу, ди седи тај, како кажеш да се зове“.

Јовица је имао своју кућу одма у другом преком сокаку од Остоје. Он је био налепа и ницао је и тамо, где се не сеје; турао се и туткао и тамо, где му није место. Па зато је и казала Алка свом Остоји, да ће „господарче“ зацело знати, шта је, и ди седи тај доктор, и да је можда већ се упозно шњиме.

Алка се одма повеже, и оде Јовици, да се распита. Нађе га код куће, и он је, на питање њено, упути, где ће га наћи. Алка затим дође кући, где ју баћ-Остоја нестрпељиво ишчекивао, па му каже, шта је чула од Јовице.

— Вели, да седи преко пута од попе, ома друга кућа од Симе Муштерије, и каже, да се већ позн'о шњиме; само ти иди, каже, он ће те зацело извидати.

се немојте нимало чудити, ако та „култура“ и мене отера у Азију, те идућу „шетњу“ оданде добијете.

Милисав.

„У свету брале нема љубави.“ — Немојте мислити да сам заљубљен кад овако почињем, јер ја не говорим овде о песничкој љубави, него о љубави према — ближњему. И кад промотрим моје ближње, чисто бих рекао: далеко им лепа кућа.

Чисто ме језа хвата, да одем ма куд у шетњу. У Србију је најбоље не отићи, јер се тамо спремају за изборе, па ништ лакше но да човека затворе. Иначе се може десити да краљ прими поново оставку Гарашанинову, па тек после 14 дана да му каже: „остани и опет“, а ја онда за то време чекајући промену да изгубим толико времена.

Ако шетам по Угарској могу гдегод између Пеште и Беча срести Германа Анђелића. Може ми се десити и то, да западнем каквом „културферајну“ у руке, па ме ти људи донде неће пустити, докле ми год не нарасту бар мађарски бркови.

У Босни и Херцеговини могу ме натерати да напишем брошуру и похвалим тамошњу управу, јер су те брошуре тако учестале, да насигурно можемо рачунати, е писце тих књига, ноћу хватају по улицама те им силом тискају перо у руке.

У Грчкој би ме могле Европске велесиле силом разоружати јер сад немају друга посла но да бране Турску. У Бугарској би ме опет могли наоружати, да се борим против славенске мисли, а то би било горе но да ме у Грчкој разоружају.

Да одем у Русију, ко зна докле би морао чекати, док бих ту моћну, велику Русију видио на делу; а да одем у Стару Србију, можда бих и сувише брзо видио тамошњу управу на — неделу.

У Галицији није пријатно, јер тамо сад непрестано горе, а на другим местима је можда још — горе.

Под таквим приликама још је најбоље манути се сваке „шетње по свету“, но лепо седити у својој соби, те читати новине. Ето, од кад има у Србији опозицијоних листова има врло занимљивих чланака. Те чланке удешавају три особе. Прво их напише који од уредника, затим полиција избаци из средине или при крају 20—30 реди, а да не остане то место празно, слагачи испуне ту празнину с огласима. И онда ти чланци изгледају овако:

Искрена реч у очи избора.

Ми знамо да су наше новинарске прилике тешке, знамо, да се не може у овим судбоносним данима ни изблизу рећи народу оно, што би му рећи требало.

ИМАМ У МОЈОЈ
НОВОЈ ГВОЖЂАРНИЦИ
ВАЉАНИХ БУДАКА
НА ПРОДАЈУ.

Ј. Стефановић
1—3 Васина улица

Но народ не треба да малакше духом. Баш кад у овим тешким приликама победи, тим ће тек показати своју вредност, своју љубав према отаџбини. Онда ће народ моћи сваком погледати у очи и рећи Европи:

КО ЖЕЛИ КУПИТИ КОЊА
НЕКА СЕ ЈАВИ ДВОРСКОМ КОЊУШАРУ. 1—1

Није требало баћ-Остоји много говорити, и сам се одмах латио спремати, па да иде, да и код тог новајлије опроба срећу. Та ваљда би сирома и на крај света ишао, само да зна, да ће му ко помоћи.

Доктор тај скородошли, као обично по свима српским мањим местима, није био Србин, већ један од оних Шваба, који ни свој језик не умеју као што треба да изговарају, а туђ кад говоре, одма да те грозница ухвати. С рђавим изговором једва је натуцао неколико речи.

Полагачко се поштапао баћ-Остоја, па напослетку приспе и до докторова стана. Уђе унутра и срећом затече овога код куће.

— Помоз' бог, пријатељу! — рече баћ-Остоја, кад се виде пред доктором. Велика ме невоља натерала, па сам дошао да те потражим, да ми помогнеш, јер имам тако страшан и велик балабан, да ћу валда морати свиснути, ако ми ма ко не помогне Нит' ту, брате, мож' од њега мирно јести, нит' пити, а пушити ама баш нимало. Већ само кијај па кијај и кашљи, да ти се провали грло.

Доктор је баш писао нешто, па није ни слушао шта баћ-Остоја говори, него се окрене њему, па рече:

— „Чекај пачи мало, сетиш ту пот столицу, сат ћеш ја чути.“

Баћ-Остоји се од речи „столица“ учини, да је ту реч о његовом брату Јовици, па радосно и весело узвикну:

— Јест, јест! Јовица је мој брат. О мај, како си ме само позно по њему! — И баћ-Остоја радосно засука бркове. Та није шала имати тако дичног брата, ког скоро цела вармеђа познаје.

Доктор затим заврши писање, па приђе баћ-Остоји и рече:

— Но, пачи, што полеш?

— „Та баш га не волем, ко ће беду волети? Да знаш ти само, како је тај балабан незгодан, знам, да ме неби пит'о, да л' га волем. Неби ја ни потражио тебе, да га могу да трпим.

Доктор је расејано гледао у њега. Од све те орације није разумео ама баш ништа. Мало га је и једило, што је баћ-Остоја тако сувише слободан, да отвори ту читава разглаголања.

— Поли ту? — па му покаже руком на трбу. Полеш ту? — па онда опет покаже на груди? што полеш?

Баћ-Остоја сад тек увидео, да „пријатељ“ још није разумео шта њему фали.

— „Све ово боле, све, све“ — рече он, па заокружи рукама око главе. Имам балабан!“

— Палан?! Што то палан!?

Доктор је сад жесточије говорио, па је тако баћ-Остоја сватио његова питања.

— „Та“ ја мислим, да је нико клупче, па то клупче све расти, расти, па ће напослетку да ми разнесе главу.

Нека му бог опрости, али је доктор све мање и мање имао појма о дивану баћ-Остојевом. Сад баш ништа није свећао. Још је био нов, па није смео, да накратко поступа са пацијентом, т. ј. да га експедира откуд је и дошао, а нера-

*

Ми још не очајавамо. Још се надамо да ће народ моћи у сваком погледу да надокнади оно, што је изгубљено и да исправи погрешке, које су учињене. Но дабогме, то не може ићи лако. За то се иште пре свега чврста воља и као што рекосмо љубав према народу.

ЈЕДАН ЧАМАЦ ВЕЛИКИ И СИГУРАН КУПУЈЕМ ОДМАХ.

УПИТАТИ У УРЕДНИШВУ ОВОГ ЛИСТА. 2—3

Велики народи који су даље од нас коракнули у култури. . . .“

И сад већ лепо иде чланак до краја. Па зар нису ти чланци занимљиви, па чак и поучни. Одиста јесу. Само је за то нужно двоје, треба знати на ком узапћеном месту треба који оглас метнути, а после, треба знати те огласе и — читати. **Ѳ.**

Уштипци.

Угарски сабор опет је на окупу. За чудо што од то доба многи држављани снивају, да су, с допуштењем, краве, а спрема се неко да их музе.

* * *

Посланик Тушкан је осуђен, јер суд тврди, да није нико ударио бана. Чудновата несрећа! Да је бан ударен, Тушкан не би робовао две године.

* * *

Како изгледа многи би желили, да Тушкан, буде — пушкан, управо упушкан.

* * *

„Пестер Лојд“ тврди, да Русија спрема у Галицији побуну. Дакле не вели читаву буну, но само по бу̂ну, а кад. „П. Лојд“ каже по, онда је то мање него — ништа.

* * *

Може се казати: „Европа неда Грчкој мира.“ А може се казати: „Европи не да Грчкој рата.

* * *

Краљ Милан хтеде да разбије радикале. Тада му световаше Христић: „Поапси господару њихове прваке, а осталима не дај писнути, не дај им листа, па ће се распудити.“ Краљ Милан учини тако и гле, радикална странка оста јака и целокупна. Тада дође Гарашанин и рече краљу: „Не ваља господару што си урадио. Пусти радикалне прваке из тавница а допусти им зборове и листове.“ Краљ Милан учини тако и данас радикални прваци поцепаше странку а по листовима се води дивна распра. И јесу чудни наши српски „прваци.“

* * *

Док је Турска имала војске и снаге ударала је на цео свет. Данас кад је слаба, краљ Милан је бранио од Александра а Европа је брани од Грчке.

* * *

Турци сад слободно могу изменути своје молитве, те се молити богу за кауре. Јер међу каурима има увек плаћених и неплаћених јаничара, који их бране. **Ѳ.**

?

Зашт' је слава Колумбова
добила тако значај леп?
Зато, јер он се први одважи
отићи жив — на други свет!

Др. Казбулбуц.

зуме опет ништа од цела Остојина говора, е, па шта сад да ради! Ћутали су обоје неко време, затим опет узе реч баћ-Остоја:

— Моја Алка каже, да ти имаш неки медицин, па од њега одма мож — — — ци — ци — ци! и баћ-Остоја удари у кијање и кашљање, да је направио у соби читав ветар, и неки ситни папирићи од тог ветра све се дизали горе.

Млатао је и рукама и ногама, хтео је нешто да говори „пријатељу“, ал' како би почео, одма би га све силнији, кашав прекинуо. Као са неким молећим погледима погледао је он доктора, који канда је већ сватио од чега пати баћ-Остоја.

Читаво по часа није се баћ-Остоја у кашљању свом утишао, а кад је након тог времена, већ се почео мало стишавати, доктор га погледао слободнијим погледима, који као да су зборили, да је разумео баћ-Остоју.

— Па сраво полеш то палан, пачи; та тако ту, ту (па покаже на грло, нос, уста, затим на целу главу) тако ху-ху-ху! све полеш.

— „Баш, баш тако. Све ми тако ује у глави, као да иде по њој ајзлибан, или да ко окреће кола са четир коња. Кажем ја! Мора да је то нико клупче у глави. Па оћеш дати мени онај медецин, што каже Алка да си дао оној деци?“

— Ту не медецина, ту само кат оћеш лекниш, сфуче капат и панталон прафиш фртал сат фуспот, онта тфој палан нема.

— „Нуз плот!? Шта то нуз плот?!“

— Кат се сфучиш, па оћеш лекниш, онда тфој нога прафиш фуспот — и доктор некако неправо и нестрпељиво изрече ово.

— „Ал' је зима, пријатељу, па шта ће бити од мене, ако ја вртаљ сата држим ноге нуз плот. Ја ко велим, да то баш неће бити добро.

— Ја то кажеш, сад нема труко ништа. Сад мош ићи кућа, па тако прафи нога што кашем. И доктор седе за свој писаћи ето и настави писање, а баћ-Остоју више и не хтеде да слуша.

Баћ-Остоја је још говорио нешто, али доктор се и не окрете на њ'.

— Па збогом, пријатељу, кад већ нећеш више да диваниш самном. Боме си ти накратко насађен! — и баћ-Остоја оде из докторова стана. Доктору је баћ-остојева посета већ постала несносна, па му ни најмање није било жао, што је отишао.

Баћ-Остоја је ишао кући полагано, а непрестано је мислио: како то може да „бидне“, да га балабан прође, ако држи вртаљ сата ноге нуз плот. С почетка му то није никако ишло у главу, ал' напослетку већ поче помало „дубље“ да мисли, и — гле! лако може бити, да је тако. Та, за бога, ето — то је он већ више пута чуо — и оне, који се смрзну, тару снегом, па тако поврате у живот. Клин клином — назеб ладноћом — измишкулира напослетку баћ-

Ћира. Ej мој, Спиро дакле није вајде, пропашће свет.

Спира. Мани човече, таки лудорија. Зар и ти верујеш у бапске гатке!

Ћира. Нема ту гатке, јер је то жалосна истина. И ако сад свет не пропадне онда не знам кад ће.

Спира. Та говори, човече, шта те је тако ојадило.

Ћира. Ej Босно, Босно! У теби се зачиње узрок смаку света. Узми „Просвјету“ и прочитај „ред службе божије у Сарајеву о васкрсу, па ако се не заплачеш, ниси Србин, ниси православан. У православној цркви, пред српским народом, пред православним вернима читаће се еванђеље и на латинском и на немачком језику. Јеси чуо, Спиро, сад још само митрополит да благослови јеврејски или турски, па онда смо готови.

Ћира Којим се вицом не могу похвалити већина дипломата европских?

Спира. Пра-вицом.

Хладан душ.

Мене крај ње муке подузеле
очи њене памет ми занеле
уста ћуте, не знају ни беле. . . . .
. . . . . а што она тако брзо оде???
— — — носи мени за „разхладу“ — — *воде*!!!

$^{18}/_{8}$ 86. **Др. Казбулбуц.**

Остоја и сад убрза кораке. Никако друкче, него како „пријатељ“ каже.

Алка је чак иза ћошка исшетала пред-а-њ; та једва је жива чекала, да чује, како је био њен Остоја дочекан; какав је тај човек, што даје тај медецин; је ли пулгер или Србин; шта му је казао, можда га већ и извидао и још читаву стотину других питања, што их само може женско љубопитство да створи. Па ко ће онда бити сретнији од ње, кад почне својим другама велеважно да исприча све, све те ствари, које, и ма да су, тако речи, ситнице, ипак ће од све женске публике највећом запетошћу бити саслушана, и бар у неколико ће зајазити кошар њине сеоске и — женске радозналости.

— Шта је за бога, ди си већ, откад те изгледам, да већ оседим. Јеси л' био тамо, јеси га затекао код куће, шта ти је казао, — де говори већ. Знаш да једва чекам да чујем.

Баћ-Остоја, од радости, што је бар мало наде добио, да ће се опростити своје беде и невоље, накривио шубару, па или није чуо, што га жена његова пита, или није хтео, доста да јој није ништа одговорио. Прош'о је поред ње, а да јој је и једну реч рекао; цигурно се човек замислио.

Пројурио је поред ње некако дрско, поносито, а ово понашање његово тако је дубоко дирнуло сироту Алку, да је као укована застала на једном месту, и срце јој се згрчило од једа. Севала је очима, мислиш смождиће све, што јој на догледу.

(Наставиће се.)

Ђука: „Шта сад кажу о рату?“

Шука: „Кажу да Европа неће рата, па ће сваком који се само наоружа одмах објавити рат?“

Ђука: „То се дакле зове: „Европа неће рата! Хм. Да ми ниси казао, ја бих то сасвим друкче мислио.“

Пуслице.

♃. Као што је Христос из мртвих васкрсао Лазара, тако су у Србији васкрсли спомен убијеног Јаковљевића у славу слободних избора.

♄. „Што је до мене, то је моја Домена.“ Таке калембуре праве у себи неке културтрегерске државе. (Калембурима је најприличније место у „Стармалом“; зато и овај уврштујемо овде).

□. Ја све држим да честити Пера Тодоровић још и сад чами у казаматима. А место њега су подметули каквог наличњака његовог, који воли ојачати напредњаке, него окрепити опозицију.

×. Сви батаљони у Србији добили су нове заставе. А старе се мећу у румпелкамеру „традицијоналне политике“ владареве.

♂. Питао ме један пријатељ српскога народа: Да ли ми Срби нисмо таки какви треба да смо, или треба да смо таки, какви нисмо. (Нисам му знао ништа одговорити).

=. Ја не желим Грчку оклеветати; али, да уме оклевати, то је — права истина.

●. Кажу да краљ Милан, кад прочита „Стармали,“ он га згужва, баци и згази. То је сасвим поњатно, кад не може да згужва, баци и згази — Гарашанина.

△. **Питање**. Може ли бити полемике, да се људи не полемају. **Одговор**. Може, — али не у Срба.

П. Даклем, ако нисте знали овако стоји ствар. Српска скупштина има 162 посланика. Четрдесет бира краљ, — а оне друге министри.

✠. Неки веле да је Милетић био у партајској дисциплини „тиран.“ Али данас патимо баш од тирана, што немамо таки тирана.

×. Кад „Наше Доба“ ударе по челу, па му нарасте чворуга, — он мисли да је то рог, па хоће чворугом да боде.

Проба пера.

CLXIX.

Магарац се досетио.

Магарцу је жао било
Што ј' магарац прави,
Што га нико неће
Достојно да слави.

Напокон се сети,
Одлаву му души:
„Том су свему криве
Моје дуге уши.

И он оде хирургу
(Ради свога мира),
Замоли га, да му
Уши оперира.

Подрезат' му уши,
То је било лако, —
Ал онда је магарац
Још'те већма њак'о.

CLXX.

Лепа утеха.

Прошлост је била;
Будућност ће бити;
А садашњост гледи
У те сестре двије,
Па, да с' ш њима наједначи
И она нас — бије.

CLXXI.

Кад би нешто . . .

Кад би с' нешто могло
Од ваздуха живит',
Општем благостању
Морали би с' дивит'.

Није, није тако,
Ја сам рек'о глупо,
Јер онда би с' ваздух
Продавао скупо.

Г—д—и.

Прича о ордену.

Св. Сава је у неку руку зле судбине. Синан паша му је растурио непео, не хајући где ће пасти; краљ Милан је опет основао „орден св. Саве,“ не хајући коме ће га дати.

Сваки човек има пријатеља, па тако и уредник „Нашег Доба.“ И ти његови пријатељи обратише се у Београд влади, молећи је, да поради на томе, да уредник „Нашег Доба“ добије орден Св. Саве. У тој молбеници су навели, како је „Наше Доба“ било једини лист у „бугарском“ Новом Саду, који је бранио за време последњег српско-бугарског рата интерес — Србије. Треба дакле, да се уреднику „Нашег Доба“ изрече неко признање, треба га ободрити да и надаље остане на том „т р н о в и т о м п у т у,“ бранити краља и Србију. И оде таква књига министру просвете, а одонуд у знање „краљевских ордена.“ Тамо су прелистали и прегледали, те видише, да је од овостраних Срба (?) добио орден Св. Саве, Герман Анђелић и Емилијан Радић. Хм, па зашто не би и уредник „Нашег Доба?“

Хм . . . хм . . . Ја не знам докле је дошла та ствар у знању краљевских ордена, не знам јел о горњој молби јављено краљу, тек толико знам, да се нашао неко, да добаци и достави ту ствар у Нови Сад.

У кафани код Јелисавете настаде неко комешање. Неки су веровали ту вест, неки опет неверовали. Па и они који вероваше у то, поцепаше се. Једни су тврдили, да је горња молба позната уреднику Нашег Доба, а други да су то његови пријатељи без његова знања учинили. Еле тамо овамо, дође до опкладе.

Неки шаљивчина узе на се да испита ствар, јер с отвореним питањем, не би нико дознао праву истину. И тада се десило ово: Баш је по подне, управо пред вече, кад дође код Јелисавете уредник Нашег Доба. Дође у своје обично друштво, кад тамо, као да и не примећују, но настављају започети разговор.

„Е види ти молим те, Вједија, како дође до ордена. Тај баш разуме“ — говорио је неки.

Ма није човече то Вједи. Знају они да је он у Пешти. Него ће се то тицати Стеве Вацког“ — рече други.

„Шта, шта то?“ пита уредник „Нашег доба.“

Но нико се не осврте на њега, друштво је разговарало даље. — „Видиш то ће и бити. Стоји доста јасно на куверти „Стева Поповић уредник у Н. Саду. То је његова стара адреса.“

„Та људи божји поче опет неко, зашто ће томе давати орден? Ја и опет тврдим да се тај орден тиче Стеве В. Поповића.“

„Али о чему говорите то?“ пита поново г. Стева Павловић.

„Та био ту писмоноша с писмом, на коме стоји „к а н ц е л а р и ј а к р а љ е в с к и х о р д е н а“ а адресовано је на Стеву Поповића уредник Нови Сад. Не може да нађе такву личност, јер те личности и нема овде.“

Уредник „Нашег Доба“ се променуо. Одмах му сину кроз главу, да су они у Београду погрешили, те место: Стева Павловић уредник Н. Сад, написали Стева Поповић уредник. За њега је било сигурно као двапут два, да је орден стигао. Он се промешкоља мало, окрете говор на другу ствар, па — измаче.

Друштво је прснуло у смеј. Веће сигурности ради уверили су се после, да је уредник „Нашег Доба“ јурио по свој пароши за писмом, па да је напослетку био и на пошти распитујући за писмо из Београда. (Та није шала ако је орден стигао, па да га пошљу натраг.) Из свега тог трчкарања увидише после господа, ко је добио опкладу.

Ето, то вам је истинита прича једног ордена. Да ће тај орден доћи о том не сумњам, јер га је уредник Нашег Доба одиста заслужио.

ом.

Сомборцима.

Молим вас, Сомборци,
Докле ће те тако,
Да се човек не зна
Разабрати лако:

Је ли у вас пало
Мало семе мрско, —
Ил сте можда велико
Огледало српско.

—н—

Мудре изреке.

— Први пут је увек, најдужи. —

— Турнир наших лепотица није ништа друго него „смоковни лист“ — од остраг.

— Има жена, које само за то једу, што при томе морају устима мицати.

— Чудновато: људи су обично онда заједљиви кад немају шта да једу, а жене онда, кад зубе погубе.

— Тешко је држати реч, а још теже језик.

— Баш сам сретан кад ме моја жена пољуби, бар онда за један тренутак ћути.

— У браку чим се почне разрачунавање, онда одмах долази и делење.

— Пред старом женом увек устани, поклони се, па — отиди даље.

— Кад ти је најслађе онда престани — мудровати, и једи док се не заситиш.

— Сећај се да си син (или бар пасторак) домовине; плаћај порез уредно, јер иначе ето ти „ешкуције.“

по немачком **Др. Казб.**

Све има свога узрока.

Писар Јанко има штене,
Иде за њим куд се крене,
А кад дође спрам прозора,
Где станује Теодора,
А он звижди, к'о бојаги,
Да звижданьем штене ваби,
А у ствари зато звижди,
Да кроз прозор Теодора
Баци на њ' га свога зора.

А Тодора на прозору,
Па га брише, па га маже,
А већ сам јој поглед каже,
Да је само зато тамо,
Што ће отуд видет' моћи,
Кад ће Јанко у писарну проћи.

Љ.

Опис једног козмополите.

Име му је — — — — — — српско.
Одело — — — — — — немачко.
Говори — — — — — — француски.
Нос му је — — — — — грчки.
Понашање — — — — — пољско.
Има капу — — — — — черкеску.
Плед — — — — — — шотски.
Бркове суче — — — — — маџарски.
Дуван пуши — — — — — турски.
Има при себи палидраца — — шведска.
Вино пије — — — — — талијанско.
Тој пије — — — — — — руски.
Коња јаше — — — — — аранског.
Револвер има — — — — американски.
Заповеда — — — — — — енглески.
Плаћа — — — — — — цигански.

Фрајла Јулка.

Фрајла Јулка сувише је фина
сто романа у прсте ти знаде,
сад већ чита дела од Дарвина
зна шта сваке животиње раде.
Зна државе, градове и села
зна ти сваке могуће параде,
само не зна — сготовити јела!
(па зар и то још треба да знаде?)

Др. Казбулбуц.

„Ала Лала гужвара.“

Три Молца Лала, Пеша, и Макса као сиромашни људи — увек су заједно ишли у Срем да раде. Пеша као свирац увек је собом носијо и своје гајде. Тако једном њи тројица мртви гладни уђу у једно сремачко село, и одма виде ди из једне куће излазе с великом лармом сватови, који су се били упутили цркви на венчање. Сад наша три радина онако гладни пљуцкајући мислили су како би то сад добро било у сватови се најести и напити. И најпосле договоре се да уђу у кућу од куда су сватови изашли, и ако никако другојачије неби могли до поштена залогаја и бокала вина доћи. — онда нека Пеша гледи да у соби редушама свира, Макса нек води коло, а Лала дотле нека гледи како ће и у што поизвраћати из тепсија гужвачу и печење што у пећки нађе, и с тим онда нек измакне, а они ће после за њим.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

Тако они пљуцкајући и гладећи си бркове уђу унутра, и кад назваше „добар дан“, одма ји окупе нудити ракијом, и позову Пешу да јим свира, и све им је ишло од руке као што су се били договорили. Пеша је свирао у соби, Макса је тако бесно коло водио да би сваки помислио: „Е том баш ништа друго не фали него само оће да се на игра.“ А дотле је у кујни Лала израђивао.

Тако Пеша свирајући уједно је и прислушкивао — већ колико су му гајде допуштале чути — и он чујући како Лала са грналом по пећки здраво клопара, побоја се да и други не чују, те пустивши из уста дулац, и око кола кривећи се (да се нико не сети) подвикивао је да би лала чуо: „Тијо, тијо Лало,“ после мало времена кад ништ у кујни није чуо, и кад је већ мислио да је лала све спаковао, те не могући своју радост прекрити опет је намигујући на Максу у колу подвикивао: „Ала Лала гужвара.“ А после опет кад је мислио да је Лала већ добро парче с гужвачом и печењем измакао, онда у знак свом другу да је задатак извршен и да је време да одлазе — подвикне. „Ала лала путем праши.“ На које Макса пусти се из кола те с Пешом опрости се са сватовима, измакну и наскоро стигну Лалу који је позамашан завежљај носио, и кад дођу у једну шуму, ту седну и освете се гужвачи са сиром и једном печеном ћурку тако да су то после често у Молу приповедали.

Палк—Ђука.

Одговори уредништва.

К. Л. у П. Ући ће, — али не са оним коментаром. Но за то има времена.

„Једном незадовољном.“ Ето видите да није тако као што сте мислили. Ми вас никако не одбијамо, — само ћемо по неке ствари из разних разлога изоставити. Ви зато не губите вољу и јавите нам се чешће.

„Месечина.“ Није за наш подлистак.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме седмоме броју за год. 1886. овај садржај. 1. Орлић, (са насловном сликом). 2. Дедина капа. Од М. — С. 3. Пролетњица, песма. 4. Кинеска деца, од Косте Ђорђевића. 5. Мудре речи, (прибрао Милан Влад. Ђорђевић. 6. Прва песма једног детета, посрбио Ј. Манојловић. 7. Руска бољарска невеста спрема се на венчање, песма (са сликом) од Б. 8. Цванцик. Прича из божићњих успомена, од Љубомира Лотића. 9. Вепар, (са сликом). 10. Гусле, песма од Татомира. 11. Нерад. (Из Франклина). 12. Даштања. 13. Решења даштања. 14. Наша поштица. 15. Новије књиге.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien IX. Porcelangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: **Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.**

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1886. до од 4. (16.) марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10¾ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ГРДНИ ГУБИТЦИ, што их је велика Лондонска фабрика гвозденог намештаја „Godrigde Brothers and Comp.“ услед најновијег пада Глезговске фабрике претрпела, тако су ју потресли, да је решила да фабрику затвори и да свој силни намештај, што је преостао, а који је на свима изложбама одликован златним медаљама, за четврти део фабричне цене сасвим распрода. Ја дакле препоручујем од горње куће код мене налазећих се 400 комада гвоздених кревета (кревети су налик на приложену овде слику) за одрасле (дивно израђено и украс за сваки стан и собу), по нечувено багателној цени од 8 ф. (пре су коштали 32 ф. 50 н.). — Наруџбине се отправљају и појединце, док еспана траје, и то сваки комад особито добар и без недостатка; новац се има унапред послати.

Ф. БУГАЊИ. — F. BUGANYI.

СТОВАРИШТЕ МАШИНА

У БЕЧУ, LANDSTRASSE, KRIEGLERGASSE.

Гвоздени кревети су особито у пролеће и у лето кудикамо бољи од дрвених, јер чувају да се у њих не увуче гад и нечистоћа, много су трајашнији и дају се расклопити. 4—12

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД,

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта,

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.

Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића. 4—6

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

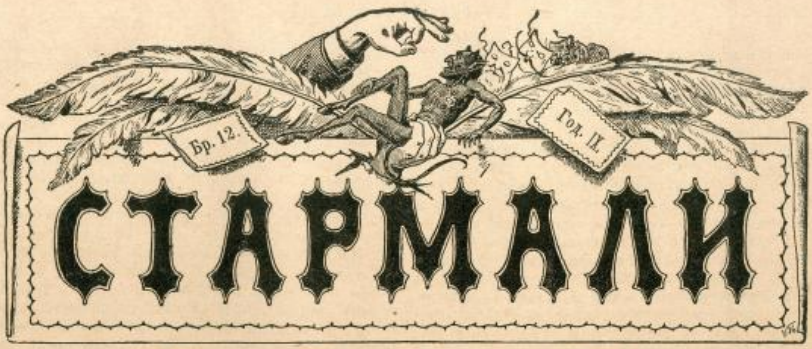

Бр. 12. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 30. априла 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

ИЗ СРБИЈЕ.

(После избора).

Хвала богу! викнули жандари,
Свршило се, макар и неславно.
'Вака посла и така притиска
Нисмо богме произвели давно.

Свршило се! вичу полицаји,
Ни дан ни ноћ не имасмо санка.
Оно с' зове: избори су били, —
Ал у ствари то је била хајка.

И профузи оданули душом,
Падоше им кључеви у крила:
Ваљда ћемо сад имати мира,
Изборна се куга прекужила.

Свршило се најсветије право,
Муклим гласом и „Видело“ каже.
Српска деца у шуме се крећу,
По шумама родитеље траже.

Начелнике мучи грижа, страва,
Писарчиће у сну дави мора,
То је одсев уставнога права,
То је слика слободни избора.

Па ма да је тако (и још црње)
Народ ипак рекао је јасно:
Виделовце не можемо трпет'?
— То је народ изрекао гласно.

То ће чути цела Европа,
Одбијаће с' од брега до брега.
Само Милан можда чути неће, —
Његов оклон од пете врх главе,
Његов прков дебљи је од свега.

Калимегданџија.

Шетња по свету.

XXIV.

Дакле у Загребу је др. Тушкан осуђен на две године робије за то, што бан Хедервари није ударен ни руком ни чизмом. То је да богме са свим у свом реду, али онда да ми је знати, за што су Старчевић и Гржанић осуђени, кад бан није ударен? Једне осуђују, што су бана напали, другог опет осуђују, што бан није ударен, па у тој збрци је тешко простом човеку да се респозна. Чисто му долази, да мора веровати, да су многи у Хрватској ударени мокрим обојком, кад већ нико није ударен ни руком ни чизмом. Или му пак мора доћи, да побегне из земље, у којој се таква чуда догађају, као што је побегао онај простодушан источњак од цивилизованог Европејца. Шетао се т. ј. источњак зими са цивилизованим Европејцем по једној европској вароши. Европејцу су озебле руке, па је почео дувати да их загреје.

„Шта радиш то“ питао га источњак.

„Грејем руке,“ одговори Европејац.

За тим, пошто је већ подне било, одоше у неку гостиону на ручак. Чорба је била врло врела те је Европејац дувао да је расхлади.

„Шта радиш сад?“ питао га источњак.

„Хладим чорбу,“ одговори Европејац.

„Е јесили чуо: из чијих уста излази и вруће и хладно, с таким човеком нећу ни друговати, а камоли заједно јести!“ ускликну источњак, баци кашику и побеже на поље.

Тако је готово и у Хрватској. И тамо излази на једна уста и хладно и вруће, а ко ће се напослетку смрзнути од те хладноће или растопити од те врућине, то ћемо још видети. „Ако бог хоће, може и лопата да пукне и убије зеца,“ рекао је Циганин, па ако бог хоће, могу се и у Хрватској прилике на боље

окренути, те ако се већ мора што хладити и, ваљда ће онда бан Хедервари из Хрватске охладити, па да се тако и тамо једном смири свет.

А томе би било већ крајње време, јер ето и Грчка тек што се није са свим утишала. Новине до душе јављају, да је сад тек настала права опасност, али ја то не верујем, а не верујем с тога, што су посланици страних сила отишли из Атине. Догод су били страни конзули у грчкој престоници, довде је по мом мишљењу непрестано претила опасност, да ће се Грчка и Турска почупати, јер ти конзули, то су баш они прави нарушиоци мира. Можда се и варам, али ја се држим физичког правила и исповедам, да исти узроци производе и исте последице. Тако н. пр. да су страни посланици одмах по пловдивској револуцији отишли из Београда, онда не би дошло до рата између Србије и Бугарске. Да није тада Кевенхилер био у Београду, онда нит би краљ Милан пошао у Софију, нит би кнез Батенберг дошао у Пирот, те по томе прави је узрок српско-бугарског рата то, што посланици страних сила нису благовремено отишли из Београда.

За то ја држим, да је сад тек осигуран мир, по што су посланици страних сила оставили Атину. Сад неће тамо бити више кога, који ће сејати раздор и неслогу, те ако баш и дође до рата, бар се грчки народ неће имати рад чега кајати нит срамотити, као што је случај са српским народом у Србији. Него тешко да ће „грчка мудрост“ допустите, да до крви дође. Грчке су дипломате као и онај комесар, који је спазивши оружане лопове, викао својим момцима: „Држите ме људи, јер ћу их све поубијати,“ во кад га момци од страха оставише и хајдуци склепташе, а он им рече: „Ево, браћо, што имам, да вам дам, а што немам, да ме почекате.“ С тога садања ратоборност грчких дипломата још не значи, да ће неизбежно морати доћи до рата, т. ј. ако се у Ливадији није ништа скувало, а ко ће морати јести из ливадијске кујне, том се не може рећи ни „добар апетит,“ нити „на здравље,“ јер ће му пресести. Но сада се још само кува, те још не може доћи до постављања стола и до једења, а кад једном до тога дође, онда ће бити доста жалања и кајања.

И тако сад само још да добије г. Стева Павло већ орден, наш „једнац“ да постане владиком ма и над Циганима и Германа да се смири, па онда ће европски мир бити осигуран — до прве пријике, а међу тим ће Аустрија по Босни ширити културу и хуманитарност, што ће скорим на најсвечанији начин и доказити, јер ће Аустријска власт ових дана њих седам Бошњака — обесити и то баш у Тузли, где се пре кратког времена онако сјајан банкет приредио!

Да, да! Грб дивашње културе и хуманитарности, то су — вешала! . . .

Милисав.

Уштипци.

У „Застави“ стоји, да је у мађарском селу Елеку одгризао муж жени нос у свађи. И по овоме се види, да увек невини страдају, јер шта је сиромах нос скривио, да због језика тако нађени?

* * *

Архијерејски сабор у Београду изабрао је за упражњену шабачку владичанску столицу три кандидата, али се ни један не хтеде те почасти примити. Усљед тога не може наш калуђер Радић да се доста начуди, како то може бити, да има људи на свету, који неће да су владике.

ПОДЛИСТАК.

Рецепт од кијавице.

Хумореска.

(Наставак).

Стајала је тако неко време, а у тим је из једовитих мисли трже неки познат глас:

— А шта ти радиш ту, Алка? Кога чекаш?

Алка се окрете и виде Јовицу.

— А гле, ти си зар то! Баш добро што си дошао, јер онај опет канда није при себи. Помисли, ја стојим овде, а он прошо поред мене ко поред турског гробља; ни да ме је погледао. Та и цијето своје нази човек боље него он мене. Та пусто, да ни је бар помоз' бог назвао, кад већ друго што није. Ево иде сад самном, па ћеш да видиш, како ћу му да открешем, за то.

— „Та ваљда те је превидео, кад је ушао. Немој опет ти тако она да будеш готова на свађу. Боље му лепо рећи, да те други пут не срамоти тако — рече Јовица некако утешително.

— Знам, знам ја да си и ти такав ко што је и он' Вама мужевима су жене скотови, ал' нека, нека, потражиће он мене. . . и Алка одједном остави Јовицу, па оде проти-вном правцу од своје куће. Тим правцем иде она увек, како се мало споречка са Остојом. Јовица је већ знао, да ће она к своме брату, па се и он упути камо је пошао, т. ј. да чује од Остоје, шта му је доктор казао.

Бах-Остоја је тешким корацима ишао нагло по соби, и тихо је певушао. Сав је био сретан и весео, што му се и по лицу могло познати, јер му сад чело није више било натуштено, а обрве су стајале природно, не више напучене на очи.

— Гле, гле; та ти си баш ништо друкчији сад. Дошо си ми, ко да си пијан — рече му Јовица, који баш сад уђе унутра у собу. Па шта ти је казао доктор, кад си био код њега?

Јовица је већ знао како треба да се са бах-Остојом говори, т. ј. Он је викао и то тако јако, да је знао е бах-Остоја баш сваку реч мора чути. Ал' га јако зачудило, што се бах-Остоја свих његових питања чинио невешт, не одговарајући ни на једно. Он је започетим тактом ишао по соби, па је непрестано певушао.

— Но, баш прао вели Алка, да ти ниси данас при себи. Ето си прошао поред ње, каже, па је ниси ни погледао; она те питала што-шта, а ти јој не рече ни речи. Ето те ја питам, а ти ћутиш; заинтачио си ми по соби, као да си манит. Што не одговараш? Шта ти је казао доктор?

* * *

Министар Тиса издао је наредбу, у којој вели, да беснило међу људима све више отимље маха, те наређује властима, да још оштрије пазе на псе. Министар финансије пак употребио је ту прилику, па вели, кад су људи бесни, онда за то нема бољег лека, него — повишење порезе и дефицит.

* * *

Вршчани су о свом трошку хтели да подигну ђимназију, али то из „државних обзира“ не допушта министар просвете, јер вели: „Није ли вам зар доста, што сам вам дао две лепе наименоване учитељице, него сад хоћете себи на врат да навучете и ружне професоре?“

* * *

У Русији хоће поред женских ђимназија да подигну скорим и женски универзитет, а међу тим у Угарској одгризавају мушки женскињама носове. И то је један доказ више, да је Русија варварска, а Угарска цивилизована земља.

М.

Избори у Србији доказаше, да је краљ умео да изабере најгору владу, а да је влада умела да изабере најгоре чиновнике.

* * *

Напредњаци се хвале да су при скупштинским изборима победили. Но биће пре истина да су — побледили.

* * *

Уредник „Нашег Доба“ добио је одиста орден св. Саве. Само да се то није десило одмах после оног „Стармаловог“ чланка. „Прича о једном ордену,“ много би свечаније изгледало. Овако је та цела ствар по уредника „Н. Д.“ врло трогателна.

Ћира. Добио сам писмо из Београда.

Спира. Па шта ти пишу?

Ћира. Уредник „Нашег Доба“ још није добио орден св. Саве.

Спира. Па знаш шта? Ајде да му нас двојица то израдимо.

Ћира. А како?

Спира. Донде ћемо о томе говорити, док се напредњачкој влади не додија, па сиромашку ту жељу испуни.

Ћира. Добро си се сетио. Испунимо хришћанску дужност према противнику свом. Да видимо како ће нам благодарити.

Ћира. Кажи ти мени, кад би напредњаци избрали Перу Тодоровића за почаснога члана своје партије, — били се он примио?

Спира. Та овејан радикал не може бити члан Гарашанове партије, бар то не може бити године 1886 после христа.

Ћира. Али само почасни члан.

Спира. Е брате, не знам би ли се примио, ал да би тај шпас имао смисла, то стоји.

Пуслице.

△ Избори су свршени. Већина је истесана. Гарашанин вели: волем добити и псовке него батине.

☛ Чујемо да краљ Милан ову скупштину неће

— Зар ти мораш знати свашта! — продера се баћ-Остоја на њ. Казао ми, да — — ал' пре лек био, нег' што ти запит'о. Ово није за казивање, јер неће бити од лека, ако кажем.

— Е, па кад није за казивање, ти не мораш казати; баш те нећу ни молити — и Јовица зграби своју шубару, па срдито залупи вратима и оде.

Баћ-Остоја остао у соби сам. Деце нема, а Алка већ неће доћи вечерас па баш добро, бар ће на миру моћи употребити рецепт за балабан. Да је „она“ код куће, зна баћ-Остоја, да неби било од његова лечења ништа. Па баш зато се онако и понашао са њоме, јер је знао, да је то најлакши начин да се опрости ње. То је за вечерас, а већ сутра ће доћи она и сама. Није то њој првина, да она истим путем тражи регреса за нанешену јој увреду.

Кад, као обично, преноћи ноћ код свог брата, па се зајутра тек изненадно увуче у собу, па ћути, ћути, а баћ-Остоја готов на измирење, тек јој онако у шали рекне: „ето видиш, да ниси ишла Мати“ — тако је име брату јој — „уштедила би труд свој, па се бар неби сад морала враћати“, а Алка га срдито тек погледа испод обрва, које је сасвим навукла на очи, па их онда све мало по мало диже на више, док кроз два-три часа не дођу на одређено место њихово и тад му је Алка већ опростила.

Баћ-Остоја се шетао још мало по соби, па онда узе лушу, напуни је из дуванкесе дуваном, па запали и поче у сву сласт увлачити дим из луше, да је од силне сласти све цвркало у камишу. И попушио је он читаво по луле, а да му је дим икаква квара направио у грлу и у носу. Па се радује баћ-Остоја, радује, се боже, где му сад ништа не смета, да гове страсти, удовољству своме. Ал' није се, сиромах дуго радовао јер уједном га поче грепсти у грлу, и он удари у кашљање, тако силно, да му очи набрекле, а глава као да се све већма шири, да се ваљда распукне. Но још му је најгоре то било, што му се непрестано хтело да кија, а како се он најбоље намести за то, одма му се онда осујети то. Али се није то опет сасвим сталожило, него је опет сваки час почињало, па онда опет престајало. Као да је какав вулкан у носу му, тако је баћ-Остоји изгледало. Па много се дизала и спуштала лава у вулкану том, ударајући о слојеве непробојне, док напослетку већ није их пробила.

Ци — ци — ци — — — ха - ха! — и баћ-Остоја је фактично по три пут кијао у један мах, а у том кијању варирало је силовно кашљање. Помислите само, да је то велика невоља, кад човеку уједанпут дође и да кашље и да кија. Он намисли да једном пусти на вољу, а друго преотме крајину, па — читав рат!

Од силна напора наишао после и јед на баћ-Остоју, а он овоме даде одушке у томе, што је зграбио лушу, па је

отворити са цигаром у руци, јер поред многих мамелука, биће у њој доста и запаљива материјала.

✕ Ове године било је о Ђурђеву снега, — али црне трагове бесних силеџија није могао да покрије.

□ Елем слога велесила одржала је према Грчкој васерпробу. Како би одржали фајерпробу — то је друго питање.

Даклем и Јокаји је био у Тузли. Сад нам може лепо описати како људи у Босни скачу на јарчеву мешину, а кад падну на нос сви им се смеју.

Баварци се једе на свога краља, зато што све зида. Други се опет љуте на скога краља што све руши. — Баш се тима народима не може угодити.

Из Берлина терају Словаке, који продају мишоловке. Сигурно је Бизмарк израдио себи патенат, за правлење мишоловка.

Проба пера.

CLXXII.

У похвалу мушке стране.

Сви су људи „момци“,
Као чврсте стене;
Прави су јунаци
— Док се не ожене.

Сви слободу своју
Тако скупо цене,
Мегданџије храбре су,
— Док се не ожене.

Један, ако треба,
На сто врага с' крене;
Не боје се никог
— Док се не ожене.

Али и у браку
Нађе се јунака,
Тако ј'
То јест' ако ј'
Супружница млака.

CLXXIII.

У похвалу женске стране.

Све су цуре кротке,
Не маре за владу,
Тихе су и благе
— Док се не удаду.

Да су слаба страна
Осећају, знаду;
Повлаче се скромно
— Док се не удаду.

Као љубичица
Крију се у хладу;
Мустра мирољубља
— Док се не удаду.

лупио о под, тако њежно, да се на стотину парчади распрштала.

Ал' није ни ово помогло — кашаљ је све јачи, а кијање све брже и брже бивало. —

На пољу је већ сутон распустио своје кончиће, који се полако ткиваху у провидну светлост, те је ова све више и више губила од своје провидности. Кончићи ти све су брже и брже се уснивали у ту тканину, док напослетку нису постали тако чести, да нису дали гледати кроз себе, а светлост су потисли и на земљи је био мрак.

Као што све, што има почетка, мора и свршетка имати, тако је и с кијањем и кашљем баћ-Остојевим морало да се збуде.

С почетка бесно, силно, па све бешње и силније кашљање и кијање дошло је, а напослетку до врхунца беснила свога, па се онда са те границе све повлачило на ниже, док није већ дошло на оно постоље, са ког се отпочело. Но ни ту се није дуго задржало, јер се напослетку сасвим утишало и баћ-Остоја је већ могао да мало одахне душом.

Осуло се небо звездама, и изгледаше, као да је једно велико село, у ком у свакој кући гори свећа. На пољу је фијукао ветар бесно, мниш, е хоће да домаши чак и до неба, па да оне небесне светиљке све редом погаси. Ал' лакше, ветре, лакше! Немаш ти толико снаге, да се чак и тамо одвитлаш! Зар ти није доста што си ладноћом својом посмрзавао све, да свуд чисто пршти и шкрипи од мраза, силовна и јака!

И који није знао оно физично правило, да ладноћа молекуле скупља све у чвршће, па да се цело тело отуда збегне, сад се могао уверити о томе; јер куд ти се год домакло оком, свугде си виђао ствари све нешто необично мале; па и сам велики и вазда црвени нос сеоског бирташа, који стоји на вратима од биртије и изгледа, хоће ли му доћи који гост, сад је сав помодрио, да се смањио, да онај, ко је његов нос у лето видио, и по овом добио у души представу о лику бирташевом — сад га зацело неби познао. Ни дај боже онај његов лепи, расцветани нос

Ал' није та зима сметала баћ-Остојевим мислима, јер он је био у топлој соби, а мисли опет у још топлијој глави, па су остале у старој ширини својој, јер ладноћа није допрла до њих, па да их стегне, и тако је баћ-Остоја без сметња могао да мисли о рецепту, о начину, како да се курталише балабана.

— Јест, јест, „нуз плот“ ми је он казао, а не нуз зид. Па морам се држати његових речи, ако оћу да се опростим немани ове. Добро, што није ту Алка, а и што нисам Јовици казао за лечење, бар ће се изненадити кад тек уједанпут виде сутра да мирно пушим, а не дражи ме кијање и кашаљ тако је он говорио полугласно.

Затим изађе из собе и уђе у авлију, која је са сока-

Ал се и у браку
Наће миле меко;
Тако ј'
То јест' ако ј'
Муж хајдукли Вељко.

Г—д —н.

Што-но кажу: „и к себи и од себе“.

Чуо сам жалосну вест, да је уредник „Бршљана“ г. Ђорђе Рајковић у . . . броју свога листа убио г. Тону Хаџића тако јако, „да сирома Тона ни о фтором пришествију господњем неће моћи оживити.“

То су ми говорили људи о којима знам, да за новости само оне разбирају, које су пикантне и по мало скандалозне. Ја сам био неверан Тома. Али ипак за то рекох: Дајте ми „Бршљан“, да видим који је то андрак. Јер мене везују старе миле везе и уз „убијеног“ Тону Хаџића, као и уз Брута његовог Ђорђа Рајковића.

Дође ми „Бршљан“. И ја најох што сам тражио.

Умрло је наш незаборављени Јов. Суботић. Он је могао мислити, да ће о његовом опелу бити више слова и беседа, — јер то је и заслужио. Али ипак зато није имао каде, да смрт своју предговести бар на 3—4 дана у напред, како би се говорници на тенане могли спремити. И тако г. Тона Х., може лако бити да није имао ни два-три сата времена, да беседу своју састави.

Е сад је г. Рајковић пронашао, да у беседи г. Тоне има и таких алинеа и фраза, које су, истина сасвим прикладне спомену Јов. Суботића, али нису оригиналне него су позајмљене. И то је тај топуз, којим је Рајковић Хаџића „смлатио, смлавио и у пра сатрео.“

Ја сам уверен да г. Тона ову беседу није за то говорио, да се њоме обесмрти, нити би је уврстио у целокупна дела своја. А и то сви знамо, да је продуктивност и бранна њена у разни људи врло разна. Знамо и то да смртник не може чекати, док му се надгробно слово класичном оригиналношћу исконцептује, допуни, дотера, на чисто препише, па онда опет поправи, изокругли и т. д. а некмоли да се изврши правило: nonum prematur in annum. И за то су надгробна слова кроз толике векове ћутке стекла неко изузетно право, да се не мере баш здраво строго рифом пуне оригиналности, него мерилом другим.

Али коме ја то говорим. Зна то веома добро наш стари књижевник г. Ђ. Рајковић. Та ваљда је бивао кадгод и он у тој прилици, да о чијем опелу што прозбори — — Чекајте, чекајте ја се баш сећам једне прилике.

Пре своји 35 год. умрло је у Новом Саду врло младић Ђура Чакра. Над скрињом покојниковом говорио је (у стиховима) г. Ђорђе Рајковић. Ја сам знао да је та песма била већ негде штампана (првобитно намењена је била некој женскињи, ако се не варам: „Ленки“) Ја сам то знао, па ипак за 35. година о томе писам ником говорио. Та ко би још у надгробним словима тражио пуно савршенство оригиналности! То је чисто и немогућно.

Али кад је г. Рајковић према другима тако строг, онда морадо постати и ја мало благоглаголив.

Но оним писам хтео г. Рајковића да убијем (das delikt steht ja ohnehin schon unter dem Schutze der Verjährung) — те пакости немам, шта више знам да г. Рајковић треба још дуго да поживи на корист наше књижевности, — али то исто мишљење имам и о г. Хаџићу — јер ни њега Рајковић није убио, само

ка баш плотом била заграђена. Ишао је дуго уз тај плот, па га прегледао, а поједине даске у њену дрнусао. Кад је већ са тим разгледањем, био готов, уђе опет у собу свуче се на онда узе неко ћебе, и у кошуљи изађе у авлију, и простре ћебе доле поред плота.

Како је онако врућ у самој кошуљи изишао из собе а зима га ухвати и он поче већ дрхтати. Ал' опет њега ни то не поколеба у намери његовој. Та за бога, већ му досадио балабан, а ено му доктор казао, да дигне ноге нуз плот, па да их држи тако једно четврт сата и онда ће балабан попустити. На сеоском торњу баш откуцао осми час у вече.

Дакле се спусти он на ћебе, подиже ноге у вис, и отабачи их уз плот, као две цепанице. Није дуго остао у стању том, а на целом телу поче да дјејствује оно правило о задњоји; све се жиле почеле грчити, а и вилице се стегле и он поче цвокотати.

Али, на муци се познају јунаци — а бан-Остоја је показо, баш јесте прави јунак, јер са позиције не хтеде утећи, него је чекао истрајно и јуначно, док томе час дође.

Но није му се дало да то мирно чека, јер врата се авлијска нагло отворише, а како је он баш поред врата био отабачен, а и једна му нога баш на овима стајала, то се са позиције своје премете чак на два корака од врата, на којима су блесасто, у најнећеи изненађењу стајали — Јовица и Алка.

— Е, часни те потро, лудо матора! А који те је бес ту наместио — започе Алка, која је прва од изненађења себи дошла.

Бан-Остоја се из садашње незгодне позиције ископрца и управљено стане пред Јовицу и Алку, а и сам не знађаше, шта да ради.

Но Јовица, кад га виде необучена, а он га шчепа, па мало силом, мало милом, и угура га унутра у собу.

Тад уђе за њима и Алка, и сад тек настаде у соби права збрка од чуђења. Јовица и Алка просуше ињаду питања на бан-Остоју, да им разјасни: откуда се нађе на такој великој зими необучен и гологлав у авлији, ал' и стена би ваљда пре проговорила него он. Само што сева очима од једа, а непрестано гуња неразумљиво, усиљавајући се, да се не пода дрхтавици, која је ипак надјачала његово усиљавање.

— Шта је теби, човече јеси л' махнит, ил' си полудио?! — готово у један мах поче и Јовица, а и Алка.

Ал' бан-Остоја се намрштио, па само сева очима, као да муње вибају из њих. Па онда легао у кревет, главу завалио у јастук, а на очи навукао дуњу.

Јовица гурну Алку и пришапне јој, да сед ћути и да „га“ мане врагу, него нека иде, да заложи у пећ, јер

је мало запрашио буздуваном, а то је његова нобл пасија нарочито према Тони Хаџићу.

Ако се злуради противници г. Тоне Хаџића на ово мало покуње, — а ако г. Рајковић бар у себи помисли: боље би било да сам седио с миром — онда сам своју цел постигао.

Апопут.

Писма која је вредно читати, — ма да нас се не тичу*)

I.

На господин барон Ђоко — калфа код г. Н. Н. у Б . . . . . ;

Ти поздрављам да си здрав побратиме.

На твоји милу писму, што си гу на мене пратијо, ја ти лепо казујем фала на тебе, и ти молим да си не срдиш штој ти досад нисум писо, знајеш нисум имо време, све сум сос шпекулација моја, и сос господа велика у друство био, па неси нађи време:

Ја сум био сос Мишу и Томо на једно Ball код Schvenber, и сум имо сви разговор за тебе, што ти неидиш мало у fremt, и видиш како други луди живет, и радит и велико свет на ова земља, како бре, зар није тако, си дошо из твој ковинско град у то варош Б . . . . . и ти ту заборавио и Бог и ђаво, неси маторо бабу бре да седиш од обајле до акшам код ђерђеву и правиш платно ћерћелије, море и скупо време бре несрјеку, зар си санћим не знајиш како су радио наше старо Грку из Мореја велика? кој прво човеку? Грку, кој прво трговац? Грку, који има аспри? Грку, који прво филозофу? опет Грку. Који прави календаре? Грку, који знава како се земла тресе? Грку, који ради сос политика? Грку, Грку и све Грку, су ишло по свет, читало многу книга, а што гу радиш ти? устанио са абаиле прво, и си периш и правиш велико бара по соба и ти псуј госпођо. Једиш, мазеш лица сос помада, и периш зуби сос прашак, идиш у болта и продаваш, а у вече идиш из болта узмиш тутун па у кава па проклето на оно дјаволско билијарум удариш сос мотка кугла на кугла и казиш, Viere gemacht, и изгубиш паре, и у јутру ти боли глава што ти празно џепу. Што си стеко бре код твој газда за 10 годину, дего ми кази, имаш једно пар ципело бело од цвалик, шешир нова мода од плиш, и велико рачун у тефтер, тако се бре неси града капитал за твој старос; несрјеку, океш да идиш без чизму, знај се некјем да ти резалим спред тије луди тамо, аман сам ти побратим ити желим сваку добру, и ти казим да гледиш да дођис код мене у Беч, да пратиш писму на твој баба Ано и оно шерет Аврам да си мани од карта, и дава пари за пут у Беч, и да неидис на Хоргош ко Перо од Гамбец, и велико вода, него да седниш на оно швапско гвоздено кола, што си сипа и тури ватраг од натраг, и узмиш карта III. класа; неси плати млого а стигнес заједно време сос прва класа. И да го ми пратиш абер преко жица, што прави све дрида — дрида; сос музика оћим да ти дочекам, сос баклада, и пукним из пранђија, и градим велико вечеру. Да свидиш бре како ј лепу овди, све куке сос пет бој, и гледат у небо ко Пантеон у Атина, а дукјану бре пуно сос свака марфа, и какој цркву од св. Степан, е ниј тако мошеја у Стамбол, све учено свет, харно пиво, а што убава цури има бре да знајис, и лепо и мислис дај жено од какво фиршт, све у свила и кадифа, идет по тије Kartner strane и си гурат, ка вила бегат очи тамо и тамо, аман ниј тако, а живит од поштена да кирија плаћа: све си прави цигу мигу, и си смеји као лудо

Е сад сум био сос Мишу и оно Микош од Ваљево.

*) Овим писмима уредништво нити је што додало, нити што одузело, само је некоја имена изменило.

видиш, да тај цвокоће, па може још свашта бити од њега“ — заврши он.

Ма колико да је Алка била јогунаста, ипак јој се ту баш није дало да јогунлук одржи победу над сажаљевањем. Одма је изишла на поље и толико је ложила у пећ, да су све гредице пуцале.

Оно истина, да је то мало чудновато, откуд се она смиловала, па и преко обичаја свога дошла од брата јој, а није тамо код њега ноћила. Ал' то је отуд било, што је Јовица отишао по њу, па јој је толико говорио да иде, док напокон није попустила и рекла, да ће ићи, ал' само онда, кад „ен зачми“.

Још ни толико неби била попустила, ал' јој Јовица непрестано говорио како му Остоја нешто сумњив изгледа, па треба да има ко да пази на њега, јер ко зна шта је још он заумио у својој глави. То ју је приволело, дакле, да дође кући. Та није она пошла за Остоју што је морала, већ што га је волела. Па и сад га воли.

Баћ-Остоју сад тек ухватила права дрхтавица кад се соба тако јако загрејала Но он опет не хте то да каже ником, али се то видело по дуњи; наравно — ко није знао да је Остоја под њом, мислио би да дуња сама дркће. И Јовица и Алка видели су и знали су ко је под дуњом, али су непрестано ћутали — прво оно велико изненађење одузело им речи.

— Шта можеш ти Алка, да мислиш на послетку откуд се нашао Остоја на авлијски врати необучен и бос? Вич ја ма колико да мислим, не могу да нађем на то одговора — започе једном Јовица тихо.

— А бог свети да га зна, кад знаш да је тај мој човек мало заошијан. Ваљда му тек није тај доктор казао да тако ради! Шта је хтео на вратима, или да их закључа, или да изађе на поље — ја не могу да будем доста паметна.

— Та није он стајао на вратима, већ је лежао, ено има тамо доле и неко ћебе прострто по земљи. Па баш то је оно, што ми је најчудније, ради чега је онако го и наг на овој великој зими лежао тамо.

— Па баш има тамо ћебе?! — запита Алка некако уплашена и изненађена. — Е, онда, буди бог с нами, дај боже да буде чист посао ш њиме — и затим Алка узе свећу, па позове и Јовицу, да оду до врата, да виде можда ће још што наћи тамо.

Ал' осим ћебета није било ничега другог и сад је тек Алка била у великој бризи и страху.

(Свршиће се.)

У то велико куке се зиват опера, сму платио пенди фиорина за ложа, сму сели на кадифа, а си гори много свећа ка у цркви на св. Никола. А луди много много, и си свират у ћемане лепо; боле како Перо из Чакова, и си дигни бина, и изиђа, много свет и играт, и тако сум мислио сут ангели сос небу из рај код Адам и Еву изиђа много вила сос крила; дјаволи сос рог; аждајо, и певат и играт, е сум гледо и гледо и нисум знао штај то. И си изађимо у 11 сат преко Ring аман много луди идет и си гурат као на панађур у Солун и од тије гас си види ко на бело дану; ја незнајим кад то свет спава, и био сам у механа и сум видо како једет господа сос лево рука, и ја сум пробо, аман ми испадни месо из вилушка. Ја сум требо да идем сос мустра од марфа мој газдо да ватим муштерија по Албанеја, Грчка и Бос на, аман проклето стаје новина писат ej буна и рат у ти је вилајет, и сад си боји и неки да ми пусти, да ми не у биј и узмет тије мустри од марфа и погано свет да ти уби за риту.

Е сад сум ти доста писо већ си га си свеке, и да ми писиш кад океш да дођеш, да ти чекам, и да ми гу на све поздравиш по варош и селу познато, на кир Томо, на др Аћим, Солар, Козак, Гамбец, Плајваз, и све луди мој познато, и јесум твој искрену побратим Кир Петраки највеће калфа код S. K.

Ништа није без узрока.

Млади Кипра зато тако
Свој цилиндар збија јако,
Лепа Јулка да не види,
Па да га се не застиди,
Што виспрена сва му глава —
ћелава.

А Јулчица опет само
Зато носи густи вео,
Да јој слатки, млади Кипра
Ни слутити неби смео,
Како јој је лице здраво —
рапаво —

Љ

Чива изео векслу.

Покојни чика С. био је иначе врло ваљан човек, али је често са чивутима имао посла, мало мало — дај чиво новаца.

Једном ће опет чика С. своме чиви да га замоли за мало бакара. Чива радо дочека птицу, изброји му новаца и — поднесе неку зеланкасту артију да је потпише. Чика С. прими новце, потпише „векслу“ (то је била та зеленкаста артија) опрости се са чивом и оде кући.

Дан по дан, па дође, и дан плаћања. Чива зором куц! куц! на врата. Чика С. онако бунован протре очи, и на његово велико чудо спази свога „кредитора“ већ код кревета. Чика С. запита: шта је Шмило? Шмила изнесе „векслу“ распечи уста, и демонским осмејком поздрави мамурног дужника. Чика С. сети се одма шта је, па и не дочека да „избраник“ изговори, већ рече: опростите, до шестог овог месеца не могу вам платити, и с' отим се окрене дувару. Чива сад тек почне читати: ја морам новац данас имати! мени је новац врло нуждан, давали су ми данас тридесет на стô само да сам имао. Видите молим вас какав сте човек, онда сте казали како први дође да ће те ми зором сами донети, а ето већ шест сати сунце већ изашло, а вама ни бриге. Кажем вам да до шестог немогу платити, па нек је сад доста!

Ал шта ја имам од шестог? ја за први знам, баш оћете да ме убијете с' моје осморо деце.

Е кад је баш тако рече чика С. (па пропусти нешто крупно кроз зубе) скочи из кревета, уђе у другу собу и брзо се врати с' једном празнон чашом у руци и једним покваренним пиштољем па забрави врата на које је Чива ушао. Ди је та вексла? продере се Чика С. Чива прибледи као дувар, и дркћући пружи „векслу“, а чика С. натегне на „Шмилу“ пиштољ и рече: „таки да си полак појео!“ Кад Чива види да шале нема — одере полак и поједе, а чика С. му пружи чашу воде. Кад се овај воде напије, а чика опет напери пиштољ на њега док не прогута и другу половину, па га онда пусти напоље.

Чива оде кући и причека да шести буде, јер је знао, да је чика С. поштен иначе човек само је напрасит.

Кад дође шести, а Чика С. зором своме јуди однесе новце и поштено врати, још га је „Шмила“ молио, да се не срди. Та што ћу се срдити, само кад је теби било на здравље, и с' отим се опрости, а Чива за њим ласкаво: „изволте само кад год треба.“

Некако баш на чивуцки ускрс (Пасху) понестане чика С. опет новаца, а он по своме обичају хајд опет своме Хиршенхаузеру, те заиште опет новаца. Чива радо изброји новце, понда уђе у другу собу, и изнесе један читав „Мацес,“ поднесе чика С. перо и мастило“ да као бајаги на „Мацесу“ напише да му је дужан. А зашто да на овоме пишем? запита Чика С.

Та знате, одговори Чива, ако узморам опет писмено појести, да лакше прогутам.

Ђ.

У пређашња времена било је у Енглеској ретко глумица. Краљ Карло II када је једном на почетак претставе дуго чекати морао, и своју нестрпјеливост управитељу изјаснио, извинио се управитељ: „Да краљица јошт обријана није.“

Два господара шетајући се по панч . . . . . улици у В. дођу до говора како госпођица Н. има дугачак нос. — ћут! рече један другом јер ја видим њезин нос а то је знак да она далеко није. О рече други кад ти тек њен нос видиш могу ја исприповедати док она до нас доспе.

У једној менажерији уђе у кавез гди Хијена бијаше да исту нарани и покаже свету њену кротост, а један

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

шегрт гледињући то, повиче: То није ништа, да је моја мајсторица унутри, не би му саветовао да у кавез уђе.

Учитељ: Кажи ти мени Стево каква је реч Бој?
Стева: Сушно име.
Учитељ: Па добро, кад је у једном броју Бој, да како би ми у вишем бр. рекао?
Стева: (се замисли па брзо рече.) Двобој.

Кад је један Турчин у Алгиру први пут видео једну женску европејку са „кринолином“ повиче: Алах. да луде европејке кад носи кишобран испод хаљина.

Неко приповеда да је гледао лисицу где се на следећи начин од бува треби: Накупи повелико клупче вуне у усти, па се онда полако поче са репом у воду увлачити, буве све навале горе на суво, док не дођу све на клупче, она се онда сасвим у воду загњури и пусти клупче над водом, да одлови. (Леп начин за женски свет).

После резања колача заостане попа на ручак, када се донесе на сто печена гуска, повуди га домаћин да исту трандира, попа засуче рукаве, узе виљушку да је забоде, гуска са тањира омакне а паде на скут попине мантије а одатле под сто на земљу под којем су два новелика гарова лежала, а попа повиче: недај, однесе гаров гуску, ал један баћа одговори: јест лане, кад сам ја на њу с ногом стао.

прибележио **5-Ко.** у Вршцу.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме осмом броју за год. 1886. овај садржај. 1. Под амбрелом, (са насловном сликом). од —h. 2. Звонце, — успомена на врбицу. 3. Растанак, песма од 100 . . н. 4. Косарине љубичице, од Милорада Ј. М. 5. Личанин, студија професора А. Машића, песма (са сликом) од Б. 6. Једно писмо Венијамина Франклина, превео Мил. Хаџи-Вуковић. 7. Немам. . . песма од Милана. 8. Венар, од Браца Беље. 9 Наш пупољак, (цртала Орфелинија.) песма (са сликом) од А. 10. Из бележака једног путника, превео Марко Вујић. 11. Када на те. . . песма од Брана С. 12. Миш, мачка и мишолонка. — Фабула — од Чика Јове. 13. Разноліје. 14. Даштања. 15. Решења даштања, 16. Наша поштица, 17. Новије књиге.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien IX. Porcellangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно са читавом табаком. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: **Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.**

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1886. до
од 4. (16.) марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.
Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10½ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ГРДНИ ГУБИТЦИ, што их је велика Јоинденска фабрика гвоздених намештаја „Sedaville Brothers and Comp.“ услед најновијег пада Флезговске фабрике претрпела, тако су у потреби, да је решила да фабрику затвори и да своју силни намештај, што је преостао, а који је сви ни наложбама одликован златним медаљама, за четврти део фабричне цене сасвим распрода. Ја дакле препоручујем од горње куће код мене налазећих се 400 комада гвоздених кревета (кревети су у сваки стан и собу), по невиђено богателној цени, од 8 ф. (пре су коштали 32 ф. 50 н.). — Нарудбине се отправљају и најодмах, док еспапа траје, и то сваки комад особито добар и без недостатка; новац се нма унапред послати.

Ф. БУГАЊИ. — F. BUGANYI.
СТОВАРИШТЕ МАШИНА
У БЕЧУ, LANDSTRASSE, KRIEGLERGASSE.

Гвоздени кревети су особито у пролеће и у лето пуни каме бедни од дрвених, јер чувају да се у њих не увуче гад и нечистоћа, много су трајнијији и дају се расклопити. 5—12

ФРАЊЕ ХРИСТОФА
БЛЕШТАВИ
ЛАК ЗА ПОД,

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосопствено лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска даје.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта,

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творничар прозор блештавог лака за под.

Стоваришће у Н. Саду код Љ. Стефановића. 5—6

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

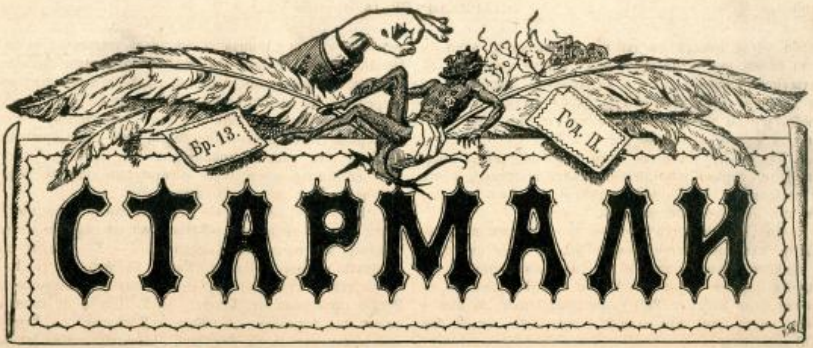

Бр. 13. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. маја 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Телеграфски Bulletin.

Из Београда. После великога труда и напора Мића Гарашанин је заспао. Снева да већина навраћа воду на његову воденицу. Само мирно, тихо! немојте викати, да се не пробуди, пре него што се скупштина састане. Иначе онако бунован могао би побећи, или што опасније урадити.

Ђурковић Павловићу честита,

и овако завршује:

— — — — — — — — — —

— — — — — — — — — —

Ко је им'о микроскоп,
Али онај јачи,
Међу нами двома мог'о ј'
И разлике наћи.

Што год мени прија
То с' и теби „рачи“, —
Ал су неки ипак хтели
И разлике наћи.

Обојица брзи смо
Кад се добро тлачи, —
Ал неки су ипак знали
И разлике наћи.

Мени, ко' и теби
Мио ј' дарак свачи.
Ал су ипак неки смели
И разлике наћи.

Ко нас од сад делит' усхте;
Ти му кажи: csacsi!
Ево овај орден сад нас
Сасвим изједначи.*)

Аћи(м).

*) Ако смем и ја што додати, онда додајем:
Свети Саво, плачи!

Слагач.

Кратке вести.

Наше новине врло често донашају мршаве вести, ал од кратког доба прекраћују нам време и с „кратким вестима.“ Кратко накратко, ја ћу вам писати надугачко о „кратким вестима.“

„Кратке вести“ долазе увек на послетку, али и оне подлежу еванђелској истини, да последњи буду први. Читате н. пр. међу кратким вестима: „Поговара се, да се ту и ту појавила хајдучка чета.“ Сутра дан, нема о томе у „кратким вестима“ ни спомена, али има у „политичком прегледу.“ За 8 дана ето дописа о томе, а за мало, па се пишу читави политички чланци. Враг је готов.

Но као што бивају последњи први, тако се дешава да први буду последњи. По разбукталом новинарству пишу се н. пр. дугачки чланци о каквом предстојећем рату. Пише се и пише се: уредници се већ уморили, а рат се не почиње. Онда обично дописници бране отступницу. Но малакшу и они, и онда „рат“ долази у „политички преглед,“ па напослетку долази „кратка вест“: „Јуче се на париској берзи опет био распрострео глас, да ће бити рата. Чивутска група, која је ту вест протурила, саслужила је том приликом по милијона франака.“ И тим се свршава ствар.

Кад би мене слушали, ја бих био за то, да се целе новине састоје из „кратких вести.“ Прво и прво

не би могли никога на дугачко да хвалимо, а то би било таман као што треба, јер дугачке хвале не заслужујемо никако; друго и друго не би могли никога на дугачко да кудимо, а и то би било таман као што треба, јер ко хоће другога да куди, тај мора друкчије да гуди, а не као ми.

Кад би се увеле све само „кратке вести,“ тада би увеле, управо увенуле би дугачке полемике, а што је најглавније, и ово моје дугачко писање о кратким вестима могло би изостати.

Но „кратке вести“ донеле би и других користи. Н. пр. владини листови јавили би, да ћемо накнадно и ненадно и опет платити 30 милијона форината и с тим би морале престати. Не би имале права да ту кратку вест обуку у 200 реди лажи, тако, да нам је после чисто жао, што славна влада није искала бар 300 милијона.

Но морам признати, да мени кратке вести, како их данас новине доносе, нису доста кратке. Ја питам себе толико пути: „Како би било боже мој, кад ми не би уоште ништа писали? — па долазим до закључка, да би то било добро. Ал кад већ мора бити писања, онда сам зато, да се пише што краће. По оној пословици која вели: „Који се људи не разуму на по пута, ти се неће никако разумети,“ предлажем, да се млоге реченице и кратке вести исписују само у полу. Н. пр. У место: „Краљ Милан је издао указе о отпуштању чиновника“, довољно би било написати само прве четир речи, а последње четир могле би се изоставити. Ја држим да ствар тиме не би ни мало изгубила.

У осталом ово начело кратког писања могло би се још већма усавршити, те држим, да се не би морале чак ни речи потпуно исписивати. Кад би се н. пр. по Анђелићу ударило, те би од њега одвалили само једно слово (не мислим овде оно „божићње слово“ него слово: ћ) онда не би било нужде писати Анђелић, но само анђели. Дакле би мој начин кратког писања стварао чак од Анђелића, анђеле а ја сам пуно уверен, да то ни бог неће моћи учинити.

Напослетку ако вам се овако скраћивање чини претерано, онда нек остане макар само при „кратким вестима“ без даљег скраћивања. Та ви и не знате како се кратке вести лепо читају само кад су лепо поређане. Ево да видите само н. пр.

Кратке вести: — Угарски сабор дозволио је влади искане милијоне. — Овог месеца иселило се из Угарске 90 породица у Америку. — У Пожуну се отровала читава породица. Узрок је, што их је Чивутин кајшар упропастио. — Из вароши Саланова из Русије протерани су Чивути. — У Пешти је изишла књига под насловом: „Слобода у Угарској.“ — Уредник румунског листа Трибине, Пакурар осуђен је на годину дана затвора а уредник „Новог Бича“ на 6 месеци. — У Србији се одмеће народ од зулума у хајдуке. — Др. Стева Павловић добио је орден Св. Саве, што је бранио данашње стање у Србији. Бадава и опет вам кажем, нема преко „кратких вести.“

—ом.

Уштипци.

Један прота је израдио операт „о дотацији свештенства.“ По том операту требали су плаћати поповину: брачни парови, удовци, удовице, свештеници, владике, само проте не. Ово није донео ни један озбиљан политички лист за то, што није нико хтео да отима „Стармалом“ овај „залогај.“

* * *

Герман бежи из Карловаца чим „одбор петнајсторице“ оде тамо. Кад тај лек помаже, онда нек идући сабор у сваком српском месту постави сталан

ПОДЛИСТАК.

Рецепт од кијавице.

Хумореска.

(Свршетак.)

Кад су ушле натраг у собу, а баћ-Остоја се, као у мукама, преврће по кревету.

Дрхтавица се уталожила, ал' сад је дошла јака ватра и он је од те силне ватре и топлоте пао у бунило.

— Што . . . тај каже . . . нису . . . ме . . . ма . . . нули . . . само . . . још . . . мало . . . па . . . па . . . па . . . и он се усправи у кревету, па погледа около. Тако му је био страшан поглед, да се Алка чисто смрзла од страха, а непрестано се крсти и моли богу.

— Ух! ух! Није добро. Видим ја по њему. Гле, гле очи какве су му. Наишао, баш нагазио на што. Да зовемо кога; је л,' шта мислиш? — рече она Јовици. — Баба-Комлу да баје од зла часа ил' попу да чита молитву, а јел'?

— Та стрпи се још мало, да видимо оће л' то прећи. Иди фришко донеси у један чанак ладне воде и крпе, па да му облажемо главу.

И мећали су дуго ладне облоге, и једном баћ-Остоја се утишао у бунилу, па и заспао.

— Но, сад му је већ мало боље — рече Јовица. — Па само га мани сад нека спава, па лези и ти, а ја идем кући.

— Шта! кући!? Ако бога знаш, немој ме остављати саму, јер ћу и ја одма отићи, ма куд било. Још ја не верујем, да је код њега чисто.

И Јовица је морао да пристане, да ноћи код њих. Легао је на банак поред пећи, па одма и заспао. Сирота Алка никако није могла да заспи од бриге, шта је то са њеним Остојом, а кад је прошло једанајст сати, па једно 2—3 сата у таком је страху била, да је мислила, е неће ту ноћ преживети. Све буди, бог с нами, неки нечастиви дуси ишли по соби и на пољу око пенџера, па ударали у пенџере отворизали врата, викали, лармали, да су је све мрави подилазили од страве. Наравно, да је те духове њена узбуђена машта створила!

Једва у зору једном свела је и она очи па заспала. Тако је била уморна, да се никад није будила, док није гран'о дан.

Када се већ једном пробудила, имала је шта видети. Баћ-Остоја заглибио лулу у уста, па није да га дими, него

„одбор петнаестороце,“ шат се тако ослободимо непријатног.

* * *

Већина угарског сабора вотирала је влади 19 милиона. Ал тако је кад мили она.

* * *

Блокада Грчке, то је нека кадa, у којој треба не само Грчка, но и све остале балканске државе да се оперу од помисли, да ће свака за себе моћи нешто постићи.

* * *

Новоизабрана српска скупштина као да ће да погоди где треба. Зато се и стара краљ Милан да је — одгоди.

* * *

У Србији су већ од 5 година постали министри: полицајн, сад постављају професоре за кондуктере, па јели онда чудо што сељаци иду у — хајдуке.

* * *

Боже мој, све кажу да нико не држи с Германом. А ено чак и „Застава“ признаје, да су му четир свештеника честитала — Ускрс. **Ѳ.**

Ћира. Читао сам у „Сарајевском Листу“ о дочеку министра Калаја у Зворнику. Вели се да га је безбројан народ у пркос киши дочекао са одушевљењем.

Спира. Та добро, добро. Али само не знам зашто да пркосе киши. Зар безбројан народ у Босни сме и пркосити.

Ћира. Е та знаш, то је само зато што киша иде с неба. А кад би ишла из Пеште или из Беча онда јој се већ не би смело пркосити.

Ћука: „Чујем да је уредник „Н. Доба“ добио орден Св. Саве. Па знаш ли ти. да ли се носи тај орден на левој или на десној страни?“

Шука: „Не знам ја те ствари. Ал он би требао да носи орден на леђа, јер га је тиме и заслужио, што је „окренуо леђа.“

Француз о Србији.

Један Француз, путник, причао ми је ово: „Долазно сам из Бугарске, а код Радујевца ушао сам у Србију и упутио се сувим у Београд. Можете мислити како се изненадих, кад дознадох, да кондуктер поштанских кола говори француски. Он је свршио и права, био је срески начелник, а влада га је пре три године преместила у кондуктере. Око Кладова наћох кондуктера такође вичног француском, а био је пре професор. Целим сам путем завидно сретној Србији, где су чак и кондуктери овако образовани. Да какна ли је тек она права интелигенција, да какви ли су тек министра?

Кад дођох близу Гроцке, спазих леп водени млин. Чији је то млин? Запитам. — Нашег министар председника, Гарашанина,“ одговори кондуктер, „он је знате пре тога био воденичар.“ Мени је пукло пред очима. Тако дакле! Та кад је у Србији бивши воденичар министар-председник, онда дабогме није чудо, што су правници и професори — кондуктери.“

Ето то ми причаше Француз, а ја немам шта да додам. Како се ради, онако се и напредује.

—ми—

мислиш да се упалило што у соби; тако је задимљено у њој. Откад је већ уранио, па био у дућану, те купио нову дуду!

Сетно се био и синоћњег догађаја т. ј. како су га у послу Јовица и Алка прекинули, и био би и искалио своје срце за то, али није имао на коме; јер Јовица није био ту а Алка је опет у часу његова једа још спавала, а опет је био толико милостив, па није хтео да је буди. Но кад је доцније видео, да нема више балабана, а он од радости сасвим и заборавно на јед. Међутим сретним случајем балабан га у синоћњој ватри прошао, а и поред свег синоћњег бунила, ништа му се горе није догодило, јер још сретнијим случајем, брзо су му прекинули лечење синоћње.

Јовица је у вече рано легао, па се рано и пробудио и отишао кући, да намири коње. Како је свршио послове, а он дошао да види, како је Остоја.

Како је ушао у собу, сусрете се са Остојом, који је с лулом у усти шетао се по соби. Алка је, међутим, још непрестано седила на кревету, а све у првашњем положају своме; видело се на њој да је преплашена. На и сад је чудновато мерила Остоју од главе до пете, и сад јој је сумњив био.

Но како је видела Јовицу, одма се мало ослободила.

А бах-Остоја стаде пред Јовицу, и није му дао да до речи дође, него радосно узвикну:

— Та где, где, Јово! Зар не видиш како сам се промен'о?! Вич сад не кијам и не кашљем више! Па шта ме тако гледиш! Ваљда ти је чудо, ко ме је излечио!? — Плот, плот мој, јест он; да њега не би, оде моја глава, зацело би се распрштала.

— Та бог те убио какав плот?! Откуда да те плот излечи!?

— Јеш чуо; говори ти што-год оћеш, ал' то је истина. Ја само плоту мом имам да захалим, што опет могу да ћанем по који пут из моје слатке луле.

— Та сад ко је да је излечио те, шта се чудиш толико!? Ваљда оћеш да се уречеш, па да ти се опет балабан поврати — упаде већ једном и Алка, која је сад већ увидела, да са њеним Остојом ствари „чисто“ стоје.

— Прегризла ти језик! Што опет спомињеш ту проклету реч! — продера се бах-Остоја, па повуче из луле тако нежно, мислиш, не друго, већ гута дим. А Алка не рече на то ништа; та само кад је „чист“, мисли она.

— Па откуд си ти дошао синоћ под плот? — запита га Јовица.

— Е, откуд, откуд! Но сад ти већ могу казати, јер

Пуслице.

✱. Кад су год били избори, Тиса никад није правио рачун без бирташа. Сад му је Гарашанин показао, да се може правит (рђав) рачун и без бирача.

⊙. Грчке речи свршују се обично на „ос.“ Тако и овај рат, што су га Грци хтели водити али их селе помеше, те тако само новац и време изгубише, — њему још најбоље доликује име ратос.

✱. Шпањолцима се родио краљ. Карлисте и републиканци постараће се да не буде без пелена.

□. Даклем нова пруга у Босни: Тузла — Добој, кад би се то превело на немачки гласило би овако:

„Hierschlecht — Bis zur Schlacht.“

△. Ту је и нова станица: Симин Хан. Али да није тако скупо стала као у Србији: Чедин Hahn.

✱. У Србији су се неки избори држали о поноћи. То је врло паметно. Народ ваља учити да буде у свако доба будан.

=. Карловчани су радосни кад је одбор петнајсторице на окупу — јер онда Анђелић побегне у Даљ. Ала нешто кад би имали још који таки одбор, па да побегне и из Даља.

×. У „Нашем Добу“ доказује се да је последњи нар. сабор био издајица. — То би била крупна реч, кад не би испадала из поганих уста. Овако је само доказ, да се „Наше Доба“ држи за Fachman-а у ствари издајства.

Проба пера.

CLXXIV.

Помисли у себи. . .

Немој се поносит'
Кад те когод хвали.
Помисли у себи. . .
Тај се можда шали.

Кад те когод куди,
Не срди се јако.
Помисли у себи:
Хе, можда је тако.

CLXXV.

Можда.

У одаји мојој
Зујала је мува;
То је била песма,
Да те бог сачува.

Али ме је нечем
Присетила јако —
Можда и ја вама
Зуцам исто тако.

CLXXVI.

Туђе.

Где је туђе небо,
Њива није росна.

сам га се испоручио, — и баћ-Остоја затим на танко исприча како је био код доктора, како га је овај дочекао, како га је и за њега, Јовицу питао (а овај све растио од уживања) и како му је онда казао, да вртаљ сата, у вече кад се свуче, држи дигнуте ноге нуз плот, па како је он то радио синоћ, но није баш могао пун вртаљ сата, јер су га они, Јовица и Алка смели у томе. Све то он њима на танко испричао, и затим им рекао, како му је то заиста и помогло.

— Он ти зар казао да тако радиш!? — гракнуше готово у један мах и Јовица и Алка, погледајући час једно у друго, час у Остоју. А, није он то теби могао казати! рече Јовица.

— Та шта није, кад јесте! — рече баћ-Остоја расрђен. Немој ти мени солити памет, ваљда имам ја уши! (чудо их има). И баћ-Остоја тад удари доказивати, како је паметно њему доктор казао; како се не знам и смрзнуто снегом таре, да зима зиму из тела измами, па како је и из њега у виду дрхтавице, ватре и бунила синоћ — далеко му лепа кућа — онај изишао, јер баћ-Остоја никако не смеде да изрече „балабан,“ да се зар овај не предомисли па опет не поврати.

Ал' опет зато Јовица му никако не хтеде поверавати, да је добро разумео доктора, што је баћ-Остоју довело баш у праву радост. А Алка је вилозофски стајала, па, ко онако чисто је Остоји више вукла; та за бога, ето сад је опет здрав читав, па ваљда тек није прошао сам од себе тај — андрак!

— Ал' трабуњај ти колико год оћеш, ја теби кажем, да је тај доктор паметан човек; да њега није било, оде моја глава! — рече баћ-Остоја са торжествене висине, а и Алка се врпољила, као да је и она тако мислила.

После тога Јовица оде кући, а баћ-Остоја остаде код куће весео и задовољан, вукући снажно плавичасти дим из луше. Па од радости је и неколико пута загрлио и пољубио Алку.

Ал' Јовица није хтео да мирује, док не дозна, шта је управо у ствари, па зато је отишао пред подне у велики бирц, где је баш затекао попу. Одма му исприча цео догађај са Остојом и рече му, да запита доктора, шта је казао Остоји.

Попа се слатко насмејао, и кад је у том дошао доктор на ручак, а он му све то опет исприча, наравно немачким језиком. Јовица је радознало погледао доктора, да му са лица прочита, да ли је баш истина, да је онако казао Остоји. Но није ни он сам знао да схвати, зашто

Где је туђа воља,
Патња није сносна.

Где је туђа кућа,
Ту су јела посна.

Где је туђа мајка
Ту су ђеца босна.

Г—д—н.

Програм.

Многи мисле да ја немам никакав **програм**. Варају се љуто.

Имам га, још колики. Само што се таки програми не изјављују у „Виделу“ већ у „Стармалом“.

Мој је програм: да будућност Србије што пре **ПРОиГРАМ**.

Гарашанин.

Ала је вешта!

„Прођоше наши свати,
сад жено моја мила
признаћу каква снажна
тебе ме дукла сила!

„*Невиност*“ сушта твоја
душу ми, срце веза
ни *голуб* дати нехте
д-ок *брак* нас не савеза!“ . . . .

. . . . . „Ох! знам ја,“ — смеши се она,
какви сте мушки Ви
због таких *ситних ствари*
напустите ме — сви!!!

Др. Казбулбуц.

Либералима и Радикалима у Србији.

Споразум је само онда штетан, ако се у критично време њиме оклева, те се Виделовцима даде маха, да ударе клин у споразум. И онда ће наравно изгледати овако:

СПОР ▽ РАЗУМ.

Ерак и Петак.

Ерак. Даклем добићемо нове банке у вредности 50 новчића Шта мислиш, дали ће нам то какву корист донети?

Петак. Некима извесно. Јер замисли само какког сиротања, који данас нема више капитала од 500.000 фр. тај ће онда уједаред постати милијонар, — а то вели да је лепа ствар.

Ерак. Шта велиш ти о томе ландштурму?

Петак. Та паметни су ти наши министри; ко вели: у војски су нам сами младићи, неуки, голобради, неопробани, али док уђу у њу оне старе баконье, што већ годинама воде рат дан и ноћ са својим „бољим“ половинама, то ће бити војска шта ми радиш.

Ерак. Таква цепаница, тај Аца; па и он мисли да стече своје огњиште.

Петак. Па куд ће цепаница, већ на огњиште.

Др. Казбулбуц.

је доктор поцрвенео, а попа му опет укратко рече, да је господин доктор заборавио за Остоју и шта му је казао; та за бога има он много болесника, а још је непознат, па како да их све упамти.

Јовица је морао да се задовољи са тим одговором, јер немачки није знао, па да разуме докторове речи, ал' опет му је промена на лицу докторовом некако сумњиво изгледала.

После тога је што-шта и он запиткивао доктора, али доктор не хтеде ни оно мало знања из српског језика за одговор њему да употреби, него рече немачки — вртећи при том главом негативно — да не говори српски.

Јовица је био тврдо убеђен, да лечење Остојино није чист посао, али, ма да је кол'ко овом то казао, он га је изгрдио поштено, а доктора у звезде ковао. „Бадава ти бунцаш које шта; ја тог човека никад не могу заборавити“ — рекао би му при том.

Па и јесте он доктору увек остао благодаран. Сваког већег свеца послао му је печеницу: било јагње, прасе ил' ћурка. То није смело да вали. А кад је био на рогљу или у сувачи, свагда је говорио људима да се ману баба-Комле и других лажура — тако се он изражавао за бајалице и врачаре — па нека се држе доктора.

— Ето, вите — говорио би он — како сам ја патио, па никако нисам могао да се излечим, док нисам њега потражио. Нека бог њега поживи, јер он је скинуо са мене неман ону — и затим би бађ-Остоја обично испричао рецепт, који му је доктор „препоручио.“

Слушаоци би његови на то махали главом; поneки је био озбиљан, поneки се смејао, — како ко!

А можда је који у тајности и користио се са тим рецептом! — и то је могуће. Но доста то, да је свакако лепа карактерна црта бађ-Остојина, што тај рецепт свој није ни пред ким затајио, него га је сваком пађенику препоручио, да што пре до „исцеленија“ дође.

Лепо је и то, што је бађ-Остоја остао своме доктору благодаран.

Све је то лепо. Али ја ипак, кад добијем кијавицу нећу дизати ноге уз плот, нити ћу то коме препоручивати.

А знате ли шта је најлепше. Најлепше је то, кад људи за свој новац могу наћи таквог доктора, кога ће потпуно разумети.

Љ. Лотић.

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА СРБИЈЕ БЕОГРАД

Скромност.

Не тражим славе,
сујетан нисам
не тражим блага,
јер лаком нисам
једно што желим
то свак' већ зна:
да стечем љубав ђевојке оне
коју већ давно љубим ја.
Па ако она „*случајно*“ има
хиљада доста, не марим ја,
за њену љубав примићу и то,
јер меко срце свако ми зна:

Др. Казбулбуц.

Ту нема увреде.

„Стармалом“ није никад криво, кад му ко каже: **Стармали!**

По томе мислимо, да нећемо увредити ни „Самоуправу“, ако јој кажамо: Само управо!

Стармалци.

?

Шта је увек било, бива и биће
док траје света, док траје нас?
многоме чини услуге веље
многоме пак је на ужас!?

И знање, памет, заслуге сваке
не хасне, много изгубе глас,
„једно“ ти само пријане треба
па си у слави у срећи вас!

Шта ми је ово, погађаш прико
што има млоги, ал' немам ја??
то ти је стварка голема, јака,
пријане то је: „протекција!“

11. марта.

Др. Казбулбуц.

Мудре изреке.

(Прибро их и допунио др. Казбулбуц.)

*** Ако си рад да дочекаш дубоку старост, труди се да дуго живиш.

*** Ја сам вам врло конзеквентан човек. Кад се деси да немам чиме да платим ручак, тога дана обично не платим ни вечеру.

*** Ако се двоје здраво страсно милују, треба их тако раставити; тиме ће им се уштедити трошкови, да их после конзисторија раставља.

*** Ја сам као дете био тако леп, да се једна богата удовица смртно заљубила у — — сликара, који ме је сликао.

*** Ни слабост није без користи. Из слабости човекове црпи јачину своју — жена.

*** Несрећа неких људи почиње још девет месеци пре рођења им.

*** Од кад је пронађена смрт, није човек сигуран ни са животом својим.

*** Ако су ти уста пуна воде, говори искрено и о политици, — нећеш имати неприлике.

*** Ако си играч, не притискуј играчицу своју чврсто уза се, јер се може десити, да је после не можеш отрести.

*** Са пијаним људима најбоље се проводи онај, ко није трезан.

*** Пароброди и лаковерни људи много су слични једно другоме: обоје лако наседну.

Он и она.

Он: Срце моје, књига ј' отворена
читај душо, шта ти књига вели!
да си моја голубица мила,
а ја душо голубан ти бели!
Она: Лепа књига; ал' се чита тешко,
слова чудна не разуме свако,
да су слике из твог — „буђелара“
онда бих те разумела лако!!!

Др. Казбулбуц.

Писма која је вредно читати, — ма да нас се не тичу.

II.

(Солдат пише својој млади из Босне).

Поздрављајем животом и здравлем Савети, поздрављајем родбини, поздрављајем моим тасту, поздрављајем мојој шурњави и Стеви Чарнапцу, и Драги Канђиној, и Тоши и Сојки е сад ве поздрављајем да тешко од свега живим, многи посао, луди коњи бију и уједау, па не могу да се дандишем а морам да и чистим па се не даду да бацим руку на њи, па је тешко, али им вајверик (feuerwerker) неверује, него све „чисти“ а ја морам једаред ме ударијо по глави те разбио са чешагијом ала даду му да ми га уватим у наше поље кад будем врај, би му просо прева ка крмачи бураг, овдека је био Глиша Црквењак код мене у шталу и разговарао с меном, казо ми да је на миру, и марва и живина, да је егзекутор отишао, да сте добили новог попа, како учен је, кад поји у цркви а он не гледа у књигу, а покојни попа тражи слова. Поздравте му се и фала му што се сетио на мене. О Савета мој рођени друже, жао ми је што се тужиш да рђаво живиш брез мене, чувај ми девојку и кажи мојој фалилији да те чувају, и брину и чувају овце и јунце, а јаловке не гоје, а јаганце

ноћу да покрију, и чујем да ће доћи нови рекрути, ја рђаво живим јер су сами Мађари, Немци и Власи, само ја Србин, и имам једнога лађиана у патрију (Baterie) другу из Јабуке сваме лепо живим, и идем код њега и он код мене јербо је Србин, и ћувај се добро и тако те поздрављам све код куће, остајем жив и здрав, да све затече живе и здраве.

твој муж

Јанко Радуловић.
канонер.

Судац. Јесте ли ви са оптуженим у каквом сродству?

Сведок. Та онако из далека; знате; његов отац хтео је да узме моју матер, — ал се покварило.

О. А што ви, господине Трговчићу, путујете увек на трећој класи?

Т. Зато, јер нема четврте.

А. Помисли само, драга пријо, како сам се синоћ препала.

Б. За име божије, шта се догодило?!

А. Чуј само. Поноћ избија, а мој Панта на на врата, — па шта мислиш: трезан!

Просјак: Уделите што сиромашку невољном.

Господин. Та куд сам део те ситне новце! (тражи по џепови).

Просјак. Да вас ћаво носи са вашим ситним новцем! Док се ви пипкате, прођоше ми најбоље муштерије.

Оглас. Потписати нуди поштовану публику, да купи његово новопронађење, практичне фурune, са којима се могу дрва сасвим уштедити (ако се ложи угљеном).

Н. Н.

Ерак. Ако би ти се кад проктело, да се жениш, Петаче, обрати се мени, јер ћу ти дати врло добар савет.

Петак. А тај би савет био.

Ерак. Да се — не жениш.

Народник. Триста ђавола, Панићу! како си могао тако пасти с коња!?

Панић (регрут). Молим покорно, г. народниче, па не могу ваљда остати у ваздуху.

Судац. Госпођа, вас тужи овај господин, да сте га, кад је ступио на ваше степенице, посули ђубрећом водом. Је ли то истина?

Госпођа. Истина је, господине, али ја га молим да ми опрости, јер ја сам мислила да је то мој муж.

А (прекорно). Сви су ми пријатељи већ честитали, што сам добио орден; само ти још ниси;

Б. Опрости, брате! Ја сам о томе чуо још прекуче — ал нисам могао да верујем.

---

* * *

Жена: За Бога човече, тако доцкан долазиш кући.

Муж: Та тек је 10 сахати.

Жена: Погледај само на сат, прошло је три.

Муж: Али драга женице, ти ћеш ваљда више веровати твом рођеном мужу, него једном сату?

* * *

Мати: Јеси чуо, Јоцика, ако се одма не смириш, тако ћу те затворити с кокошкама у кокошињак.

Јоцика: (Јогунасто) то можеш мама! али ти у напред кажем, да нећу снети ни једно једино јаје!

* * *

Муж: Дакле женице, сад бирај: или да ти купим нову хаљину или да идем с' тобом на бал, — шта волијеш?

Жена: Па ту је бар лак избор: *ти купи мени* хаљину, па онда нећеш „ићи самном на бал“, — ићи ћу „*ја с тобом*“.

* * *

Ето како и ти учитељи ништа не знају; увек су ме корели, увек су казивали, да нисам ни зашто; а где! Чим сам стао под меру, а доктор одма викну: „tauglich!“

* * *

Муж: Ја знам све; тебе радо гледи наш доктор.

Жена: (за себе) Добро је; ипак не зна све!!

Прибележио **Др. Казб.**

Одговори уредништва.

„**Из стомака о стомаку.**“ По овоме, што је шаљиво у овој песми, могли би је примити. Али има и таких тврдња које нити су шаљиве, нити истините. н. пр.:

„Све идеје и појмови
Пореклом су из — стомака.“

или

„Јер душевно стање људи
— Ко и друга стања свака (!) —
Развија се од живања,
Живци овог из стомака.“

С тога ће изостати.

К—д. Добре хумореске увек ћемо радо примити. — Што се тиче нагађања вашег, ту се канда варате.

„**Једна ноћ у шифонеру.**“ Штампаће се у подлистку, чим се изређа рукопис, који је пре стигао. Ако имате доколице, дете још што тако (макар и боље).

Љубисаву. Што је „Јавору“ намењено послали смо уредништву „Јавора.“ Што смо за „Стармали“ сачували, улазиће према потреби и околностима, да ли брао једно за другим или по лаганом реду, — то ни сами унапред не знамо.

Заједалу. Неки пошиљци ваши случајно су изостали. Сад их наћосмо, али су сад већ застарели. За то не одбите вољу да нам се опет по катког јавите.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ЛИСТОВИ, КОЈЕ УРЕДНИШТВО У ЗАМЕНУ ДОБИЈА.

ЗЕТА, лист за књижевност и забаву. Уредник Јован Павловић. Излази на Цетињу једаред недељно на целом табаку. Годишња цена 6 фор.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА, лист за политику и књижевност. Излази на Цетињу једаред недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Претплату на оба листа ваља слати поштанском упутницом на Петра Рамадановића у Котор. (Boche di Cattaro).

СРПСКИ ЛИСТ, излази у Задру једаред недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Издавалац и одговорни уредник Сава Бјелановић.

„НЕВЕН“ ЧИКА-ЈОВИН ЛИСТ, уређује власник му Зиај-Јован Јовановић, издање и штампа А. Пајевића, у Новоме Саду. Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 4 фор. или 10 динара годишње. 2 ф. односно 5 динара полугодишње.

„ГЛАС ИСТИНЕ“ лист за духовне беседе, животописе и старине, уређује С. Петровић, издање и штампа А. Пајевића у Н. Саду Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 2 ф. или 5 динара годишње, 1. ф. или 2½ дин. полугодишње.

„ЈАВОР“, Лист за забаву, поуку и књижевност. Власник Зиај-Јован Јовановић уредник гр. Илија Огњановић. Издање књижаре Луке Јоцића и друга. Излази у Н. Саду сваке недеље на читавом табаку. Цена је листу 5 ф. на читаву годину, 2 ф. 50 на пола године. За стране земље 6 фор. годишње.

ПАНЧЕВАЦ, недељни лист за просветне и привредне циљи. Излази у Панчеву једаред недељно на читавом таб ку. Издавалац и одговорни уредник Никола М. Косанић. Годишња цена 4 фор.

ДРАШКОВ РАБОШ, лист за свакога. Излази у Сплету два пута месечно. Годишња цена 2 фор. Власник, издавалац и одговорни уредник Јово Метличић, коме и претплату ваља упућивати.

САДАШЊОСТ, недељни лист за просвету, привреду и забаву народну. Излази у Вел. Кикинди, куда и претплату ваља слати на име самог уредника г. Паје Петровића. Цена је листу 3 фор. на читаву годину.

БАЧВАНИН, лист за просвету, привреду, трговину и забаву. Излази у Сомбору сваке недеље на целом табаку Одговорни уредник К. Радуловић, издавалац штампарија Мужика и Партлића. Цена је листу: на годину 4 фор. на пола године 2 ф. односно 10 и 5 динара за Србију.

ГОЛУБ, лист за српску младеж. Излази у Сомбору месечно једанпут на читавом табаку. Уредник Јован Благојевић, издавалац књижара Милинова Каракашевића. Цена је 1 фор. на целу годину, за Србију 2½ динара.

СТРАЖИЛОВО. Лист за забаву, поуку и књижевност. Власник и уредник Јован Грчић. Излази у Н. Саду сваког четвртка на читавом табаку. Цена му је 5 фор. на целу годину, 2 фор. 50 на пола године. За Србију и Црну Гору 14 динара или 6 фор. на годину.

СРВОВРАН, лист за политику, народну просвету и привреду. Излази у Загребу уторником, четвртком и недељом. Власник и одговорни уредник П. Јовановић. Цијена је листу 10 фор. годишње.

ЗАСТАВА. Излази у Н. Саду средом, петком и недељом на целом табаку, а уторником на пола табака Одговорни уредник Јаша Томић, издавалац српска штампарија дра Светозара Милетића, Цена је листу 14 фор. на читаву годину, односно 35 динара за Србију.

БРАНИК, лист за политику и т. д. излази уторником, четвртком и суботом на читавом табаку. Одговорни уредник Никола Јоксимовић, власник издавалац Миша Дамитровић. Цена 12. фор. На целу годину, односно 6. на пола и 3. фор за четврт године. За Србију цена 30 динара.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1886. до
од 4. (16.) марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.
Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10½ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ГРДНИ ГУБИТЦИ, што их је водећа Лондонска фабрика гвозденог намештаја „Godfrigde Brothers and Comp“ усљед најновијег пада Глазгоске фабрике претрпела, таке су ју потресли, да је решила да фабрику затвори и да своју силни намештај, што је преостао, а који је на свима изложбама одликован златним медаљама, за четврт цене сасвим распрода. Ја дакле препоручујем од горње куће код мене налазећих се 400 комада гвозденех кревета (кревети су нагиб на прилежну ивице слику) за одрасле (лепо израђене и украс за сваки стан и собу), по нечувено багателној цени од 8 ф. (пре су коштали 32 ф. 50 н.). — Нарудбине се отправљају и непознате, док есенција траје, и те сваки комад особито добар и без недостатка; новац се има унапред послати.

Ф. БУГАЊИ. — F. BUGANYI.

СТОВАРИШТЕ МАШИНА

У БЕЧУ, LANDSTRASSE, KRIEGLERGASSE.

Гвоздени кревети су особито у пролеће и у лето кудикамо бољи од дрвених, јер чувају да се у њих не увуче гад и нечистоћа, много су трајнијији и дају се расклопити. 6—12

ФРАЊЕ ХРИСТОФА
БЛЕШТАВИ
ЛАК ЗА ПОД,

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичних особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта.

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Преплашач и творничар правог блештавог лака за под.

Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића. 6—6

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

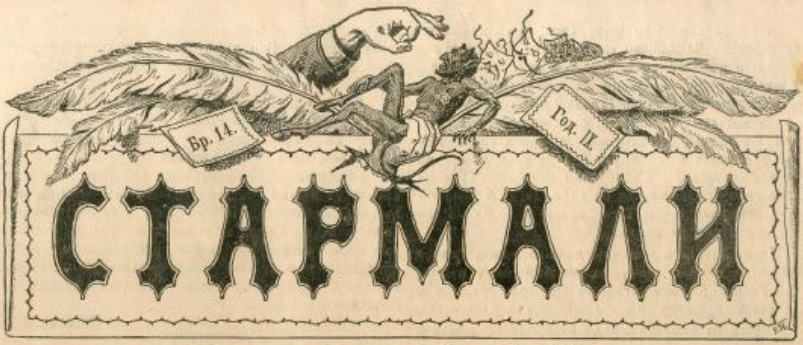

Бр. 14. Год. IX.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. маја 1886.

„Стармали“ излази припут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Телеграми

Гарашанин Стармалом. Морамо скупштину да одлажемо, јер још нисмо са посланицима на чисто.

Стармали Гарашанину. А што правите керефеке! Реците како јесте: нисмо још са посланицима на прљаво, ма да се трудимо и са бичем и са зобницом да то постигнемо. Али неће рибе на удицу, јер се већ отрцала.

Nem szabad henczegni.

А шта ће ми венци! —
Вели мртав Хенци.

Нису венци странски. —
Вели живи Јански.

Ти су венци куси.
(Могли б' рећи Руси).

Народности жмуре
(Јер им сузе цуре).

А Тиса шепртљи,
Да заглади факта:
Музика је, вели, добра,
Али нема такта.

А ја на такт звиждукам:
Шалајдалајданом!
Рад'те како знате —
Nem tudom, nem bánom.

Флегмуцијус.

Шетња по свету.

XXV.

У данашњем свету нема нигде сигурности. На сваком кораку може човек да налепи и да пострада на сувом путу. Није сигуран ни у гостиони, кад једе „кренвиршле,“ јер му може ко пребацити, да волије пар кобасица него читаву Шекспирову појезију. А ни кад чита новине није сигуран од — крађе, о чему смо имали жалосне прилике да се уверимо из изјаве г. уредника „Јавора“. Дакле не краду само поједини поштари и по неки од мање и веће господе, већ се на тај занат почеше бацати и књижевници, али на нашу утеху, овом се „Јаворовом“ „крадцу“ брзо ушло у траг, те надати се је, да његовим трагом неће више нико поћи.

Но не само ми обични људи, него ни велики нису сигурни ни у самом угарском сабору, да им се каква непријатност не догоди. Тако кад је Тиса почео говорити при расправи о накнадном кредиту, довикнуо му је старац Чанади: „Зините боље, кад хоћете овде да говорите.“ Али овде се старац Чанади мало пребацио, јер ја држим, да би по нашу земљу кудикамо боље било, да Тиса више никад, а не да још већма зине. Сад је по Чанадијевом схватању само мало зинуо, па одоше двадесет милијуна форината у мутну Марицу некаквог „накнадног кредита“, а шта би тек било, кад би Тиса још већма зинуо?

Него наши српски посланици и овог су нам пута осветлали образ. До душе, од Срба посланика није нико говорио ни „за“ ни „против“ али зато су њих четворо Срба посланика из Угарске и њих десеторо из Хрватске гласали, да се наша отаџбина оптерети за двадесет милијуна и још неколико форината, дочим против тог новог големог терета није ни један Србин посланик гласао.

За то, да сам ја случајно Тиса, ја се не бих ни мало једно на Чанадијево грубијанство, већ би се поносио, што имам тако верне и послушне присталице, као што су Срби посланици из уже Угарске и Хрватске, а чланови владине странке. Ја држим, да би ти људи и онда Тису тачно и савесно послушали, кад би им он рекао: „Видите ли овај ланац траве, што се по будимском брегу пружа? До у вече да сте ми ту траву попасли!“ Само да им то рекне Тиса, ја бих се смео опкладити, да би ти људи до у вече заиста и извршили тачно Тисин налог, а не би ни питали, зашто смо ми пасли.

Но по што Тиси још није пало на памет, да тера своје људе да пасу траву, за то пасу наше џепове, те ће Угарска скорим изгледати као дрво, на које је пала силна гусеница и све лишће и сав плод изела.

С тога би још понајбоље било, да се донесе и усвоји предлог о редукцији српских посланика на Угарском сабору, или пак да морају сви бити у одбору петнаесторице у Карловцима, кад се о каквом важном и животном питању решава у Будимпешти. Ето н. пр. г. Стојачковић за цело би гласао уз владу, да је у то доба био у Будимпешти, али је био привезан за Карловце и Нови Сад, те је тако Тиса добио један глас мање. Тако и ако се можда не би решила редукција епархија, а оно би се постигла редукција верних Тисиних гласача, те би у данашњем рђавом времену и то нешто значило.

Само да ми је знати, да ли је г. Стева Поповић, посланик на Хрватском сабору, гласао за владин накнадни кредит просто као Стева Поповић, или је пак додао и свој предикат „Вацки?“ Ако није то учинио, онда је велику погрешку учинио, јер би тиме Тису јако обрадовао, можда тако јако, да би он — Тиса — од радости све српске независне и слободоумне новинаре послао у Вац, да се тамо науче „опортунитету“ и — Тисизму, као што се том научио и г. Ст. Поповић.

У осталом, може се г. Тиса врло лако и преварити у рачуну. Јер како је тамо сад један Србин и како ће скорим доћи и уредник румунског листа „Трибуне“, па да онда придође још ко од саских и ко од словачких новинара, онда то може лако бити квасац за будућу потпуну солидарност између немађарских народности. И тако би у интересу солидарности између народности било, да се у Вацу састану што више српских, словачких, румунских и саских новинара, али ја за то ипак велим далеко му лепа кућа и ја се — бар својом вољом — не мислим никад одшетати у — Вац.

Милисав.

Уштипци.

Кад су Нерону поднели да подпише прву смртну пресуду он је узвикнуо: „Куку мени несретнику зашто ме научише писати.“ А доцније је тај крвник стотинама људи слао на губилиште. — На министару Кујунџићу види се да је „класички“ образован. Први му посао беше да гоњеног Гигу Гершића поврати великој школи, ал сад већ иде за тим, да упропасти читаво „учено друштво.“ — Право Неронски.

* * *

Краљ Милан вели: „Србија мора данас ил окрњити део од војске, ил порезу подићи у вис.“ — Сиромах, на себе је заборавио.

* * *

Чивутски листови без нужде нападају Црну Гору. Ал шта ће бити кад она тек запева црњу и Гору?

ПОДЛИСТАК.

Баба роксин гроб.

Давно је то било; давно врло давно,
Данас се и не зна за име јој славно.
И не зна се, велим, ej да грдне штете
Ej лажљиви, грозни, превртљиви свете!
Зар се тако чува помен од старина?
Зар таки аманет од оца на сина?
Зар да с' заборави? — О, та срам вас било
Та ово се давно, — још „пре буне“ збило!
О „буни“ је она кућа на ледина
Разорена била, пуста развалина;
Још се само оџак гордо диз'о горе
Причао је грому за роксине дворе.
Ал ваљда је тако црна судба хтела,
Те га је „о буни“ кумбара разнела;
Срушио се и он на све четир стране, —
Сад је пустош сама, мој драги брајане.
Пустош, сама пустош, — а зидови стари
Ко да жале оне „старе, златне дане“ . . . .

1.

Тамо иза села развалина ј' стара
— Ал била је кућа, не беше јој пара. —
Малена је била, али ипак за то
Прозори се увек сијали ко злато.
Наоколо свуда миомирно цвеће
А по цвећу чела весело полеће.
Лептирићи мали с цвета на цвет лете
Па га љубну, шапну: „ал си диван свете!“
Наоколо свуда цветак миром мири
А мирис ти груди раздрагане шири . . . .
Пред кућицом малом липа шири грање,
А с грања се чује умилно певање.
Под липом у ладу клупица се дала,
На њој седи бака, кукуљава, мала;
Седе су јој власи, образи збрчкани,
Потавнеле очи . . . — Ej многи су дани,
Та много је тешких прохујало лета
Од како је бака угледала света.
Запамтила ј' много седа глава ова,
Запамтила ј' много крвавих ратова.
(Па кад баба Рокса почне причат, само
И жедан и гладан седио би тамо.)
Старица је сама, никог свога нема,
Само стари мачак у запечку дрема.
То је цело друштво, што га има бака.
(Ал га не би дала ни за сто банака!)
И мачак је већем доста матор био

* * *

Овај последњи „грчки рат“ био је као „грчка ватра.“ Мало је тек засветлио, ал није никог опекао.

* * *

Грчка је била ово 6 месеци прави грчки младожења. Скањивала се.

* * *

Дакле се Чивути из Русије селе у Америку. Чудо те и ти не долазе овамо код нас, јер онда вами не би остало друго но да се селимо у Русију.

* * *

У Шпанији не знају шта ће већ од радости, што су добили краља. Боже мој та могли су им браћа из Србије поклонити свога.

Ѳ.

Ћира. Знаш ли ти мени што више рећи о томе Лудвику, данашњем краљу баварском? Јер ја сам о њему врло мало читао.

Спира. Толико ти само знам рећи, да није Freimaurer.

Ћира. Како то?

Спира. Није му слободно да зида толико колико би хтео, — т. ј. колико не може да плати.

Ћира Штета што поп Стева, Германов брат, неће да иде у калуђере.

Спира. А шта мислиш, који би намастир најбоље одговарао његовим способностима?

Ћира. Грабовац.

Проба пера.

CLXXVII.

Idem non semper idem.

„Ако са врела миља
За мном гинеш млад,“ —
Онда те прати над.

„Ако са млака миља
За мном гинеш стар —
То је већ друга, ствар.

CLXXVIII.

Има још добри људи на свету.

Завидила пивска чаша,
Малој чаши, чаши пиској: —
„Према теби ја сам ништа,
У служби сам здраво пиској.

Из мене се пије буза,
Јечменица пенушава,
Ал из тебе кад ко сркне
Срце му се заиграва.

Велика сам, истина је,
Ал баш то ми срећи смета,
Поред мене никад нико
Не запева многа љета.“

Тако ј' пивска чаша ноћу
Уздисала са свим тијо;
Мишља нико не чује је —
Ал то чуо чича Мијо.

Па ваљда је за то баки тако мио.
Пријатељство ј' старо, — знају се одавна;
Обадвоје памте, ох, времена славна.
Само што с' у баке власи већ све седе;
Мачку ни бригеша (непрестано преде!)
Бака није кицош — (ту је већ код гроба!)
А мачак се лицка ка' у младо доба.
Над бакином главом цри се облак није;
Мисли крупне мйсли, — шалити се није . . . .
На клупици седи, на чарапе плете
А мисли јој лете, лете, . . . лете, лете . . .
Заостале руке, сад јој се не плете,
— Бледе усне шапћу: „Због ом, због ом свете!“ —
И мачак уђут'о, па се замислио
(Сећа с' ваљда дана, кад је „маче“ био;
Тада је и Рокса девојчица била, ...
Ал те слатке дане давнина је скрила!)
Тако мисли Рокса, у мисли с' занела.
(Та досад би оно, што је започела
Десет пута сплела, па опет расплела!)
Ох, слатка је мисо, далеко одиела . . . .
. . . . . .
. . . На вратима ено шкљоцнула је брава
У авлију уђе шивгарица плава.
Из замоса с' трже кукуљана бака, —
Неправо јој чисто, што с' буди из санка.
Мома приђе ближе: „Божја т' покоћ стара!“
— „Које добро рано? . . .“ — бака одговара.
И мачак се тегли, — ни њему с не спава
— И њега пробуди ова мома плава. —
— „Седи, рано, овде — мекана је трава!“ —
Поред баке седе наша сека плава.
Немирна је нешто, — хтела би да збори,
Ал како да почне? . . . . лице пламти, гори.
А витице бујне на лице јој пале —
Крупне су је неке мисли обрхвале.
— „Које добро, рано,?“ . . . — поче бака с нова
Девојче се трже, — мучна ј' борба ова.
— „Та . . . дошла сам . . . мајко — ту јој речца заше
Језик се завезо, — надимљу се груди,
А лице јој осу онај пламен жарки
Ко кад рујна зора с истока заруди . . . .
— „Не стиди се, рано, само право збори;
Кажи ли те боља тако младу мори?“ . . .
Осмели се мома па причати стаде
Изрељала баки своје грдне јаде.
— „Срце, срце мајко, — овде, овде боли
Знаш ли мајко лека? . . . боле ми утоли!“ —
Насмеши се бака, накашља се мало —
Поида мисли мйсли, мисли свакојако,

Чича Мијо добра ј' душа,
Диже пивску, утеши је,
И од тога доба увек
Рујно вино из ње пије.

Г—д—н.

Ђука: „Чујеш ли ти шта се сад чини у Карловцима за автономију?“

Шука: „Чујем, нешто послује и одбор петнајсторице“, ал не рачунам ја то у млого.“

Ђука: „А. . . ти си ваљда с онима, који би хтели да се боље притегну колани?“

Шука: „Нисам ни с тима. Све је то ништа. Док не добијемо Војводину, ништа ти нема од нас. Пунктум.

Ђука: „А шта то има наша царевина с Влашком?“

Шука: „Та некакав рат, али без оружја.“

Ђука. „А јел казао Вла — ба (нећу)“

Шука: „Јесте.“

Ђука: „Е онда да пишемо кући пропало је. Јер кад каже једаред Вла: ба, онда, га нећеш ни с оружјем, а камоли без оружја нагонити да попусти.

Ѳ.

Пуслице.

||. „НЕ ОЧАЈАВАЈТЕ!“ — Ала је то велика, света и мелемна реч у данашње црне дане! Њоме нас је обрадовао моћни великан српски, који како збори онако и твори. — Но могли би и ми њега обрадовати. — А чиме? — Ако му покажемо да заиста н е о ч а ј а в а м о.

□. Анђелић зна унапред да синод неће узети ни у претрес, што му је сабор доставио. Ово је последња проба, хоћели наше владике већ једном доказати, да је Анђелић лажни пророк!

***. Вечан спомен врлом Ранке-у, који је описао српске с в е т л е д а н е. Али орден св. Саве не доби. Та то се дели само јунацима „Н а ш е г“ ц р н о г „Д о б а.“

□. Знали смо ми унапред, да ће Абердар бити више министар о с в е т е него министар п р о с в е т е.

□. Чуо сам од једног Немца врло паметну и досетљиву реч. Ево шта је рекао: Wir bauen in Bosnien viele Meilen E i s e n b a h n, — sind aber trotz dem immer noch am Holzwege.

□. На место Хенцијевог споменика нека мету Тисин споменик, па ту онда за цело неће пасти ни један венац.

×. Поп Панта је испуцао свој револвер на учитеље, па сад их са празном цеви глади по леђима.

☽. Даклем ту је царинарски рат између нас и

Сад ће валда рећи нешто важно јако,
Што ће тужној моми малко улит' наде,
Што ће јој олакшат' преголеме јаде . . .
И мачак је стао, па се загледао.
(Важна ј' речца свака, што изрекне бака!)
— „Кад се сиркне, рано, онда дођи амо
Али полагано! — Пази, пази само;
Та пробаће тета, — (а ко зашто не би?!)
Помоћиће тета, голубице, теби . . . .
Та и ја сам млада као и ти била
Волела сам и ја, — а што би ти крила?
Знадем врло добро какви су ти боли
Милостивом богу само се помоли;
Милостив је боже, па ће ваљда дати,
Да се твоја жеља, рано, не украти!
Довече ми дођи, душо моја мила!“
— „Дај ми руку тето!“ — жива, жива била!“
Нестаде са лица бледог руменила
По лицу се нада и благост прелила;
Одскакута мома весела и чила
Као да јој махом нарастеше крила . . . .

* * *

Сунашце је зашло, — тама ј' мало пала,
А далеки запад румен обасјала.
Тама спушта, спушта своја крила мека . . .
Звонцад ситно звоне с поља, издалека.
Већ је тама ено сво село увила;
Мир је . . . По рогљеви момчадија чила
Уз фрулицу ситну игра коло плао
И бледи се месец ено указао.
Мир је, — само каткад са тороња сова
Немило захуче . . . Мир је опет с нова.
Улице су празне — нигде никог нема
На све стране мукла тишина је нема.
Само црна сенка улицом што јури,
Звера на све стране . . . Куда тако жури? . . .
(Вампир није! . . . није још поноћно доба . . .
Он у ово доба не ђипа из гроба!)
За њом, за њом само! . . . Е гле наше моме
Петља, жури двору баба Роксиноме.
Једва ено стиже . . . Оданула малко;
Срце куца нагло . . . уморна је јако . . . .
На вратима кујнским ено чека бака.
Брава тромо шкрипну . . . И сред црна мрака
Познала је бака новога дошљака,
Па уђе у кујну, шћућури с' код банка.
На банку је ватра пуцкала голема
Поред ватре мачак прућио се, дрема.
Поред ватре лонац неки, грдан стари,
У њему се нешто „страшно“ кува, вари . . .

Румуније. Незнамо каквог ће савезника наћи Румунија, ал ми смо себи већ измислили помоћника, зове се Philoxera politika.

✱ Ако се скупштина у Србији сазове месеца јуна — биће здраво топло. Али ако се састане месеца јула, биће још већа запара.

●. Од доброг професора може бити и добар кондуктер; али шта би могло бити од рђавог краља, кад би га „у интересу јавне службе“ морали преместити.

Шта је љубав???

Љубав је божанство вечно,
  љубав има закон свој,
већ Соломон онај мудри
  подиго је олтар њој.

Небо, то је свод црквени,
  сва природа њезин дом;
сунце, то је светлост вечна
  што јој служи силом свом.

Пољубци су ко исповест,
  душа души тежи тад,
сви љубавни уздисаји
  у пољубцу нађу слад.

А тичице, певачице,
  дижу к' небу мио глас,
моле Бога, да нас штити,
  да очува сретне нас.

А жене су свећеници . . . . .
  а брак, то је олтар свет. . . . .
А *муж* шта је? . . . он је . . . *ован*. . .
  као „*жртва*“ допринет!!!

Др. Казбулбуц.

Мудре изреке.

(Прибр'о их и допунио др. Казбулбуц.)

*** Живот човечији је прилично дугачак; — кобасице су много краће.

*** У несрећи бити незадовољан, то зна свако. Али где ја тај, који је у срећи задовољан и не тражи ништа више.

*** Жени својој треба поверити све, — само не оно, што си рад да остане тајном.

*** Где правда о клину виси, није чудо ако и кога праведног обесе.

*** Кад немаш у кеси ни гроша, буди весео, јер онда можеш свакоме пријатељу отворити своје срце и — кесу.

*** Има људи, који увек будаласто говоре; а кад случајно ћуте, онда их је милина слушати.

— „Добро вече мајко!“ — „Бог ти добро дао!“ —
Мачак из сна скочи (љуто с' опекао!)
— „Седи рано овде на банак до мене
Не плаши се ништа!“ — Ове речи њене
Потресоше малко груди лепе моме . . .
Нешто јој све страшно овде сад изгледа
У чудноме двору баба роксиноме.
Зачас наша мома поста сетно-бледа.
— „Сада збори, рано, шта желиш од мене!? —
(Нешто чудновато звуче речи њене!)
— „Та дошла сам, мајко, — ја га волем јако
Воле л' и он мене? — дал' ме воле тако? . . .
Подиже се бака са пискога банка
Тури прст у лонац; — вода је још млака.
— „Јоште мало само!“ — прошаптала бака
А девојче пази, (важна ј' речца свака!)
Јоште мало само — вода клокће, вриje,
Густ се пламен горе у црн оџак вије,
— „Добро је, добро је!“ — бака ј' прогунђала,
Па је ближе лонцу, — баш нуз банак стала.
Замочила прсте у лончину стару,
Замочила трипут. (Трипут бог помаже!)
Наднела с на лонац па разгледа пару
Прогунђала нешто, па се малко саже . . .
— „И он тебе воле — ал не сме да каже!
Гледај, гледај тамо, — та погледај само!
Он за тобом гине . . . он за тобом вене . . . .
(Одјекнуше силно ове речи њене)
Задрхтала мома, — отеше с' уздаси . . .
Баба Рокса дуну, па ватру угаси.
Пребледела мома, па дрхтати стаде,
Шта ће бити саде? — Шта ће бити саде? . . .
Свуда сама тама, не види се ништа,
А облак се диг'о са црна огњишта,
Само из буџака нешто се светлуца
— Уплашеној моми срце јаче куца
То је бакин мачак, — (У буџак је стао,
У буџак је стао, па се загледао!)
Баба Рокса узе руку наше моме
Пипајућ, у мраку превртала њоме.
— „И он тебе воле, он те воле јако —
Ни рођена мати не воле те тако!
Мирна буди, ћерко, окани се сете,
Та над вама анђо венац среће плете!“ —
Тако баба Рокса пророчански збори,
Девојчету лице преплануло, гори . . .
А од веље среће надимљу се груди
Срећа, нада веља у срцу се буди.
— „Фала мајко!“ — рече плавоока мома
Даде „нешто“ баки, па се крену дома.

*** Све женскиње, које нису хтеле за мене поћи, нека хвале бога; јер ја би мојој жени сваку жељу испунио, па за неколико месеци ето ти на свету два просјака више.

*** Кад ловци што приповедају, увек треба у друштву ко да кине, а други да каже: истина је! — То учтивост изискује.

*** Ја сам у јелу и пићу увек умерен, јер ми је стра да се не разболим, па би ми онда лечник забранио моји уобичајених 13 чаша пива и две литре вина.

*** Ја сам зацело учтив човек, али кад се ко ома нађе увређен чим га нагрдим, онда могу да се заборавим и да постанем неотесан.

Мала Ката.

„Мајка! мајка! виче мала Ката,
„гле! на глави како стоји брата?
„Ал' би и ја тако нешто хтела,
„били мајка, били збиља смела?“

„„Зар на глави *ти* да стојиш дете?
„„то Ви чедне девојчице мале,
„„учинити ни пошто не смете“?“

К' игри мала Катарина лети;
„нека, нека, док само нарастем,
„ја ћу онда баш зацело смети!“

Др. Казбулбуц.

Надгробни надпис „доброј“ жени.

Отићићеш у сред раја,
— А веруј ми није право! —
Ал дабогме ти си „добра“
Нетребате ни сам — ђаво.

Никефор.

Шнегештебер.

Био Србин кочијаш код једног швабе поштара у служби. Зими по хрђавом путу и времену често је пути задоцнио, немогавши на прописано време у штацију стићи. Почем је у погледу тачности код поште велика строгост, морало се свако задоцњење извинити, у коју се сврху свагда узрок задоцњивања поште у један службени буквар морао уписати. Поштар је зими обично у тај буквар као узрок задоцњења писао: „Wegen Schneegestöber verspätet“. Почем се то често догађало, наш србенда кочијаш свикне тај немачки израз: Schneegestöber (мећава) ал није знао шта значи та реч на српски. Један пут ти се наш србенда кочијаш у једној штацији опије те дође кући доцкан. Ал то беше у сред лета, кад је највећа врућина била. Приспевши кући, поштар га запита ди је толико остао, те се тако задоцнио; а наш ти србенда онако накресан, ни пет ни шест већ рече: „А шта ваздан питаш, Пиши Шнегештебер“!

Зашто?

Б.) Зашт'о си снужден навек.
Кад је киша, Симо?
С.) Зато место воде
Што не пада — вино!

Никефор.

— „Богу фала рано!“ — бака одговара,
Па јој кујнска врата полако отвара.
— „Само пази ћерко, полагано иди
Срамота би било, да те когод види!“ —
— „Ни бриге те, мајко!“ — рече мома лака
Оде лепа мома, оста сама бака . . .
Сада валда знате, како да незнате? —
(Ма да с' баба Рокса тако вешто крила)
Она мала, седа, кукуљава бака
Наша баба Рокса — врачара је била . . .

II.

Ко је не познаје? — Та знаде је сваки!
Запитај и дете, казаће ти таки.
Ал најпре ће стати, па ће те гледати
Ко да ће да рече: „Жалосна ти мати!
Зар је не познајеш, — ту вештицу стару
Онда не знаш ништа!“ — (Ето ти белаја!)
Понда ће ти редом чуда да набраја.
Пре причања најпре лепо се прекрсти
(Али само пази, све му дршћу прсти!)
Прича, како ноћу за оџаком седи
Па одатле доле у сеоце гледи.
Чича Марко каже, једном о поноћи
Морао је поред њене куће проћи;
Случајно му с' поглед у авлију оте
Па шта виде јадник? О, чудне страоте! . . .
У авлији жена силесија, много,
Јаше на жарачу (Милостиви бого!)
Понда нису жене, ко што им је вајта
Већ репате редом, — реп им од по фата
А између, њих свију Рокса гордо шеће
Силесија жена око ње облеће;
На жеље јој пазе, па је служе дворе,
Само да с' до њене милости додворе
Не потраја дуго, ал читава руља
На капију сада унутра покуља.
Између себе воде човека баш жива
(Марко га је позно, — наш комшија Трива!)
Упрепасти с' Марко — шта ће сада бити?
Ко укопан стао, — па се загледао.
Ал вештице оне, — (вештице су биле!)
Као да се махом редом помамиле.
Као исте змије, тако засиктале
Па га на комаде бедног раскидале.
Попише му крвцу, — ко да ј' није било
Ал у том је већем малко засвитило.
Кад видиле оне, да се губи тама
Нестаде их за час, — оста Рокса сама.
Прекрсти се Марко, па се крено дома

Верни преводи са српског на немачки.

Милку често стижу лутке, па онда је нико у кући не мириши.

Јова је погинуо за ракијом, а вода му дође главе.

Владимир се нашао у чуду, кад га је Вељко окупио.

Кад је Бранко повукао из натегаче, сузе су му удариле на очи.

Разнео се глас, да је Ника сишао с ума, јер је почео песме ковати.

Малвина је на брзу руку свршила са немилим ђувегијом, па за то јој мати очитала лекцију,

Коста јеИсу истукао на мртво име, те је Иса пао у кревет, али се после кратког времена опет предигао.

Марку извиће свако терање на нос, јер му је жена врло језична.

Die Puppen erreichen oft Milka und dann riecht sie Niemand im Hause.

Jova ist gestorben für Branntwein und das Wasser is ihm des Kopfes gekommen.

Wladimir hat sich im Wunder gefunden, als ihn Weljko sammelte.

Als Branko aus dem Heber anzog, sind ihm die Thränen auf die Augen geschlagen.

Die Stimme ist herumgetragen worden, dass Nika von der Vernunft heruntergestiegen ist, weil er angefangen hat, Lieder zu schmieden.

Malvine hat auf schneller Hand mit dem unlieben Freier beendet und desshalb hat ihr die Mutter die Lektion vorgelesen.

Kosta hat den Isa auf todten Namen geschlagen und Isa fiel in's Bett, aber nach kurzer Zeit hat er sich wieder überhoben.

Dem Marko kommt eine jede Hundetreiberei auf die Nase heraus, denn sein Weib ist sehr zungerisch.

Милисав.

У друштву „швигарица“

Гђца: Изволите ћурчија печења!
— Тако пуди Тина. —
Гди: Захваљујем сит сам већ: —
У века сам с њима. **Никефор.**

У зору.

Жена. Но, лепо. Ти синоћ рече да ћеш доћи у пола десет. А ево већ свануло. Сад је баш избило пет сати.

Муж. О мај! па зар нисам одржао реч? — Зар пет није пола од десет!?

Препредењак.

Слуга господина начелника варошког капетана чистио у авлији свилену аљину господину. У то као без душе дође један непознат човек и рече да мора са г. капетаном нешто хитно говорити. Слуга му рече да је још рано, још господин спава. А овај га замоли да бар ово писмо капетану унесе, здраво је журна ствар. Слуга унесе писмо, капетан га прочита; у писму је само ово стојало: Ако ми пође за руком, добро; ако не, толико и чини“. — Ово је неки луцков, рече капетан, пусти га унутра. Слуга се за неколико тренутака врати, говорећи: пошло му је за руком; украо је господину свилену аљину.

— Куда трчите тако, г. Андро? Шта вам је то у завежљају?

— Пустите ме, молим вас, жена ми је већ у лађи да иде у изиџу, — а заборавила код куће свој нови шешир; ако јој га брзо не однесем, још се може вратити.

У калвинској цркви попео се попа на предиконицу, да верним својим прочита што из светога писма. Накашљао се и поче да чита: „За тим је Бог дао Адаму друга“, — но сад је морао да преврне лист; учинивши то настави овако: „Она је и споља и изнутра била намазана катраном“. — — Људи се почеше кикотати и тек онда опази попа да место једног преврнуо два листа и дошао на опис Нојевог ковчега.

Једва дође кући, сирома! (Сирома!!!)
Кад је дошо кући онда је баш чуо,
Да је оне ноћи Трива издануо.
После нам је причо ову причу, брале,
Истина је цела! — он не збија шале!
Чича Марко никад није лагат' знао
— Ово је баш својим очима гледао! —
— Ако кадгод прођеш поред куће њене
Почувај се, брале, од те клете жене
Ноћу пеџи туда (— јер ђаво не спава! —)
Ако ти је мила на рамени глава.

(Свршиће се.)

А. Е чујте само шта се мени десило. Луче сам хватао раке на обали. Завучем руку у неку рупу — и чујте само, извучем из ње крваву човечију руку.

Б. Уф, уф, уф! То ће бити рука онога чивутина, што су га ту онамад неки зликовци убили и раскомадали.

А. Није била његова рука.

Б. Да чија?

А. Рука је била моја. А крвава је била за то, што ме је рак маказама својим осакатио.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

Н. Н. био је велика цицпја. То сам само узгред споменуо, — а сад да вам нешто причам о њему. Синоћ заповеди он своме слуги да ујутру у 6 сати оде у виноград да види јесу ли већ трешње за брање. — Јест, али слуга заспи и пробуди се тек у 7 сати. Потражи брже боље своје чизме, али чизама нема. У то његов господин уђе с поља унутра и рече: „Ти си море заспао, зато сам ја сам био у винограду, ал сам, наравно твоје чизме обукао.

Новије књиге, листови и музикалије.

Две српске игре. За гласовир у четири руке. Углаобторио Роберт Толингер. (Изишло као прилог уз часопис „Гудало“. Цена 1 ф. 20 н.

На оџу и прћу. I. Слике и прилике из срп. нар. живота. Написао П. Адамов. Издање уредништва „Стражилова“, у Н. Саду 1886. Штампарија А. Пајевића, цена 60 новч.

Не пристоји се. Ручна књижица о неким погрешкама и манама, којих се у говору и мешању с људима ваља клонити. У Н. Саду 1886. Издање кн. Луке Јоџића и друга Штампарија М. Димитријевића. Цена 30 н.

Вештица. Новела. Написао Вељ М. Миљковић глумац. Издање срп. књ. Браће М. Поповића. У Н. Саду 1886. Цена 25 н.

Јавност. Лист за обртност. Уређује издаје и штампа Милош Грабовачки. Овај лист за огласе излази у Земуну по потреби и растурује се у 5000 примерака.

Слободијада. Епски спјев у 10 пјесама, владике црног. Петра П. Његуша. Издање Срп. књиж. Браће М. Поповића. Цена 70. новч.

Житије Светог Василија великог. Издање срп. књиж. Браће М. Поповића у Н. Саду 1886. Цена 20. новч.

Састанак Милоша Обреновића са Рушид-Пашом. Написао Гавр. Витковић, у Митровици 1886. Брзотиском Јермекова и Матића. Цена ?

Правила „Српске занатлијске Читаонице“ у слоб. кр. вароши Вршцу. У Н. Саду. 1886. Српска штампарија дра. Свет. Милетића. (Српске занатлијске задруге добијају ова правила на захтевање од Срп занатл. Читаонице у Вршцу.)

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме деветом броју за год. 1886. овај садржај. 1. Војска на војска песма (са пасловном сликом). 2. Звонце, — успомена на врбицу. Од М. Ј—h. 3. Ласица и зец пред мачком на суду. (песма) од Љуб. Јотића. 4. Максим, од Браца Душана. 5. Бежање из Помпеја (са сликом) 6. Пролетњи поздрав песма од Браца Милорада. 7. Крушка (По немачкоп) од Зеленка Михаиловића гимн. V. год. 8. Ко се руга. . . . . од Црнка. 9. Кајин. (песма са сликом). Слика млади чешки уметник Е. К. Лишка.) од Б. 10. О сврици (Прво писмо сеји Анђелији). од Љубаша 11. У шуми, (песма) од Милана. 12. Даштања. 13. Решења даштања. 14. Наша поштица.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien IX. Porcelangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: **Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.**

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1886. до
од 4. (16.) марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на поточке станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10½ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ГРДНИ ГУБИТЦИ, што их је велика Лондонска фабрика гвозденог намештаја „Ocdegrigde Brothers and Comp.“ услед најновијег пада Електричке фабрике претрпела, тако су ју потресли, да је решила да фабрику затвори и да свој силни намештај, што је преостао, а који је на свима изложбама одликован златним и медаљама, за четврти део фабричке цене свеким распрода. За дакле препоручујем од горње куће код мене налазећих се 400 комада гвозденог кревета (кревети су налик на приложену овде слику) за одрасле (дивно израђене и украс за сваки стан и собу), по нечувено багателној цени од 8 ф. (пре су коштали 32 ф. 50 н.). — Нарудбине се отпремљују и појединце, док осмина траје, и то сваки комад особито добар и без недостатка; новац се има унапред послати.

Ф. ВУГАЊИ. — F. BUGANYI.

СТОВАРИШТЕ МАШИНА

У БЕЧУ, LANDSTRASSE, KRIEGLERGASSE.

Гвоздени кревети су особито у пролеће и у лето кућинама бољи од дрвених, јер чувају да се у њих не увуче гад и нечистоћа, много су трајнији и леп су раскошнији. 7—12

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

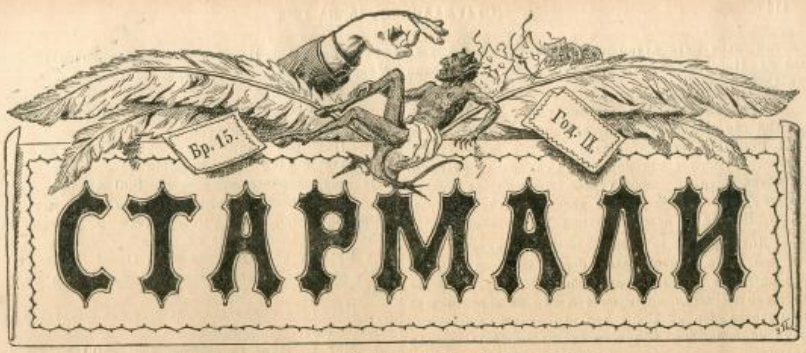

Бр. 15. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 31. маја 1886.

„Стармали“ излази тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Телеграми

Из Монахова у Београд. Ми нашег краља гурнусмо под регентство.

Из Београда у Монахово. Е, лако је са лудим краљем, ал је тешко са пустим.

Мађарска академичка омладина у Пешти, Печуу и т. д.

Ви сте можда бржи нег што разум прашта
(Ал и разум каткад има својства ташта;
Ви нисте онаки како Тиса жели;
Можда вас и винце лако развесели.
Неке од вас можда професори гоне,
А неки се можда и од књиге клоне.
Али да сте клада без икака чуства,
Ко вам то пришива — потвора је пуста.

Можда вам је зелено политичко дело
(Ал у политици ретко је што зрело).
Можда вам и савест у потаји цичи
Што се не да с правом ваш идеал стићи.
Можда је и слабост што се снагом гради,
Можда су и ваши отровани нади, —
Ал да вам на срцу није ледна кора,
Ко неће да лаже, то признати мора.

Тешко је то доћи до истине чисте,
Ви кошута младог запамтили нисте.
Судили би боље, ал вам школа тајн
Наук што га дају стари догађаји.
Ваш је зреник кашто ужи нег што треба,
Па не дате сваком своје парче хлеба.
Ал да вам кроз жиле сурутка не цури,
То види и онај ко се на вас дури.

Нећу да сам ügyvéd ни Ферка ни Пиште,
Ал се умем ставит' на ваше гледиште.
Мени се не чини да је белведерно,
Ал и с тог гледишта могу рећи верно,
Могу рећи (да ме нико не осуди),
Могу рећи (да се нико не ражљути),
У вама је жица, што условно гуди:
Од оваке ђеце могу бити људи.

Са вашег гледишта прећи ћу на своје
(Кам среће да једно поред другог стоје!)
Са гледишта мога (није моје само)
Колико нас има и ви и ми знамо),
Са гледишта нашег чек'о б' барјак бео —
Ал ја сад о томе нисам зборит' хтео.
Томе ће се можда касно венац сплести,
Где се могу руке са две стране срести,
Ту су благовести.

Од злопамћа уме да замагли глава,
Има мука којим треба заборава.
Има рана које смртне су без друга, —
Ал до споразума много је каљуга,
Рекох више него, што сам за сад смер'о,
Занела ме мис'о, — жеља — или перо.
Хтедох само рећи: ваше ј' срце младо,
А није га сана ни трулеж савладо.

Један пештански ђак.

Шетња по Пешти.

Јуче сам био у Пешти. Ја се не одричем своје народности; не тајим да сам Србин. А кад знате да сам Србин, онда знате и то, да је и самном овладала нека малаксалост, млитавост, дремеж.

У нашим крајевима научио сам се да с н а в а м,

па вам неће бити чудно ако чујете, да сам спавао све од Новог Сада па до Киш-Кереша. Та спавамо ми Срби годинама.

Кад сам протрљао очи био сам у жељезничким колима сам. На поду су лежале неке изгужване, на пола поцепане новине. Казао сам вам већ, да сам Србин. Можете дакле мислити да сам одмах дохватио те новине, јер ми Срби страсно волемо да читамо новине, само кад не морамо давати за њих — претплату. Бог би га знао, тако нам је ваљда суђено.

Дохватим дакле новине, те станем читати. Горњи део листа, дакле наслов, био је поцепан. И опет вас потсећам на то да сам Србин. Не чудите се дакле, ако се нисам много жестио што не морам читати из почетка, јер ми Срби, као што знате, баш не маримо да почињемо. Сваки од нас то најрадије оставља другоме.

Ал нуто мога чуда. Почех читати новине из среде, а тамо се налазио крај неког ратног извештаја. Читам како су наши војници заједничке војске, заробили 800 људи. Сасвим потанко било је испричано, како су са четир страна дошли, опколили, па похватали...

И сад да видите како сам се знојио. Окрећем новине, загледам хартију, не изгледа ми стара. А ја опет знам сву новију нашу историју. Знам како нам је било на Кенигрецу, знам како је било у бокешком устанку, знам како је прошао Сапари приликом окупације Босне. Па бого си га мој, где ли је то наша војска заробила 800 људи? Мислим и мислим, ал никако да се домислим. То ме је страшно љутило. Та зар ја збиља ништа више не знам. Ej, ej, како ме брзо издало памтење.

Ја још у мислима, кад стаде влак, а ја добих сапутника. Човек тај имао је доста незгодан капут, ал доста згодно лице. Одмах сам знао да је какав немачки професор. Извадио је књигу и почео да чита. Мени севну кроз главу мисао.

„Господине!“

„Тиче се то мене?“ — запита он учтиво, ма да осим њега не беше никога.

„Имао бих нешто да вас питам. Реците ми молим вас, дали је вами познато, којом је приликом, у новије доба, заробила наша војска 800 људи?“

Он је гледао у мене, но видило се на њему, да тражи по својој глави одговор. „Хм то је чудно питање. Ја баш немогу да се сетим.“

Пружих му подеране новине. Он их загледа, прочита, па стаде вртити главом. „Не знам, бога ми, не знам.“

Нисмо ми приметили, да је ушао кондуктер, да зареже карту. — „Молим“ —

Мој сапутник га није опазио. „800 људи заробити, па да ни један од војске не буде рањен —“ говорио је он.

Кондуктер, Мађар уђе му у реч. „Јест лако је било тим . . . . . опколити и похтавати људе, кад нису имали оружја —“ рече он срдито. „Где је то било? запитасмо у један глас.

Кондуктер нас погледа. „Па јуче у Пешти.“

А то ли је дакле у ствари? Ни мени ни мом сапутнику не беше још познато, да је наша војска опколила у Пешти демонстранте и заробила 800 радника и шегрта. Шта ти се све неће десити у овом свету а и ја и професор лупали главу и тражили такав случај по нашој новијој угарској историји.

Но да, то је било на путу ал хтео сам да вам причам нешто и о Пешти. Видите, ја у Пешти ништа нисам видио. Затворио сам се у соби, дао донети све новине и пажљиво сам прочитао цео ток демонстрације. Не дао бог да лутам по свету необавештен, те да не знам ни оно, што се јуче десило. Нисам ја ваљ-

ПОДЛИСТАК.

Баба роксин гроб.

(Свршетак.)

Где си музо? Брзо засуци рукаве
Да јој оплетемо венац вечне славе!

Баба Рокса ј' болна; болна и преболна.
(Та њени су дани већем избројани!)
Већ недеља дана ево се отегла
Од како је бака у постељу легла.
Последњи је часак — са смрћу се бори
Нико да је болну, преболну подвори;
Нико да јој болној чашу воде пружи —
(Срце јој се старо у грудима стужи,
Та никоме ништа учинила није,
Па се ипак од ње сваки клони, крије.)
Са светом се прашта остарела бака
(Ал шта ћемо Роксо кад је судба така?)
Никог код ње нема да свећу припали,
— На асталу гори стари жижак мали. —
Бака га је одмах с почетка ужегла
Док још није болна у постељу легла.
Молитвице шапће, усне тио зборе:
— „Опрости ми силни боже одозгоре!“ —
Чим то шану, душа одлете јој горе
Одлетела горе у небеске дворе . . . .
Смрт је лака била, патила се није . . .
— Жижак пршти, гори; слаб се пламен није . . .
. . . . Још те мало само, ено га издише
А шта и да гори? . . . Нема баке више!
Мачак поред баке легао, па дрема
Не чује се ништа, тишина је нема.
Мачку ни мукајет; удесио, преде.
Упро очи горе у те старе греде.
Он никад не куне ту судбину клету
— Не зна да је сада саморан у свету! —
Не зна да ј' сироче, да никога нема
Он се само лиже, лицка, преде, дрема . . .
И не зна сирома, шта се за њ' још спрема.
Та да знаде само свиснуо би о'ма,
О, сирома мачак, сирома! (сирома!!!)

Запевали петли, свет се из сна буди,
Ено рујна зора са истока руди.
Пред бакиним двором и сад с' липа шири
И сад са свих страна цветак широм мири.

да, буди бог с нами, немачки професор. А кад сам прочитао све новине до краја, онда сам ви'те доста што-шта научио. А ево што сам научио.

Знате ли зашто вичу пештанске новине на нас Србе да смо бунџије и опасни по ову државу? Јехте да не знате? Но ја сам био у Пешти, па ћу вам одмах казати. У Пешти виче цео свет: „доле ерцхерцог Албрехт“, „доле Тиса;“ „доле сви.“ И опет кажу да смо ми опасни по ред и по државу. Ја држим да имају и право. А знате ли зашто? Зато, што смо ми благи, мирни, кротки. . . Пештанци знају како је нами тешко, па к'о мисле: „Ово су неки потмули, опасни људи, јер није могуће, да они то тако олако трпе, а не туже се, не жале се, но мирно плаћају порезу и гласају како власт хоће. Него мора бити да они тајно спремају неке завере, па зато избегавају сваку ларму и опозицију“.

Верујте не може бити друкчије него баш тако мисле о нами у Пешти. А ми, манте нас збогом, још мало па ћемо ићи на — четврту будатештанску конференцију.

—ом—

Уштипци.

Да чујете разлику између демонстрације и буне. Кад се у Н. саду заказивао Милетићу банкет, онда је то била буна, а кад у Будимпешти 40.000 људи виче: „Доле Албрехт“, певају кошутову песму, и крваве се с војском и полицијом, то је — демонстрација.

* * *

Чудни су Мађари. Буне се против Беча, па и то — немачки. Непрестано вичу: „Abzug“ Јански, „Abzug“ Албрехт и т. д.

* * *

Боже мој, како су скромни Руси! Енглез тражи да влада над Индијом, Француз би да освоји Кину, а Рус би хтео само на цркву св. Софије у Цариграду да однесе — крст. Па и то је Европи неправо.

* * *

Турци су дозволили, да се у Цариграду дигне руска школа. Ето, шта ти је срећа. Још ће и Мађари једном дозволити, да Руси оснују школу у — Будапешти.

* * *

Сад тек видимо, да су Духови били излишни. Није било нужно што је тог дана сишао св. дух на апостоле, те они почеше „на свима језицима“ да проповедају христову науку. Код нас се од сад на свима средњим школама мора веронаука предавати само једним, т. ј. мађарским језиком.

* * *

Једно се само чудим, како се нису до сад сетили Мађари да нам забране свесловенско, дакле пансловенско: „Оченаш.“

* * *

И нашег најбољег сликара Пају Јовановића хоће да уведу у мађарски тефтер. Па зашто не господо и Краљевића Марка? — он зацело не може изјавити да лажете.

* * *

Одиста има чудног света. Отац Паје Јовановића издаје свог сина за Мађара, а наш „јединац“ Радић издао је опет свог оца за хонведа од 1848. године.

* * *

Јединац, Радић, хоће у својој најновијој књизи да се умили такозваном патријару, па зато и мора да пише о „такозваним“ српским привилегијама.

* * *

Зашто не узима синод наше саборске ствари у претрес? Зато, јер је наш синод данас син од — Германа.

Ѳ.

Са липиних грана тужно песма бруји
— Певају опело сићани славуји —
Невесело свуда, и цветак уздише . . . .
Нема баба Роксе . . . Никад . . . Никад више.
Та њена је душа давно богу хтела
Сад јој дође време, па је одлетела.

Одонуд из села каква с' дигла граја?
Куда, куда иде оружана „раја“ — — — — ?
Са глоговим штапом у десници руци
Јуре, јуре напред као гладни вуци.
На све стране грдан урнебес се диже;
Иде, иде граја, све ближе и ближе . . .
(. . . Снаш Пели је јутрос преминуло дете
— Појела га Рокса!!! — Иду да се свете.
Та вештица стара на душу с' попела
Појела је досад, валда полак села!)
Ево их већ, ту су код Роксиног двора,
Урнебес се диго, ко бура сред мора . . .
Вика се разлеже, урнебес се диже
Ево јоште једна четица где стиже;
Земља с' тресе, дршће, ваздух силно бруји
Уђуташе на мах на липи славуји.
Подигло се ено ваљда цело село
(Сад ће баба Рокси да држе опело!)
— „Да палимо кућу!“ — грмну са сви страна
— „Нек с' и незна никад да је кућа била.
Нек у њој изгоре и вештица клета!“ . . .
(. . . Откад с' баба Рокса склонила са света!!! . . .)
Нагрнуше сламу на све четир стране,
Стишало се за час оно халакање . . .
. . . И за мало само — диже с' пламен горе
Па онколи беле поносите дворе.
Варнице искачу, једна другу стиже
Модар страшан пламен плаво небо лиже.
Не види се ништа до пламеног ждрела
Баш као да горе васиона цела . . .
На роксину собу сви упрли очи
Ал кроз прозор ено где мачак искочи:
Искочи сирома па бегати стаде,
Ал за њим се вика и клицање даде . . .
— „Та недајте људи, то је душа њена!“ —
Повикала сада из гомиле жена.
Поплашио с' мачак, — и стар је сирома —
Неможе да бежи, посустао о'ма.
Сустигла га раја; ето, ето беде

Ћира. Но, сад, после јанскове афере, бар ће посланици на угарском сабору лакше и извесније моћи знати одкуд ветар дуне.

Спира. Како то?

Ћира. Како?! Тако — јер су сад на саборници сви прозори полупани.

Ћира. Ја се сећам да неки новинари обично и најпростију класу људи зову народом, светином или бар пуком. А што сада кажу да је „моб“?

Спира. Покушаћу да ти то, макар и у шали, разјасним. Народ се зове онда, кад на род (макар га и туча потукла) плаћа порез. Светина се зове зато, што свети Дај не би могао живити, да га не подржава свети На. — Пук је онда кад не може да пукне ни од смеја ни од једа. — А моб је кад се Мобилизира.

Ћира. Нисам те добро разумео.

Спира. Верујем. Треба друкчија глава да то разуме.

Ћира. Кад си већ ударио у шалу, кажидер ми, зашто та светина у Пешти — (т. ј. од како су се ћаци повукли) највише набајина на полицију?

Спира. Та је светина можда мало и гладна.

Ћира. То лако може бити. Али ко је још од полиције добио земичака или пеленца?

Ћира. Ћути, молим те. Ти не знаш ни то, да се пештански капетан зове Пекари.

Пуслице.

⊙ Ми смо се надали да ће Тиса Аћелићу рећи: „Жао ме је, ал моје ти сузе не помогоше!“ — Но како сад стоје ствари, може још Аћелић за који дан дочекати да он те речи Тиси каже.

≙ Пештански „Lloyd“ уме високо врећати, али уме за тим и ниско пузити. То су два екстрема (или, управо рећи, само је ово друго ex trema) а оно прво је ex обести.)

? Досад се само вино ацигонало, а сад је већ и Тиса дочекао „Abzug!“

Од четрдесет посланика које краљ Милан бира није ни један Стојан (Новаковић). — Не само да ни један није Стојан, него многи није ни постојан.

△ На будућој скупштини у Србији неће се слобода штампе већма степењавати. То се суди по томе, што је и др. Владан остао код куће.

□ Неки негодују што је председник одбора петнајсторице лично јавио Аћелићу, да је одбор свој посао свршио. Али то све стоји до начина како му је говорио. Можда му је рекао овако: Ми смо наш задатак свршили и сада сазиву сабора нема никакве сметње осим тебе, сметењаче.

∀ Ако је коме буретy суђено да се распадне, онда и Пинтер побегне од њега.

(Мачак сада стао, па се загледао.)
— „Та удрите људи, што сте, што сте стали?“ —
А један га сада „глоговцем“ обали.
— „Фала богу!“ — кликну та галама цела,
Па бацише мачка сред пламеног ждрела.
Изгорео мачак, прогут'о га пако;
Није се ни над'о да ће скончат' тако.
Срушила се кућа, — само с' одак диже
А модар га пламен са свих страна лиже . . .
Из облака сада плаха киша паде,
Угаси се ватра, горети престаде . . . .
Прекрсти се руља, па се крену кући
Кренули се кући, молитве шапћући.

* * *

И сада се знаде, где је кућа била,
А над тим згаришћем туга шири крила,
Сад не шири липа своје гране што
Сад се туда коров шири поносито . . .
Славуљева песма са липе не брује.
Само катkад амо кукавица слети
Па са тужном песмом мир наруши свети.
А катkад и сова у поноћно доба
Немило захуче врх бакина гроба . . .

* * *

Давно је то било; давно, врло давно,
Данас се и не зна за име јој славно.
И не зна се, велим, ој да грдне штете
Ој лажљиви, грозни, превртљиви свете!
Зар се тако чува помен од старина?
Зар тако аманет од ота на сина?
Зар да с' заборави? — О, та срам вас било
Та ово се давно, — још „пре буне“ збило!
О „буни“ је она кућа на лединa
Разорена била, пуста, разналина;
Још се само одак гордо диз'о горе
Причао је грому за роксине дворе.
Ал валда је тако црна судба хтела,
Те га је о „буни“ кумбара разнела;
Срушио се и он на све четир стране, —
Сад је пустош сама, мој драги брајане.
Пустош, сама пустош, — а хидони стари
Ко да жале оне „старе, златне дане“ . . . .

Сомбор 1886.

Спевао **Кињиракњуре.**

= Абердар је силом хтео да докаже, да у ученом друштву има крађе. И заиста: нашле се крадене квите — у рукама господина министра.

Проба пера.

CLXXXIX.

Баба Јула.

Пилићи јој викали:
Баба Јуло пи, пи, пи!

Баба Јула ј' слушала,
И жеђ своју кушала.

Сад јој вели тица кос:
Баба Јуло црвен нос!

CXC.

Добричина.

Удала се Анча, Сока,
Удала се Фема;
И сад добри чика Васа
Више кћери нема.

Сад да дођу одкуд какви
Просиоци нови,
Чика Васа не би знао
Да противуслови.

Добријчина ј' сушта,
По рајскоме типу —
Дао би им своју
Слачајшу Ксантипу.

Г—д—н.

Ако се узмора женити . . . . .

Моја Комшиница Јула разболе се једаред што но реч: на смрт. Комшија Лаза дворио је боже мој — како је само мого, а као што нигди никог не имадоше, није дакле могла боље ни желити.

Што је он боље око ње с'отим моја комшиница све горе, а знате зашто? за то, што јој је ваљда било жао умрети; није, већ зато што је мислила да ће се комшија мој одма оженити, па то јој ко није никако ишло у рачун.

Једаред је седио мало подаље од њеног кревета мој комшија и довршивао баш неку мушку ципелу. Урадости што ће скорим до неке мангуре доћи — поче звиждукати, и заборави на болесну жену.

Јаој наопако! сву снагу прикупи, те се мало усправи, разрогачи очи те поче онако врашки читати: „Е ушле виле у тебе, та знам ја да би ти једва чеко да цркнем, само да се жениш.

Нећу сунца ми жено, кад ти кажем!

На ове се речи мало примири болесница, и таман да сведе мало очи, опет враг не да комшији мира, већ поче да певуца. Сад већ није више жени ни требало, изврзе се онако својски на кукавног комшију. Док је она тако окренута зиду читала, дотле се комшија саго ближе свећи, на коју је неко гвожђе гриј'о, да опсец углајише. Како се дакле саго мало боље, уједаред цвррр — опрљи брк. Скочи са столчице, па терај на огледало. У који је пар он скочио, у тај се мах и жена с' тешком муком окрене да види шта га је снашло; те кад га виде да је на огледалу — рече сасма очајно: „бре ушле виле у тебе с маторим секешом, да се изчловиш, па не би ти веровала да се нећеш одма женити.

Нећу жено кад ти кажем но!

Та нећеш ми ни недељу дана дати, а друга ће се већ шетати по кући.

Ал ја ти и опет кажем, да се нећу женити!

Па шта радиш на огледалу? сучеш бркове, јел! Ej боже, боже! само да ми је на једно око макар да је видим каква ће бити.

Па ја ћу ти казати баш ако ћеш да знаш, — то јест ако се узженим — каква ће бити.

Па каква запита радознала жена.

Узећу матору — когод наша крава што је (крава је била од шеснајест година.)

Ђ.

„Фрајла“ Милка.

Ала нешто „фрајла“ Милка
За природом јако гине,
чим погледи небо плаво
срећа јој на лицу сијне;

Па још кад у ноћци тавној
к' небу дигне очи лепе
и угледа звезде јасне, — — —
срце лупа, груди стрепе! . . . .

Та зар збиља „фрајла“ Милка
за *природом* тако жуди,
да чим коју „звезду“ спази
шире јој се миљем груди???

Да! јер њено ј' плаво небо
огрлица заручника!
а звездице? То су звезде
„њезинога“ поручника!

Др. Казбулбуц.

Из суднице (у Босни).

Сељак (погнуо главу, па скрстив руке на прсима, стоји пред велеможним господином судцем, — обично каквим „Auscultantom“, Пољаком, — као пред иконом).

Судац: Но, шта опет маш ти там'?

Сељак: Аман! За Бога господине помози ми. Знаш кад је оно лане — — —

Судац: Ја немам време, теби тако дуго чујем, ти мораш жури, мам посал друго. —

Сељак: Та знаш господине, ја сам већ пет пута бива молио се, па ето никако ни абера, а знаш сиромах' сам, па те молим, (да му позивницу).

Судац: А! ти тај чловек, што молио због тен-то? Слушај, ја теби сад цела ствар јасним. (Сад почне судац сељаку доказивати, како ствар стоји, али то са таком збрком од речи: српско — ческо — пољско — немачких, да је сељак отвореним устима слушао и слушао, па кад се

судац већ заморно, тражећи згодне речи, како ће сељака још боље да убеди и видећи овога пазљиво слушање, рећи ће на послетку).

Судац: Но, так то јест! сад хајд иди до твога дома!

Сељак: Аман, господине молим те, па зар баш неће ништа бити од моје ствари?

Судац: Но, враг матер! Ја теби два ура цело ствар кажем, зар ниси мени розумно?

Сељак: Не алајишем вала баш ни беле! Ја мислим ти с' њешто енглески сам собом парбиш, а и незнађах болан, да ти мени говориш.

Судац: На ја баш говорим лепо хорватски.

Сељак: Ма но, но, то можда и јесте „хрватски“, ама знаш, ја разумијем само „српски“! —

Босанац.

Чудновато.

Зар то није чудно. . . .
чим подржим руку
ту на левој страни
чујем срца лупу;
а јуче га ладох
нашој сека Ани?!!!

„Др. Казбулбуц.“

Са мајалеса.

Прошле недеље провели смо се лепо на мајалесу певачкога друштва новосадске српске читаонице. Велим лепо јер се ова забава у слободном пријатном ваздуху може назвати тим пре лепом, што нас све лепо окружава. Лепа умилна женска лица, лепо певање, леп распоред забаве, леп ватромет и лепо пардон укусно — јело и пиће. Чисто гледам како се чело лепе читатељке намрштило а румен-уснице шапућу: „но ово је неко чудовиште, после наших лепих лица спомиње — паприкаш“. А читаоц опет гунђа: „а што јест јест ово је прави гурман“. Е шта ћемо кад нас има свакојаких. Разни су „густови“ на свету, неко воле попадију, а други попу. . .

Него збиља извините ме. Ја почео код мајалеса па оћу да свршим с' попом. Наш народ мисли кад сретне попу, да је срео своју — несрећу. У неколико има народ и право, нарочито ако је реч о ономе који је над поповима попа, јер куд ћеш горе несреће, куге и морије од оног у Карловцима. Зар неби г. г. приређивачи мајалеса извршили родољубиву задаћу, кад би га пустили на оној ваздушној лађи о ватромету у ваздух. Постоји само питање дали би лађа могла одржати онај терет грехова, који леже на црној души неизабранога. . . . .

Ал' да г. г. приређивачи. Морамо им скинути капу, управо летњи сламски шешир и признати, да су све учинили, да забава добро испадне. И она је заиста лепо испала. Дивно певање певачког збора припомогло је, да се дотле дође. Ја сам уживао у потпуном смислу те речи. Мислите да сам пио, певао и играо то мање. Не играм из принципа. Веле од игре се врти мозак, а мени то најмање треба, јер кад би се после вратио у уредништво могао би написати свашта. Дакле нисам играо, већ сам гледао шта се око мене збива.

Било је већ вече, лепо, тихо мајско вече. Ма да се ватрогасни свирачи упињали из петиних жила и дували у своје трумбете, било је много њих од посетилаца, који се слабо обзирали на њихову свирку већ се забављаху сваки по свом начину. За једним се столом пило и јело, мало даље играху браћа Срби из темеринског сокака уз гајдаша Милана са лепим ратарским девојкама, а разуме се било је и шетње. „Курмахери“ чинили су своје, ал напослетку малаксали су и они. Та није ни чудо, од у јутру до 10 сати у вече „курисати“, говорити није мала ствар, мора се човек запенушити, као што се извесна господа запенуше кад им ко одкреше истину. Ласкаве су речи све ређе, на послетку нема се већ ни о чем говорити. „Курмахер“ је тада обично у највећој неприлици. Таког једног гледао сам и на мајалесу. Сиромах наговорио се и наговорио, па већ незна шта ће. Иду тако, он ћути, њој досадно, а он ће уједаред да прекине ћутање са овом примедбом:

— Видите госпођице ово је на пр. — јендек.

— Видим . . . рече она и оде даље да се наслађава у „занимљивом“ забављању. Вратих се у круг играча. Један „џентлмен“ нагао се пред играчицом и учтиво упита:

Госпођице смем ли вас молити за идућу четворку.

— А да ли је она прошла?

Нисам чуо даље, јер ме је неки братац повукао под шатру, где се пије пиво. Попих неколико чаша па се вратих играчком кругу. Играла се четворка. Парова доста а играчи вољни. Но у сред свирке трумбеташа, брује по даље гајде. Пожурих се да видим шта ће гајдаш око четворке.

Гајдаш Милан свира лепо српско сремско коло. А неки се братац ухватио, па весело подвикује, па игра са својом пријом из оближњег села — трамблан.

Био сам задовољан. Видим бар да је све весело, а шта ћеш друго и да тражиш од мајалеса.

Око 11 сати вратисмо се кући исто онако весели, као и јутрос, само смо били нешто тежи, тежа нам је била — глава.

И. И—ћ.

Чудо.

Пре венчања тепали су:
душо слатка, име, рано!
злато моје, чедо драго
луче моје моловано! . . . .
А сада се часте вако:
ти вештице, стара лудо!
пијаницо, распикућо!!!
(зар то није право чудо)???

Др. Казбулбуц.

Жена.

Нека „Мујн“ жена
колико му воља
па нека је једна
све од друге боља!
Код нашега света
паметна и штедна
по кадкад се деси
да ј' много и — једна!

Др. Казбулбуц.

Како ће човек омршавити?

Читао сам у неком немачком листу чланак у ком се научно расправља питање како ће човек најлакше омршавити.

Баш су ти Немци чудновати људи. Размећу се са културом, пошли су у Босну да сеју културу међу Србима; недавно је Др. Менгер рекао у аустријском сабору да су само Немци културан народ, па ипак незнају ни на ово питање да одговоре. Истина овде треба и искуства а ми га баш доста имамо.

Одговор је прост.

Онај лекарски пацијент са дебелим трбувом ако неможе да омршави нека постане порезно-обвезни угарски држављанин, па ће тако омршавити, дага ни сен неће познати.

„Füg.“

ПАБИРЦИ.

Женскиње

Таке су вам женскиње,
Увек кажу: Не, не, не!
Али за то ипак воле
Да их људи моле.

Ко ће им угодити

На жељезници у једном препуном купе-у препирале се две госпође о отварању прозора.

„Ако се прозор одмах не отвори, мене ће ударити шлог“ — тврдила је једна.

„За бога, ако се прозор отвори, па ме ухвати промаја, онда ћу изданути“ — говораше друга.

Кондуктер, којег су обе звале није знао шта да чини, док се не сети један од сапутника, коме је свађа већ додијала, па не рече кондуктеру: „Остави те малко, пријатељу затворена оба прозора, док ову госпу не удари шлог; па их онда отворите, онда ће ова друга изданути, и ми ћемо бар имати мира од њих.

Чудновато спасен.

„Тако је драги пријане“ — приповедаше Паја при чаши пива „ја баш могу богу захфалити што сам још жив; јер три моја друга утопише се баш под ћупријом, о коју се чамац разбио.“

„Па како сте се ви спасли? — упита га неко из друштва.

„Ја? — ја нисам ни седао у чамац. Ја сам остао код куће.

Суваров ретерира.

Славни руски војсковођа Суваров радо се са својим војницима шалио и био је пресретан ако је кога тако у теснац дотерао, да му овај није могао згодан одговор дати.

Једне ужасно ладне вечери стане Суваров пред једног стражара код његовог конака и упита га, колико звезда сад има на небу. Војник беше у први мах изненађен, али се одма досети, па рече: „молим, одма ћу их избројати,“ и поче збиља: „једна две, три“ — и т. д. — ћутећи слушао је Суваров до хиљаде, али сад поче од зиме дрхтати, и видив да је војник бистра глава, рече му, измичући: „ма́ни, ма́ни, опе друге нек стоје не избројане.“

прибележио **Др. Казбулбуц.**

„Не мож' веровати, пријатељу, колико ми тетка из Б. својим посетама досађује!“ — „Па колко ти пута долази годишње? — „Двапут“. — „Па то није много.“ — „Наравно није много, ал кад-год дође, остане свагда 6 месеци у нас.“

(Математика). Професор: „кажем вам, математика је непобитна наука, нпр.: Ако један зидар зида зид за 12 дана, 12 зидара свршиће га за један дан.“ Ђак: „Заиста, а 288 зидара у једном сату, 17,280 у минуту, а ако има 1,036.800 зидара, то ће зид бити готов у секунду, тј. пре но што је који и једну цигљу метнуо.“

„Но, има већ 2 месеца, одкако смо се венчали па како се осећаш у браку?“ — „Сретан, пресретан драга жено; тако ми је омилио брак, да бих се, кад би те по несрећи изгубио, одмах наново оженио.“

„Зато, што си тако добар био,“ рече ујак малом Пери, „ево ћу те наградити (пружи му четворку и банку), „шта волијеш, четворку или папир?“ На то ће Пера: „Четворку завијену у тај папир.“

Одговори уредништва.

О. † † О. Хоћемо примити ако буде чему. У место дугачког писма и излишних питања боље да сте нам што од тих ствари послали, па би онда извеснија одговора добили.

Н—фору. Нос већи од кромпира, то је већ отрцано упоређење. Почетнику, младом писцу боље би доликовало да своју досетљивост мало финијим предметима обраћа.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

Новије књиге и листови

припослане уредништву на приказ.

Тврдоглави Керабан од Жил Верна с француског превео Јован Несторовић. Књига I. и II. Београд 1886. Краљевско-српска државна штампарија. Издање књижаре В. Валожића. Цена обе књиге 3 дин. или једној 2½ дин.

Народна библиотека свеска двадесета Вашки бој спјевао Саво Матов Мартиновић црногорац. У Дубровнику. Накладом књижарнице Д. Претнера. 1886. Цена 25 новч.

Народна библиотека свеска двадесетпрва Кратка повјест краља босанских по изворима написао за младеж босанску О. Антун Кнежевић бошњак из Варцара, Б. О. С. Фрање Асизскога. Свеска II. У Дубровнику. Накладом књижарнице Д. Претнера. 1886. Цена 65 новч.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

ево су ове:

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за онсновне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — —	10 н.
Изъ Часослова оупражненіе въ чтеніи церковныхъ книгъ къ оупотребленію въ нар. оучилищахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат — — — — —	16 „
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 „
„ II.	60 „
Велика катавасија	1.— „
Мала катавасија	20 н.
Ђимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 „
Нове метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама. **Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.**

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 4. (16.) марта

1886. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10¾ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886.

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

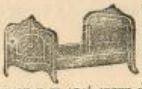

ГРДНИ ГУБИТЦИ, што их је велика Лондонска фабрика гвозденог намештаја „Godorigde Brothers and Comp.“ услед најновијег пада Глезговске фабрике претрпела, тако су ју потресли, да је решила да фабрику затвори и да свој силни намештај, што је преостао, а који је на свима изложбама одликован златним медаљама, за четврти део фабричне цене сасвим распрода. Ја дакле препоручујем од горње куће код мене налазећих се 400 комада гвозденних кревета (кревети су налик на приложену овде слику) за одрасле (дивно израђено и украс за сваки стан и собу), по нечувено багателној цени од 8 ф. (пре су коштали 32 ф. 50 н.). — Наруџбине се отправљају и појединце, док еспана траје, и то сваки комад особито добар и без недостатка; новац се има унапред послати.

Ф. БУГАЊИ. — F. BUGANYI.

СТОВАРИШТЕ МАШИНА

У БЕЧУ, LANDSTRASSE KRIE, GLERGASSE.

Гвоздени кревети су особито у пролеће и у лето кудикамо бољи од дрвених, јер чувају да се у њих не увуче гад и нечистоћа, много су трајашнији и дају се расклопити. 8—12

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

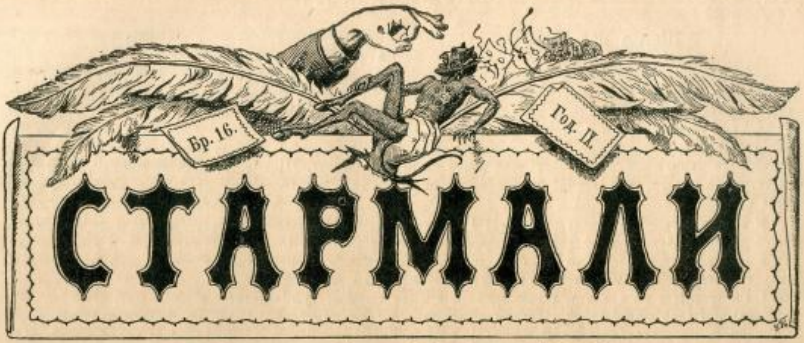

Бр. 16. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. јуна 1886.

„Стармали“ излази тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Из живота једног лава.

I.

Там' у Балтимору далекоме граду,
Где зверове вешто питомити знаду,

Публика је радо у некоме цирку
Проводила време уз добош и свирку.

Највише је ишла ради једног лава,
Што ј' укротитељу био дика права,

Укротитељ беше по дужности тиран,
А лав у кавезу беше здраво миран.

Мислио је ваљда: „А што да се љутим!
Судбина ме гони, па хајде да ћутим.

Из невоље своје срамоту не црпим;
Здраво ми је криво, — ал хајде да трпим.“

И трпет' је знао, трпео је дуго.
(То ј' заглавље прво. Сад долази друго.)

II.

Бог би знао од чега, ал се лав разбол'о.
Госа проговара: „Па зар тако, лоло!

Зар ја теби за то дајем трухла меса,
Да од тебе данас немам интереса!

Зар ја за то храним тога гладног звера?
Ти с' неблагодаран, немаш карактера.

Али добро, ја ћу послат' по лечника
Па ако ме вараш, тешко си тебика!“

Доведоше слуге лечника Бровела.
И он рече: Овде треба брза дела.

Ево кљешта; сад ћу олакшати доли.
Не фали му друго, само га зуб боли.

Јесте, зуб га боли, — тако лечник рече.
(То ј' заглавље друго. Сад долази треће).

III.

Слуге као слуге, убрзаше краке,
Савезаше лава у конопе јаке.

Мило им се банит' по уздаху туђем, —
Развише му десни гвозденим оруђем.

Ево, сада вуци! вичу слуге веште;
И Бровел је већем утурио кљеште.

Ал у том тренуту — стид је, срамота је —
Лав се сети ко је, лав се сети шта је.

Одупро се чуду снагом и очајем —
И прснуше везе, ка' ибришим да је.

„Ево мојих зуба! Ево вам их, нате!
Гле како сад од њих гинете, падате!“....

° ° °

Ово није гатка, истина је чиста
Чит'о сам је баш из „Сарајевског Листа“,
Anno sechsundachtzig, број шесдесетосам.

Што нађох у прози, устимовио сам.

—в—

Шетња по свету.

XXVI.

Баш ти је чудан наш свет! Код нас је све наопако, све чудно. Не мислим овде само Сомборце и Сомбор, где се човек више не може разазнати, јер сомборски нотабилитети хвале новосадске народњаке, а сомборски народњаци хвале опет панчевачке нотабилитете, већ под „чудним светом“ подразумевам читав народ српски.

Ето н. пр. тамо на западу, у великој Германији удавио се краљ Лудвиг, а наш мали Герман још је жив и — као што неки тврде — бега од воде као ђаво од крста. Но има и других чудних ствари још. Ето у Баварској је постао луд човек краљем, а код нас калуђер Радић не може ни владиком да постане. У Европи се ни једна влада не плаши своје већине, а у Србији спопада владу самртни страх од своје сопствене „већине,“ те не сме никако да сазове скупштину, већ је непрестано одлаже.

Осим тога има у нас још и других чудних ствари. Тако су у одбору петнаесторице били попови за редукцију епархија, а световњаци не. Но најчудноватије је, што се краљ Милан још није кренуо на пут у стране земље, а до сад је сваке године у ово доба већ био на путу. Многи тумаче то с тим, што се сад краљ Милан спрема на већи пут но обично, па му и више времена треба, да се спреми и спакује своје ствари.

Можда је и то, али ја не верујем, јер ми је пре неки дан један пријатељ из Србије причао, да од тога неће бити ништа, т. ј. краљ Милан се не мисли на пут кретати. Између осталог причао ми је исти пријатељ, да су у Србији нашој пословици: „Лудом и пијаном нема суда“ додали још и: „Нема ни пустом.“ Кога је мој пријатељ под пустим разумевао, то не знам, али знам, да у Србији има доста пустих људи, којима би требало судити.

Него са пустим људима није само Србија благословена, већ и наша лепа Угарска. Нек нико не мисли, да ја овде Германа мислим, већ оне, који се старају, како да помађаре имена банатских села, а не брину се, да спрече, да вода не дави њиве, села и људе по Банату. Шта је н. пр. становницима Magyar-Sz. Márton-а хасна, што им село носи мађарско име, кад им је вода потопила њиве и порушила куће?

Ја сажаљевам сироту воду, што не зна да прави разлике између села са мађарским и између села са српским ил румунским називом, него дави све подједнако, а сажаљевам је за то, што ће против ње г. државни тужилац сигурно дићи оптужбу због — непатриотичности, те јој може пасирати малер, да је затворе у Вацу, т. ј. ако би вода хтела послушна бити.

Међу тим вода дави њиве и руши куће по Банату без бригеша, а кад пређе опасност и кад после тог остану толико хиљада породица без крова и без ичег другог, наше ће власти онда опет мислити на помађаривање имена банатских села, а никако на канализирање. Онда ће опет вода порушити оно, што су смртни људи подигли, као што је по нашој народној песми рушила вила обноћ, што су обдан зидари подигли, кад су оно браћа Мрњачевићи зидали град Скадар на Бојани.

И то је један доказ више, да је свет чудан и то не само наш, већ сав остали колико око може прегледати и нога проћи. О томе је свако живи убеђен, само од светитеља једини свети Сава не, јер он са неба изгледа, хоће ли се једном чудо догодити, да орден св. Саве окити груди каквог честитог човека, али то не дочека још. Е, ал које крив светом Сави, кад неће опет да вргне прилику, те да небеским знаком

ПОДЛИСТАК.

Једна ноћ у шифонеру.

— **Хумореска.** —

Главни јунак ове приче, јесте и с мислима и с персоном „ја“ иначе „ђак.“

Велим ђак, ал ђак у потпуном смислу те речи т. ј. ја сам се знао огрешити о сваки §. школског закона. Што год стоји у закону „забрањује се,“ то сам ја најрадије чинио.

Ко се купа на забрањеном месту, него „ја;“ ко је још од преклане остао крчмару Матајзу 3 фор. дужан и наравно још му ни данас није вратио, него опет „ја;“ ко је увредио професора Класиковића, што је рекао да је Салуст врло прозаичан и сухопаран, него „ја;“ ко је пољубио код „труле јургете“ крчмарицу Лизу, него опет тај „ја“ па „ја“, докле год би хтели.

Поред моје остале дужности, имао сам још част заљубити се у гђцу Јулу.

Што се тиче њене лепоте, неби се баш смео позвати на моје пријатеље и другове, јер по њиховом описивању, није милостива „мама природа“ све своје чари на њу просула. Није се, веле, окупала у вечерњој румени сунчаних зрака, није јој бајно лице умивено у љиљан цвету и дробној росици, није јој коса као ноћна туга, неби ни звезде потамниле од ватрених погледа чарних јој очију: али

„Ма да није никла из румена ђула,
„Ипак ми је чула миљем обасула.“

Што је Логаритмићу математика и Мочник, то је мени „она,“ што је поп Милу печен ћурак и карловачки шилер, то је и опет мени „она“ т. ј. гђца Јула.

* * *

Већ су јуче умукнули последњи звуци, оне дивне песме:

Ej, срце ми зебе
Кад мислим на тебе
сведоџбо!

Већ знамо на чему смо, т. ј. добили смо сведоџбу, па ћемо ако бог да, и путни трошак (од ког сам ја већ половину потрошио) допусти, сутра лађом кући.

Баш сам спремао оно мало издераних књига, кад уђе писмоноша и даде ми писмо, које је баш на мене упућено.

Мили и љубазни мој „. . . . .“

Ево ти одговора на твоје писмо, у коме си ме питао кад ћеш ме саму код куће затечи, да би могао доћи и узети опроштај. Ни пре ни после, већ управо седам сахата после подне. И т. д. . . .

. . . твоја Јула.

Србима каже, да је крајње време, да недостојне синове своје растуре на све четири стране света, као што је некад Синан-паша растурио светитељев прах.

Ја држим, да то жели целокупан народ српски, а да ли ће још дуго морати по свету шетати, док се то испуни — то ћемо видети, а кад се догоди, ја мислим, да ће се онда чудо догодити, те да ће ордени светог Саве сами од себе спасти са груди једног Радића, Павловића и т. д.

Живи били, па и то видели! . . .

Милисав.

Уштипци.

У Баварској је сад краљ Ото. И у Србији је краљ от'о . . . . (Ал већ доста и куда ћеш више).

* * *

Лаза Нанчић је сад слободан. Т. ј. слободно му је да мирно гледа неслободу, или да иде опет у — затвор.

* * *

Читам: у Босни терају архимандрита Мошталице да хвата хајдуке. Није тако. Ја видим да они тиме тог човека терају да и де у хајдуке.

* * *

Краљ Милан се бацио на новинарство, те пише у званичним новинама полемике против Ристића. — Лако је њему, кад у Србији закон о штампи нема казненог параграфа против — слабе памети.

* * *

У Србији деле сад ордене онима, који имају заслуге за „напредњаке.“ Сад читам да је и Пастер добио орден. До сад се на напредњацима не примећује да је Пастер тај орден заслужио.

* * *

У Србији и опет а н с е. А п с е?

* * *

Кажу, два Србина ратара Карловчана, пронашла лек против гад-бубе филоксере. Дела брао ратари траже лека и против оне друге филоксере,“ што тамани виноград Господњи, јер по нами ништа бити неће.

* * *

Радић се нашао да чува мађарску државну идеју. А при том се показује, да је по осећању гори од онога, што чува — гуске.

Ѳ.

Ћира. Чудно је то „Видело.“

Спира. Како?

Ћира. Ни пре ни после него баш сад је нашло да Драгиши Станојевићу довикује да није јунак. Баш сад, кад се по целој Србији пиње: Евала му, баш је момак!

Ћира. Разјасни ти мени, како је то. Ја чујем да су се у Србији појавили многи а ј д у ц и. А немачке новине веле да су то б р и г а н т и. Па сад који је бес, јесу ли а ј д у ц и или су б р и г а н т и.

Спира. И једно и друго. А ј д у ц и су зато јер су метнули главу у торбу, да им буде сигурнија него по селима. А б р и г а н т и су зато, јер већ и немачке новине увиђају, да влади велику бригу задају.

1.

Седам сахата куца, а ја се пењем степеницама, што воде на други спрат.

Никога нисам видео, доли слушкиње, која се наравно није ни могла друкчије звати него: Ержа. Она ме није ни приметила, јер поред њеног певања: „јај де фај!“ није могла чути бахат мојих ногу.

Полако се пришуњам у онаћу собицу, мислећи е је она унутри — — — —. Нигде живе душе, све празно, свуда тишина.

„Госпођице!“ викнуо сам — али и опет никог, да ми се одзива.

Решим се да причекам мало, можда ће одма доћи, и за то време прегледао сам слике.

Поред осталих ствари највише ми је упао у очи шифонер и то „п р а з а н ш и ф о н е р.“

„Ах!“ узданух ја, и чујем неки бахат по степеницама.

„Она је“ помислим ал се јако и преварим кад место ће опазим њеног оца, господара Саву Кочоперовића.

„Ержа! Ержа оглувила богда! Ержа!“ викао је господар Сава да се све разлеже.

„Изволте!“

„Та шта изволите, оди овамо!“

Мал ме није капља згодила, кад сам чуо крештећи глас господара Саве. Шта ћу наопако и узао час! И онако је нешто љутит, па ако ме ухвати! Ух! ух! несретниче, куда ћу, камо ћу?

„У шифонер“ шану ми моја мисао, и по њеном савету упутим се отвореном шифонеру.

„Само док господар Сава не оде из собе!“ мислио сам ја у себи, управо у шифонеру „а чим употребам прилику, ја ћу већ „покат!“

„Где је госпоја?“

„Отишли су на јаузи!“

„А моја Јула?“ („и моја?“ додадох ја у себи).

„И они су отишли.“

„А куда су опет отишли на јаузи?“

„Отишли су код госпоје Ћутићке!“

„Добро, добро, севај сад!“

„Још су казали, да ви одете по њих!“

„Ехеј моја Като не тече се тако! —

Не ваља ти посао Като! — Само по јаузинови, а кући је већ све у свом реду! — Врата од собе шире отворена, на шифонери све — ух! да ми је ту!“ гунђао је г. Сава на поче да закључава врата од шифонера „мене „бити имајући“ —

„Избави ме од лукавога!“ Завршио сам ја, кад је г.

*

Ђука: „Ја не знам, што су се Мађари толико окомили на Румуну и „Трибуну.“

Шука: „Иди Ђуко, тек тако рекнеш. Та Тиса се страши и једне буне, а како ли неће тек од три — буне.

Ђука: „Стигла је вест, да у Херцеговини, на Глувој Смокви има јака хајдучка чета.“

Шука: „Зашто баш на Глувој Смокви?“

Ђука: „А ко ће то знати? Може бити да то значи: кад је власт глува, ил не чује задње народа, онда ће народ на Глуву Смокву.

Ђука: „Хоћемо ли о Видову-дну у Раваницу?“

Шука: Право је да идемо тамо, и онако нас непрестано зову на друго — Косово.“

Ђука: Па ти ко велиш наш ход у Раваницу биће одговор на то. Имаш и право.

— ом.

Ђука. Кажи ти мени како ти баварски министри нису могли пре познати, да им је краљ шепуо памећу?

Шука. То не знам.

Ђука. А како се зове њихов први министар?

Шука. Зове се Луц.

Ђука. Е сад ми је све јасно. Сад разумем и то, како су после лудог краља могли прогласити другог; који је још луђи.

Пуслице.

Ђ. Из последњи жалосни догађаја у Баварској може се црпети много наука. На пр. и то, да понизним и добро плаћеним слугама, краљ не може бити никад довољно — луд.

≙. Кише падају. Вода расте. Сад већ и сами мамелуци смеду викати: Abzug Тиса! (т. ј. река).

△. Чујемо да у Србији нема више упражњених места поштански кондуктера. Сад ће се немили професори, учитељи, и други чиновници, по потреби службе, шиљати у ајдуке.

✕. Што је Стросмајер говорио у православној цркви, од тога нам неће доћи унија. Пре би могла доћи од туда, што православни свештеници у православним црквама ћуте; и кад проговоре, не препоручују увек слогу него често сеју раздор.

⊙. Па добро, кад је Стросмајер прозборио у православној цркви, тиме је признао право, да и наши првосвештеници могу зборити у латинској цркви. Баш сам љубопитљив да видим, који ће бити први.

=. И Србија је већ дошло до густа. Гушће већ не може бити. Даклем мораће се скоро разбистрити.

✱. Ипак има нека разлика између Анђелића и папе римског. Папа римски каже учтиво: „Non

---

Сава и мој шифонер почео да закључава. Последње „шклоц“ и ја бејах закључан.

Нит се смем дерати, нит је пробитачно чугати.

„Ержа, немој данас никуд ићи, јер нећемо са јаузна кући доћи, па треба да чуваш кућу.“

Г. Сава закључа собу, оде прво у дућан, па кад га затвори, онда ће по своју Кату и Ћерку му Јулу.

„Ах! ех! их! ох! и т. д. уздисао сам ја у потемњој утроби мога шифонера — но узалуд, све је мирно, ни од куд помоћи. Бар да сам затворен као други свет, већ „двоструко,“ јер и кад би изишао из шифонера, тада тек наступа питање, како би изишао из собе.

У осталом био сам вам доста слободан. Смео сам мислити што год хоћу; смео сам плакати; смео сам се смејати; смео сам уздисати колико год ми је воља (то сам највише и чинио); уопште био сам „слободан,“ као и сваки грађанин миле нам домовине. „Оди Мочниче! Оди и ти сухопарни Салусте! Одите сви класици и грчки и римски! Одите да ме саветујете!“

„Шта ту дуго мислити!“ рече ми моја мисао, која ме је управо и навела на овај белај „оби врата!“

Сад станем дрмати, трести, гурати, тољосати, овамо онамо, док не попадоше, „дунцтфлаше“ са шифонера.

Као што видите, с' горег на горе! Луна стакала потсети ме на „чаше;“ чаше на „вино“; вино на „весеље;“ весеље ме потсети на Авакума Дртошића, где сам вечераске позват на вечеру и т. д. и т. д.

Од све муке бар да нам речем коју о г. Сави.

То вам је човек старога кова; човек који се сећа још оних „старих сретних времена.“ Не мари вам он баш данашње понашање омладине; није, вели, ни он своју Кату пре пољубио, док се није оженио, па је фала богу жив!

Г. Сава Кочоперовић врло је жустар и чувствителан. Што чини, то све чини осећањем. Ако чита што из Сибирије, не сме фалити да ће добити кашаљ и кијавицу; ако чита што из жарке Африке сав се запури и озноји; а кад је читао „прекрасног Јосифа“ већма је плакао, него сада ја у шифонеру; а кад је чуо да је отац Варнава појео по прасета без салате, веле да је одмах добио трбобољу т. ј. г. Сава.

Али извините ја морам мало прилечи, па: ла-а-ку но-о-ћ!

2.

Мото. „Конец дело краси“.

Баш хтедох искати од Александра 5 фор, кад ме пробуди вика и ларма г. Саве.

Посвађали се за дунцтфлаше па да се почујају, не зна се које?

possumus.“ А Анђелић покаже палац кроз два прста па дрекне: Нећу.

□. То није нова ствар да се са Анђелићем не може радити, — само су докази за то све новији и новији.

♂. „Турски Марод“ сад тек приповеда ко је Херострат. Касно се сетио, — тиме је требао још у програму свом да се представио, — а сад већ сви знају и без каже.

Опклада.

Опклади се с Тешом
Наш удовац Јова
Да ће за три десетице
Обријат' бркова.

Бркови су важна ствар
Баш и за удовце, —
Ал што не би жртвово' их
За толике новце.

Оде право берберу
Да му брке скида,
Победи се радује
И планове зида.

„Најлепше ћу вино
Пити у крчмара.
Свираће ми тамбураши
Догод траје пара.“

Обриј'о је бркове,
Отрчао Теши:

„Молим три десетице!“
— А Теша се смеши.

Смешно му је гледат'
Обријана лица:
Али зато рече:
„Ево десетица!“

Изброји му Теша,
А Јова га гледи,
Час црвени к'о ватра,
Час к'о восак бледи.

А ратос ти опкладе
И така заната!
Биле су три десетице,
Али — из карата.

Анчић.

Мали антисемита.

Лака добио од свог тетка десетак, но пре но што ће га потрошити решио се, да га најпре претвори у бакар. Ту био и његов друг Јоца, па га позове, да код Шателеса промену у ситно.

На то ће Лака: „Шта ваљда сам луд да идем код Чивутина. Ја помажем само Србе. Идем у српску трговину да променем.

нр.

Човек и мајмун.

Да је човек од мајмуна посто,
не верује свако;
али да ј' неки „човек“ — мајмун“,
докасти је лако!

Др. Казбулбуц.

„А само да ми је ту! Научио би га ја памети!“ гунђао је г. Сава.

„Бројтро!“ зачух ја неки страни глас.

„О добро јутро најстор Перо!“

„Ви сте поручили да дођем!“

„Да, да поручио сам. Ево видите онај шифонер, хоћу да ми га преполитирате. Ево кључ па га откључајте.“

„И молим ти сја Боже наш!“ певао сам у себи и то баш оно велико, што се поји о василијевој служби, само да ме беда мимоиђе; али брава шкљоцну, врата се отвораше —

Згледалисмо се, док г. Сава не отпоче.

„Ко сте ви?“

„Ја?“

„Да.“

„Ја ко сам?“

„Та да ви!“

„Да збиља, „ја сам — „ја“!“

„Одмах да сте рекли име, ил ћу сад!“

Сад ми синну нека, врло „паметна“ мисао т. ј. да се учиним „лудим“.

„Говорите како вам је име?“

„Име ми је Диоген!“

„Презиме?“

„Презимена немам!“

„Ма немојте ви ту бити луди, ил —! и сад ми показа г. Сава његов чибук (већ знате шта то значи.)

„Како вам је презиме?“

„Јер цео живот цео —“ певао сам као да ме се ништа и не тиче.

„Та јесте ли ви при себи!“

„Та јесте ли ви мој сусед из Аустралије? Врло добро!“ говорио сам опет ја.

„Јесте ли ви луди, или безобразни?“

„Ала је овде зима! бррр! Снег пада!“

„Шта сте по занимању?“

„Кад се на шест, дода још два, онда је управо осам.“

У том оригиналном разговору, дође и „она“ — гђица Јула. Сва пребледи, кад ме је спазила, но брзо се досети мојој беди и невољи, па се чињаше као да ме и не познаје.

„Ко сте дакле? Одакле сте? Јесте ли при себи?“

„Да, родио сам се у Риму, и то шест година пре Христа —

„Али забога!“

„Да, па онда пођем мом тетку'у госте на „месец.“

„Ви сте луди!“

„Не, не (добро је само кад ме за таковог држиш),

Да се боље споразумемо.

Ја, н. пр. нисам тога мишљења, да се касирају „ноћни стражари.“

Еда ли је њихова вика само „навика“, или потребна довика — о томе нека свети дух суди, (који провиди свачије груди.)

Што се мене тиче, ја се о поноћи безбрижније окренем са угњечене стране на ону одморнију, кад кроз сан чујем стражара глагољушта: Пазите људи! кровови су наши од сламе; ветар дува јако; осигурани нисмо; ђаво не спава; ако здраво (т. ј. нездраво) захрчемо, може бити од нас свашта, и т. д.

Ја онда не питам како се зове тај стражар, — је ли изучио педесет и три школе, или само тридесет и пет. Већ волим и излишну опомену, него после понеари кајање;

Али наравски: кад би чуо кроз поноћ глас овакав: Не чмавајте, сто вам вера! лоле и вуцибатине! Сад ћу ја вама показати пошто је ока шљива, — свеца вам богаљастог, и са изелицама једним! — Онда би се и ја покрио јорганом да то не чујем, јер би знао да то није стражар — јер стражари тако не вичу.

И тако, ја сам зато да се стражари не анатемишу, већ да и даље пристојно опомињу, — па и мене у напред да гурну, ако се кад улењим или пред раскршћем запнем.

Стармали.*)

*) Наравна ствар, кад стражар или ма који други поштен човек опази арамију и разбојника, онда му не може казати: Молим покорно, вратите се на прав пут, изволите се сетити бога и душе и т. д.

па онда вам стигнем до неке провалије, — и упаднем као што видите овамо на сунце. 31. фебруара ићи ћу опет у Венецију.“

„Та он је луд!“ рече она.

„Луд?“ рече он.

„Та зар не видиш!“ рече она.

„Ала ме боле глава!“ завршим ја, и употребим сву своју вештину, да дођем као бајаги к себи.

„Ах!“ узвикнух и стропоштам се на земљу.

„Сиромах!“ беше опште мњење.

Спавао сам више од по сахата, и дошавши к себи, почнем се извињавати.

„Не бојте се! Па добром сте месту!“

* * *

После по сахата, био сам ја већ на палубу од лађе, и трипут узданувши, насмејем се слатко мојој глупости.

„Писаћу ти!“ рекох јој кад је последњи пољубац исчезао са медених јој уста.

Можда би лепше било да ме је чика Сава, издеветао оним чибуком, бар би згодније била материја за хумореску.

Бар могу рећи: био сам заљубљен!

И тако ја завршујем „Једну ноћ у шифонеру,“ чији наслов изгледа, да је ова прича какав: Жил Вернов роман.

Срола.

Жене су загонетке.

Жене су као загонетка нека,
за решењем мучимо се јако,
а нађемо л' тек згодан почетак,
ово друго иде већем лако!

Др. Казбулбуц.

Са пештанских демонстрација.

Познато је да су један део демонстраната њих 710 на броју затворили приликом последњих пештанских демонстрација. Међу њима је било и деце, па и неколко познатих лопова. При испиту било је врло шаљивих сцена. Ево да их по „Фигетленшегу“ побележимо:

* * *

Један дечак тако је промукао од силне дреке да је једва могао одговарати на судчева питања.

— Од чега си тако промукао? упита га судац.

— Купао сам се, — одговори дечак, а судац се поче смешити, јер је дечак био прљав као враг.

— Па кад си се купао?

Дечак се збуни.

— Сутра ћу ићи молим лепо. . . .

* * *

Један дечак кад су га испитивали једнако је показивао судцу на клупу где новинари седе. То је публици јако упало у очи, а још се већма изненадили, кад је дечак признао да му је „онај господин тамо (новинар) дао сексер да виче „Доле Јански!“

* * *

Доведу неког познатог лопова, који се бранио да он није демонстрирао.

— Молим ја нисам ништа радио. Онај господин — покаже на једног детектива — може посведочити да сам поштен човек, он ме познаје.

Судац упита детектива дал' га познаје. Кад овај одговори да га зна, рече судац:

— Е кад вас детектив зна, онда идите лепо у — бувару.

* * *

Детектив се продере на новог „кривца“ који ступи пред судца:

— Овог већ три дана видим и чујем како се дере.

Овај маше главом, а на питања судчева не одговара ништа. На послетку се види да је демонстрат нем. Детектив се ошвањио, а „кривац“ је пуштен кући.

И. И.

! ! !

Што о женској мислиш
нигда не бележи;
нашто писмо? жена,
од усмених изражаја
никада не бежи!

Др. Казбулбуц.

Верни преводи са српског на немачки.

Милка се не да ни осолити, а о попуштању нема ни дивана.

Кадгод се поведе реч о вину, Бранку се увек смеши брк.

Мирко не може да ухвати рачун, па за то не излази на крај.

Куд ће ти душа, момче, ако превриеш вером и окаљаш образ свој?

Само да ми је, да се дугова опростим, па сам онда на коњу.

Од Мирка ни трага ни гласа, откако је своје село оставио.

Марта је од свију узела због ом и отишла у род у госте, али оданде су јој брзо дали пут.

Иса воли често да омасти брк, али то га увек стаје као светог Петра кајгана.

Мари је висио живот о концу, кад је лаве љуто болесна била.

Пандури су пијаног Луку бацили у бувару, где је до у јутру дувао.

Milka gibt sich nicht einmal versalzen, vom Nachlassen aber ist keine Sopha.

Wann immer vom Weine die Rede geführt wird, lächelt dem Branko immer der Schnurrbart.

Mirko kann die Rechnung nicht einfangen und desshalb kommt er nicht am Ende.

Wohin wird deine Seele, Jüngling, wenn du mit dem Glauben umdrehst und dein Gesicht beschmutzt?

Nur dass es mir ist, sich von den Schulden zu verabschieden und dann bin ich auf dem Pferde.

Von Mirko ist weder Spur noch Stimme, seitdem er sein Dorf verlassen hat.

Martha hat von Allen mit Gott genommen und ging in die Verwandschaft in die Gäste, aber von dort hat man ihr schnell den Weg gegeben.

Isa liebt es öfters seinen Schnurrbart zu verfetten, aber das steht ihn immer, wie den heiligen Peter die Eierspeise.

Der Mara hängte das Leben an dem Zwirn, als sie voriges Jahr scharf krank war.

Die Pandüren haben den besoffenen Lukas in die Flohanstalt geworfen, wo er bis zum Morgen blies.

Милисав.

Са пијаце.

Пиљарица: Господару Перо
Јел' по вољи рена?
Г. Перо: За сада ми не треба —
Т. ј. док је код куће
Моја „мила“ жена!

Срола.

Мудре изреке дра Казбулбуца.

(по туђим мислима).

I. Не ваља бити завидљив на гадну жену свога пријатеља.

II. Ако имаш млого, ти дај млого, ако имаш мало, ти дај мало, — у штедионицу.

III. Држи се поштења, јер поштење твога ближњег, не може ти никада шкодити.

IV. Ако ти жена случајно не тражи нову хаљину, а ти као добар муж, испуни јој вољу.

V. Допадне ли ти се каква књига, а ти је немој штампати, јер чим си све прочитао, нећете више нимало интересовати.

VI. Често се свађај са твојим ближњима, да могу после сви увидети, како си помирљива духа.

VII. Гледај да своју децу тако васпиташ, да те се после не стиде. —

VIII. Мети који грошић на страну, док ти трајално посло иде; — ако стечеш, онда није тешко и коју форинту оставити.

XI. Немој се отимати за младу, лепу, васпитану честиту, скромну и богату девојку, јер та можда неће хтети — твоја бити. —

X. Ако виси рад да се научиш пушењу, а ти почни са цигарама од ½ крајцаре.

XI. Ако си добио у луторији главни згодитак, немој завидити ономе, што ће можда тек идућег пута добити.

XII. Ако нађеш где кесуса новцима, а ти узми себи одна законити 10%, а оно остало, — мети у џеп. —

XIII. Ако си већ толико забрађио, да мораш писати љубавна писма, а ти то бар учини усмено, јер хартија и мастило коштају новаца.

XIV. Што год купиш, плати одма, ако ти — не даду на пересију.

XV. Буди опрезан и не обећавај никада нешто, што збиља можеш извршити.

XVI. Треба имати само једну једину страст, и то: страст, да никакву страст немаио. —

XVII. Ако те из јутра сретне каква стара жена, буди весео, јер могао те је срести и какав твој — поверилац.

Др. Казбулбуц.

? ! ?

Ада би се слагали,
сваки муж и жена,
да у брачној баштици
нема љута рена!!!

Др. Казбулбуц.

При укопу.

При укопу неког богаташа, запитаће неко чича Максу:

— Зашто плачете чика Максо за покојником, кад вам није ни род ни помоз бог!

— Та зато баш и плачем, што ми није род! одговори чика Макса јецајући.

Срола.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

Ала је — не себичан.

У адвокатску писарницу дође чика Груја и пружи адвокату „платежни налог са речима: „Овде морате Ви помоћи, гдине!“

Адв: „„Шта је ово? Платежни налог? Јесте ли Ви меницу збиља подписали?““

Груја: „Јесам господине, да како“

Адв: „„А јели рок менице истекао 1. Јуна?““

Груја: „Јесте господине.“

Адв: „„А јесте ли Ви новце збиља примили?““

Груја: „Јесам, дакако!“

Адв: „„Е, па шта онда хоћете?““

Груја: „Ја нећу ништа, господине. Баш ништа! Радите с тим човеком што год хоћете, па што год истерате, нека Вам је просто и благословено! Ја не тражим ни паре.“

Адв: „„Јоване! Иди жури по лекара!““

по нем: **Др. Казбулбуц.**

ПАБИРЦИ.

Шило за огњило.

Један мршави дугајлија срете на новосадској променади неког веселог брата, који се враћао из мајура са јефтина вина, — па му рече: „Пришо, ви сте канда мало више пили него што треба“. —

„Хм!“ одговори весели и шаљиви брат, „а ви сте опет канда мало мање јели него што треба“.

Пријатељски одношаји.

Неког форишицу запита друг, како излази на крај са својим господином.

„Врло добро; нас двојица живимо у најпријатељскијем одношају. Ми један другоме и хаљине чибукамо — само са том разликом, што он своју хаљину скине а ја своју увек на себи задржим.

Доказ.

Да је бог Адама заиста хтео сретним учинити види се и по томе, што му је дао жену без — пунице.

А. Ја само не знам на што су на свету ти гадови, буве и стенице.

Б. На што су!? А од чега би, да њих нема живио Цахерл, фабриканат инсектенпулфера.

Професор. какву су косу имали стари Германи.

Ђак.. Плаву.

Професор. Није истина. Стари Германи имали су седу косу.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 4. (16.) марта

1886. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10¾ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886.

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ГРДНИ ГУБИТЦИ, што их је велика Лондонска фабрика гвозденог намештаја „Godcrigde Brothers and Comp.“ усљед најновијег пада Глезговске фабрике претрпела, тако су ју потресли, да је решила да фабрику затвори и да свој силни намештај, што је преостао, а који је на свима изложбама одликован златним медаљама, за четврти део фабричне цене сасвим распрода. Ја дакле препоручујем од горње куће код мене налазећих се 400 комада гвозденних кревета (кревети су налик на приложену овде слику) за одрасле (дивно израђено и украс за сваки стан и собу), по нечувено багателној цени од 8 ф. (пре су коштали 32 ф. 50 н.). — Наруџбине се отправљају и појединце, док еспана траје, и то сваки комад особито добар и без недостатка; новац се има унапред послати.

Ф. БУГАЊИ. — F. BUGANYI.

СТОВАРИШТЕ МАШИНА

У БЕЧУ, LANDSTRASSE, KRIEGLERGASSE.

Гвоздени кревети су особито у пролеће и у лето кудикамо, бољи од дрвених, јер чувају да се у њих не увуче гад и нечистоћа много су трајашнији и дају се расклопити. 9—12

ТЕЧНО ЗЛАТО И СРЕБРО

којим сваки може сам да позлаћује, посребљује и поправља оквире (рамове) и све ствари од дрвета, метала, стаклета, камена, гипса, порцулана, коже, хартије и т. д. Сваки може лако помоћу четкице те ствари сам да позлаћује и посребљује.

Цена једне боце (флаше) 1 фор., 6 боца стају 5 фор. новац се шиље унапред или са наплатом уваточ.

СИГФРИД ФАЈТ у БРИНУ,

1—10 (Siegfried Feith in Brünn).

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

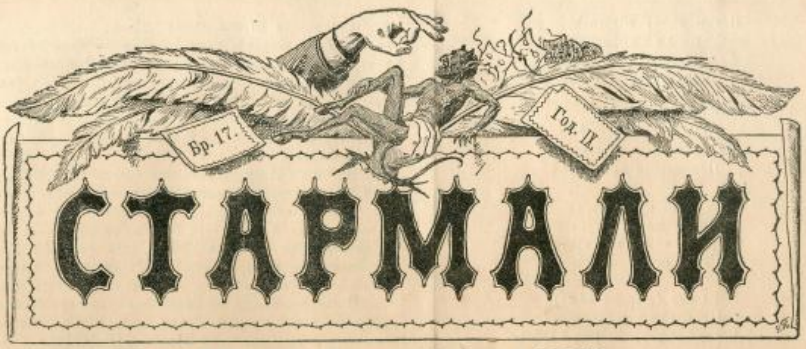

У Новоме Саду 20. јуна 1886.

„Стармали“ излази сриједу месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда. слова као што су сва и сваки пут 30 новч. за жиг.

Лази Нанчићу Вацком.

Добро си нам дошо!
Кратко реко, — а што би се
Даљих речи машо.
Само не знам да л' ћеш на то
Одговорит' моћи:
„И боље вас наш'о“.

Један
(у име уредништва и свију сарадника „Стармалових.“)

И ја ћу нешто рећи.

Ниси ништа укр'о,
Никога угрув'о,
Ипак пуну годину
У апсу одув'о.

Добро умеш дунат'
— Веле и Мађари —
Зато дувај даље,
Дувај у рог стари.

Други
(опет из конференције и у име свију.)

Молим, и ја би нешто рекао.

О награди каквој знамо
Да ти и не сањаш.
И какве бакљаде
Другима покљаваш.

Ал предикат „ВАЦКИ“
Зашт' примио не би;
Ми дајемо, — ти га виси
Сам пришо себи.

Трећи.
(Једногласно усвојење).

А зар ја ништа?!

Ти ћеш у „Заставу“,
Старом гњезду своме.
Међ „Заставом“ и „Бранком“
Сад се копља ломе.

Теби неће пријат'
Та ломњава пуста, —
Зато стегни срце,
Ал отвори уста.

Заједничка борба
Иште копља цела.
Иначе нам треба
Само курагела.

Четврти.
(примљено већином гласова).

Ево и мене.

Чујем да се жениш,
Та ствар није страшна.
Оно није страшна,
Ипак је замашна.

Ја ћу ти честитат', —
Али тако нећу,
Него тамо даље,
Кад опробаш срећу.

Пети.

Ја ћу мојски, весело и својски.

Ти не мрзиш чашу вина
— Не мразим је, вала, ни ја.
Ко испије горку чашу,
Томе слатка боље прија.

Знамо песму облигатну
Уза слатке чашице, —
Ал при горким де певајмо:
„Редом, редом, Рајице!“

Рајица је испио.
Коме ју је напио?
Од нас ником није стид,
Нек одреди közügyvéd.

Има чаша пуних жучи,
Има чаша пуних вина.
Мени с' чини, ти си страдо
Са те речи: „омладина.“

У то име (што-но кажу)
Пимо чаше разна вида!
Редом, редом, — ред ће доћи
И на самог közügyvéda.

Húz Cigany!
Шести.

Шетња по свету.

XXVII.

Таман што се угарски сабор закључио, а у турско-бечејском срезу изабраше једногласно за посланика министра Фабиња.

Дакле за две године три посланика — mein Herz, was willst du mehr.

Прво су бирачи у турско-бечејском срезу (а да не би нико помислио, да у том срезу ваљда махом Турци живе, нужно је рећи, да је већина српска) изабрали некога Шваба. Овога Шваба наименова за за тим Тиса за члана горњега дома, те тако бирачи у турско бечејском срезу морадоше поново на биралиште, па изабраху државног секретара Сентђерђа. Овај опет на кратко време после тог постаде чиновником код највишег суда и тако се и паки упразни место турско-бечејског посланика, те сад изабраше министра Фабиња.

На то се Ника Максимовић слатко насмејао, јер вели, да су бирачи турско-бечејског среза при првом избору изабрали њега за посланика, онда не би морали по други и трећи пут бирати, па ко зна, да ли се до свршетка саборске сезоне неће још који пут штрапацирати до биралишта, већ би их он — Максимовић — за све три године верно и чутећки заступао.

И ја држим, да би боље било, да су бирачи турско-бечејског среза изабрали каквог ића или вића, него што ређају све неке Швабове, Сенђерђе и т. д. али шта ћемо, кад је чудан свет, као што сам то у прошлој „шетњи“ наспоменуо?

А да је свет одиста чудан, то нам доказују „Бачванин“ и „Застава“, који донесоше вест, да се у Сомбору родило чудовиште. То се да богме не односи на г. Нику Максимовића, већ на неку страховиту наказу, што се ово дана тамо у Сомбору родила. Веле, нека је жена родила дете, које има главу, а поврх главе стоје очи, испод главе иде врат, из ког су израстиле руке и ноге, ноге су пак са свим рутаве и потпуно одговарају медвеђим ногама.

Ово је свакако чудовиште, али ја знам за једно још веће, а нико се не нађе, да га метне у спиритус и да га пошље горе у пештански музеј, као што се учинило са том сомборском наказом. О том чудовишту

ПОДЛИСТАК.

Нечист.

Хумореска.

Међу Дунавом и селом К. простире се на неколико хиљада лаваца рит, који служи „сермији“ (стоци) К-ски становника за пашњак, и који је сав ишаран ширим и ужим дунавским рукавима или као што их К-чани зову: Дунавцима. Преко рита, према Дунаву, скоро до Дунавске обале, пружа се висока долма, која служи К-ским становницима као неки друм за саобраћај, са преко Дунава лежећим Сремом, и са које је врло диван изглед на Фрушку Гору. Тако је са југа. Са истока пак, севера и запада окружено је село К. доста пространом шумом, која се у последње време из не знам каквих обзира, ревносно крчи. Положај села К. врло је леп, романтичан, и становници његови се поносе што станују у најлепшем селу свога округа. Између и испод високи и чести дрвећа, која су по К-ским улицама, двориштима и баштама засађена дижу се чисте и лепе куће К-ски становника. Изгледа као да се и само село налази у каквој не одвећ густој шуми. По пространим двориштима, која су заграђена бедемима, тарабама и плетером, дижу се високе и дуге кошаре златобојне шенице, овса и јечма; креће са весело домаћа чељад, објављујући радосно разне послове, јер ова година се пожурила пре, него икоја од пређашњих, да достојно наплати с' грдном муком утрошени рад вредног ратара. Још до Претровадне, беше већ сва шеница у крстинама, а сад ено је већ у камарама, где мирно чека да јој бесно окрећући се чичкаво вретено машине-вршалице избије из класа и последње зрно. Сваки се жури да што пре оврши. Сваком треба пара. „Варошка“ кућа већ по трећи пут строго опомиње да се плати цару порција и др. општ. трошкови; попа већ омршавио чекајући на бир; а боме и у кући се не може о „луфту“ живити. Све што живи у кући жељно је упрло свој поглед у камаре. Ту је удавача, ту младожења. Првој треба дуката и „северина“, свилени и атласки хаљина и чипака, бронерски ципела; другом пак чурдија и мацарске чакшире, чизме на боре и т. д. — А чиве већ касају и нуде новаца, ма да су још пролетос скоро трећину усева откупили.

Тако се и јунак ове наше приповетчице, газда Јеша Јефремовић ужурбао и трчи по селу тражећи машину.

Али пре но што пођем даље, ред је да вас упознам са газда Јешом. Газда Јеша је човек средње величине, главе мало повеће, лица поширока, очију мали, којима непрестано жмицка, што му лицу даје смешно-весели изглед; носа, и ако не за три тањира питија, ипак доста велика, устију не баш као у сома, али и не баш много мањи, добро што је носио дуге брке, те су их ови нешто смањили. Браду је газда Јеша ревносно бријао, јер

или о тим чудовиштима није нужно да опширно говорим, јер их и тако познаје читав свет, али да ми се не би пребацило, да сам „демагог“, то морам додати, да има и добрих чудовишта.

Тако познајем ја једно чудовиште, које има главу а памети нема; има срце, а лудо му је; има руку, а бранити се не уме; има својих ногу, а не уме на њих стати; има жучи, а не уме се расрдити, има сјајну прошлост, а не уме из мутне садашњости да се искобеља; има јунака, али везаних руку . . . па шта мислите, које је то чудовиште?

Ја велим, да је то лав кад спава, али кад би се Хајдук-Вељко сишао с неба, он би вам рекао, да је то српски народ у Србији.

Можда би то рекао Хајдук-Вељко, а можда и не — ја то не знам, али знам, да ми се не допадају ни српски либелари ни српски радикали, а о напредњацима ни абера нема. Једино што ми се при тој збрци допада, то је, што Пера Тодоровић брани учтивост и моралност према круни.

Мора бити, да краљ Милан врло чврсто стоји, кад Пера Тодоровић брани дворску етикецију. Можда та обрана толико исто значи, колико и папин благослов разним војскама, а зна се, да је изгубила битку свака војска, коју је папа благословио.

Ако то значи, онда се немамо рашта срдити на Перу Тодоровића и онда нека му је благословен рад! . .

Милисав.

Уштипци.

Краљ Милан расељава из драгавчевског среза све оне, који су у сродству с хајдуцима. Дакле краљ Милан пристаје на политику која гласи: „Ко ти се не допада, приморај га, нек се сели.“

* * *

Народ у Србији схватиће ту политику. И кад он стане расељавати, лако је погодити, ко ће се први морати иселити.

* * *

Уредник београдског „Одјека“ осуђен је на 6 месеци због чланка: „Неразумљиво.“ Да до сад и нисмо разумевали, сад потпуно разумемо.

* * *

Угарски сабор се одмара. Но то као да није од мара него од немара према многом чему.

* * *

Природник Сучи пронашао је нов ликер. Ко од њега пије, не осећа глад. Тај ликер пролазиће код нас најбоље, јер су наши министри пронашли политику, покрај које народ увек — гладује.

* * *

Све због — омладине! Навчић је настрадао што је писао о омладини; Иванић је настрадао што је говорио о омладини, још ће настрадити и они, који апсе због омладине.

* * *

Кад ми народности пишемо против тога што нас помађарују, нами се вели: Ћутите; „Ви сте Мађари.“ Сад је Мађар Мочари писао против помађаривања, а њему веле: Ћути, ти ниси Мађар.“ лепа логика.

* * *

Дугогодишњи Румунски министар Розети умр'о је у такој сиротињи, да је народна скупштина решила,

---

вели, хоће да изгледа као Црногорац, јер ови носе само дуге брке и дугу косу. Тако вам је отприлике изгледао газда Јеша.

Елем газда Јеша је журио да нађе машину. Није бог зна какав газда. Има сесију земље. Али је ипак хтео да врше на ватрењачу. Тиме је ваљда хтео да покаже да је већи газда него што је. Прошле године радио је на ону машину што је коњи вуку, па је увек он терао коње. Али је чуо, како су млоги зло прошли са том машином, наиме да је онај скрхо руку, други изгубио ногу или ноге, па сад не ће. Не ће вели, да се излаже опасности, кад нема те нужде. Има он доста друштва свог, па најми још ког надничара, па за 3—4 дана мирна Бачка.

Једва једном доби машину. Још вечерас ићи ће да је довуче. Његови осам волова, брат Мишини шест и притом Ђеркови шест биће довољно да је довуку. —

Већ се мала сказаљка на црк. торњу примицала на 9 а велика на 12, кад се наједаред зачу у селу ларма. Бронзе јече на волови-предњаци, бићеви пуцају и хори се хајкање газда Јешини грлати синова. Вуку машину. Миц по миц и ено је већ у дворишту. Још то вече — била је месечина — мора се машина ставити у свој ред, јер већ у 2 сах. по поноћи ваља отпочети рад.

Газда Јеша да би уштедио једног надничара, казао је да и чобанин му Илија дође да помогне, а он ће за то 3—4 дана причувати овце. Та он и онако млого не вреди код куће. Његова верна Латинка, или како је он зове Лата, пазиће на рад и пребројаће, колико ће се мценти однети на шталски колико на кућни таван, и где ће се шта сипати, и поднеће му доцније извештај. Та ишла је и она некад у школу!

Пре но што пођем даље ваља ми споменути, да је газда Јеша поред све своје живахности и неустрашимости, поред свег тог што се градио да он не верује у хавети и да их се не плаши — ипак нешто од тог веровања у себи имао. Он се градио да не верује у „нечист“ само за то, што се тиме хтео показати јуначан и небојша. Кад год би ко о томе приповедао, он би то најжешће порицао, али чим би се нашао сам, он је више веровао да „нечисти“ има, него да је нема.

Како ће машина већ у 2 сат. да почне радити, то је газда Јеша, да би чобанин му Илија у време на рад стићи могао, још у поноћ кренуо се у рит, где су му се овце на паши налазиле. После кратког времена стигне у рит, викне 2—3 пута свог Илију, овај му се одзове и они се брзо састану на једној греди која је сва прилично дебелим врбама покривена била. Мало даље лежало је стадо. Газда Јеша саопшти свом Илији зашто је дошао, и овај на брзо оде у село.

Први пут се газда Јеша нашао сам ноћу у риту. На више од 500 ланаца ширине нема нигде живе душе, јер то беше газда Јешин рит, који је он узео на 3 год у

да му плати дугове. Ово се код нас не може догодити. Али да о том пишемо уштипак, то нећемо јер би онда по свој прилици уштинуо и нас државни тужилац.

Ѳ.

Ћира. Ајде да се разговарамо о „Грађанском клубу у Н.Саду“. Зар грађани које вароши не могу имати заједничких потреба и цели, којима теже сви грађани без разлике народности.

Спира. Ја мислим да то може, управо и да ваља да буде.

Ћира Ал ако ко (на другом месту и другом приликом) говори о „Nationalitäten-Schwindl-у“, зар ми то морамо на себе примити. Зар није природније веровати, да се тиме преговара онима, који неће ни да признају друге народности, или оће да их прелију у себе.

Спира. По дојакошњем држању немачкога листа „Neusatzer Zeitung“, ја држим да се то мора тако разумети, а не друкчије.

Ћира. Па да ли се онда „Застава“ баш тако огрешила, што је рекла да: „напредак Новога Сада не трпи народносну борбу“?

Спира. Ја држим да напредак, не само Новог Сада него и целе државе не трпи народносну борбу. Тиме ни близу не рекох да нам ваља ићи у Кикинду, па се оканути те борбе, — та борба ваља да буде још јача и снажнија него до сада. Ја то овако разумем: Ни у Новом Саду ни у целој држави неће бити напретка, догод се народности морају борити за свој опстанак и за своја права, — т. ј. док не буде правде свима и свакоме.

Ћира. Тако мислим и ја. Е ал видиш запело се баш за те речи: „треба да будемо и да признамо сваком своје“.

Спира. Но, па то се говори „Грађанском клубу“ а нарочито члановима његовим, који су се више пута огрешили о те свете речи. То се ни најмање не може односити на нас Србе, — јер кад смо ми имали прилике или показали воље да коме неправду учинимо?! кад ми још нисмо признавали сваком своје!?

Ћира. Мени је сасвим јасно да се те речи тичу само оних, којима је била пчела за дојакошњим клобуком и који сада (дао би бог) као да оће да метну на главу клобук лепши и бољи.

Спира. Па онда шта може шкодити такав заједнички клуб, који има у виду месне прилике и неприлике, а никоме не брани, да за свој народни опстанак стоји као и пре и под својом заставом и на своме бранику!

Ћира. А да није можда тај клуб са првим кораком својим показао каква непријатељства према Србима?

Спира. Досада је само изабрао свој одбор. У томе су одбору половина чланова Срби, а друга је половина из других народности. Од Срба (који су чланови) изабрани су: Арса Пајевић. П. Попадић. капет. Рајин. Јаша Томић. Јаснић. Ђ. М. Поповић. Лаза Вуков. Сава Стојковић. Јов. Дера. П. Георгијевић. Јоца Ђорђевић и Платон Ракић.

Ћира. Даклем није изабран ни Јота Грујић, ни Стева Павловић, пити њима равни слатки „Срби“. Па зар тиме већ није омогућен споразум!?

Спира. Мени се чини да је почетак добар. По-

аренду. Месец беше у тај пар зашао за повећи облак. Наступи помрчина и газда Јешу почне неки страх ватати, кога се он силом тео да опрости. У свакој врби гледао је хавет. Све приче о „нечисти“ што их је год чуо у своме веку падоше му сад у свој својој страховитости на памет. Није шала, поноћ тек превалила, а он сам самцит у овој пустој ритини. Бар да није ти Дунаваца, па би се могао приближити ма ком од чобана други. Овце би које како и препливале али како ће он. Ту кабаница, ту опаклија па кожух и т. д. а што је главно не зна пливати ни колико она тешка будачина. Није асне ћути па трпи. Скукуњио се газда Јеша у једну шупљу врбу па ни да би једну. Избечио само своје мале очи, колико их је год могао раширити па гледа у стадо и на началника стада т. ј. магарца. Лево и десно не сме погледати бого моја, па ма му ома оцекао оба ува и онај велики нос, за којим баш не би здраво жалио, кад би га мало смањили. Није он никад био сам ноћу ни у пољу а не камоли у риту, где су врбе као у каквој шуми. Другачије је он то себи претстављао. Није он знао да је ту тако страшно. Кајао се мој газда Јеша што је жалио оне 3—4 банке што би морао надничару платити, те би сад Илија овде био, а он би спавао поред своје Латинке и не би се тако стравио.

Прошло је ваљда више од 2 сах. како газда Јеша тако престрављено седи. Већ стадо поче само да се диже и да пасе ону меку траву, јер већ и зора поче да руди, а газда Јеша још се недиже из свота заклона. Дугоуви началник скочи и он већ, поче да се тегли, поздрављајући зору својим ранавим и уши дерућим гласом: и-а. и-а. Тек онда доби газда Јеша куражи да устане да припали своју лулу и да крене своје стадо.

Кад је попушио своју лулу дувана, а он претера стадо на другу греду на којој не беше толико врба и стадо поче ревносно да чупка росну траву, а газда Јеша леже под једну врбу да мало проспава.

Кад се пробудио сунце је увелико отскочило, и он сад тек виде да око њега нема никакви џинова и хавети, које му чак ни у сну нису мира дали. Стидио се самог себе, што је тако страшљив био, и науми да остане и идућу ноћ. Како је био наумио да иде кући чим сване, и да никад више не дође у рит, чисто се сад радовао, што то неће учинити, што неће морати претварати се као да је болестан, и да због тог не може овцама, а не што се боји хаветиња. Млогу је крупну опсовао онима који су му својим страшним приповеткама о разним жгадијама напунили главу те се само узалуд стравио.

(Свршиће се).

кушати није з горег. А ја сам уверен да Пајевић, Попадић, Рајић, Томић, Јасић и други неће ни један тренут остати у таком друштву, које би се косило са оним, што је њима као Србима свето и најсветије.

Ћира. Па шта ћемо сад?

Спира. Сад ћемо још рећи да није корисно у ваглости претурити се и пребацати; да је излишно и штетно без нужде правити од муве медведа. А то ћемо рећи свакоме кад код буде требе, било „Бранику“, било „Застави“, било коме му драго. Јер немамо ни бабе ни стричева други, осим своје добре намере и свога независног уверења.

Проба пера.

CXCI.

Негдашњи цветак.

Била једна цура
Пре шездесет лета;
Онда су је звали
„Цветком овог света“.

Просили је многи
И са разни страна,
Момчадија красна,
Вредна и ваљана.

Али „цветак“ неку
Вишу срећу сања.
Дан за даном јури —
Па ето кајања.

Тад је цветак“ пи'о
Врачарама свуда
Да јој оне кажу
Кад ће да се уда.

Свака јој је карта
Нову наду дала,
Ал крај свих врачара
Није се удала.

Није се удала,
Ма да ј' „цветак“ била;
Сад већ давно види
Да је остарила.

Па шта чини сада
У часима дугим?
Сада она врача
Цветићима другим.

CXCII.

Није свашта за сваког.

Чиновник, који не зна
Сашит' добре саре,
Нек проба на пример
Ићи у пекаре.

Коме књига смрди,
Нек мотику шчепа.
Ко није за проту,
Нек иде да клепа.

Који адвокат само
Гуљи, дере свуде,
Нек параграф баци,
Нек кожодер буде.

Који лечник нема
За лечење дара,
Тај нека се најми
Где год за гробара.

Који гајдаш уме
Само туђе ноте
Нека се окане
Гајда (и срамоте.).

Ко под крупном не зна
Шта народу ваља,
Нек поштено каже:
Ја писам за краља.

Г—д—н.

Пуслице.

○ Гледстон је већ дотле дотерао, да ако га избори и сруше, начело ће му ипак победити.

△ Са оставком барона Николића била је само проба, да ли ће га Срби жалити. Али кад ни једно око не засузи, — онда није потребан к у ч е р а, може Николић и даље к у ч и р а т и.

□ Неке немачке и мађарске новине радо се сумњају, да ли црногорском књезу Николи заиста требају илице. (Са краљом Миланом било је сасвим друкчије, кад год је ишао у купатила. Свако је веровао да му је прека потреба, да се окупа и опере).

✱ Ја све чекам кад ће Пера Тодоровић на челу свога листа написати ово: Не слушајте, људи, што ја пишем сада — после з а т в о р а. Него памтите оно, што сам писао док сам био о т в о р е н.

✝ Штросмајер је прозборио у православној цркви. Сад би требало Анђелић да оде у латинску цркву, пак онде да — и остане.

✪ Кад ми не можемо са Анђелићем да проповамо, — ајде бар нек поп Илија Округић пева. Не завидимо му.

✠ У овом броју мало смо намесили пуслица — јер знамо да су сви наши читаоци знули, какна ће пуслица ових дана доћи из Ниша.

Реч на реч.

„Gjubre nije za pjesmu:
Za pjesmu je zlato.“
Тако вели Сундечић.
А ја велим на то:

Не зажмури, песниче,
Кад год видиш блато.
Најпре ђубре очисти,
П'онда тражи злато.

У Дубровнику. **Драшковић.**

Са шегртске изложбе.

Нашим озбиљним листовима било је сувише шаљиво да пишу опширније о шегртској изложби у Новом Саду; а шаљивом Стармалом изгледала је та изложба сувише озбиљна. Но пошто „Стармали“ не мора бити баш најпаметнији то ће он попустити, те писати о тој изложби, јер данас одиста попушта још само — луда.

Гледајући шегртску изложбу, много сам научио Видио сам, да и шегрти кад се сложе, могу створити нечег ваљаног. И ја се питам: кад се сложише шегрти свију народности у Н. Саду те приредише изложбу, зашто се не могу сложити грађани Н. Сада, те створити грађанско дружење? Но из тога су извезли читаво политичко питање, а ја нећу да мешам политику у шегртску изложбу, јер се шегртство, непрекуваност сувише умешало код нас у Угарској у политику.

Једно ме је само жао, што нисам био у оцењивачком одбору, јер је било на изложби и кобасица, те је одбор морао најпре све да поједе, па тек онда да пресуди који ће од месарских шегрта да добије награду. Исто важи и за переце. Но нека не мисли оцењивачки одбор ове шегртске изложбе да му ја што пребацујем и да бих хтео да га ставим у ред изелица, јер је моје уверење да су многи оцењивачки одбори разних великих изложаба далеко више појели, ма да тамо није било нит кобасица нити икаква јестива. Осим кобасица и переца било је чак и звезда, (ал од стакла.) Било је и злогласних корпица за хартију [препоручујем вам их г. уредниче, јер ви и онако многе ствари трпате у кошар] а било је малено буренце [таман згодно за каквог члана „друштва уметности]. Треба напоменути мишоловке и пецаљке (сироти мишеви и рибе неће дакле ни у будућност имати мира,) а изложени „шињон, минђуше“ и друге лакрдије доказују, да и млад нараштај рачуна на женску сујету. Упало је јако у очи, што су многи изложили браве и локотове, што доказује, да ни шегрти не верују одвише у јавну сигурност.

По једног излагача велика је срећа, што је ова изложба била у Новом Саду, а не у Загребу, јер би иначе изложен предмет био узапћен а излагач затворен због увреде части. Помислите само, досетио се неки враг да изложи чутуру за ракију у облику чизме. Овде је добро прошао, али у Загребу би се то схватило као увреда пресветлог бана, а апотеоза на Гржанића.

На овој изложби су шегрти прилично пазарили. Тако су н. пр. добро плаћени пар папуча. [Купио их муж жени. Тешко њему сиротану. Томе се баш може рећи пропаст твоја од тебе Израиљу.“] Један младожења купио је и добро је платио пљуваоницу, (први свој „меблштик,“ јер мисли скорим да се жени) а ону чизмицу за ракију, купише ђаци, који тек положише матуру. [Дал из опозиције према хрватском бану ил због чека другог то их нисам питао.]

Но с овим сам отприлике све рекао што сам имао за сад. А сад да кажем две речи за у будуће. Од 80 шегрта излагача, било је само 20 Срба по народности. До године се надам да ће више Срба занатлија допустити својим шегртима да се такмаче и усавршивају, јер ако не могнемо писати о шегртима, мораћемо узети њихове „госе“ на миндрос. Но ово ви неморате казати „ос,“ јер то је лепа ствар, коју не треба занемарити. **ом.**

Дечији разговор.

Брат. Читао сам у новинама да су у Паризу принчеви избелили (Ausweisung der Princen). Како то може да буде?

Сестра. Е знаш, има их, који су од орлеана. И ја сам имала хаљину од арлеана, па је брзо избелила.

Слаба утеха.

Болестан Прока осећа задњи час,
па диже опет свој малакс'о глас:
„теши се жено! растанак је ту,
„у једну молбу склапам жељу сву:
„кад опет будеш ступила у брак,
„кад ти додија удовични мрак,
„не пружај руке душманину мом,
„комшији Луки, крвопији том!““
— — Сузе је гуше . . . припали свећу . . .
„„Кунем се Богом! . . . За Луку нећу! . .
„„А и не могу, . . . јер одавно већ
„„дала сам другом,... своју тврду реч!!!“

Др. Казбулбуц.

Нису ни Енглези увек практични.

Енглеској краљици спрема један део Лондонских грађана сјајан поклон у славу педесетогодишње светковине владарства њеног. — То ће бити дивна палата много лепша и богатија од они двадесетак, што их већ има енглеска краљица; сад само мора човек да се запита, да ли у Енглеској збиља нема никакве благородне цељи, на коју би се овај новац употребити дао, а да се не мучи стара владарка са памћењем имена те нове палате, кад већ и осталима ни имена незна?

Др. Казб.

Са децом се може човек насмејати.

Мој синчић не зна, (од куд ће и знати) да има неко купатило код Беча, које се зове B a d e n. Чуо је нешто, па оће и он даље да каже. Рече својој сестри: „Хеј море, знаш ли да је кнез Никола отишао у б а д е м.“ Сестрица му се мало замисли па онда рече: А краљ Милан ће ваљда ићи у г р о ж ђ е.

Мал што нисам прснуо од смеја. Али (наравски) пред децом чинио сам се као да не чујем њихов разговор. Само у себи помислих: ићи ће у г р о ж ђ е — али у суво.

Л. Д.

Казбулбуцијаде.

I. Уживам у једењу посна пасуља, и моја жена мора ми макар сваки 15 година једаред ту радост учинити. —

II. Ја се никад не плашим од дуга, али тим више — од поверилаца.

III. Ја не верујем у то, што неки веле, баш је то и то с у ђ е н о, то је голи с л у ч а ј, па и оно што је коме з б и љ а с у ђ е н о, и то је с л у ч а ј. —

IV. Каквом искреном, добром пријатељу ишао би ма куд на сусред, кад би ми новаца требало.

V. Бирташица код „црвеног кеца“ мора да ме држи за каквог великог господина, јер ми тако ц и ф р а с т е порције доноси; а ја би волео, да ме баш она држи, за каквог простака, па да ми донесе н е з г р а п н е порције.

VI. То није истина, да је овај свет не задовољан са мојим талентом; ето н. пр. мени се моје песме врло допадају. —

VII. Чудновато, да од 10 сах. ноћи па све до зоре никако заспати не могу; може бити, да је то с тога, што за то време седим у кавани?!

VIII. О сретно доба ђаковања! Колико сам се заносио у мислима за каквим плавим очима, за природом, — и за каквим масним батаком!

IX. Људи без рачуна држе, да је Ротшилд богат човек, али кад би они прорачунали, колика је то грдна сума новаца, коју он — н е м а, још би му из свог џепа по који грош дали.

X. Моју драгу супругу никад не умем боље оценити него после какве пробекријане ноћи, у зору кући тетурајући и увидећи, да сам још — не жењен!

XI. Не ваља никада бити простак, зато ако нас ко понуди са цигаром дувана, треба истрести цео дуван, — али кутију треба човеку вратити натраг.

XII. Љубав ипак није тако празна реч. — Ономад је браца Сима узео сва стара љубавна писма у тежини од три киле и продао их као стару хартију. Дакле је ипак хаснио.

скупио **Др. Казбулбуц.**

Како је Колумб открио Америку.

Ученицама неког завода задали да израде задатак о открићу Америке. Десетогодишња нека девојчица написала је дословно ово: „Колумб је био човек, који је могао метнути јаје на сто, па да се не разбије. Шпански краљ рече Колумбу:

— Можеш-ли открити Америку?

— Могу — рече Колумб — ако ми даш лађу.

Колумб узе лађу и заплови онамо, где је мислио наћи Америку. Лађари се стали бунити и рекоше, да таковог места нема. Али после неколико дана дође неко из руље и рече:

— Колумбе, ја видим земљу.

— Па то је Америка — одговори Колумб.

Када је лађа приспела, беше обала дупком пуна црних људи. А Колумб рече:

— Је-ли то Америка?

— Јесте одговорише му они.

А он затим рече:

— Ја мислим да сте ви црнци.

— Да ми смо црнци — одврате они.

А њихов поглавар рече:

— Ја мислим да си ти Колумб.

— Сасвим тако, — одговори овај.

За тим се поглавар црнаца окрене својима и рече:

— Но, ето, сад смо пронађени.“

ЛАБИРЦИ.

Ф р а ј л а к ћ и. Али за бога, мати. —

Г о с п о ђ а м а м и ц а. Нема ништа. Ти своју фотографију не смеш дати г. лајтнанту. То није у реду. То забрањујем. Али ако поред свега тога хоћеш да му је даш то не сме бити са мојим знањем.

У ч и т е љ. Збиља: јели још жив твој отац.

Ђ а к. Зар не знате да је јесенас умрьо. Та и ви сте били на погребу.

Учитељ. Да, да? Ја сам хтео да питам јели још мртав.

С е к а Н а с т а. А зашто не пробате вашем малом синчићу да мажете ноге ракијом, — тоће му ноге оснажити.

С е к а Ј у л а. Мислите! А видите мој муж што год више ракије троши, све је слабији на ногама.

Г о с п. Бррр! Ала ти је данас гадно пиво.

К е л н е р. Та знате, то је била баш последња чаша из бурета.

Г о с п. Па што ми то пре не рече.

К е л н е р. Та знате, бојао сам се, ако вам кажем, да вам неће пријати.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

Новије књиге

послате уредништву на приказ.

Слике из времена реформације. Написао Стојан Бошковић. У Београду у краљевско-српској државној штампарији. 1885 Цена 1. динар или 50 новч.

Другарице. Позоришна игра за децу у једном чину. Својим ученицама написала Милева Симићева, учитељица више девој. шк. у Н. Саду. — Издање књижаре Мил. Каракашевића у Сомбору. 1886. Цена 20. новч.=40 пара динарски.

Извештај о српск. вел. гимназији у Новом Саду. За школску год 1885-6. — У Н Саду штампарија М. Димитријевића. 1886.

Два пријатеља. Приповетка написао А. Р. Ле Саж, превод с француског. Издање српске књижаре браће М. Поповића у Новоме Саду. Цена 35 новч.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1886. до

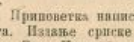

од 4. (16.) марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: по-недељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10½ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886

ОДПРАВНИШТВО.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме једанаестом броју за год. 1886. овај садржај. 1. Тоша ће да се купа, песма (са насловном сликом). Од —. 2. Ко је богат, а ко је сиромах? (Неколико сличица.) 3. Милка. Од Даринке. 4. Два енглеза и тигар. (Шала са шест слика), у стихове сложио О—п. 5. Два песета и мртав магарац. (Басна по Лафонтену) песма од Љ. Лотића. 6. Верна браћа, превела (уз мало припомоћи), Нава Рукарац. 7. Девојка и цар од Стамбола. (Народна песма). 8. Овејана зрнца. 9. Разнолије. 10. † Бранко (Александар) Константиновић, слушалац III. год. медицине. 11. Даштања. 12. Решења даштања, 13. Наша поштица, 14. Новије књиге.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien IX. Porcellangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно са читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: **Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.**

ОГЛАСИ.

Чудо у индустрији!

Само 3 фор. 75 новч.

коштa код мене од данас особити, регулисан светлећи сам од себе

САХАТ са ШЕТАЛИЦОМ и ИЗБИЈАЊЕМ

сваког или свако пó сахата, са 2 претеге од бронзе, са шеталицом у красном, најфинијe полираном, као од ораховог дрвета оквиру, њижебљем, са дивним цифрама, које су опточене ц. кр. масом за светљење и ноћу светло саме од себе као месец, тако да се може а да се не пали свећа одмах видети колико је сахата. За снагу светљења стојим

писмено добар

а што тако јамчим и да сахат добро иде. Ја сам сам изналазач ових сахатова и само их за то тако јефтино продајем, јер има ваше стотина на стоваришту, а треба ми новаца. Пре су ти сахатови тринут толико коштали. Сваки је сахат снабдевен „патентом“. Сахатови се шиљу уз напаату у нат.ч или за готове новце унапред. Добити се могу,

Фабрика светлећих сахатова са шеталицом

1—4 (Fabrik leuchtender Pendeluhren.)

ВЕЧ, III. Hintere Zollamtsstrasse N. 9.

Ј. Х. Рабиновић. — (J. H. Rabinovics.)

ГРДНИ ГУБИТЦИ, што их је велика Лондонска фабрика гвозденог намештаја „Goddrige Brothers and Comp.“ услед најновијег пада Глазговске фабрике претрпела, такве су ту потресли, да је решила да фабрику затвори и да свој силни намештај, што је преостао, а који је из самих изабраних одликован златним и медаљама, за четврти део фабричке цене свима распрода. Ја дакле препоручујем од горње куће код мене напаћених се 400 комада гвоздених кревета (кревети су нарочито на прилошену овде слику) за одрасле (дивно израђено и украс за сваки стан и собу), по нечувено багателној цени од 8 ф. (пре су коштали 32 ф. 50 н.). — Нарудбине се отправљају и појединце, док есната траје, и то сваки комад особито добар и без недостатка, новац се има унапред послати.

Ф. БУГАЊИ. — F. BUGANYI.

СТОВАРИШТЕ МАШИНА

У БЕЧУ, LANDSTRASSE, KRIEGLERGASSE.

Гвоздени кревети су особито у прелеће и у лето кудикамо бољи од дрвених, јер чувају да се у њих не уноше гад и нечисто ка много су трајаћнији и дају се расклопити. 10—12

ТЕЧНО ЗЛАТО И СРЕБРО

којим сваки може сам да позлаћује, посребљује и поправља оквире (рамове) и све ствари од дрвета, метала, стаклета, камена, гипса, порцулана, коже, хартије и т. д. Сваки може лако помоћу четкице те ствари сам да позлаћује и посребљује.

Цена једне боце (флаше) 1 фор., 6 боца стаје 5 фор. новац се шиље унапред или са напаатом у-ваточ.

СИГФРИД ФАЈТ у БРИНУ,

2—10 **(Siegfried Feith in Brünn).**

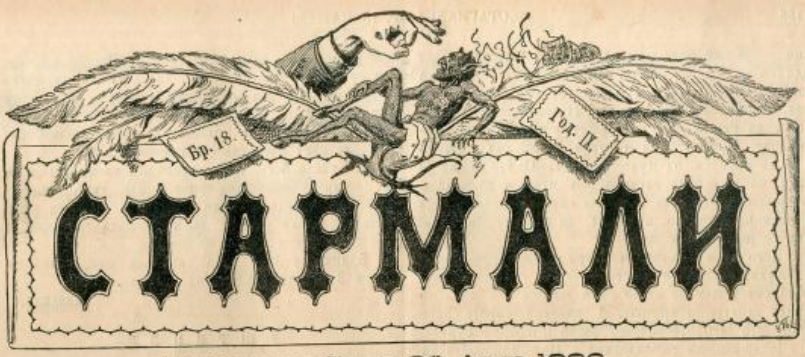

Бр. 18. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 30. јуна 1886.

„Стармали“ излази сринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг

Куд се гони српска војска.

Куд се гони српска војска
Уморена од Сливнице?
Она не зна. — Ал је брижно
И суморно свако лице.

Да л' је кака виша мис'о
И задатак свете цели?
Да је тако, сви би били
Обасјани, превесели.

Да л' се стара љага спира?
Да л' се терет какав скида?
Да ли мудрост снаге збира?
Ил се боље доба зида?

Не диже се з а т о војска
Са огњишта хладног свога, —
Већ се боје несретници,
Боје с' суда праведнога.

Место да се у прах згњире,
Па повикну: милост, роде!
Из паклених мисли њини
Избијају непогоде.

Света тужност диже с' од сна,
Скупштинаре на збор купи.
Бајонети сад су оштри —
(На Сливници беху тупи).

Развратници, одпадници
Уставну су метли маску —
Да понове, да доврше
Пусту игру рабагаску.

Цичи гуја у процепу,
— Ал не трпи таке муке.
Овде мораш у робове,
Ако нећеш у хајдуке.

Црна је то облачина
Над Србијом што се њија.
Закукаће кукавица —
Али коме? — али чија . . .

У Београду. П—ц.

Шетња по свету.

XXVIII.

„Видео сам сто курјака!“ хвално се неки познати лажов.

„Та ваљда неће бити баш сто,“ примети му један познаник.

„Но ако није било управо сто, а оно је зацело било бар педесет,“ одговори лажов.

„Та иди, човече, откуд педесет курјака? То просто не може бити.“

На то је лажов опет спустио број курјака, а кад му је и даље познаник изражавао своју сумњу и неверовање, онда је лажов непрестано спуштавао број „виђених“ курјака, док на послетку не рече са свим најивно.

„Па шта је онда до сто врага шушнуло у цбуну?“

Ова је прича опште позната, али за што сам је ја овде опет подгрејао?

То је врло лако погодити, ако се сетимо каменичке беседе и Иванићевог затвора. Кад сам читао новинарске извештаје, како је каменички начелник затворио Иванића за то, што је наздравио омладини, Нанчићу и Оберданку, како је каменички начелник хтео наздрављача да спасе, али овај остаде упорно при својим велеиздајничким речима у споменутој здра-

вици — ја сам онда од срца жалио тог нашег младог радника на јавноме пољу. Није богме ни шала да због веленаздаје робује у Хрватској бар две године дана. Али хвала богу, од сто курјака изиде на послетку да ништа није ни шушнуло и тако наш српски лист „Браник“ има потпуно право, кад вели, да не ваља правити од муве медведа. Само да ми је знати, ко је у овом случају био мува, а ко медвед. Ја држим, да је мува и то зла мува био овај, који је Иванња затворио, а медвед, но ако му је воља, нека се још једаред јави.

Него тамо у Каменици мора да има врло паметних људи, кад чак и власт верује, да се један човек преобличи у женско одело и као девојка или жена по народу агитује за преврат. А паметни морају бити за то, што је од те болести патио и покојни Бурваз, који је држао, да га омладина у Врњцу преобучена у женском оделу чека ноћу да га убије, а за тим су сиромаха одвели у лудницу, одакле је послат био у Арад, где је у Мориту скончао. У осталом, ја се том васпреном каменичком проласку нимало не чудим, јер се показало, да су многи наши људи жене, па власти као држе, да се наши енергичнији људи стиде мушких хаљина, те се бацају у женско руво, кад хоће да коју мушку рекину.

И то би била свакако анархија, али коју нису произвели „анархисте“, већ баш потабилитети, којих род никако да се утре у српском народу, а то би требала да је сад задаћа свију свесних родољуба. Само молим да ме нико криво не разуме. Ја немам ништа против женског рода, али ми је криво, кад су мушки — жене и то као што је потурчењак гори од Турчина, тако је пожењен човек гори од жене. Преслица и варјача су дика у женској руци, али у мушкој су срамота и срамота. Прегача је женски украс, а на мушком је жиг срама, па још кад мушки, ма били новинари, почну разносити разне неистините гласове, онда богме тешко да нису претекли сегединске шиљарице.

Но хвала богу, тако далеко још нисмо дотерали. Пут, којим је моментална српба пошла, тај ће се оставити, па кад буде требало заједнички бранити наша права — ја сам уверен, да ћемо онда сви раме уз раме стојати и м у ш к и се борити.

Браник ће бити онда свако од нас, а под народном **Заставом** бићемо сви искупљени! , .

Милисав.

У ш т и п ц и.

Кад се чуло, да је Русија укинула слободно пристаниште Батумско, онда јој је Европа подвикнула: „Море ви сте **згазили** на берлински уговор.“ На то је одговорио Гиро: „Није истина; ми **стојимо** на берлинском уговору, а на то смо се и обвезали.

* * *

Прво смо читали о босанским рђавим чиновницима, па тек онда о тамошњим хајдуцима. Прво смо читали: „ови и ови с у с е п о б е с и л а,“ па тек онда: „ове и ове су о б е с и л и.“

* * *

Читам: „Српска је скупштина о т в о р е н а.“ И дај боже да буде о т в о р е н а према свима и свакоме.

* * *

Колера је дошла већ до нас, а наше општине не

ПОДЛИСТАК.

Н е ч и с т.

Хумореска.

(Свршетак.)

Мало по мало и дан прође; наступи опет вече. Газда Јеша, како је накупио доста суве грања и сместио на гомилу поред оне шупље врбе, коју ипак није имао куражи да напусти, наложи сад ватру и ноћне печи сланину. Кад је свршио, а он вечера. После вечере захити у шешир воде из дунавца и добро се напије. У том се већ прилично смркло.

Пошто је прошле ноћи врло мало спавао, извали се газда Јеша да спава. (У почетка је тврдо спавао, после се чешће будио, јер су га комарци јако узнемиривали, а боме де рицки комарац уједе ту боле. Најзад око поноћи а можда мало и доцније расани се са сним и устане да наложи ватру, не би л' тиме растерао комарце проклете. Намеће на једну гомилу нешто сува грања и запали. Грање суво, па ноћне одма гори. Газда Јеша почне пунити лулу, и баш кад хтеде ноћи да запали, у мал' се од страха није иртвав пруњио на земљу. А и како да се не устрави. Шта мислите, наједаред се створио ђаво пред њиме. Не мојте да нам се смејете јер газда Јеши није ни мало до смеја. Није то шала гледати ђаволу у очи. Шта мислите, угурезуз један. Метуо на главу неки качкет, за качкетом неко дугачко перо. Лице му је испупчено, као газда Јешин нос, а малии очима само жмирка и кези се на газда Јешу. На једно раме обесио неку широку шарену кабаницу а на друго пушку, испод кабанице пак вири му сабља димишња. Сад кажите да то није ђаво.

Незна газда Јеша ни како му име, ни ди је ни шта је. Само избечио очи па гледа у буди бог с' нама, а овај опет у њега. Трајало је то неколико минута, а ђаво се никако не удаљује. Газда Јеша шта ће не мож' никако да дође себи, не мож' да проговори баш ни речи. Хоће да изване буџом, ал' нема снаге. Хоће да пита ко је, ал' не мож' кад проклетиња непрестано у њега шкиљи. Бар да су му ваше ближе, пак да их напујда на тог гнусног гада. Јест, ал' ваше одоше за стадом, које се већ и само кренуло да пасе.

Најзад једва мало дође себи па онако клекећки узме мало грања и метне на ватру не бил' тиме чудо одгонио. Ајак. Поста ђаво још безобразнији, и он узео малу гранчицу па бацио у ватру, и опет стоји и опет шкиљи у газда Јешу који умире од страсте. Он за грање а ђаво за грање, он оде овцама и ђаво за њиме, он стане и ђаво стане. „Ху, мајко божја, што ћу ти,“ вели газда Јеша. Ђаво само стоји па шкиљи у њега као маче у жижак.

Најпосле окуражи се газда Јеша па згреби своју буџу, измахне колико је год снагом могао, тако да је у свом очајању и зажмурио. Батина жупс о земљу, да газда Јеши мал' не отпадоше обе руке а кад прогледа а ђаво се онако

предузимају никакве мере. Види се како смо сломијени, кад ни против оваког зла, не смемо енергично да — опонирамо

* * *

У Азији је обичај, кад је колера у највећем бесу, онда свака општина наручи велики број мртвачких сандука. На то се чека и код нас. Против азијатске колере, употребићемо — азијатска средства. Да смо весели.

* * *

Наш министар просвете, Трефор, добио је орден Св. Саве. Баш је враг тај краљ Милан! Како су почели. Трефор и Анђелић, поред св. Кирила и Метода још би забранили светковину Св. Саве. Сад кад је Трефор примио орден Св. Саве, неће бар моћи казати: „Св. Сава, није вам био светац.“

* * *

Под министром просвете Трефором дошли смо дотле, да се у Угарској подижу већ и коњима споменици.

* * *

Па боже мој, хоће ли и гроф Фестетић, који диже свом коњу споменик, бити подарен из Србије каквим орденом?

* * *

Надамо се да ће бар у тој прилици краљ Милан оставити Св. Саву на миру, и дати Фестетићу орден — краља Милана.

Ѳ.

Ћира. Ух како си блед! — Погађам о чему би хтео да говориш, а незнам како да почнеш.

Спира. И ти сав дрхћеш, — је л да би волео кад би ћутати смео.

Ћира. Аjде да данас и не почињемо, Јер ја зацело држим да уредник „Бранника“ није био код куће, кад се денунцијант крадом увукао и поштен лист својим упљувком умељао.

Спира. Аjде да дочекамо изјаву.

Ћира. Аjде да дочекамо изјаву.

Ћира. У Србији је сад овако: коме полиција не да пасош, тај не сме на скупштину.

Спира. То је много. Ал ја ипак знам нешто још више.

Ћира. Да чујем.

Спира. Коме скупштина да пасош, — тај може ако хоће чак у Америку.

Проба пера.

CXLIII.

Из брачних живота.

Сима има Кату.
Андра има Пелу.
Коста има Нату.
Стева има Јелу.

саком-пак створио на врби. Кад газда Јеша то виде он што журније могаше трч' ближе магарцу, зовну га онако по чобански, а кад му се увоња приближи он му с' баци на гола рамена на коштац преко рита на долину а овом што брже магаре могаше према селу.

Код газда Јешине куће већ сви поустајали. Машиниста је већ спремно довољно паре и ено га звижди и позива сваког на своје место. Већ је скоро три сахата. Машина бруји. Сваки гледа свога посла. Наједаред један са великог точка прасну доле, машиниста заустави строј, радници стали да одану за који секунд, док се један опет не стави на точак, кад у тај пар магарац у највећем трку униште у двориште носећи на своји леђи — шта мислите кога? — Газда Јешу? — Не. — Већ баш самог ђавола. Сви да се покоче од смеја, који су у ђаволу познали обученог мајмуна, а синови газда Јешини најозбиљнијим лицем трч' на улицу да виде ко то запомаже. Кад тано а газда Јеша колико је дуг лежи сав прашњав по сред пута, и јауче, јер се беше јако угрувао. А и није шала спасти с' магарца кад је овај у највећем трку. Можда ћете и нехотице запитати од куд ђаво сад опет у селу? Ево од куд. Кад је газда Јеша седао на магарца, није ни приметио, како се ђаво спишао с' врбе и посадио за његова леђа. Све док није дошао на две три куће пред својом, није газда Јеша обртао главе, да види где је ђаво, а кад се овде окрену и опази га за своји леђи а он љос с' магарца у прашину и то тако јако, да су му се сва ребра кршити почела. Дошао мало себи почне од бола запомагати, а у тај пар дођу и синови и петљајући уведу свог престрављеног бабу у кућу.

Кад је газда Јеша дознао од машинисте и др. да то није ђаво, већ обичан мајмун, ког је и он, газда Јеша, по вашарима и комедијама морао видети — он се окрену дувару, не могав од стида ником у очи гледати.

Сутра дан, дошао беше у село К. један доста хабено обучен капуташ. Одма се могло приметити да је комедијаш, јер је кочијашио на великим, арњевима покривеним колима. Стаде поред селске куће, сиђе доле и запита за општ. кнеза. Кад га пустише кнезу замоли он учтиво, да би кнез имао доброту те да дâ добовати, и распитати е да ли је ко од месних становника нашао где тако и тако обученог мајмуна, који је усљед рђава поступања — батина — утекао од њега. Кнез се слатко насмеје и упути комедијаша газда Јешиној кући, где овај на велику своју радост, а на грдну срамоту газда Јешину, ком су се по свом селу смејали, — нађе своје живинче, које су у газда Јешиној кући за читави 36 сах. ранили крушкама и јабукама и правили којекакве шале с њим.

Тако је прошао газда Јеша. Баш прави Пригорац! — Жалосна му мајка.

Милован Кузмановић.

Лука има Сосу.
Влајко има Босу.
Мирко има Цанду
— А Цанда команду.

CXLIV.

Један млади ватрењак.

Један млади ватрењак
Слободи се клео:
Само за те жртвоваћу
Крв и живот цео.

У ватру и у воду
Ја ћу ићи за те.
Љубићу те, бранићу те
— Док ме не потплате,

Г—д—н.

Пуслице.

***. Члапак 59. берлинског уговора збрисало је време и околности. На то празно место предлажемо овај текст: „кад се зуб почне кварити, онда га треба из корена вадити, да се уштеди много жестоких болова и невоља.

Добро нам је дошао мађар Мочари. Али ни он нас не може извући из наше мочарности.

2. Неки говоре да је Јов. Ристић пао у немилост. Други опет шапћу да је Пера Теодоровић пао у милост.

3. Штета што је умр'о Синан-паша. Он би сад зацело добио орден св. Саве.

=. „Виделo“ и „Наше Доба,“ што се већма лижу све су прљавији.

≙. „Виделo“ је родило Данића, а Данић је обрнуо стару загонетку овако: пуна школа врата, ни од куда ђака.

△. Сад већ знамо зашто се Гарашанин не туче са Драгишом. Како да се туче, кад га је Драгиша већ угукао.

⌒. Од 10—12 дуга може се направити лепо б у р е. Али од 300 милијона дуга прави се само к у б у р е.

><. Даклем г. др. Јован Ђурић постао је поџупаном. Е сад и „Стармали“ верује, да он није видио кад су бана чепали.

□. Проналазак лека против филоксере све нас је обрадовао. Само је малер што се интелигентне филоксере не лече црвеним кукурузом.

Ex tempore.

Молио се Анђелић:
Боже — или враже,
Зали нешто, што „Враник“
И „Застава“ каже.

Нек цветају докази
Уста или пера,
Да ј' интелигенција
Права ф и л о к с е р а.

А још већма, молим те,
Нек у доказ ступа,
Да је (барем за сада)
Народ м а с а г л у п а.

Мени друго не треба,
Ја ћу имат' мира
Док се тако питање
У њих вентилира.

Тиса вели! Охохо!
Не могу вам касти,
Како штујем те ваше
Племените страсти.

Гарашанин ликује
Од милине саме:
Нек се стреле истроше,
Пашће мање на ме.

Босна гледи, баш ка'но
Сироче са стране,
У моралну обрану,
Хај у војводјане.

Њене сузе сливају с'
Па у очај хите,
Питајућ' нас: По богу,
Знате л' шта чините?

А Стармали признаје:
Има филоксера,
Данас више нег што је
Чврстих карактера.

Ал нека је десетина
Која стопе следи
Светозара јединог —
То милијон вреди.

Па ако се не грде
Са разлика мали
Па ако се не једу
Као канибали,

Онда с' може радити
Да се ране лече.
Иначе нас никад нигде
Нико вермат' неће.

Није свако: филоксера
Ко из школских дође клупа.
А наш народ за цело
Није маса глупа.

— а —

Политика из „дечијег света.“

Мали Алекса, Србин коме је прошло тек 10 година бави се са својом матером у купатилу Сијачу, у Угарској, а написао је одпуд свом оцу у Београд овако писмо:

Мени се веома допада овде, јер ту и косови певају мађарски. Чуо сам како косови сасвим разговетно звижде: „jó a biro,“ (долази судац.) У Угарској играју судци такву улогу, да их се и косови страше. Ја сам необично заволео мађарски језик, до сад сам већ научио 400 мађарских речи. Молим те оче, да ми нађеш мађарског учитеља и да купиш у Будимпешти кућу и мало њиско добро у Угарској, јер бих волео да пробавим овде међу Мађарима бар ¼—5 месеци сваке године. Упознали смо се са бароном Белом Радовинским, а барон Радовински је велики господин, јер је он I. зет **моћног** Коломана Тисе, а II. он је велики жупан једне велике жупаније, а поред свег тог рукује се он са сим обичним људима, као што сам баш ја сам видио.“

Прво да кажемо од куд нами то писмо. Превели смо га из мађарских новина, које га са полузваничне стране добише из Београда. А сад да кажемо ко је писао то писмо. Са „званичне стране“ уверавају да је то писмо писало кумче руског цара ослободноца Александра II. дете, које се родило кад су у Србији грували топови за српско ослобођење, писао га је краљевић Александар од Србије.

Но да будемо озбиљни. Као што се види, не стара се само „Стармали“ за рубрику из „дечијег света;“ него и београдски пресбиро. Али се нами чини, да београдски пресбиро измишљава и протурује лажне ствари под насловом „из дечијег света.“

Већег безобразлука од овог није могао београдски пресбиро никад измислити. Српски краљевић хоће бајати из коже да искочи од радости, што у Угарској и косови певају мађарски, он се диви оним људима који су зетови „**моћног**“ министра Тисе, па се после чуди, што тако велика господа сасвим обичним људима пружају руку. Не, не! Тако ласкаво и удваралачко писмо не може написати дете. **Моћног** министра Тису хвали београдски пресбиро, то одавно знамо; они одроди тамо могу се и чудити кад велики господин пружи „обичном човеку“ руку, ал детету то не може бити чудно.

Ми одиста не знамо, каква је голема невоља званичним круговима у Београду, да измисле ово писмо и да га даду штампати. Хвалили су они и до сад Тису, ал нису зато морали издавати српског краљевића за једну улизицу. Или би ваљда хтели званични кругови београдски да уземо то писмо као дело малог краљевића Александра. „А какво би то онда било васпитање које му дадоше господо?“ — морали би питати. Зар сте ономе, који може да буде негда владар Србије, улили такав респект од **моћног** Тисе? Зар сте то дете тако охоло образовали, да се оно чуди, кад велики шупан пружи „обичном човеку“ руку? Како сте омилили том детету његов народ и његову отаџбину, кад он нема других жеља, но да пола века проведе негод у Угарској и то баш међу Мађарима?

Мучно је о том и мислити. Било овако или онако, то писмо краљевића Александра које на срамоту Србије доносе данас све мађарске новине, неће никоме донети части. А било то писмо право, измишљено, или дотерано од београдског пресбирова, оно се не би смело отправити на јавност без нарочите дозволе краља Милана.

Нас је стид, што се овако што десило.

У Београду 30 јуна 1886

ат.

Изгореше.

Спалио сам сто песама.
Али јаљаци свима:
Ја то не би учинио
Да не беше зима.

Спалио сам сто песама, —
Моја чеда прва.
Ја то не би учинио
Да сам им'о дрва

М. Ј.

Колко људи толко ћуди, свако друкче суди.

I. Шта је то; зора?

Зора је апстрактан појам, који се не може идентификовати ни са парцијалним тоталитетом ноћи, ни са тоталном порцијалношћу дана. (Рекао један млад и зелен Candidatus Philosophia). Зора је уздисај звезда, што морају да зажмуре пред величанством сунца. (Тако вели поџета). — Зора је оно време, кад мој муж долази кући (тако рече једна [у име многих] жена). — Зора је именица женскога рода, која се употребљује само у singularu, — осим ако је какво презиме, н. пр. Лука Зоре. (Реће ће какав филолог). Зора је женско име, и то најлепше на целоме свету; мајка је зове Зорком, а ја Зорицом. (Вели мој заљубљени пријатељ Андрија). — Зора није ништа друго него један лист, који сам ја уређивао, — као год што је и „Видело“ лист, који је мене уредно. (Исповест Т. С. В.) Зора је нешто, што се не слаже са мађарском државном идејом, јер она забели, заплави и зарумени, а то није тробојница мађарска. (Асмоћа Paprika Laczi, привилегирани угарски патриота). — Зора је у нашем протоколу записана, као врло зазорна персона. (Начелници полиције). — Зора је неко ћачко друштво, којега ја нисам члан. (Вели један осмогодишњи медицинар у Бечу). — Зора је сасим излишна ствар; јер ја могу ујутрење сиршити заједно са службом у десет сати. (Вели поп Штолић из комотника). Зора је оно о чему у-

гњетёни народи с а њ а ј у, и тиме доказују да с п а в а ј у. (То би рекао „Стармали,“ — да ја нисам истрчао као ждребе пред руду).

(Продужиће се.)

Ако кр. Милан још дуже узвлада шта ће бити?

Поделиће Србију
На двије партаје.
То јест на хајдуке
И на полицаје.

Калимегданција.

Мртве душе.

У 78. броју „Сарајевског Листа“ читамо, да је по званичном извештају месеца јуна о. г. у Сарајеву умрло 56 душа. (Једна је душа умрла од заналења плућа; осам душа умрле су од сушице и т д.)

Ми смо хтели ово да стрпамо у Бубиуотеку, — али смо се брзо сетили, да то има дубља смисла. Док су Турци Босном владали тукло се по табани, набијало се на колац и т. д. али то се све тицало т е л а. А сад нам ево прво на бело (по званичном извештају) да под благодетном цивилизацијом — умиру душе.

Суврeмена поука.

Кад се гдегод Г о л и ј а т и
сваде и потуку,
нек се м а л и љ у д и склоне,
у бучак повуку,
Јер код таки крупни ствари
може да се деси
да невина тебе снађу
од помаме беси;
па сву своју трошну снагу
можеш ту да смлатиш,
и — — — трошкове око сваће,
још одозго платиш!

Др. Казбулбуц.

Анђелићево умствовање.

Кад може римски папа бити Лав, што не би ја могао бити бар — хијена?!

З а д о в о љ с т в о.

При зимњој бури потопу собу,
Хладовинице у жарком добу;
довољно хране души и телу,
женицу красну, ко вилу белу,
искрепог друга; — на зима стара,
па онда доста, по—доста пара; —
— — Дотле је жеља лојалитета —
Све друго славној полицији смета.

К.

„Хенцијев — паприкаш“.

Баш кад су уличне демонстрације највећма беси ле у Пешти, нашо се неки практичан хотеље пештански, који је од старог меса скуваном паприкашу наденуо име „хенцијев паприкаш.“

— Та ово се не може јести! викнуће нека браћа мађарина,

— Господине ја сам тиме хтео посведочити да Хенцијево име неприличи код нас добро ни за паприкаш — одговори досетљиви гостионичар, знајући да ће са том примедбом продати хрђави свој паприкаш, јер се ма и најмање бацио блатом на Хенција што се код мађара неће у „хазафишаг“ рачуна.

За бубиуотеку.

Од здравица Светозара Марића о св. Николи 1885. на здравицу кнезу Николи:

Поштована господо! Кад се Србину здрави, Србин мора и отпоздравити. Велика милост твоја боже, кад смо дочекали звезду најсјећег Србина. Србин је Србин, мати је мати, звезда је звезда. Једна звезда стоји на небу, а испод ње облак. Није то кенгура, то је човек. Није то цвет, као што су цветови по мојој ливади, то је трандофил. Високославно српско поњатије њега прати. Да га бог поживи, да дочека нашу славу, да се и ми просветимо. Свети дух, српски дух. Књаз је књаз, српски господар — пољубимо га браћо у ваздуху — он ће то знати. Та њега зна и Беч и Русија Та умри Србине па онда ћеш видети тво ју славу, твоје очи. Бог га живио! — Да бог поживи поњатије, које ствара на спасеније.

— Мати! Што ти тако ћутиш, кад месиш баглаву?

— А шта знам говорити?

— Па реци на пример: Перице, ево и теби мало грожђа и бадема.

(Код барутане)

Ш е т а ч. Може ли се овуда проћи.

С т р а ж а р. Може, — ал није слободно.

— Габоре!

— Шта заповедате, господине!

— Казао сам ти да оставиш врата отворена. Зашто ниси послушао? Сад је сав дим остао у соби.

— Па могао је изићи. Врата нису била закључана.

„Чуствително срце.“

„Боже мој! Ала то дете има чуствително срце“ — рећи ће прија Макра — чим га отац почне да туче, таки бризне плакати.“

Једном тврдици који је на самрти лежао — дође лекар и искаже му да има још 48 сати живити, болесник чувши то рече: О, то би што страшно било, та ја сам газди до ђурђева дана кирију платио, а то су још 3. месеца донде?

А. Честитам, честитам! чујем да си испросио ђевојку?

Б. Хвала лепо, тако је; рад сам да се оженим.

А. Па из кога је места твоја будућа?

Б. (Каже му из кога је места).

А. Шта наопако?! Гледај за бога, па поквари одма целу стар!

Б. А што?

А. Та, знаш, — и моја је жена одатле!

ДАШТАЊЕ.

За већу децу.

Д. Е. Н. У. Н. Ц. И. Ј. А. Ц. И. Ј. А.

Од ових тринаест писмена (несретан број) састави нешто, што није подло ни гадно; што је кадро да духове умири; да расцеп изгладн; да борбу против општи душмана оснажи; и веру у бољу будућност укрепи. **Стармали*)**

*) Немојте узалуд ни покушавати. Ја сам се мучио читаву ноћ. Али од ти 13 писмена не може се саставити ништа добро „Стармали“ вас само вара, — јер је рад и сам себе да превари.

Слагач.

СТАР МАЛИ

На ПРЕТПЛАТУ НОВУ
Позвати вас смемо —
Да не застанемо.

Да не закуњамо, —
Да не закуњате.
Да не задремамо, —
Да не задремате.
Да се не сплетемо, —
Да се не сплетете.
Да не малакшемо, —
Да не малакшете.

2 фр. до краја године. 1 фр. за јул, август, септембар — за Аустроугарску.

За Србију „Стармали“ није забрањен, само што га обично помрчина поједе но пошто та помрчина не може дуго трајати (ако је са свију страна склептамо) отварамо предплату и за Србију. До краја год. 5. за једно тромесечје 2½ динара.

Предплата се шаље на издаватељство овог листа у Нови Сад.

„Стармали“.

Новије књиге и музикалије,

послате уредништву на приказ.

Слике из времена реформације. Написао Стојан Бошковић. У Београду у краљ. српск. државној штампарији. 1886. Цена 1 динар или 50 новч.

На сéлу и прéлу. Слике и прилике из српског народног живота. Написао П. Адамов. (Издање уредништва „Стражилова“). У Новом Саду, штампарија А. Пајевића. 1886. Цена 60 новч.

Novi bič. List za Šalu i Satiru. Излази двапут месечно у Загребу. Власник и уредник Нестор Поточњак. Годишња претплата 2 фр 50. на по год. 1 фр. 25. — на три месеца 65 новч.

Русанђанке. Шест песама за мешовити збор. У духу певања српског народа. Од Роберта Толингера. Изашло као прилог уз часопис „Гудало“. — Цена 1 фр. 50 новч.

Два пријатеља. Приповетка. Написао А. Р. Ле Саж. — Издање књижаре Браће М. Поповића. У Новом Саду 1886. Цена 35 новч.

Грофица Сара. Роман у два дела написао Жорж Оне превео Бранко Мушицки. Први и други део цена 2 дин. или 1 фор. Београд, књижар издавач Петар Ђурчић. Кр. срп. државна штампарија 1886.

Сад је баш изишла из штампе нова књига:

СВЕТА ГОРА АТОНСКА

ИЗРАДИО

АК. МИТРОПОЛИТ СРПСКИ МИХАИЛ.

ЦЕНА 60 НОВЧ.

Растуривачима дајемо књижарски рабат

Ко унапред новац пошље добиће књигу са наплаћеном поштарином, **Штампарија А. Пајевића.**

у Новом Саду.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

Предао сам у штампу дело:

КАЛЕМЉЕЊЕ ЛОЗЕ

КАО СРЕДСТВО ПРОТИВУ ШТЕТЕ ОД ФИЛОКСЕРЕ.

Са сликама израђено по жељи сталне комисије противу филоксере, која је дело прегледала и препоручила.

Дело ће изићи до 4 штампана табака (обичне осмине). Биће готово и моћи ће се разаслати до 1-ог августа сп. год. Цена је пола динара (50 новч. а. вр.). Продавцима и скупљачима стављене су на расположење за 5 динара 12 комада; а за 10 динара 25 комада. — Молим моје пријатеље, који имадну доброту примити се скупљања претплате и разтурања ове књижице, да ми јаве о броју претплатника, до Петрова дна, како не бих штампао више но што се може распродати. — Новце треба слати на потписаног *поштанском упутницом*, или како је коме удесније.— Наши виноградари прокидају брже но што мисле они којима филоксера заразе још није у госте дошла. То сад знају и верују сви по округу београдском, пожаревачком, смедеревском, крагујевачком и крајинском. Филоксерна зараза не може се из корена уништити средствима, којима наша земља располаже. Но ми се можемо очувати од штете, коју она наноси тиме, што размножимо америчку лозу, којој зараза не шкоди и на њој калемимо наше одабране домаће сорте. Рад око калемљења, кад се расподели како треба према овој поуци, не може бити досадан ни веома скуп. — Свештеници, учитеље, професори, ученици земљоделске школе и ратарнице, учитељских школа и богословије, државни шумари, пољопривредна удружења и сва која је калемљење ма колико познато, ма колико мило и занимљиво, који су се бавили испитивањем филоксерне заразе, или су били извештачи и учествовали при прегледу винограда, сви су у положају да у своме послу помогну. На њих и обраћамо, колико ради тога да се око раширења поуке заузму, толико и ради тога, да помогну да се од мртве речи начини дело.

18-ог јуна 1886 год. у Београду.

Милутин М. Савић,
секретар мин. нар. привреде.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 4. (16.) марта 1886. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби међовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на поточке станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ; недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10½ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

Чудо у индустрији!

Само 3 фор. 75 новч.

кошта код мене од данас особити, регулисан светлећи сам од себе

САХАТ са ШЕТАЛИЦОМ и ИЗБИЈАЊЕМ

сваког или свако пô сахата, са 2 претега од бронзе, са шеталицом у красном, најфинije полираном, као од ораховог дрвета оквиру, изкљученом, са дивним цифрама, које су отпочене н. пр. масом за светлење и ноћу светле саме од себе као месец, тако да се може а да се не пали свећа одмах видети колико је сахата. За снагу светлења стојим

писмено добар

а исто тако јамчим и да сахат добро иде. Ја сам сâм изналазач ових сахатова и само их за то тако јефтино продајем, јер има више стотина на стоваришту, а треба ми новаца. Пре су ти сахатови тринут толико коштали. Сваки је сахат снабдевен „патентом“. Сахатови се шиљу уз наплату у натпч или за готове новце унапред. Добити се могу.

Фабрика светлећих сахатова са шеталицом

2—4 (Fabrik leuchtender Pendeluhren.)

БЕЧ, III. Hintere Zollamtsstrasse N. 9.

J. X. Рабиновић. — (J. H. Rabinovics.)

ГРДНИ ГУБИТЦИ, што их је велика Лондонска фабрика гвозденог намештаја „Godfrigde Brothers and Comp.“ услед најновијег пада Енглеске собарске претраге, тако су у потресли, да је решила да фабрику затвори и да своју силну намештај, што је преостао, а који је на сиим изложбама одликован златним и медаљама, за четврти део обичне цене свима распрода. За даље препоручујем од горње куће код мене налазећих се 400 комада гвоздених кревета (кревети су нарочито лепи и прилежно овде слику) за одрасле (дивно израђени и украс за сваки стан и собу), по нечувено богателној цени од 8 ф. (пре су коштали 32 ф. 50 н.). — Нарудбине се отправљају и појединце, док еспапа траје, и те сваки комад особито добар и без недостатка; новац се има унапред послати.

Ф. БУГАЊИ. — F. BUGANYI.

СТОВАРИШТЕ МАШИНА

У БЕЧУ, LANDSTRASSE, KRIEGLERGASSE.

Гвоздени кревети су особито у пролеће и у лето кудикамо бољи од дрвених, јер чувају да се у њих не уједе гад и нечистоћа много су трајнији и дају се раскопити. 11—12

ТЕЧНО ЗЛАТО И СРЕБРО

којим сваки може сâм да позлаћује, посребљује и поправља оквире (рамове) и све ствари од дрвета, метала, стаклета, камена, гипса, порцулана, коже, хартије и т. д. Сваки може лако помоћу четкице те ствари сâм да позлаћује и посребљује.

Цена једне боце (флаше) 1 фор., 6 боца стаје 5 фор. новац се шиље унапред или са напатом у-наточ. **СИГФРИД ФАЈТ у БРИНУ,**

3—10 **(Siegfried Feith in Brünn).**

ШТАМПАРИЈА А. ПАЛЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

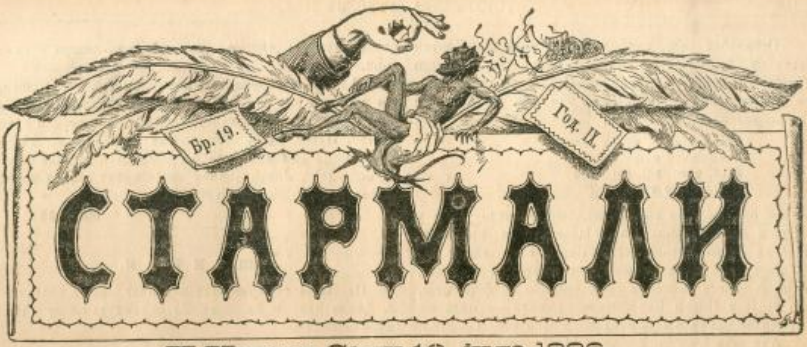

Бр. 19. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. јула 1886.

„Стармали“ излази тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Причтеј и пророчанства чтеније.

Телал. Јесте л' чули шта ј' Анђелић
Сасвим тазе испланир'о.
Ту сам новост из новина
„Посвећених“ профитир'о.

Ево чујте и будите
Барем мало на опрезу:
Хте'о би Наку да доведе
На вршачку дијецезу.

Синод. Је л' истина, патријару?
То се можда само гата.
Анђелић. Ко још мене сме да пита,
Donner Wetter! Erdegadta!

Синод. Ал за бога, Нако давно
У Швајцарској дане траје.
Он за српство не разбира;
Већ нас можда не познаје.

Њему српство није ништа;
Одрек'о се наших ствари;
Можда већем не зна српски.
Анђелић. Хахаха! Ларифари!

Синод. Да му ј' наша црква мила
Грлио б' је обадвема.
Да он љуби православље
Не би бег'о где га нема.

Кад би дош'о, он би био
Међ народом лутак худи.
Поверења не би стек'о.*)
Анђелић. Та баш то су моји људи.

*) Нека ми опрости ваш наивни идеализам, ал ја држим да наш синод не зна тако говорити. Коректор.

Синод. Било б' кавге, било б' трења.
Анђелић. У мутној се лови води.
Синод. Не би било измирења.
Анђелић. То је оно што ми годи.

Синод ћути па се мисли —
Чудно стање, срамно стање.
А Анђелић перовођи:
„Забележи: изабран је!“

Шетња по свету.

XXIX.

Дакле српски краљевић зна словом четири стотине мађарских речи! То је врло лепо и мора сваког Србина јако обрадовати, јер то значи, да ће садашњи краљевић а будући српски краљ (т. ј. ако и т. д.) бити велики јунак. Јер ја н. пр. знам по чувењу само за једну мађарску реч, за Вац, па ме одмах глава заболи, чим је се сетим, а будући српски краљ (т. ј. ако и т. д.) зна четири стотине, но поред свег тога њему ни бригеша није. То је прави јунак! У осталом, то се дете сада бави у Слијачу, па ваљда ће српски народ у Србији узети себи име тог места за образац, те слити јачу за оца његовог, да би отац сину могао купити у Пешти кућу и какво добарце у Угарској. То напослетку није ни згорег, јер је увек добро, кад се човек за времена постара за какво добро склониште, где би се могао одмарати и премишљати о прошлим лепим дневима. Само кад се нешто купује, мора се имати и чиме, а у томе као да краљ Милан није баш јак.

Него то су његове приватне ствари, које се никога не тичу, а мене понајмање. Мене море са свим друге мисли, јер не могу никако да се решим, на коју ћу страну белог света сада поћи?

Остао бих овде, али одавде ме гони поп-Пантин позив на претплату на његову приповетку „Живео Радаја,“ у којем се позиву поп-Панта сам хвали. Хајде да му је ко други рекао, као што је Арсеније слепац казао слепцу Панти:

„Тако, Панто, мудра главо
И слепачка наша славо!
Тако, тако, хај, хај, хај!
Наше славе ти не дај!“

али да он сам себи тако пева, то је могло само у „Нашем Добу“ изићи. Па хајде и то да прегорем, хајде да на то стегнем јуначко срце аман кад у истом листу видех, да се неки попови српски не стиде, да јавно изнесу записник своје некакве конференције, што су је у Новим Карловцима одржали — онда ми се наопако смучило и ја хтедох пребећи у — Србију...

Али шта ћу тамо? Да ме зар ухапсе или протерају? Да гледам зар покор и чудо, како су у Србији само краљ Милан и министар Гарашанин људи, а оно друго све нешто којешта, којих род не би могао „окачествовати“ ни један Дарвин, ни Хекл ни Хексли?

Не, нећу ни тамо! Идем управо у Трст или Реку, где је колера почела беснити, па ћу јој рећи, да она има у нашим крајевима силан род, те нека дође овамо и нека свој род собом понесе. Што је њено, нек собом понесе. То је бар право и поштено. За што да се ми с њеним родовима мучимо и патимо кад се она с њима усрећити може? Ево, ми ћемо их дати драговољно, а нас нек остави с миром.

„Куд ћеш чак у Трст или на Реку?“ рече ми на станици један пријатељ, кад сам му саопштио своју намеру и кад сам већ једном ногом ступио на даску од влака. „Ожени се, па ће ти колера и сама доћи.“

Али на то нисам му могао ништа одговорити, јер је у тај мах по трећи пут зазвонило и ја сам морао ући унутра у купе, а за тим се одмах и влак кренуо. Путем пак премишљајући увидео сам, да је боље, да ја сам идем колери, него да она мени сама на ноге дође. Јавићу вам у своје време о овом мојем најновијем „путешествију.“

Милисав.

Уштипци.

Из Ниша су протерали сад опет некоје посланике. Дакле где све на више. То је знак да ће се ипак добро свршити.

* * *

Чудни људи ти Јапанци. Они увек проучавају најгоре зло, па отуда онда изводе, како би требало да изгледа добро. Сад читам, да су свог министра правде послали у Угарску.

* * *

Јапански министар правде говорио је с министром Тисом. Која је ваша отачбина? — питао је Тиса. — „Јапан.“ И — „ја пан,“ рече министар-председник.

* * *

„Како ће се пронаћи она четир свештеника, која су писала отпоздрав Герману?“ Има само један начин. Судећи по њиховом писању, чим Герман сиђе с данашњег места, сва четворица би од радости из коже искочила. Ето дакле како да их познате.

ПОДЛИСТАК.

Разуме се, ону лепшу!...

Од Драге Гавриловића,

учитељице.

Госпођица Даница и Аница рођене су сестре. Обе су једнако лепе, једнако васпитане, једнаких способности за добро и зло и напослетку једнаког и мираза; само некако нису једнаке среће. — Даница је с годином старија од сестре, па нико ни да запита за њу, као и да није на удају, а за Аницом — „да покрјају вратове“...

То је дало госпођу Персу Јовићку — матер им — у велику бригу. Не би хтела да удаје кћери „преко реда“, а ондашњи и страни „јављају се“ тек за Аницу. Није била „сујеверна“ већ „воспитана“ жена, ал готово да верује баба-Ани пударуши: да је ту „метут прст“...

Била се већ сместила да држи, по упутству баба-Ане „девет метанија“ — ако неће помоћи шкодити неможе!...

Али није се само она бринула о Даници; бринуо се о њој и деда Марко Љубић ондашњи трговац. Даница је била добро и умиљато „дете“, па како не би?! Особито како је добро живио с њезиним дедом, па и оцем, покојним поп Јовићем.

I.

Једнога дана дође деда Марко сав запурен Јовићевима. Има важна и брза посла, а отакао је и вино, па се уморио...

„Море, снао, што ти не удајеш Даницу? поче онако „с неба, па у ребра“, по свом трговачком начину, чим остаде с домаћицом сам.

„Боже, чико, како то питате? Како ћу је удати, кад је дете тешке среће — ко год се јави све за Аницу.“

„Хм! — А ти бар удај то пашче“. (Назив „пашче“ био је код деде тепање.)

„Ди би ја давала децу „преко реда“.“

„Аха! сад си погодила и ти ред, а кад сам ти говорио: „Жено, жено, ред држи свет; не води први пут на игранку обавде кћери заједно“, смејеш се и ти и она моја матора луца. „Шта то фали“ мудрујете ви. Лепе су обавде, па ко попа ко попадију“... Ето вам сад попа и попадије!“ рече деда љутито па стаде истресати лулу.

„Па зар није тако, чико, укус је различит; само је моја сирота Даница тешке среће.“

„Хм, ди ћеш ти са женом да говориш паметно!... „укус“ — „срећа“ — хајд' реци још и судбина... И то ви жене умете, тек да нисте ви криве, већ неко други..

Јовићка се насмеја.

„Смеј се, смеј, ал' опет ја имам право. Преживио сам ја и препатио много; видиш ли ти ову седу косу?!“

„Видим, чико, па зато вас и поштујем..“

„Додај ми једну ватрицу“, рече деда помирљивије. Напунио је био лулу, па се опет сместио на канабе.

* * *

На горња четир свештеника и на „Заставу“ бацио је поп Лаза проклетство. Да, он је бацио, ал је питање на кога је пало?

* * *

У престолној беседи захваљује се краљ Милан на народној једнодушности. Ово има неке „народне једнодушности,“ али нема повода, да се баш краљ Милан на њој захваљује.

* * *

Новосадски магистрат је издао наредбу, да се због колере не сме „никаква вода“ просипати на улицу, а да је сваки дужан пред кућом дуварем поливати. Грађани сад питају чиме поливати: вином или пивом? **Ѳ.**

Ћира. Даклем шта иште краљ Милан од опозиције?

Спира. Шта иште? како би краљ што искао!? Он може само давати.

Ћира. Па шта јој даје?

Спира. Даје јој овај познати салвет, којим се тако лепо самоубиства извршују. И нуди је да то са благодарношћу прими.

Ћира. А ако опозиција то не прими?

Спира Е онда, — онда, — онда просто остаје салвет у краљевој руци, — јер Гарашанин га за цело неће примити.

Ћира. Шта мисли ти о земљи где народни посланици не могу дружије да дођу до скупштине већ ако се у колима сакрију под сено?

Спира. Где се посланици крију под сено, ту уставност иде под купус.

Пуслице.

○. Батум престаје бити слободно пристаниште. Али тиме брљински уговор није ништа изгубио. Она слобода, коју је тај уговор дао Батуму, приноси се на њеног даваоца. Сад је брљински уговор слободно пристаниште (бар му је осигурано слободно престаниште). Која лађа ту баци денгер, — ту ће и запети: desto lieber je länger.

---

2. У престолној беседи краља Милана, нема ништа, што би народ огрејало: Само је Батенберг наишао што је и тражио.

△. Али то је баш оно, — ко не уме свој народ да огреје, од тога противник не зебе.

✕. Даклем „силу силом“ — тако Гарашанин нева. А кад би га народ послушао, — онда би плак'о (т. ј. не народ, него Гарашанин).

Кад је повукао неколико димова поче опет, но сада много блажије.

„Видио сам ја још онда да ти посао неваља. Нема ту, ћерко, судбине, ни среће, већ како удробиш онако ћеш кусати, па“ —

„Е, да, има чико, и судбине“, упаде му у реч Јовићка.

„Кажем ја“ —

„Немојте се срдити; само сам хтела рећи да —

„Да ниси ти крива“, смејао се дека; „ал мене не превариш. Знам ја где лежи зец... Одавна ја чујем: „лепша“ и „ружнија“ Јовићкина кћи, а овамо баш да метнеш на кантар не би ни за длаку уступале једна другој; та незнаш у коју ћеш пре да погледаш!...

„Та то је оно што кажем да је Даница тешке среће.“

„Чт! Нема ту среће посла. Ниси ти требала обадве девојке у једанпут водити на играњку, па то је...“

„О, часни је потро с играном! шта је она крива?“ љутила се озбиљно госпођа Перса.

„Много, много. Прва играчка то је за девојку што за богослова ил' преваранда прва професорска оцена“, филозофисао је дека; „ако им паднеш први пут у вољу, благо теби, а ако не стечеш први пут симпатију боље се сели; после можеш из рукава мудрост лити, нећеш се асинти — остаћеш увек незналица и глупак... Па то је видиш, фалинка била вод тебе. Накинђурила си обадве девојке, па хајд' ш њима на изложбу у једанпут, а кад тамо — хехехе (и дека се засмеја), највећо случај више љубитеља плаше него прне косе; а женске торокуше и они жутокљуни удри после ко у бубањ: Данича ружнија од Анице...“

„Боже, чико, како ви свађате ту ствар; та од тога доба прошло је више година, а свет је виђао њих и после заједно...

„Дабоме, ал' ком је стало да испитује је л' тако. За ким повичу „курја“ — остаде до смрти.... За то не износи и оно на пазар што ти није на продају, јер не ћеш продати ни једно ни друго...

„Та то су чико, тек трговачки назори!“

„Хе, хе, трговачки назори. А да шта је цео свет него трговина? Јест, трговина боме, и то не као што је била некада поштена, него онако вашарска, чивутска — „што закачиш, одери...“

„Хајде нека је и тако; али ћете тек допустити, да је Данича теже среће. Укус је различит, па што да се за њу нико не нађе?“

„Па већ сам ти казо. Па онда, зар ти не видиш да је мода окупирала већ и укус... Зар се ви женскиње поводите за својим укусом кад носите коште у коси и на врату, и оно седло у хаљини?!... Па тако вам и мушки кад се жене. Нека само има мираза и нека тек један викне: „лепа је“, па да видиш чуда, заљубиће се у њену лепоту и они што је ни видили нису...“

(Продужиће се.)

↑↑. Елем Ђулајн је пао, а Јански је авансирао. Само Тиса и Хенци још стоје на свом месту. (Хенци као прикован, а Тиса као поткован.)

Б. Овамо онамо и у Нишу је већина истесана. Само не знамо како ће се вратити кућама кроз народни тесњац.

□. „Наше Доба“ кука, што је одбор петнајстоприце потрошио 2000 фр. — Кад се тиче одбора онда му је та сума велика, а кад је реч о његовој субвенцији онда му је 2000 фр. било мало.

Ђука. „Шта ли то чине Гаранашини и краљ по Србији.“

Шука. „Србији.“

Ђука. „А шта ли ће бити с оним свештеницима што сад бацају и проклетство?“

Шука. Та они га бацају јер им је тешко, ал мучно да ће га збацити.

Ө.

Чика Мата.

Стари чика Мата
Има жену младу,
па вам чини с' њоме
читаву параду,
али чим се хоће
од куће да макне
а тек кључ у брави
чује се да „дваче!“

Затворена седи
сиротица жена,
(мисли чика Мата,
ова стара бена)
а не види један
да од њених врата,
сваки кључић има
красних „дупликата!“

Др. Казбулбуц.

Проклетство.

Осим попа Лазе из Осека и његових десет другова ја не знам да је код нас други ко имао обичај да проклиње, доли баба Јула. Па и баба Јула се оканула тога посла. Могу вам баш причати и како.

Баба Јула имала малу башту од три леје. Таман јој досео млад бели лукац, кад упаде комшински ћурак у башту, те кљуцни, пипни, док није слистио и последњи стручак. Баба Јула стоји код тарабе, па кад је видила покор, ноге јој се узеле, не мож ни напред ни патраг. И она пружи руку према ћурку и боже јој опрости, прокуне га. Била је то страшна клетва, ја вам је нећу ни исписивати овде, ал ако би попа Лаза баш хтео и даље да куне, могу му дати баба Јулин „рецепт.“ Кад већ хоће да куне, нек бар куне по типару. Доцније се покајала баба што је уклела божије створење, ал доцкан. Мало било дуго не трајало, кад комшиница баба Јуле закла „проклетог“ ћурка, па одвоји батак и за баба Јулу. Ћурак био мастан, као попа Лазин брк, који се сад смеши на награду, која ће му пасти у део од Германа.

Баба Јула се не домишљаше јаду, поједе у сласт масан залогај, залила га бунарском водицом, кад, ал не лези враже, њој се смучи, па јој би тешко, тако тешко као да се очемерила.

Ви ћете можда мислити, да се она одиста очемерила, али јест, не мешајте се у ствари које не разумете, него питајте баба Јулу, она је ту чудну бољку претурила преко главе, па зна какна је. Мислим само да је чемер, ал није чемер. И баба Јула је испрва двоумила, ал чим чу, да је то био баш батак од оног проклетог ћурка, одмах је била на чисто.

Што она укуне, то не може више остати како ваља, али види и сама да ју је казнио бог, што је тако брзоплета, па од оно доба се зарекла пред иконом да неће никад више клети.

Но бадава ће се све наше бабе одрицати клетве, кад ми имамо ваљних свештеника као што је осечки попа Лаза. Шта ћемо кад је тако ваљда писано, да баба Јула добије насљедника.

Но ја баш не бих рекао да је поп Лази за тим стало, да се не утре код нас мука бабе Јуле, него је њему канда „нешто друго“ у глави, и он би по свој прилици хтео, да узме на се улогу римских папа из средњега века. Но то је доста тешка улога. Римске папе нису у средњем веку само проклињале, него је један од њих (опростите ми, али сам читао у историји) родио дете. То није никакво чудо, нити га је ко уклео на то, него је „човек“ био женско, па се нашло дете, ка и код других женских.

И попа Лаза спада сад већ „под неку сумњу“, јер је код нас Срба клетва само женска особина.

Ал да се манем тога, јер би нас сувише близу одвело. А напослетку нећу да нападам човека, јер ко зна, можда ће се и попа Лаза одрећи једном парицања проклетства исто као и баба Јула. Само ће канда бити нека разлика у томе. Баба Јула се одрекла клетве кад је појела ћурећи батак, а мени се чини, да ће се поп Лаза одрећи клетве, баш онда, кад престане јести ћуреће батакове Германа Анђелића.

Т.

Ала мрзи вино!

Ала браћо мрзим вино!
Рече Воја у механи.
Збиља ј' тако. — Чим га види,
Одмах га тамани.

Божа.

Проба пера.

CXCV.

Благо и тешко.

Благо мољцу у старој архиви.
Тешко кући кад се преда Чини.

Благо путу куд не иду дили.
Тешко правди где су судци крви.

Благо стрели на доброј тетиви.
Тешко мишу где је мачак сиви.

Благо сетви воју слога њиви.
Тешко слабом у алтернативи.

Благо бесу у свили, кадиви.
Тешко миру кад у страху живи.

CXCVI.

К р и т и ч а р.

Ништа брже прозрети се неће
Нек критичар кога пакост креће.
Чим се прозре тим се презре,
На копривн грожђе не зре.

Г—д—н.

* * *

М у ж. Јоцика, иди донеси тати једно палидрвце!

Ж е н а. Мани се детета, видиш да учи.

М у ж. Јоцика, донеси тати палидрвце!

Ж е н а. Али за Бога човече, што буниш дете, знаш да си рад да постане лекарем, па нека сад учи.

М у ж. Јоцика донеси тати палидрвце, па макар два минута доцније — лекаром постао!“

Др. Казб.

* * *

П у к о в н и к. Шта је Вама наспело, госп. капетане, да тражите умировље?

К а п е т а н. Нисам тако богат, г. пуковниче, да могу к а у ц и ј у положити, а жељам ми је, да с т у п и м у брак, с тога молим, да ме с т а н е у мир.

П у к о в н и к. Госп. капетане! ја Вас могу само жалити, јер Ви ствар не разумете, као што видим. — Овако хоћете да се о ж е н и т е, а овамо сте ради у м и р?? Пријатељу, — ово двоје никад не иде ј е д н о уз друго; То Вас уверавам из свог искуства.

по нем: **Др. Казбулбуц.**

Опет гости.

Опет су ми гости дошли!
Опет трошка и немира!
Што је много то је много —
Тако хуче мајстор Ћира.

Утеши се, мајстор Ћиро,
И једа се мани;
Нису гости теби дошли,
Него — твојој Ани.

Божа.

Шта жене воле?!

Један беспосличар трудио се, да нађе шта жене на нама мушкима најрадије имају и дошао је до овог закључка:

Ф р а н ц у с к и њ а воле на своме драгану: високо чело и вечити осмејак на устима;

Н е м и ц а воли, да јој је муж добрћудан, и да је веран:

Х о л а н д к и њ а воли, да јој је муж кротак и миран.

Ш п а њ о л к а воли, да је охол и да се уме осветити.

Т а л и ј а н к а воли човека ватрена и увек заљубљена.

Р у с к и њ а воли да је пре свега Рус.

Е н г л е с к и њ а воли помодара, и вечитог путника;

А м е р и к а н к а воли — с в а к о г а био он млад или стар, отмен или прост, глув или нем, слеп или богаташ, само ако је — „б о г а т.“

(О нашим С р п к и њ а м а не нађох ништа; — боље!)

по нем: **Др. Казбулбуц.**

Тиса и мађарска опера.

Познато је да мађарска кр. опера у Пешти има грдан дефицит и да се тај дефицит покрива из државне касе дакле из новаца, које су и Срби у име пореза уплатили. Издатак за оперу стављен је у предрачуну под ставком „просвета“ на да Тисина влада није дала српском нар. позоришту ни два грошића субвенције. Но није о томе реч већ о питању, које је неки шаљивчина у листовима ставио „дали се Тиса разуме у комедији?“

На ово питање одговорио је неки мађарски лист отприлике овако: „Тиса се у томе јако разуме, шта више пише и добре трагедије. Јер куд ће те веће трагедије, него што су његови п о т п и с и створили. Његови законски предлози, његове финансијске реформе чине таки трагичан утисак, да се угарским држављанима кожа језди. Још ни једна трагедија није изазвала тако тужан утисак, као кад плаћамо порезу, а то је баш тисино — дело.“

Е н а л е п о, Тиса је п р о с л а в љ е н и као — п е с н и к. Ал кад он п е в а ми п л а ч е м о . . .

—o—

О н. Госпођице Јуло, ви не знате да смо ми једно за друго створени. Ви не знате да би се божија воља испунила, кад би ви мени ову белу десницу пружили.

О н а. Знам.

О н. Шта знате.

О н а. Знам да то не знам.

—o—

С у д а ц. Како вам је име?

С в е д о к. Иштван.

С у д а ц. А презиме?

С в е д о к. Пре зиме звао сам се Стеван.

—o—

После подне око два сата састала се два ђака у бечком пратеру.

— Сервус Павле!

— Какав „сервус“! Боље ми кажи наздравље!

— А зашто баш волеш да ти кажем наздравље?

— Знаш, онда ће ми се учинити као да сам ручао.

„Наше Доба“ у бр. 80. о. г.

на првој страни, другом ступцу при крају од речи до речи доноси ово: „Ми, које је судбина давно навикла на опака дела, већ одавна смо спремни на свако зло. У.“

Е па лепо кад и сами већ једном јавно признајете. Ту нетреба другог хоћу рећи другог коментара.

Кр.

Као очевидни доказ

да у Србији данас влада потпуна слобода штампе, и то така, да јој равне можда нигде на свету нема, — уједно као доказ, како се дивно немачки језик и у Србији допухује, доносимо овде верно препечатавају цедуљу, коју је један наш пријатељ добио, кад је у Београду дугана купио.

Ево овако изгледа:

(ко жели да се увери, може оригинал видети у експедицију „Стармалог“.)

Патрола и комесар.

Једна финанцијална патрола дође кући из службе, и затече комесара, ће прегледа пошту. Дужност је јакле да му се јаве, да су дошли из патроле. То и учињше. — Тад ће један од њих казати, да су били у патроли, и да нема ништа новог овим р'јечима: Господин комесесар покорно јављам, да од наше службе нема ништа! Тад ће комесар с негодовањем одговорити: „И ја видим, да нема.“

— ић.

Наздравље!

Сједила су при једном столу у гостионици два пријатеља и разговарали се. Један од њих употребљавао је бурмут. У један пут ће овај што је свој нос бурмутом подпрашио кинути, — а овај ће други рећи: „Наздравље.“ „Та мантe ме, то је од бурмута“ примјети прав. Било то од — — чега му драго, Ви сте мени дужни казати — фала!

— ић.

А. Молим те, пријетељу, кад ћеш ти већ променути тај твој одрпани шешир. Изгледа већ као девето чудо.

Б. А, тај ће још дуго на мојој глави парадирати, — јер моја жена рече, догод носим ту одрпаницу, неће никуд самном ићи.

Прорачунато је да европски мир стоји годишње 7 милијарда. Ја држим кад би се свака држава обвезала да ће другима давати „мир,“ да би тај мир био много јефтинији.

Гаја. О, о, мајстор Пајо, та јуче тек саранисте нашу супругу, а данас већ заиждучете пред дућаном.

Паја. Опростите ви, — али од тешке туге не знам ни шта радим.

Судија. Али кажи ми само, како је то могло бити, да ти однесеш тако велику, тешку касу.

Кривац. А шта је асне, господине, ако вам и кажем. Ви то не можете тако брзо научити.

„Знате“ — приповедаше неко у кафани, „ја сам се навикао да се сваке суботе измијем. Ако то не урадим, онда ме целе прошле недеље боли глава.“

Питање. Ако је истина да се од љубави не може живети, од куда онда долази да се љубавници, нарочито супрузи — код који је љубав неограничена — тако брзо засите.

Учитељ. Уф, уф, ух, Перо, ала је то гадно и неучтиво, кад ко у друштву зева! — Зар ти не умеш бар уста затворити кад зеваш.

Тима. А што ти, Симо, потроши толики новац на погреб твоје Маре?

Сима. За то, јер знам да би и она сиротица на мој погреб драге воље још и више потрошила.

Ђ. Каква је разлика између молитвеника и каквог интересантног романа?

С. Да чујем.

ђ. Молитвеник многе женске купују, — ал га не читају; а романе читају али их не купују, него их од других позајмљују.

послао: **Др. Казбулбуц.**

Одговори уредништва

Либиду. О тима стварима могли би се с вами упустити у преговор само онда, кад би према нами скинули кринку анонимитета.

М. Ј. Бићемо искрени као и увек. Од неколицине ваших песама одабрали смо за штампање само једну. Оне друге чине нам се врло слабе. Ви ћете јамачно на другом пољу пожњети боља успеха.

„Благодјејанац.“ Какав дебели (или дембели) критичар нашао би вашој песми нешто мана; а ми се чудимо што нема и више мана, кад се сетимо каква вам је храна, — као што и сами кажете:

„Више поста него мрса
Од божића до ускрса.“

Ми ћемо запамтити ваше јаде, и шибаћемо гдегод можемо оне несрећнике,

„С којих српска младеж куса
Сирдљива купуса.“

Овај број шаљемо свима дојакошњим нашим претплатницима, па и онима од којих нам до овога часа још није претплата стигла молећи их да се пожуре са пошиљком нове претплате, како би им лист и даље непрекидно шиљати могли.

Пријатеље овога листа молимо, да „Стармали“ препоруче свима онима који га још немају, а могли би га држати.

Штампарија А. Пајевића

Издавалац „Стармалог“

Све дужнике наше, којима са данашњим бројем цедуље шаљемо уз ознаку колико који дугује, учтиво молимо да сваки свој дуг подмири у **НАЈКРАЋЕМ ВРЕМЕНУ**. Нека сваки помисли да је издавање новина скопчано са великим, разноврсним трошковима, па кад ми ове кад и кад на штету своју морамо да подмирујемо, право је да нама плати сваки, који новине прима и чита. Иначе мораћемо у листу јавно поименце свакога позвати, који то не учини у року од 14 дана. Не желимо бруке, али мораћемо учинити, ако дотични не ће да своју дужност учине. Зато поновљено молимо свакога ко данас у своме листу цедуљу нађе да исту пажљиво прочита и свој дуг пошље.

Такођер молимо и све оне, који нам што за овај лист од прошле године дугују, да свој дуг у **најкраћем року** подмире, или да одговоре ако су коме што у име тога дуга за наш рачун платили. Сваки од ових дужника добио је карту колико и за које време дугује. Нека нико не чека да га још и другим путем за овај дуг опомињемо.

АДМИНИСТРАЦИЈА „СТАРМАЛОГ.“

Новије књиге.

послате уредништву на приказ.

Летопис матице српске. Уређује А Хаџић. Књига 146. За 1886 свеска друга. У Н. Саду. Штампарија др. Светоз. Милетића.

Der Bergkranz. Die Befreiung Montenegros. Historisches Gemälde. Von Pet. Petrović-Njeguš. Ins Deutsche übersetzt von J. Kirst. — Wien Verlag von Carl Konegen. 1886.

Споменак, лирске песме Светолика Лазаревића. III. Београд штампарија напредне странке 1886. Цена је књизи 50 пара дин. 25 новчића.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме дванајстом броју за год. 1886 овај садржај. 1. Јапанска носила за живе људе, са насловном сликом. 2. Ко је богат, а ко је сиромах? (Неколико сличица.) Од браца Радована. 3. Рад, песма од Милана Влад. Ђорђевића. 4. Спасоносно одело, (са сликом). 5. Наша сигра, песма од Црика. 6. Карло Лине, (са сликом). 7. Мала Смиља, песма са сликом од Јов. Манојловића. 8. Добро Јутро! песма, превео М. Л. Т. 9. Први растанак и састанак са родитељском кућом, од Браца Веље. 10. Пријатељство, песма од Гојка. 11. Нешто о кумству код Срба. 12. Плашљив Божа, песма (са сликом) од Милољуба. 13. Даштања. 14. Наша поштица, 15. Новије књиге и музикалије.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien. IX. Porcelangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: **Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.**

Сад је баш изишла из штампе нова књига:

СВЕТА ГОРА АТОНСКА

ИЗРАДИО

АК. МИТРОПОЛИТ СРПСКИ МИХАИЛ.

ЦЕНА 60 НОВЧ.

Растуривачима дајемо књижарски рабат

Ко унапред новац пошље добиће књигу са наплаћеном поштарином, **Штампарија А. Пајевића,**

у Новом Саду.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ВРЛО ПРОБИТАЧНО

за оне, који имају што свету да огласе.

Потписана штампарија као накладник најраспростањенијег српског илустрованог календара

„ОРЛА“

узима себи слободу учтиво позвати п. н. трговце и обртнике на анонсовање у истоме календару за г 1887.

Укусно израђене огласе рачунамо.

Једну целу страну			фор. 24.—
„	1/2	„	„ 12.—
„	1/3	„	„ 9.—
„	1/4	„	„ 6.—
„	1/8	„	„ 4.—
„	1/16	„	„ 2.—

Огласе са страних језика преводимо бесплатно.

„Орао“ се штампа и распродаје у 15.000 примерака, колико дојако још ни један српски календар и зато је нарочито најподеснији за оне, који имају што свету да огласе.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 4. (16.) марта

1886. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10½ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886.

ОДРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ТЕЧНО ЗЛАТО И СРЕБРО

којим сваки може сам да позлаћује, посребрује и поправља оквире (рамове) и све ствари од дрвета, метала, стакласта, камена, гипса, порцулана, коже, хартије и т. д. Сваки може лако помоћу четкице те ствари сам да позлаћује и посребрује.

Цена једне боце (чашке) 1 фор., 6 боца стаје 5 фор. новац се шиље унапред или са напатом у наточ.

СИГФРИД ФАЈТ у ВРИНУ,

(Siegfried Feith in Brünn).

4—10

Чудо у индустрији!

Само 3 фор. 75 нвч.

кошта код мене од данас особити, регулисан светлећи сам од себе

САХАТ са ШЕТАЛИЦОМ и ИЗБИЈАЊЕМ

сваког или свако по сахата, са 2 протега од бронзе, са шеталицом у црвеном, најфинније политираном, као од ораховог дрвета оквиру, изљубљен, са дивним цифрама, које су отточене ц. кр. масом за светљење и ноћу светле саме од себе као месец, тако да се може а да се не пали свећа одмах видети колико је сахата. За снагу светљења стојим

писмено добар

а исто тако јамчим и да сахат добро иде. Ја сам сам изналазач ових сахатова и само их за то тако јефтино продајем, јер има више стотина на стоваришту, а треба ми новаца. Пре су ти сахатови трипут толико коштали. Сваки је сахат снабдевен „патентом“. Сахатови се шиљу уз напатку у нат. ч или за готове новце унапред. Добити се могу.

Фабрика светлећих сахатова са шеталицом

3—4 (Fabrik leuchtender Pendeluhren.)

БЕЧ, III. Hintere Zollamtsstrasse N. 9.

Ј. Х. Рабиновић. — (J. H. Rabinovics.)

ОПТИЧКИ ЗАВОД

ЗЕМАЉСКОГ СРЕДСРЕДНОГ СТОВАРИШТА УЧИЛА.

ВЛАСНИК ЛИПЕРТ и ФАЈ

У Будимпешти IV. Museumring Nr. 39.

преко пута од Народног Музеја

препоручују

најбоље и најфиније наочари, цвикере, дурбете, позоришне дурбине, пуштуље, дурбине, микроскопе, стереоскопе, пантоскопе, величава стакла, мађјске фењере, апарате за маглене слике, ареометре, термометре, барометре и анероиде по најјефтинијој цену.

(1—6) **Тачна и брза послуга.**

Наруџбине се одмах извршују.

Ценовници стоје бесплатно на расположењу.

Адреса: Lippert & Fáy Optisches Institut der Landes Central Lehrmittel Niederlage Budapest Museumring 39.

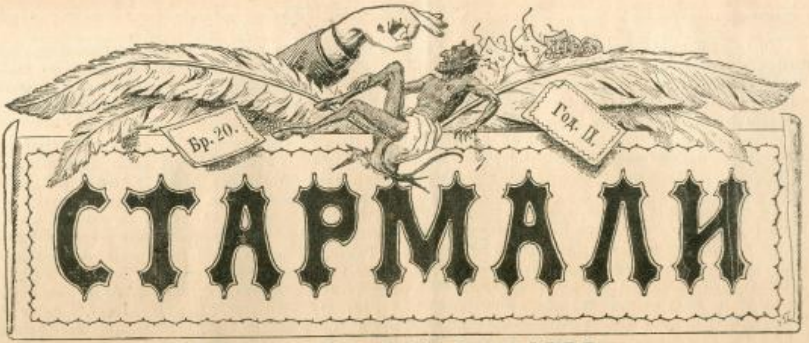

У Новоме Саду 20. јула 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Најевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse. 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Најевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слово као што су ова и сваки пут 30 новч. ва жиг.

Encouragement.

(*мароканска, не хајдучка — јер они и не знају шта значи та француска реч; него непредвиђена*).

Не бојте се, скупштинари
Од хајдучких злића!
Не плаште се, министари,
Од Солдатовића.

Они пишу ситне књиге
Из горског нестижа,
Ситне књиге — ко би с' бој'о
Од таких ситнижа!

Ко би с' бој'о таких голћа,
Таких скиталица!
И мачеви голи су им,
Немају корица.

И барут им тако ситан,
Ситнији нег лане;
Пушке су им тако танке,
Једва уће тане.

Не бојте се да ће коме
Испразнити шпага.
Ти су људи тако луди:
Не треба им блага.

Не бојте се, напредњаци,
Од шумских другара, —
„Видело“ је бедем јаки,
Амајлија стара.

Оно јесте — окретни су
И ноге им брзе
И умеју вешто стићи
Онога, кога мрзе.

Коме мисле да су дужни,
Томе тачно плате;
Ал на муке не мећу га
(Као ви што знате).

Не бојте се напредњаци,
Хајдучке бригаде, —
Можда их ни тол'ко нема
Колко вас имаде.

Не бој с' ни ти, краљ Милане,
С оклопом до пете, —
Та хајдуци, ти зликовци,
Теби и не прете.

Не мојте се обзирати
К'а невешти ћаци;
„Или или“ — то је мушки.
Напред, напредњаци!

Нека тера до ижице
Ко седи на власти.
Је ли српски и поштено —
То ће време класти.

Шетња по свету.

XXX.

У нашој војсци био је некада тај леп обичај, да су јадним војницима делили батине немилосрдно. Има наших старијих граничара и војника из поморје, који имају на свом рабошу по неколико стотина батина забележених. И не само то, него свако, ко је добио батина, морао је по издржаној казни доћи своме претпостављеном, баш оном, кога је и осудио на батине, па му рећи: „Хвала покорно на врло заслуженој казни!“

То се исто догађа сад и са скупштинском опозицијом у Србији. Краљ Милан, Гарашанин и његови напредњаци измакљали су и радикале и либерале на мртво име, па им ови ипак веле: „Хвала покорно на врло заслуженој казни!“ Нит су се намрштили, нит су зубима шкрипнули, већ како су се са мацке подигли, одмах са најљубазнијим лицем приђоше влади, поклонише се, захвалише се и — осташе и даље у скупштини.

То су напослетку густови, о којима се не може диспутати, као што Латин каже. Кад се коме допадају уставне и неуставне батине, и право је, да их непрестано вуче, само је жалост, што се тиме и народ вуче у пропаст. Јер „кривудају разне стазе. Ко не пази, тога згазе. Ко не чува име своје — пропао је, нестао је!„ И српски опозициони скупштинари стојали су пред разним стазама, па на жалост изабраше баш ону најкривљу, на којој их на сваком кораку чека — мацка и профуз са корбачем. А да ли ће ишибана и злостављана скупштинска опозиција моћи што за народ учинити — то је питање, које уједно и одговор у себи садржава.

Међу тим није боље ни код нас, нит у читавом осталом свету. Једино што је можда у Енглеској боље. Јер ето тамо се усуди неки кукавац да се заљуби у краљицу удовицу и да је запроси, па га с тога стрпаше у лудницу. Тамо дакле у Енглеској сматрају љубав и просидбу за лудост, те љубавнике и просиоце терају у лудницу, док се међу тим код нас не замера, ни калуђерима, ако имају своје жене и своју децу. Чак се ни то не замера, ако каква млада и лепа манастирска куварица дође на четири коња у Нови Сад, а да и не говорим о калуђерима — администраторима по сеоским парохијама. По томе се види, да смо ми много напреднији народ од Енглеза. Најзад, кад Герман може давати ноћне концерте и кад њему за љубав може куварица са својом ћерком доћи на беседу, за што се друга куварица не би могла возити на четири коња и зашто по неко дете не би могло калуђеру — администратору рећи: „отац?“ Једна врлина више или мање — ко би се још на такву тричарију обзирао?

Него Германа распињу сад друге мисли. Није му стало сад ни до куварица нити га се тиче то, што карловачким богословима издају сведоџбе под полицијским надзором, већ се човек спрема да путује — у Рим. Наш синод је већ решио спојење са англиканском црквом, сад још да Герман спроведе унију са Римом, па нико сретнији и моћнији народ од нас! Чисто ме страх хвата од те наше среће и моћи, а Герман би најпаметније учинио, кад би за увек остао у Риму. Он је и тако „с њине стране,“ па би се могао на каквом концилу прославити, као бискуп Штросмајер, а овако сирома мора по манастирима давати концерте, кад хоће, да се о њему што лепо рашчује. Куварице и друге побожне Хришћанке брзо ће га прегорети, а ми ћемо се за тако великим губитком тешити како знамо. Не верујем да ће нам се од силнога плача осушити очи.

Милисав.

Уштипци.

Митрополит Сава стављен је недавно у стање мира. Јуче сам читао његову књижицу. — Но тога баш — умирише.

* * *

„Сарајевски лист“ пише: „Сад се тек види да је Аустријска управа просветила Херцеговце. Та ето Пеко Павловић пише већ француске књиге.“

* * *

Пеко Павловић пише, ал само да не пише: „Наши културтрегерски учитељи,“ постали су мучитељи.“

ПОДЛИСТАК.

Разуме се ону лепшу.

(Продужење).

„Варате се чико, има света који се поводи и за својим укусом.“

„Има! па ди су?“ рече љутито деда. „Ето и овај токорсе образован човек и фишкал, па шта ми пише?! — Ту деда извади из џепа неко писмо и стаде читати:

Велештовани чико!

Чуо сам да је у вашем селу у госпође Јовићке две кћери од којих је једна особито лепа. Молим вас дакле лепо, јавите ми, јели истина да има три хиљаде мираза, и имали изгледа да ћу је добити, па да дођем да је испросим.

С поздравом вама и стрини,

ваш синовац Људић.

„Та то је Јоца, вашега брата син. Кад је био мали видила сам га један пут.“

„Дабоме да је он,“ љутио се деда; „ал звекан као и други. Он не вели: Ако су ваљане девојке, доћу да их видим, па која ми се допадне. Него само оће ону лепшу;“ а муку му, која је лепша?! . . .“ и ту се деда опет засмеја. „Ал' ништа, ништа,“ настави за тим; „само ти снао, кажи, бил' дала за њега своје дете? Момак је друкчије ваљан; кеца непознаје а није ни пијанац. . .

„Па како неби. Кудћу боље прилике особито кад велите да је и поштен; само ми је ко мало тешко преко реда.“

„Хе хе хе, преко реда, смејао се опет деда; ал' шта ћеш, кад није друкчије. Само ти снао, немој ништа да говориш деци у напред, а у недељу пошљи их оде нама у посете. Стрина их одавна ишчекује.

II.

Идуће недеље стадоше пред капијом деда Марка Људића елегантна кола; у њима беху упрегнута два красна „зеленка,“ а из њих скочи још елегантнији одевен човек.

„Гледај мог синовца, по параграфу и пропису се и воза. . . Ди би фишкал сео на проста кола,“ смејао се деда поздрављајући се шњиме.

„Једанпут се човек жени,“ примети млади Људић улазећи у кућу.

„И ти смислио да се жениш?“ питаше деда свога

* * *

Поговара се, да ће Герман у Рим, па онда у Цариград. Како ми знамо, он је већ одавна „отишао у Рим,“ а излишно је да иде у Цариград, јер се и без тога потурчио.

* * *

„Боже мој, па кад већ и Герман иде у Цариград, зар ће „Турски Народ“ остати већито у Новом Саду?

* * *

Србију једе Сливница, дугови и краљ Милан. Гарашанин је „пронашао“ да је опозиција крива што је дошло до Сливнице и дугова. С том се тврдњом не слажемо. Ал да је опозиција много крива што је Србији још краљ Милан, то је света истина. Дакле истина је, да опозиција није чиста од сваке кривице. **Ѳ.**

* * *

Велико-бечкеречка женска добротворна задруга има свог задружног адвоката. Зар и женскиње морају имати свога фишкала?

* * *

Краљица Наталија платила је 38 фор. за један телећи бут на некој мађарској жељезничкој станици. Па то није никакво чудо. Кад могу српски калуђери појести рена за 300 фор., за што не би Мађари од српске краљице узели 38 фор. за један телећи бут?

Једној намигуши.

Руменило, са твог белог лица,
то је смеса разних, финих боја,
а груди ме твоје обле, дивне
сете увек „Рајтхоферска“ кроја

На тек свила, у којој се шириш,
па претење, без ког' не мош проћи,
сећају ме они чудни прича
из хиљаду — и још једне ноћи!

Др. Казбулбуц.

Ћира. У Пешти митинг, — а Тиса отишао у Ишл. Па како ће онда чути шта је народ закључио.

Спира. Не брини се. Умеду Мађари, кад их што боли, тако викати, да се чак у Ишл чује.

Ћира. А зар нас ништа не боли? Зар не би могли и ми мало викнути?

Спира. Е, то је друго. Ми смо Срби. Ми се извичемо један на другог; па кад треба општ вике — онда смо дабогме промукли.

Ћира. Досад се за четир крајцаре могла само комедија видити.

Спира. Јесте, а сада за четир крајцаре буде читава трагедија — са четири убијства.

Ћира. Бога ми, нама би већ требало какви нови, савеснији жандара, да нас чувају од дојакошњих пустоловских жандара.

Преварао . . .

„Ама момче, је ли збиља, —
или шала сува,
да си узо жену себи
што је по све глува??“

„„Истина је! . . Сад ми жао,
али вајде нема;
ја сам држо, да је она
уз ото и нема!!““

Др. Казбулбуц.

госта, кад су већ ручали, о свачем се наразговарали и ревносно отпочели пуштати димове.

„Време је“, рече синовац.

Боме и јесте. Још коју годиницу па ћеш ме стићи. Већ сад си просед; али није ни чудо, ноћу „сушити чаше“ и „вребати кеца“, дању опет превртати оне параграфе па правити од црнога бело. . .“

„То нам је занат,“ смејао се синовац. „Него чико, знате ли ви позитивно, да ће Јовићка поред кћери дати све три хиљаде одмах на венчању?“

„Да незнам, како би ти могао писати. Него коју њезину кћер ти оћеш?“

„Разуме се, ону лепшу! узвикну чисто Људић; „шта ће ми она ружнија“?! . . .

Деда се насмеја.

„Знао сам да ћеш тако рећи, рече за тим; али која је лепша?“ . . .

„Чуо сам да је она млађа,“ беше синовчев одговор.

„Дакле Даница?! рече одсечно деда, па се накашља и поче истресати лулу. . .

„Незнам им имена, али тако сам чуо.“

„Тако, тако,“ рече сад враголастим осмејом деда: „и Аница је красно чељаде, ал' Даничине црне очи на гавранаста коса, занеће свакога. . .

„Црномањаста ?“ питаше синовац радознало; „а ни као да рекоше, да има плаву косу.“

„Аница је плавуша, а у Данице је коса црна, рече деда пунећи лулу; „виђам децу сваки дан па ти то могу казати извесно. . .“

„Могуће је. Нисам на то ни пазио толико; само сам чуо да је врло лепа, много лепша од старије кћери.“

У томе се зачу разговор у ходнику, и стрина уђе с Даницом и Аницом у собу.

„Доктор Људић, мој синовац; Даница и Аница Јовићева, моје синовице упознавао их је још с врата и на брзу руку деда.

„На тај смо начин и род,“ осмехну се Људић.

„Брат и сестре,“ рече Аница умиљато, па му пружи руку пре но Даница.

„Гле, маторке, како је предусретљива!“ мишља Људић погледав је летимице, па чисто истрже своју из њезине руке и пружи је Даници.

Топао, и ако испитујући поглед и нежан стисак руке његове доведе Даницу у забуну, те за часак обори очи;

Ђука. „Шта ли ће то Герман у Риму?“

Шука. Чујем тражи вршачког владику. Можда му не ваља ни Радић, па је мож бити отишао да доведе каквог.“

Ђука. „Не лези враже, може и го бити. И онако чујем, да ће ако тамо не сврши посао, отићи у Цариград.“

Ђука. „Чујеш изашла књига од митрополита...“

Шука. „Шта? Од Полита . . .“

Ђука. „Та није од Полита, него . . .“

Шука. „Где јако, а што не од Полита, та и онако давно нисмо ништа од њега читали.

— а.

Пуслице.

□. Гледстон не само да другима говори „Себи руке! Већ уме и сам да повуче руке, кад народ, ма и несвесно, тако одлучи. Тој промени радују се напредњачки министри, — али ипак неће Гледстона за пример да узму.

⊙. Батум и Босна почињу се са истим писменом. Али код таки ствари не гледа се на почетак него на свршетак.

= Опет је неки д а м провалљан. Име му је (Амстер) д а м. Кад ли ће се једаред увидети, да није довољно само дамове правити, него да се ваља и на струју обзирати.

W. Анђелић иде у Wewe кад би било какво место, које се зове Wewewe! — ми би волели да и тамо оде.

◠. Из Веваса свршује Анђелић мало и у Цариград. Ако га Турци не почаствују бакшадом онда је никад добити неће.

△. Даклем Брудер Јаша је онај делија, што у „Н а ш е м Добу“ пише „Н а ш е јаде.“ Али неће још ни сад да призна, да је тим јадима и он много допринео.

□. Гарашанин, кад је већ почео на скупштини читати приватна писма, могао је прочитати и писмо Gebrüder Soldatović-а. То би нас много више интересирало; јер је новијег датума.

𝒜. Кажу да је прот' Лаза већ заборавио б л а г о с и љ а т и. Е, ал зато је научио цифрасто к л е т и. А то данас више вреди, ко хоће да остане у Германовој милости.

Амор и Меркур.

Амор и Меркур заједно пођу
кроз овај леп шарени свет;
К е с у с а п о в ц и узеде први,
а стрелу о н а ј б р з о п л е т!
Сад да сте видли чудеса разни
што их учини промена та; —
свет се помами! — Тумбе с' окрену,
обичај цео, — лоњика сва!!!
Јер где се Амор само приближи
већ руку пружа љубавни пар
а Меркур хоће за сваки поглед
да му се и з-д а м а к а к а в д а р!

по немачком **Др. Казбулбуц.**

а кад их је опет подигла не беше у њима оног равнодушног повољног израза којим је све досада сретала неженени мушки свет.

Шта ће? Први пут у животу њезином стекла је и она на мах и заузела „на јуриш“ нечију симпатију, па како би и могла бити равнодушна?! . . .

„Красна деца, шта велиш?“ питаше дека синовца свога, док се „скидаху“ гошће.

„Тако је, као што сам чуо. Даница је заиста венус, а она друга као и свака маторка, кад хоће да игра улогу нимфе.

„То се понашање додуше старијој непристоји“ . . . али и она је дивна. Погледај је само доле. Укус је различит“. . . .

„Ех, што је лепо, лепо је за сваког. Двапута два је увек четири; „филозофисао је Ђудић, а поглед му оде за Даницом. . .

„Хајд хајд, само ти филозофиши“ мишљаше дека; „али кад ви фишкали можете начинити од црнога бело, што неби ми прости људи истесали од двапут два — шест“ . .

Затим се спусти дека у своју наслоњачу и поче задовољно пушитати димове, онда онда бацајући летимичан поглед на свога синовца и гошће.

За мало па се отпоче жив разговор.

Ђудић не скидаше ока са Данице. Свака његова реч беше управљена тек на њу, а с Аницом је прозборио онако: „из учтивости“ тек по коју реч, при томе је погледао равнодушно и летимице и са осмејом на уснама који као да хтеде рећи: залуд стриче, дукан деиаш, не издува чега немаш! . . .

Аница га у почетку посматраше изненађено, затим се поче сама плести у разговор са удвојеном умиљатошћу; но кад јој паде у очи онај осмеј на уснама његовим, напрћи устајица окрете главу гордо од њега, па се заједно у посматрање слика на столу.

Обе девојке беху сада као преображене. Даница изгледаше као ведра чаробна најска ноћ, а Аница личаше до душе најском дану али — облачном. . . .

„Сирото дете!“ мишљаше дека, па устаде и пређе Аници у намери да је својим ћеретањем развесели. Но и то не поможе. Она остаде „суморна и хладна — лед што се с Даничиног срца топити почео поскорушко се у грудма њезиним. . . .

(Продужиће се).

ПРОБА ПЕРА.

CXCVII.

Зареко се. . .

Зареко се ја одавно
Да негледам женско око, —
Ил случајно кад га видим,
Да не гледам подубоко.

Ал ја онда нисам знао
Како с' дивне очи твоје,
У којима мени пише:
Субено је. Субено је.

Зареко се — е на добро,
Знате л' штај' то: Заречи се?
То је глагол од два смисла
И двојако тумачи се.

Први смис'о здраво строг је;
Мрдати је ту бадава.
Други смис'о милостив је, —
Он све прашта, разрешава.

CXCVIII

Питаш.

Питаш би л' те љубит' мог'о? —
Ја том збору нисам вичан.
Сведоче ти „Пробе пера“
Да сам здраво прозаичан.

Ал кад питаш тако мило,
Тако нежно, чисто строго —
Једно знадем на цигурно:
Да те мрзит' не би мог'о.

Ја те не би мрзит' мог'о
Ни смијама да ме шибаш, —
У авану да ме тућаш, —
На трешци да ме рибаш.

CXCLV

У мом белом двору.

У мом белом двору
(Две собе и кујна)
У свакоме куту
Нека радост бујна.

Прашине ни за лек,
Опајано свуда.
У кавезу тица
Пева као луда.

На округлом столу
Пуне цвећа вазе.
Кад заштем воде,
Донесу ми тазе.

Где је негда био
Паук с танким плетом,
Сад кандиље гори
Пред иконом светом.

Патос није паркет,
Ал га се не стиди.
У орману књиге
Ка' војска у глиди.

Кроз прозоре чисте
Сунце зраком згађа,
Кошуља ми бела,
Кафица ми слађа.

Са писаћег стола
Неста ваштариште.
Раскречена пера
Очли на сметиште.

Види с' нека рука,
Која није лења.
У место дувана
Сад мирише фења.

А стара портрета,
Што на виду висе,
Климају ми главом:
„Оженио си се!“

СС

Опроштај са читаоцима.

Е, сада је време,
Читаоци мили,
Да се опростимо.
Живи здрави били!

Па реците и ви:
„Бог да га пожини!
Написао је двеста,
Хвала му — јер преста!“

Ал немојте само
Захваљиват' мени,
Захвалите више
— Мојој драгој жени.*)

Г—д—н.

Крај

*) Ми нашем вредном помагачу честитамо брачну срећу и желимо да му буде луготрајна. Али и сувише смо себични а да би могли захвалити његовој драгој жени, ако је она узрок, те та више нећемо зајмати у „Стармалом.“ Но времена се мењају и ми се надамо да ће се он предомислити. А његовој драгој жени захвалићемо тек онда, ако га подстакне на даљи рад, — ма то и не биле „Пробе пера“.

Уредништво.

Где је Герман?

Знам унапред, да се мргодите на горњи наслов. Та не личи ли то помало, да се Герман изгубио, а ја га сад, боже ми опрости, тражим. На жалост није се изгубио, а на срећу да се изгуби, не бих га тражио.

Да Герман од ово последње доба није у Угарској, то многи знају, а они који не знају, могли су се сетити. Та сунце од оно доба сија некако лепше, а и црна земља је сад много задовољнија.

Но и ако се зна да је Герман отишао, опет се зато не зна, где је он сад. Та но, но, поштовани читаоци не треба одмах да се срдите, знам ја унапред да с ваше стране може он отићи ако хоће у трње, ви га не би тражили. Ал опет видите ја знам где је Герман па ћу вам рећи. Јер кад вас данас занима питање где је н. пр. колера, зашто вас не би занимало: где је Герман?

. . . Е баш сте чудни ви читаоци „Стармалог.“ Чим вам се помене Герман, ви одмах удри у грдњу мумлате нешто кроз зубе, а неки стискавају одмах и песницу. Ако ви тако наставите онда нећу скоро бити готов.

Дакле Герман, ако хоћете да знате, отишао је на пут, да тражи она четир свештеника, која су му онако опширно честитали божић. То вам изгледа невероватно, јелте. Ал опет је тако. Вите, партикуларни свештенички збор у Сасама тражио је четир свештеника, па није могао да их нађе, а тражио их је и Герман. Ал кад човек нешто тражи, па не може да нађе, онда постаје чудан. Ето н. пр. моја тетка. Она не може да нађе н. пр. напрстак у соби, где га је изгубила, па кад не може, не може, а она га онда тражи у кујни, па иде чак и у комшилук. Тако ради и Герман. Кад није могао своја „четир брата во Христе из архидијецезе, да нађе у архидијецези, он их сад тражи у Немачкој: па ће после у Рим, и т. д.

Пре неколико дана, пише ми мој пријатељ, да

се срео с Германом у Берлину. Врло добро. Герман тражи своја „четир брата по Христу,“ међу Германима. Чим дође до кога, а он га завирује, загледа са свију страна, и сваки час диже руку да неког прокуне.

А сад, сад је Герман у Риму, и сутра, прексутра отићи ће папи, да га пољуби у папучу. Тамо ће учинити још нешто. Преврћаће по папској библиотеци, те међу књигама средњег века, изналазити оне најстрашније формуле за проклество, јер кад буде код нас „о п ш т и свештенички збор,“ (на коме ће присуствовати до 20 свештеника) па тај збор пружи прст на неке, и неке, онда треба и те проклети. А Герман кад неког прокуне, он хоће да га прокуне сасвим. Проклеће не само немила „отпадника“ него ће му проклети и кућу, и пиле у кући и муву на дувару, па ако га умудри бог, он ће му проклети — наметнутог патријарха. По моме мишлењу право проклетство не може друкчије ни изгледати.

Ал ово што ћу сад да вам кажем, немојте ником да одате. Ако је Герману већ озбиљно стало до комендије, он не може друкче учинити, но мора уклети и „Стармалог.“ А ја вас лепо молим да загледате „Стармалову“ насловну слику. Видите кога све ту има. Та ту је боже ме опрости и „роми даба,“ и Герман и сво његово друштво. Дакле „Стармали“ чека и смеје се, само вас молим да ово што сам сад открио, никоме не одате. — **ОМ.** —

Онко. Како ти се допада што сам обријао браду?

Онка. Врло лепо. Сад си сасвим *други* човек.

Онко. Па волеш ли ме и сад?

Онка Као душу своју

Онко. Ху, кујо једна! Даклем ти си кадра и *другог* волети!

А. Љуто ми је жена оболела.

Б. Па зашто не сазовеш конзилиум?

А. А шта је то конзилиум?

Б. То је докторски скуп.

А. Скуп?! — А били ти мени знао што јефтиније саветовати.

Гост. Келнер, да платим!

Келнер. Шта сте имали?

Гост. Два пара кобасица. Ево један дукат; промените ми га.

Келнер. Молим, тај је дукат пробушен.

Гост. Но!? Зар ваше кобасице нису биле пробушене!?

Да красне читуље!

Наш покојни попа једаред баш о „Ружичалу“ држао парастос, као што је то већ свуда обичај на тај дан. Незнам како где, ал овде код нас ни једна жена неће пропустити а да тај дан своју читуљу у цркву не однесе да своје мртве не спомене.

Тако ти и моја прија Перса намисли читуљу у цркву послати, а она ће управо на гробље. Како пак није знала читати, спопаде из ормана неко парче артије, па хајд у порту да звонару преда. Онда је бијо још покојни Бапа звонар. Прија Перса пружи Бапи то парче артије, а он опет мете међу остале читуље.

Кад се „парастос“ отпочео, поче покојни попа редом читуљу по читуљу ређати, па како коју прочита а он дода Бапи да је остави. Читајући тако, дође ред и на прија Персину читуљу.

Попа узе то парче артије и продужи: „и о рабјех божијих“, ... па стаде, поче пажљивије разгледати артију; најпосле се слатко насмеја, окрене се Бапи који је узверено међу тим гледао у попу, и рече: „а шта си ми ово ког ђавола дао?!

А шта? запита зачуђено Бапа.

Та ово је магарећи пасош.

А како би то било наопако!

Та није то наопако, већ ко што ти реко, дода попа ево виш шта стоји овде: да је наш „Срадало“ купио од „Клоцала“ из Мола магарца за седам сребра.

Ђ.

ПАБИРЦИ.

„Ала си сретан“, рећи ће опомад иза „кулиса“, глумац Лаза своме колеги Аци, — „тебе већ у другом чину смакну са света, а ја јадник при овакој запари, морам чак у петом чину да се — женим“! —

Жена: „Слатки мој мужићу, ноћас сам снила, да си ми купио нову хаљину.“

Муж: Збиља си то снила? А ти продужи ноћас то лепо сневање, можда ћеш и изсањати, где би ја могао наћи те новце за твоју хаљину?!“

Ћерка: „Погледај само татице, каку сам ти красну сведоџбу из „клостера“ донела: „цртање“, врло добро, — „певање“ врло добро, „гласовир“ врло добро, — „астрономија“ — — —

Отац: — О та то је прекрасно, мила кћери моја; сад још само да нађемо за тебе ђувегију, који зна добро јела зготовити, кошуље у ред довести и на децу пазити, па — ћете бити срећан пар на овоме свету. —

послао **Др. Казбулбуц.**

ЛИСТОВИ, КОЈЕ УРЕДНИШТВО У ЗАМЕНУ ДОБИЈА.

ЗЕТА, лист за књижевност и забаву. Уредник Јован Павловић. Излази на Цетињу једаред недељно на целом табаку. Годишња цена 6 фор.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА, лист за политику и књижевност. Излази на Цетињу једаред недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Претплату на оба листа ваља слати поштанском упутницом на Петра Рамадановића у Котор. (Boche di Cattaro).

СРПСКИ ЛИСТ, излази у Задру једаред недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Издавалац и одговорни уредник Саво Бјелановић.

„НЕВЕН“ ЧИКА-ЈОВИН ЛИСТ, уређује власник му Змај-Јован Јовановић, издање и штампа А. Пајевића, у Новоме Саду. Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 4 фор. или 10 динара годишње. 2 ф. односно 5 динара полугодишње.

„ГЛАС ИСТИНЕ“ лист за духовне беседе, животописе и старине, уређује С. Петровић, издање и штампа А. Пајевића у Н. Саду Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 2 ф. или 5 динара годишње, 1. ф. или 2½ дин. полугодишње.

„ЈАВОР“, Лист за забаву, поуку и књижевност. Власник Змај-Јован Јовановић уредник др. Илија Огњановић. Издање књижаре Луке Јоцића и друга. Излази у Н. Саду сваке недеље на читавом табаку. Цена је листу 5 ф. на читаву годину, 2 ф. 50 на пола године. За стране земље 6 фор. годишње.

ПАНЧЕВАЦ, недељни лист за просветне и привредне цељи. Излази у Панчеву једаред недељно на читавом табаку. Издавалац и одговорни уредник Никола М. Косанић. Годишња цена 4 фор.

ДРАШКОВ РАБОШ, лист за свакога. Излази у Спљету два пута месечно. Годишња цена 2 фор. Власник, издавалац и одговорни уредник Јово Метличић, коме и предплату ваља упућивати.

САДАШЊОСТ, недељни лист за просвету, привреду и забаву народну. Излази у Вел. Кикинди, куда и претплату ваља слати на име самог уредника г. Паје Петровића. Цена је листу 3 фор. на читаву годину.

БАЧВАНИН, лист за просвету, привреду, трговину и забаву. Излази у Сомбору сваке недеље на целом табаку Одговорни уредник К. Радуловић, издавалац штампарија Мужика и Партлића. Цена је листу: на годину 4 фор. на пола године 2 ф. односно 10 и 5 динара за Србију.

ГОЛУБ, лист за српску младеж. Излази у Сомбору месечно једанпут на читавом табаку. Уредник Јован Благојевић, издавалац књижара Миливоја Каракашевића. Цена је 1 фор. на целу годину, за Србију 2½ динара.

СТРАЖИЛОВО. Лист за забаву, поуку и књижевност. Власник и уредник Јован Грчић. Излази у Н. Саду сваког четвртка на читавом табаку. Цена му је 5 фор. на целу годину, 2 фор. 50 на пола године. За Србију и Црну Гору 14 динара или 6 фор. на годину.

СРБОБРАН, лист за политику, народну просвјету и привреду. Излази у Загребу сваки дан на читавом табаку. Власник и одговорни уредник П. Јовановић. Цијена је листу 14 фор. годишње.

ЗАСТАВА. Излази у Н. Саду средом, петком и недељом на целом табаку, а уторником на пола табака Одговорни уредник Јаша Томић, издавалац српска штампарија дра Светозара Милетића, Цена је листу 14 фор. на читаву годину, односно 35 динара за Србију.

БРАНИК, лист за политику и т. д. излази уторником, четвртком и суботом на читавом табаку. Одговорни уредник Никола Јоксимовић, власник издавалац Миша Дамитријевић. Цена 12. фор. На целу годину, односно 6. на пола и 3. фор. за четврт године. За Србију цена 30 динара.

ВРЛО ПРОБИТАЧНО

за оне, који имају што свету да огласе.

Потписана штампарија као накладник најраспрострањенијег српског илустрованог календара

„ОРЛА“

узима себи слободу учтиво позвати п. н. трговце и обртнике на анонсовање у истоме календару за г 1887.

Укусно израђене огласе рачунамо.

Једну целу страну	фор.	24.—
„ 1/2 „	„	12.—
„ 1/3 „	„	9.—
„ 1/4 „	„	6.—
„ 1/8 „	„	4.—
„ 1/16 „	„	2.—

Огласе са страних језика преводимо бесплатно.

„Орао“ се штампа и распродаје у 15.000 примерака, колико дојако још ни један српски календар и зато је нарочито најподеснији за оне, који имају што свету да огласе.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 4. (16.) марта 1886. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10¾ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886

ОДРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта,

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.

Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића. 1—6

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ОПТИЧКИ ЗАВОД

ЗЕМАЉСКОГ СРЕДСРЕДНОГ СТОВАРИШТА УЧИЛА.

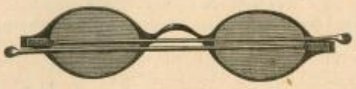

ВЛАСНИК ЛИПЕРТ и ФАИ

У Будимпешти IV. Museumring Nr. 39.

преко пута од Народног Музеја

препоручују

најбоље и најфиније наочари, цвикере, лорњете, позоришне дурбине, пуштуље, дурбине, микроскопе, стереоскопе, пантоскопе, величава стакла, мађијске фењере, апарате за маглене слике, ареометре, термометре, барометре и анероиде по најјефтинију цену.

(2—6) **Тачна и брза послуга.**

Наруџбине се одмах извршују.

Ценовници стоје бесплатно на расположењу.

Адреса: Lippert & Fáy Optisches Institut der Landes Central Lehrmittel Niederlage Budapest Museumring 39.

ТЕЧНО ЗЛАТО И СРЕБРО

којим сваки може сам да позлаћује, посребљује и поправља оквире (рамове) и све ствари од дрвета, метала, стаклета, камена, гипса, порцулана, коже, хартије и т. д. Сваки може лако помоћу четкице те ствари сам да позлаћује и посребљује.

Цена једне боце (флаше) 1 фор., 6 боца стају 5 фор. новац се шиље унапред или са наплатом унаточ.

СИГФРИД ФАЈТ у БРИНУ,

5—10 **(Siegfried Feith in Brünn).**

Чудо у индустрији!

Само 3 фор. 75 нэвч.

кошта код мене од данас особити, регулисан светлећи сам од себе

САХАТ са ШЕТАЛИЦОМ и ИЗБИЈАЊЕМ

сванога или свано по сахата, са 2 претеге од бронзе, са шеталицом у красном, најфиније политираном, као од ораховог дрвета оквиру, ижљебљен, са дивним цифрама, које су опточене ц. кр. масом за светлење и ноћу светло саме од себе као месец, тако да се може а да се не пали свећа одмах видети колико је сахата. За снагу светлења стојим

писмено добар

а исто тако јамчим и да сахат добро иде. Ја сам сам изналазач ових сахатова и само их за то тако јефтино продајем, јер има више стотина на стовариљту, а треба ми новаца. Пре су ти сахатови трипут толико коштали. Сваки је сахат снабдевен „патентом“. Сахатови се шиљу уз наплату у наточ или за готове новце унапред. Добити се могу.

Фабрика светлећих сахатова са шеталицом

4—4 (Fabrik leuchtender Pendeluhren.)

БЕЧ, III. Hintere Zollamtsstrasse N. 9.

J. X. Рабиновић. — (J. H. Rabinovics.)

ХОТЕЛ КОД „ЦАРИЦЕ ЈЕЛИСАВЕТЕ“.

ХОТЕЛ КОД „ЦАРИЦЕ ЈЕЛИСАВЕТЕ“

У НОВОМ САДУ.

Потписани имам част поштованом грађанству у месту и околини учтиво јавити, да сам 10. јула о. г. хотел код „Царице Јелисавете“ на себе примио. Нећу жалити ни труда ни материјалне жртве, да одржим кућу на оном старом, уваженом гласу, па и да ју унапредим тако, као што се достоји

ХОТЕЛУ ПРВОГА РАНГА.

Препоручујући мој хотел поштованој публици, свом моралном снагом мојом обећавам, да ћу се трудити, да одржим кућу у чистоти, па услугом најсавеснијом задовољим госте моје. Станове, јело и пиће, прво у чистоти највећој, јела одабрана а пиће чисто и најбоље, све ћу по најумеренијој цени рачунати. Обвезујући се овим јавно, да ћу поштовану публику савестно у сваком погледу, што се у јавној једној кући првога реда изискивати може послужити, молим у поштованога грађанства у месту и околини за одзив, те и припомоћ у подузећу мом.

Са велепштовањем

ИМРЕ МАЈЕР,

хотелир.

ХОТЕЛ КОД „ЦАРИЦЕ ЈЕЛИСАВЕТЕ“.

ХОТЕЛ КОД „ЦАРИЦЕ ЈЕЛИСАВЕТЕ“.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

У Новоме Саду 31. јула 1886.

„Стармали“ излази сриједу месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Вилј. Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг

† Тина Јакшићка †

Оде и ти с овог света
У жилишта души нова,
Удовицо нашег Ђуре,
Верна љубо песникова.

Што је Ђура српству дао
То је било са литица
На којима ти му беше
Јединица пратилица.

У његову бурну мис'о
Ти си сјала лековито.
Што је песник кад написо,
То је прво теби чит'о.

Његова је многа суза
На тихе ти груди пала,
И тад му је одлануло. —
На за ото теби хвала!

Теби цвеће није цвало,
Ка' што није ни твом другу.
Да ли прашташ овом свету
Вашу муку, вашу тугу?

Над слабачким твојим телом
Анђо смрти давно с' врз'о;
К Ђури те је срце вукло —
— Ал што оде тако брзо!

Како смеде поруке нам,
Тако тешке примит' на се?
Што не шчека друге дане,
Да му носим боље гласе. . . .

3—J. J.

Шетња по свету.

XXXI.

Ја не могу никако да схватим наше овостране независне листове. Никад им није право, што се у Србији збива. Крива им је напредњачка влада, а крива и опозиција. Она им је крива, што Србији није уштедила Сливницу, а ова, што из скупштине није изашла. Но лако је то рећи нами овде, али тешко је било извести у Србији, да се скупштинари разиђу, јер је међу њима било и Тамбураша (тако се звао један посланик), а где су тамбураши, ту се друштво нерадо разилази. Ту се заборавља на кућевни јад и невољу, па човек пева и игра. Е тако је било и на српској скупштини. До душе, ником није било до певања, али се бар играло онако, како је Гарашанин тамбурао, па кад су се наиграли и насвирали, онда је краљ послонике послао кући, да се тамо за будућу свирку и игранку одморе. А црна штета, што нису могли посланици и певати, н. пр. најновију песму кнеза црногорског, која је изашла у „Јавору“ и која се овако свршује:

„Грехота је народима,
Да за цара зеца царе.
Ах, при зецу просто изађ'
За главара и магаре.“

Та би се песма морала особито допасти краљу Милану и министру Гарашанину и ја нимало не сумњам, да они онда не би скупштину послали кући. Можда би се онда ради промене и обратно догодило, али било како му драго, тек то је извесно, да би онда г. Гарашанин имао основног узрока, да због последњег реда у песми тужи скупштину због личне увреде. Међу тим, Гарашанин није имао узрока, да то чини, јер је српска скупштина према њему врло учтива била.

У осталом, то није ружна особина, кад је ко учтив, што се н. пр. за уредника и сараднике „Н. Доба“ неможе рећи. Тако у најновијем броју тога

листа, што је у прошли петак на по табака изишао, има ни мање ни више већ само четири ступца псовака против „Заставе“, „Стармалог“ и „Браника.“ Само да онако од ока изабарем неколико таквих „лепих“ и „књижевних“ речи, па да се наш свет увери, како је одмах иза Јоцићевог издања „Шта се пристоји, изишао у „Н. Добу“ речник о речима, које се не пристоје. Тако ћете у том листу „за просвету“ наћи „гнусна и недостојна средства,“ „подле и лажње дописнике“, „чудна безобразлука“, „окореле грешнице,“ „недоношче,“ „немају ни стида ни срама,“ „развратности и необузданости,“ „бесомучан напада,“ „репом о ледину,“ „клепетало недотупавно недоношче“ и т. д. То се све може тамо наћи, али може ми се рећи, да је то поп-Лаза осечки писао, па није ни чудо, што је православни поп тако јак у изразима, но то не би никад учинио сам уредник листа. Јест' да! Поп Лаза је написао на некаквих пет стотина реди, па не може му се ни замерити, што му се по нека „оштрија“ омакла, али уредник је под тај поп-Лазин чланак метнуо примедбу само од три реченице, и свака је — на свом месту, т. ј. доликује јој, што је у „Н. Добу.“ Особито доликује том листу „памфлетска утвара,“ јер куд ће утвара, но у свој род — до мирисавог твора.

Но бојим се, да ћу читаоцима покварити добру вољу, ако и даље будем говорио о новинама, као што су „Н. Доба,“ па с тога прекидам, а у лепој нади, да ћу идући пут моћи о лепшим и веселијим стварима говорити.

Милисав.

Уштипци.

Слажем се да буде учитељски збор, јер до сад знамо само за учитељски бор. Бор зелени, за који се хваташе, а он се је зелен осушио.

* * *

Герман не оде у Рим, јер у Италији влада колера. Траже да признамо то. Молимо за опроштење! Да смо се сетили, да је у Италији колера, ми не би имали ништа против тога, што је Герман хтео у Рим.

* * *

Народ у Србији вели: „Срамно је прошла скупштина нишка. Сад не остаје друго но да се састане скупштина нашка.

* * *

У почаст Лазе Нанчића била је у Н. Саду свечана вечера. Е дај боже да буде и зора (ал она права).

* * *

Добро би било да неки припазе, јер ћу скоро изаћи с предлогом, да им се у почаст приреди — јаузен.

* * *

У току последњих 6 месеци примило је 700 Чивута мађарска презимена. Мађари се томе јако радују, ал Чивути се тој радости још понајвише — смеју.

* * *

Читам у Европи има укупно 30.000 слепих. Ту сигурно нису урачунати они, који су тако без очију да не виде нашу автономију.

* * *

И „Пестер Лојд“ вели, да је могуће, да ће Пера Тодоровић постати министар под краљем Миланом. Сад видимо, да његово лечење на маргаретином острву код Будимпеште има смисла и — успеха.

* * *

Честити новосадски кројач Лаза Стојковић жали, што никад није прешао утијом преко капута Стеве Павловића, јер можда би онда слаба глава истог господина запамтила, да Л. Стојковић није ципелар.

ПОДЛИСТАК.

Разуме се ону лепшу.

Од драге Гавриловића.

(Наставак.)

III.

„Теби се канда допала Даница?“ питаше стрина синовца кад су гошће отишле.

„Више но што би требало“, беше расејан одговор љубићев.

„Зашто? Красна је и вредна то девојка. Ја је волим к'о своје дете; само јој ко' мало смеће сестра . . . а као што видим обавде су лепе“.

„Зар их Јовићка неби дала преко реда?“

Стрина га зачуђено погледа.

Боље иди ти „матора“ па спреми добру вечеру а за друго се не брини! Провођаџија мора најпре омастити грло“, смејао се на то деда.

„Идем, идем.“

И стрина изађе весело у кујну.

„Ја сад идем да наговорим Јовићку да ти даде Даницу. Ти се међу тим док стрина зготови вечеру прођи мало по селу,“ рече деда кад је стрина изашла.

Синовац га послуша и оде.

Деда за тим обуче свој „герок“, метну шешир и узе лулу и штап, па изађе у кујну.

„Куда ћеш?“ питаше стрина.

„Идем да се разговорим с Персом.“

„Иди, иди! па гледај да се што пре прстенују. Све се бојим да се не окрене за Аницом. Чуо си да већ пита оћел' дати преко реда; а баш би ми жао било сироте Данице, волим је к'о своју душу.“

Знаш ти шта волеш, к'о и онај зевзек што оде“. . .

И деда изађе на улицу.

IV.

„Но снао, деца се видила, па оћеш ми дати дете за синовца? рече деда Јовићки, кад се уверио да „деца“ нису у соби.

„А коју?“

„Разуме се, ону лепшу. . .“ и деда се накашља.

„Хо, Боже! Како ћу преко реда?“

Шта ћу ти; друкчије није. Ону другу неће честито ни да погледи. . .

„О сирото и несрећно моје дете! Па шта ће рећи и свет?!“

„Брини се ти само за свет. Његово те торокање и довело до овога“. . .

„Па кад није друкчије, даћу је. Само како ћу то

* * *

Стеви Павловићу је криво, што се на Нанчићевом банкету није и картало. Тако би бар и он са својом супругом могао доћи на банкет, а овако мора замерати другима, што су са својим супругама дошли.

Ћира. Шта велиш о обнови господштине у сремској жупанији?

Спира. Сад видим да ни бан Хедерварија не уме да штеди.

Ћира. Како то?

Спира. Зар не знаш да је за жупанијског тајника послан неки Вомачка?

Ћира. Знам! Па зар је то какво расипање?

Спира. Како да није. Од тога материјала, који се утрошио у самог тајника, могао би се направити и жупан и поджупан.

Ћира. Сад опет ти имаш право.

Ћира. Даклем Мађари хоће да пренесу мртво тело Франца Листа.

Спира. А којим правом?

Ћира. Вели да је то њихове горе л и с т.

Спира. Јест, али Немци доказују да „List“ и немачки нешто значи. Зато ће тело Францово код себе да задрже, а Мађарима остављају да га in absentia помађаре.

Ћира. Шта су се, боже, разговарали Бисмарк и Калноки у Гастајну.

Спира. Па знаш, као пријатељи, разговарали су сад ово, с а д о в о.

Ћира. Не верујем да су помињали С а д-о в о.

Очина маза!

Тужила се нова млада
своме старом тати,
да је мужић, праву, здраву,
хтеде да умлати.

А када му она викну,
да то несме бити,
а он да је онда хтеде,
бар „од шамарити.“

„Тако?“ рече бабо стари,
„зато ћемо лако,
ја ћу њему већ судити; . . .
судити овако:“

„Кад он смеде да занесе
м о м' д е т е т у ругу; —
ево и ја „шамаришем
њ е г о в у с у п р у г у!“

Др. Казбулбуц.

Nomen et omen.

Уредник „Брке“ зове се Б о ј о в и ћ, али тај браца се слабо боји напредњака. А уредник „Грдње“ шаљивог листа напредњачког зове се опет Б о г о ј е в и ћ, али тај се браца баш не боји Бога а камо ли људи.

К.

деци да кажем. Сирота Даница, пропашће у земљу од стида.“

„Ох да! валда је пала с крушке. Ваће се и за њу какав жутокљун“ (деда је сав неженьен мушки свет тако титулисао.)

„Та јесте, но мени је тек тешко. Мати сам.“

„А ти их зови овамо, да им ја кажем. Од мене ће лакше примити. . .

Јовићка отвори врата и викну:

„Децо, ходите мало у собу.“

„Аха! ту се нешто кува“, рече Аница сестри, па је узе за руку и одвуче у собу.

„Данице ти си моје паметно дете,“ поче деда, „па ћеш ме разумети а да ти баш прстом не покажем. — Ја сам Љубићев провођација, па ћеш ли пристати да буде сватова?“

Даници обли румен, па неко време ћуташе.

„Но па ако ти не ћеш, немора то бити“, рече сад деда.

„Како хоће мати, прели се тихо преко Даничини усана. Ја нисам противна.“

„Слатко моје дете, рече мати у сузама грлећи је; шта ћеш, кад је тако суђено. Доста смо оклевали, а деда вели да је ваљан момак па нек' се сврши у Божије име.“

Даница је пољуби у руку па са сузним очима нагло оде из собе.

„Сад сам ја поличарка“ рече Аница, па загрли мајку и стаде скакутати око ње.

Деда се тресао од смеја, а мати је за часак заћутено посматраше; за тим је загрли и уздишући рече:

„Вражје мали, за то си и запињала спакоме за око“. .

„Мани сад то“, рече деда, „него боље пошљи по попу, да их вечерас прстенујемо. Мој младожења сутра зором одлази.

Боже, Боже, кога ћу да пошљем?, Слушкињу сам пустила на игру,“ вајкала се Јовићка.

„Кога ћеш да пошљеш. Хајде сама. Ићи ћемо бар до попине куће заједно. И ја морам кући по младожењу.“

„Ја би се и сама упутила, али треба спремати и вечеру.“

„Небрините се мамице, тешила је Аница. Зготовићемо ми вечеру и без вас. Само наредите шта хоћете.“

Закољите коју кокош па скувајте киселу чорбу; испеците једно прасе и ћурка и умесите крофне; само пазите да вам се печење лепо испече, а крофне да не прекисну“. . .

И Јовићка огрте свој „мантил“ па пође са дедом.

На врати мало застаде па шану Аници на ухо:

„Пази на Даницу, јако ми је узрујана.“

„Е да, не брините се ви. С њеном је вољом,“ рече Аница, па оде да са сестром хвата живину. . .

(Свршиће се.)

Ђука. „Нешто ми сувише разговарају о томе хоћел учитељска конференција бити у Бечеју ил Сомбору. . . .“

Шука. „Ћути, кад само нико не тражи конференцију у — Кикинди. . .“

Пуслице.

△. О тројецарском савезу сад се већ мало говори. И ту је дошло до неког дуализма. Али ако се реч Gastein на двоје подели онда је питање ко ће добити Gas, а ко Stein.

□. Бисмарк и Калноки тако су се лепо возили на једни коли по Гастајну. Да им је од куд изишао Гирс на сусрет, таки би га погазили (у потврду европског мира.)

✱. Даклем Тиса је одржао мегдан; премапотписао је себи поверење.

═. Нишка се скупштина разишла. Урадила је своје. Кад једанпут устав у Србији оживи, — онда ће опет он своје урадити.

●. Кујунџић је казнио врлог књижевника и професора Јов. Бошковића, одузевши му тромесечну плату. — А знате ли за што је Кујунџић то урадио? Зато јер је министер, па може да му буде.

✂. Штета, што сада више нема они стари новаца, који су се звали перпери. То би име тако лепо доликовало при плаћању оних пера, која перу владу, ма била и најгаравија, и најгарашнија.

+. На Нишкој скупштини нико није поменуо ту реч „катанац“ — само једини бивши министар Вукашин. (Коме је каква пчела за клобуком, тај је се и сећа).

⊙. Ове године нису, као до сада, штампани нарочито извештаји о скупштини у Србији. — Није ни потребно. Народ ће је и тако запамтити.

♦♦ Браћа Солдатовићи још нису ухваћени. Дабогме, њи ни жандари не волу тако, као каквог невиног опозиционара.

Зла жена!

На целом свету
  има само једна
пакосна жена,
  дурљива и зла!
Ал' то је жалост,
  мало ко не вели:
„ох! драги брате, . . .
  баш је имам ја!!!

Др. Казбулбуц.

Један учитељ имао сина јуристу у Бечу, који се у новчаном погледу даље пружао, него што је губер (очев) допирао. Једаред пише син оцу:

„Љубазни оцо! Ти знаш шта је ђак. Зато ми пошљи новаца.“

На ово му отац тако исто укратко одговори:

„Драги сине! Ја, истина, знам шта је ђак. Али ти канда не знаш шта је учитељ. Зато дођи кући, — макар и пешке путовао.“

— А зашто сте, газда Јово, ове године посадили саму кудељу?

— Шта мислиш, зашто.

— Не знам док ми не кажете.

— Хе хе! Оћу и ја да се мало насмејем, — кад дођу да ме фендују.

Учитељ. Кажи ти мени, Андришка, кад од 45 одузмеш трипут по петнајст, колико ти остаје.

Андришка (ћути).

(Сва се деца смеју: Гле, солгин син, па баш ништа незна!)

Учитељ. Мир, децо! Андришка је добар рачунџија. Добиће најбољу белешку. Јер кад се од 45 три пута одузме по 15, онда не остаје ништа. Зато није ништа ни одговорио.

Гост. Келнер! Ја би да платим.

Келнер. Изволите!

Гост. Ја би да платим.

Келнер. Па ево ме, ту сам.

Гост. Ја би да платим, — али немам новаца.

Из искуства!

Кад видиш гдегод
  двоје млади,
шетајућ' по „променади“,
где једно другом
  важним тоном
нешто тајно кажу;
веруј брате мом искуству:
  једно другом . . . лажу!!

Др. Казбулбуц.

Није се изгубио.

У месту С. био је муж и жена. Жена као жена, волела је, да своме мужу често држи придике. На једанпут је мужа љуто заболела глава од женског језика. Једном су добили госта. После вечере позове гост домаћина у кафану, да се мало у друштву провеселе и — ако баш мора бити — мало и прокартају.

Жени је то ужасно криво било, али се ипак пред гостом уздржала, само што је на свог мужа бацила неколико пунозначајних погледа, које је муж потпуно разумео, но се чинио невешт.

После поноћи вратио се домаћин са својим гостом кући. Ушавши у собу, запалио је свећу, па видевши, да му је жена будна јер су јој очи отворене биле и у кревету се промешкољила, назове јој добро вече, али жена не одговори ни речце, као бајаги спава.

„Добро вече, драга жено!“ рече још једном муж, али жена и опет не одговори ништа. Хтела је тако да покаже мужу, да се срди, што је он после вечере отишао у кафану.

Муж кад виде, да му жена пркоси, отпрати госта у његову собу, а сам се на брзо вратио у женину собу. Ту је почео отварати фијоку за фијоком и нешто тражити, а жена га из кревета посматрала. Муж је превртао по свим орманима, па за тим оде и у дућан, који је поред собе био. И ту је непрестано нешто тражио и привидно се ужасно једио, што не може да нађе, што тражи. Жени је страшно замука била. Мучило је да дозна, шта јој то муж тражи, а овамо је била предузела, да ћутањем пркоси мужу. Најзад није могла више издржати, него повиче из кревета:

„Та шта тражиш за бога?“

„Та зар је ту, зачин му његов!“ рече муж чисто обрадован и изненађен.

„А шта за име света?“ питала је жена у крајњем нестрпљењу и радозналости.

„Та твој језик жено, јер ја сам мислио, да се изгубио, кад ми на моје „добро вече“, ниси ништа одговорила. Но хвала богу, сад видим на моју највећу радост, да се твој језик није изгубио.“

По туђем причању:

Милисав.

Преводи са мађарског.

Jól szalad a szamár.	Јоца лади сарму.
Öt rőfnyi posztó.	Петоро њи посте.
Mitt akar a Czigány?	Мита кара Цигане.
Goromba ember, bácsika!	Гором бајем, берба је, чико.
Katona nagy akaratú.	Като, на нађак, рат је ту.
Te vagy szomorú.	Ти си со у мору.
Délibáb az, látod-e?	Дели баба злато, де!

Дудлес.

Песник Мијо.

Знаш какав је песник Мијо,
Што толике песме ствара?
Он би други Бранко био
— Само кад би имо дара.

Гојко.

Неколико досад неприбележених малера.

Малер је то, кад вегетаријанац добије црвен нос. Па кад почне да хвали воду, сви му се смеју.

Малер је, кад министар просвете, са украденим квитама у руци, пред судом докаже да — није по-бедилац, већ цео-бедилац.

Малер је то, кад удовица на парастосу свога пок. мужа не сме да плаче, — јер би јој се белило са лица смлазило.

Малер је, кад ко добије отменога госта (Мађара), пред киме хоће да се покаже као да зна мађарски, па га поздрави овако: *јургет киванок, текњиш ур!*

Малер је то, кад Српско девојче у В. институту заборави српски читати. Па кад код куће види „НЕВЕН“, она каже. Гле, какав је то лист: Хебен.

Малер је и то кад син (од 14 година) свом оцу каже: Ух, тата, ала ти слаб дуван пушиш!

Малер је и то, што ја овим нисам исцрпео све наше малере, — него их знам још толико, да би с њима могао испунити десет бројева „Стармалови.“

Коклес.

Епиграми.

На гробу баба-Милином.

Овде лежи баба-Мила,
Што је много пила.
А знате ли за што?
— Јер је жедна била.

Циганова жеља.

Питали су Циганина,
Шта од жене жели.
„Ништа друго, само да се
Никад не набели.

Исковинац.

Шта је то „дефицит?“

„Дефицит“ је *страшило*, које се у разним пределима у разним величинама налази. *„Дефицит“* прождире све могуће: *програме, порезе, намете и опозиције.* — Страхота се брзо множи, а кад разјани своје грдне чељусти, онда му у сабору бацају у ждрело: *разне говоре, протесте* и прочаја. Но обично му то све ништа не шкоди.

У царству животиња нису му научењаци још одредили прави положај.

Једни држе, да је *сисавац*, јер сиса срч из оне државе, у којој је; други веле, да је *грабљивац* орао, који својим

снажним канџама многоме министру финансије сриче исчупа. Трећи вели, да је „алевибија“, јер му је свуда добро, и на води и на суву. Има који га држе *за ријеч*, али *за смрдљиву*. О животу тога страшила зна се ово:

Сваке године појављује се обично у оно доба, кад се где *сабориште о бућету*. — У то доба тако се распложи, да га гањају од немила до недрага, али никад му се не може озбиљно нахудити.

Старе бабе гатају, да га се никад отрести неможемо, осим ако се појави месија у виду каквог „*робеног министра финансија*.“ —

„*Дефицит*“ је крај све своје незграпности помодна животиња; у старо доба није се за њега ништа знало.

Родитељи су му: страшило „*издатак*“ и прождрљивац: „*зајам*.“

Живиће по свим околностима судећи, до века, јер ко му у канџе падне, не може га се никада опростити.

По немачком! **Др. Казбулбуц.**

Из дневника једног владаоца.

Лепо ти је бити владар,
Још у младе дане,
Али стање, свако стање
Има своје мане.

Има нешто, што не ваља,
Што јако засеца:
И највећа цивил-листа
Може да с' прокеца.

Мало шале.

Пера се дуелирао. Противник му мало запара руку. Девери прегледе рану и рекну, да се двобој може наставити.

Пера ладнокрвно — пружајући сабљу једном свом деверу — рекне:

— Изволите, наставите место мене, ја сам јако уморан.

(Честитка.)

„Мили оче, честитам ти имендан, и желим ти, да имаш таке исте бркове, као онај официр, крји је ономад матер пољубио.“

(Добра девојка.)

— Мати, кад се ја удам, онда ћеш ти пуница бити?

— Јесте дете моје.

— Онда се нећу никад удати.

— Данас је опет зима! Шта је то, зар сунце неће никад сијнути.

— Мама, можда и сунце чека на лепо време.

(Једнинта радост.)

Два гробара се разговарају.

— Наша радња је заиста баш суштa жалост.

— Али зато опет имамо и ми радосног часа.

— ? ? ?

— Кад сарањујемо пуницу нашу.

— Да вас не познајем тако добро, г. бирове, смео би се заклети, да ви сад то радите, што још нисте никад.

— А шта то?

— Мислите се! послао: **J. M—h.**

Управитељ неког провинцијалног позоришта (с презрењем): „Видите, ја се никад несам укусу публике подвргавао, ја сам увек радио по својој вољи. У Т. ужива публика у комедијама, ја сам давао саме трагедије једну за другом; У Б. одушевљавају се искључно за оперне, ја сам давао непрестано оперете.“ — „О јадниче, на како да несте банкротирали?“ — Управитељ (гордо): О јесам, не једанпут, него пет пута.

И то је један разлог. Слушкиња: „Молим госпођо, да ми дате сведодбу.“ — „Шта зар ћеш опет да одлазиш?“ — „Морам, мој Вилхелм не да ми да више останем овде.“ — „А зашто?“ — „За то, што господин — не пуши.“

Један господин тужно се свом пријатељу на свој породични живот. Међу осталим говорио је: Да, мој пријатељу! То је ужасно. Жена све ради о својој глави. Већ 20 година моја је кућа прави пакао.“ — „Али за бога, што се не развенчате?“ — „Е то је немогуће.“ — „А за што је немогуће?“ — „Зато, што несмо венчани.“

У вагону. Ви имате само 40 год., па већ сте тако осе́дили?“ — „Да, силан сам новац у један мах на берзи изгубио, те сам за једну ноћ осе́дио.“ — „Чудновато. Код мене је са свим обратно.“ Ја сам почео био већ се́дити, у том се одсели једног дана моја пуница у Америку и коса ми за једну ноћ опет поцрни.

Галантан лекар. „Који лекар долази к Вама обично?“ — „Доктор С.“ — „Шта, зар тај шарлатан?“ — „Јест. Али знате, томе је моја жена крива. Једном га је питала, откуд долази то, да су јој увек хладне руке, а он јој је одговорио: „Отуд, што су Ваше ручице тако мале, да нема у њима места за довољно крви.“ Од то доба не ће она ни по што другог лекара.“

Муж и жена, који се баш несу тако добро слагали, изађу једном ван вароши у шетњу. Жена иђаше мало напред, а иђла је баш по жељезничкој прузи. На једаред, смотривши пред собом жељезнички влак, цикне од страха, но срећом му се склони с пута и избави се од извесне смрти. Муж (врло узбуђено и срдито): До сто врага, те се жељезнице морају увек задоцнити.

Има још пророка на свету.

Уредништво „Заставе“ добило је из Митровице писмо, које врло радо уступа „Стармалом“ и које од речи до речи овако гласи:

„К. Г. (читаво име нећемо да изпишемо, али ако би кога интересовало, може га у уредништву „Заставе“ дознати) из Митровице јавља српскоме народу. Љубљени народе! Мени се пре неколико година у сну предсказало, да ће руска војска преко Србије у Митровицу доћи и бог ће се онда показати с крстом на ваздуху и онда ће казати: Ето вам човека са знаком, који ће бити цар!“ Из овога се види, да пророци још нису угинули и да је баш наша славна Митровица тако сретна, да у својој средини има тако ретког човека, као што је ето горенаведени пророк. Митровчанима мора бити само жао, што им њихов пророк није тачно одредио и време када ће им Руси доћи, те да се могу спремити да их по лепом старом српском обичају гостољубиво дочекају. Но што је пропуштено, то може нови пророк још надокнадити и ми се надамо, да ћемо од њега скорим опширнијим писмом почаствовани бити. **М.**

ЛАБИРЦИ.

Жена. Гле, гле, драги Лазо, у твојој бради једна седа длака.

Муж. Па то је срећа.

Жена. Срећа?!

Муж. Па да. Срећа је што је једна, што их нема више.

Шетали се муж и жена украј дунава.

Жена. Шта би ти радио, кад би ја сад скочила у Дунав.

Муж. Ја би плакао.

Жена. Па де да видим како би плакао.

Муж. Де најпре да видим како би ти скочила.

Звонар. Опростите, господине, што јутрос нисам звонио на јутрење. То ми се више никад неће десити.

Попа. Ништа, ништа. Само ако нико није чуо.

А. Јесте ли чули да се Аца Лозанов удавио?

Б. Та чуо сам, ал не верујем.

А. А зашто не верујете?

Б. Јер га здраво добро познајем. Он није кадар ни кап воде попити.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме четрнајстом броју за год. 1886. овај садржај. 1. Циганке додоле. (Цртао професор В. Тителбах), песма (са сликом). 2. Радојица. — Изворна приповетка из дечијег живота. Од Чика-Ђуре. 3. На Дунаву, песма од Ив. М. Поповића. 4. Лек од ревматизма, (са сликом). 5. Мали Миша, песма (са сликом) од Јов. Манојловића. 6. Два шљивова дрвета, (са франпуског). 7. Клупче пацова (штокара), (са сликом). 8. Мађарски сватови, (са сликом). 9. Народна песмица. 10. Читај, Лело! песма (са сликом), од Чика Јове. 11. Кумов траг на небу, од М. 12. Разнолије. 13. Даштања. 14. Решења даштања. 15. Наша поштица, 16. Новије књиге и листови.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien. IX. Porcelangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: **Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.**

ВРЛО ПРОБИТАЧНО

за оне, који имају што свету да огласе.

Потписана штампарија као накладник најраспрострањенијег српског илустрованог календара

„ОРЛА“

узима себи слободу учтиво позвати п. н. трговце и обртнике на анонсовање у истоме календару за г 1887.

Укусно израђене огласе рачунамо.

Једну целу страну	. . . . .	фор.	24.—
„ 1/2 „	. . . . .	„	12.—
„ 1/3 „	. . . . .	„	9.—
„ 1/4 „	. . . . .	„	6.—
„ 1/8 „	. . . . .	„	4.—
„ 1/16 „	. . . . .	„	2.—

Огласе са страних језика преводимо бесплатно.

„Орао“ се штампа и распродаје у 15.000 примерака, колико дојако још ни један српски календар и зато је нарочито најподеснији за оне, који имају што свету да огласе.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1886. до од 4. (16.) марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10¾ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886.

ОДПРАВНИШТВО.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ОГЛАСИ.

ОПТИЧКИ ЗАВОД

ЗЕМАЉСКОГ СРЕДСРЕДНОГ СТОВАРИШТА УЧИЛА.

ВЛАСНИК ЛИПЕРТ и ФАИ

У Будимпешти IV. Museumring Nr. 39.

преко пута од Народног Музеја

препоручују

најбоље и најфиније наочари, цвикере, дурбете, позоришне дурбине, пуштуље, дурбине, микроскопе, стереоскопе, пантоскопе, величава стакла, мађијске фењере, апарате за маглене слике, ареометре, термометре, барометре и анеронде по најјефтинију цену.

(3—6) **Тачна и брза послуга.**

Наруџбине се одмах извршују.

Ценовници стоје бесплатно на расположењу.

Адреса: Lippert & Fáy Optisches Institut der Landes Central Lehrmittel Niederlage Budapest Museumring 39.

ТЕЧНО ЗЛАТО И СРЕБРО

којим сваки може сам да позлаћује, посребрује и поправља оквире (рамове) и све ствари од дрвета, метала, стаклета, камена, гипса, порцулана, коже, хартије и т. д. Сваки може лако помоћу четкице те ствари сам да позлаћује и посребрује.

Цена једне боце (тегле) 1 фор., 6 боца стаје 5 фор. новац се шиље убапред или са напчатом упаточ.

СИГФРИД ФАЈТ у БРИНУ,

6—10 **(Siegfried Feith in Brünn).**

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лакованье патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и унутсто за употребу налазе се код стоваришта,

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.

Стоваришше у Н. Саду код Љ. Стефановића. 2—6

ХОТЕЛ КОД „ЦАРИЦЕ ЈЕЛИСАВЕТЕ“

У НОВОМ САДУ.

ХОТЕЛ КОД „ЦАРИЦЕ ЈЕЛИСАВЕТЕ“.

Потписани имам част поштованом грађанству у месту и околини учтиво јавити, да сам 10. јула о. г. хотел код „Царице Јелисавете“ на себе примио. Нећу жалити ни труда ни материјалне жртве, да одржим кућу на оном старом, уваженом гласу, па и да ју унапредим тако, као што се достоји

ХОТЕЛУ ПРВОГА РАНГА.

Препоручујући мој хотел поштованој публици, свом моралном снагом мојом обећавам, да ћу се трудити, да одржим кућу у чистоти, па услугом најсавеснијом задовољим госте моје. Станове, јело и пиће, прво у чистоти највећој, јела одабрана а пиће чисто и најбоље, све ће ју по најумеренијој цени рачунати. Обвезујући се овим јавно, да ће поштовану публику савестно у сваком погледу, што се у јавној једној кући првога реда изискивати може послужити, молим у поштованога грађанства у месту и околини за одаив, те и припомоћ у подузећу мом.

Са велештованьем

ИМРЕ МАЈЕР,

хотелир.

ХОТЕЛ КОД „ЦАРИЦЕ ЈЕЛИСАВЕТЕ“.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

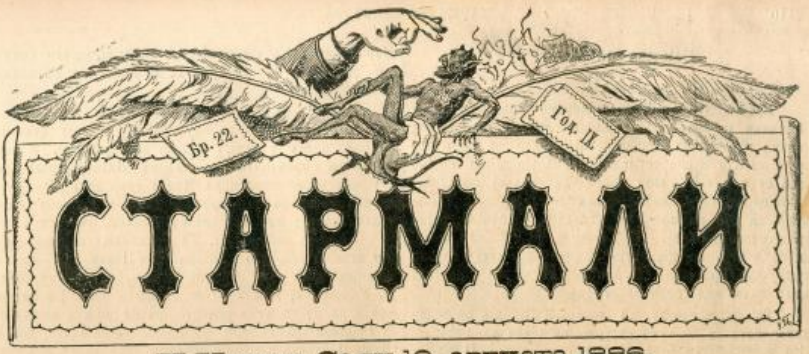

Бр. 22. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. августа 1886.

„Стармали“ излази тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

†

Ђорђе Рајковић.

Та што је даљина
Тако несавладна!
Дош'о би ти руку стиснут' —
Ма да је већ хладна.

Но сећам се дава
— Хеј, младости мила! —
Кад-но су нам руковања
Најтоплија била.

Из нашега доба
У старије бежим
И поменак, лепи цветак.
Уздисајем свежим.

Ја судија писам
— Најмање над гробом;
У бољу се прошлост враћам,
Кад се праштам с тобом.

Ти си са прошлости
Скидао прашину;
Доближав'о оку нашем
Магловну даљину.

Томе си се од'о
Срцем, душом, с трудом,
Ма да се то наплаћује
Сиротињом худом.

Многа искушења
Гонила те кивно;
Многима си, брате, знао
Одолети дивно.

Што ти не смем рећи
На свесвему хвала,
Тим се наша стара братност
Није подерала.

Ти си мене вол'о
Што ласкања немам
(Сад најмање, кад се и ја
„На истину“ спремам). —

Застава се црна
На „Матици“ вије;
Што потреса душу моју,
То је још црније.

С богом, стари друже,
— Од сад гробник тлени!
Нека ти се бршљан дуго
Над гробом зелени.

З-Ј. Ј.

Телеграм.

Из Будапеште — Стармалом. Данас је Гарашанин на Маргарити походио Перу Тодоровића, да се с њиме пријатељски разговори, „denn seine Stellung erlaubt ihm nicht seine Empfindungen öffentlich zur Schau zu stellen. — А да би њихов разговор што тајнији остао, закључали су врата, и замолили су једног рапортера да мете своје уво на кључаницу, да не би какав радозналик кроз кључаницу вирио.

Шетња по свету.

XXXII.

Бадава, хтели не хтели морамо признати, да су Вршчани до крајности досљедни људи и да се својих верних и честитих синова сећају. Тако не само што су се сетили нашег неумрлог Јована Стерије и не само што су у његову славу приредили свечану представу и концерат, него као веле, кад је слава, нека је потпуна, па ето за то се и играло приликом Стеријне тридесетогодишњице. Оно, нешто је са свим ново, да се и игранка приређује, кад се на нечијим гробом тужи, али Вршчани сигурно мисле, да би прослава крња била, кад се не би играло.

То на послетку ни покојном Стерији не може криво бити, а на тиме сигурно му многи живи завиде. Ето н. пр. бугарски кнез зацело му завиди. И он би сиромах заиграо, али на жалост не може више као бугарски кнез, већ би једино могао, као они с тешким покретима, што и у наше крајеве долазе тамо из Бугарске и Турске и којима је нужна јака свирка, да се загреју и на трому игру покрену.

Мени га је јадника жао, е али што ћу му, кад му ђаво није дао мира, него је све непрестано играо улогу оног несташног јарета, које се са крова подсмевало курјаку. Сад је с крова сишао и — пребацили су га преко Дунава.

Краљ Милан у тим случају ишао би већ комотније. Он не би морао пребродити тако пространу реку, као што је Дунав, већ би могао и Саву прећи. У осталом, он је и тако у намери био да путује, па ето сад му се најлепша прилика пружа, да се са „сливничким јунаком“ у друштву крене у бели свет. Гарашанин је већ отишао напред, а и Пера Тодоровић је на страни, па би им могли леп стан набавити. Народ пак у Србији тешко да би и за једним зажалио, па макар му зла судбина досудила, да их никад више не види.

Герману се већ такав малер не би могао догодити. Превезла њега на ову или ону страну Дунава, он ипак остаје у опсегу српске патријаршије. Кнеза Бугарског пребацили су само од Видина преко, па већ није више кнез; краљ Милан само да пређе Саву, па већ може да није српски краљ, а Германа претурили на ову или ону страну Дунава, он увек остаје — његова небираност. Ту не помажу нит молитва нит шта друго, као што ни поп-Панти није ништа помогло, а да тако страсно не обљуби залишну сесију. У осталом, можда би се и нашло лека, јер народ има и за пусте људе рецепте, па би можда нашао и за Германа какав, али то се не може знати, догод Стева Павловић не баца карте, у чему је он виртуоз, откако се почео занимати озбиљним пословима, као што он то сам у својим новинама каже. Од то доба требало би га сликати са кецом чело главе, ако би т. ј. који сликар држао за нужно да га слика. Тако би смо добили нове еванђелисте. Као што сваки еванђелиста има уза се неку особиту слику, тако би се могао Стева Павловић насликати са кецом, а краљ Милан са чамцем, па ето нам нових еванђелиста.

Можда ћемо још тако сретни бити, те да и то доживимо.

Милисав.

Уштипци.

До сад смо све читали „о продирању на исток.“ Сад дочекасмо „продирање на запад.“ Бугарски кнез продро је већ до Немачке.

ПОДЛИСТАК.

Разуме се ону лепшу.

Од драге Гавриловића.

(Свршетак.)

V.

Деда стиже дома, а после неколико тренутака дође и Љубић.

„Ствар је свршена. Девојка оће а и Јовићка пристаје,“ викну деда чим га је угледао на врати.

Љубићу се лице разведри.

„Па шта сад. Како сте уговорили?“ питаше.

„Ићи ћемо обичаја ради да те види пуница; али прстен вечерас не фали. Само јеси ли ти понео дар?“

„Јесам.“

„А шта ће бити од моје вечере?“ рече стрина, тужно погледавши „лукумиће“ што су већ на дасци нарасли „ко душа“, па само чекају да их стринина вешта рука спусти у маст. . .

„Неће се две вечере свадити; само се ти пожури. Ко зна кад ће она бити готова. Сад се тек вата живина,“ тешио је деда.

После по сата беше већ провођаџија и младожења на путу Јовићевима.

„Па немој тамо тек да пиљиш к'о маче у жижак само у Даницу, него буди мало љубазнији и према Анипи“, световао је деда младожењу; није ти дете ништа криво, а доста јој је и онако. . .

„По себи се разуме. Сад ми је шогорица . . .“

За тренутак па уђоше и у двориште.

Пред њих истрча из кујне радосно Аница у лепршастој домаћој одећи са засукани рукави и опасаном кецељом, али и цвећем у коси.

Љубић јој љубазно пружи руку, но у души му и опет одјекну:

„Кокета! И у последњем часу мора да прозанати . . .“

Уђоше и у кућу; и деда упознаде зета са пуницом.

Разговарало се о свачем. Пуница је „на фини начин“ исказала колко даје поред кћери и испитивала о зетовљевом „стању“, а зет је опет умео још „финије“ одговором задовољити; при том је по дедином упуству и иначе био вешт — тек по каткад је погледао Даницу и то крадимице, а забављао се са пуницом, дедом и Аницом, која је с радосним лицем „све летила“ по кући. Радовала се што јој је „шогор“ тако имућан, научен и пријатан човек. . .

Мати је неко време зачуђено посматрала. За тим је прекорно и опомињући погледала, но она се не даде смести. Хтела је да забави „шогора“, а требало је бити

* * *

Бугарски кнез у последње време никако није видио да му не ваља пут. Тек кад дође у Видин, па га склепташе, онда тек рече: видим.

* * *

Бугари су свог кнеза отправили лађом. Срби могу свог краља брже и свечаније т. ј. железницом.

* * *

Мађари славе истеривање Турака из Будима па им толико ласкају, да се већ чудимо, како не моле Султана да дође са „браћом Турцима“ те да још једном овлада полумесец Угарском.

* * *

Гарашанин и Пера Тодоровић налазе се у Будимпешти, те се разговарају о влади у Србији. Ал у том „будапештанском разговору“ је најбољи доказ, да Србија може бити кад Гарашанин и Тодоровић нису у њој.

* * *

Осечки поп Лаза моли конзисторију, да тужи „Заставу“ због Германа. Конзисторија је већ многе раставила, па нека нас растави и Германа. Узрок је довољан: „неутољима мржња.“

* * *

Стева Павловић се радује у „Нашем Добу“, што су се сомборски учитељи обратили на њега, као на човека — беспристрасна Не знамо само хоће ли се и сомборски учитељи обрадовати, тој јавној радости Стеве Павловића.

* * *

Како је почела влада поступати са нашим српским школама још ће расписати награду за оне српске учитеље, који најгори успех покажу у српском језику.

* * *

Ово последње по године имала је Угарска 32 милијона дефицита. А било би нам доста по милијона дефицита на 32 године.

Ћира. Јеси ли чуо да је Пера Тодоровић одбио неке Гарашанове понуде?

Спира. Имао је и право. Шта ће му по-нуде, — кад је он од Гарашанина заслужио целе нуде.

Ћира. Јели опозиција у Нишу искала сазив велике скупштине.

Спира. Није.

Ћира. А зашто?

Спира. Зато, јер се верно придржава устава. По уставу само две редовне скупштине треба да ишту велику. Две су већ искале, сад кад би и трећа то учинила, то не би било уставно.

Ћира. Ала је то лепо, где се на устав тако нежно обзире.

Штедљивац.

Ал' је „фини“ тај господар Моша,
где год може, гледи да уштеди;
с' тога Сару на рукама нôша,
само да јој — обућу заштеди!!!

С немачког **Др. Казбулбуц.**

и у кујни — ваљда тек неможе допустити да Даница и вечерас у кујни толико ради?! Рекло би се, да хоће да покаже како уме кувати. . .

„Остани ти овде! рече јој на једанпут полугласно и значајно мати. Даница ће и сама доготовити вечеру.“

„Боже, мамице, како ћу је баш сада оставити саму?“ прошапута она; но кад је мати строго погледа, оде снуждено прозору па тамо седе; затим узгрну завесу па се загледа у звездано небо, сузе су јој биле у очима, сетила се како ће јој бити без сестре.

Љубић је погледа баш у том тренутку. За тим је дуже времена озбиљно посматраше и нека врста сажељења покрену се у његовом срцу. . .

Деда и Јовићка баш се у исти мах препираху: које је печење слађе — прасеће ил ћурчије? . . . Он дакле устаде па приђе Аници.

Она се трже, а у сузноме оку засија се осмејак.

Љубић се загледа у те очи. . .

„Гле! — очи су јој као росан поменак при изласку сунца. Право има деда што вели, да је и она лепа.“

И Љубић се скоро кајаше што јој учини толику неправду. Мираз је један исти, па је могао баш и њу узети — кад је већ она на реду. . .

„Анице, додај деди дуванкесу. Тамо је у моме героку, трже га дедин глас из појетичког сравненија и хуманског расположенија. . . .

Док је Аница отскакутала по дуванкесу, врата се отворише а у собу ступи Даница са запуреним лицем од кујнске ватре и покретима минерве или какве умиљате краљице. . .

Љубић се загледа у њу.

„Бадава“, мишља лепша је од сестре. Та неби свет бадава викао да је лепотица. . .“

У том дође и свештеник.

„Вечера је на столу“ јави Даница матери и домаћица понуди госте у другу собу.

За вечером устаде Љубић па се окрете Даници.

„Госпођице, рече свечаним но мало дршћућим гласом: мој чика је још данас рекао госпођи матери моју жељу и донео ми од ње повољна одговора. Реците дакле и ви пред свима примате ли вољно моју понуду и хоћете ли бити сапутница мога живота?“

„Хоћу“, прели се тихо преко Даничини усана.

„Зар њу?!!“ узвикну Јовићка и скочи са свога места, те зачуђено гледаше час у деду час у Љубића и Даницу.

„Ја сам чики рекао, да желим госпођицу Даницу“, извињавао се збуњено Љубић.

Ђука. Море Шука како ти се допадају најновије ствари у Бугарској и који то ветар тамо пуше, кад је оборио кнеза Батенберга са престола као канда никад није на њему ни био.

Шука. Хе, мени се тако допада, као да је то онај стари србијански ветар који је негда у Србији престоле потресао, па се сад преселио у Бугарску, те тамо чуда чини.

Ђука. А да се није у Србију преселио онај стари гњило-робски бугарски дух, без икаква ветра, кад је тамо све тако мирно.

Шука. Може бити, Ђука брате, али — и д е м о д а в и д и м о.

Ђука. У пожунском је срезу глад, те ове године неће шиљати тамо егзекуцију. Баш вреди те и код нас закључише што паметно.

Шука. „Е баш ми је кунст! Ако су момци, нек сад утерују порезу кад народ нема ништа више, а нек чувају народ од немилостиве егзекуције баш онда, док још има нечега.“

Ђука. „Имаш и ти право.“

П у с л и ц е.

⊙. Бисмарк би тако волео да буде као неки ц е н т р у м, око кога се купе све силе, дугачке и кратке, велике и мале. Малер је само што добри шицари баш у центрум најрадије згађају.

Ништа, ништа синко, блажио је деда; ниси ти крив већ проклета слична имена. Даница и Аница, па можда сам се овако стар и смео. . .

За тим се наже на ухо, од чуда скамењеној домаћици, па јој шану:

„Жено, не квари ми посла, већ благослови децу, а шала нека ти је за оно што си водила без моје воље први пут на игранку обадве кћери у један пут . . . .“

Јовићки спаде копрена с очију а и камен са срца. .,

Грцајући се у смеју и плачу и бришући сузе радости окрете се на послетку Љубићу и рече:

„Па кад је тако, нека сте синко и с њоме благословени!“ па се опет засмеја.

„Оче! благослови децу,“ рече деда попу и узе чашу у руке.

Свештеник је све неразумевајући гледао, но кад виде да је Љубић пришао Даници и узео је за руку, с мирном савешћу их прстенова. . . .

* *

Већ идућега дана дознао је Љубић за дедин „маневер.“ Слатко се насмејао и уверавао: да би му се Даница и без тога боље допала од Анице. Деда на то ћути па се тек смеши, а у себи мисли: — видели би. . .

☧. У центрум се не мора таки пуцати, — доста је каткад да се викне само ш и ц! — Јер ш и ц а р и м а не би толико сметала поштена Н е м а ч к а, колико им смета лукава м а ч к а.

=. Мачије је својство то: ко се од ње боји, онога о г р е б е; а ко јој покаже јачу шапу, од тога з а г р е б е.

♋. Знате ли како стоји са Тисом? Он би (још у Ишлу) написао био свој тестаменат, — само да је имао згодног наследника.

△. Верујемо и Гарашанину, кад каже, да је сустао и уморан. Али да само зато игуман не путује, што се брине за намастир, то нека верује Пера Тодоровић.

♃. Аца Зуб моли бога да подлистар и надлистар „Нашег Доба“ г. Игор већ једанпут добије орден св. Саве, — јер мисли, да ће онда доћи ред на њега.

***. Свака представа мађарске опере у Пешти добија од владе 2500 фр. потпоре. (Наш кукавни цеп више пута и не зна како је патриотичан.)

+. Папа римски жестоко војује против с п а љ и в а њ а м р т в и х. Пре неколико столећа римске су папе били много толерантнији (кад је било у моди с п а љ и в а њ е ж и в и х.)

□. „Наше Доба“ подгрева ону стару причу, како су се неки мишеви свадили и један другог појели, тако да је на ограшју остао само један реп. Ту причу „Н. Д“ примењује на наше новине, — само, што не каже изриком, да би оно волело бити тај реп, који би остао, кад би се други појели.

**. О неком краљу причаће се ово: Био је здраво млад кад га је срећа дигла н а т а в а н. Он није хтео да остане у с т а в а н, — зато је пао.

W. У Пешти је неко рекао ово: Штета, што се тај А б е р д а р не зове Аладар, онда би могао два три дана бити министар просвете и у Пешти. Та много би лепше било да Србин затвори српску гимназију, српско позориште, Матицу и т. д. него да се таким послом опрља (или опрљи) какав Мацар.

)(. Ових дана предложиће Душан Кнежевић да Матица Српска сама себе убије, а свој капитал да

завештa Матици хрватској (јер ова није одбила његову „Иконију“). Уредник „Нашег Доба“ једва чека тај чланак, да га као перушку мете за калпак свога родољубља.

Хоћете л' да знате?

Хоћете л' да знате
Шта је цел животу?
Шта и блудном сину
Дарива лепоту.

Што (и осим смрти)
Небо сваком даје, —
Што у вечност диже
Сваче замишљаје.

Хоћете л' да знате
Сва истина гди је,
У којој се нико
Преварио није.

Хоћете л' да знате
Шта је оклоп срећи!
Е на добро, чујте:
— То вам не знам рећи.

Берберос.

Радост у Илоку.

О људи, људи, што смо се ми прошле недеље у вече радовали. Седимо тако у гостиони, кад дође једном од нас брзојав из Новог Сада. Човек премр'о испрва од страха, јер помисли да му је тамо умрла очевог стрица поћерка. После одахну, јер виде да није. Под брзојавом је била потписана редакција „Застава.“ Боже мој шта ли ће бити то?

Да нисе кренуо Рус?“ запита неко. Неће бити Рус, о другом нечему пише, ал тешко је прочитати. Бог би га знао нико неће да поучи једаред те брзојавне станице, да је већ одавно пронађено мастило, па да не пишу још увек оловкама.

Дакле читај, читај, кад тамо јављају, да је протеран Бугарски. Ејј да видите наше радости, кад то прочиташе. Та није друго него баш ударило у песму. Само онај који је добио брзојав, нешто не може да се радује. Све нешто окреће артију, мучи га нешто, „Та море шта је теби?“ питамо га

Он само ћути па наједаред прсну: „,та овде има још нека реч, али не могу да је прочитам.“ — „Дај вамо.“

И други неко дочепа брзојав који има боље очи те одједаред подскочи са столице од радости. „Та људи, овде се не каже да је протеран наш Бугарски него каже, да је протеран бугарски кнез.

Не знам како ћу да вам опишем све потанко, тек ми настависмо весеље. Дал зато што нам испаде за руком да једва једном прочитамо брзојав као што треба, или због другог чега то погодите ви. Тек доста то, ми се баш ваљано провеселисмо. Нек нам је наздравље.

Θ.

„Фрајла“ Ката.

Ал' је наша „фрајла“ Ката,
„еманципирата“,
кад јој „шпицер“ неда мира
то је не „женира“,
гадне речи, пуне квара
то је „разговара“,
на образу никад стида,
зато нема вајда,
јер стидак је румен дивна
с' тог је на њу кивна,
питаш што би кивна била?
— — — са свог „шаренила“!!

Др. Казбулбуц.

Досетке и најивности из дечијег света.

Мали Велимир је знао, шта значе „ветрови“ на медицинском језику. Чуо је то више пута од својих старијих, а и од чика доктора, и он је реч „ветар“ само у том смислу и разумевао. Једног дана пак био нам на ручку гост из Беча, па овај између осталог причаше и то, како сад у Бечу велики ветрови бесне.

„Па ко то тамо тако јако и тако много — пушта „ветрове?“ Зар их нико не вуче за уши?“ питао је мали Велимир.

Велимир још није знао за киселу чорбу од гуске. Знао је за печење, али за чорбу не.

Но једног дана изнела се на сто и кисела чорба од гуске. Ја сам дао чинију малом Велимиру, да он прва узми. Велимир узе велику кашику, захити, па је принесе до врха чиније. Ту је изваратио чорбу натраг у чинију, па гледаше, какви су му делови преостали у кашици. Ни један део није му се допао, те је непрестано захитао и опет изватао натраг. „Каква ми је то гуска, кад нема ни један батак!?“ рече он најзад жалостиво, а да богме да онда још није знао, да се чорба прави само од бубрега, крила и другог ситнежа, дочим се остало употреб људе за печење.

Деца радо персонификирају свашта. Стварима приписују вољу, намеру и план. Тако и Велимир.

Онда је баш руско-турски рат био у најбољем јеку, па разуме се, да смо ми старији искључиво говорили о љутим биткама на Шипки и код Плевне.

„Како то погоди кугла човека?“ питао ме је Велимир, по што су остали отишли, и он је слушао наш разговор. „Је ли — рече он даље и не чекајући на мој одговор — пугла кад изиђе из топа, она иде по ваздуху и непрестано тражи човека, па кад га нађе, удари га и убије?“

„А знаш ли, да мој брата има златан сат?“ чуо сам ја једног дана са прозора у првом кату, како се мој Велимир хвали једном свом другару, а ја сам баш тог дана из штедионице извадио мој златан сат.

„Па знаш ли, где га је до сад чувао?“ питаше даље мој Велимир.

„Где?“

У „шпоркази“, одговори Велимир.

Онда да богме Велимир још није знао, да се сат може и заложити, али сад чини ми се, да је и он почео свој сат „чувати“ у „шпоркази.“

„Узми овај канап, браца,“ рече ми једном мали Велимир.

„А шта ће ми наопако канап?“ запитах га ја зачуђено.

„Тако!“ одговори ми он спокојно. „Кад други пут тераш кера, а ти му канапом занеси њушку, па се онда неће моћи дерати. Онда га ни мати неће чути, па те неће ни псовати.“

Велимир је чуо, да ме је тог дана пред подне мати псовала, што сам синоћ „терао кера,“ па је брзо измислио и начин, како да мати ни не дозна, кад други пут будем опет „терао кера.“

прибележио **Милисав.**

Гадно подметање.

О! да злобна света
да језика клети,
Како могу грдне
пакости нанети!

Што почесто иде
код доктора млада,
наша госпа Јела, —
ето како страда!

Сав свет на њу режи,
а верујте људи,
да јој болан супруг
у кревету лежи!

Др. Казбулбуц.

○ ° ○

Карао отац сина што је пао на годишњем испиту.

— Ала за бога, писам ја крив; — одговори син.

— Да ко је крив?

— Криви су професори. Нису ме питали баш ни једно питање, на које би знао одговорити.

○ ° ○

А. Ноћас сам сневао да ми је испао један зуб.

В. Хм! Умреће вам који пријатељ.

— Не бојте се, то ће бити какав *лажан* пријатељ (примети **В**, који се сетио да **А** има лажне зубе).

○ ° ○

Господин Н. послао слугу да му купи најфинија брифпапира.

Трговац га запита хоће ли плавичаста, — тај је најфинији, ал је и најскупљи. А бели је јефтинији.

Слуга се промисли па рече: дајте ви мени тога белог, — мој господин и тако носи плавичасте наочари.

Побожност.

Побожан је врло мајстор Тира,
очи диже небеском шару,
па се моли да ти срце дира;
дневно зове Бога великога:
„избави ми Ти од лукавога!“ —
— а помишља све на своју — Мару.

Др. Казбулбуц.

С оног света.

На другом, небеском свету мора бити да је добро. То потврђује и та околност, што се још нико оданде није вратио. И то је једно добро, што тамо одлазе разне новине. (Заборависмо имена разносача.) Наравно само оне, којима није одузет постдеби. Међу тима је и „Застава“, која је пре некако у „кратким вестима“ јавила, да је Петар Зака поново (после смрти) изабрат за председника сиротињског стола у Сомбору. Тај број „Заставе“ дошао је и њему до руке. Пошто се најпре изненадио, и пошто га је за тим та вест пријетно дирнула, сео је и написао је сараднику „Заставе“ ово писмо:

Драги сараднче!

Кад сам пошао на пут, оставио сам Сомбор у растројству. Али вест, да су мене, Србина изабрали за тако важно место радосно ме је потресла, те добио уверење, да и Сомбор излази из забуне. Изјавите им, драги г. сараднче, моју високу захвалу, јер се тога не могу примити, те им поручите нека у будуће буду тако исто сложни, те да увек бирају Србина, а не Мађара или Чивута.

Но ви сте ме, г. сараднче, обвезали тим што сте вест о моме избору разпростри на све стране света; за то, да би вам показао своју одданост шаљем Вам ову истиниту кратку вест: протерани кнежеви, онде на овом свету толико су се осветили, да наздрављају „свести народној“. **Петар Зака с. р.**

И пословица уме да слаже.

Пословица вели
— Ти је већем знаш —
„Једно мисли нијанција,
А друго бирташ.“

Ал у томе нема
Истине ни словца, —
Обојица мисле
О — немању новца.

Берберос.

Барчићев топ.

Барчићев топ крчи себи пута у стране државе, гд му хитац неће зависити од наше воље.

У иностранству се увиђа, да Барчићев топ (за Србију) само за то не ваља, — што је Гарашанин тако ист изврсан топџија, као што је искусан воденичар.

Палилулац.

„Чекић — или наковањ!?“

У животу човечијем
узоге су подељене,
сваки оне играт' мора,
које су му долељене.

Јел' ти дано да си „чекић“,
а ти удри снагом целом;
јер „наковањ“ — разуме се,
да је роб у свету белом!

Др. Казбулбуц.

Сирома супруг!!!

„Чујте браћо драга!“
— виче мајстор Пера, —
„утекла ми жена,
„триста ли јој вера!!!
„У потеру за њом
„које лакши, бржи,
„па ако је стигне, — — —
„нека је задржи!!!“ —

Др. Казбулбуц.

Мисли о ситуацији.

Милтон се оженио као слеп. Имао је врло лепу, вижља ту жену. Један пријатељ није се могао уздржати а да не примети Милтону да му је жена права мирисава ружа.

— О боји, — одговори Милтон, — немогу говорити, аљ' ви можете имати право ако ћете судити о бодљама.

Није ли исто тако слеп наш закон о народностима, лепоту му не видимо већ само осећамо — бодље.

*

Поп Панта је једаред здравио Мађарима код новосадског великог жупана. Рекао је да Србима нигде нејде боље но у Угарској а нарочито нам је боље после закона о народностима. Ова здравица ме јако подсећа на један виц. — Дотрчао један црнац своме другу, те ће му у највећој радости довикнути:

— Слободан сам нисам више роб!

— Па шта си?

— Хаускнехт.

Тако је и радост поп пантина. Он се радује што нисмо више робови, већ мађарски хаускнехти.

по „Füg“

Теле и во!

Кад је Арон у прастаро доба
Израиљу златно теле дао,
од клањања и истањања,
сав Израиљ није с' разазнао!

Од тог доба измену се много
у векова пролазноме колу;
данас многи клањају се зато,
каквом грдном, — али златном волу!

С немачког **Др. Казбулбуц.**

А. Зашто тучеш то псето?

Б. Хоћу да му направим мало радости.

А. А зар се твоје псето радује батинама.

Б. То не. Али се радује после — кад га престанем тући.

Господичић. Ох, кад би ви знали, како ја вас љубим. Будите моја, па ћу вас тако љубити све до моје смрти.

Госпођица. То је мени мало.

Господичић. А да шта би ви више хтели?

Госпођица. Ја бих хтела мужа, који ће ме љубити до моје смрти.

Дете. Гле, гле, тата, ово је свилена буба. Она прави свилу. То је врло корисна животиња.

Отац. Корисна! Хеј мој синко, док се ожениш, пак почнеш исплаћивати рачуне за свилене аљине, друкчије ћеш мишљење стећи.

Кирајџија. Гледајте, молим вас, домаћине, у мојој соби прокисава. Ако ваш кров не оправите, ја се морам селити.

Домаћин. Идите, молим вас. Ко би још вама могао угодити. Онамад сте се тужили што већ месец дана нема кише, а сад вам је већ неправо што мало прокисава.

Женскиње се могу врло згодно упоредити са писмима. Удата је жена писмо, које је стигло на своју адресу. — Девојка (млада) је писмо, које још није експедирато. — Девојка преко 40 година, и она је писмо, које је остало на пошти неподигнуто.

Одговори уредништва.

Ј. К. у Черевић. Узимамо на знање важну вест да је 12. јула о. г. познати черевишки дуд са торња скинут. (Штета је, ако тако високородно дрво није дегод пресађево) Оно, како је Максим хватао мађију у крађи, не би било за наше читаоце баш занимљиво. Но кад имате и других бележака, изволите их послати, шат изберемо што подеснije.

Новије књиге.

послате уредништву на приказ.

Вранич од заразе. (7. свеска „Књига за народ) написао за народ др. Милан Јовановић-Батут. Издање Матице Српске. У Н. Саду 1886. Штампарија Арсе Пајевића. Цена 10 новч.

Пчела и отров пчелињи. Написао Јован Живановић. У Н. Саду, 1886. штампарија Арсе Пајевића.

Ручни рад у мушкој школи, савремено педагошко питање од Срет. М. Адића. I. Београд. Штампарија напредне странке 1886. Стр. 120. Цена 80 п. дин. или 40 кр. а. вр.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ВРЛО ПРОБИТАЧНО

за оне, који имају што свету да огласе.

Потписана штампарија као накладник најраспрострањенијег српског илустрованог календара

„ОРЛА“

узима себи слободу учтиво позвати п. н. трговце и обртнике на анонсовање у истоме календару за г 1887.

Укусно израђене огласе рачунамо:

Једну целу страну	фор.	24.—
„ 1/2 „	„	12.—
„ 1/3 „	„	9.—
„ 1/4 „	„	6.—
„ 1/8 „	„	4.—
„ 1/16 „	„	2.—

Огласе са страних језика преводимо бесплатно.

„Орао“ се штампа и распродаје у 15.000 примерака, колико дојако још ни један српски календар и зато је нарочито најподеснији за оне, који имају што свету да огласе.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1886. до од 4. (16.) марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10¾ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ОПТИЧКИ ЗАВОД

ЗЕМАЉСКОГ СРЕДСРЕДНОГ СТОВАРИШТА УЧИЛА.

ВЛАСНИК ЛИПЕРТ и ФАИ

У Будимпешти IV. Museumring Nr. 39.

преко пута од Народног Музеја

препоручују

најбоље и најфиније наочари, цвикере, лорњете, позоришне дурбине, пуштуље, дурбине, микроскопе, стереоскопе, пантоскопе, величава стакла, мађијске фењере, апарате за маглене слике, ареометре, термометре, барометре и анероиде по најјефтинију цену.

(4—6) **Тачна и брза послуга.**

Наруџбине се одмах извршују.

Ценовници стоје бесплатно на расположењу.

Адреса: Lippert & Fáy Optisches Institut der Landes Central Lehrmittel Niederlage Budapest Museumring 39.

ТЕЧНО ЗЛАТО И СРЕБРО

којим сваки може сам да позлаћује, посребљује и поправља оквире (рамове) и све ствари од дрвета, метала, стаклета, камена, гипса, порцулана, коже, хартије и т. д. Сваки може лако помоћу четкице те ствари сам да позлаћује и посребљује.

Цена једне боце (флаше) 1 фор., 6 боца стају 5 фор. новац се шиље унапред или са наплатом унаточ.

СИГФРИД ФАЈТ у БРИНУ,

7—10 **(Siegfried Feith in Brünn).**

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта,

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творинчар правог блештавог лака за под.

Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића. 3—6

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

Бр. 23. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. августа 1886.

„Стармали“ излази тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Дванаест милијона.

У велика бију звона,
Ишту дванајст милијона;
Ишту зајам, ишту паре,
Од народа, од „фукаре“!
Ишту зајам од јадника
Ком су скоро све отели;
Ишту зајам од патника,
Ком је дошло да се сели.
Ишту зајам од онога
Ком су сузе и крв пили;
Ишту црно испод нокта,
Ком су руке поломили.
У велика бију звона:
Ишту дванајст милијона — —

Народ једе суха хлеба
Под теретом и у зноју,
Ал за ону свету мис'о
Кошуљу би дао своју.
Продао би кров са главе
И путире својих храма;
Он би наш'о колко треба
Он би дао, —
ал не вама.

Нема вере у невере;
Неће дати кивничарма;
Неће дати туђим слугам'
Неће дати Сливничарма.

Мислите ли да је време
За векове гинут' сјајне,
Мислите ли да је доба
Коме треба жртве крајне.

Жртвујте се најпре сами
(Једна жртва другу буди),
Сиђите се, недостојни,
Па нек ишту — други људи.

Народ једе суха хлеба
Под теретом и у зноју,
Ал за ону свету мис'о
Кошуљу би дао своју.
Дао би капу, дао би главу,
Улетно б' у све муке, —
Али неће, али не сме
Тим да гоји своје вуке.

Сиђите се, недостојни!
Ви сте сметња братској слози.
С вама пашће клетва наша,
Просуће се горка чаша,
Снага ће се зановити
И народ ће соко бити
— Боже му помози!

—ћ.

Шетња по свету.

XXXIV.

Неко ме је назвао протераницом само за то, што се шетам по свету. Морам искрено признати, да ми се тај назив није ни мало допао, јер ни за живу главу не бих хтео, да сам друг г. Стеве Павловића. Нисам никад марио, да отимам туђу славу, макар ме „Наше Доба“ ни не сматрало за јунака. Али сад је тај назив постао звучнији и лепши. Но не ваљда за то, што се уредници наших ваљаних књижевних часописа „Јавора“ и „Стражилова“ ради забаве протерују по својим новинама, већ за то, што је сад и бугарски кнез протераница. Ако сам ја протераница,

што се по свету шетам, онда је стопут већа протераница бугарски кнез, јер он не само што се возио по Дунаву и за тим преко Русије и Аустрије натраг у Бугарску одшетао, већ њега су његови „верни“ Бугари баш заиста и протерали, дакле ако историја нађе за вредно, да му икакав наслов да, то га мора назвати: кнез Александар Протераница.

Него Бугари су се показали баш момачки и кудикамо напреднији, него што су Срби. Јер ето Срби су н. пр. протерали кнеза Милоша 1839 године, па су га тек после двадесет година позвали натраг, а Бугари нису чекали ни недељу дана, већ свог протераног кнеза на врат на нос позвали натраг. Та срећа већ не би могла пасирати краљу Милану. Њега кад би случајно на каквој лађи куд одвезли. Србијанци тешко да би и лађу ту примили, а камо ли да позову краља натраг. Међутим би га у мађарској касини у Будимпешти раширеним рукама дочекали и примили. На послетку не би морао баш лађом путовати. Могао би и жељезницом, а било жељезницом или лађом, тек свакако би морао проћи поред Карловаца, па би могао собом повести и нашег Германа. Ми би му га драговољно дали. Не знам само, да ли је и он честитао протераном бугарском кнезу, као што је то учинио краљ Милан, а ако није, требао би то што пре учинити, да би му бугарски кнез што пре могао вратити љубав. Краљ Милан сигурно је на то рачунао, па је за то и честитао кнезу Батенбергу. Него можда ће се лако догодити, да ће један другог морати тешити, ако случајно падне северном стрицу на памет, да мало покара несташну децу.

Такав глас може лако доћи до нас, само да не буде онакав, као што је донео стари „Београдски Дневник“, да је Бизмарк умро, па је живог човека оплакао. Ако тако стари „Београдски Дневник“ настави, то ће он брзо саранити сву дипломацију и тако ће спасти свет од лажи и рата. Онда ће тај лист учинити такво велико дело, какво не може целокупна журналистика учинити.

Да му је сретан рад! А како је већ почео сарањивати, нека се обазре мало и на друге сталеже, н. пр. калуђерски, па нека одатле побере све што не ваља и нека и то сарани. Бићемо му на љубави веома захвални.

Миласав.

Уштипци.

На Батенберга се баш може применити она српска пословица: „Отишао — да дође.“

* * *

Ал сад кад је дошао, бојим се неће моћи лако да — отиде.

* * *

Краљ Милан је честитао кнезу Александру повратак. Но кнез Александар му то неће моћи вратити, јер кад краља Милана протерају, он се сигурно неће вратити.

* * *

Пештански листови пишу, да се по Новом Саду деле руске рубље. Ух људи, људи, та што не назначисте тачније адресу. Баш би многима добро дошло.

* * *

Ако сад чују Руси, да се по Новом Саду деле њихове рубље, могу још и они поврвити овамо. А баш они који проносе ту вест, ратосиљају се Руса.

ПОДЛИСТАК.

Како је Љубиша остао без ручка и без вечере.

Овај догађај иде на онај лист повеснице нашег уставног живота, када је наш сав овострани народ, као један човек устао у обрану своје народности и вере. — Тада се надметао сваки, да се словом и делом покаже, као челичан народњак. У то су доба поникле силне патриотске здравице, па и ова, која ће у овом догађају исписана бити. Нек су се двојица, тројица састали, нека су чашу, две вина испили, већ су одмах и израза своме осећају дали. У друштву није могао седети издајица. Тога су одма прокљували, и „свјачески“ из друштва избацили. — Није се онда ни полутанство могло у друштву скрасити; није ли хтео с' народом, широко му поље по улицама, па нека се замишљен шета, нико се није њему приближивао, сваки га се клонио као куге. — Тада је било светло доба. Људи чиста характера, опробани, заслужни били су уважени, поштовани и награђивани, ал . . . бацимо копрену на садањост, врло је горка, Србин ће и њу позобати и сварити.—

* * *

Љубиша је био вредан и ваљан трговац, ватрен народњак. Онај дан када писмоноша разноси „Заставу,“ већ се од ранога јутра испред дућана шета, те жуђено чека писмоношу, да му донесе „Заставу.“ Корешподенције оставља на страну и са највећом свечаношћу отвара „Заставу“. Кад га човек озбиљно посматра, види каквом пажњом и са уживањем чита он „Заставу.“ — Насмеши се кадкад, остави „Заставу“ на крило, протре руке, па би рад да коме каже шта му се тако допада. Ако је пак Милетић написао члан ак онда је читао са највећом пажњом и одушевљењем, па тек кад га је завршио, онда би негледећи на муштерије узвикнуо: Евала му! Живио! — Изишао би из дућана до свог колеге Васе ил Саве, те би живахно и одушевљено узвикнуо: „Ево читај па се наслаждавај, Србине!“

Љубиша је уживао у добром говорнику, па је и сам кадгод је био мало напит кушао своју снагу, по несрећи свршио се говор увек недотупавно, ал зато он није престао говорити; та није он крив што своје лепе и племените мисли не уме да изрази.

Љубишин добар друг и пријатељ Сава, уживао је у Љубиши што је овај тако ватрен Србин. Истина и сам је осећао тако, ал није био експонзивне нарави, па се није јавно ни изјављивао; но ди је требало чинио је своју дужност.

Сава је такођер био трговац, но врло духовит и оштроуман, пун досетака и лакрдија. Збијао је невину шалу, де је год могао; а знао је на противнике народне ствари тако згодне приметбе рећи, да је обично његов изуст изазвао грохотом смеј. С тога је Љубиша уживао у своме пријатељу Сави. — Наводио је Саву да

* * *

У Хопову је поставио прота Чобанић између свештеника и народа жандаре. Но, то ће баш укрепити „углед цркве.“

* * *

Сад је свештенички збор сазван и у Фенеку. На томе не само што не би требао да иде народ, него ни — свештеници.

* * *

У Сомбору је сазван учитељски збор да већа о угледу школе и учитељства. Кад би се ти људи закључали, не би морали звати жандаре, јер би жандари дошли и сами.

Кубура.

Хајдуци се множе
И свој пос'о раде.
Зашто је то тако —
То „Видело“ знаде.

Гараш своју руку
На сељане пружа:
Хватај их, фукаро!
„Немамо оружа.“

Хазурала, жандаријо,
Де-ла ти их тражи!
„Ми смо давно оружани
— Немамо куражи.

У Београду.

П—ц.

Ћира. Јеси ли чуо да се у Црној Гори нашла богата руда камена угља?

Спира. Чуо сам. Ето опет нов доказ каква се велика разлика направила између Црне Горе и Србије.

Ћира. Изрази се јасније.

Спира. Па ето. У Црној Гори руде чисто саме избијају из брега, а —

Ћира. Знам, знам, шта хоћеш да кажеш. А у Србији удара руда у брег.

Ћира. Зна ли славни новосатски суд, какве су то „политичке цели“ рад којих је Фетер покрао 30.000 фр.?

Спира. Та то знају и новосатски врапци већ од толико година.

Ћира. А знали то и новосатски посланик г. Бенде?

Спира. Он је једини врабац, који се чини да то не зна, — и седиће и даље на угарском сабору у славу Тисину. Седиће тако поносно, као да његов избор није тога краденог лука јео и на тај (нитков) лук мирисао.

Ћира. Фетер ће одужити својих неколико година. Пак ће се вратити опет у нашу средину.

Спира. Онда ћеду му можда још и банкет приредити.

Ћира. Ал том се банкету зацело неће ругати српски родољуб др. Стеван Павловић.

овај што згодно „избаци,“ па је тад одмах то прихватио и даље колпортирао.

Једног дана, нађе он Саву у дућану суморно расположеног. Љубиша приступи весело своме пријатељу, поздрави га и упита, за јуначко здравље. Овај му срдито одговори. Љубиши се то допадне, те га окупи, да сад избаци коју, у таком стању.

— Махни ме, рече му Сава, јер ћу те ужасно насадити.

Љубиша није хтео да га се окане, већ га је заједао. Напослетку се Сава морао насмејати. Љубиша је био радостан. — У то дође писмоноша са „Заставом“, а Љубиша терај са „Заставом“ у дућан, читао је са осећајем и одушевлењем. Врло му је све повољи, он је усхићен био, те отиде свом пријатељу Сави да му каже шта је читао. Види га Сава да је у заносној радости, па му рече:

— Баш сам нешто и ја вољан данас. Знаш шта Љубиша. Дођи ми данас на ручак, ако узможеш! —

„Ух! ал' код мене је данас зелен пасуљ, па пржено пиле,“ а ја ти то волем, него ма шта друго. —

— Нећу да ти приповедам хоћеш ли што добити код мене по вољи за јело, ја те зовем, да ми дођеш ако узможеш! Да ћеш се изненадити, о томе нема сумње. Добро се промисли. Нећу те по трећи пут звати! —

„Добро дакле ја ћу баш доћи,“ одговори Љубиша.

— Мило ће ми бити, рече Сава иронично! —

Пазарили су обојица тај дан нешто више него обично. Љубиша је био врло добре воље. — Када је избило дванајест сахати, Сава затвори своју болту, Љубиша види, па каже Сави да ће он одмах доћи, само иде да каже својој жени, де ће ручати.

— Немораш се журити, рече му Сава, док извадим вино, док се охлади, проћиће и томе нешто времена.

Љубиша је око пола једног затворио своју болту, и отишао кући, да каже жени, да неће дома ручати, па јој све по реду приповеди. —

— Баш сам теби све угађала данас, па [illegible]еш од куће зар ти ниси могао казати, кад ти је лепо чо[illegible]к рекао ако узможеш — немогу. — Таке красне мауне, могао би их цар јести, рече Љубишина жена срдито. —

„Боже мој,“ драга моја жено! Та ти знадеш, кад Љубиша што обећа, да онда неће прекршити своју реч, ма се главе тицало. — Немој ми молимте преговарати. Неволим то.“ —

Добра жена Љубишина, није више ни речи рекла о тој ствари, већ позва Љубишу да обуче чисту кошуљу. — Док се Љубиша присвлачио, дотле су момци појели чорбу и месо, а по том донесоше махуне и пржено пиле.

Нуди жена Љубишу, он би се чисто прихватио, ал' га је стид од момака, вели неће да квари ручак.

(Продужиће се).

Ђука. „Шта ли то мисли кнез Александар, кад се враћа опет у Бугарску?

Шука. „Шта мисли? Хоће човек да остави тамо кости, а то му тек не може нико замерити.“

Ђука. „Ето шта чини пример. Чим је Цанков протерао кнеза из Бугарске, ето је већ и Калаји протерао из Босне једну учитељицу (Узелчеву).

Шука. „Ни бриге те. Врати ће се и она натраг...“

Ѳ.

Пуслице.

✱ О Бугарским догађајима нећемо ништа да говоримо, — јер сваки дан друкчије изгледају. Једино ће мо, као куријосум прибележити то: да се од Софије до Лемберга много брже путује, него од Лемберга до Софије.

♋ Кад је пре 200 година Будим од Турака отет, онда је у тој војсци било 25.000 Срба и Хрвата, а само 5.000 Мађара. Даклем управо ми би данас требали ту славу да славимо, — а ми би зацело Мађаре достојније позвали, него што они нас позваше.

⊙ Породици убијеног Вељка Јаковљевића вотирала је Нишка скупштина пензију. Кад је влада тако богата, онда јој зацело народ неће дати 12 милијона у зајам.

□ Митрополит Мраовић наредио је да се у црквама више не говори: „Јелици оглашени изидите!“ (Јер се браћа Солдатовићи сад налазе у гори Јелици.)

△ Хајдуци српски обрезали начелнику брезничком нос. Ако тако зареде, требаће у Србији да се подигне какав носокомичан (или носотрагичан) завод.

Зашто је у Хопову загорело печење.

Од кад су се наши свештеници састали у Хопову, треба Хопово да се зове Попово. Попово зато, што је било тамо онолико попова, а и зато, што је тамо прота Чобанић Попов'о. Но ја већ не знам како је било при затвореним вратима на збору, ал пошто је прота сазвао и жандаре да бране, „углед цркве,“ а жандари се нису забравили, то сам видио шта су бар они радили. Они нису радили ништа' ал бар нису ништа ни кварили.

Дебела газдарица манастира Хопова радила је највише. Заклала је оног дана пилића, ћурића и ине живине иже числа њест. Трчкарала је по манастиру као оно Герман између Пеште и Беча. Није дала мира ни младој судопери, па је чак употребила и младо чобанче манастирско, као што је „Герман“ употребио великог Чобанића.

Састао сам се с њоме на бунару, управо на извору. Мумлала је гунђала је као да има 4 језика у резерви. „Госпођице“, почех, онај народ тамо грди још већма. Ништа му није свето, па чак ни отац игуман“

„Јао господине“ (зато ми је рекла господине и насмешила се, што сам ја њојзи рекао госпођице,) јао свет се тако проневаљално да ће бог послати нови потоп, кошто вели отац игуман.“

„Имате право госпођице. Знате неће свет никако да увиди да свака кошница мора имати и трутова. А то је бар јасно.“

Она се намрштила, а ја јој још десет пута рекох госпођице. Знате, та је женскиња занимљива. Она је управо господар у Хопову. Хтео сам да видим шта има управо на њој, осим њених 50 година. Ал сам се уверио да нема ништа.

„Грде, грде наставих ја. Има тамо неко, који је чак и вас умешао у политику. Прича тамо целом народу, кад вам је оно преминуо кер, да га је г. игуман сасвим по хришћански сахранио. Звонила су звона па онда. . .“

Сад је псовала тако ружно, да бих најволео, да сам јој могао везати чвор на језик.

„Та тужили су они мене и оца игумана зато. Па шта им је помогло. Неки су били због тог затворени.“

„И онај што прича био је затворен. Њих 15 прњавораца вели видили су то, па тужили сва петнајсторица игумана суду.

А кад је суд искао да тужиоци нађу сведоке. Они нису могли. Да је тужио један имао би 14 сведока, овако није било никог да сведочи јер су сви тужили.

„Јао господине такав народ треба да је проклет. . . Ја сам и казала оцу игуману, нек закључи данас да се сви прокуну. Кажем ја њему: ти си најстарији, тебе морају сви свештеници слушати. Ал он вам је нека мама. Не сме да почне.“

„Зашто нисте ви отишли на збор. Вас би морали примити.“

Требала сам, дабогме да сам требала. . . . Све иде наопако. Чак и протину жељу су одбацили. А чекај попа Саво, чекај само запражићу ја теби чорбу где треба.“

„А који поп Сава? — питао сам. Та иришки господине, иришки. Његово ће примити. Прота је као бесан.“

Ал чекајте само ја ћу им свима показати. Загорећу сво печење а у супу ћу метнути јагњеће жучи. Кад не поштују бога, бог им не може благословити ручак.“

И тако је и било. Поп Савин је предлог продро, и свештеници су оног дана сви пљуцкали кад су јели супу, а печење им је загорело. Отац игуман је шмркао, ал не смеде ништа рећи. А „домаћица“ је била сва блажена. Тако им треба кад нису одмах пристали на поп Лазин предлог, него се препирали до једног сата по подне. И тако је свештеницима загорчало — Хопово.

(Изгледа, као да смо се са овом сликом задоцнили. Но ми Батенберга нисмо отерали, нити смо га натраг звали. Али баш ако се он и врати сретно у Софију, — она десна половина слике наше остаје ипак несретна истина.)

Мисли о ситуацији.

У Сегедину су продали лепу кућу за једну форинту, а у једном мађарском селу продали су сељаку због порезе коња за 73 новч. И угарски држављани би продали Тису ма за 5 новч. само кад би знали да ће га ко купити. Судећи по зубима а и по кожи, он нема цене.

*

Индијска влада послала је у Угарску свог изасланика, да прегледа газдовање са државним шумама. Изасланик се вратио без икаквог искуства, јер како вели није видио ништа новог ни корисног. Верујемо. Да је дошао, да види како код нас екзекутори „фендују“, однео би лепог искуства, „новог“ начина, јер Тиса је у томе — мајстор. Па зар да се не радујемо, што можемо и ми кога у чему поучити.

Ex tempore.

„Рука руку пере;
Образ обалвије.“
Ал то ништ' не вајди
— Где образа није.

Ш.

° ° °

Кир Дима само за то није пушио, што је био тврдица. А нотарош Н. није жалио дати скупе новце, само да пуши најбоље цигарете.

Дошао кир Дима у канцеларију нотарошеву, да пита нешто? А нотарош баш запалио цигарету.

— Охо хо! Ала је то диван дуван. Бар ћу се и ја нагутати тога красног дима. Тако рече кир Дима.

А нотарош, стари прикашало, насмеја се па рече: А знате ли ви, каква је разлика између вас и између овог дима?

— Не знам, господине.

— Е па чујте! Ви сте кир Дима, — а ово је дим кира.

° ° °

Доктор. Није вајде, — ви морате оставити ракију.

Пацијенат. О, та пробао сам толико пута; ал све бадава.

Доктор. Како то?

Пацијенат. Ма где да је оставим, жена је нађе, па је попије.

Са села.

Двоје деце воде керу да је у Тамишу удаве. Сретне их један чича: Море, децо, шта ћете ви са том кером?

— Да је удавимо.

— А зашто?

— Та једе јаја.

— Ето вам! А наш нотарош једе сваки дан пилића, — па њега неће нико да удави.

Како се газда Милован оженио.

Милован је био млад'и богат наор. Наумио је да се жени. У селу његовом биле су четир сироте девојке; он је хтео једну од њих себи да привенча, ал није знао коју ће. јер су све четири биле подједнако лепе. — Напослеђак се досети овако.

Баш ће да буде берба. Он најми све четири девојке да му буду берачице. Посла их у виноград и рече: И ја ћу пред вече доћи. Него знате шта, — која данас највише врана види да пролету, та — али нећу ништа да кажем; тиме ће се пресудити, која ће бити моја жена.

Девојке одоше у виноград, па су цео дан зијале у небо да виде што више врана. Стана је била мудрија, она је од јутра до мрака грбила беруће грожђе.

Пред вече дође газда Милован.

— Но, Ано, колико си набројала врана?

— Тридесет.

— А ти, Јуцо?

— Преко тридесет.

— А ти, Лексо?

— Педесет.

Онда се окрене Стани, па и њу запита, колико је чворака видела.

— Нисам ни једног. Јер кад се виноград бере, онда се не гледи куд вране лете.

Кад то чу газда Милован, он рече: Е, једна од вас биће моја жена. Сутра ће јој доћи проводација.

И не прође месец дана
Удала се вредна Стана
За богата Милована.
А три друге што, што су зијале —
Те се нису још удале.

„R.“

Нема више „дефицита!“

Ево брашо нове среће из вреће!
(Министар се финансије већ смије;
од радости и од дике велике:
Пронашо сам за државу иршаву,
нови извор, снажан, богат, пребогат,
да испуни касе разне, ал' празне,
да већ једном буде пресит „дефицит!“
Све *порезе* могу пасти, пропасти.
Сви *намети* могу стати, нестати.
Кад се ове жеље моје усноје!

(Сад би требало, да цео мој предлог *одпевам*, али пошто би ја *био први на свету*, који би „*певао*“ кад је реч о „*порезу*“

па ма и оваком, какви ја предлажем, то се силазим са мога мало лењога Пегаза) и прелазим у прозу.

Порез на — „пољупце!“

Да би се државне празне касе већ једном опоравиле, и државни огромни дугови за кратко време са свим очистили, а с тиме оне благостање наступило, предлажем госп: министру финансије, да заведе што пре:

„Порез“ на „пољупце“ !!!

Овај порез не само да би веома радо уплаћиван бивао, и с тиме брзо све благајне испунио, него би још и морално подејствовао на сваки сталеж, а могао би кратким временом да нам скине са врата оно *разно „марицајеме“* али све подједнако *„тешко плаћајеме“ порезе, намете и прочаја и прочаја.*

Стављам овде нацрт мог промућурног и добро промозганог предлога. Дакле:

„Општи порез на пољупце.“

§. 1. *Породица не плаћа порез.*

(Примедба.) Од плаћања порезе за пољупце ослобођени су само: *деде, мајке, родитељи, деца, унучи, браћа и сестре*, и они супруги, који су већ *пола године „своји.“*

Исто тако ослобођени су од порезе, пољупци између *тетака преко 40 и* синовица, односно синоваца, ако докажу, да су збиља у сродству, а не да су се тек онако *„сродили.“* —

§. 2. *„Браће“* и *„сеје“* плаћају у сваком случају порез, јер се њихово сродство неда доказати, а пољупци не могу контролисати.

§. 3. *„Назови-ујке“* или *„чике“* и њихове *„назовиневјаке“* плаћају *троструки* порез, *све до четрдесете* године. — Овакове *„невјаке“* плаћају и за оне пољупце, које оне *изв „чикини“ лебда*, другим мушкињама поклањају, али у овом случају наплаћива се *само двоструки* порез.

§. 4. *„Младенци“* плаћају *за прва шест месеци* обичан *порез*; после овога доба, ослобођавају се од плаћања, и то с тога, што би се једно или друго може бити изговорити хтело, да *зато небе своја друга да пољуби, да би се порез уштедио.*

(Примедба) У случају, кад би једно или друго од њих делило пољупце *са другим*, њима *другим* особама *другога* спола (у §. 1. назначене особе изузимајући;) то ће се за овакве *криволичарске пољупце не само троструки* порез, него још и *50% глобе* наплаћивати, због прекршаја *разничега оне уредбе*, на коју преварени друг *законито право* има.)

§. 5. *Пријатељски пољупци између мушкараца,* — *жена или девојака међусобно, не* плаћају порез, али ако се ови пољупци *измешају*, т. ј. мушко лице пољуби женско или обратно, то подпада под обичан порез *све до 50-те године*, (изузимајући §. §. 3, 4, 8, 9 и 11.) —

§. 6. Сви *„писмени“ пољупци*, били они *„уложени“* или *„извожени,“* ако у једном писму *нетреплазе број 13*, слободни су. Чим пак један једини пољубац има *преко овог одобреног броја*, сматра се као да их је *пуна стотина* и онда се има *за сваки пољубац* платити *једна крајцара*. — Ако би пак у писму стајали *100000 или милион* пољубаца одобрава се *50% рабата.*

„Залубљени,“ који су дуже времена растављени, па много дописују, а зна се да државни многу хасну доносе, кад су заједно, могу тражити, да им се *одсечно* одреди *привремени порез.* — Ову молбу ваља упутити министру финансије, и снабдети је *са 1 фор. биљеговине* и подписима обе дописујуће странке. —

§. 7. *„Пољупци између деце“* слободни су све доиде, док он не почне *чукати или „будуке, бити имајуке,“* брковс, а она не почне *остајати лутке у шабаке.*

Од тога доба на све доиде, док их какав *случај не растави*, или ако их састави, док прва пола године, не прође. — подпадају под обичан порез.

§. 8. *„Калуђери“* плаћају у *сваком случају до „окончања“* потроструки порез, и немогу од њега бити ослобођени *ни за само време* часнога поста!!! —

§. 9. *„Удовци“* или *„удовице“* плаћају *двоструки* порез, све доиде, док се опет не ожене, односно удају. —

§. 10. *„Вештице“* и *„девојчице,“ „глумци“* и *„глумице“* и *„невјанице“* и у оне све оне особе, које *се лако „наметн“* могу, плаћају обичан порез. — Али почем овакове особе више мање *воледу промену*, те ће *држава од њих имати и много већу хасну*, то им је одобрено, да могу *одсечно за читаву годину у напред*, извесну своту платити, али само *у напред, јер доцније се* овакови порези тешко и *са „егзекуцијом“* утерују.

§. 11. На *пољупце Јудз исхаријотских* плаћа се тридесет сребрњака заједно са капитализираним интересом на 19. стотина година.

§. 12. *„Стармалове мисли“* не сматрају се као прави пољупци, зато су ослобођени од сваког пореза.

Да би се сви ови пољупци *„контролисати“* могли, умољен је славни *аромалазач Едисон*, да склопи неку *„мајсторију,“* која би могла вршити *дужносш „контролора“*; — чим је буде готовио, донеће је у слици пред штоване читаоце.

Стрпите се само дотле.

„По немачком.“ **Др. Казбулбуц.**

Филологично.

Питаћ учитељ Јака од чега је постала реч п а ш а. Јак ћути.

Учитељ се расрди на реч. Зар ни то не знаш заридове? — Та је реч сложена од две речи: п а с ја.

Д. К. Б.

Муж. Драга жено, ја овог јеца не могу јести. Та тврд је као коњ.

Жена. Ја ти не могу помоћи. Што ниси мекшег уловио.

Учитељ. Марице, чедо моје, ти неко време мораш изостати из школе; јер твој брат има богиње.

Марица. Молим, господине, мој брат нема богиње.

Учитељ. Него?!

Марица. Него моја сестра.

Н. Н. враћао се из кафане, где је прокартао све до крајцаре, што је при себи имао. На путу сретне га просјак и замоли га да му што удели.

— Е брате, — одговори овај — новаца ти не могу дати, али ћу ти дати један добар савет. Немој се никад картати.

(*При новачењу.*)

Официр. У које одељење желите да вас ставимо?

Новак. У општиште, — молим покорно.

Слуга. Господине бароне, наше се каруце покварише. Треба да их дамо оправити.

Барон. Оправити!? Ајак! То би ме скупо стало. Треба купити нове.

Слуга. Али, господине, то би још скупље било.

Барон. Ћути, кад не разумеш ствар. Нове каруце добићемо на вересију; а за оправку морали би ковачу таки платити.

А Шта мислиш, колико пута жена у своме јеку може ударити својег мужа?

Б. Само једанпут.

А. Како то.

Б. Први пут удари мужа, а други пут већ удари — магарца.

Учитељ. А ти, Васо, колиш ли се и ти богу сваки дан пре ручка и после ручка?

Васа. Не баш сваки дан.

Учитељ. А зашто не?

Васа. Јер сваки дан немамо ручка.

(„Rogač.“)

(У контоару.)

Шеф. Јесте ли већ саставили биланц од прошле године,

Практикант. Нисам. То је баш коњски посао.

Шеф. Зато сам га и дао вама.

Новије књиге и музикалије,

послате уредништву на приказ.

Шест приповедака. Л. К. Лазаревић. Београд 1886. Штампано у кр.-срп. државној штампарији. Цена 1·50.

Мала поетика. За школу и народ написао Др. Стеван Павловић. — Обдарила „Матица Српска“ у Н. Саду 1886. Издала књижара Луке Јоцића и друга. Штампарија Др. Свет. Милетића; Цена (?).

Зачинка за гусле, хармонијум и гласовир. Од Роберта Толингера. Издавање друштва „Гусле“. Прилог уз 8. број часописа „Гудало.“ Цена 3 фор. 50. новч.

Српска Орлеанка. Драма у пет чинова. Покушај Ђурђа Јанковића. У Панчеву 1886. Штампарија Јована Ђека. Цена (?).

Наставник. Књига за децу обојег пола. Написала Едвине Рани-Фери, наставница. Понашно Ник. С. Сапић. Издање књижаре М. Каракашевића у Сомбору. Цена 25 новч. (50 пара).

доноси у своме петнајстом броју за год. 1886. овај садржај. 1. Звездозор (телескоп), (са сликом). 2. Из живота једног шегрта, од Браца Јове. 3. Мајка и чедо, песма од Милана. 4. Један Воја, песма (са сликом) од Јов. Мапојловића. 5. Хокус-покус, (са сликом). 6. Два наследника. (С мађарског.) 7. Пливач и жаба, песма (са сликом). 8. Како се гуљи плута (Јагњеда), (са сликом). 9. Редуша, песма (са сликом), од Милице Г. 10. У долини, песма од Ранка. 11. Радојица. — Изворна приповетка из дечијег живота. Од Чика-Ђуре. 12. Разноліје. 13. Даштања. 14. Решења даштања. 15. Новије књиге и листови.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien. IX. Porcelangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шаље се на адресу: **Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.**

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

Сад је баш изишла из штампе нова књига:

ЖИВОТОПИС ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ

СА НАУКОМ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ О ЊОЈ

ИЗРАДИО

А. Е. Митрополит српски **МИХАИЛ.**

Књига броји 312 страна мале 8-не и доноси овај садржај: 1. Предговор. 2. Молитва Богородици. 3. Наука православне цркве о пресв. Богородици. 4. Праобрази — слике за Богородицу у стар. завету. 5. Пророштва у староме завету за пресв. Богородицу. 6. Слава пресв. Богородице. 7. Рођење пресв. Богородице. 8. Ваведеније — долазак пресв. Богородице у храм. 9. Благовест пресветој Богородици. 10. Песма Богородице. 11. Рождество Христово. 12. Песма Анђелска. 13. Сретење Господње у храму и бегство у Египат—Мисир. 14. Црте из живота пресвете Богородице. 15. Сионска горница. 16. Путовање у свету Гору и на Кипар. 17. Успеније пресв. Богородице. 18. Спољни изглед и морална висина пресв. Богородице. 19. Чудеса пресв. Богородице.

Цена је књизи 90 новч. или 2 динара, а може се наручити како на поједину књигу, тако и на више за растуривање уз највећи књижарски рабат код издавача исте књиге **Штампарије А. Пајевића у Н. Саду.**

Од господина Митрополита Михаила могу се добити код нас јеш и друге две његове н о в е књиге:

Хришћанске светиње на Истоку 60 новч.

Света Гора Атонска 60 новч.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1886. до
од 4. (16.) марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10¾ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886.

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ОПТИЧКИ ЗАВОД

ЗЕМАЉСКОГ СРЕДСРЕДНОГ СТОВАРИШТА УЧИЛА.

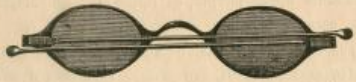

ВЛАСНИК ЛИПЕРТ и ФАИ

У Будимпешти IV. Museumring Nr. 39.

преко пута од Народног Музеја

препоручују

најбоље и најфиније наочари, цвикере, лорњете, позоришне дурбине, пуштуље, дурбине, микроскопе, стереоскопе, пантоскопе, величава стакла, мађијске фењере, апарате за маглене слике, ареометре, термометре, барометре и анероиде по најјефтинију цену.

(5—6) **Тачна и брза послуга.**

Наруџбине се одмах извршују.

Ценовници стоје бесплатно на расположењу.

Адреса: Lippert & Fay Optisches Institut der Landes Central Lehrmittel Niederlage Budapest Museumring 39.

ТЕЧНО ЗЛАТО И СРЕБРО

којим сваки може сам да позлаћује, посребљује и поправља оквире (рамове) и све ствари од дрвета, метала, стаклета, камена, гипса, порцулана, коже, хартије и т. д. Сваки може лако помоћу четкице те ствари сам да позлаћује и посребљује.

Цена једне боце (флаше) 1 фор., 6 боца стају 5 фор. новац се шиље унапред или са наплатом унаточ.

СИГФРИД ФАЈТ у БРИНУ,

8—10 (Siegfried Feith in Brünn).

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичних особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта.

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.

Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића. 4—6

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

Бр. 24. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 31. августа 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

За писаћим столом.

(Моменатна самофотографија.)

Пишем, бришем, пишем, бришем,
Па подерем здрљан лист.
Ал на месту његовоме
Стоји други, бео, чист.

Опет пишем, опет бришем,
Тарем чело, чешем врат;
Мерим речи, перо с' кречи —
Опет исти резултат.

Из артије уредничке
Увек с' чује: *пиши, дај!*
Пишем, бришем, пишем, бришем,
А резултат опет тај.

Ласно ј' с њима искрајисат'
Ким се „*хуло!*“ рећи сме.
Провидиш им црне груди,
Пљунеш, па си рек'о све.

Ал је тешко кад се нађеш
Nolens, volens, — зван, незван,
Међ „Заставом“ и „Браником“,
— Јер што треће тражим ман.

Ни уздахнут' не смем, да се
Не распири ново зло.
Гутам речи: Мишо, Јашо,
Мора л' бити тако то?!

Зар се не мож' да обузда
Српског срца страсни кив;
Зар ће Србин увек тако,
Увек, довек, док је жив. . .

Ја у томе. — Неко куцну;
Ко ће да ме мучи још?
А, та то је мој свагданко,
Облигатни писмонош.

Три су писма мање тужна,
Ал четврто на меру:
„*Данас Мита, месник српски,*
Одведен је Шварцеру.“

— — — — — — —
— — — — — — —
— — — — — — —
— — — — — — —

Прости, Мишо, — прости, Јашо, —
Ни на кога писам љут.
Али Мито, драги Мито,
Разумем ти овај пут.

Стармали.

Шетња по свету.

XXXVI.

Кудгод се човек окрене, свугде види само срећу и божји благослов. Од малих општина па све до државе, све то плива у срећи и изобиљу. Ето вам за пример новосадске политичке и црквене општине. Политичка је општина тако богата, да се кроз неколико година није ни приметила фетерова крађа. Да богме, где се прелива, ту се и може узимати, а да се и не примети. А ако опет пођете новосадским улицама, ту опет можете често наићи на силна кола. Кола су већином празна, а у њима седи горчило и оружани пандури. По неколико кола прођу поред вас, а ви у њима осим оружаних пандура нећете ништа видети. Тек у петим приметићете два три јастука, а у седмим

два џака жита. Па шта мислите, шта значи то? Ја нисам хтео веровати, али на послетку морао сам: тим се начином утерује парохијал. Сад, кад се узме на рачун, шта коштају дневно седморо кола и шта се мора плаћати горивима и пандурима, а кад се с друге стране израчуна, шта се може добити за она два јастука и она два џака жита, онда изилази, да новосадска црквена општина има више трошкова око утеривања парохијала, него што заиста утера. То не значи друго шта, него да је новосадска црквена општина тако богата, да већ не зна, како ће се само новца курталисати. С друге стране опет леп је „хец“, кад се људима за парохијал узимају и јастуци, те кад види човек толика празна кола и у њима толике пандуре, како оружани гоне силно благо: два јастука и два џака жита, мора помислити, да браћа католици славе своје последње ваштанге, па терају „хец.“ Нико на први поглед не би помислио, да се од православних утерује парохијал.

Ја не знам, да ли је баш тако морало бити, али све држим, да није нужно, да се наш сиромашки свет силом тера у Назарене. Кад нам већ многи попови не ваљају, не морају и црквене општине мразити свету православље, па за парохијал узимати можда и последњи јастук, можда и последње зрно жита, особито онда не, кад тим начином трошкови око утеривања парохијала више износе, него што се на лицитацији може добити за оно мало хамбуља и хране.

Него не само општина, већ има и сретних држава. Ето нам као најлепши примери могу послужити Бугарска и Србија. Ни једна нема сада свога владара, па опет за то није пропао свет. И у једној и у другој влада сад регентство, па никог с тога ни глава заболела није. Разлика је само та, што је Батенберг за увек узео збогом од Бугарске, а краљ Милан отишао је у Глајхенберг да се лечи, па ће се опет вратити. За то је Бугарска и сретнија од Србије. Но ако Србија завиди Бугарској на таквој срећи, то је може стећи, само ако хоће. Али Србија као да на то и не мисли, већ хоће да се изједначи са свим са немачком земљом Баварском. Овој је милије да има и лудог краља него никаквог, па и Србија као да следује том примеру. У осталом, ми смо се већ навикли, да се на Балкану догађају чуда, па може врло лако ил Србију ил краља Милана чудо снаћи, те да му Глајхенберг тако омили, да се више ни не врати натраг у своју отаџбину. Онда би и „Стармали“ морао побрисати ону своју изреку: „Краљ Милан би најпаметније учињо, да се никад ни родио није,“ већ би морао признати, да је краљ Милан у свом животу одиста учињо једно паметно дело, а то је, што је оставио Србију за увек.

Ја држ'м, да се „Стармали“ не би ни мало љутио, кад би такво признање морао учинити.

Милисав.

Уштипци.

Батенберг и Глајхенберг сасвим се једнако — спршавају.

* * *

За сад је отишао краљ Милан путем Глајхенберга, ал скоро ће ванда путем Батенберга.

* * *

Дакле се састаје синод. Само да не буде син од „оца Германа.“

* * *

Кажу, да ће синод изабрати за владику Наку. Дакле патријар може да не буде ни једаред изабран, а владике да бирамо по дванут. То је ваљда — реда ради.

* * *

Кад сам читао у новинама, да један наш калуђер тражи посла, мислио сам да је то — Герман. Ал

ПОДЛИСТАК.

Како је Љубиша остао без ручка и без вечере.

(Наставак.)

Опрости се Љубиша, нареди моцинма за дућан шта треба, и оде на званицу.

Дан летњи 25. Јуни, врућина како је само милом Богу драго. — Љубиша се упутио пијацом, па ће сво'м пријатељу. Прошао већ један сат по подне. Колеге срећају га, и питају куда тако свечано — он не'ли: чуће се! — већ су и многи дућани отворени па и Савин.

„Овај хоће да ме чиме изненади. Можда је код њега дошао какав ваљан Србин, прпак! Можда из Београда Ђуро Давичић, ил'“ . . . Љубиша је све лепше и лепше смишљао, све сјајније паде гајно. —

Дошао је пред Савину кућу. Шалукатре су густо затворене. Он ухвати за скакавицу, а неко неописано чуство обузе га. Скакавица шкљоцну, ал' се врата неотварају, проба још једаред — закључано. — Љубиша дупа, нико се не одзива, дупа опет, дупа већма — не појављује се ни жива душа, све је чврсто затворено. Сунце упрло је у Љубишина леђа, па пече као да се најнило. Љубишу подузе обилат зној, цури са чела и врата. Он вади мараму и брише се. — Проба, дупа опет. Комшије с једне и с друге стране отворинули капке, да виде де се дупа и ко дупа. већ су отворили капке и с оне стране сокака, па веле: „ваљда су легли па заспали, они обично рано ручају.“ — Љубишу спопаде још већи зној, незна шта ће, хоћел да каже, да је зват на ручак, ил да се окане дупе, па да иде. Нека деца искупила се па му саветују, да дупа на шалукатре. —

Љубишу снашла велика беда. Не зна сам да замисли, каква је онсена. Наједаред му сену кроз главу, нешто, он поче да разлаже савине речи, који му је казао: „Дођи ми данас на ручак, а ко узможеш!“ —

Ово „ако узможеш“, решило је загонетку, сад се сетио Љубиша и оних речи: „Махни ме, јер ћу те ужасно насадити.“ —

Он се окрене од врата дворишних, махне главом, насмеје се горко и пређе на ону страну у ладовину.

Шта ће сад да ради? Ако оде кући исмеја ће га жена. Ако оде кроз пијацу, па га виде колеге, а рекао им је: чуће се! Незна сам шта ће. —

чим сам мало промислио, одмах сам видио, да ће Герман свој посао брзо — свршити.

* * *

Краљ Милан једнако прогања народ. Но Бугари показаше, да се може прогонити и владар.

* * *

Герман је на Мирону Милановићу показао, како се може протерати — калуђер. И то је баш учинио на доглед — сабору.

* * *

Имјејте очи и видите, имјејте уши и слишите.

* * *

Калуђер Нестор Кукић осуђен је и од банског стола на годину и по дана робије. Зашто је он осуђен, зна се. Ал зашто нас осудише, да морамо трпити Германа, који тога Нестора Кукића и данас још трпи у манастиру?

Ћира. Говори се да ће Русија Бугарску да окупира.

Спира. Јест. Ал је Аустро-угарска противна окупацији.

Ћира. Јест. Ал је тешко са Русијом војевати.

Спира. Има свему лека. Што се не може учинити силом, може се постигнути лепим примером.

Ћира. Бизмарк је мудар човек, он зна шта се догађа кад ко седи на две столице. Зато свету довикује, да он на три столице седи.

Спира. То разумем, ма да и не верујем сасвим. Али која је врана бечким и пештанским новинама мозак попила, те нас на сва уста уверавају да Калноки седи на две столице.

Ћира. Но па за бога, зар је можно да између те две столице има каква шамлица или клупица. И онда та ствар није толико глупава, колико је клупава.

Пуслице.

♯. Чујемо да је сва велика Русија добило тролетну грозницу, кад је телеграм јавио, да су мацарски ђаци викали: Апцуг Муска!

○. У Енглеској су се на то уплашили, да Русија, због те велике грознице не узме мало Хине.

△. У Берлину су се уплашили, да се Русија у том грозничавом бунилу не збратими са Французима.

♌. У Америци су се уплашили, да се од те велике вике мацарских ђака не сруши статуа слободе.

=. У Паризу су зазебли до дна срца, бојећи се да се Мацари нису понемчили, кад вичу немачки: Abzug.

⊙. У Турској све клецају од стра, да Руси Мацарске ђаке не послушају, па свој апцуг не окрену на Цариград.

♠. И ето тако, видите, мацарски су ђаци кадри, да утерају стра у по света. (Од Невидиша чак до Немтуцмацариша).

* * *

♂. Чудан је тај краљ Милан. Док је Батенберг

Удари туђинским крајем и отиде у гостионицу код сабатке да тамо руча, па онда да се увуче у дућан, па да смишља како ће свом пријатељу вратити жао за срамоту. — Он се није срдио на свог пријатеља, био добро слушати и пазити како га онај зове. —

Но, нуто белаја! Чим он уђе у гостионицу, али га предусретне весело друштво, које је ту на пиву било, па и на ручку остало и: живио Љубиша: Ево га на каву! Али ante kavam, једну чашу вина. Стевица напуни велику чашу вина, пољуби се са Љубишом, и мало вољно а мало насилно, Љубиша испразни ту чашу вина. — Сад Стевица повиче: каву за Љубишу! — Љубиша је сео као осуђен, несме да каже шта је било с њиме, и да није још ручао, већ попије и другу и трећу чашу.

Брат Васа виче: Сабатка, омолет начините, па ће и Љубиша лабрцнути, јел' Љубиша да хоћеш! —

Љубиша у себи рече: „Боже помози“, па готово изусти да хоће. Мислио је да се сад већ може пити, јер ће скоро и јело доћи.

Куварица је јело брзо зготовила. Келнер донесе и постави тањир Васи и Љубиши. Ево и омолет све се пуши. — Љубиша гледи, па све зазире, види да је неко јело ситним шећером посуто. — Васа нуди Љубишу да вади. Љубиша опет вели Васи, само нек он вади. Нуткају се, никако да један ма који почне. Васа вели, да ће се охладити.

Неће Љубиша, незна шта је, није никад јео омолета. —

Напослетку Васа извади једну савијачу на свој тањир, расече је; а пекмез исцури на тањир. —

— То је омолет, рече Љубиша, није то ни мој баба јео па нећу ни ја!

„Право!“ викне Стевица, Ђурица, Милан и Нића, „држ' се ти оног од чега заушњаци расту.“ Они се куцнуше, те Љубиша испразни опет једну добру чашу чистог вина.

Тиме је пристигао и већ обишао остало друштво.

Ево наиђоше цигани, те се отпоче право весеље. Љубиша заповеда Милетићеву песму. Цигани свирају. Љубиша наздравља Милетићу — неможе се смисао схватити, ал се види добра намера и срце пуно родољубна жара. —

Наздрављају и други, сваки куша свој говорнички

*

седио чврсто на своме престолу, он се туђио од њега. А ето сад га вуче срце за њим.

□. Кад је Батенберг полазио викали су му: до свидања! (А то значи да остане тамо куд иде до сви дана.)

*** Краљ Милан кренуо се у поноћи из Београда у Глајхенберг. (Та ваљда се није бојао да ће га ко силом задржати).

♋. Кажу да је Анђелић болестан. Али не бљује крв, него кљује брв, да се не направи ћуприја за сазив сабора.

W. Кажу да Фетер распитује, јесу ли га судије једногласно осудиле: — ако нису, он у томе налази неповерење — и неће да прими казну.

Ђука. „Јеси ли чуо, да је Герман болестан?“

Шука. Чујем, пише о томе и у „Турском Народу.“ Па то је сасвим природно. Пре нег што се повуче у какав манастир „на опоравлење,“ мора бити најпре болестан.

Ђука. „Две трећине угарског сабора прошле су; сад се састаје трећа трећина.“

Шука. „Хоћел већ и народу бити отуда вајде. Турске паше узимале су за себе само трећину, а две трећине давале народу. Кад би нами посветили посланици ма ову једну трећину саборског рада, ми би били задовољни. **Ѳ.**

Неколико анегдота из живота цара Фрање I.

Држим, да ће наш свет интересовати, ако овде наведем три анегдоте из живота цара Фрање. Но у напред морам рећи, да те анегдоте нису поникле у нашем народу, него их је скупио и на свет издао неки Вилкинсон, а из његове збирке прештампавали су их многи немачки листови. Ја сам те анегдоте читао у „Будапестер Тагблат“-у и ево их овде у верном преводу нашем читалачком свету саопштавам.

Дакле:

„При једној од највећих и најзнаменитијих седница министарског савета стојала је царева столица одмах код прозора, те је владалац могао прегледати велики део пролаза кроз двор. Изгледаше, да се цар већма интересовао за оно, што на пољу бива, него за говор кнеза Метерниха. Кад је кнез мало застао, опазило се по царевом покрету, да хоће нешто да примети, те су сви са страхопоштовањем слушали, кад је исти рекао: „За чудо! Ја сам посматрао кола што пролазе кроз дворски пролаз, те сам избројао 173 кола за то кратко време, док је кнез-канцелар говорио.

Друга је анегдота ова:

„Приликом друге једне седнице министарског савета беху на столу све велике европске карте. Сви су присутни с највећом пажљивошћу слушали Метернихове предлоге који је захтевао нове границе и тражио натраг провинције, што су уступљене биле краљевима, које је Наполеон поставио. Цар, који је имао свој приватни атлас, као да је са свим удубљен био у ту интересантну тему, кад уједаред заклопи књигу и повиче. „Ту је!“ Сви се окренуше цару и мислише, да се у његовом мозгу породила сјајна идеја, те се Метерних усуди, да запита, да ли ће његово величанство вољно бити, да своју идеју објасни. „О, ја немам никакву идеју,“ смејао се цар. „Ево, погледајте га! Мртав је већ.“ Беше то малени паук, којег је

дар. — Наједаред Љубиша клону. Наслони главу на стол и заспа. —

Друштво остало, није то ни мало збунило, весеље је текло и даље, а придобијало је све нове снаге, сутра ће се држати жупанијска скупштина, па су одборници странци у варош дошли, ту је већ ирош Сима из потисја, па Иса, па Арон, па Јоца, па Милош, па Урош, и. т. д.

Наједаред уђе и Сава, мислио је да се Љубиша морао скрасити код Сабатке, јер вече је, а нема га у дућану.

Види Љубишу и приповеди шта се догодило, друштво се смејало тим више, што је Љубиша тајао зашто је код Сабатке у то доба дошао, па није ни ручао. —

— Е па онда ваља да и не вечера, рече Стевица, зашто да квари започети ред.

Стевица је знао, да ће се за ото већ друштво постарати.

Вика, песма, музика пробуди најзад Љубишу. — Он се зачудио, када се нашао у новом великом друштву, види ту и Саву, и тада се сети. — Сава му даде прстом знак на уста да ћути, као бојаги, да нико не дочује за данашњу званицу.

Љубиша је ћутао, али је претио прстом; напротив Сава се снебивао, као знак да он није крив томе целом неспоразуму.

Цело друштво што је ту седило и веселило се, беше једномишљено. Наједаред упаде унутра госп. Никола. — Чим опази да то нису његови партизани, почне грдити народњаке. — Љубиша онако мамуран, хтеде да се са госп. Николом ухвати у коштац, али Сима из потисја не даде, већ рече свима околнима, да сви раде оно, што он почне Сима почне кроз зубе дувати и имитирати ветар. Ово прихвате и други, један крупним, један ситним, један средњим гласом и већ како је који умео. Изгледало је да се подигла права олујина. Госп. Николу су звали Олујом! Кад он види шта они раде и својим ушима чу он поче још већма грдити, а ови одговараше са још већом хуком и фијуком. Неки се нису могли уздржати од силног смеја. На првом је месту био Љубиша — г. поп олуја не мога издржати овај ветар, јачи од њега, већ опсова нешто горопадно, па излети напоље. — „Одуваше га“, рече Љубиша гушећи се од смеја, те умало не паде са столице. —

(Свршиће се.)

цар дуго на крају књиге гледао, па га најзад ухватио, заклопивши атлас.“

Трећа је анегдота ова:

„У једног свог рођака видео је цар дивну тицу, везану за ланац. Исту су тицу у Карпатима ранили и ухватили. „Шта је то?“ питаше цар. — „То је један велики примерак орловског рода, ваше величанство.“ — „Шта, обичан орао?“ — Не, величанство. То је велики царски орао, најдивнији у државама вашег величанства. Беше рањен, па су га ухватили.“ — „Сирота тица! Рањена дакле Да, тако је, јер видим, да нема једну главу.“ — „Пардон, величанство. Тица је са свим целокупна. Царски орао има само једну главу.“ — Шта, зар царски орао има заиста само једну главу? Па што га онда на грбовима цртају увек са две главе?!“ **М.**

Из Пеште.

Кад је екс-кнез Батенберг стигао ономад у Пешту скупила се омладина мацарска да му изрази своје меродавне симпатије вичући: „Живио победилац Сливнички!“

Батенберг им лепо захвали. Али после запита једног жељезничког чиновника: ко су управо били ти људи?

Овај му рече: то су они, што су зимус хтели да склопе својевољачку легију, да помогне Србима против вас.

„Е то ми је баш жао — рече Батенберг — што нисам пре знао.“

— А за што?

— Таким пријатељима требао сам још китњастије захвалити.

Верни преводи са српског на немачки.

Бранко тера бригу на весеље.	Branko treibt die Sorge auf die Lustigkeit.
Кадгод се у крчми изроди кавга, увек се на Косту скрхају кола.	Wann immer im Wirthshause eine Streitigkeit geboren wird, immer bricht dann der Wagen auf dem Kosta.
Мара је ружна до зла бога	Marie ist garstig bis zum bösen Gotte.
При препирању сатерао је Стева Пају у тикву.	Bei der Debatte hat der Steva den Paja in einem Kürbiss hineingetrieben.
Јанко ми је са његовог хвалисања изишао већ на врх главе.	Janko ist mir wegen seiner Prahlerei schon an die Spitze des Kopfes herausgekommen.
Што краљеви смрсе, то народи кијају.	Was die Könige verwickeln, das niessen die Völker.
Ваљда ми Милка није од срца отпала, да непрестано за њом гинем.	Milka ist mir vielleicht nicht vom Herzen abgefallen, um dass ich nach ihr fortwährend sterbe.

Милисав.

° ° °

Гост. Какво је то ваше вино?!

Крчмар. Но — па какво је!?

Гост. Кад га не пијем, онда ми је као да сам га пио. А кад га пијем — као да га нисам пио.

° ° °

Он. Госпођице, ја без вас не могу живити.

Она. (Богата партија.) А како сте до сада могли без мене живити?

Он. Све на дуг и на вересију. Ал сад је већ ударила руда у брег.

° ° °

У једном отменом друштву заподело се питање, да ли је Тургењев био дуванџија или није. — Једни су говорили: „Ја мислим да јесте.“ Други су говорили „Ја мислим да није.“ У то уђе у собу млади и увек весели Н. Н., па кад чу о чему је препирка, рече:

— Господо моја, ја вас најпоузданије уверавам, да је Тургењев био дуванџија.

— А како можете тако на сигурно говорити! Јесте ли га видели да пуши!

— То нисам. Али имам јача доказа. Читао сам његов „Дим.“

Прештампано.

— Једна госпа најпосле да угоди свом мужу, одрече се картања, али га замоли, да и он њој за ту голему жртву малу љубав учини. Утешени муж радо и весело обећа својој послушној жени, да ће јој испунити жељу, нека је само искаже. Жена: Хоћу да ми купиш козу. А на што ти коза, запитаће зачуђени муж. Жена: Хоћу да јој могу казати: кец, кец, да не мине жеља на кеца, којега сам за толико година тако радо гледала.

(Из „Нашег Доба“, бр. 100.)

„Најваљанији“.

Пре 20 година дође судија у једно место, па упита бележника, како је могао допустити, да сељани изаберу за кнеза такова неваљана човека, који је код суда добио 20 батина.

„Поглавити господине!“ рече бележник, „тај је човек најваљанији у целом селу, јер ови други сељани добили су који 30, који 40, а који и 50 батина, те пошто је он најмање од свију батина извукао, то смо њега као најваљанијега за кнеза изабрали.

Судац није имао куд, него рече: Е, па кад је најваљанији, нека га бог поживи!“

Прави јунак.

„Гражданин“ М. Б. дошао у Н. Сад да се провесели. Знају већ сви у Н. Саду да је М. Б. зато дошо да мало дубље загледа у чашу или што но наше бостанџије веле да се — насвира.

И доиста М. Б. се баш онако љуцки насвирао, пио је целу ноћ па се око 7 сати ујутру почео шетати, све

онако клецајући и метанишући, по пијаци. У тој шетњи сусрете свог пријатеља, иначе надри шаљивчину. Пријатељ га похвали: —

— Е баш си прави јунак! Лако се опити после подне, ал' већ пре зоре тако бити пијан, па се још држати на ногама, то можеш само ти.

Закин.

Батенберг, краљ Милан и Герман.

Нема вам лепше, него кад се писац разуме са својим читаоцима. Ето, ја сам само исписао наслов, а сваки читалац „Стармалог“, па ма и не био стар, већ се смеши и вели: „Знам те већ куда идеш.“ Е вид'те, реч је о — идењу.

До сад је „отишао“ само Батенберг. Истина, читам по новинама, да је отишао и краљ Милан и то чак у Глајхенберг, ал у том има неке разлике. Батенберга су најпре „извели“ из земље, па кад се вратио, он је отишао сам. Краљ Милан је опет отишао сам, а кад се врати, требали би да га изведу. Онда ће бити обојица — квит.

Што се Германа тиче, и он је био у Ве-ве. Сад је већ напредовао, јер ето кажу да је одиста штоно веле мала деца постао и сам ве-ве, т. ј. болестан. Одатле, па до оног правог стана, није више далеко. Болесницима треба мира, а где ће боља мира за Германа, но у манастиру. Онда ће свет и за њега рећи да је — отишао.

Герман је био најпре православан, па је онда постао нешто, што јако личи на католика, а краљ Милан опет нема никакве вере, т. ј. нема је у свој престо.

Батенберг се недавно у Софији купао у сузама краљ Милан је отишао да се купа у Глајхенбергу, а Герман и не покушава да иде у купку, јер напред зна, да њега не може опрати ни Дунав ни Сава.

Ја сам тврдо уверен, да су Батенберг, краљ Милан и Герман пофалили своју каријеру. Да је Герман покренуо н. пр. рат против Бугара, он би се сигурно према својој природи и тукао, а не би као краљ Милан стајао по зади; да је Батенберг данас у Србији, он би се заплакао, јер ако ништа друго он бар то разуме, а краља Милана да су протерали из Бугарске као Александра, он се сигурно не би враћао натраг. У осталом каква су времена сад наступила код нас, ми стрепимо, да после Германа може још доћи за нашег патријара и кнез Александар. Он сад и онако нема посла, а пошто га наш сабор не би бирао, то таман има по мишљењу „Нашег Доба“ главну особину за српског патријара.

Но све једно је. Главно је, да се та господа мало „промешају,“ а то је бар сад главно. То би било уједно и славно, а штета је, што не беше и — одавно.

Разглабања о новцу! новцу! и опет новцу!

Радо признајем, да су „ћутљиви“ Молтке, и „магловити“ Бенедек, велике војсковође, али са покојним, славним Монтекукулом не можемо их ипак сравнити, јер држим, да ће и „сунце Седанско“ и магла Клумска“ давно у заборав отићи, а она изрека Монтекукуљева, кад је за време рата у сабору повикао: ја требам за ратовање; *новаца! новаца!* и опет *новаца!* мислим да ће до века остати у памети нашој. Монтекукуљи је умро још године 1680 а изрека његова и дан данас свуда се употребљује, и готово да се ни крочити не можемо а да ову изреку не чујемо. —

И збиља! *новац! новац! и опет новац!* то је „*лозинка*“ нашег доба. („*И нашег*“ !!! Додају новосађани.) Права *новчана грозничавост* спопала је цео свет, а то је у толико траљавије, што изгледа, као да сав свет има ту *грозницу, а нико новац!* . . . куд год се окренемо, чујемо уздисати: Ах! *новци! новци!* . . . свуда чујемо јадиковање: Ах! кад би могао од куда *новаца стећи!* . . Ова беспрекидна тема тек се у неколико промене, кад чујемо кога смирено нас упитати: „*Дали би ми могли позајмити десет форината?*“

Али мало их је, који ће на ово питање са одрешитим: *могу!* одговорити! . . . Ја држим, да су они добри људи, који су своме ближњем у нужди новаца позајимали, или сви изумрли, или су их због распикућства у лудницу стрпали, или пак због „*малих интереса*“ као „*вухерере*“ у „*бајбок*“ *сподобили*. . . Сад је сваки човек сам на себе *упућен*, а то је тако хрђава *упутница*, да на њу нико ништа *неће да плати* . . . Сваки кука, да *нема новаца*, или да *има мало новаца*, па у његовој тузи теши се тиме, што сваки онај, коме се потужи, обично одкукава: „није ни код мене боље! . . . Мора да има *сувише много света а сувише мало новаца* на овој нашој планети, и ту не помаже ништа, друго него или да се свет умањи, или да се новац умложи! . . Друга лека не знам! . . .

Неки људи, којима је *празнина цена ушла и у главу*, тврде, да новца има и сувише на свету, али да је хрђаво подељен; и док једни не знају, куд ће већ *са толиким новцем*, други се вајкају, куд ће и шта ће *без њега*?! . .

Морам признати, да још никад нисам видио кога, који има *сувише новаца* . . јер и сами такозвани богаташи увек се туже на хрђаве године; а ономад мој „*хаусхер*,“ иначе ваљан човек, чим ме угледа, а он се поче тужити на зла времена, хрђаве радње и т. д., а уверавам Вас, да нисам ни у памети имао, да иштем од њега *новаца у зајам*! . . .

Шта је новац, то знају и они, који га *никад немају*, јер зна се, да је новац „*душегубац*“ „*варалица*,“ „да *није новац нуждан* к' нашој срећи“, и прочаја' и прочаја, или зна се и то, да нам баш срећи и не смета. . . Сваки смртан човек треба новаца, јер га никад нема онолико, колико би хтео. . . у старо, прастаро доба био је свет илого задовољнији, јер онда новац још није био пронађен. . Наша *прабаба Ева* на прилику и на пример задовољила се са „*тоалетом*“ из смоковог листа. . . а сва њена жеља испунила се са једном . . . *јабуком*! . . Данас и најскромнија *Ева* неће да зна *за смоквено лишће*, а тешко оној мушкој глави, која би је хтела *задовољити са јабуком*, па ма то била и најлепша срчика!!! . . *Ниједан Адам* несме данас тако сирома бити, *да својој Еви* не купи бар једну *свилену хаљину* . . . А оно остало? . . . *Шешир* . . . „*амрел*“ . . . *па* „*турнира!*“ . . *турнира*“!! . . .

И она су времена давно прошла, кад су се неколико

људи задовољили са седам риба и седам лебова. . . . Данас би се млоги од нас таког јестива *брзо заситио*, али *неби био сит*. . . Па шта велите, како се у оно доба *јефтино ишло у илице?* . . .

Сав Израјиљ правио је скупа мали „*шпацир*“ из Египта; при томе „*шпацирy*“ добили су војници фараонови *ладан туш „гратис“*. . .

Само не верујем, да су они *израиљски путници сувом ногом* из мора изишли, као што се пише, јер држим, да и ако се море растворило, да је ипак остало прилично *блата и кâла* у његовом кориту. . . Данашња су времена друкчија . . . Данас хоће жена и деца да буду и сити и одевени, хоће, да се брине о њима неко, али не онај, који се брине за птичице шумске, и друге крупне и ситне животиње. . . *Муж мора* својој жени и деци живот по могућности *да ослади а тај шећер* кошта *новаца! новаца! и опет новаца!* . .

Каже се: от куд да узмем а да не украдем?! . . То није правилно; треба казати: *од куд узмем, од куд да украдем?! кад нико нема одвише!* . . .

Па мислите ли, да су само *ожењени људи* у томе тако несретни? Варате се! Они истина требају новаца *за своју жену и своју децу*, али и нежењени требају такође новаца *за жену и децу — каквог пријатеља!* . . . свако, ожењен или нежењен, стар или млад, *треба новаца!* . . . Свако се тужи на велике издатке, а мале приходе, свако због велике празнине својих џепова уздише са Монтекукуљем: *новаца!* . . *новаца!* . . *новаца!* . . Свако треба више, него што има и свако се бори са неситом халом, која се зове: „*Дефицит*“. Велики са великим, а мали са малим! . . *Па што већи људи . . већи „дефицит“!* . . Узмите само (као што и узимате) *за пример нашу државу;* зар може бити „*дефицит већи?* . . . Па како се крпи та увек подерана врећа? . . . *Са новим дугом!* , . . Тако чини држава, па тако и Ви, *а* боме тако и ја! . . На плаћање немислимо ни једно, јер за то треба *новаца!* . . Радујем се само што се не познајем са тим бароном *Ротшилдом*, јер би ме могао кадгод напастовати, *да му позајмим коју форинту*, па би на моју велику срамоту морао тако *великом мужу* дати . . кошар! . .

прерадио **Др. Казбулбуц.**

Мисли о ситуацији.

Тиса је добио унука. Веле да Тиса децу јако воли, и да се стара за њих. Па ипак што се тако слабо стара за своје друго дете, које му је на старање поверено. Што тако мађехински поступа са — Угарском? . . .

*

Мађарски листови кукају за протераним Батенбергом. Веле како су могли за незнам чије интересе жртвовати Батенберга. И јест страшно. Ваљда би Мађарима милије било да су се за Батембергове интересе жртвовали интереси Бугара. Њима је тек навек дражи један швабски лајтнанчић од једног славенског народа.

*

Веле да је Тиса назадњак. Ја то неверујем он је прави црвени петрољер. Ено војује у Бечу за петролеумску царину. Само, само, што је тим петролеумом запалио кућу нашег благостања.

ПАБИРЦИ.

А. Хо-хо! Та ти пијеш ракију као воду.
Б. Није истина. Толико воде не могу попити.

Деца и луде говоре истину. (Само што одрасли и паметни не хоће да је слушају.)

—. Ја сам увек био сретан у љубави.
—. Па ипак се још до сад нисте оженили.
—. Та баш за то и кажем то.

—. Шта ти ради отац?
—. Болује од очију.
—. Е да! — како то?
—. Јуче је казао матери, да не моме више да је очима гледи.

А. Знаш ли шта је ново? Јуче сам се заљубио.
Б. У кога?
А. У бароницу Гринбиргер — Бирнгингер — или Кирнбиргер — та неко је немачко презиме, тешко га је изговорити.
Б. Доста, доста. Већ видим да си се неисказано заљубио.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 4. (16.) марта

1886. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: понедељником и петком не пре 6 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10¾ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886.

ОДПРАВНИШТВО.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ОГЛАСИ.

ОПТИЧКИ ЗАВОД

ЗЕМАЉСКОГ СРЕДСРЕДНОГ СТОВАРИШТА УЧИЛА.

ВЛАСНИК ЛИПЕРТ и ФАИ

У Будимпешти IV. Museumring Nr. 39.

преко пута од Народног Музеја

препоручују

најбоље и најфиније наочари, цвикере, дурбете, позоришне дурбине, пушкуље, дурбине, микроскопе, стереоскопе, пантоскопе, величава стакла, мађијске фењере, апарате за маглене слике, ареометре, термометре, барометре и анероиде по најјефтинију цену.

(6—6) **Тачна и брза послуга.**

Нарудбине се одмах извршују.

Ценовници стоје бесплатно на расположењу.

Адреса: Lippert & Fáy Optisches Institut der Landes Central Lehrmittel Niederlage Budapest Museumring 39.

ТЕЧНО ЗЛАТО И СРЕБРО

којим сваки може сам да позлаћује, посребљује и поправља оквире (рамове) и све ствари од дрвета, метала, стаклета, камена, гипса, порцулана, коже, хартије и т. д. Свака може лако помоћу четкице те ствари сам да позлаћује и посребљује.

Цена једне боце (чаше) 1 фор., 6 боца стаје 5 фор. новац се шиље унапред или са напазом узпаточ.

СИГФРИД ФАЈТ у БРИНУ,

9—10 **(Siegfried Feith in Brünn).**

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичних особина и једноструности у употреби згодан је за самосовојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта.

Фрања Христоф. Берлин и Праг.

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.

Стоваришће у Н. Саду код Љ. Стефановића. 5—6

Трговачка кућа за извоз, Бернхарда Тихо у Брину, Krautmarkt 18. бр.

шиље са платом у наточ:

ЧОХЕ ЗА ГОСПОЂЕ
чиста вуна, свакојаке боје по моди, 10 метара за читаву хаљину, 100 цм. ширине.
3 фор.

НИГЕР-ЛОДЕН
ЗА ЗИМУ,
најновије и најтрајније за женске хаљине, 100 цм. широке.
10 метара 5 ф. 50 н.

ИНДИЈСКИ ФУЛ
полак вуна,
у свима могућим бојама, за потпуну хаљину, 100 цм. ширине.
10 метара 4 ф. 50 н.

ВУНЕНИ РИПС
60 цм широк.
10 метара 3 ф. 40 н.

КАШМИР полак вуна
100 цм. широк.
10 метара 4 фор.

ЗИМСКИ ТЕРНО
100 цм. широк, који је пре рашћао 60 нов. данас док за траје
10 метара 4 ф. 50 н.

Поркет за хаљине
красних десени
за праће, у комадима од 10—11 метара, 60 цм. широки, за целу хаљину
3 ф. 50 н.

Валерија-фланел
полак вуна,
најновији десени по моди, најбоље за зимске хаљине, 60 цм. широко.
10 метара 4 фор.

ПЛАТНО КУЋЕВНО
1 кид 4/4 широко 4 фор.
1 кид 5/4 широко 5 фор.

КИНГ-ТКАНИНА
боља него платно од пређе, 1 к. 30 раси потпуна
5 фор. 90 нов.

ОКСФОРД
за праће, најбоље каквоће, 1 к. 29 р. потпун
4 фор. 50 нов.

КОНОФАС
1 к. љубичасти 4 ф. 80 н.
1 к. црвени . . . 5 ф. 20 н.

Гарнитура од рипса
састојећа се из 7 прев. и 1 астаклог застирача
4 фор. 50 нов.

1 гарнитура од јуте
2 прев. и 1 ост. застирач
3 фор. 50 нов.

ВУНЕНЕ МАТЕРИЈЕ ИЗ БРИНА ЗА ОДЕЛО.

Палмерстон, карлајн, манцарни, за зимске капуте и огртаче, као и ткал, лодени, перувијан, доскин, у комадима за цело одело и капуте у половину цене.

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ
плетених марама за главу
у свима бојама, 1 комад величине 6/4 1 ф. 70 н.

Тканих за госте и јако за женске
1 к. вел. сорте 2 ф. 30 н.

Извесна количина вунених марама за огртање
за госпође, 9/4 дугачке, у свима простим бојама, као и десинираних, пре беше цена 4 фор. 50 нов., а сад је будућите т. ј.
2 комада. (1—20)

Препродавци добивају 5% рабата.

Мустре и ценовници шиљу се бесплатно.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЛЕНИЋА У НОВОМ САДУ.

У Новоме Саду 10. септембра 1886.

„Стармали“ излази тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5. — 2½ динара или оранка. — Власник и одговорни уредник Зкај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду руковиси се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За отказе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

У Петрово село.

И Петар се тринут
одрицао Христа,
Ал шапском шиком
Уз истину приста.

Знаш, Поп Панто, ми смо своји
(Барем били), —
Што настављаш „Глас Народа“,
То ми с' мили.

Ти помињеш да смо негда
Хвалили га.
Јест' истина, и радо смо
Читали га.

Јест', поп Панто, господине,
Или оче —
(Ал најлепше ј' кад се каже
Чоју: чоче!).

Ти си ум'о лепо рећи
Где нас боли,
И како се српска патња
Богу моли.

Ком хвалимо перо само,
Брзо с' руши;
Перо ј' перо, — хвала иде
Само души.

На ако си негда душом
Војевао,
У последње време с клизи'о,
— Ниси пао.

Ти си негда знао нашу
Муку јуту,
(Ал онда си још'те био
У капуту).

По „Нашем“ те „Добу“ Срби
Сузно прате.
(Ни на ког им тако жао,
Као на те).

Што настављаш „Глас Народа“
То ми с' мили.
Ту ће сада бити твоје:
Или — или.

Глас народа с' у накарад
Неће дати.
Тумач ће му само бити
Ко га схвати.

Он ће увек бити соко,
Никад сова;
Чуваће се благослова
Германова.

На добро се нит ко моли,
Нит ко сили.
Пиши, чоче, нек ти буде
Или — или.

Свето писмо (ал и народ)
Путе знати,
Ким се блудни син (ил отац)
Дома врати.

Не замери што написах
У час тили!
Ти се сећаш да смо своји —
(Барем били).

Н. Н.

Шетња по свету.

XXXVII.

У београдском шаљивом листу „Грбоњи“ изашла је песмица о неком краљу Абдали. У песмици се тој вели, како је исти краљ Абдала позвао гласника и питао га, да ли је народ са својим краљем задовољан. На то му је гласник одговорио, да народ није задовољан, а међу тим је мува пала краљу на нос. Краљ се ражљути, па „љутито песницу стеже и на муву потеже.“

„Летну мува, а нос светлог краља
Сав се обли крвљу, к'о што ваља.

Песма ова сама по себи не вреди ништа, али београдске су судије пронашле, да „краљ Абдала“ не значи друго шта, но „краљ Будала,“ а „краљ Будала“ опет не може нико друго бити, већ баш српски краљ и по томе је „Грбоњин“ песник учинио злочин повреде његовог величанства краља Милана, те га за то осудише на четири године затвора. Сиромах песник рђаво је прошао, али ја држим, да је краљ Милан још горе прошао, јер и ако не мора седити у затвору, а оно га ипак страшно зло окарактеризоваше баш његове судије. Ја да сам краљ, ја бих такве судије одмах збацио, а осуђеног уредника и песника бих ослободио, јер су прави кривци управо саме судије, никако пак невини песник, коме сигурно ни на крај памети није било, да икога будалом назове. Него на жалост с том се ствари данас не може нико бавити, јер су све очи упрте на неку високу, мршаву и црну женскињу. Дали је жена или девојка, то не знам, али знам, да је се свако страши. То није лепо. Иначе смо ми према женскињама врло галантни, те их називамо „анђелима,“ звездама,“ својим „сунцем“ и „небом,“ али смо с друге стране тако сурови, да и колеру, чуму и кугу представљамо себи као женска створења.

Па ето тако представљамо себи и колеру као неку високу, мршаву и црну женскињу. Многи ме уверавају, да таквих колера увек има, али ако их и има, ја још нисам чуо, да је од њих ико умро, док међутим од ове, што се међу нами сада појавила, многи умиру на пречац. Од многих сам ожењених људи чуо, да је боље и на пречац од азијатске колере умрети, него полагано од своје домаће, али ја то не верујем, по што се иначе не би нико више женио. Међу тим баш се сад спремају многи, да се ожене, кад се доврши берба и кад проври ново вино. То значи, да ни азијатска колера не може људе поплашити од женидбе, а тако и ваља.

Што се пак специјално тиче азијатске колере, ја управо и не знам, за што нам је и дошла у госте. Шта ће нам колера, кад нам је ту Тиса и Герман и толико много других којекаквих Тисића и Германића? Што смо имали, то нам се узело, па сад тешко да би колера што могла наћи, ван ако неће, да нас унесрећи, па да нам узме Тису, Германа и све разноврсне Тисиће и Германиће. То би по нашу земљу била ужасна несрећа и ако наша пословица вели: „куд ће чума, него у овој род?“ дакле не би никакво чудо било, ако би посетила кога од својих родова, али мора бити да се и она сама боји тих својих родова, па ће их се клонити и можда од јада побећи из наше домовине. За то сам и рекао, да би била несрећа по нашу земљу, кад би колера узела своје родове, те онда не би се имала од кога страшити, већ би нам вечито у земљи остала. Овако пак има и над попом попа, те ће колера побећи од страха.

Па сретан јој пут, али угарским држављанима неће све донде добро бити, док се и њезиним рођацима не довикне: Сретан вам пут! . . .

Милисав.

ПОДЛИСТАК.

Како је Љубиша остао без ручка и без вечере.

(Свршетак.)

Хе сад дај да се пије; — Љубиша је гладан, ал у тај мах поче Нића да приповеда, како је текао избор патријара. — То се Љубиши врло допало, и он је са пола зинутим устима слушао. Међутим је Стевица испод руке се куцао, и Љубиша је пио једну чашу за другом без да је осетио нашто овај смера. — Из једног разговора пређе се на други, а све о народним стварима; тако поче Сима из Потисја да приповеда свој избор у Кањижком срезу против Кошута, де је Кошут са неколико гласова већине био изабран. Говорио је како су бирачи одушевљено ишли на биралиште, како је он на 57 кола, у сваки коли по 7 бирача, од којих је по један знао у гајде свирати, ушао у Кањижу, те да није било насиља, заиста би оборио Кошута.

Ово се нашем Љубиши још већма допало, он је од драгости лупао песницом о стол, а мало, мало, засукивао је рукаве, гладио бркове, махао главом и протрљо дланове.

У један мах смирио се. Он је нешто почео да мисли. Међутим је час један, час други куцнуо се с њим, а он је у својој замишљености, пио чашу за чашом; а можда је и сам тако желео, да добије куражи, мисли и полета. —

На једаред устаде. У десницу ухвати пуну чашу вина. . Левом поглади своју дугу, лепу црну браду. Склони бркове са уста. Управи своје погледе на Симу из Потисја и високим ал не посве чистим гласом одпоче:

Господине!

Побуђен непредвиђеном околности, уважености и јуначким Српским мишицама необоривом — 57 кола, на сваки коли по 7. језгровитим југовићким бирачким гласова, за оборити Кошута Лајоша (овде долази мађарска пословица „псовка“). — Ово неколико капи оћу велештованом као што рекох и велезаслужном непоколебимом и предходно познатом Србину Сими из Потисја да наздравим.

Господо! Ми, ако не сутра, данас, али у овом четрнаестом столећу зацело, само ако дух околности и суверени Старе Србије, Босне и Херцеговине неби у корист његове световничке борбе, нашег премилог и превазљубљеног Патријарха Арсенију петог, — то вам ја као што ме овде видите, немојте мислити, да сам пијан, али вам свечано кажем — мишице јуначке, са јорданском водом посвећене т. ј. крштење, а то ће рећи наша дика и понос, име му знате, јер је озарено у души и зарезано у крви нашој, — и кад то време дође, онда вам очито овде

Уштипци.

Герман баца крв. Није ни чудо. Све што је племенито одбацио је од себе, па што не би и — крв.

* * *

Док је Герман био здрав, трчкарао је по Пешти и Бечу, те зато није могло бити сабора. Сад кад се поболео те отишао и легао у Крушедол, веле, да зато не може бити сабора. Сад нек ми још каже неко, да се са Германом може радити.

* * *

Из Србије се поразбегли новинари. Сад ће сигурно доћи на дневни ред старе ствари. Прокривање кнежева је у Србији зацело стара ствар.

* * *

Читамо у Виделу ово: „Уставност“ је у Београду престала.“ — Једва једном истина.

* * *

И „Одјек“ је престао. Но све то би ипак требало громко да „одјекне.“

* * *

У Шпанији имају за краља „пубику“. Сад хоће неки републику. Па то није тако велика разлика.

* * *

То нам је само требало! Баш сад, кад нам је црно вино утаманила филоксера, дошла нам је у госте колера.

* * *

Сад смо љубопитљиви: хоће ли филоксера да добије колеру, или ће колера, да утамани филоксеру.

Ѳ.

Ћира. Зашто мађарске новине из Будапеште још једнако говоре о Cholera nostas (т. ј. наша колера)? Што је не називају својим правим именом?

Спира. Та знаш, у такој невољи људи постану искрени. Па ко вели „азијатска“ или „наша“, то је свеједно.

Ћира. Ако, не дај боже, колера дође и у Н. Сад, онда ће ваљда и др. Стева Павловић бити искренији, па ће свом листу допунити име и назвати га „Наше или азијатско Доба.“

Ћира. Сад сам тек чуо зашто су при Хоповском збору била затворена врата.

Спира. Па за што.

Ћира. Јер су се коловође бојале да ће се многи свештеници таки кући вратити, чим чују шта се од њих иште. —

Поука.

Падneш ли у море невоље и беде
крепка рука може лако да те спасе,
али ако лежиш у каљавом глибу
то је врло лоше, пази добро на се,
јер из сваког глиба теже се извући
чим се човек макне, дубље упада се.

Др. Казбулбуц.

исповедам, да ће мо се на Балкану састати, и ту непријатељске крви, због неотложне препирке, несаједињења Хрвата и у опште сваке друге вере, непристрастно отклоњени духовно поражени азијата; а граничари, ти ће да пресеку своје огорчење, и поразиће осветом немоћној користи вођењем пропасти, себи прибјежиште.“

Сима из Потисја, кад чу овај Галиматијас а он се продере на говорника: „Седите, ви сте луда!“

Љубишу је тако пренеразио овај нападај Симин, он одиста остави чашу на стол и седе. Но кад се мало разабрао, он поче гунђати: „Ја луда — ја луда, а шта је он!“ — Љубиша је долазио све жесточији т. ј. вино у њему. Он је хтео да се свађа, но све друштво озбиљно се подухватило, да не дође до свађе. Особито се Стевица наклопио на Љубишу, повлађивао му је све, ал га је опомињао на гостопримство. . .

Наравно, он је хтео најбоље, најсвечаније и најважније; а испало је за бубнуотеку. . .

Наједаред осети Љубиша пусту глад. Он виче Сабатку и заповеди да му зготови какво јело да вечера. Сабатка одговори флегматично: „Ди сте ручали, тамо ће те и вечерати!“ — На срећу није Љубиша чуо ту красну приметбу иначе би било гунгуле.

Сабатка није журио са вечером: али су журили сви око стола са пићем. А није баш тако: дуго ни трајало, а Љубиша спусти главу на стол и захрче! —

Носите га у киљерац, реч Стевица Сабатки, и тако Љубишу однеше и у кревет положише. —

Кад се ујутру пробудио, једва је разабрао, шта се с њим догодило. — Кад је пак видео Сабатку он повиче: „Ако Бога знате, дајте ми што да једем гладан сам као вук.“

— Та није ни чудо, одговори Сабатка флегматично кад нисте ни ручали ни вечерали.

„Да, да, рече Љубиша, те се почеше иза ува како ћу жени пред очи. Саво, Саво! — даље није ни речи рекао, већ се прихватио јела, које му је Сабатка донео, да о доручку одужи јучерањи и ручак и вечеру.

Љубиша је био пијан, када је говорио ону здравицу али је он одиста осећао шта је хтео да каже, јер после неколико година састао се са јунацима на Балкану и војевао је храбро.

Остао је жив и здрав, те је сад са целом породицом чио и несео на омиљеном му Балкану.

А нравоученије је то: не мора бити свако добар говорник.

Зоран.

Пуслице.

▽. Бизмарк пати од сенања у ногама. Сенање је већ ту, сад се само чека да од које стране и загрми.

♯. Слава Тегетову, победиоцу код Лисе! — Кад би сваки лис нашао свога победиоца, то би тек била права слава и држава.

⊙. Чивутски новинари боје се да у Бугарску не дође рус Долгоруков. Они би волели онде видети каквог свог Долгоноктова, који би знао коме треба очи ископати.

✱. У Србији угушише „Одјек“, угасише „Уставност.“ Још кад би могли учинити да ајдуци (ако не покрену а оно бар) окрену други лист, онда би се без бриге приступило новим изборима.

♂. А шта ће да бирају. Напредњаци са обернапредњаком својим изабрали су своју судбину, а та их мора скоро стићи.

□. Четрдесет милијуна стаће нас нове пушке. Али непромишљена политика стаће нас још и више. — Стаће или не стаће. —

—. Колера прави у Пешти Einzug. Само се чуди што је омладина онемела, па јој не виче Abzug!

„*“. „Н. Доба“ ужива племениту радост, кад мисли да је ко долијао. Али кад Герман дотле дотера, да не сме ни из чије руке лек да прими, него само из руке свога дворског лечника, он није долијао, него довулшио.

♁. Кад се сиротна Црна Гора претплати на 100 комада матичних књига за народ, — онда морамо желити да те књиге и та држава што већи буду.

Надежда.

Младић се труди, учи и тражи,
да стекне знања да стекне моћ;
Надежда храни душу му бујну,
гони га књиги дан и ноћ.

Девојче стидно очи обира,
Срце јој чудан казује сан;
груди се дижу, *надања* пуне,
у овом живи ноћ и дан.

Човек се бори са бригом многом,
мучи се, труди у напред ноћ;
надежда груди пуни му снажне,
па тече, збира дан и ноћ.

Жена, на грудма чедо држећи
чува га двори, пази на сан
а срце мајке *надања* пуно,
лебди над чедом ноћ и дан.

Старац и бака дрњући ходе
чекају кад ће нестати моћ,
надање тихо на боље дане
пуни им срца дан и ноћ.

Надежде! Ти си богиња красна,
ал си и лажан, варљиви сан;
чекајућ на те, многом ће доћи,
последњи ноћ, последњи дан!!!

по немачком: **Др. Казбулбуц.**

Наредба.

I.

С обзиром на опасност, која нам прети од колере, издају поједини магистрати овакве наредбе.

1. Сваки је дужан пред својом кућом чистити. (Врло корисна ствар. Јер док није било колере, већина људи чистила је само пред туђом кућом.)

2. Из унутрашности вароши имају се „свиње“ удалити. (Ко је момак ово да изврши, па да нас види бог.)

3. Треба чистити кућу од сваког ђубрета. (Исто то казао је и наш последњи народно-црквени сабор.)

4. Треба посипати карболним прашком, ил карболном киселином свако кужно место, јер не треба жевити у кужном ваздуху. (Наопако, па то каже, да се селимо из Угарске.)

5. Забрањује се свака прошња, а беспосличари ће се удалити из вароши. (Боже мој, ал би било пустих кућа и сокака, да се нешто ова тачка изврши.

II.

Лекари препоручују за време колере ове савете:

1. Треба се држати топло. (Лепо је то препоручивати, ал шта ћемо, кад нас је за хвата, чим прочитамо какав извештај са угарског сабора ил какав рад ваше владе.)

2. Не треба се бојати. (Хајд ако се и не бојимо колере, ал се богме морамо бојати рђаве управе, Тисе, Чивута и т. д. Против тог страха не помажу савети.)

3. Треба бити умерен у свачему. (Послушаћемо тај савет, кад се тиче јела и пића. Ал да прећемо ваљда у умерену опозицију, то никако не можемо послушати.

4. Треба пити црна вина. (Лако је препоручивати. Ал како ћемо да познамо, које је вино црно, кад нам је у овој земљи све црно).

5. Треба се чувати мутне воде. (А код нас се многи људи баш баве тиме, да муте воду. И тога се можемо врло тешко држати.)

Излази дакле, да није колера највеће зло, које нам грози. Курталисавајте нас других беда, а колера ће отићи већ за времена. Није она никад владала 10 година као н. пр. Тиса. **Ѳ.**

Опис данашњег стања у Србији.

Ево како га налазимо у 56. броју „Одјека.“

„Заћите по шумама. Хајдуци.

Пођите по друмовима. Жандари.

Сратите по општинским судницама. Егзекуције.

Посетите сабоpе. Пусти.

Завирите у тамнице. Пуне.

Прегледајте вашаре. Мртви.

Свраћајте по кућама. Хукање.

Загледајте у колибе. Глад.

Прошетајте по варошима. Странци, Јевреји, монополисте, зеленаши, очајање, застој.

Тако вели „Одјек“ и свако други, који сме истини у очи за погледи. А ко не сме истини у очи да погледи, као на пр. „Видело“ тај вели да по Србији тече мед, млеко и кајмак (ал наравно, само за кајмакамлије).

Правдање.

Дошао муж добро накресан у зору кући. Жена га дочека са сиашпелинском придиком и љутито му довикне:

— Шта зар си и сад дошао!

— Но па ваљда не могу навек остати у бирцузу.

„J. B.“

Баранђанске пуслице.

1.) Баранђанин купио лулу за 5 крајцара па потроши на алвалук 5 фор.

2.) Питали Баранђанина у јесен, одакле је (а баш беше добра година, то јест родила је рана) а он: из Баранде, па шта? а с пролећа кад га запиташе одакле је, а он (сасвим резигнирано) та из Баранде, мани ме врагу.

3.) (Ово је Ботошка пуслица). Баба Рава месила лебац па умесила и парче опаклије у њега (наравно неотиће.)

4.) Картао се „Баранђанин, играли се „филка“ (то је изгред буди речено граничарска најобичнија игра у картама.) А беше недеља. Одједаред зазвони звоно на достојно. Побожни баранђанин баш је пушио, ал чим звоно огласи достојно, а он лулу извади из уста, а шубару под пазухо, па чека да и трећи пут звоно одзвони. А звонар никако трећи пут да одзвони. Баранђанин примети да ће да му се угаси лула, ал пре трећег звона неће лулу за бога у уста метнути. Кад ниђе, да звонар никад 3-ћи пут да одзвони а он изгуби стрпљење па ће рећи: Та звони, тане ти госино, ето ће лула да ми се угасн.

Вредност пољубца.

I. *Једна ласта* пролеће не чини,
једно место није цео крај;
једна цигла кућу не начини
један округ није завичај!

II. *Један листак* није шума густа
један цветак није још ни мај;
једна капља не начини реку,
једна звезда неда ноћни сјај!

III. *Једна реч* не сачини говор,
једно слово није књига сва;
ал „пољубац,“ један ал вредан,
тај ти брале *вреди све и сва!*

Др. Казбулбуц.

Двомислено.

Дошла девојчица доцкан у школу. Учитељица је дочека са грдњом и запита је што се закаснила.

— Па, па . . . добила сам сестру.

— Но за сад иди, ал то нека се више никад не догоди.

„B. J.“

У тамници.

Попа: Исповеди, како си
До тамнице дош'о. —
Крадљивац: У пратњи жандара,
Господине попо.

J. M—Ђ.

Украли шваби опаклију.

Један Бочарац донесе врежу на наше пијаце. Док је он врежу продав'о, неки братац лагано свуче опаклију с кола и нестане га. Кад Шваба види да нема опаклије, — мал га „шлог“ није ударио, те хајд варошкој кући да јави шта је и како је. Судија пита: „па ко је украо? јесил видио?“

Нисам, одговори шваба.

Па шта ћеш сад? кад незнаш ко је?

Тајте ви мени тобош, нека иди с мене.

Судија заповеди добошору да иде с њим по селу и да добује на сваком раскршћу.

Па шта ћу говорити, запита добошар судију?

Говори шта знаш; осеће се судија (нешто љут). Добошар (Србин) удеси добош па хајд са Швабом до првог раскршћа.

Кад су дошли на место, стане добошар добовати и добовати, већ се досадило светини слушати. Кад пристане добовати, отпоче: „Људи! оном Шваби украли опаклију ко је наће, нек оцече јаку, па нек начини себи кану; нек је мете у боју, па нек носи ко своју, иначе ће се овај шваба (покаже на њега прстом) здраво срдити. Је л' Швабо? Ја страво срдиш, од говори Шваба. Добошар заврши са „друм, друм!“

Ђ.

Разглабања о неким пословицама.

I. „*Отето проклето!*“ „Бога ми, увек и није; јер знам многе, који су баш отимали, па још они друге . . . благосиљају! —

II. „*Неће гром у коприве,*“ али зато опет неће нико да се у коприве сакрива, него тражи — цвеће и дрвеће!

III. *Од луда попа, луда и молитва*, то је бар са свим природно; али колико њих има, који се броје у врло паметне, а не само да им је молитва луда, већ ни они нису — дотупавни.

IV. „*Трбувом — за крувом,*“ веле неки људи, седајући за сто, пун разноврсних богатих ђаконија. —

V. „*Лажи тако, да мислиш и сам да је истина,*“ — учио неки стари дипломата свога сина. —

VI. „*Куд ће куга, него у свој род*“ певају Карловчани и Даљчани на изменце.

VII. „*Језик нема кости, али кости ломи,*“ ова пословица однаша се само на мушке, јер да и за жене вреди, неби до данас ни једне читаве кошчице било. —

VIII. „*Аој, туго, хоћеш ли за дуго,*“ — пева неко, што је са вешала помилован на вечиту робију.

IX. „*Теб' ће вода, куд је текла,*“ говорио крчмар Аца оправљајући на врат на нос, свој покварени бунар. —

X. „*Тија вода брег рони,*“ али јој треба прилично времена; а каква халакаста водурина сврши то за тили час.

XI. „*Пугуј игумане не брини се за намастир,*“ пева обично *свака опозиција*, а пошто су *жене вечита опозиција*, то оне више пута ово допевкују својим сладчајшим супрузима. —

Др. Казбулбуц.

Изгорела муниција.

У буни искупе се у нашем селу сви који беху за пушку код сеоске куће. Коме је допрло оружје, допрло, а коме није — тај се морао наоружати к ко је знао, тек да има у случају нужде какве чиме кожу своју бранити. Највише се пак наоружало: гвозденим вилама, косама, батинама и т. д.

Кад ће већ поћи у Сенту, запале једном Србину кућу, газда од куће брже боље у кошару, па спопаде гвоздену косу да се у нужди одбрани. Тек кад је кроз пламен напоље изашао, поче из гласа викати: „ej тужан изгоре муниција! изгоре муниција!“ Људи се стану згледати један у другог и запитају га на послетку: а каква муниција?

Та заборавио сам г л а д и л и ц у на слемену, па сад чиме ћу наоштрити косу?!

Ђ.

Опасно болестан.

У С. терао је браца Паја читаву ноћ кера. Пошао је тек у шест сати кући, а беше зимње доба, дакле беше још мрак. Ишао је кући збуњеном главом и несигурним ногама. У том му се учини, да је болестан, те хајд лекару, да овај изаиди, у чему је ствар.

Браца Паја уђе у авлију и зазвони код лекаревог стана. Лекар је сам изашао, а морам и то споменути, да је имао велику браду. Лекар је изишао у „шлофроку“, па се браца Паји учини, да су то женске сукње.

„Добро јутро!“ ускликну браца Паја, а лекар је од мах по гласу и држању Пајином познао, колико је сати ударило.

„Добро јутро!“ одговори лекар смешећи се. „А шта желите?“

„Тражим господин доктора. Јели код куће?“

„Није“, рече му лекар, кад је видео, да га Паја није познао.

„А куда је отишао?“

„Отишао је неком болеснику у неко село, па ће се можда тек пред подне вратити“

„А тако! А ко сте ви?“

„Ја сам његова жена!“ одговори лекар.

„То ми је мило. А сад збогом. Но кад дође г. доктор, кажите му, да одмах к мени дође, јер сам опасно болестан,“ рече браца Паја и оде батргајући се, а лекар се заценио од смеја.

То ми је причао мој пријатељ, лекар из С., а ја сам ево прибележио за „Стармали.“

Милисав.

Како вам се ово допада?

Једна фрајла од 60 година пошље малу девојчицу своје укућанке у комшилук да јој купи млека за фруштук. Девојчица оде у комшилук па ће рећи: Послала ме баба фрајла, да ми дате млека. (Девојчица је чула да је сви зову фрајлом, па је мислила, то јој је име.

Ботош 10. октобра 1886. **Ст. Барјактаровић.**

ПАБЕРЦИ.

Учитељ. Море, Коста, ти си данас за пет минута касније дошао у школу.

Коста. Молим, господине, зато сам ономад за пет минута раније дошао.

Слушкиња: Реци само, Мишо, зашто сте ви, катане тако неверни нами?

Катана: Па то је наравно, ми се морамо заклети, краљу, да ћемо му бити до гроба верни, и тако да сву веру дадосмо њему, а вама ништ не остане.

Госпоја: Срам вас било нема ни недељу дана, како сте код мене, па већ крадете.

Слушкиња: Молим, милостива госпоја, јасам се уздржавала досад, ал већ више нисам могла.

Гост: Колико имам чаша пива? — време је ићи кући

Келнер: 13 чаша господине.

Гост: Шта 13? То је несретан број, де овамо још једну.

послао: **J. M—ћ.**

У судници. Судија: „Имате ли још што да додате?“ Осуђеник: „Ја би имао још једну олакшавајућу околност; данас је мој рођен-дан.“ —

На шеталишту. Две младе госпе, које су се скоро удале, нађу се у купатилу Х. Гђа А. „Јеси ли ти с твојим мужем задовољна?“ Гђа Б: „Не баш особито. Из почетка беше сушта љубазност, но доцније је био све хладнији и хладнији, а сад се држи са свим у резерви.“ Гђа А: „У резерви? О благо теби, мој је већ давно у домобранству.

У једном француском листу има овај оглас: Један млад човек, који је намеран да се жени, рад би да се упозна са каквим карактерним и искусним човеком, који би га био у стању од те намере одговорити. —

У гостиони. Гост, пошто је ручао и платио, замоли врло учтиво угоститеља на једну реч, те га најљубазније запита: „Ала молим Вас реците ми, камо Ви одлазите на ручак, кад хоћете кадгод добро да једете.

Један тврдица, чувши да је неки од његових пријатеља наследио 2 милијуна фор. рече: „О благо њему, сад ће бар моћи — штедити.

У Паризу на једном тргу упита неки господин кочијаша, шта иште, да га одвезе одаиде до неког оближњег предграђа. — „15 франака“ одговори овај. Господин (нестрпељиво): „Ја Вас питам, пошто ћете ме тамо одвести, а не питам Вас, пошто Вам је коњ.“ —

„Ви дакле тврдите, да има паса, који су паметнији од свога газде?“ — „Зацело! Само наравно има таких ексемплара врло мало. Ја н. пр. имам тако једно псето.“

У кавани. „Видиш оног тамо господина?“ — „Видим, па шта је с њиме.“— „Он је сиромах шуваклија.“ — „Тако? Ти га зар познајеш?“ — „А не.“ — „Па откуд знаш, да је шуваклија?“ — „Па отуд, што и нема десне руке.“

Пред берзом. „Х. мора да је врло ваљан трговац?“ — „Ко, тај? Та то је најгора варалица и швиндлер. Верујте мени, ја то врло добро знам, ја сам му најбољи пријатељ.“

Одломак једног дијалога. „Ко, Х? та то Вам је грозна лажа. Тај тако безобразно лаже, да човек не сме веровати ни противно од онога, што он каже.“ —

На предавању. „Перо, по чем се познаје старост једног коња?“ — „По зубима, господине.“ „А старост једног петла?“ Опет „по зубима.“ „Пази, шта говориш. Петлови немају зуба.“ „Али ја имам, господине.“

У купатилу. Гост један тужио се послужитељу, како је већ толико у купатилу и ништа се боље не осећа. „О, морате се претрпети“ — одговори послужитељ — „то не иде тако брзо. Била је ту једна госпа, која је тек после пуних 6 месеци — умрла.“

У судници. Председник: „Ви сте ту јадницу убили, па да је поробите.“ Осуђеник: „Јесте господине и то ми је извина, јер да сам ја какав рђав човек, ја бих је убио без икаква разлога.“

Новије књиге

послане уредништву на приказ.

Ручни рад у мушкој школи. Сувремено педагошко питање, од Срет. М. Аџића. Београд, штампарија напр. странке. 1886. У Београду може се добити код В. Валожића. Цена 80. дин. п. — или 40 новч.

Глас народа. Сеоски лист за нар. поуку. Излази недељно у Ст. Бечеју. Уређује га Панта Поповић. Цена 4 фор. на годину, Штампарија Н. Димитријевића.

НЕВЕН
ЧИКА ЈОВИН ЛИСТ.

доноси у своме шеснајстом броју за год. 1886. овај садржај. 1. Из доба старих Римљана, (са сликом.) 2. Из живота једног шегрта, од Браца Јове. 3. Записи, од Љ. П. Н. 4. Два наследника. (С мађарског.) 5. Редарство јавног благостања у природи. Брем. 6. Зашто? — зато, песма (са сликом), од Чика Јове. 7. Анаграми. Саставио Абу Каземовић, ученик I. разреда (био г. 1853.) 8. Лакше иди, песма од Јов. Манојловића. 9. Пастирка из околине книнске, песма (са сликом,) од Чика Јове. 10. Слика, каруце, мале принцезе. 11. У споменицу Ленки Г., песма од Деспине. 12. Мушице и комарци. (Ко неће да верује — и не мора), од Ђ. 13. На студенцу, песма (са сликом,) од Ј. 14. Ако си прав не бој се претње, од Ђ. С. Натодског. 15. Песмица (народна.) 16. Разнолије. 17. Даштања. 18. Решења даштања. 19. Наша поштица.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien. IX. Porcellangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: **Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.**

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ОГЛАСИ.

Усавршених ШИВАЋИХ МАШИНА

најновијег Сингер-система са двоструким швом, са најновијим моталом за конац, машинским укупним прибором, елегантним поклопцем из ораховине, мозаиком урешеним столом и са гаранцијом од 6 год. шиљем са безплатним паковањем са подузећем (per Nachnahme) за 35 фор. ил 78 дин.

Машине су са свог најновијег механизма и са своје строге солидне и истрајне конструкције до сад ненадмашене, и могу се сваком пошт. потребачу савесно и најтоплије препоручити.

Налози се обављају за готов новац ил пошто се канара од 10 фор. ил 2 дук. поштом уручи, које ваља слати са читком адресом на фабричара: 1—10

J. KARNER, represetant: A. Radulowits
Wien, VII., Zieglergasse Nr. 42.

ТЕЧНО ЗЛАТО И СРЕБРО

којим сваки може сам да позлаћује, посребљује и поправља оквире (рамове) и све ствари од дрвета, метала, стаклета, камена, гипса, порцулана, коже, хартије и т. д. Сваки може лако помоћу четкице те ствари сам да позлаћује и посребљује.

Цена једне боце (ћлаше) 1 фор., 6 боца стају 5 фор. новац се шиље унапред или са напћатом у напоч.

СИГФРИД ФАЈТ у БРИНУ,
(Siegfried Feith in Brünn).
10—10

ФРАЊЕ ХРИСТОФА
БЛЕШТАВИ
ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта,

Фрања Христоф, Берлин и Праг.
Проналазач и творичар правог блештавог лака за под.
Стоваришше у Н. Саду код Љ. Стефановића. 6—6

Трговачка кућа за извоз. **Бернхарда Тихо у Брину,** Krautmarkt 18. бр.

шиље са платом у напоч:

ЧОХЕ ЗА ГОСПОЂЕ
чиста вуна, свакојаке боје по моди, 10 метера за читаву хаљину, 100 цм. ширине.
8 фор.

НИГЕР-ЛОДЕН ЗА ЗИМУ.
најновије и најтрајније за женске хаљине, 100 цм. широко.
10 метара 5 ф. 50 н.

ИНДИЈСКИ ФУЛ
полак вуна,
у свима могућим бојама, за потпуну хаљину, 100 цм. ширине.
10 метера 4 ф. 50 н.

ВУНЕНИ РИПС
60 цм. широк.
10 метера 3 ф. 40 н.
КАШМИР полак вуна
100 цм. широк.
10 метера 4 фор.

ИРИЈИ ТЕРНО
100 цм. широк, који је пре коштао 60 новч. данас дек га траје
10 метера 4 ф. 50 н.

Поркет за хаљине
красни десени
за праће, у комадима од 10—11 метера, 60 цм. широки, за целу хаљину
3 ф. 50 н.

Валерија-фланел
полак вуна,
најновији десени по моди, најбоље за зимске хаљине, 60 цм. широко.
10 метера 4 фор.

ПЛАТНО КУТЕВНО
1 кид 4/4 широко 4 фор.
1 кид 5/4 широко 5 фор.
КИНГ-ТКАНИНА
боља него платно од преље, 1 к. 30 риеи потпун
5 фор. 80 новч.

ОКСФОРД
за праће, најбоље квалитете, 1 к. 29 р. потпун
4 фор. 50 новч.
КОНОФАС
1 к. љубичасти 4 ф. 80 н.
1 к. црвени . . . 5 ф. 30 н.

Гарнитура од риниса
састојећа се из 2 преш. и 1 аетлеског застирача
4 фор. 50 новч.
1 гарнитура од јуте
2 преш. и 1 аст. застирач
3 фор. 50 новч.

ВУНЕНЕ МАТЕРИЈЕ ИЗ БРИНА ЗА ОДЕЛО.
Палмерстон, харлајн, маиларин, за зимске капуте и огртаче, као и тиол, лодеи, перуминаи, доскин, у комадима за цело одело и капуте у половину цене.

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ
плетених марама за главу
у свима бојама, 1 конац величине 6/4 1 ф. 70 н.
Големи за скоки и дуге за жене:
1 к. вел. серте 2 ф. 30 н.

Извесна количина вунених марама за огртање
за госпође, 9/4 дугачке, у свима простим бојама, као и десенираних, пре беше цена 4 фор. 50 новч., а сад је будућно т. ј.
2 форинта. (2—20)
Препродавци добијају 5% рабата.

Мустре и ценовници шиљу се бесплатно.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЛЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

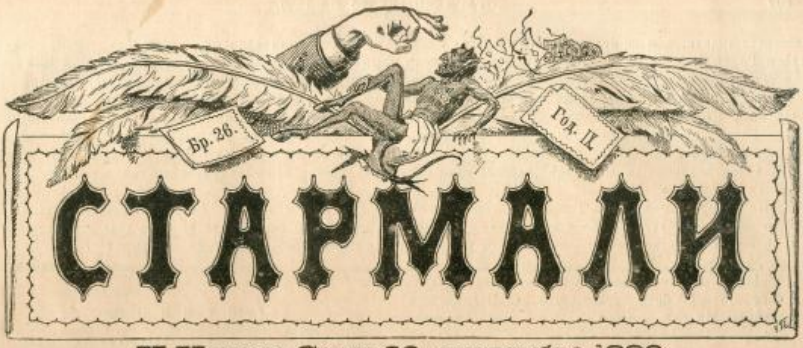

У Новоме Саду 20. септембра 1886.

„Стармали" излази сриут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Класник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 36.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су она и сваки пут 30 новч. за жиг.

ТИ СИ — сад ћеш чути шта си.

Европа кечи шта ће Тиса рећи
А он се баца in Positur.
А кад се већем захукао добро
Jetzt wird er springen über die Schnur.
Пошто се дома искашљао добро
Покашће да је tekintettes úr.

И гле Европа већ лекцију прима,
Л е к ц и ј а ј' за то — јер је о ч и т а о;
Читат' је м о р'о, — јер да ј' само једну
Речцу промен'о — би се строшоштао.

„Ко пливат' хоће по том мору чудном
Данашњег стања, мора имат' дар.
На јел'те да сам и ја нека риба ?"
О јеси, јеси, das ist wirklich wahr.

„Јесам ли делфин, који својом харком
Бродове туђе уме да пораља ?"
Делфин баш нисн. — „Па, молим, да шта сам ?"
Кад желиш знати, е па — ј е г у љ а с и.

Дода ћу нешто. Тебе неко г у р а; —
Ко г у р а, то је г у р м а н; важда знаш.
А гурман неће јегуљу презрети;
Г у љ а ш је мамац — гурман **је гуљаш**.

У Б—Ш. **Џамбас.**

Шетња по свету.

XXXVIII.

Мађари имају сад нову оперу. Заборавио сам, какав јој је наслов, али знам, да је музику компоновао Србин, а текст написао Немац, па ће се тај текст превести на мађарски, те ће тако Мађари доћи до своје нове опере.

Мађарска оригиналност дакле у грађењу опера јако рамље, али они за то нису незахвални, већ свакоме враћају љубав. Ето један наш сународник компоновао им је оперу, а они за то хоће да нам дају Емилијана Радића за вршачког владику. И не само то, него будимпештански државни тужилац у доба колере хоће да нам уредника „Заставе" спасе од те опасне болести. Јер ако порота осуди Јашу Томића, те услед тога буде **затворен**, онда не може он ни колеру добити, пошто је познато, да је с колером скончан и пролив, па ко је з а т в о р е н, тај се те опаке заразе не треба бојати.

За једну услугу две услуге — то је одиста право кавалерски! Само не знам, хоће ли ко од Срба на том захвалан бити. Хајде што ће Радић ваљда постати вршачким владиком — том ће се можда зарадовати по нека женска глава, али што ће Јаша ваљда бити з а т в о р е н, томе се осим Германа и његових људи неће нико радовати. Кад је већ будимпештански државни тужилац хтео да нам љубав врати, што је један Србин компоновао Мађарима оперу, ми се задовољавамо са тим, што је будимпештанска порота осудила г. Стеву Павловића због клеветања, те сиромах мора платити на некаквих три стотине форината, а Томића нека нам остане на миру. Он је здрав као кремен, па се нимало не боји колере, те не мора бити з а т в о р е н, да би се од заразе сачувао.

Пре би личило, да Германа заточе, јер он је болестан, па му се у овом опасном времену можда

свашта догодити, ако не буде затворен. Ето и калуђер Радић јако се љути, што су Герман и комесар сад оболели, те се синодско заседање морало одложити на $^{2}/_{14}$ октобар, дакле одржаће се баш оног дана, када ће у Будимпешти бити коначна расправа у Томићевој парници. Можда се то из рачуна учинило. Можда се тиме хтело, да се у један исти дан учине Србима два поклона: и да Томић буде затворен, и да Радић постане владиком.

Не знам, да ли ће Јаша Томић бити затворен — то зависи од будимпештанских поротника, који ће му да богме по савести судити, но човек радо верује у оно, што жели, па за то и ја држим, да ће бити ослобођен, а ако се преварим у свом надању — хвала богу, то неће бити првина, што нас Будимпешта изненађује. Ми смо се Срби на то већ давно навикли.

Али за Радића нисам све до скора веровао, да и такав човек може постати владиком, но откад сам читао у „Бранику“, да је он кандидат угарске владе, од тог доба сам се пољуљао у свом мишљењу. Не знам само, за што се Душан толико борио и крвио са Грцима, да српска црква постане самосталном, кад не бира ни народ ни синод владике, већ има ту да рекне главну реч наша највиша световна власт, т. ј. угарска влада?

Но на послетку, то и није никакво чудо. Кад је Герман могао наименовањем постати српским патријархом, за што не би Радић тим истим путем постао српским владиком? Можда ће наименовање овог последњег донети и неке користи, т. ј. ако се обистини оно, што је „Браник“ рекао, да ће у случају том Герман захвалити и поднети своју оставку. Али ја не верујем ни једно ни друго. Нит ће Герман захвалити, нит угарска влада озбиљно намерава, да изради у синоду, да се Радић „изабере“ за вршачког владику.

Нами у осталом није много до тог ни стало, што се Трефор са Радићем шали, али нам је много до тог стало, да се отвори наш народно-црквени сабор и да чујемо одговор на нашу атресу.

Онда ћемо знати, колико је сати ударило, јер ћемо видети, да ли је угарска влада вољна, да респектује нашу автономију и да не смета више остварењу наших праведних и законитих захтева.

У кратко, видећемо, на чему смо, те ћемо према томе удесити своје делање. Видећемо, да ли је Герман обрао бостан, или ће и на даље владати збрка у нашим народно-црквеним стварима?

Милисав.

Уштипци.

Не заборавите браћо, да је Турски Бечеј — српски.

* * *

Српској Црњи име каже да је српска. Ал црњи глас нисмо одонуд никад добили, но сад. И треба да нам буде црн образ, кад је реч о Црњи.

* * *

„Самоуправу“ је прекинуо издавати њен уредник. О „Самоуправо“, без тебе ће народ лакше погодити шта је то: само управо.

* * *

Пера Тодоровић је у некој напредњачкој ствари ушао у Софију. Бар да је и он пострадао на путу код — Сливнице.

* * *

Синод је одложен, што је комесар Чех болестан. До сад се одлагао, што је Герман био — здрав.

ПОДЛИСТАК.

Шта се све не може догодити „старом младожењи.“

(Хумореска)

Ја сам Вам „грчки мајурент“, и још једнако „младожења“.

Мој идеал није жена, ја обожавам само поезију, уметништво; нека се жени, ко год хоће — ја му ни сам противан.

Мој пријатељ и друг, професор Јефта био је другог мишлења, те тако пре кратког времена ожени се са чувеном: „лепом Милком“; — лепа је до душе, красна, млада, али — за жену је узети, — брррр!!!

Становали су у најтешњем сокаку баш преко пута од мога стана, обоје имадосмо горње спратове, прозори у прозоре, тако, да би се, што но веле, могли руковати преко сокака. —

Мој пријатељ љубио је „кеца“, па је свако вече ишао у кавану, а ја сам уживао кад отворим моје прозоре, па гледајући блиставе звездице и сјајни месец, заносио сам се у мислима, пуним надземним, поетичких идеала.

„Лепа Милка“ такође је обично седила крај отвореног прозора и мислила, — ваљда на свог нехатног Јефту?! Познаницима није тешко, коју проговорити; готово свако вече разговарасмо се по неки тренутак... Бог и душа, баш красан створ Божији, па како се уме смешити, . . . чисто ми је чудновато око срца, кад ме онако љупко погледи! . . . — — — Опет седим код мога прозора, и враг да зна, али ми изгледа, као да не мотрим толико на звезде, ... но, ваљда нећеш под стару главу . . . то би ти тек требало!!! . . . . .

Аха! Ено је! . . . Баш лепа жена, то није тамо амо . . . Па како је дивна у своме белом руву . . . као вила! . . . .

Гле врага! Па ја баш о њој непрестано говорим! . . Очи горе . . .! К' небу! . . — „Клањам се!“ . . зачу се њен умилни глас.

„„Нижајши, нижајши; лепа госпо!“ истрча ми као нехотице из уста.

„Мој муж опет није код куће“, — рећи ће она. — Кога врага то она мени каже? Ја то и тако знам!?! хм! хм!! некака језа претрча ми преко целог тела.

„„Да, он се радо забавља у кавани““, рећи ћу, тек да се нешто рекне.

„А при томе напушта своју младу жену“, — и при

* * *

Германову болест држе крушедолски калуђери за тајну. Неки говоре чак о неким — богињама. Ко ће то знати?

* * *

Уредника „Заставе“ зову на суд у Пешту. Ма да је сад тамо колера, те се сви људи боје „повраћања“, ја чујем, да се тај човек „повраћања“ ни мало не боји.

* * *

Другог октобра биће отварање синода, а биће и отварање коначне расправе против Ј. Томића. Ко што видите, све само отварање, нема о затварању ни разговора.

* * *

Ни турски Стамбул није некада држао толико са непријатељима Словена, као сад бугарски Стамбулов. Стамбулов је дужа реч од „Стамбула“, па ће ипак много краће — свршити.

* * *

Дошло писмо, да краља Милана у купатилу купују. Но то ће бити можда погрешка, а треба да значи купају. Ко ће то знати?

* * *

Код нас се сад много разбира о томе, ко ће се завладичити. Мисле ли ту онога, који ће ићи најбоље за владом пештанском, те се тако завладичити. Ко ће и то знати?

Ѳ.

Преводи са латинског.

Scripta manent. — Шкрип те тамани.
Jocus joci. — Добар пољубац Јоци.
Vide lotam viam. — Виделом те вијам.
Non decet coram plebe. — Немају деца коре леба.

Ћира. До скоро су међу Русијом и Француском односаји били врло ладни. Као да је нека санта леда међу њима била.

Спира. А сада?

Ћира. Дерулед.

Ћира. Даклем краљ шпански није противан републици.

Спира. Да чему је он противан.

Ћира. Не право му је само кад му испадне пуцла из уста.

Спира. Е па он је још минорен.

Ћира. Минорен јесте, ал га зато ипак није мин'орен.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Мали Јоцика радо је гледао кад лађе пристају и роба истовара се и утовара, па је наравно и чуо многе изразе, који се на лађарски живот односе, али их је он по своме речнику дотерао.

Он вели, да би најволео бити: „малипулант“ (манипулант), па би онда надгледао, како „мантрози“ (матрози) „истоварљају“ и „утоварљају“, а кад би му се журило, он би молио „капетана“, да лађа иде у „Дирекцију“ (директе, без пристајања уза све станице) па би тако часком дошао у „Ц'ицак“ (Сисак)!

Др. Казбулбуц.

томе уздану тако дубоко, . . . тако дубоко . . . Боже мој, баш, сирота жена, тако лепа, тако млада, па сама, са свим сама.

„„Јамачно вам је дуго време?““ упитам онако без размишљања, јер ми сад поче и у глави нека чудна хука и бука.

„Да сте ви мој муж, зацело би сад овде пуз мене седели“, рећи ће она . . . — Бог је видио, што не ћути.

„„Дакако, дакако! Али знате, ... на жалост, . . . Јефта . . . . ватра . . . . моја љубав““ . . . и буди Бог с нами шта све нисам хтео казати, али се пусти језик завезао, па неће да слуша.

„Не разумем вас, далеко сте, . . . — што не дођете овамо? . . . Ко зна, кад ће мој муж доћи, па би се бар догле могли паразговарати.“

Свети Спиридоне! помози! . . дали она мене збиља зове? . . . глава ми бруји, не видим ништа . . . тек после неколико минута опазим да сам на улици.

„„Смем ли збиља доћи?““ упитах је, кад ми она већ и кључ од њених кућних врата доле баци и не чекајући на одговор, у неколико скокова бејах . . . . код ње; . . . у њеној собици; . . . ја и она сами. . . да, да, . . . ја и она сами!!! . . .

Не знам, јесам ли штогод говорио, незнам, ни то, дали је она што говорила, у кратко не знам ништа, . . . па мир!!! . . . али то знам, да се у једаред зачу са улице глас:

— „Милчице! Милчице! Баци ми кључ доле!“ —

„За име Божије!“ дрекну она, „то је мој муж; ми смо пропали“! —

„„Упали свећу, душице, да се брзо посаветујемо,““ рећи ћу ја, тек онако. . .

— Она упали свећу. . . Убио Бог све мужеве, кад тако у не време кући долазе! . .

„Шта ћемо сад,“ страшљиво пита моја лепа суседкиња, „он ће врата забравити, и кључ са собом узети, како ћете онда на поље? —

„„Ја не смем никако у кући остати, ја морам на поље; . . . то би био леп шкандал, да ме овде увати,““

„Моја част!“

„„Моје добро име!““

„Мој брачни живот!“

„„Моје пријатељство!““

„Он ће се развенчати!“

„„Позваће ме на двобој!““

„Ох, ја ћу у воду скочити!“

*

Ђука. „Чујем у сабору питају мађарски посланици све једнако министра, кад ћемо на Русију. Само још нисам чуо, шта им је министар одговорио . . .“

Шука. „Та министар се ваљда брине о нашим домаћим бригама. Сад је била берба, па ће ваљда посланицима поднети извештај, да смо — обрали.

Ђ. Ми краљу Милану нисмо никад издевали имена; али кад је већ судски потврђено његово ново име, онда ћемо га и ми звати Абдалом (у толико радије, што је то име нешто налик на абдаконање).

○°○. Даклем Абдала се враћа кући, да ужива, како су на 25 упражњених посланичких места изабрани 7 виделоваца. (Ваљда их већ више и нема.)

□. Абдала путује инкогнито. Али нешто ако га и у Србији не познаду!

Ж. Абердар је те лепе среће, — кога тужи посведочи се да није крив. Сад би Абердар најпаметније радио, кад би — сам себе тужио.

+. Чивутске новине брину се и о томе, да Вукашин Петровић не буде стављен под суд. (Ми велимо: није он Вукашин, него само Вук. А скупштина би требало да је Вукашин, т. ј. да Вука добро шине.)

✠. Кад већ мора бити једно од двога, онда је боље и да бљује крв, него да (на цео народ) бљује јед. — Између два зла увек се бира мање. (Ово може „Н. Доба“ прештампати, ако му усфали мало рукописа.)

Š. „Ако смо ми браћа, нису нам кесе сестре!“ — тако рикне Анђелић кад год натегне бокал расола.

Пуслице.

△. Енглеска вели да не може своју флоту преко Балкана пренети. (Ал зато може мало нестена напећи, да је друга добра деца из жеравице ваде.)

=. У Бечу је ових дана била скупштина оријенталиста. — Најбоље су се оријентирали при банкету и шампањцу.

⊙. Даклем није шуц- и труц-биндиш; него само шуц. Слободно је и трућовати, — али на своју песницу.

„Ја ћу побећи, па ма врат скрьо?“

— „Милчице! Жури се! Баци ми кључ!“ зачу се сад нестрпељиви глас њеног мужа.

Шта да се ради? Да скочим са горњег боја доле, скрао би зацело врат, а то и ако сам казао, опет не би рад ни како учинити. . . Овај доле чека. . . Однео га роми дама и његова прабаба . . . Ха! Ево мисли спасоносне! . . . Дођуше мало је и то тугаљиво, али . . . на пред. . . Мора се, нема оклевања. . . Још кад сам улазио у собу опазио сам ухрђалу гвоздену прислоњену даску за глачање кошуља, тако звани „чегрбрет,“ њега угробити и кроз отворени прозор протурити, беше дело једног трепутка.

„Због голубице! Баците му кључ доле, на чем он на степенице, а ја ћу пре, него ће мој прозор домаћити. — Хвала Богу!“

Без многог отезања баци она кључ доле али сад стаде кукати:

„Не идите, не идите! „Чеглбрет“ је сав труо, хтедох други купити, пребиће се под вама!“ —

Да не идем? . . . Него да чекам ваљда мог „пријатеља“ овде? . . . Нема ни честит педаљ растојања између прозора, . . . држање даска, . . мора одржати! . . .

„Лаку ноћ душице! Небрините се!“ — Корачи се на степеницама зачуше, а ја на прозор, са прозора јашмице на даску, па полако . . . полако пузам се даље . . . Још само један педаљ. . . никада нисам спазио, да је наш тако уски сокак — тако страшно широк. . . Још мало . . . још мало . . . уједпред поче даска да пуцка, . . . крррц . . . крррц . . . погледах доле у дубину несвести . . . и сто не суноврат са страховитим шумом, са мученином брзином сурвам се доле!!! . . . Бол у леђима и куковима доведе ме к' себи, . . . отворим очи и видим . . . шта мислите? . . . видим, како сам пропао у моме рођеном кревету!!!!! . . . Даске испод мене — али даске кревете, — попустиле, и ја више седим него што лежим у читавом кругу од јастука, душека, јоргана и које каквих других прња!!!!

О свети Спиридоне! Ифала ти — и не фала!!! . . . Сутра ћу се одма иселити, . . . требао сам и одавно, . . . шта ће мени преко пута тако лепа суседкиња?!!! . . . „И не воведи нас во искушение“!!!

Прерадио: **Др. Казбулбуц.**

). У болести нема човек каде да буде расколник; али да се од тога посла сасвим не одучи, он постане расолник. Кад оздрави, наћи ће се опет ово „како“, које је испало.

Сиђи боже с небеса, да видиш чудеса.

Тиса се купе својом брдом (коју у прочем може сваки дан обријати и своме бољем уверењу на жртву принети) — купе се да он и они у чије име он говори, ништа друго не траже, него само то, да балканске државе буду потпуно независне.

Сад само не знамо, мислили он таку независност, којом је Босна усрећена, или онаку, којој краљ Абдала на сусрет пузи, — или какву трећу, још сакрменскију.

(Молимо српске посланике, да са таком и сличном интерпелацијом Тису не узнемирују; јер има он доста кнедла од Мађара да гута, па зар још и ми да му досађујемо.) **Ст.**

Teremtette — у процепу дете.

Отац. Но, Милоше, како је испао испит?

Милош. Добио сам дукат.

Отац. А зашто.

Милош. Јер сам добро научио мађарски говорити.

Отац. Па где ти је тај дукат, да га видим.

Милош. Опет су ми га натраг узели.

Отац. А зашто.

Милош. Јер су чули да писам заборавио српски.

У берби.

Мамурна посматрања.

Дакле обрали смо. . . Наравно, у колико није филоксера ове несретне године потамањила.

Гњечили су га, пресовали, а оно је то мирно сносило, као многотрпељиви народ неки, али шта би наједанпут од њега? После толиког гњечења, оно сво стало наједанпут да кипи и ври, и за кратко време снага ће његова дотле да дорасте, да нас тресне о земљу и под астал баци.

Хо људи! Зар таку снагу може да развије створење, које смо калуђерским муљалом гњечили и сав сок му исцедили? Та ми смо мислили, да ни мрве снаге не остаде у њему; ми смо мислили да смо га савладали, а где ти њега, та оно се сад тек пени, сада тек бесни и признати морамо, да је јаче од нас — да притиснуто јаче све на више скаче.

Наопако, кад би и народи тако слатки били као слатко грожђе! Тако сладак народ, зашта ни муљати — гњечити — неби смели, јер ће почети врити и беснити.

За то би добро било и с грожђем друкчије поступати: не гњечити га него га оставити на миру. А шта би било с грожђем, кад би га на миру оставили? Осушило би се и почело трунути. Ха! На то би и с народом добро било! Он би у трулеж прелазио: неби врио, неби се пенио, неби беснио.

Лепа поука!

На онда, та берба! Лепе берачице, певају тако ружне песме!

„Ој Германе, Германе!“

А зар и о Герману има лепих песама?

На здравље!

Та о Герману би се пре дало плакати него певати!

Ој бербо, бербо! Зар тако да оберемо?

Ако је то тако весело, као што обично кажу, нека оберу Германа!

А ми би плод да саберемо. Али нема **сабора**!

Ми децу нашу учимо: Сине, оди! Али где је синод? Нема га. Где је свети синод? Речено је **свети синод — све Тисин од!**

Све саветују у песми Герману, да не чека да „сване“. Наравна ствар, кад народу сване, онда је зло по Германа. Али Герман кад рашири мантију своју над народом, онда му ни сванути не може. Мантија његова прави густу облачину над нама. Али је мантија продерана, те нас кроз њу лед бије, киша кваси. Мокри смо и истучени.

Зар нема Даљ целе мантије? Да ју није Трефор одво?

Или Стевна? Стевина је можда цела, читавија!

Одите, веселе берачице, певајте што веселије!

Уф, уф! Та ћутите! Зар овогодишња берба не може бити без Германа! Та прескачите ту ватру! Но ко би још Германову ватру прескочио? Морао би у воду пасти, јер је виноград наш до Дунава а Дунав од Пеште долази! Пешта? Та у Пешти је кодера. Дакле кодеру хоћете ви да нам спевате?

Та дајте карбола амо, да дезинфицирамо Германову еру и колеру! Та околина је пуна бацила. О кад би и ове бациле судбина кудгод бацила!

Кох је добар кувар, али ове калуђерске бациле, не би ни он био у стању дезинфиковати.

Али народ је бољи кувар, уме и он покадикад да умеси коме изненадног колача.

Бербановић.

Сигуран лек против колере.

Колера се већ појавила и у нашој околини. Свет се узбунио, тражи лека, па то ће бар лако. Треба дозвати црну госпођу колеру, да држи смотру над нашим јадним приликама у Угарској, да чита правдања крадца митолошких расправа, да завири у манастирске библиотеке и рачуне, па ако не побегне бевобзирце, — ја крив.

Хтео би да рекурира.

Седи доктор код кревета тврдице, који у последњим часовима лежи. Овај беше богат па му тешко да овај бели свет напусти, па ће узданути: Хеј боже што не може и против смрти да се рекурира. Доктор шаљивчина му на то одговори: ко каже да неможе још како може па још без штемпла, ал само — „extra dominium“.

С. Б.

Из мог дневника.

Кад сам ја био управитељ школски, добијем ја при концу године од наше надлежне власти тискан табак у ком на разна питања на школу се односећи треба да се одговори. Ја дам једном учитељу нека их он испуни; међу осталим питањима беше и једно, дал дотични учитељ напише шпиритуозним пићима, vulgo дал радо пије. Мој ти уча (беше нека шаљивчина, а богме рђо је и пијуцкао, кад се прилика показала) на то питање следећи „Отпет“ напише: по потреби. —

С. Б.

○ ○ ○

Учитељ. Даклем, Стево, како се зове овај метал с којим сио се јуче толико бавили и који се тако лепим својствима одликује од других метала?

Стева. (Не зна — ergo ћути).

Други ђаци (ошпартавају му). Платина.

Стева (мало наглув). Батина.

○ ○ ○

У крчми „код златне категаче“ стојало је одавно на вратима великим словима написано: ОВДЕ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ ВИНСКА СИРЋЕТА.

Један истинољубиви шаљивчина узучи прилику кад га нико није видио и к томе допише још оне три речи: И СИРЋЕТСКА ВИНА.

○ ○ ○

А. Шта би ти радио кад би добио на лутрији сто хиљада фиорината?

Б. Е, баш си шмокљан! Не радим ни онако ништа, — а онда би још мање радио.

Тунино страдање.

Шокац Туна из села У. у Славонији имао је врло дивна два коња и прекрасна нова кола. То је опазно Бачванин Мија, кад је у У. био на вашару. Коњи и кола остали су му на срцу. Дању је о њима мислио, а ноћу сањао. Кад је дошао кући у своје село Х., приповедио је и своме другу и пријатељу Арси о шокачким коњима и колима, те се и Арса дао у бригу, како би дошли до тог шокачког блага.

Све су мислили и мислили, док нису на једно смислили. Једног дана упрегну своје две раге у своја скоро распаднута кола, па се крену ње у Славонију у село У. Пребродили су Дунав, па се упутише управо у село У. Раге су једва кретале ноге, те стигоше пред село У. кад је већ у велико мрак пао. Ту стадоше, па се сиђоше с кола, те Мија и Арса накосе срповима много траве. Простреше мало траве по колима, па онда Арса леже, а Мија остану траву набаца на Арсу. Мија седе на кола и потера раге, а нико не би рекао, да осим њега има још кога на колима.

Око десет сати ноћу стигоше пред кућу оног Шокца, што је имао дивне коње и прекрасна кола.

Мија закуца на прозор, а у соби је још горела свећа.

„Ко је то?“ запита Туна.

„Ја сам“, одговори Мија, који се с Тупом од последњег вашара познавао. „Ето, пошао сам у О. на вашар, па сам се закаснио, а и коњи су ми слаби, те не могу даље. Него те молим, као рођеног брата, да ме примиш на конак, а бог ће ти за то платити.“

„С драге воље, брате и знанче!“ одговори Туна и изиђе, да отвори капију. Мија са Тупином помоћу испрегне коње и одведе их у шталу међу своје коње. За тим позове Туна Мију на вечеру и на чашу вина и да спава с њиме у соби.

„Махни ме собе“, одговори Мија. „Ја бих најволео, да спавам у штали, јер знаш на свету има свакојаких опаких људи, па ми може нестати ово мало сиротиње, те ћу сам пристао ја једник онда?“

„Ни бриге те није, Мијо!“ тешио га Туна. „Из моје куће не сме ништа фалити. Твоји су коњи у мојој штали сигурнији, него код твоје куће. Хајде ти само у моју собу. Нађоше се тамо нешто шунке и сув меса, па ћемо уз бокал два рујна вина рећи коју пријатељску.“

Мија није имао куд, него се одазове Тупином позиву. Лепо су вечерали и за тим до у неко доба ноћи пили и разговарали су. После легоше и заспаше као поклани. Међу тим се Арса извукао испод траве, па кад виде, да се у соби угасила свећа и кад је чуо Мијино и Тунино хркање, а он изведе из штале Тунина два дивна зеленка, упрежене их у Мијина стара кола, обмота точкове и коњске копите крпама, да не би правили ларму, лагано отвори капију, па терај пут Дунава и села Х. Иза Туниног села скинуо је крпе са точкова и коњских ногу, те терај најљућим касом, да би га зора нашла на бачкој страни.

Кад је свануло, прва је устао Туна, да намири коње, али кад је ушао у шталу, имао је шта и наћи: његових коња ни од корова. Неко их је синоћ извео из штале, упрегао у Мијина кола и бог те пита куда отерао. Мија је међу тим још лубоким сном спавао. Туни је жао било својих дивних коња, али још већма му жао беше Мијиних кола. Шта ће му рећи сад пријатељ, кад види, да су му кола нестала? Сиромах Туна да пропадне сад у земљу од туге и јада. Пребацивао је себи, што није дао Мији, да спава у штали. Сад би имао он и своје коње и Мија своја кола, јер да је Мија спавао у штали, онда допов не би могао извести коње, а да Мија не чује и крађу не спречи.

Но сад је све доцне било. Туна пробуди Мију и саопшти му тужну вест, да су непознати лопови украли његове коње и Мијина кола. Мија готово да се заплаче од жалости. Рече, да је сад убијен човек, али га Туна утеши тим, што му даде на поклон своја нова кола. Рече му: „Ја сам крив, што те нисам пустио, да спаваш у штали. За то треба ја сам да штету сносим. Ево ти моја нова кола, па нека су ти богом проста. Туна неће ником штете да нанесе.“

Мија се дуго устезао, да прими поклон, али кад је Туна све већма наваљивао, Мија попусти и упрегне

своје раге у нова кола, па хајд преко на шпар у О., гд нит је што купио нит што продао, а за тим оде натраг у своје село.

И тако су Мија и Арса дошли до нових кола и дивних коња, а кукавац Туна љуто је настрадао.

Милисав.

Допис из Вуковара.

Неко „путујуће“ друштво давало је у Вуковару шаљиви комад: „Шаран“; разуме се, да се публика сва грохотом смејала, али код призора, где жена од мужа прима „шарана“, такав се гласан смех зачуо из једне клупе, да се сва публика окренула и у још већи смех ударила, гледајући једнога чику, који је као изван себе рукама махао и на сав глас: ха! ха! ха! ха! дерао се, да се све орило, а сузе му од смеја све шприцају низ лице! Тек кад „шарана“ нестаде, стиша се он мало, али чим реч опет на „шарана“ дође, а он опет у громогласно: х ! ха! ха! ха! . . . .

Разуме се, да су га многи питали, шта му се то тако јако допало, а он тек само разнуре уста, па ће онако почињавајући рекне: Ама, како се не би смејао, кад видим, да толики народ још не познаје „шарана“! — Овамо дрека и вика на „шарана“, — ха! ха! ха! и није „шаран“, него — — превенерка!!!“ (Режисеру је дабоме изгледало свеједно, или купио „шарана“ или „цревенперку“, али Вуковарци знају разлику из међу ове две врсте.)

Молимо „Стармалог“, ако познаје Змаја, да изради у њега, нека одобри „путујући“ друштвима, да могу „шарана“ по потреби и према околностима и прекрстити му у „цревенперку“ и у „кесегу“.

Др. Казбулбуц.

○ ○ ○

На матуритету.

Професор. Која река тече кроз Мадрит?

Бан. (Прибравши у мислима све реке, којима је имена знао, изабра и рече:) Падам.

Професор. Што исте рекли: падам, онда би бар нешто погодили.

○ ○ ○

Из гимназије.

Професор Н. имао је писију (баш као оно Фридрих велики) да поставља најпо врло егзотична питања. Једаред назове на таблу Миту Бранића, и рече му да напише нулу.

Мита (узме креду и напише нулу).

Професор. Добро, врло добро. То је нула. То је ништа. А може ли бити што мање од тога?

Мита. Може.

Професор (удари у смеј)

Мита. Молим, господине, немојте се смејати. Ја што кажем, то могу и доказати.

Професор. Е, то је шта друго. Де, даклем да видим!

Мита. (Напише још мању нулу.) Зар то није мање?

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

ово су ове:

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Црквено слов. буквар с читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — — —	10 н.
Изх Часослова оупражнїнїе къ чтенїи церковныхъ книгъ къ оупотребленїю къ нар. оучилищахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референт — — — — — —	16 „
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референт са 9 слика и мапом уз ово још додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са увидом у историју света за више разреде средњих школа написао Др. Франьа Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 „
„ II.	60 „
Велика катавасија	1.— „
Мала катавасија	20 н.
Гимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 „
Нове метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама. **Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.**

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

доноси у своме седмнајстом броју за год. 1886. овај садржај. 1. Позориште у старом Риму, (са сликом.) 2. Из живота једног шегрта, од брата Јове. 3. Два наследника. (С мађарског.) Превео уз припомоћ чика Јовину Јов. Мановљовић. 4. Још неколико Анаграма. Саставио Абу Казеновић. 5. Кит и животиње. (Басна по Лафонтену.) Од Љ. Лотића. 6. Јелачићев трг у Загребу, (са сликом). 7. Смоке, (са сликом). 8. Будимо пажљиви, приповеда Милан Влад. Ђорђевића. 9. Ево браћа! песма (са сликом). 10. О свирци. (Друго писмо сеји Анђелији,) од брата Љубише. 11. Свраке, песма по мађарском од Јов. Мановљовића. 12. Даштања. 13. Решења даштања. 14. Новије књиге и музикалије.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien. IX. Porcellangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно са читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: **Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.**

ОГЛАСИ.

Усавршених

ШИВАЋИХ

МАШИНА

најновијег Сингер-система са двоструким шивом, са најновијим моталом за конац, машинским укупним прибором, елегантним поклопцем из ораховине, мозаиком урешеним столом и са гаранцијом од 6 год. шаљем са бесплатним наковањем са подузећем (per Nachnahme) за 35 фор. ил 78 дин.

Машине су са свог најновијег механизма и са своје строге солидне и истражене конструкције до сад ненадмашене, и могу се сваком пошт. потребачу савесно и најтоплије препоручити.

Налози се обављају за готов новац или пошто се капара од 10 фор. ил 2 дук. поштом уручи, које ваља слати са читком адресом на фабричара: 2—10

J. KARNER, represetant: A. Radulowits Wien, VII., Zieglergasse Nr. 42.

Трговачка кућа за извоз, Бернхарда Тихо у Брину, Krautmarkt 18. бр.

шиље са платом у напоч:

ЧОХЕ ЗА ГОСПОЂЕ
чиста вуна, свакојаке боје по моди, 10 метера за читаву хаљину, 100 цм. ширине.
8 фор.

НИГЕР-ЛОДЕН ЗА ЗИМУ,
најновије и најтрајније за женске хаљине, 100 цм. широко.
10 метара 5 ф. 50 н.

ИНДИЈСКИ ФУЛ
полак вуна,
у свима могућим бојама, за читаву хаљину, 100 цм. ширине.
10 метара 4 ф. 50 н.

ВУНЕНИ РИПС
60 цм. широк.
10 метера 3 ф. 40 н.

КАШМИР полак вуна
100 цм. широк.
10 метара 4 фор.

ЦРНИ ТЕРНО
100 цм. широк, који је пре коштао 60 новч. дајем док га траје
10 метара 4 ф. 50 н.

Поркет за хаљине
красни дессини
за прање, у комадима од 10—11 метера, 60 цм. широки, за целу хаљину
3 ф. 50 н.

Валерија-фланел
полак вуна,
најновији дессини по моди, најбоље за зимске хаљине, 60 цм. широке.
10 метера 4 фор.

ПЛАТНО КУЋЕВНО
1 кмд 4/4 широко 4 фор.
1 кмд 5/4 широке 5 фор.

КИНГ-ТКАНИНА
боља него платно од пређе, 1 к. 30 риеи потпун
5 фор. 80 новч.

ОКСФОРД
за прање, најбоље каквоће, 1 к. 29 р. потпун
4 фор. 50 новч.

КОНОФАС
1 к. љубичасти 4 ф. 80 н.
1 к. црвен . . . 5 ф. 20 н.

Гарнитура од рипса састојећа се из 2 крев. и 1 астаљског застирача
4 фор. 50 новч.

1 гарнитура од јуте 2 крев. и 1 пст. застирач
3 фор. 50 новч.

ВУНЕНЕ МАТЕРИЈЕ ИЗ БРИНА ЗА ОДЕЛО.
Палмерстон, карлаји, мандарин, за зимске капуте и огртаче, као и тиел, лоден, перунјан, доскин, у комадима за цело одело и капуте у половини цене.

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ плетених марама за главу
у свима бојама, 1 комад величине 6/4 1 ф. 70 н.
Чохана за госте и даме за шалове
1 к. вел. сорте 2 ф. 30 н.

Извесна количина вунених марама за огртање
за госпође, 9/4 дугачке, у свима простим бојама, као и десинираних, које беше цена 4 фор. 50 новч., а сад је будаште т. ј.
2 форинта. (3—20)
Препродавци добивају 5% рабата.

Мустре и ценовници шиљу се бесплатно.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

Бр. 27. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 30. септембра 1886.

„Стармали“ излази сриједу месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10, — 5, — 2½ динара или оранка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Излаже штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Уме, уме.

Уме Абдул, уме, уме,
Да заступа народ дично.
И кад коме поклон даде,
Одвише је симболично.

Принцезица наша светла,
Принцезица мила, мала
О Србима можда до сад
Још ништа није знала.

Сад ће можда прваш видет'
Српско лице и одело.
То ће прво лутка бити.
— Шта се, боже, тиме хтело!?

Из чије се главе роди
Лутка ова, боже мио.
Да из главе Абдулове —
Гарантан је бабичио!

Упечати младих дана
Дубоки су у детету.
Лутка — сриство — сриство — лутка
Ти ће појми да се сплету.

Уме Абдул, уме, уме
Бит' заступник роду дичан.
И кад коме поклон даде
— Абдулски је симбо-личан.

Шетња по свету.

XXXIX.

„Трипут бог помаже,“ вели наша пословица. За то се ето и по трећи пут одложио наш синод. Само чујем, да се калуђер Радић боји, да се синод и по четврти пут и по пети пут не одложи, те да он узмора што дуже чекати на митру и — штаку. Њему је сад као оном овостраном Србину, ком је био дужан неки Србијанац, па никако да плати свој дуг. За то је овострани Србин отишао на тужбу кнезу Милошу.

„Како хоћеш, да ти судим: немачки или српски?“ питао га кнез Милош.

„Па молим, господару, немачки“, рече Србин, који је много држао на наше „уређене“ правне односаје и на правичност и егзактност наших судова, дочим је с друге стране мислио, да у Србији владају још турске прилике, те ако би казао, да му се српски суди, онда никад до свог новца доћи неће.

„Добро“, одговори му озбиљно и намргођено кнез. „Дођи ми после шест недеља, а међу тим ћу ја већ извидети ствар.“

После шест недеља ето овостраног Србина опет пред кнеза Милоша.

„Хо мај човече, рано си дошао,“ рече му кнез. „За тако кратко време нисам могао извидети ствар, него дођи опет после шест недеља.“

Србин оде снужден, а после шест недеља ето га опет у Србију.

„Не иде то тако лако, него дођи ми опет после шест недеља,“ казао му кнез и тако га непрестано вртао, док се овостраном Србину није досадило, те рече:

„Ама, господару, преклињем те, немој ми више судити немачки, већ суди ми српски.“

„А, тако! Е онда седи!“ и кнез позове свог слугу, па му наложи, да оде и да рекне дужнику, да одмах дође у конак.

За по сата ето и дужника. Сав се задувао, како се журио.

„Је си ли ти бре Милија дужан овом човеку сто дуката?“ питао га кнез.

„Јесам, господару,“ одговори дужник уплашено.

„Па што му поштено не вратиш?“

„Нисам могао, господару.“

„Што лажеш, кад ја знам, да си ти богат човек и да си јуче баш хаснио грдне паре на свињама. Него ако ти за 24 сата не вратиш овом човеку тих сто дуката, то ћеш ено тамо на оној крушци висити,“ и кнез му руком показа кроз прозор на неку разгранату крушку.

„Хвала богу, господару, ја сам увек поштен човек био, па ево одмах да платим, што ми је човек у невољи поштено дао,“ и Србијанац извади кесу и изброја сто дуката своме веровнику, па оде својој кући, а овострани Србин је до неба хвалио мудрост кнеза Милоша и краткоћу и правичност српског суђења.

И сиромаху Радићу мора бити да се досадило већ, што му Трефор непрестано немачки суди, те је тако непрестано у неизвесности, хоће ли и доћи до давножељног владичанства, или ће — убрисати уста. За то мора он сам да се хвали по листу од светског значаја, по некаквом опскурном „Werschetzer Gebirgsbote“-у, ког најрадије читају вршачке пиљарице. У том листу дакле вели он сам за себе, како је најученији међу свим Србима, како је до сад написао 13 књига од дубоке „научне“ вредности, како има орден, како је његов отац војевао заједно са Мађарима 1848-сме године, како је у државном интересу, да он постане владиком, како је јак и здрав и тек што је прешао тридесету годину. (Па што се не жени, бог га видео! — Пр. слагачева) и ти боже знаш, шта тамо све не стоји.

Него Радићу и ако се сигурно досадио већ „немачки суд“, зацело још мање би му се допао српски, јер он не би онако лепо прошао, као онај овострани Србин код кнеза Милоша. Њему би се морало управо турски судити, јер је одавно отишао у Турке. Међу тим Герман хоће да му суди арнаутски, па сиромах Радић од толиких судова тешко да неће пасти — на земљу. Митре кукавац видите неће, али можда — штаку, па да видите, и то је нешто.

Милисав.

Уштипци.

Краљ Милан се вратио у Београд. Сад више не можемо читати да се опет вратио, него је на реду да — отиде.

* * *

Краљ Милан се враћа из купатила и лова. Реч је и о неким голубицама. Сад само не знам, да ли се оне односе на лов, или на купатило.

* * *

„Уставност“ се опет појавила у Србији. То јест она, што излази на — папиру.

* * *

Све су новине донеле, да је епархијска скупштина вршачке дијецезе требала бити 26 септ. само је „Панчевац“ донео, да ће бити 36 септембра. И прође 26 септ. а од скупштине не би ништа. Каква су времена, може још „Панчевац“ имати право.

* * *

Не знам само, не чекају ли можда нека браћа Панчевци тај 36 септембар, па да онда почну радити онако, како треба.

* * *

Парох Павле Николић упрегао је барну у шаре-

ПОДЛИСТАК.

Чика Радино накаљаније.

У пивару једну, неког топлог дана,
гостију се стекло, ода свију страна,
силне боце *вина*, са кипећом содом
или каквом фином накиселом водом
ту се увек троше. — *Па тек пиво што је*,
из *ледаре* иде, па ипак се *зноје*
с њега многи гости; та Ви добро знате
да од доброг пива мира не имате.
А „*кренвиршли*“, што се, тамане уз пиво,
ни броја се незна! . . . А да ником криво
неби штогод било, ено крчмар Раде
с' келнерима својим не чини параде,
него псује, кара, кад се гости туже
да их млађи неће, добро да услуже. . .
Поносито шеће, наш господар Раде,
(да ће хасне бити, то већ сваки знаде),
па што више света, сотим више вара,
с' тога газда Раде, госте разговара;
код сваког ће стола забавит' се мало,
(да је врло учтив, одавно се знало).
. . . Сад су опет ено гости му на врати,
читав чопор деце, унутра с' уврати,
за руку се држе, па у башту ступе,
заузеше одма три-четири клупе;
са њима је дошо, (куд' ће деца сама?)
отац, — или *шта је*; . . . (прећутаћу, Вама)
Газда Раде жури, да поздрави госте
келнери су дошли, деци да умосте. —
„О, ала су красна, та дечица мала!“ . . .
кашће газда Раде; . . јер то није шала,
за свако је дете наручено пиво,
а да неби било макар коме криво,
по два пара „виршли“ нека сваком даду,
(бар ће онда од њих мира да имаду.)
„*Вођа*“ ће за цело и сам бити жедан,
зато брзо смаче и он „*кригл*“ један,
па и „*виршле*“ канда, пријају му добро,
јер бога ми овај новодошли побро,
већ *четвртом „пару“* сад ће да се свети,
а пива ће бити, *мислим „кригл“ пети*,
. . . Дечица су пила, колико им воља,
за „*виршле*“ све мисле, *да је туђа боља*,
па се сташе клати, сташе отимати,

не тањире, па купи по митровачком протопопијату повереннице за Германа. Дакле има макар и барне, који воси те повереннице. Жалосно!

* * *

Новосађани могу сад мирно спавати; ноћне стражаре су им — затворили.

* * *

У Тапмаду родила је једна Немица 4 детета у 4 дана. Да је била Српкиња, могла би се оптужити ако ништа друго, а оно бар због рушења обичаја.

* * *

У Илоку има чокот, на коме је родило 870 грозда. То је велики чокот. Ал да ви видите у „винограду господњем“ каква се излегла филоксера, то бања цео онај чокот у засенак. Питајте само Карловчане!

Ө.

Малер.

Помислите само
Да грозна малера:
Разболе се Кати,
Њезин мужић Пера. —

Ал' се Ката једи
Јер то њојзи смета,
Не може због њега
У парк да се шета.

Због тога је љута,
По цео дан вичe:
„Та оздрави једном,
Перо несретниче!“ —

К П Мир
нумера фир.

Ћира. Главни управитељ пештанских детектива већ је добио таковски орден.

Спира. Ето видиш, брате, и од атентата неко има хасне, — па ма били и измишљени.

Ћира. Дакле и пештанска је порота признала да је уредник „Н. Доба“ опадник. А он је баш пештански човек.

Спира. Шта, признали су даклем да је опадник!

Ћира. Ено га на! Те би хтео да баш сви други признају. А да шта ће остати нама.

Пуслице.

▽ Ирске госпође поднеле су из поштовања Гледстону албум, који је пет центи тежак. — Ала да се нађе ко, да и Гарашанину такав албум (макар из поштовања) — на главу баци!

⊙ После Будапеште најславнија нам је варош Сегедин. Тако су говорили наши мађаризатори. (Канда и колера тако исто мисли).

♯ Енглески шацмајстор Черчил већ је стигао и у Беч, — ал неће ни с ким да говори. Немојте се чудити, ако ови дана неколико новинарских рапортера пукну од једа.

а кад то не хасни, још и — батинати.

Пиво своје чини! и крај претње сваке деца чине ларму, бруке свакојаке! . . .

„Ти си моју „*свиралу*,“ — моју „*кнедлу*“ изо!“ . . . „а ти опет моју *зашто си загризо?*“ . . . „*Воја*“ децу блажи, ал на себе мисли, попио је пива, *ма зна не шољи мисли*, а појео „*свирали*“ *барем десет пари*, (знак је да му стомак врло добро ради!). Газда Раде гледи, па се само чуди: каквих има, Боже: прождрљиви људи!! Ал' најпосле, њему такви гости годе, такви гости њега у богатство воде. . . . . Сад ће дечиј ноћа, устати на реч: „Драги Господару! Ви'те, *овај већ*, „паметан је јако! Па и *ово двоје*, . . . „само *овом малом* незнам данас што је? „*вољда ово пиво!!!* . . Дал' би молит' сиео: „ја би га у Вашу собицу одвео, „да мало проспава и да дође к' себи, „јер овакот, знате, водио га небо“ . . .

— „С' драге воље! . . Молим! . . Ено собе моје!

— „изволите само! . . Па и ово троје,

— „ако Рад се свиди, нек почину мало,

— „док у глави пиво буде се стишало“! . . . . Одведоше децу. „*вобе*“ код њих оста, али њему канда још није доста; јер тек што се деца, смирише, поспаше, а он опет поче рећат' њиске чаше! . .

Међу тим је посо, пашет газда Раду одазго одавде. — Млађи често краду чим остану сами; с' тога прође доста, док га нека ларма сети оног госта, *јер из оне собе, ди су деца била, грдна праска, вика, дрека се орила!!!*

Брзо Раде тамо; е' гледајте чуда! *шта почиња дерлад шарена и луда!!!* Сав наметај лежи у прашини голе, а чаршав са стола виси у две поле, флаше и тањири, што су овде били немогоше дуже одолети сили ове чете мале, али разуздане!

Леже парчад разна, широм на све стране! Чика Раде стао, па се само диви, а један несташко на њега се *хрвиа*, онај други опет гле „*отрвала*“ нешто, а онај му трећи *приношење вашто*; . . . Чика Ради коса сва се у вис дигла,

ooo Гарашанин сад купи својевољце да иду на хајдуке. Заборавио је да су и хајдуци својевољци.

♦♦ У Броду су једну улицу назвали „Бранковом улицом.“ — То је лепо! — Другу су улицу назвали „Вуковом улицом.“ — И то је лепо. Али та се улица до сада звала „Српском улицом.“ И то је лепо — било. (Само не верујемо да ће Вуку мило бити што се баш његовим именом брише име „Српско.“)

δ У Бечу се родило дете са једним оком. (Даклем није дуалиста). А то му је око на сред чела. (Даклем је централиста).

Ϙ Д. К. је само зато пао у милост Германову што је написао рђаву И к о н и ј у.

□ Кукавна Црња! није ни мислила да за неколико сати може бити још ц р њ а.

= У Шајкашкој сад натарош бира доктора. Други пут ће опет доктор бирати натароша. Па зар то није равноправност!

Др-у Ст. Павловићу,

Ауктору мале и велике поетике, уреднику „Нашег Доба“ etc. etc.

Ти волиш туђим титрати се болом,
У твом је добу то врлина вис.
На тужне гласе ја одјекн'о молом, —
А ти ми песму раздера к'о рис.

Ја нисам прист'о у парнаске сфере,
Ал чистом тугом бар не кужим свет.
У оној песми увреде ни зере —
Ал теби с' мили кр'ат' сваки лет.

И кад би с' нешто под твог доба чалму
Родио српски Шекспир, Пушкин, Тас',
Ти не би — ти би питао га да л' му
Тиса и Герман благосиља глас.

Па ако није лиз'о јасли твоје,
Па ако не би пао у твој грех,
Ти би му песме, исто као моје
Прљавом руком дер'о у подсмех.

И ова песма, — ако и болеца,
Ал ће преживет' твојих блудња смер,
И читаће је наше деце деца,
И неће рећи да ја беах звер.

У што сам перо умочио своје,
То, Стево, видиш, нит' је мед, ни жуч.
Песма је твоја. — Перо оста моје,
Чиста му савест придржава луч.

J.

тек саде га пакост и љутина стигла,
па зграбивши редом ову дерлад пусту,
спусти на њих руку; . . па ко кишу густу
дели им шамаре, буботке и псовке, . . .
а они ко миши у сред мишоловке
цичу, вриште, дрече, отимају с', плачу,
а он спушта на њих кишу све то јачу! . . .
„Зар се тако влада у туђинској кући?“ . .
— тако пита пошто престаде их туђи, —
„а и *Ваш ми отац* мора честит да је,
„кад за такву бруку нимало не хаје!
„*куд је врагу до сад? Ди ли Вам је баба,*
„*однео га с' Вама онај црни даба!!*
„*Где је отац, рецм,* ти балави створе?!
„куда ли је? Казуј! . . Хоћеш рећи море?! .
. . . Сви се гости слегли, да чују и виде,
али „оца“ нема, па га нема нигде!!!
Чика Раду чисто подилази мрави,
од онаке овце, рис је посто прави.
„*Отац ди је, казуј!* . . Ил' ће зло Вас снаћи?“ .
— на то ће тек кроз плач, рећи онај млађи:
„„*Ми немамо оца!* . . . *а оног не знамо,*
„„*што је дошо био са нама овамо!* . . .
„„сиграли се ми смо, „*пилцике*“ и „*пале*“,
„„кад нас онај чика питао из шале
„„дал' би хтели с њиме *ићи пити пива*
„„*па ћ бити за нас, и добра јестива?* . .
„„*а ми смо му казли, да би ишли радо!!!*
. . . Чика Раде види, како је настрадо!!!
Осећа и знаде, *са тим „оцем“ шта је,*
па погледа брзо у све собне краје,
ал' жалости веље! . . *Овде фали ово,*
а из оног краја *фали опет оно!* . . .
Све је онај браца „спаково“ па одно
угурсуство беше овде врло плодно! . . .
напунио себи џепове и уста,
па онда је *лепо очистио чуства!!!*
. . . Шта сад да се чини? . . . Нема вајде друге,
и да неби било још и веће руге,
„*дерлад*“ *ону* пушта, нека иду кући,
ал' од тешке муке, мисли Раде пући! . .
. . . *Аој чика Радо!* . . *јадни чика Радо!* . .
гле како си болан ужасно настрадо!!!

Др. Казбулбуц.

Шта све мора да верује. Стармали (— т. ј. ако хоће).

Да поп Панта воли љубити руку Герману (остраг-гушу) — него правим путем доћи да буде новосатски прота.

Да је Пера Тодоровић пишао у Бугарску само зато, да покаже Гарашанину, како он уме бити господар своје „слободе.“

Да Јаша Игњатовић зна шта су српски јади — а српски јади да не знају ко је Јаша Игњатовић.

Да је између „Заставе“ и „Бранника“ пљускавица више начелна него лична била. („Била“ — ох ала је то каткад корисна реч.)

Да ће гроф Зичи до године тако исто срдачно дочекати високог госта, као што га је ове године дочекао.

Да се Анђелић не би знао разболети још неколико пута, само кад би му се из Пеште допутило.

Да Рахметовић не би био благонадежнији јуноша, кад би што друго радио, а не чим искочи из школе, — а он своме професору рена под нос (и то рена од 25 година, — шта га је дана продангубио док је на тај реч напуњао!)

Желанија.

Бизмарк жели трајна мира,
Па с Русијом кокетира;
Тиса жели да брлира
Да му народ све жирира;
А Сашари милијоне
Да добије на купоне;
Врли Хрват Хедервари
Да Хрватску помађари;
Анте жели одозгора
Све до Дрине и Јавора;
Абдул, да га Пешта има
Још радије нег Керима,
Гарашанин жељу жари
Да Србију поджандари;
Прош Отева свуд се трпа
Ко дотету малом крпа,
Сад једино још жели
Да с' у Пешту сав пресели;
А шта жели браћа Васа?
Да се мало проб а н а с а,
Дика Јоца главу ј' диг'о
Јер је жељу своју стиго.
„Виделу“ је жеља стара:
Мутна вода, доста пара;
„Наше“ с' „Доба“ жељом сквари:
Што је било да опари,
Што је црно да окречи,
Па с тим да се керебечи.
Аца жели доста вина;
Игуманка кола фина;
Кнез Батенберг да се врати;
Герман само да с' инати.

Иже.

Атентат против краља Милана.

Драги „Стармали!“ Право је да и ти постанеш в е л и к и, те с тога хоћу, да ти јавим велику тајну, која ће задивити свет.

Пре неколико дана донела је Н о в а П р е с а вест, да се у С т а р о ј П а з о в и спрема атентат на краља Милана. Страшна ми посла! Исто тако може сутра јавити С т а р а П р е с а, да се у Н о в о ј П а з о в и спрема атентат. Ал нек та господа јаве што занимљивије, ако су момци. Бадава, не знају, па зато ћу се и прославити ја. „Нова Сл. Преса“ зна само ово: „У Старој Пазови ушло се у траг ирдо разгранатој завери, коју су тамошњи Срби ковали против живота краља Милана. Радило се на томе, да се при повратку из Угарске ухвати краљ, па да се приселе да захвали, ил да се убије. Тој завери припадају поглавито сви апотекари из околине.“ Ето, то вам је све, што може испричати „Нова Сл. Преса.“ Ал нека покаже, ако зна, којим су то начином хтели апотекари из пазоваче околине да ухвате краља Милана на аустро-угарском земљишту, па да га приселе на одступање са српског престола. Е о том не говори „Н. Сл. Преса,“ а богме је то јако занимљиво. Ја сам о том начину разабрао ово:

Апотекари из старо-пазоваче околине, нарочито пак апотекари из оних места, у којима нема апотека, држали су збор, али на њихову несрећу на оној малој хумци више Пазова, те их је зато и видео дописник Н. Сл. Пресе са бечког Каленберга. Он их је велим видио, а можда их је чак и чуо, но само то није хтео јављати, јер би се тада дознало, да он има страшно велике уши. По мени је дошао до руку дописник атентатског збора, те тим могу цео умишљај јавити.

Прва је тешкоћа завереника била, да пронађу начин, како ће заустављти краљев влак код Старе Пазове, те да могу ушпати краља: хоће ли он лепо дати оставку или не. Мислили су, на једно смислили, да један даде из своје апотеке сапштера, други угљена, трећи гриншпана и т. д. па да направе на сред пруге „грчку ватру.“ Краљев влак ће проћи онуд ноћу и кад дође на 200 метара пред опредељено место, онда је било наређено, да један шегрт апотекарски запали шпецију. „Грчка ватра“, која би се састојала из 7 боја, преплашила би машиновођу на влаку и он би влак заустављо. То би било на сред поља, код кукуруза.

Друга је тешкоћа била, да се пронађе начин, како да краљ сиђе из вагона. Мислили су, и ово сми-

слили. Чим влак стане, онда ће један од завереника викнути: „Господине машинисто што си стао; зар не видиш, да је ово „грчка ватра,“ а упалили смо је у почаст краљу. Ми смо, знаш господине машинисто, тајно карташко друштво, па се овде у пољу картамо на велике новце.“ Чим то чује краљ Милан, нема никакве сумње, да ће он скочити из вагона и повикати: „станите, ја сецујем банку.“

Трећа је тешкоћа била, како ће краља Милана одмамити мало дубље у кукурузе. То већ апотекарима није тешко. Смисле дакле, да се мало картају, а мало и пијуцкају, а краљу ће метнути у вино што треба. Он ће мало после казати: „Нек место мене даје банку мој ађутант, а ја ћу сад доћи натраг.“ И на тај начин одмамили би завереници краља до каквог заклоњеног мирног места. Тамо би му прешло неколико завереника и казало: „Ти си попио у вину отров и зато се сад превијаш. Ако одмах потпишеш оставку на српски престо, ми ћемо ти дати лек од отрова, јер смо ми апотекари, па знамо то, и онда се можеш с нама даље картати. А ако нећеш, онда ће те отров убити. Бадава ти је сад да трчиш по околним апотекама, нико ти неће дати лек против отрова, јер су сви апотекари околине у овој завери.“ Нема сумње, да би краљ Милан потписао оставку, јер би га ухватио страх. А кад би потписао већ зготовљену оставку онда би му казали: „Е баш смо те преварили. Ти ниси ни попо отрова, него остани мало ту где си, за час ће ти бити лакше.“

Ето видите, на тај начин су мислили апотекари, да принуде краља Милана да даде оставку, и онда би с том оставком у џепу отишли свак својој кући и ујутру отворили свак своју апотеку, као да није ништа ни било.

А да краљ Милан случајно није хтео потписати оставку, е онда би му дошли главе. Давали би му кроз 3 дана, свака два сата по један од оних прашака, о којима вели оглас „Нове Слободне Пресе“ да су лековити од свачега, па би краљ сигурно четврти дан — умро.

Ето тако је скован план у Старој Пазови, по коме је требао бити изведен атентат против краља Милана. А није дошло до атентата с тога, што је баш овом апотекару, који је требао дати салпетер за „грчку ватру“, нестала та спецнја, а док је он поручио из Пеште салпетера, донде је краљ Милан већ прошао и овуда и отишао у Београд. Е сад молим пек пресује читаоци: „Зар није овај Стармалов извештај занимљивији и вештији од оног извештаја у Н. Сл. Преси. Ја мислим да јесте. — Од мене приповетка, а од бога здравље.

Ѳ.

Поздрав и порук.

Ја сам чуо шта си рекла,
Каз'о ми је братац мој.
Кад је тако, нек је тако —
Ти си моја, ја сам твој.

А да буде још јасније
Овај поздрав, порук мој.
Ти си моја несуђена,
Несуђеник ја сам твој.

А суђеник кад ти дође
— Можда ће се звати Коно —
Ја ћу онда вес'о бити,
Веселији него он.

И у здравље твоје маме
Искапићу чаша пет,
Благодаран пићем богу —
Што јој нисам посто зет.

„Онај зврндош“.

Промућурна сна.

Једна свекрва из Срема донесе својој снаји један сушук кад јој је први пут дошла у госте. Сна која ни пре ни после тога није видила то створење — наложи ватру, мете у тепсију масти, а сушук на маст те поче пећи, да свекрву угости.

Свекрва примети да сна нешто дуго у кујни шврда па ће наћи да види шта ради. Кад она у кујну, а сна стоји код банка па ложи ватру сва се запуњила. Свекрва се наднесе над тепсију, и види да сушук плива на масти.

А шта то радиш Јело?

Та ето печем мамо?

А јо жалосна, та то се не пече, ћерко!

Па шта је то, мамо?

Та сушук.

Е часна га крст потро, а ја мислим да је хурка, па час домећем масти, а час поде ал неће никако да цврчи.

Ђ.

Досетљива жена.

Један Чива био дужан своме комшији опет Чинутину приличну своту новаца.

Што се већма приближавао дан враћања, тим је дужник све немирнији постајао. Кад већ и последњи дан куцну, не мож' чива ни да ј де од бриге. У вече легне, ал сна ни од корова, зло се адао у бригу, преврће се, стење, хуче, која и каква ту још сијасета није било. Жена му — да не дангуби отвори само једно око па гледи како јој се муж крха по памети, на последку прогледи и на друго око, па рече: „а шта је теби што не спаваш?“ А што ме питаш кад знаш да сутра треба „Леблу“ да вратим дуг, а немам још ни половицу новца. Па причекаће он бога ти, то нек ти је најмања брига! Е чекаће канда већ чујем бат његови велики ногу. Знаш шта, упаде му жена у реч, иди ома па му кажи да му не можеш сутра никако вратити, понда нек скинути бригу с' врата.

Шмили се учини доста пробитачан предлог женин, навуче — управо набаца на себе аљине, па хајд до кредитора, како дође под пенџер, а он куц! куц! Лебл се одзове одмах, јер се баш у тај пар пробудио, па размишљао о сну што га је сањао; а баш могу вам казати и шта је сањао. Сања он да је

у забуни дао форинту на Турско-Бечејске погорелце на ко потрчи за скупљачима на поље да иште натраг, и у том се скотрља с кревета на земљу, и разбије онај од по литре нос.

Кад Лебл отвори пажљиво шалукатру, позна свога дужника, те га запита шта ће? Овај му каже зашто је тако у не време дошао и замоли га за „долготрпљење.“ Мал шлог не удари Лебла кад је чуо, и заједо би био пао, да га и сувише велике ноге не задржаше.

Жена је имала право, јер њен муж сасвим спокојно леже — онако обучен — и захрка, а Лебл од муке све до зоре ока на око свео није, а простирач под собом од муке сав је петама поцепао.

Ђ.

?!?

Верујте нам, све би било бадава, кад не би било рачуна.

Сваки живи рачуна — та и сами мртви рачунају (на фторо пришествије господње).

Нађите ми данас кога, који не би рачунао. Једни рачунају вешто, други невешто; једни право, други криво; једни са бирташем, други без бирташа и т. д. али рачунати се мора (баш и за то, да не буде све бадава.)

Рачуна има четири вида: собраније, отјатије, умноженије, и разделенније, — на сваком је слободно бирати који му се вид свиди.

Као год што Бугари данас рачунају на собраније,

Као год што велике силе рачунају на отвјатије (одузимање или анектирање) —

Као год што Тиса и Герман рачунају на разделенније (у срп. слободоумној странци) —

Тако и „Стармали“ рачуна на умноженије (својих претплатника) — а то би био врло леп доказ, да ће се преварити они, који хоће да превуку штриклу преко наших рачуна.

Са лозинком „Умноженије ва исцелије души и тјела“ — отварамо:

Нову претплату

на четврто тромесечје „Стармалог.“

Ову претплату отварамо и у интересу Европског мира. Јер треба само платити 1 фор. па ћеш онда имати мира све до нове године.

1 фр. плаћају само наши сиотачаственици. Остали плаћају мало више ($2^1/_2$ динара) — за штроф, што нису аустро-угарски грађани.

Претплата се шаље на издавалетство „Стармалог“ у Нови Сад.

А ми обећавамо, да ћемо остати стари. Нити ћемо се поправити нашим супостатима, нити ћемо се проуљити нашим једномишљеницима.

Уредништво и издавалетство „Стармалог“.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

ево су ове:

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Евангјелја у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — — —	10 н.
Изъ Часослова упражненіе къ чтенїи церковныхъ книгъ къ употребленію къ нар. училищахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат — — — — — —	16 „
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попуњио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и планом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и планама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са увођом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 „
„ II.	60 „
Велика катавасија	1.— „
Мала катавасија	20 н.
Гимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама другог разреда	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 „
Нове метарске мере	10 „

Ко даље жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама. **Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.**

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1886. до
од 28. септембра до 18. октобра.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: уторником и петком не пре 7 сахата у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10½ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 27. септембра 1886.

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

Усавршених ШИВАЋИХ МАШИНА

најновијег Сингер-система са двоструким шивом, са најновијим моталом за конац, машинским укупним прибором, елегантним поклопцем из ораховине, мозаиком урешеним столом и са гаранцијом од 6 год. шаљем са бесплатним паковањем са подузећем (per Nachnahme) за 35 фор. из 78 дин.

Машине су са свог најновијег механизма и са своје строге солидне и истрајне конструкције до сад ненадмашене, и могу се сваком пошт. потребачу савесно и најтоплије препоручити.

Налози се обављају за готов новац или пошто се капара од 10 фор. или 2 дук. поштом уручи, које ваља слати са читком адресом на фабричара: 3—10

J. KARNER, represetant: A. Radulowits
Wien, VII., Zieglergasse Nr. 42.

Трговачка кућа за извоз, **Бернхарда Тихо у Брину,** Krautmarkt 18. бр.

шиље са платом у напоч:

ЧОХЕ ЗА ГОСПОЂЕ
чиста вуна, свакојаке боје по моди, 10 метера за читаву хаљину, 100 цм. ширине.
8 фор.

НИГЕР-ЛОДЕН
ЗА ЗИМУ.
најновије и најтрајније за женске хаљине, 100 цм. широко.
10 метара 5 ф. 50 н.

ИНДИЈСКИ ФУЛ
полак вуна,
у свима могућим бојама, за потпуну хаљину, 100 цм. ширине.
10 метера 4 ф. 50 н.

ВУНЕНИ РИПО
60 цм. широк.
10 метера 3 ф. 40 н.

КАШМИР полак вуна
100 цм. широк.
10 метера 4 фор.

ТЕРНО
100 цм. широк, који је пре коштао 60 новч. јаким док та траје
10 метера 4 ф. 50 н.

Поркет за хаљине
красни дессин
за праће, у комадима од 10—11 метера, 60 цм. широки, за целу хаљину
3 ф. 50 н.

Валерија-фланел
полак вуна,
најновији дессин по моди, најбоље за зимске хаљине, 60 цм. широке.
10 метера 4 фор.

ПЛАТНО КУЋЕВНО
1 кмд 4/4 широко 4 фор.
1 кмд 5/4 широко 5 фор.

КИНГ ТКАНИНА
боља него платно од прође, 1 к. 30 риђи потпун
5 фор. 80 новч.

ОКСФОРД
за праће, најбоље кашоље, 1 к. 29 р. потпун
4 фор. 50 новч.

КОНОФАС
1 к. дубљчасти 4 ф. 80 н.
1 к. прави . . . 5 ф. 20 н.

Гарнитура од рипса
састојећа се из 2 крев. и 1 астаљског застирача
4 фор. 50 новч.

1 гарнитура од јуте
2 крев. и 1 аст. застирач
3 фор. 50 новч.

ВУНЕНЕ МАТЕРИЈЕ ИЗ БРИНА ЗА ОДЕЛО.
Палмерстон, хаваљи, мантарин, за зимске капуте и огртаче, као и тиол, лоден, перунијан, дессин, у комадима на цело одело и капуте у половину цене.

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ платених мараме за главу
у свима бојама, 1 комад недичине 6/4 1 ф. 70 н.

Једноме за сиси и дами за мирис
1 к. вел. сорте 2 ф. 30 н.

Извесна количина вунених мараме за огртање
за госпође, 9/4 дугачке, у свима простим бојама, као и дессинираних, пре беше цена 4 фор. 50 новч., а сад је будаште т. ј.
2 форинта. (4—20)
Препродавци добивају 5% рабата.

Мустре и ценовници шиљу се бесплатно.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

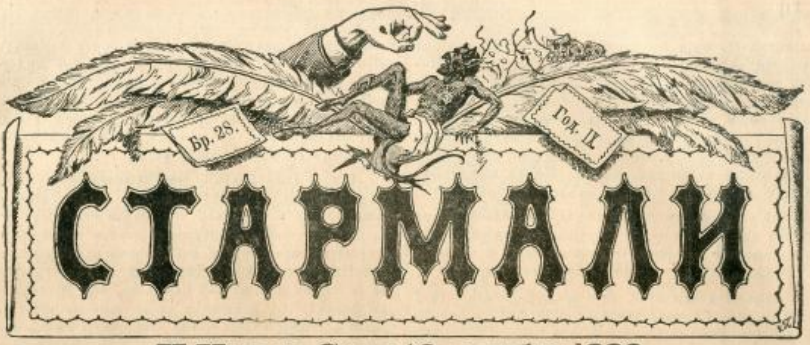

У Новоме Саду 10. октобра 1886.

„Стармали“ излази сринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 36.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. на жиг.

Морамо бити на опрезу и као мало намрштити се. Јер ако повичемо:

ДОСТОЈИН!
и
АКСИЈОС!

могу се пријатељи наши у Будапешти тргнути и из петиних жила порадити да се избор не потврди.

Мађарска РЕНУНЦИЈА.
или боље речено
Унција рена.

Ти би правде, чедо моје;
Правда није дарак свачи.
Било т' право, било т' криво —
Ти си слабиј' — ми смо јачи.

Ти се тужиш где те боли;
То је дошло чак до Тисе.
Ево на то одговора:
Не боли те; — чини ти се.

Ти набрајаш своје ране
И режеш их у дуб суви.
Други пут би можда чули,
Али данас ми смо глуви.

Превијаш се, — шта ко мари!
Сузе рониш, — шта нам стало!
Ти с' девета наша брига,
А ми твоје девето ало.

Ми свирамо наше ноте,
А ти мораш играт' знати;
Ако не знаш, ено т' Фалка,
Он те уме изиграти.

Јеси л чуо кадгод штогод
О декрету пакрачкоме?
Ето видиш, то ј' одговор
Нашег братства јаду твоме.

То запамти, то утуби,
На се скрушш, па се скљуси:
Ко је јачи тај кобачи, —
На сад знадеш на чему си.

Али ако и нам кадгод
Луч догори до поката, —
Тад, дабогме — — ал на то се
Сад не мисли. Erdegatta!

Шетња по свету.
XXX.

После Мочарија ја држим, да је државни тужилац Бакош најправеднији и најпаметнији Мађар. То није празна реч, већ је моје најдубље уверење. А ево и за што. Најпаметнији је за то, што је у оптуженом „Заставином“ чланку пронашао и оно, што у том чланку не би нико ни са микроскопом пронашао, те је говорио о 1848-мој години, о револуцији и о панславенизму. А најправеднији је за то, што је оптуженом Јаши Томићу, кад се овај на такве страшне речи насмејао, једовито рекао: „Не смејте се, већ плачите, што је тако!“

И заиста је плакати требало, што је један државни тужилац могао тако говорити. Требали су мараме из џепа извадити и горке сузе брисати и славни суд, и господа поротници, и оптужени, и сва публика. Уједаред се требала судница претворити у погреб или

парастос. Онда би се сигурно морао и сам државни тужилац насмејати, па да би умирао и опет разveселило то „плачевно собрање,“ морао би рећи: „Та не плачите, господо, за име света. Ја сам се само шалио, јер у мојим речима нема ни трунка истине, а да вас заиста уверим, како ја писам истину говорио, ево вам јавно признајем, да сам о свим тим страшним стварима, о којима сам вам малочас говорио, из „Пестер Лојда“ дознао. Сад ћете ми ваљда тек веровати.“

И на то би се сви утишали, сви би се за тим слатко насмејали, сви би се радовали, што се вештином државног тужиоца судница претворала за часак у позориште, и на том би се парница и свршила.

Али тога није било, него је Јаша Томић осуђен на три месеца државног затвора и 600 форината глобе. Услед тога јако су се ужурбали у Вацу. Кречe собу и рибају патос у државном затвору, где ће Јашу дочекати и сместити, а гостионичари се жале на будимпештански суд, што му је тако мало досудио, јер би га иначе дуже могли костирати и тако што више српских новаца заслужити. По томе се види, да се по примеру угарске владе ни будимпештански суд не стара као што треба за мађарске обртнике.

Међу тим „Застава“ има потпуно оправданог узрока, да се радује, што се према њој тако поступа. Друге новине морају да плаћају своје парочите извештаче по разним местима, а „Заставини“ парочити извештачи у Вацу добијају слободан стан и не морају се бојати, да ће им што фалити. Пошто је Манчић отишао из Вања, то се државни тужилац поплашио, е ће „Застава“ остати без свог парочитог вацког извештача, па се сто за то и постарао, да сад Јаша Томић оде у Вац и да тако у вацкој тамници и опет буде „Застава“ заступљена. Пошло је даље на „оплеа“, па ако тако и даље устраје, онда би Томић и Манчић добро урадили, кад би извадили перманентну жељезничку или паробродску путничку карту од Новог Сада до Вања и натраг. Тако би их бар пут чефтиније стао, а српски самостални новинари треба да штеде у свачему, да да тако и тиме покажу, да су и помирљиви противници данашње угарске владе.

Док се Јаша Томић спрема на далеки пут у Вац, где ће проводити миран и спокојан живот, што је свакако добит у данашњем колеричном добу, донде је српски сенод отворен мађарским језиком и изабран је за црначког владику наш познати историчар архимандрит Илариjон Руварац. Дакле сиротом Радићу измакла се владичанска митра! Шта ћемо, кад је свет неблагодаран? Ето, Руварац је писао само расправе из српске историје, па је постао владика, а Радић има орден св. Саве и написао је тринаест којекаквих књига, па не постаје ништа, него мора сиромах и даље да уздише за митром и штаком. Чак је и једно своје „учено“ дело посветио и Трефору, па ипак се та посвета ни у шта није зарезала! Чак је и за свога оца рекао, да је 1848/9 године заједно са Мађарима војевао, па ни то очево заслуге не стекоше сину владичанске митре!

Заиста, судбина је врло грозна! То ће се сигурно највећма осетити у црначкој конзисторијалној писарници, али ја не желим никоме зла, па с тога ни не желим, да се ико заплаче за то, што Радић није постао владиком.

Ако се ипак ко мора заплакати, то нек се заплаче Радић сам, јер ће се он брзо утешити, па даклe неће бити велика штета од његових суза.

Милисав.

ПОДЛИСТАК.

Накађаније једне жене — газдарице.

(Истинит догађај; збио се у Херцегов.)

Одавно сам желио, да крчеве херцеговачке — ово ремек дело божанствене природе — својим рођеним очима видим. Давнашња моја жеља није у овај мах остала пуста — и како већ било, дочекао сам 5. Окт. 1882. своју жељу остварењем. Дошао сам у највећу херцеговачку варош М..... и пасијано сам се сасвим случајно код неког чиновника — који је ожењен био и по несрећи (својој) дубоко стајао под папучом своје супружнице — и тако даље за живот му опредељење један по један за дећа бадао. Трећи дан сам се већ у кући истога наши кажу одомаћио. Како је госпођа домаћица врло разговорна била (што је сигурно мањетак) — то ми се отворило широко поље за врло равноплин дискурс. Теме, око којих се наш разговор обично вртио — тако су разноликe и неисцрпиве биле, да сам се доста пута у непријатан налазио, како ли ћу свијетла образа да испливан из тог мора од ријечи. Наш домаћин — коме би више доликовала ма каква женска кецеља него бркови и његово високо звање — обично је ћутао и по каткад својој женици одобравао. Једина његова врлина састојаше се у томе, што је до зла Бога мрзио пуферисање и мацкарање женских у опште. Ту његову врлину сам ја — по себи се разумије — свиди дан брижљиво нетовао — пазећи упрвидјед — шта ће се са милостивном, која се узгред буди речено бојила (варбала, мацкарила) догодити. Кад сам већ домаћина на ту слабу страну нашег женскиња довољно упозорио — и знатну каштигу за тај злочин код њега испословао — обрнем све моје мисли на то: како ћу га уједрити, да се и његова госпоја обичаје у наредне дане поприлично бојама дотеривати — и роду једне љепотице баш људи одигравати.

Прелда су шпаца (а ја сам баш прави) врло недостојећи — то ме је у овој прилици (а њеној неприлици) срећа послужила — тамам ко војводу Пека на Вучићеви Долу.

Прва ми брига бијаше да се — али сам, — докрадем до спаваће собе наше госпоје — пошто сам знао, да спаваће собе имесу тајну чувају. Послије лужег вребања испаше ми за руком — и ја се створим — али само сам — у собн наше познанице. Посао сам морао обавити врло брзо — јер сам се бојао — да ме госпоја на тако сумњивом месту не затече.

Завирио сам прво у огледало. Нема ништа. Претражио сам сумњиве буџаке. Нема ништа. Е још остаје кревет.

Уштипци.

Још једнако говоре гдекоје новине о томе, да и краљ Милан рачуна на бугарски престо. Хајде, де. Кад не могу Срби, ваљда ће га Бугари протерати.

* * *

Герман је наредио, да се сви богослови морају обријати. Сад већ све једно, нека се почне ма и од богослова, само нек се сврши с оним, с ким треба.

* * *

На место досадањег краљевског комесара Чеха, добисмо Србина. Главно је, да буде — човек.

* * *

Турци су наредили, да сваки поданик Босне и Херцеговине мора од сад имати турски путни лист. Та то сасвим тако изгледа, као да мисле и нами дати — пасош.

* * *

Синод је отворен мађарским језиком. Могао би он опет зато радити — српски.

* * *

Дакле је Рувар а ц изабран за епископа. Биће чудо, ако Мађари не замере, што има на крају свог презимена оно — р а ц.

* * *

Делови српске војске улазе већ у Аустро-Угарску. (Као војнички бегунци).

* * *

Још ће и краљ Милан „п р о д р е т и“ овамо. Е шта ће, таква му је политика.

В.

Ћира. Хвала богу, — нашег јединца није ујела бува!

Спира. Знам, већ знам, коју буву мислиш. Ал та и да је ујела, не би ујела њ е г а, него н а с.

Ћира. Е па хвала богу, што н а с није ујела бува!

Спира. Тако, Ћиро, сад си добро казао. Јер ближи смо ми себи, него он нама.

Ћира. Сад сам баш нешто чуо.

Спира. А шта то?

Ћира. Г. солга Исаковић био је негде у свом изборном срезу дебели кум. За њиме је ишао пандур посећи саћурицу (можда и шубару) у којој је било 180 сребрних форинтача. Он је бацао форинтаче, а мала и велика деца грабили су се, — не од лакомости, већ само да се одржи стари обичај.

Спира. А јесу ли уз то викали: к е с к у м е!

Ћира. Та то је баш оно што сам хтео да ти кажем. Нису викали: к е с куме! него: к е с т куме!

Пуслице.

⊙ „Стармали“ је врло радостан што је нашао бар једну тачку, у коме би се српски листови (без повреде обичаја) могли потпуно споразумети — А то је: да име енглеског лорда шгацканцлера пишу с в и ј е д н а к о, — а не једни Ч е р ч и л, други Ч о р ч и л, а трећи Ч у р ч и л. — А да нико од свога начела не попусти, могли би га писати Ч е о у р ч и л.

Гурнух малко јастук — и нађо мал' не читаву апотеку (без субјекта). Отворим једну теглицу — празна. Отворим другу — сасвим пуна. Отворим трећу — начета. Ту си — помислим у себи — ова је тегла начета, одавде ти трошиш. Брзо узмем теглицу — и поставивши све у стари ред — изиђем напоље и одем у своју собицу — мој лабораторијум. Пошто сам садржину бјеличасте боје и масно сјајну из тегле извадио — то брзо заиштем у свог момка „шувикс“ — те брзо примивши жељену и нужну црну боју — помијешам ону помаду са виксом — и то тако да се све прнило као катран — и напуниваши теглицу до старе висине — однесем је опрезно на њено мјесто и метнем је с краја као што је и била.

Ја сам знао да се наша госпоја због „финог тена“ и ноћу маже — па сам се већ сад, али у души, почео смијати — како ће нам лијено у јутро изгледати. Свилени шлафрок — бијела каиа и гараво — црначко лице. Још само фале природни зуби — на права Малајка.

Док сам ја све ово као шијак испланирао и ујдурисао — прошло је и недјеља дана. За то вријеме постао сам прави пријатељ нашега домаћина — па нека се нико не чуди — што сам му још оно вече ово али у 4 ока казао: Јес' чуо П? Мени се све чини, да се твоја госпоја бели и преко твоје воље и мимо твога знања. Него знаш ли шта? — Дедер ти њу; али непримјетно добро размотри у вече кад леже и у јутру кад устаје — на ћеш се о истинитости мојих речи врло брзо и то сигурно до сутра увјерати. Ако ли се о томе не увјериш, то те у напријед молим — да ми као робу мојих злочестих очију — опростиш — и да никоме па ни самој госпођи о томе ништа не казујеш. Хоћеш ли?

Хоћу пријатељу — али ти морам рећи — да би прије вјеровао у Анђелића као патријарха, него у ту вијест — која се је првом теби а у мојој присутности — преко твојих пријатељских усана скотрљала.

„Е, добро пази“ бијаше моја завршена ријеч.

У то уђе наша госпођа која је тај дан врло веселе парафи била — сигурно није слутила на вигове — које сам јој сиротици вјешто разанео био. Наш обични разговор наставили смо одма после вечере. Ја сам се трудио и управо избјегавао говор — који би се на женски свијет клонио — јер? — јер су жене много досјетљивије од шијака.

После вечере разиђосмо се најпријатељскије Ја сам отишао у своју собу и послије уобичајеног читања — дуго сам се у кревету преметао, мислећи на посљедице мога (не)дјела.

Послије посатног прометања успавала ме је ипак млитавост нашега домаћина а мога новог пријатеља — пошто

*

ꝺ Ако „Стармали“ са овим предлогом пожње успеха, окуражиће се, па ће потражити још коју тачкицу или тачкетину споразума.

ꝺ Покој души бившем комесару г. Чеху. Он је доказао да је заиста био болестан и оправдао је бар последње одлагање синода. Тај нам доказ Анђелић још остаје дужан.

= Чујемо да ће наш јединац променити (или управо допунити) своје име, и да се од сада неће потписивати ЕМИЛИЈАН него НЕМИЛИЈАН. — Nomen et omen.

Петељка онога грозда, за који је краљ Абдала платио 100 фор. оставиће се у музеум, за доказ како су српске финансије добро стајале под његовом мудром владом.

△ Поред те петељке обесиће се један сомун трушнице, да се зна чиме се српски сељак хранио у време тога благословеног изобиљства.

♎ Има у прњавору једног манастира једна лепа девојка, по имену Митра. Да ли би та била кадра да утеши „нашег јединца“ што му се измакла друга митра.

сам по њему судећи држао — да ће јој он то одбити на дару (ако ми т. ј. план за руком испане).

Кад сам заспао све сам у сну једва чекао да сване. Свануто је, већ је седам сати прошло. Госпођа устаје око пол осам. Ја и господин домаћин очекивасмо госпођу са фруштуком у „шпајзе цимеру.“ Домаћин наш ништа преко ноћи примјетио није — те је с тога своју радозналост на њезину појаву овога маха удвостручио. Не потраја дуго — ал' се врата отворише — и у нашу собу упаде . . . . страшно — ама горе него најцрњи црнац — гараво створење. Наш домаћин опазивши ово невиђено чудо скочи — преблиједи — поцрвени и најпосле погледа радознало на мене — и прсне — без и једне ријечи у грохотан смеј. Ја сам му по шијачки (да се је чак у пету кућу чуло) секундирао. Госпа се нађе у чуду — и пошто је од смијеха чути могли нисмо — то се она увриједи и напусти друштво и изгуби се у прву собу.

Посљедње ријечи које сам кроз маглу чуо, биле су: „но за име бож'је, шта је овим људима наспјело.“

Ја сам се са домаћином после тога још дуго грохотом смијао — али нисам пропустио, да му као пријатељу све искрено не кажем.

Од тада смо постали још бољи пријатељи. А наша домаћица? Она је откајала своје гријехе — и побацала све бутеље, флаше и теглице за на вијеки(?) Виновника правог још ни данас не зна —па ме је сад стра — да ме сад како уватити неће. Ал' шта Бог да.

Починио и написао **Н. Љ. М.**
шијак

☙ Има у ренунцији и мало истине. „Не смете се“ вели „тужити на неповољну стилизацију закона, — јер нашто вам онде седе у Пештанском сабору 40 мамелука.“ — И ту ће иронију морати хрв. регниколарна депутација лепо да прогута.

□ Даклем није сваки човек ковач своје среће, јер ено докизало се да Томићева вацка срећа има у Осеку свога Ковачевића.

✕ Али можда је он баш зато осуђен, што није писао онај чланак. Е онда се још може поправити, кад изиђе из затвора.

°₀° У Нишу се држи скупштина, ал сад већ нико за њу и не пита. И који воле таке комедије, и њима на последак постане бљутава.

Мисли о ситуацији.

V.

Свет се чуди, што са новоотворене нишке скупштине нема извештаја. Нагађа се свашта. Неки веле, не пушта Гарашанин новинаре у скупштину, други пак, седнице су са свим тајне, трећи веле, да се прекинула брзојавна жица. Биће да трећи имају „право.“ Муњевитости у Србији нема (та „Муња“ је угушена) па од куд би могао радити брзојав?!

*

Кажу, да су Срби за то потучени на Сливници, што су се служили аустријским ратним планом. Не знамо само чијим се планом служе Бугари, кад се тако журе својој пропасти?

*

Дакле Радића нису изабрали за вршачког владику. Чудо! Трефор га је препоручио, па ипак није могао да натре Германовом кандидату. Но нека не очајава Радић, биће још кога, ко ће и њему и Герману натрти под — нос.

*

Радић вели, лепо је бити владика. Има човек право. Па још на крају оно — дика! Даничина — дика, вла-дика, та још кад би Радић био и народна — дика, никад боље. Но ја нећу о немогућности ни да мислим.

*

Седим и мислим. Мислим о свим ситуацијама, само нећу да мислим о „Стармаловој“ финансијској ситуацији. Ко велим, није то посао „Стармалових“ сарадника, нека о томе мисле — претплатници.

Мрђен Шајкаш.

Ђука: „Е виш, није архимандрит Бранковић постао владика.“

Шука: „Та мани се, сити смо већ Бранковића.

Ђука: „Ког Бранковића? Вука или владике тамишварског.“

Шука: Хајд о том ћемо други пут.

Ђука: „И Радић је пропао. Чудим се, што бар Герман није био за њега.“

Шука: „А кад си ти видео, да та фела бар не зарежи једна на другу.

Ђука. Даклем уредник „Заставе“ доби три месеца.

Шука. Је л' их добио, ил их је изгубио?

Ђука. Та рецимо да их је добио то лепше звучи. А уз то још има да плати 600 фр.

Шука. Но, боље и то него да су га обратно осудили на 600 месеци затвора и 3 фр. глобе. —

Ђука. Тако је. Ова 3 фр. могао би можда наш народ скупити да за њега плати, али оних 600 месеци док би прошли, требало би равно 50 година.

Шука. Даклем ипак у Пешти имају милости и призрења. —

Параграфи.

Државни тужилац тврди, да Срби и Хрвати хоће да оснују „велику словенску државу“. Па знате где? — У малој Угарској.

* * *

Државни тужилац рече, да је све једно, а био српски патријар А. ил Б. Ал није хтео казати: „све једно је, а одговарао за осечки допис Томић, а Ковачевић.

* * *

Тумач Соколовић мисли, да ништа не чини, ако се која реч и мало оштрије преведе. Он је и реч тумач тако схватио, као **ту** (је) **мач**, па — посеци.

* * *

Кад би г. Соколовић добио, да преведе реч соко, он би се одмах сетио на оно „оштрије“ и би сигурно рекао: „аха, овде се сигурно мисли „соко“ из врањина гнезда.“

* * *

Три месеца затвора и 600 фор. глобе, чудна је ствар. Ту не знаш, бил горе било више затвора а мање глобе, ил више глобе а мање затвора.

* * *

Оптужба је почињала са речима: „**Застава**“ која излази у **Новом Саду**, уређује Јаша Томић, издаје Милица Томић, рођ. **Милетић** штампа се у штампарији **др Светозара Милетића**. . .

— Е па дотле, а куда ћеш више.

В.

Једначења.

Чиме се једначе „напредњаци“ са штрангарима?
— И једни и други иду натрашке.

Чиме се једначе калуђери са Циганима?
— И једни и други посте, кад немају да мрсе.

Чиме се једначе лажови са ковачима?
— И једни и други кују, док је вруће.

Чиме се једначе доктори са својим болесницима?
— Тиме, што су и једни и други апотекарима мили.

Чиме се једначи игуман Н. са својим пилићима.
Пилићи воле пијукати, а игуман воле пијуцкати (а народ ни од једног ни од другог посла нема вајде).

Е, а чиме се разликују министри од оваца?
— Тиме, што овце воле пасти, а министри не воле пасти.

Са нишке скупштине.

10 је сати ујутру, а у скупштини седе готово само председник и министри. У дну скупштине засео чивут Озер, те рачуна, колико му је остало на последњим лиферацијама. По ходницима шетају два три владина посланика, те говоре о „самртију“ душе, а о бесмртију Гарашаниновог кабинета.

Гарашанин: (постао нестрпељив.) Шта је то, где су посланици? Нема готово никог.“

Председник: „Нема их.“

Гарашанин: „А чекај рито једна. Нагумали су се новаца; овом дај лиферацију. . . (Озеровић ма да седи у дну дворане и рачуна, опет је чуо реч лиферацију, те скочи с места. „Мени, мени лиферацију, господин министре.“)

Гарашанин: „Државя би требаля да дамо какву масну лиферацију, јер она пропаде већ.“ (Озер се одшуња опет на место). . . Дакле лиферације су могли примати, а сад кад треба, да дођу на скупштину, нема их. Мора да су по биртијама: уживају. Казао сам ја увек: Марви не дај никад сувише да се наједе, јер одмах неће да вуче, као што треба и оставиће те у блату. . . Где је жандарски офисир? (Жандарски офисир долази.) Господине, нек таки оду ваши људи по биртијама, па где виде кога владиног посланика, нека га доведу овамо.“ Прошао је читав сат, а жандари довукоше свега једно 60—70 владиних посланика.)

Гарашанин: Још нас нема довољан број. Не можемо радити. Где је жандарски офисир. (Офисир долази,) Господине, ово је мало посланика.

Жандарм: Нема их више у Нишу.

Гарашанин: „Онда довуците и опозицијоне посланике.“

Жандарм: „Па те смо прошле скупштине протерали. Ја сам својом руком одвео седморицу до железничке станице.“

Председник: „50 опозиционих набора смо уништили.“

Гаргашанин: „А где су она три четир опозиционара, које смо оставили.“

Жандарм: „Ви сте ми рекли г. министре, да им при разлазу прошле скупштине домашим: Ако их видим још кадгод у Нишу, ребра ће им поломити.“

Гаргашанин: „Ух, ух, на шта ћемо сад? — Но тако је то, кад човек сувише ревностан. . . . (Узвикне очајно): Сто дуката за сваког опозиционог посланика!

Сви владини посланици у један глас: Овамо сто дуката, ја ћу у опозицију.

Гаргашанин: А, несретници једни, сад сте се показали у правој боји. Зато нећете више добити ни један либерације. (Окрене се жандармском официру). Одмах брзојавите свима владиним посланицима, који нису ту, већ одмах доћу. Реците важна, врло важна државна ствар. Ал не, немојте тако. Баш онда неће доћи. Брзојавите: падаје се велика либерација. Ко се закасни, сам је крив. Тако! Молим г. председниче закажите сад слободно скупштинску седницу сутра у 9 сати ујутру. Сви ће они доћи још пољас. Нека се нареди дочек и за краља, јер ако дочује испод руке за либерације, можда ће и он доћи, да види шта је.“ (Скупштинари се разилазе са речима: Е, баш је мудар овај Гаргашанин! Треба да влада 100 година.)

Ев.

Шетња по Бувијашу.

Читајући у овиљеном „Стармалом“ разне шетње које „по ли Саду, које пак по „Свету“, вичним ево и ја да се мало „прошетам“.

Јест! ал иста господа шетајући се, само су своја посматрања обележили, и њихова шетња врло их је јефтино стала; на опет — на велу нашу жалост — Абуказем мањо се шетње: односно (хвала богу) и сад се шета ал неће своје „брчије перо“ да умочи у мастило па да нас и он мало — по његовим одету — разведе! . . .

Елем и ја — као што рекох — добијем „густ“ да се мало прошетам. Но боље би било да нисам, јер ме је моја шетња скупо стала; отварено сам своју жену у купатило, и кад је куће дошла видим: да су мојих 400 фор: а. врг фуч!

Па кад сам тако „јефтино“ прошао, ево да и ја обележим моја посматрања, који — кад су тако скупа, мора да су и интересантна! (бар за мене јесу).

Бувијаш, то вам је врло лепо купатило (ко лепше није видио); а што је главно: то је купатило готово само за женскиње, с тога и должне смо са свију страна госпође не само из наше домовине, већ и из Србије на нас их и из Босне.

Ове године беху Српкиње у већини тамо; с' тога и нисм могао чути други разговор већ готово само српски: једнне гостионичари и келнери предусретају своје госте са: „ala szolgája“ „mi teszik?“ и т. д. Ај онако и насеоме што српски ми бекнути не знају; нису могли зацо вести наших Српкиња испунити, ако не беше у друштву који и мађарски знаде, који им је тумачио захтевања; ево примера:

— Дајте ми једну белу, — заповеди нека Србијанка.

— Tessék parancsolni? рећи ће келнер, који се узверио мислећи: да иста госпа хинески зборн; и једва га је извучем из беде и протумачим му да се бела кава пије. У тим засвира циганска банда (може се рећи и музика) — чардаш! Није нам било противно, ал се надасмо: да ћемо и ми Срби — који смо у такој огромној већини — овде, бити уверени (за наше скупе и лепе новце) да и „нашу“ коју одсвирају! Али луто се преварисмо, јер док је музика изређала „валцере“, „четворке“ па опет „чардаш“ истекао је обезни сахат, и тако ми остадосмо као риба на сувом! Нисам могао друкче своје осећаје задовољити, него „одзвиждим“ коло па — заиштем „Заставу.“

— Nincs! осече се на мене обријани келнер.

— Дајте ми „Браник“ продужи опет ја

— Az nincs! вели опет он.

Шта наши ко! да и овде не терају умерену политику? Љубопитство ме натера, па заиштем: „Наше Доба.“

— Az sem járatjuk! заврши опет он! а мени не остане ништа друго већ да изјавим „нашеи домаћину“ своје незадовољење што ни једног Српског листа нема туне; па како сам после од жене чуо, да је после мога одласка претпладнево на „Заставу“, то молим славну администрацију за перценат!

Тек што хтедосмо устати од стола ето ти к' нама једни млади пар људи у Србијанском оделу, који нам се прикаже, и седе за наш сто. Беху то муж и жена (баш као ја и моја женица) само ја нармеђаш а они из Босне. Не потраја дуго (као обично где су и женске у друштву) и разговор се заподене; и кад почесмо мало и у „политику“ да улазимо, ево шта сам од Босанца дознао:

— И тако пријане ми сло сад синови једне државе јер је и Босна сад Аустријска.

— Јок! — дохвати Босанац — ми нисмо Аустријанци. Аустрија је само наш кум! . . Као обично, браћа Србијанци и Босанци у главноме мало говоре, па тако и нисмо после с мојим другом. Много и дуго сам нрапо-ведао наше приликe и неприлике; и кад се већ уморао од говора, — а већ се и подне приближивало — насмешим се и речем моме Босанцу:

— Ти брате мало говориш, да ти није досадно моје друштво?

— Истина да мало говорим, али тим више осећам; — једва прозбори Босанац! —

— Шта? радосно сам га упитам.

— Глад! — рече — па утече.

Тако сам утукао дан које у разговору, које пак непрестано отварајући „буфетар“ и мењајући „банке“; принесло је вече, и баш ће бити играчка у „кур салону“. Чудно ми беше да наше лепе болесниде ни овом приликом не пожелавају играчку; но одма сам се „одчудио“ кад видех где једну стару госпу послужитељ на малим колицама тура; и кад чујем њен, крештећи глас: „Johann in Kur Salon! хоће сиротица и она тамо, на како не би онда омлађи! Једва умолише стару „тенцерку“ да се врати, јер са „екипажом“ неможе се тамо куда је наумила. —

Ја и моја женица нисмо се дуго на игранци задржавали, него се вратимо натраг у гостионицу да вечерамо. Тек што смо рђаву (ал скупу) вечеру довршили, почне страшна грмљавина а затим пљусак; мислиш да се опет облак провалио; (јер пре тога већ се један облак „подерао“ над Бузијашом); Громови парадирају све се надмећу! Женскиње сиротице тако се уплашиле, да од страха као крпе побледише па руљом из ходника у салу убегоше; а кад почеше и муње непрестано да севају, страх и трепет код женскиња достигао је свој врхунац! Но једна се лепотица досетила како ће своје друге од стра да излечи, и заиште карте. Док си длан одлан ударио, картање се већ почело; није бого моја да ударају „фрише-фире“ већ све пуца! и тако се наскоро удубише у ту „божанствену“ игру да ужасну буру, севање муња и пуцање громове више нису ни приметиле! Незнам од куда беху исте милостиве, из Н. Сада ил околине му? но само то знам, као што сам ево искусио: да је од страха најпречи лек: „Фрише-фире“ а и то није згорег знати у овом колерашком времену!

Да сам и ја — као моја мила женица — 6 недеља тамо остао у купатилу, ја би и даље прибелижио моја посматрања; но овако морам да завршим, јер се извор изцрпио као и мој буђелар! Сиромах управитељ мојих добара (речени буђелар) кад сам га позвао: да ми рачун преда, баш као онај управитељ (око Даља) осече се на мене и свечано изјави: да новаца нема, и ако хоћу равнотежу да одржим, морам се мало у комшилук обратити!

Јест, да ме је мој „управитељ“ изненадио његовом рукопитателном истином, но зато — ма да сам се веома огорчио — хвала Богу нисам пљувао крв!

Дано у К. (на баш Турској) 1886.

Паја Д—вић.

У суду.

Оптужени почео се да јада на своју сиротињу и невољу. Судац је све то слушао, док му се једаред не досади, па се продере:

— Оканите се јадања, јер ћу вам запушити уста.

— О добри господине, кад би ви то учинили. И онако нисам имао залогаја данас у устима.

Спаса.

Даштања.

Ево вам осам слова:

Н. Е. М. А. Л. И. Ј. И.

Сад ви премештајте та слова како знате, али тако, да испадне једно познато калуђерско име.

Старм.

Одговори Администрације.

Г. Ј. Шербану. Панчево Пишете нам да су неколицина г. г дојакошњих претплатника напустили даље држање „Стармалог“ зато, што су уз лист добили неку цедуљу. Да би Ви и остали свет видели какве су то цедуље, ево једну од речи до речи штампано: „Овим бројем истиче Ваша претлата, коју молимо да поновити изволите, како би Вам непрекидно лист и даље слати могли. С поштовањем Администрација „Стармалог.“ Њима је доиста истекла претплата, па кад их вређа и овака уљудна опомена, онда нам не вреди правдати се. Али кад би та господа завирила у наше књиге па видели на стотине дужника, који без више таких и друкчијих опомена неће да понове претплату ма да лист уредно примају—онда би тек могли оценити стрпење наше. А „Пестер Лојду,“ „Кикирики“ и др. листовима шаљу претплату много тачније него својим рођеним, јер ови ни броја ником без претплате не шаљу. Али о тим јадима могло би се много говорити.

Књижевне вести.

Сад је баш изашла књижица: **ПАРНИЦА** против Јаше Томића уредника „Заставе“ (пред будапештанском поротом 2. октобра 1886. године.) цена 6 новч. Ток ове занимљиве и важне парнице био је и у самој „Застави“ доста непотпуно описан. Показала се потреба да шири круг нашега света добије опширан ток парнице. Одговарајући с једне стране тој потреби, а с друге стране жељи једномишљеника издао сам ову књижицу. Књижица износи 2 штампана табака и стаје 6 новч., а ко пошље још 2 новч. послаће му се књижица поштански плаћена. Наруџбине се шаљу искључиво мени потписатом у Н. Сад. Књижице се могу добити и у српским књижарама.

Нови Сад 10. октобра 1886.

Иван Иванић,
сарадник „Заставе.“

ЗА КРАТКО ВРЕМЕ ИЗИЋИ ЋЕ:

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1887. ГОДИНУ,

који је богато урешен **најновијим и најлепшим** сликама уз **најодабранији и разноврстан садржај**, као и досад што је доносио.

Ми смо се потрудили да овај **највећи** буде и за 1887. год **најбољи, најлепши и по томе најјефтинији** српски календар, као што је то и досада вазда бивао, што ће у осталом за кратко време сам „ОРАО“ најбоље потврдити, а ми ово само међутим укратко јављамо поштованој публици и нашим дојакошњим комисијонарима, молећи их нека се изволе унапред пријавити колико којег календара да им пошљемо.

„Царић“ мали календар са сликама за 1887. изашао је из штампе и може се добити по 20 новч. На више дајемо га за 12 новч. комад.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА у Н. САДУ

издавалац „Орла“ и „Царића.“

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 28. септембра

1886. до до 18. октобра.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: уторником и петком не пре 7 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10½ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 27. септембра 1886

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

Усавршених ШИВАЋИХ МАШИНА

најновијег Сингер-система са двоструким швом, са најновијим моталом за конац, машинским укупним прибором, елегантним поклопцем из ораховине, мозаиком урешеним столом и са гаранцијом од 6 год. шаљем са бесплатним паковањем са подузећем (per Nachnahme) за 35 фор. или 78 дин.

Машине су са свог најновијег механизма и са своје строге солидне и истрајне конструкције до сад ненадмашене, и могу се сваком пошт. потребачу савесно и најтоплије препоручити.

Налози се обављају за готов новац или пошто се капара од 10 фор. или 2 дук. поштом уручи, које ваља слати са читком адресом на фабричара: 4—10

J. KARNER, representant: A. Radulowits
Wien, VII., Zieglergasse Nr. 41.

Трговачка кућа за извоз, **Бернхарда Тихо у Брину,** Krautmarkt 18. бр.

шиље са платом у наточ:

ЧОХЕ ЗА ГОСПОЂЕ
чиста вуна, свакојаке боје по моди. 10 метера за читаву хаљину, 100 цм. ширине.
8 фор.

НИГЕР-ЛОДЕН ЗА ЗИМУ.
најновије и најтрајније за женске хаљине, 100 цм. широко.
10 метара 5 ф. 50 н.

ИНДИЈСКИ ФУЛ
полак вуна,
у свима могућим бојама, за потпуну хаљину, 100 цм. ширине.
10 метара 4 ф. 50 н.

ВУНЕНИ РИПО
60 цм. широк.
10 метера 3 ф. 40 н.
КАШМИР полак вуна
100 цм. широк
10 метера 4 фор.

ЦРНИ ТЕРНО
100 цм. широк, који је пре коштао 60 новч. дијем док га траје
10 метера 4 ф. 50 н.

Поркет за хаљине
красни десени
за прање, у комадима од 10—11 метера, 60 цм. широки, за целу хаљину
3 ф. 50 н.

Валерија-фланел
полак вуна,
најновији десени по моди, најбоље за зимске хаљине, 60 цм. широко.
10 метера 4 фор.

ПЛАТНО КУЋЕВНО
1 кмд 4/4 широко 4 фор.
1 кмд 5/4 широко 5 фор.
КИНГ-ТКАНИНА
боља него платно од пређе, 1 к. 30 рани потпун
5 фор. 80 новч.

ОКСФОРД
за прање, најбоље каквоће, 1 к. 29 р. потпун
4 фор. 50 новч.
КОНОФАС
1 к. дубичасти 4 ф. 80 н.
1 к. црвен . . . 5 ф. 20 н.

Гарнитура од рипса
састављена се из 2 крев. и 1 асталског застирача
4 фор. 50 новч.
1 гарнитура од јуте
2 крев. и 1 ест. застирач
3 фор. 50 новч.

ВУНЕНЕ МАТЕРИЈЕ ИЗ БРИНА ЗА ОДЕЛО.
Палмерстон, харлајн, мандарин, за хаљине кашуте и огртаче, као и тиол. доден, перунџин, дескин, у комадима за цело одело и кашуте у половину цене.

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ
клетених марама за главу
у свима бојама, 1 комад величине 6/4 1 ф. 70 н.
Тоболи за госте и јапке за невесте
1 к. вел. сорте 2 ф. 30 н.

Извесна количина вунених марама за огртање
за госпође, 9/4 дугачке, у свима простим бојама, као и десиперате, пре беше цена 4 фор. 50 новч., а сад је будућете т. ј.
2 форинта. (5—20)
Препродавци добивају 5% рабата.

Мустре и ценовници шиљу се бесплатно.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

Бр. 29. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. октобра 1886.

„Стармали“ излази тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

У очи сабора.

Отвара се сабор опет,
Лојалан му сваки цол.
Па се нада, да је већем
На измаку српски бол.
Сад ће сметње да се распу
Као неки гадан сан —
Но оставмо радост нашу
За сутрањи славни дан.

Не признат' нам што је наше
То би био кобан грех.
„Са Германом не може се.“
То је реко и сам Чех.
Плодак тога уверења
На српски ће пасти длан —
Но оставмо радост нашу
За сутрањи славни дан.

Сад се неће расцеп тражит',
Нит у њега гурат' клин.
Што још никад није било:
Комесар је српски син.
Сад ће јарцу рог се скресат'
Да не иде у забран —
Ал оставмо радост нашу
За сутрањи славни дан.

Дивно ли ће да заори
Из срдаца српски јек,
Кад комесар проговори:
Ког' тражисте ево лек!
Као нека нова химна,
Коју поје стари храм — —
Но оставмо радост нашу
За сутрањи славни дан.

Д.

Кестење.

(За другог из ватре вађено).

Не знам за што тога Радића увек зову Емилијаном, кад се он пише Радослав, а ово је име много и верније: он би радо до славе да дође.

* * *

Архимандрит Јов. Рајић се прославио што није хтео да буде владика. Радић ће се прославити што није могао да буде владика.

* * *

Сад ћемо дакле имати владику Руварца, који је скроз хисторичан. Доста смо имали хистеричних владика!

* * *

Колера се дакле баш не шали! (С тога је и не примамо за сарадника „Стармалога“).

* * *

Краљ Милан је дао оној Мађарици 100 фор. за зрно грожђа. Колико ли, боже, стаје онда овај шампањер, што га краљ са својим гостима попије!

* * *

Лепо је то дати за споменик заслужног војсковође Радецког 2000 фор., али ја кад бих био краљ српски, најпре би се постарао да наш највећи мудрац народни Доситије Обрадовић, који већ 75 година лежи под земљом у Београду добије парче споменика.

* * *

У правилима „Друштва св. Саве“ у Београду стоји, да ако би друштво то престало, онда фонд припада ономе друштву, које ће се уместо садашњег „Ученог друштва“ установити. Та је правила министар Абердар потврдио. Ово ми долази, као кад би когод оставио какав фонд, те рекао: овај фонд остављам ономе друштву, које ће се уместо

„Матице српске“ основати. (И ово би онда Тиса одобрио).

* * *

Браћо Срби, не бојмо се колере! Неће она к нама доћи. Та нас све советске колере мрзе па ће нас и она презирати и окренути нам леђа.

* * *

Емилијан (Радослав) Радић с (кар)болом у души доиђе, да је Рукавац изабран за вршачког владику.

* * *

Кад је то чуо, кажу да је у очајању повикао: Зар други да се шири по мојој дедовини! (Кенђелац му је био деда).

* * *

Кажу да је Лаза Нанчић, кад је из Ваца кући полазио, дао лепо собу окречити и патос оribати, да је све чисто и спремно за нову партају. (Јаша Томић ће нас о истинитости тога најбоље моћи као очевидац известити).

* * *

Јаша Томић чим се уселио у свој нови стан у Вацу, одмах је „хаусхеру“ и кандиговао, а то је у смислу закона, који пише „тромесечни отказ“.

* * *

Сад тек поња Јаша Томић, зашто су узели од „Заставе“ дупли кауцију. Јер ако тако и даље узиде, биће скоро и та дупла кауција путем судске глобе исцрпљена.

* * *

Чујемо да се госп. Ђурковић уписује у „друштво пресе крсте.“

* * *

Док по другим варошима и селима влада Бог, дотле у Будимпешти владају богиње. У Будимпешти већ мора да буде увек нешто екстра!

Харалампије.

Ћира. Даклем најновији посланик на хрв. сабору полази у Загреб са начелима пок. др. Јов. Суботића. — Он их је присвојио, усвојио или подсвојио.

Спира. Знам, знам. Али кад би сад др. Јова оживео, па кад би рекламирао своја начела да их преудеси; — шта би онда било?

Ћира. Шта би било?! — Е онда би г. Паја Арсенић остао без начела.

Спира. Хм, хм, хм, хм, хм!

Ћира. Колико си пута казао „хм!“

Спира. Пет пута.

Ћира. Хајде кажи још једаред — пак онда је доста.

„Боља половина.“

Ко је жену наз'во
половина „боља“,
мора да је био
какав учен побра,
који знаде да је
реченица: „*бола*“,
противност од: „*добра*“!

Др. Казбулбуц.

ПОДЛИСТАК.

Пољупцоиспитатељ.

Хумореска од Боже.

Од свију званичника најтеже је бити повереником. Не мислим овде повереника какве богате банке, него с' мишљу и персоном повереника у љубави. Ко љуби, тај мора имати повереника, коме ће боље и јаче срца свога да поштуваћи, јер љубавник без повереника, то је човек без своје сенке; а љубавница без поверенице, то је женска без огледала.

Ко неје два туцета несретне, и бар једно туце сретне љубави прежео, тај не може бити повереником. Ја сам бар прописани број несретне љубави испунио, зато сад и могу бити добар саветник. Ја вам могу два часа, у простору од четир корака, по највећој препеци, или по највећем пљуску шетати се са заљубљеним, и чекати да она туда прође; могу вам са свим мирно, шта више са највећом пажњом слушати четрнајст вечери заљубљеног, где ми говори, да је љуби већма него живот свој, да никад никог није тако љубио, и уверава ме, да и она њега љуби (само у друштву неће да се покаже); ја могу цео дан стајати преко од прозора заљубљене, и са свим пажљиво и љубопитљиво посматрати, како ова са осмејом броји, колико пута он туда дневно пролази; с' једном речју, могу се свакој заљубљеној и сваком заљубљеном, као најбољи „советник“ препоручити.

Не знам, ко је то зуцнуо у уши Созонтији, он је сигурно где год чуо те се на мене обратио.

Прећимо сада на њих двоје заљубљени.

I.

Он је бројао 28 година, а она њене више неје бројала, а то је знак, да је благополучно двадесетчетврту прешн. Он је био цвиоманџаст, а она плануша; он је био весељак, а она озбиљна; он је радо јео кисела млека, а она слатка; он је био подебео, а она иршава, са свим иршава женска, пардон, неје ни женска, него само место где ће доћи женска; он се знао Созонтија, а она имађаше дивно име Маврена, зато је и патрља доста рена Созонтији.

Созонтија је био учитељ у Н., а она учитељица на п-ском селиштү. Но шта су мора и брегови за заљубљене. Леандер је препливао боспор само за то, да може своју премилу Херу загрлити. Шта је из Европе у Азију за заљубљене! Ништа. Један бувин скок!

Она је чешће холазила у Н. тетки, која је држила гостионицу; судбина клета тако хтеде, да се Созонтија баш тамо костирао. Да, тамо су се први пут видели. Он је јео кисела млека, а она слатка; он је бацао на њу од кисела млека слатке погледе, а она од слатка млека киселе погледе.

Пуслице.

≙. Берлински „Tageblatt“ јавља, да је Бизмарк 188 центиметара висок. — Сад кад би нам још „Tageblatt“ казао колико је Бизмарк висок, кад стане Калнокију на рамена, онда би могли прорачунати колико је висок Калноки (без главе).

○. О нишкој скупштини само то знамо, да је укинула судско одељење у Лесковцу. — Па и то је напрашке; јер више би се народ радовао, да је укинут Лесковац у судском (и полицајском) одељењу.

♯. Свака мера кад претера
Наће свога Luegera.

○°○. До сад се у Сегедину могла добити кућа за форинту, али није било форинте. Али има и томе лека, сад су се у Сегедину досетили на праве форинтаче (паравно лажне).

=. Кад се човек „строжије варан“ Соколовићев посао није да поротницима преводи, него да их на зло наводи.

△. Гаршанова влада узајмила је од железничког друштва 12 пљада дуката. (Ситно пада, — а требало би много крупнијег падања).

©. Кажу да богослове сада за то брију, да се разликују од других ђака — и да се не разликују од глумаца.

Јаша и Гаша.

Јаша. Како би се могли најлакше ослободити ове несретне колере што је завладала.

Гаша. Најпречи би лек био, да г. Тиса изда „Дисциплинарна правила за колеру“, те би она за цело побегла у Америку.

*

Јаша. Је ли добар знак, што је сабор сазван баш о сви свети?

Гаша. Та добро је. Ми обично кажемо: „не моли се свецу, који не помаже“, а кад су сви свети ту, ваљда ће бити међу њима и онај, који нама помаже.

*

Јаша. Какав је то лов био, на који је краљ Милан имао код грофа Зичија?

Гаша. Но, па ваљда зечији лов?

Јаша. Није зечији, него Зичији.

Серавим.

Чудна ствар!

Човек је баш смешна ствар,
био младић, био стар; . . .
што год хоће, што год жели,
да постигне своје цели. . . . .
редко нуди судбина му, ...
а што има. . . не треба му!!!

Др. Казбулбуц.

О Созонтијо, мој вољубљени Созонтијо, немој клонути духом, кисели су погледи почетак слатке љубави! Он сирома није то знао, он није имао стрињења, а то га је и убило.

Созонтија не знаде сам себи помоћи у тој љубави, те је дошао к' мени, да му савета дам. Заиста дивно чудо сви у Н., који несретне љубе долазе к' мени, да им ја дам савета, као да сам отворио официну за несретнољубеће. Ја у таковим приликама или неприликама, како се већ узме, кажем мојим слачајним пацијентима, да сам натуриста, и не разумем теорију, него само практичу; кажем то и Созонтији, — ајак, не да се ни осолити; најпосле морао сам благообзвати се, да ћу га се примити.

Прво при таковим операцијама иштем да видим предмет залуђености. Он ми га покаже.

„О Боже, ала је ирнава!“ возликнем ја са мојим умиљим гласом, што чворке плаши,

„Је л' те?“ возврати овај радосно, и возклимне со главоју, која је као мерица изгледала.

И заиста Макрена је тако мршава била, да би је човек ноћу за цветиву држати морао, а ко се неје добро разумевао у природопису, тај би је зацело за паука држао, и то који баш сад мрежу прави, да ухвати медведа, хоћу рећи муву, и то муву — без главе.

„Је л' те, да је лепа моја Макрена?“

„Врло лепа!“ возвратим ја.

Он ми од радости ороси све лице са пољупцима својим.

„Ала сам срећан и блажен!“ продера се колико га грло доносило у радости.

„Блажен си, блажен!“ рекох ја, а у себи помислим „блажени ништи духом и т. д.“

Сад ми поче говорити, како је љуби, да никога тако искрено неје љубио, а да би разговор му више уживао имао, то је благоизволео рукама се — у жару љубавноч — по благоутробију тако тући, да сам испочетка држао, да ко иза наши леђи у добош добује. Рече ми да и она њега љуби, ал неће то пред другим показати. Само се најка, што до сада не могаше наћи прилике, да је пољуби, ту ме прекињаше са свима светима и несветима, да му нађем прилике за пољубац.

Сирома Созонтија, њему је требала прилика за по, љубац. Он неје хтео љубав изјавити, него само пољубац, и то без компота и салате. О Созонтијо, ала си сметењак!

Ја незнам, где који људи велику цену полажу на пољубац. А шта је пољубац? Много за нешто, а мало за ништа. Шта је пољубац спрам лепог погледа? Ништа. Пољубац се може и украсти, ал поглед — тај мора покложен бити.

Дуго сам мислио, како ја му нађем прилике за пољубац. Чисто бих га ја сам пољубио, и то не једаред, већ десет пута, само да га се опростим. И где . . . . сретне мисли

Ноћне новости.

„Дневне новости“ могу се читати и по другим новинама.)

— Кажу да је неки капетан у Брну недавно умрло од радости, што је постао мајором. — Врло је добро дакле учинио синод, што није Радића изабрао за владику, тиме му је можда живот избавио.

* * *

— Протосинђел Радић пише се сада проф синђел Радић.

* * *

— Кажу да је Герман казао некад Радићу: Док сам ја патријарх, ти нећеш бити владика! — Сад човек чисто не зна, да ли да пожели Радићу да што скорије постане владиком.

* * *

— Радић је за сигурно држао, да ће му се, кад се врати у Вршац, кадити као владици; но и заиста би га требало, кад дође у Вршац, кадити, јер долази из окуженог места (Будимпеште, где влада колера.

* * *

— Опет се десно случај, да се синод баш онда држи, кад се Аца Зуб бани у Карловцима!

Смичиклас.

Питалице.

П. Ће су сада они анђели, што су отпали од бога?

О. Постали су анђелићи, на кад не могу да напросе богу, а они пркосе народу.

П. За што браћа Солдатовићи некојим напредњацима одрезују посове?

О. Да могу лакше пасти.

П. Шта је то анексија?

О. То је реч латинска; — за то је у Босни и Херцеговини само ћекоји фратар разуме.

П. У каквом међусобном односају стоје егзекуција и астрономија.

О. Ће егзекуција све побере, ту људи могу (од глади) звијезде бројати.

П. У каквом односају стоје грмљавина и мода?

О. Обе чисте. Грмљавина чисти ваздух, а мода чисти џепове.

Новко испод Клека.

За један часак радости. . . .

„За један часак радости,“
песма једна учи,
„хиљаду дана жалости,“
многог ће да мучи. —

Ја се слажем потпуно
што нам песма даје,
само ако „*часак*“ тај. . .
целог века траје!!!

Др. Казбулбуц.

„Путује л' кадгод Макрена у М. 2“ запитам га.

„Готово сваке друге недеље, и данас ће тамо ићи: јер тамо јој је тетка једна.“

„Па ви вести никад с' њоме путовали?

„Никад“, рече блесасто.

„А зашто?“

„Нисам се сетио на то.“

Мазгове помислим у себи, а запитам га гласно: „У колико ће часова данас путовати?“

„У четир.“

„Врло добро! Бар не морате пропустити ни један школски час.“

За тим се накашљем, — бацим се у односителну позитуру, — ухватим Созонтија за дугме од капута и почнем говорити ово: „Мој љубезни Созонтије, кад се већ ради о пољупцу, то морате прибежишта наћи код велеума брзопарних пољубаца, који је на гвозденом путу између Н. и М.. Видите, тамо неје било потребно тунел градити, али велеум је то ипак учинио; а зашто? — да дâ прилике онима, који распитују саставе пољубаца. Влаку треба 50 секунада, док прође кроз тај тунел. Ви морате седети поред оне особе, којој је пољубно стање изјављено. Од 1—18. секунда почеће те се приправљати и ако би било какве препоне, те треба удаљити; од 18—30. секунде велеум пољубаца рашири своја крила, и направи такову помрчину, да ни прста пред очима не видиш, и то је доба, које се не сме пропустити; то је доба пољупца — једнога, два или три; — и још вам остају 20 секунада, да се од ње удаљите и тако наместите, као да вам се није никакав мајер догодио.“

Созонтија био је срећан, — он ме је сада сматрао за најнаметнијег човека у целој Угарској. Он ће хтети, — он ће сметн, он ће је пољубити. Ох, да лепи планова, напред ће локомотив звиждати, остраг ће сунце сјати, а он ће између тога њу пољубити. Али! — проклето „али!“ Богови су завидљиви; а судбина, планови су мегурови, — али се често појављује у виду јарца. Зли духови имају један засебан вагон, који привежу онде, где се састало мило и драго, да се нађу у згодном тренутку, да начине хец, да им науде, да им напркосе, да им се наругају.

Но Созонтија није ни сањао о могућности таког изласка. Он се само чудио, од куда је мени такав диван план наум пао. Кажем му, да ни један љубавни наученак неје с' неба пао, него да мора врло много учити и практицирати.

„Дакле у четир сата видићемо се на колодвору“, рекнем Созонтији при растанку.

„Зацело“, викне и одскакута преко степеница, да је све грмело

Alea jacta est!

(Свршиће се.)

Малери с народним пословицама.

(Нека се бар други узму на ум.)

Све хвале људи те ваше народне пословице и веле, како су то мудре изреке, народна филозофија. Но што се мене тиче ја сам некако несретан у употреби тих пословица. Увек су ми на језику, а кад коју гдегод изрекнем, а ја видим да би боље било да сам ћутао.

Толико пута сам већ наседао с њима! А не могу да се одучим, него их чисто и нехотице употребљујем у разговору почешће, но обично тако неумесно, да се после и сам морам да једим.

Тако сам био једанпут у Вацу, да посетим једног затвореног пријатеља. Било је то у преском затвору. Ту је било њих више, а ја се зачудих колико их има — све сами опозицијонари — и руковавши се с њима рекох:

— До године вас и више било!

Та је пословица умесна кад се каквој породици зажели, да их до године и више буде, т. ј. да се које роди или доведе нова снаха и т. д., ал не у аришту.

Једном дођем једноме честитоме занатлији, ћурчији, који је баш чинио коже.

— Ко шта чини, све сам себи!

— Бре шта ви то ту говорите? Ја ове коже, што их чиним желим да продам другоме, а не желим да ми остану на врату.

Ја се тргнем на ово, но било је већ изушћено, те бадава сад шеврдати.

Дођем у једну отмену породицу. Синчић ми покаже нову вијолину, што му је мати купила за божић.

— Гле, гле (рећи ћу ја) поновио си се! Колико жица, толико годиница!

— Шта? упашће на то мати детиња; дакле ви моме детету желите да живи само још четири године, јер четири жице има на вијолини. Ја се угризем за језик и сетим се, да се она пословица каже ономе, ко је први пут обукао нове хаљине, јер у хаљинама има хиљадама жица.

Један велики господин тужно ми се, како се два политична листа свађају, а све у свађи тој својој употребљују сваки час име тога великог господина. Ја ћу на то:

— Та да, тешко магарцу, кад се преко њега чобани туку.

Господин се тај намргоди, благослови ме левом шапом и оде из собе као опарен.

Опет малер!

Једна ми се госпа потужи једном, како је била у неком друштву, које јој се јако допало, те, вели, чисто није умела да се нађе.

Мени истрчи пословица:

— Нашла се свиња где није била!

Вечита мржња од стране те госпе била ми је награда за моје тако тачно познавање народних пословица.

Један од оних попова, што су писали недавно оне неке посланице, изјаве, шта ли су, приповедаше ми, да је заишао да купи потписе у обрану неког великог, великачког господина с брадом.

— Беспослен поп и јариће крсти! приметим му ја.

Ономад се састадох с Емилијаном Радићем на пароброду. Он ми међу осталим рече, да му није ни мало жао, што није изабран за владику.

— Кисело грожђе! рекох и не утекох.

Неки ћелави бирач гласао је по неком избору за владиног кандидата.

— Куд сви **Турци**, тамо и ћелави **Муја**! рекох му ја, кад сам се с њим састао.

Неки богаташ ми ономад примети, да он неће ништа да приложи на народно позориште, ако се буде видало.

— Без једног **Циганина** може да буде вашар!

Конфуцијус.

Ода гуску.

Та ко теби неби попевао песме
За Србина тај се више држат' несме
Јер батаци твоји у „перкелту“ красном
У добро скуваном' у фином, у масном
Били су ванредни, да се лечиш болан
С тога сам ја данас теби певат' вољан,
Јер сам сад доколан.

Ко калуђер смеран — смирен као ђаво
Који даје сваком — и Туркосу — право
Па нећу ни теби да учиним криво
— А знам да о „оди није никад сниво' —
Те и теби певам громовито гласно
Док м је још грло од масноће јасно
После биће касно.

Карабатак беше немож' друкчи бити
Та за њим се вино добро дало пити
Вело вино, прио каква није било
За „папреним“ увек, увек с' добро пило
Не тражисмо никад да пијемо воде
За то ево гуску ја сам спево оде
Ко мастан нам оде.

Ђил-баба.

Казбулбуциаде.

Моје доброћудности ваљда нигде нема. Најгорем мом душманину одобрио би, *да ми — завиди*, што сам тако срећан.

Кад-кад сам *такве* ћуди, да би сав свет притискао снажно на груди; особито моје непријатеље, *све би им пуцале кости!*) —

Док сам био млађи, могао ми је стомак *сварити и кам ње*, а данас ми је тако ослабио, да свари само оно, што *поједем* и *попијем*.

Никад ништа неби било од мене, да ме мој покојни учитељ није толико батинао. Бог му зато на оном свету *устостручио* то, што сам му ја остао дужан.

Шта имам од тога, што имам *онолико*, колико ми *треба*, кад ми *више треба*, него што *имам?!*

Још од детињства опажало се, да у мени има *прав-*

дољубља! Нека ми ко докаже, да сам кадгод учинио — *себи неправо* или криво.

Несретна љубав (по моме схватању) није ништа друго, до, кад се човек сиротно жаљуби у неку женску, која му је *до ада Бога мрска*.

По некад ме спопадну *тужне мисли*, па са погледом на овај хрђави свет рекнем сам себи: каква су времена, — боље је *и живити, него умрети*!

Кад ми когод стане на жуљ, па *брже боље моли* за опроштење, то ме јако наљути, јер онда му немогу казати, што ми је *већ на језику стајало*. —

Док сам *ожењен*, можеш са 600 фор. *лепо живити*, али чим ступиш *у коло неожењених*, одма ти треба *двапута* толико.

Мислим да је то *лепо од мене*, кад ја пријатељу моме отворим *своје срце*, али ако он тражи, да му отворим и — *бубелар*, онда не може створити за час *кревет својим непријатељем*. —

Баш је човек загонетна ствар; за тили час може сам себи *одузети* част, па и живот, — али *нос сам себи одгристи*, неможе никад.

Ја *не завидим* Ротшилду ни мало на његовом богатству, — само *да су ми његови новци*!

Што је мене *лако задовољити*, то више не роди! — Овомад ми стаде један дебели касапин *баш на жуљ*, — *одма ми је било доста!*

Не знам, који ми се враг *на мене тако довија*, да сам себе тако волим, мислим, да *неби без мене могао никако ни живити*!

Ала је надувен тај наш кућни газда; кад га човек на путу *не поздрави*, држи испод свога достојанства *да се завали*.

Да је која женска имала ту срећу, за мене поћи, ја би је први дан посаветовао, да *не буде љубоморна*, јер таку *претерану* љубав не трпим; али она да се не шали *па да не буде љубоморна*, јер таку *равнодушност* не би могао ни пошто сносити!

Жалосно је то, што имам од чега *прилично да живим*, да сам којом срећом *сиромах*, ја би се *отимао, да будем богат*, па би сад имао грдан капитал. —

Ја зацело немам то срце, да моме пријатељу не би у нужди са новцем у помоћи притекао, само не треба да ми дође *над сам добре воље*, јер то би ме могло *тако разљутити*, да му не би ништа дао; — а кад би случајно дошао, над сам *грдно расположен*, онда би га могао *још и горопадно избрусити*.

Скупио **Др. Казбулбуц.**

Савети

— по „B. ls.“ —

Ако ћеш мирно и слатко да *спаваш* иди у Пешту на сабор, кад Тиса говори о народном благостању.

*

Боље бити српски *новинар*, но *власник* куће у — Сегедину.

*

Ако ћеш *истину* да чујеш, иди тамо где владин посланик даје рачун бирачима о раду, и иди у позориште где глумице говоре о верности и — моралу.

*

Ако ћеш да *гладујеш*, буди народни учитељ.

*

Ако ћеш да читаш „*поуздане*“ и „*истините*“ *вести*, читај какве пештанске и бечке (чивутске) новине. Из њи можеш шта више дознати; шта ће бити у годину дана у напред. **Мрћен С.**

Чекање.

„Време никад не стоји,
нит' на тебе чека,“
рекла сека нека; —
„а ја једна чека
ето пола века
на каквог човека!“

Др. Казбулбуц.

Ст. Бановачка скромност.

Одбор Ст. бановачки, који је 1884 г. приредио беседу у корист подизања Бранкова споменика, закључио је: рачуне после тридесет година јавно положити и издати, пошто су и кости неумрлог бранка на пренос толико чекале.

Н. Н.

Усамљен.

Без љубави који живи,
који не зна шта је брак,
никад неће срећан бити,
туге ће га гонит' мрак. . .
као мене!

Неће знати за весеље,
не, шта вреди веран друг,
неће знати радост шта је,
не, шта породичан круг, . . .
као ја!

С тога жури брате мили,
ускори још док си млад,
док ти крвца бујно тече,
док те није стего јад. . .
као мене!

Др. Казбулбуц.

Досетке и наивности из дечијег света.

Моја мала Драгиња, која иначаше конштак на леђима, беше — чедо моје — веома разборито девојче, само се врло бојала смрти; и кад је прошао спровод нашим сокаком, увек је побегла с прозора.

Једном ће мајци рећи:

— Видиш мајко, како сам ја слаба, па нећеш никда да ми „*куваш*“ печења да се мало угојим (ма да је често добијала печења) а ево каже Стана (њерка комшијина) да ће умрети!

— Нећеш голубице моја, тебе ће Бога помоћи, па ћеш оздравити; охрабри ју мајка.

— Јели мајко, ја не могу умрети? јер ја имам „гуру“ на леђима, па не би могла лежати као што мора мртвац! . . .

— Тако је чедо моје, довршила мајка сузним очима. Но није се сиротица убојала, после неколико месеци изданула је мала наша Драгиња! **П. Д.**

Узајамно поверење.

Судац. Признајете, да сте вашем пријатељу дужни 20 ф. и уједно велите, да и новаца имате, па што не платите?

Оптужени: Знате, господине, то вам је велики ђубов, па неће признаницу да ми да а да му дам без признанице, могао би ме на ново тужити.

С. Па што не дате човеку признаницу?

Тужилац. Знате, то вам је такав ђубов — кад би му признаницу дао не би ми хтео платити, кад би га тужио, он би показао признаницу.

послао **Ђил баба.**

За сваку вест, добићете 1 ф. ако је истинита а две ф. ако је лажна, јер лажну могу дванут употребити, могу је демандирати — рече неки чивучки новинар.

послао **Ђил баба.**

Нужда закон мења.

Сиромашак. Молим вас, дајте ми један пар старих ципела.

Богаташ. Опростите немам старе, имам само нове.

С. Дајте их само овамо! Поклону се зуби не гледају.

послао **Ђил-баба.**

Мудра деца.

А. У год. 1885. број поломних рођено је у Аустрији за 10. 883. деце мање, него за то исто доба 1884. год. То је жалосно.

Б. Шта је жалосно! Данашња деца прво се промисле хоће л' се родити.

послао **Ђил-баба.**

Доктор и пацијенат.

Др. Јесте ли прогутали ону кутијицу пилула?

П. Јесам г. докторе, ал још не осећам никаква дејства, по свој прилици, да се још није заклопац са кутије отворио.

послао **Ђил-баба.**

Ђак. Молим Вас, где седи пројач Н. Н.?

Послужитељ. Кад завиђете за овај ћошак па друга кућа.

Ђак. Хвала.

Међу тим пође противним путем.

Посл. Господине, тамо га не ћете наћи!

Ђак. Па ја баш и не желим, да га нађем.

послао **Ђил-баба.**

Војничка љубав.

1. Рекрут. Коме пишеш?

2. Рекрут. Својој љубазници.

1. Рекрут. Молим те, кад си се већ научао писи и мојој.

2. Рекрут. Шта да јој пишем.

1. Рекрут. То што и твојој.

послао **Ђил-баба.**

Новије књиге

приспеле уредништву на приказ.

Летопис Матице Српске. Уређује А. Хаџић, књига 147. (1886. свеска III.) — у Н. Саду, српска штампарија хра Свет. Милетића, 1886 — Цена 70 новч.

Илустрована мала свештена историја са 20 слика за српско-народне школе издавање српске књижаре Браће М. Поповића у Новоме Саду 1887. Цена је 8 новчића

Радо иде Србин у војнике. По позватој мелодији саставио др. Јован Пачу. Издање српске књижаре. Браће М. Поповића у Новоме Саду. 1887. Цена 70 новчића.

Књижевне вести.

Још се може добити књижица:

ПАРНИЦА ЈАШЕ ТОМИЋА,

уредника „Заставе.“

У 2 табака те књижице, описује се Томићева парница пред пештанском поротом, много опширније, но што је она у „Застави“ описана била. Цена је књижици само **6 новч.**

Уједно се може добити и књижица **ПАРНИЦА ЛАЗЕ НАНЧИЋА** за чланак „омладини.“ Цена 15 новч. Наруџбине се шаљу искључиво Ивану Илићу сараднику „Заставе“ у Н. Саду.

ЗА КРАТКО ВРЕМЕ ИЗИЋИ ЋЕ:

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1887. ГОДИШЊУ,

који је богато уређен најновијим и најлепшим сликама уз најодабранији и разноврстан садржај, као и досад што је доносио.

Ми смо се потрудили да овај најбољи буде и за 1887. год најбољи, најлепши и по томе најјефтинији српски календар, као што је то и до сада вазда био, што ће у осталом за кратко време сам „ОРАО“ најбоље потврдити, а ми ово само међутим укратко јављамо поштованој публици и нашим дојакошњим комисијонарима, молећи их нека се изводе унапред пријавити колико којег календара да им пошљемо.

„Царић“ мали календар са сликама за 1887. изашао је из штампе и може се добити по 20 новч. На више дајемо га за 12 новч. комад.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА у Н. САДУ

издавала ц. „Орла“ и „Царића.“

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 28. септембра 1886. до до 18. октобра.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: уторником и петком не пре 7 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10¾ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 27. септембра 1886

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

Усавршених ШИВАЋИХ МАШИНА

најновијег Сингер-система са двоструким швом, са најновијим моталом за конац, машинским укупним прибором, елегантним поклопцем из ораховине, мозаиком урешеним столом и са гаранцином од 6 год. шаљем са безплатним паковањем са подузећем (per Nachnahme) за 35 фор. ил 78 дин.

Машине су са свог најновијег механизма и са своје строге солидне и истрајне конструкције до сад ненадмашене, и могу се сваком пошт. потребачу савесно и најтоплије препоручити.

Налози се обављају за готов новац ил пошто се капара од 10 фор. ил 2 дук. поштом уручи, које ваља слати са читком адресом на фабричара: 5—10

J. KARNER, represetant: A. Radulowits
Wien, VII., Zieglergasse Nr. 41.

Трговачка кућа за извоз, **Бернхарда Тихо у Брину,** Krautmarkt 18. бр.

шиље са платом у наточ:

ЧОХЕ ЗА ГОСПОЂЕ чиста вуна, свакојаке боје по моди, 10 метера за читаву хаљину, 100 цм. ширине. 3 фор.

НИГЕР-ЛОДЕН ЗА ЗИМУ, најновије и најтрајније за женске хаљине, 100 цм. широко. 10 метара 5 ф. 50 н.

ИНДИЈСКИ ФУЛ полак вуна, у свима могућим бојама, за потпуну хаљину, 100 цм. ширине. 10 метера 4 ф. 50 н.

ВУНЕНИ РИПС 60 цм. широк. 10 метера 3 ф. 40 н.

КАШМИР полак вуна 100 цм. широк. 10 метера 4 фор.

ЦРНИ ТЕРНО 100 цм. широк, који је пре коштао 60 новч. дајем док га траје 10 метера 4 ф. 50 н.

Поркет за хаљине красни доскин за прање, у комадима од 10—11 метера, 60 цм. широки, за целу хаљину 3 ф. 50 н.

Валерија-фланел полак вуна, најновији доскин по моди, најбоље за зимске хаљине, 60 цм. широко. 10 метера 4 фор.

ПЛАТНО КУЋЕВНО 1 кмд 4/4 широко 4 фор. 1 кмд 5/4 широко 5 фор.

КИНГ ТКАНИНА боља него платно од пређе, 1 к. 30 рифи потпун 5 фор. 80 новч.

ОКСФОРД за прање, најбоље кавкоће, 1 к. 29 р. потпун 4 фор. 50 новч.

КОНОФАС 1 к. љубичасти 4 ф. 80 н. 1 к. црвен . . . 5 ф. 20 н.

Гарнитура од рипса састојећа се из 2 крев. и 1 асталског застирача 4 фор. 50 новч.

1 гарнитура од јуте 2 крев. и 1 аст. застирач 3 фор. 50 новч.

ВУНЕНЕ МАТЕРИЈЕ ИЗ БРИНА ЗА ОДЕЛО. Палмерстон, харлајн, мандарин, за зимске капуте и огртаче, као и тифл, лоден, перувијан, доскин, у комадима за цело одело и капуте у половину цене.

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ плетених марама за главу у свима бојама, 1 комад величине 6/4 1 ф. 70 н.

Телени за госпе и јане за зимске 1 к. вел. сорте 2 ф. 30 н.

Извесна количина вунених марама за огртање за госпође, 9/4 дугачке, у свима простим бојама, као и десиниратих, пре беше цена 4 фор. 50 новч., а сад је будзашто т. ј. 2 форинта. (6—20)

Препродавци добивају 5% рабата.

Мустре и ценовници шиљу се бесплатно.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

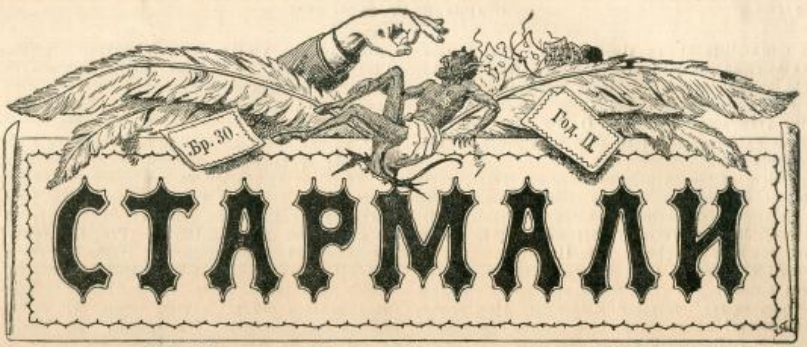

У Новоме Саду 31. новембра 1886.

„Стармали“ излази сриjут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Tessék!

Прву реч је им'о
Р. т. комесар —
Тисиних врлина
Пружио нам дар.

Сабор му је мирно
Саслушао глас,
Мислећ: и ви ћете
Саслушати нас.

Тада Германн гурну
Наручени три, —
Пола беше доста, да се
Види ко је прн.

И синод је отворио
Своје свето жвало,
Срам и брука — али
И то с' прочитало.

Сваки је мого зборит'
Све догод не суста,
Једино сабору
Запушише уста.

Јер је сабор сретно
Два цензора стек'о,
Пре вег што је српска
„Помоз Боже!“ рекo.

Зачепљеним устма
Вешати се не да.
Сад од нуве — tessék,
Правити медведа!

Сетите се само
Да кад медвед пође
Онда врло лако
И компији дође.

Неколико речи.

После сабора.

Радити се није могло — и посланици су се разишли. Али једнодушност њина пашће као мелем на многе ране народне.

Здрава је душа хтела да буде како је најбоље. Здраво је срце погледало у очи свима сметњама. Здрава је рука потписала изјаву. Здраве су ноге вратиле се својим кућама.

Па сад ко први забоде три у здраву ногу, нека га буде стид и срам. Сви ваља да скочимо на њ.

Опашимо се оном једнодушношћу, која је осветлала образ овом сабору. Уживајмо у њој, јер ретко је кад таку имадосмо. Покушајмо стати раме уз раме, сви у којима срце за народ бије. Заборавимо што се заборавити може, — и хватајмо се за оно, за што се хватати морамо.

Само тако нећемо клонути. Само тако се може истрајати до бољих дана.

Стармали.

Шетња по свету.

XXXII.

Г. Ђ. Вукичевић и сам не може доста да се начуди, што га је „Глас Црногорца“ назвао десном Милетићевом руком, а највише се чуди Лази Костићу, што је тако заборован, те је заборавно на многе ствари, откад је отишао из Новог Сада на Цетиње, да уређује црногорски лист. Г. Вукичевић морао је по-

мислити: „Шта ће сад Црногорци о мени мислити, кад чују, да сам ја био десна Милетићева рука? Мораће држати, да сам ја некаква страшна јуначина, а ја сам у истини само друг Стеве Павловића, само члан „нашедобашке“ четице. О, Лазо Лазо, шта учини, да од бога најдеш?! Не било ти просто ни овога ни онога света!

Исто га тако морала изненадити и хвала, којом га је обасуо честити задарски „Српски Лист.“ Па бар да је зашто, него за његове чланке о Русији и Бугарској. Ја чисто гледам г. Вукичевића, како непрестан огледа и превраће и „Глас Црногорца“ и „Српски Лист“, е не би ли ма на ком месту у тим листовима пронашао, да су се обноћ претворили у шаљиве листове, па сад терају с њим лакрдију. Ајак, од тога нема ништа! „А да нисам се ја какогод променио?“ морао је г. Вукичевић у себи помислити. „Да се нисам претворио у каквог „бунтовника“, те сам писао страшне русофилске чланке? Није ни то могуће. Ево преда мном је „Наше доба“, а у њему моји чланци, па богами мора да су српски новинари на Цетињу и у Задру врло чудновати, кад су у тим чланцима могли пронаћи што лепо по Русију и што би се косило са познатим „нашедобашким“ програмом. Ја нисам до душе ишао тако далеко, као мој друг по политичким начелима, као Јаша Игњатовић, али кад би истина било оно, што сам ја о Русији рекао, онда би и Бугари и сви други Словени имали потпуно право, кад би се одлучно противили руским намерама и тежњама.“ На послетку, зашто да г. Вукичевића, дипломату Германове странчице, не хвале „Српски Лист“ и „Глас Црногорца?“ Кад је Герман онако лепо дочекао дањску депутацију и доказао, како је до крајности учтив и врло образован, за што неби онда промене ради народна гласила хвалила једног Германовог човека? „Глас Црногорца“ и „Српски Лист“ сигурно су се сетили оног дубровачког песника, који је свом клеветнику послао кутију цвећа са поруком: „Ти мене клеветаш, а ја теби цвећа шиљем. Ко шта има, оно и даје,“ па као мисле, да на Германове грубости треба учтивошћу према једном његовом човеку одговорити.

То је све лепо и красно и ја против тога немам ништа, али се бојим, да такав поступак не буде узрок другим злим последицама. Јер могу наши други листови рећи, кад „Српски Лист“ и „Глас Црногорца“ тако узносе једног „нашедобашког“ јунака, за што не бисмо могли и ми доносити сличне ствари? И заиста, у најновијем броју дечијег листа „Голуба“ налазе се у рубрици „шале и досетке“ и такве ствари, које су најмање за децу и њихово „благонравије,“ као што се не пристоји ни задарском ни цетињском листу, да хвале г. Вукичевића. Између оних ружних речи у „Голубу“ и хвале г. Вукичевићу не постоји до душе никакво сродство, ван ако не по мирису, по оном француском научењаку, који тврди, да се људи чак по мирису и заљубљују, али да и не постоји никакво сродство, ипак их је требао „Голуб“ избећи. Но те се речи нашем „Голубу“ зацело случајно омакле, а ја сам уверен, да ће у будуће потпуно одговарити свом имену, па ће бирати чиста зрна за своју „шалу и досетке.“

Дакле наш се сабор разишао. То није право ни „Нашем Добу“ ни „Српском Мароду“. Овом последњем жао је, што су у опште и пустили народне посланике, да слободно оду својим кућама. Требала их је власт све позватрати. За то и рече у свом превеликој туги овако: „Ако је истина, да је безобразник Паја Јовановић рекао св. патријарху, да нема родољубља, а

ПОДЛИСТАК.

Пољупцоиспитатељ.

Хумореска од Боже.

(Свршетак.)

II.

Легнем у постељу и почнем размишљати о созонтијевој ствари.

Сирома Созонтије, неје знао граматику по којој се женске склањају, а овамо се човек упустио у филологију, т. ј. у испитивање пољубаца; не знађаше све физичне силе пољубаца, атмосферу која их окружава, стреле које у себи сакривају и т. д. не знађаше да пољупци могу каткад експлодирати; не знађаше математику и геометрију, под којим углом треба пољубити и какову стереометријску кугу мора човек устима да направи; неје знао дефиницију љубави, а упустио се на пучину мора љубавнога, још није знао ни шта су женске, јер да је знао, не би се — заљубио.

Не знађаше, да су преваре женскиња непостижиме, и да их је само један беседник уловити могао. Ево да нам кажем како је то било. Један фратар стојећи на предикоиници, баци око на ону страну где су саме женскиње биле и рече:

„Сад ћемо видети, која женска душа пред Богом искрено ради и мисли. Свака она, која искрено љуби и љубав мисли до последњег часа одржати, нека дигне руку!“ На које све женске руке подизаше. Беседник даље настави: „Свети Арханђеле Михаило, који са натреним мачем код рајских врата стојиш, сиђи се и отсеци све оне руке, које су лажно подигнуте!“ Женске мало по мало све спустише своје ручице.*)

То да је знао Созонтија, зацело се не би заљубљивао. Но како ћемо га од те болести излечити. Знамо, да је љубави лек — венчање. Али прво треба експериментат с пољупцем добро да испадне. Аријадна је извела Тезеја из лабиринта, а наше Ари—једне, све већма воде човека у лабиринат. Другојачије је било пре, у старо доба а другојачије је сад. Сада код нас сватови у тишини и без икакве ларме бивају, јер се ларма остала за после сватова, т. ј. за брачни живот. Сватови код нас спадају у мрсна јела, јер су у пост забрањени; после мрсни сватова наступи пост. Муж обично седне у један буџак на зева, а жена у други, наравно муж зева за то, што је муж и жена једно и исто, а кад је човек сам, онда му је дуго времена.

Тако да разишљах, бог те пита о чему, док не дође

*) Знам и ја за тај случај. То је било бливу Загреба у Бабиној Греди. Али из тога не смемо изводити последице за цео женски пол. Славац.

други један безобразник, неки Ђ. Цвејић из Вршца, да је викао: „Срам вас било!“ онда мислимо, да би могао и у Загребу и у Вршцу суд имати посла због јавне погрде, кад није учињена благовремена пријава такова у Ср. Карловцима.“ Да богме, „Српском Мароду“ би најбоље годило, да је власт позатварала све народне посланике, па да их је у Лепоглаву или у Илаву отерала на вечиту робију. Онда би му срце на месту било.

Међу тим, нису само народни посланици отишли из Карловаца, него је и Герман отпутовао — али не онако, како бисмо ми то желели, већ је отпутовао у Будимпешту бајаги на делегације, а у истини, да издејствује Тисину помоћ, да би се нама автономија уништила.

Његова штетња увек је штетна по српски народ, а корисна би била само онда, кад би се из наше средине за увек одшетао.

Милисав.

Уштипци.

До сад сам мислио, да се сабор сазива рад посланика. А на нашем сабору се читало Тисино писмо. На је после говорио комесар. За тим Герман. Онда су читали синодско мњење. А кад су хтели посланици своје да читају, затворили су сабор.

* * *

Синодско **мњење** гласи: „Синод не може имати **мњење** (но само нарељења)*).

* * *

Кад се о неком каже: „Не може имати мњења,“ то значи на српски „не може мислити.“ Ух, да хоће ово тумач Соколовић мало оштрије да преведе.

*) Ово као да је нарочито удешавано за „Стармали“ (пр. слагача.)

* * *

Кад синод сам о себи вели, да он не може имати мњења, т. ј. мислити онда се не чудимо што рече, да нико није клиру раван.

* * *

Добро је, што на саборници нису искали и српску заставу. Јер би **српска застава** усљед синодског мњења сигурно поцрвенкла од стида, па би онда нека „српска браћа“ брзојавила у Пешту. На саборници је истакнута црвена застава. Сабор хоће дакле револуцију.“

* * *

Чуде се неки, што је Герман баш за време призивања св. духа цркву „**кречио**.“ Та бог с вама људи, зар ви не видите, да Герман „**кречи**“ цркву непрестано.

* * *

Наше се делегације надају миру, ал се ипак спремају за „бој.“

* * *

У Босни шест пути толико троше на жандаре, као на просвету. Ал зар је Калаји крив, што је могао да осуји „Просвету“ за тако јефтине новце.

* * *

Адам Тиндор ниште војводину. О брате Адаме само да ти не кажу: „Теби који се зовеш Адам, не можемо казати: — Ево.“

* * *

А ти им онда реци брате Адаме: Кад баш хоћете да сам човек и да не будем никад жена — бићу.

+

један дечко и повуче ме тако нежно за рукав, да мало што нисам изгубио равнотежу, и онако грациозно, пао на земљу.

„Шта је!“ продерем се што сам већма могао.

„Мо-мо-мо-мо-лим го-го-сподине . . . замуца дете, јер се сирото тако уплашило да је сво дрктало, ја то приметим и запитам га лепо: „Шта ћеш, мали?“

„Посло ме господин учитељ, да одмах идете, јер ће те се задоцнити.“

„Добро, мали, одмах ћу доћи.“

Устанем, брзо се обучем, и упутим се колодвору. Из далека видим Созонтију где се нестрпљиво миче. Очи су му гореле као бенгалска ватра, а лице светлаше му се као ракетла.

Поздравимо се. Ја му честитам на будућем пољубцу. Он је ћутао и само је приправљао уста, да што симетричнија буду.

„Кво је!“ викну лагано, да се чак на осам дужи чути могло.

И збиља Макрена је ишла. На руци је имала малу корпицу, а у другој држала је керче, да јој специфичну тежину да. Кад прође поред нас, Созонтији је тако срце куцало, као оно кад о великом петку калуђери лупају о даске. Мопс — тако се зваше керче — само је гледао на Созонтију, и режио, као да је знао „атентатску намеру његову.

Звоно зазвони, као знак за улазак. Свет се пењаше. Уђе и Макрена, ми за њом. Пара звизну . . . Влак се крену . . . .

Созонтија је седео до Макрене, између њи Мопс. Ја сам преко од њи седео и гледао два заљубљена створа. Смешно сам се гледајући Созонтија како је нестрпљив. Тек што сам се ја тако почео увеселавати, ал ми искуство рече: „Ти се наслађаваш смејом, а зар не знаш како је теби било кад си сам био у сличном положају!“ Одмах сам се окануо смеја, и озбиљан бејах као кромпир.

Види се просек; на созонтијевом лицу видело се нестрпљење, врпољио се, као ђак, вад мисли да ће га професор прозвати.

Већ смо стигли . . .

Тамно . . . тамније . . . са свим тамно.

Мир : . . тишина.

Па онда :

„Вау, вау!“

А за тим :

„Ајао!“

То је викнуо Созонтије ; познао сам му глас.

Он сиромах како хтеде Макрену да пољуби, притљечи ногу керичину, ова цикну и уједе га.

Ћира. Последњег дана саборског доведена је још једна компанија солдати у Карловце. На што је то било.

Спира. То је било ради Ђурковића. Њему је срамота било да остане сам у Карловцима, — а овако може стара „Преса“ донети вест, да је на мегдану остао Gyurković et Comp.

Ћира. Ствари су се у Бугарској окренуле на боље. Кажу да ће сад добити што ни сневали нису.

Спира. А шта то?

Ћира. Но, добиће за господара азијатског принца од — Мингрелије. То за цело нису сневали.

Пуолице.

δ. Пробали смо свашта. Па сад већ и то знамо, како е лепо кад **с р п с к и** сабор има **С р б и н а** за комесара.

Кад се читао синодски одговор, владике су гледале у земљу. Земља се под њима није **п р о в а л и л а** — ал је пукла гадна **п р о в а л а** између њих и народа.

Ϙ. Што су се посланици разишли, на то ће „Н. Доба“ рећи, да је то био **л у ђ и у м**. — Хајде нека га, само ако се призна да је синодски одговор био **п р е л у ђ и у м**.

⋕. „Да имате мрве родољубља, ви не би седели на овом месту“ — то је Герман добро чуо, али се у тај мах сетио **Д а љ а**, па зато није ни умео ништа друго рећи, него: **д а љ е!**

▽. Никоме није већма жао што је овај сабор био тако кратка века, као оном Зубу. Јер и он признаје да је патријаршески бермет много слађи него синодски одговор.

Сви знамо да је г. Павловић једногласно изабран у Панчеву за посланика. Сад „Панчевац“ прети, да ће г. Павловића позвати, да се извини, чији је он посланик, ове или оне стране? А то значи, кад није било при избору расцена, нека га буде бар накнадно.

⁂. Српска влада измирује се — не са Бугарском — већ са њеним регентима, којима су дани избројани. — (Par simili gaudet.)

⊙. У Темишвару је изгорела фабрика пуна кратких цигара (штикаторес). Једне немачке новине томе се двоструко чуде. Прво се чуде, како су те цигаре могле изгорети, кад не могу горети. А друго се чуде како се није цео Темишвар угушио од смрада.

☙. У 10 броју „Гласа Народа“ поручује поп Панта др-у Н. М. у С ово: „Ради, ну ветар радио; радио ма ништа не радио!“ —

Овај мудри савет сигурно би поп Панта и нар. сабору дао.

⚓ Још нешто од поп Панте. „Допушта да се у његовом листу свештенство чува и с тога што је свештеник уредник тога листа. Јер, вели, каква би то тица била, која своје гњездо каља. (Поп Панта се и не сећа, како се баш овим речима у своје гњездо унередно.)

Кад смо изишли на чистину видим да му је сва рука крвава

Изађосмо у М. Созонтија ме очајавајући грло, и грозно је тужио. Ја сам га тешио, да ћу кад се пратимо казати кондуктеру, да керу у капез метне, јер она више простора заузима него госа јој.

„Изгубио сам сав над!“

Ја му доказивах, да ни Колумбус није одмах пронашао Америку, већ после тешких путовања; казах му, како ни једна од већих експедиција није одмах пошла за руком. Најпосле сам му сву историју од створења света, па све до данас протумачио и примерима разјаснио, да је свуда препона било. Он ми рече, да сутра будем спреман, јер од сутра све зависи.

III.

Сунце је почело излазити . . . Пола на четир изби на торњу м-ске цркве, ја и Созонтија журили смо се колодвору. Таман ми тамо а звонце зазвони, да је преме уласку. Уђемо у један вагон где беше Макрена, али више Моис није био тамо. Созонтија седне поред ње, а ја као обично преко.

Дође тунел. Тавно . . . мрак . . . цмок . . . понда: Фискац! (звук ћушке).

Већ се видело; Созонтију једва сам познао; изгледо је као набубрен пасуљ; образ му је био отекао. Он је сагнуо главу, а она мирно гледаше кроз прозор. Када смо стигли у Н. запитам Созонтију:

„Боле л' вас образ?“

„Образ ме не боли, него срце, што ме је ћушила она, коју ја волим као душу своју.

Још дан данас воли Созонтија Макрену, ал само никад више неће хтео да је пољуби.

* * *

Ова је прича пуна морала; може се из ње научити:

1. Да и најмршавија женска може имати већу јачину у десној руци, него која пуњака.

2. Ко хоће у мраку да пољуби, треба да је при светлости већ пробу учинио.

3. Не треба никада пољубац пре да се краде, него што неје дотична о тој крађи извештена.

4. Да је судба и тамо ћушке приуготовила, где се човек и не нада.

5. Може се научити, како је човек луд кад љуби, или како љуби кад је луд.

6. (и последње) може се човек научити, да никад не треба за повереника узимати дописника стармаловог, јер тај све мене у „Стармали“.

У Сомбору 1886. По туђој мисли.

Ђука. Комесар Николић заборавио је био Тисино писмо у својој соби, па је из сабора шиљао, да му га донесу. Шта ли би боже мој било, да је то писмо однео случајно ветар кроз прозор?

Шука. — Или да га је изгризао миш. . . .

Ђука. Ех да га је изео миш. Ја мислим да би од тога сигурно — липсао.

+

Балада.

Тек се сумрак уватио
на дановом жарком лицу,
а девојче једно младо
заошину у шумицу.

Није брате, потрајало
неколико тек минута
а и момче указа се
са противне стране пута.

Девојчица чим га спази
на ма за џбун један сави,
а кад момак то опази
и он право тамо нави.

— — — — — — —
— — — — — — —

Над шумицом небо с плави
али ди су оно двоје,
ако с нису мимоишли
сад заједно можда стоје,
и планове какве кроје.

Можда ј' момче притиснуло
к срцу своме своје благо, —
у осталом, шта ме с тиче,
нека раде што им драго.

Иже.

Чиме су частили посланике у Карловцима.

Комесар им је натр'о рена за оне кобасице, које су остале у Пешти.

Герман им је скувао попару.

А арх. синод (састављен из силних испосника) послужио их је папулом — и то римпапулом.

Анђелићева десница.

Анђелић зна колико је грехова починио својом десницом, па се боји да му се та рука не осуши или не укочи; зато радо прави гимнастику савијајући ту руку у лакатном зглавку. То чини и онда кад му дођу Белобрђани и замоле да им учини правду.

Кажу да ни један свињар ту гимнастику не уме тако вешто да покаже, као наименовани патријарх српски.

Грехота.

Ала је то грехота, што се овај сабор тако брзо разишао. Јер како су неки карловчани почели од посланика искати по 3—4—5 фор. за једну собу дневно. — то би Карловце могло дићи на такав европски глас, пред којим би Париз и Лондон побледио од стида и од зависти. — Али кад није суђено; сад ће бити собе и за 3 фор. месечно.

Како је деда Јова долазио на сабор?

Било је два дана пре отварања сабора. Још није стигао ни један посланик са стране, а деда Јова је већ приспео, и то пешке. Каже: „добро је увек доћи мало раније. Некако му згодно дошао овај сабор. Послове је посвршавао, кукуруз и шеницу је средио у кошеве, па још какву шеницу. Каже: „Да имамо ко што немамо човека за патријара, па да баба Јула умеси од овогодишње шенице погачу би му је однео, па нек се слади њоме. Ал овако шта ћеш; онај у Карловцима није заслужио да му народ носи понуде.“ Једино што је понео дењак сламе; кад види Германа бациће за њим, да га не задеси зло.

Деда Јова отишао најпре у Карловце. Хо мај, од 1861. године, кад је деда Јова био да види благовештенски сабор, ништа се тамо није променуло. Чисто би се заклео, да је тамо још свака јаруга, сваки јендек. Само су канда куће мало постариле; гимназија се згурила; двор се мало накривио; попуцале по њему боре. Та није ни чудо, има од оно доба 25 година. Отишао деда Јова да види саборску дворану; кад тамо, нека жена брише патос, и чисти као да јој је о глави. „Добро је то,“ вели деда Јова, чистоте мора бити, ал народ не гледа само на чисте даске, него и на чисто срце. Ево ти десетак баба, па отиди тамо у двор и побриши оном господину душу.“

Ишао деда Јова по Карловци, па му додијало, те пређе мало у Шанац (Нови Сад.) Окрете се по оним улицама, па се некако нађе у уредништву „Заставе.“ „Хеј, хеј децо, нисам задовољан с вама. Нема „чиче“ па сте попустили. Од ове године живо пратим ваше новине, све гледам кад ће бити, а ви свега двапут тражили војводину.“ На ово неко од присутних само уздану.

„Е мој синко, не вреди хукати, него ишти, па ма те не било. Без војводине нема нам ништа, а неће бити ништа. Та о чему се ја молим богу и кад легнем и када устајем. Зар ви мислите да су мене једаред крјали. Ено пред прошле изборе долазио ми и солгабиров и натарош, да ме добију на њиову страну. Каже: време је да се манемо једаред левице. Но ја њима у брк: Док не добијемо војводину, не упуштамо се с вами у погодбу. Да знате: „фурт“ ћемо овако. Говори ми до душе баба Јула да могу настрадати, ал ја и ако нисам учио адвокацију, знам шта смем. Само су попу забранили да у цркви спомиње војводину, ал народу не смеју забранити, јер је то цар дао. Мој отац је видио ту писмену привилегију у Карловачкој „актарници“ баш је царском руком написана.

Него напишите у новине, нека посланици ишту од Германа да им покаже: чува ли он још ту привилегију, јер крста ми, због тога ћемо се још побити. (Деда Јова има сасвим право. Бог би га знао јели још сачуван оригинал привилегија.)

Кад је дошао дан отварања сабора, чуо деда Јова где свира војена музика песму: „Радо иде Србин у војнике.“ Он приђе једном офисиру који је стојао крај војника и запита га: „По лицу би ти судио, да си Србин. Крста ти, јеси ли то господине?“ „Јесам стари“ — рече офисир. „Него ћу ти ко Србину и мом брату казати само две рече.“ И он проговори шапутући: „Заповедај дер тој твојој музици нек свира ону песму: „Где је српска Војводина? То је знаш да онако фино, у песми, подсетимо сабор, та ти већ знаш како ја мислим.“ „Не знамо ми то“ — рече офисир смешећи се. „А бога ми нема лепше песме од оте, па макар је у Бечу писали,“ уздану деда Јова.

Као и сви други, љутио се и деда Јова кад виде где на саборници није истакнута српска застава. „Каква је то власт понамештала овде заставе, па да нема српске. Да су ми казали да немају српске заставе, ја би им донео те још какву. Има и две на моме тавану. Нами је у Бачкој забрањено сад да истичемо српске заставе, ал нам их хвала богу нису погорели као оно после буне мађарске банке. Тамо код мене на тавану чувам ја то. Све мислим преокренуће се време, а после показујем и унуцима. Нек не умру а да не виде.“

Но никад нећу заборавити деда Јову, кад се на сабору стаде читати молба сељака Адама Тинтора и другова, да се успостави српска војводина и да се цркви шкодљиве особе уклоне. „Е баш му вала,“ клицао је деда Јова. После те саборске седнице ухватио ме, па ми говорио: „Нисам ја знао, да је свакоме слободно пријавити сабору жељу. А ја би написао, па бих метио баш све онако како јесте. Него знаш шта. Пиши синко а ја ћу потписати. Ал онда да читате до краја, а не тек два реда, па доста. Треба ту навести крупно. Море знаш ли ти, да тог вашег Германа, девојке певају по рогљу. Та море и деца знају, виш, толишна деца знају, да није с њиме чисто и да га народ неће. О војводини да метнеш, да нам је тешко плаћати патријара и војводу. Ал нећемо да патријар буде војвода, као пре. Него да народ бира војводу, па тај нека буде патријар. Напослетку кад плаћамо толико хиљада господе, може проћи и један војвода, тек само нек нам га даду. И војводина нек буде што већа. А патријар ће онда друкчије свирати.“

Кад виде деда Јова Гормана и спази његово хајдучко држање, он само ману руком. Е мој синко видим ја шта њему фали. Најео се, па побеснио. А ког сте му врага и дали три спајилука? Е мој брајко, лепо су свети оци удесили за калуђера седморо поста, пустињу и помало корења. А ви му дали три спајилука. Видиш ли ти како је то сад силовито?“

Кад се посланици после на познат начин разиђоше оде и деда Јова невесео кући. Шта ћемо сад деда Јово?“ питао сам. „Е сад чим стигнем кући,“ одмах ћу ја сочинити писмо Герману, па ће му га наша општина послати. Нека зна да га непризнајемо. А писаћемо и влади. . . Море видићеш ти, да је јаче село од кмета, а сва села јача и од патријара. А то ми, ко што знаш, није ни патријар.“

Е па до виђења деда Јово! Даће бог, доћи ћеш ти још једаред на сабор, па ће онда боље бити. Народ је старији од свакога, ал ће опет зато преживити и прекужити — свакога.

+

Још је сад добро.

Што лармате, што тужите људи,
да Вам „*порез*“ чини грдну беду? . .
Почекај те! шта ће онда бити
док Вам једном *ваздух поре жеду*! ? ? !

Др. Казбулбуц.

Карловачке цртице.

Чекали смо, па смо и дочекали отварање нашег српског црквеног сабора. Нас су пустили да ч е к а м о, као веле, ти су већ научили чекати. Па што ми чекамо ни по јада, али што се допушта Г е р м а н у, да ево већ толико година чека оно, што је давно и давно заслужио, то тако лако не разумемо. Ал' ко нам је крив, кад нећемо да видимо даље од носа.

Но манимо се тога, него прођимо се мало по Карловцима.

Ма да је било јутро о дану отварања сабора, у Карловцима је било све на ногама. Тек што смо стигли из Н. Сада, угледали смо силне војнике и музику. Знали смо зашто су војници ту а са музиком смо били начисто да има задаћу да н е к о м одсвира. По улицама таласа се силан свет, а у двору се ужурбале куварице. Свугда се опажала живост, па ипак је била у близини једна лешина, која је ужасно заударала. Био је то онај, који је у очима народа давно мртав. Па поред свих санитетских наредаба, држи се та, лешина у овом колеричном добу, да кужи ваздух. Е шта ће те кад неком и смрад мириши.

Отварање сабора се свршило, одговор на адресу се прочитао. Герман се слатко смејао што може свом народу и даље пркосити, а народ он — није клонуо, јер би грехота била малаксати, кад пред собом гледа — лешину.

Сутра дан био сам опет у Карловци. Седнице није било, па се упутим са једним послаником у шетњу. Он је велик џамбас, па ме позове у дворску шталу да видимо Германове коње. Уђемо унутра. Коња није било. Мој ме џамбас поче запиткивати, где могу бити коњи. Ја му, разуме се, нисам знао одговорити.

— „Аха знам већ“, повиче он. „Мора да су отишли у клубску седницу Герману.“

Хрђав виц, али тим више могућности у њему. Та Герман и не општи више са људима, па што неби тражио савета од коња, кад му ћ у р к о в и не помажу.

После наше шетње сели смо за ручак. Било је говора о свему, па и о Карловцима. Неко је приметио како се Карловци дижу и како су се променули. Један му је посланик одобравао нарочито што се тиче промене,

вели „види се знатна промена и у рачунима, које исплаћујемо гостионичару.“

У суботу је било седнице, те је и света било више. Галерије су биле пуне, па су често биле и немирне. Герман је дуго звонио да се умири слушалачка публика. Једно се мора признати, да је том приликом Герман врло лепо звонио, па за то има право онај брат Сремац, који ми је дошапнуо: „За звонара би био добар, за патријара нема ни изгледа.“ Па бога ми било би и по Германа боље да је звонар, бар би другима звонио, а овако ће као „патријар“ напослетку сам себи одзвонити.

После седнице, срелисмо даљску депутацију којој је Герман показао врата и одмерио нешто. Па лепо кад Герман и мерити зна. Само нека пази, да се и њему не одмери истом мером.

У понедељак је била најбурнија и последња седница. Герман је био црвен као паприка, па када му посланици нехтедоше дати одлуку, он прекине седнецу, па личи из седнице. Кад му је Паја Јовановић довикнуо „Да имате мрве родољубља и поштења неби седели овде,“ а Ђура Цвејић: „Срам: вас било!“ Герман је начинио таке кораке, е сам мислио да ће Герман у оној јарости отићи у недођин. Посланици нису требали викати „Напоље! Напоље!“ кад се он и онако брзо створио — напољу. Кам среће да се никад и не врати у саборницу, из које је као осрамоћена кукавица побегао. За њим неби зажалио нико па ни онај Ђурак, који се уписао у друштво црвене кресте.

Ив.

Има и оваких појета:

Мастило ми густо,
Не може да пише —
А песама било би
К'о из неба кише!

Шта ћу, боже, јако?
Певао бих, пис'о!
К'о за пакост: баш сада
Севнула ми мис'о!

„А ти доли мастилу
„Мало црна вина!“
Рече моја шаљива,
Већ покојна стрина.

„„Каква вина, стрина!
„„Убила те тама!
„Волим капљу вина
„„Нег ардов песама!““

Накрајкућин.

Бубнуотека.

„Сарајевски Лист“ у своме 132. броју јавља да *у Сарајеву још влада крзамак* (богиње), — *но* са повољним успехом.

Одговори уреднишва.

М. у Панчево. Случајно је изостало. А сад волемо што није изишло. Разабрали смо и видимо да није све тако како нам ви нашарасте.

Кв—ћу. Пристајемо на то што рекосте — да ништа више не шаљете за „Стармали,“ док вам се не штампа оно дојакошње.

Снајица. Вратићемо вам хумореску начичкану са нашим приметбама. На такав се посао тешко накањујемо, — ал ваш саставак то заслужује.

Одговори Администрације.

Књижари Л. Брашована, Вршац. Ми сваком лист шаљемо чим из штампе изиђе, а не тек после 5—6 дана. „Стармали“ излази три пута месечно, а не стоји нигде да баш мора у означени дан изићи. Тек нико неће бити оштећен. Разне су околности криве те не може лист да веже своје излажење за исвестан дан.

Новије књиге

припослате уредништву на приказ.

Удатба Беатрице. Роман од Хуга Конвеја. Преве Милан Петровић. Издање српске књижаре браће М. Поповића у Н. Саду. 1887. Цена 10 новч.

Годишњак. велики српски народни илустровани календар за просту годину 1887. Година 36. Уређује А. Сандић Издање браће М. Поповића У Новом Саду. Цена је са уметнутим листовима за приход и расход 35 новчића.

Живот Венијамина франклина. (6. свеска књига за народ из задужб. П. Коњевића). Написао Андр. М. Матић гимн. професор, у Н. Саду штамп. А Пајевића. Цена 10 новч.

Слободијада. Епски спев у 10 пјесама владике Црногорског П. Петровића Његоша, издање срп. књижаре браће М. Поповића у Н. Саду 1886. Цена 70. новч.

Одговор „Заставином“ Рахметовићу. Написао Светоје. (Прештампано из „Јавора“). у Н. Саду 1886. Штампарија А. Пајевића.

ЗА КРАТКО ВРЕМЕ ИЗИЋИ ЋЕ:

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1887. ГОДИНУ,

који је богато урешен **најновијим и најлепшим** сликама уз **најодабранији и разноврстан садржај**, као и досад што је доносио.

Ми смо се потрудили да овај **највећи** буде и за 1887. год. **најбољи, најлепши и по томе најјефтинији** српски календар, као што је то и до сада вазда бивао, што ће у осталом за кратко време сам „ОРАО“ најбоље потврдити, а ми ово само међутим укратко јављамо поштованој публици и нашим дојакошњим комисијонарима, молећи их нека се изволе унапред пријавити колико којег календара да им пошљемо.

„Царић“ мали календар са сликама за 1887. изашао је из штампе и може се добити по 20 новч. На више дајемо га за 12 новч. комад.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА у Н. САДУ

издавалац „Орла“ и „Царића.“

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 28. септембра

1886. до до 18. октобра.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: уторником и петком не пре 7 сахати у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на потиске станице средом и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10½ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 27. септембра 1886

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

Усавршених

ШИВАЋИХ МАШИНА

најновијег Сингер-система са двоструким швом, са најновијим моталом за конац, машинским укупним прибором, елегантним поклопцем из ораховине, мозаиком урешеним столом и са гаранцијом од 6 год. шаљем са безплатним паковањем са подузећем (per Nachnahme) за 35 фор. или 78 дин.

Машине су са свог најновијег механизма и са своје строге солидне и истрајне конструкције до сад ненадмашене, и могу се сваком пошт. потребачу савесно и најтоплије препоручити.

Налози се обављају за готов новац или пошто се капара од 10 фор. или 2 дук. поштом уручи, које ваља слати са читком адресом на фабричара: 6—10

J. KARNER, represetant: A. Radulowits Wien, VII., Zieglergasse Nr. 41.

Трговачка кућа за извоз. **Бернхарда Тихо у Брину,** Krautmarkt 18. бр.

шиље са платом у напоч:

ЧОХЕ ЗА ГОСПОЂЕ чиста вуна, свакојаке боје по моди, 10 метера за читаву хаљину, 100 цм. ширине. 8 фор.

НИГЕР-ЛОДЕН ЗА ЗИМУ, најзевније и најтрајније за женске хаљине, 100 цм. широко. 10 метара 5 ф. 50 н.

ИНДИЈСКИ ФУЛ полак вуна, у свима могућим бојама, за потпуну хаљину, 100 цм. ширине. 10 метара 4 ф. 50 н.

ВУНЕНИ РИПО 60 цм. широк. 10 метера 3 ф. 40 н.

КАШМИР полак вуна 100 цм. широк. 10 метера 4 фор.

ЧИСТИ ТЕРНО 100 цм. широк, који је пре коштао 60 новч. дајем док га траје 10 метера 4 ф. 50 н.

Поклон дессин за прање, у комадима од 10—11 метера, 60 цм. широки, за целу хаљину 3 ф. 50 н.

Валерија-фланел полак вуна, најновији десени по моди, најбоље за зимске хаљине, 60 цм. широко. 10 метера 4 фор.

ПЛАТНО КУЋЕВНО 1 кмд 4/4 широко 4 фор. 1 кмд 5/4 широко 5 фор.

КИНГ-ТКАНИНА бела него платно од пређе, 1 к. 30 риов потпун 5 фор. 80 новч.

ОКСФОРД за прање, најбоље зајкошуље, 1 к. 29 р. потпун 4 фор. 50 новч.

КОНОФАС 1 к. љубичасти 4 ф. 80 н. 1 к. црвен . . . 5 ф. 20 н.

Гарнитура од рипса састављена се из 2 крев. и 1 астал. застирача 4 фор. 50 новч.

1 гарнитура од јуте 2 крев. и 1 ост. застирач 3 фор. 80 новч.

ВУНЕНЕ МАТЕРИЈЕ ИЗ БРИНА ЗА ОДЕЛО.

Палмерстон, харијо, мандарин, за зимске капуте и огртаче, као и тиол, лоден, перунијак, дескот, у комадима за целе одело и капуте у подовину цене.

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ плетених марама за главу у свима бојама, 1 комад величине 6/4 1 ф. 70 н.

Чаломи за глава и дечје за женскиње 1 к. вел. сорте 2 ф. 30 н.

Извесна количина вунених марама за огртање за госпође, 9/4 дугачке, у свима простим бојама, као и десенираних, пре беше цена 4 фор. 50 новч., а сад је будавште т. ј.

2 форинта. (7—20)

Препродавци добивају 5% рабата.

Мустре и ценовници шиљу се бесплатно.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЛЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

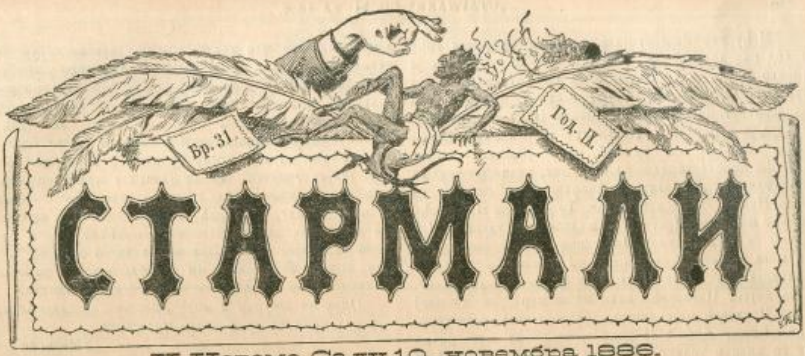

У Новоме Саду 10. новембра 1886.

„Стармали“ излази тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погединьа 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 36.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Црни барјак.

Црн је барјак у Беломе граду.
Шта то значи, милом богу хвала?
То не значи ни мање ни више,
Већ да ј' накост мегдан одржала.

Накост јача од мирнога труда;
Страст се дигла до врхунца свога;
Самовоља коси и обара —
Нема више друштва ученога.

Што се мрити Михајлова сенка
Жалећ' дело својих жртав' дивни,
На ото се не обзиру бесни,
На ото се не обзиру живи.

Пада воћка тешко одгајана,
Тако плодна, тако одабрана,
А шездесетичетир гласника
Зајецаше на толико страна.

А дипломе ученога друштва,
Златописи трудбености младе,
Сад су пале, сад су додотлале
Да се од њих фидибуси граде.

Ко разуме, тога мори туга
Гледећ' како злоћа мети смеши;
Мори туга сваког српског друга
— Само један Абердар се смеши.

Не, још неки на ту с' бруку смеше,
И око им веселo се сја,
Јер њихове сад акције скачу —
Ти радосни, то су — полицаји.

Сад ће с' питат' ко је њима мио,
Питаће се за ког они маре,
Њихно мњење биће меродавно
И створиће — академичаре.

Јест', стварa ће академичаре,
Привезане за годишње даре.
Јест', стварaће академичаре
— Ил управо: нове Абердаре.

К—р.

Шетња по свету.

XXXIII.

Читао сам у једном листу хрватском, да је хрватски посланик Анта Старчевић питао бана Хедерварија, шта ће меродавни аустро-угарски кругови радити, ако која европска сила затражи, да Аустро-Угарска испразни Босну и Херцеговину. На то је бан одговорио, да такво питање и не спада у делокруг хрватског сабора, па с тога на исто неће ни одговорити.

По том се види, да хрватски бан нема у себи ни мрве досетљивости. Да је поле досетљив, он би отприлике овако укратко одговорио: „Никоја сила не може Аустро-Угарску позвати, да испразни Босну и Херцеговину, јер она то непрестано практикује, т. ј. непрестано празни Босну и Херцеговину.“ Такав би одговор поразио Старчевића, а Срби посланици би одушевљено поздравили бана и дуго би му пљескали. Једино би Ђурковић незадовољан био, јер њега је на друкчије одговоре навикао Германн, кад је оно дочекао даљеку депутацију. „Хеј Германе, Германе, — не би ту познату песму почео певати, већ би тако званно Ђурковић — та нема те количо цар земље држи! Твоја света десница вреди много више од банових уста. Што ти десницом можеш, то бан никад устима не може.“

Међу тим босанско-херцеговачки одношаји хоће и код нас да овладају. Као што се не зна, чија је управо Босна и Херцеговина: да ли је аустријска, или турска, или пак ничија, тако се ето н. пр. не зна за панчевачког посланика, г. Николу Павловића, чији је и које је странке. У „Бранику“ га рекламују панчевачки потабилитети за себе, а у „Застави“ тврде чланови српско-народне слободоумне, иначе по тврдњи панчевачких потабилитета „анархистичне“ странке, да је г. Никола Павловић њихов. То је Стеви Павловићу јако на жао пало. Чисто му од жалости сузе ударише. Јер дочим се за г. Николу Павловића отимају две војске, за њега међу тим неће нико ни да зна. То је ужасна неправда. За једног Павловића отима се толики свет, а за другог Павловића нико ни не мари, уз то онај први Павловић није ништа, дочим је овај други уредник „Нашег Доба.“ И мени је то веома жао, па да би се колико толико ублажили болови г. Стеве Павловића, предлажем, да му сви „Стармалови“ сарадници пошљу „кондоленц-листу,“ да му изразе тахо саучешће у његовој големој тузи. То ће га мало разгалити, те ће нам са својом дружином опет онако свеже и родољубиве чланке писати.

Кад су такви одношаји код нас овладали, да какви морају ток у Србији бити? Ја држим, да је тамо много боље но код нас, макар што се тамо сада нико не отима за Перу Тодоровића, као што се ни код нас нико не отима за Стеву Павловића. Док је Пера био народни борац, донде му је свако морао скидати капу, али сад богме скида он капу горима од себе. Но нисам хтео о том говорити, већ сам хтео рећи, како се Србин радујем, што је Србија под напредњацима у култури и вештини превазишла своју посестриму Угарску. Јер дочим се код нас само на поштама краде, то се у Србији краде и на поштама и на железницама, као што доказује онај чивутски случај са путничким картама на железници. Ако тако у вештини буде Србија и даље напредовала, то нам српско-чивутски „вештаци“ могу велике услуге учинити, јер они сигурно неће се за увек ограничити на крађу само путничких карата, него ће почети красти и живе људе. У том случају могли би нам ти „вештаци“ велике услуге учинити. Ми би одавде у железницу стрпали нами немиле особе, а они — „вештаци“ — нека их онда украду, кад прођу Угарску и ступе на српско земљиште, па макар те особе окићене биле и орденом св. Саве. Свети Сава ће се на то најмање љутити, шта више, послаће им свој благослов, а ми ћемо дахнути душом, те ћемо се моћи веселије шетати.

Онда ће сигурно и моје „шетње“ веселије бити, а за сад примите их и овако жалостиве.

Милисав.

Уштипци.

Богиња истине послала је Европи овај исправак: „Министар Калајн рекао је у делегацији, да је у Босни већ р е д. Но он је сигурно хтео казати, да је у Босни већ л е д, које је нескладње и истина.

* * *

Француски уважају порезу на нежењење. Добре патријоте треба сад да се раставе од својих жена.

* * *

Нове пушке стаће нас око 50 милијона форината. Како су сад оскудне европске државе ја мислим да би нас за половину те своте, свака од њих оставила на миру.

* * *

Ја да сам делегат, пристао би да се даде војеном министарству само ј е д н а ф о р и н т а. И то

ПОДЛИСТАК.

Како се може и без аjзлибана брзо путовати.

Враголан је био од вајкада мој пријатељ Созонтије Чангрталовић! — Увек се шалио, увек пенукао; па што се радовао, кад је кога могао на танак лед навести, — то више не роди! — За њега и нису постојале бриге, јад и туга! У његовом речнику биле су побележене само речи: весеље, шала и смеј; на зато је увек, чим би баш *мрзо* нешто озбиљније размислити, одма ударио у његову најмилију песму: *„хеј! На част чару, сво чарево благо!“* или у још милију: *„стара баба иљ' тараба!“* — па напрењуо шешир на лево уво, одневукао би тако свагда оне озбиљније мисли, које му се кад-и-кад и нехотице у главу увући хтедоше.

Путовао је много, а у оно доба правно не са железницом. Ко је онда и понишљао на то, да ће н. пр. из Митровице у Нови Сад, *преко наших дивада и њива кроз мање* брегове и шуме ујдати она натрена хала, која сваким хуком као прокосећи гунђа: *Мађар ембер нем туд рендл* — *мађар ембер нем туд рендл* и т. д. и т. д. — У оно доба беше наш *Сремац*, или наш *Бачванин*, са својим малим, али срчаним *„врањцима“* наш *„аjзлибан,“* и доста се пута десило, да се покојни чича Аћим, из Мартинаца фалио, да ће са његовим *„врањцима,“* прејурити цео Срем, а да му се коњи не уморе! — Бачвани су били у оно доба *„мустре,“* од кочијаша, и ологи путник осећао се *ма „смуч“* што му га кочијаш из мирисног сена справи, боље него данас на *„седерма.“* — — — — —

Наш Созонтије Чангрталовић био је у оно доба не само весељак, него и млад, па као што се то већ дешава и — заљубљен! Али онако, што-но реч' преко упишу! — У Новом Саду склопише једног дана одбор за приређивање неке забаве, на којој ће први пут неке *„о грлице,“ гесле „маске“ односно „чуваре,“ управо „крабуље“* публику увеселавати. — Дакле први, тако звани и чисти српски речено *„Maskenball.“* Разуме се да је наш Созонтије био међу првима, али деси га мајер, да је имао нужна посла у Београду и Земуну, те на неколико дана пре тога *бала* мораде на пут, али са намером на време натраг — стиће и забаву никако не пропустити. *„Но чуту се рока невна,“* веле наши стари, и тако се десило, да је наш весељак морао остати у Земуну до самог дана забаве. Знајући то, отиде једном земунском кројачу, те уз помоћ овога направи себи одело, у коме ће као *„маска“* њих; бојао се да се неће одоцнити, а овамо није код куће још гипта спре-

зато, да се телеграфише Енглеској: „Изволите ви напред, кад вас сврби.“ То би било сасвим доста.

* * *

Герман је имао аудијенцију. Аудијенцију, ауди . . . ауди . . . Како ли се то само каже? Аха; „Audiatur et altera pars.“

* * *

Саборска реч, (адреса) враћена је, јер не беше Германовог учешћа. Видићемо хоће ли сад важити Германова реч, кад нема саборског учешћа.

* * *

Мађарска учећа се омладина плаћа сад на сваку псовку 2 новч. и то иде у касу за помађаривање. Што год буде дакле мађарска интелигенција грубља и неотесанија, тим већма имамо изгледа да постанемо и сами такви т. ј. Мацари — Лепи изгледи.

Ћира. Шта ће сада бити са толиким предлозима, које је израдио одбор петнајсторице.

Спира. Шта ће бити? Ђурковић ће их штампати у својој „Преси“, као доказ, да сабор неће и не уме да ради.

Ћира. Зашто неки кад говоре о синоду, називају га архијерејским, а не светим синодом?

Спира. Зато, јер је синод тек сад почео да се својски свети.

Пуслице.

Ω. Лепо је то кад ко зна где и кад ваља пуцати. Кад се људи у делегацијама испуцају, остају и јунаци и живи.

Ш. Каулбарс је показао леп пример. Оставио је Бугаре нека раде што их бог учи. На то би ваљало да се угледају и све друге силе; да дигну са Бугара, руке, ноге и кесе своје. Па ако се после 3—4 стотине година покаже да Бугари не умеју живити својим животом, онда нека им Калноки, Бисмарк, Гирс и Салисбери кроји капу по Берлинској конференцији.

#. До сада се још по каткад говоркало о крунисању краља Милана: али сад се већ ућутало, јер и Гарашанин увиђа, да је кр. Милан и без круне (с)леп.

⊙. Чујемо да су у Карловци станови појефтинили. Даклем сад би управо требао да се сабор сазвао.

=. Неки веле да Анђелић неби знао онако грациозно одмеравати. Него мора бити да се сам пред огледалом у томе вежба. А и шта би друго знала два Германа радити, кад стану један пред другог!

△. У „Н. Добу“ појавио се неки двопокојник т. ј. П. П. (сад више није Игор), — те са свима олмптомима колере труди се да окаља владање већине саборске. — Зар нема никога, да га мало изфротира?!

мио. — Одело и маска уз то јако му се допадну и он све то стрпа у свој сандук, посвршава још последње своје послове, погоди једног бачванина и седне у кола, рачунајући да ће таман с' вечера у Нови Сад стићи, ако бачванин своју реч одржи, и коње погони. „*Ја морам* у 8 сах. стићи у Нови Сад, па ма ти коњи попадали, а теби добра напојница не вали,“ рече он кочијашу, а овај ће тек преко свог кратког камиша једаред „*пљуц!*“ па ће рећи: „ама ни бриге те господару! Мој жерав лети као хала, а вранац му ни у длаку не попушта! . . . Гле само како уши чули!“ . . . — — Седоше на кола . . . Кроз варош не да се тако јурити, али док се дочепају поља видићеш. Созонтије хтеде по свом обичају, да удеси: његово: „хеј! на част цару сво царево благо!“ али враг да зна, данас му се некако не пева. Једнако премишља, дали ће још на време стићи, јер сви ће на њега нестрпељиво чекати, а она . . . она хе, то би тек био леп белај, да одоцни! . . . Толико се пута већ возио, али никада није на то ни помишљао да се може точак пребити, кола изврнути, осовина скрхати и т. д. а сад му непрестано само таке мисли шећу по иначе веселој глави.

У томе види, да *од обсћања до извршења* бар толико има, колико од Земуна до Новог Сада, јер кочијаш са лушом у зуби задремао, *а халахасти „жерав“* нема ни мало воље, да покаже своју жестину, само што „*вранац збиља му ни у длаку не попушта!* —

„Хеј море! Па ти спаваш!“ викну сад на бачванина, де пожури мало, видиш да милимо!“ —

„„Хо мајк'! Ја баш мало задремо, али није те ни бригеша! Сад ћеш се возити као свети Илија! — Ђе!! Жерав! Ђе Вранац! сто Вам мука! Ђе!“ — Вранца као мало лењог швићну подобро камџијом, што се отрцала као барјак на Митровачкој агенцији, а жерава, ову љуту халу тек само боцну са својим кратким камишем, кога из уста извади, али за тим опет одна на старо место постави. — И гле! жерав повуће, вранац поможе и ено их јуре преко равнице читавих . . . . читавих 5 минута! . . . Сви знате како бачванин или сремац тера коње, нарочито кад је кочијаш мало небрига, а коњи мало полењи. Оба случаја била су овде. Још коњи у договору, хоћедули опет у стари ход, а бачванин већ опет дрема. — Вранац назире наваљда видећи госу свога како климата главом те овамо, те онамо, први попусти, и жерав контен на то; елем у кратко, — опет се мили . . . .

„Ма сто ти вера! Нећемо овако ни прекосутра стићи, а знаш, „*да морам* пре ноћи бити код куће!“

(Свршиће се.)

□. Тај двопокојник назива саборског благајника Харамићем, што није прво исплатио дневнице комесару и трошак за војнике и банду — јер без њих не може бити сабора, без посланика као могло би бити.

☙. Истом двопокојнику жао је што на сабор нису били изабрани саме спахије. Та он би волео и спахије, можда и дахије, само не људе, који народно поверење уживају.

⚘. Г. Иларијон Руварац још није потврђен за владику. Ваљда у Пешти мисле да још није довољно мекан за потврду.

Ђука. „Јесил слушао за оног Сучија што гладује, а кажу да има неки други, који троши јела за двадесторицу. Кажу да то пишу све новине и да су та двојица сад у Паризу.“

Шука. Е баш си шмокљан! Зар нема и код нас хиљадама њих што гладују и силесија њих троше за десеторицу. Та ваљда и о том пишу штогод новине.

Ђука. „Па да виш о том нисам слушао.“

+

Једној церекуши.

Гди *не видиш* госпођицу Ану,
зацело ћеш *глас јој јасан чути*,
од *смејања* и од *церекања*
не мож' кадгод јадна оданути!

А шта она вечито се смије? . .
та смеј јој је *део „тоалете“*,
са „зубима“ за једно га скида,
(само „*зубе*“ још у „*лавор*“ мете!)

Др. Казбулбуц.

Герман на другом свету.

Ни један смртан човек није сигуран, да га на оном свету неће задесети најгоре муке, ниједан, осим Германа Анђелића. По Германа би највећа мука била то, да се на оном свету сукоби са св. Ћирилом и Методијем, те да им мора погледати у очи, али од оте муке је Герман сигуран. Тамо где су св. Ћирило и Методије, Герман сигурно доспети неће.

Но ако се у овом може Герман „радовати,“ у другом чему не може. Замислите, колико ће га то болети, кад види на оном свету оне силне анђелиће, а њему Герману Анђелићу, неће бити међу „имењацима“ места.

Дабогме ово је одлучно речено, ал ја држим, да се не варам. Ми Срби имамо врло лепу народну песму, која почиње са речима:

„Свети Петар у рај пође,
За њим мајка теком тече. . .“

Па онда говори у тој песми св. Петар својој мајци:

„Врат се натраг стара мајко
Ниси гладног наранила,
и т. д. „ти не можеш у рај ући.“

Ето, на основу ове лепе песме написао сам ја горње речи, јер кад ни мати св. Петра не може у рај, ако није заслужила, онда се види да тамо ни протекција св. Петра не помаже, и да без заслуга не може у рај ни неизабрани патријар, па ма се звао Христић а не тек Анђелић.

Ја имам у Н. Саду тетка, који врло често путује. И ја знам како су текли до сад ти његови путеви, па кад наново пође, ја му увек прорекнем како ће испасти. Прорекнем му н. пр. да ће му се у повратку изврнути кола и скрјати левча, а да ће његова прва реч код куће бити: „Персо киселих краставаца.“ Увек сам погодио. Но није да рекнете, да су мени познати само путеви мога тетка, познајем ја добро и најтајније путеве Германове. И ја се уздам, да сам толико вешт да усљед тога могу унапред прорећи како ће испасти Германов пут на онај свет. Не верујете?! Ево ћу вам описати тај пут, па кад се на оном свету састанемо и не буде тако иштите слободно од издавача „Стармаловог“ натраг претплату, коју сте дали за лист. (А ви који нисте преплатници, ил мислите дужни остати претплату па вас лепо молим, да бар на оном свету не тражите ништа натраг и ништа бадава.) Но време је већ да вам опишем Германов пут на онај свет. Дакле слушајте:

Једног лепог јутра изашле на оном свету новине праведника, а међу вестима стоји на првом месту, да је на путу у други свет душа једног анђелића. Усљед тога овладала велика радост међу читаоцима „праведника“ та није шала у последње време су такви случајеви врло ретки. Но та радост за мало бијаше.

Још онај исти дан донео је вечерњи лист вражијих новина, врло заједљиву белешку. „Вражије Доба“ (тако се зове и тамо вражији лист) писало је од речи до речи ово: „Праведникови“ претплатници требали би да ишту натраг претплату,*) или бар нека траже, да их не варају за њихов новац. „Праведникова“ јутрашња вест, да је на путу душа једног анђелића, треба да се протумачи. Кад ми ту вест протумачимо, уверени смо, да ће наступити тешко чуђење и да ће сви казати: А! А! А! Но разумете добро: велико А, а не мало а. Није на путу душа анђелића са мало а, те да се могу праведници радовати, него је на путу душа Анђелића с велико А (дакле Германова) те је запамтите господо праведници на нами ред, да се радујемо. Добар апетит!“ — Какав апетит после ове белешке, то је баш вражији подсмеј.

Уредништво „Праведника“ могло је тако да се извуче из ове беде. Ништа лакше но да је место под рубриком штампарске погрешке вест: „У том и том броју нашег листа поткрала се мала штампарска погрешка која ремети смисао: „анђелић“ наштампано је са мало а, а требало је с велико А.“ Тако би бар

*) Боже мој, дали су бар тамо тачни предплатници!
Пр. Слагача.

сваке друге новине овде на земљи радиле, ал уредништво „Праведника“ метло је исправку у којој је писало: „Наш извештач (зове се тако и тако) мора да је врло брзоплет и лак човек, јер нам је доставио вест, пре но што се о њој тачно распитао. Срам га било!“ (Ала би млоги наши листови набрзо остали без извештача да нешто овако поступају.)

Међутим је новопришелша душа стигла у предсобије арханђела Гаврила. Тамо је чекала и чекала, док су друге душе пре ње долазиле на ред. Напослетку јој се досади. „Та знате ли море, да ја нисам чекао ни у предсобљу министара . . . па ни . . . каже.. вам, нигда ја нисам чекао.“ На ово се зачуше од некуд еванђелске речи: „Истину вам кажем, први ће бити последњи, а последњи први.“ — „Шта, шта, зар се овде заистински држе тих речи?“ — промуца душа. „А ја сам мислио, да је то само зато измишљено, да ми то читамо свету, па да добијамо зато новац. Еј, еј!“

Напослетку дође и на ту душу ред. Пустише је у дом правде. На среди стоји арханђел Гаврило, а у руци држи кантар (теразије) као што је то врло лепо на црквеним сликама намоловано. „Улази унутра“ вели св. арханђел души. — „А ја мислим,“ промуца душа, „да ме ово кантарење може мимоићи, особито кад се узме у обзир мој узвишени црквени положај. . .“ — „Зар си заборавио, где пише, да су пред лицем господа сви једнаки и да ће се на овом свету судити само по делу“ — зачу се и опет глас. „Улази.“

Уђе душа у теразије, и — јако претегну доле. „Мећајте „квихтове“**) зачу се глас. Почеше да мећу мере, испрва мале, па онда све веће и веће а никако да се искантари. „Још“, вели св. арханђел „Одједном се зачу глас: „Нема више „квихтова.“ — А дакле не иде на овај начин. Дајте децимални кантар“ — заповеди свети Арханђео. „Ајак нећемо тако,“ протестирала је душа. „Ја пристајем само на стародревне прописане терезије. Децималан кантар то је чедо напретка, а ја по свом високом црквеном положају као посљедователь апостола морам бити против напретка и првосвештенија.“ — „А зар си заборавио,“ зачу се глас, „да је Христос наредио својим посљедователима, да зађу по народу па да га уче и просвешћују. Учење и просвештеније мора изазвати — — напредак.“

Душа се дуго опирала да уђе у децималан кантар, но испрва покушаше да је рукама метну унутра, а кад видише да је тешка и да тако не иде, онда је пајантама довукоше горе. Једва је измерише. Св. арханђео је прибележио тежину грехова па онда рече. Стоји писано, да се нико не осуди непреслушан. Брани се.“ — „Пустите ме да одем у Пешту, па ћу се одбранити,“ хтеде већ да каже душа, али се уједе за језик, и ућути.

„Јеси ли гладног наранио; жедног напоијо; страног у дом увео и икакво добро дело учинио?“

Душа започе одбрану овако: „Ја нисам научен да одговарам на тужбе које се подигну против мене. Истина и народ ме је мој тужио, у некаквој адреси, али министари нису примали те тужбе, но су их враћали натраг. Позивам се на тај прецеденс, и молим да се по сличности случаја врати и ова тужба натраг. Иначе смело могу рећи, да сам свршио све добродетељи хришћанске милости. Дали сам гладне наранио? Питајте оне силне чанкелизе, који обилазише око мог двора, па ћете чути. Веће гладнице но што сам ја ранио није видио свет. Јесам ли жедне појио? питате Појио сам их као мало ко, нисам никоме од „жедних“ давао воде, мало коме карловачког вина; већином сам их појио бургундером и шампањцом. Јесам ли стране у дом увео? Ако нисам сасвим, нисам ја крив. Бог зна, а и народ зна, да сам ја стране хтео да уведем чак и у цркву. Каноне сам бранио и тамо, где не треба, а да нисам имао приходе од три спахилука и највећег српског манастира, ја би то био поделио са сиротињом, ал овако је било здраво млого, па и да сам хтео да делим, не би имао времена.“

„А боровачка депутација? зачу се глас“

„Ја сам тим људима као добар пастир хтео да пребавим царство небеско, јер стоји писано: „Благословени су који страдају на правди, јер ће њихово бити царство небесно.“ Дакле зато сам их оставио да страдају на правди.

„А на који начин си те људе предусрео? зачу се глас.

— „Ја сам се надао да ми левица неће дознати шта је чинила десница, а камоли цео народ — чуло се муцање.

И тада се зачу пресуда: „Она боровачка депутација која је била да те моли, доћи ће у пако: Знала те какав си, а опет ти је ишла. То је зато, јер стоји писано, да није слободно молити се врагу.

„А ја? промуца душа.

Теби је намењена већа казна. Врати се натраг, па живи даље; живи донде, докле се не испуни на теби праведна жеља твога народа. — Амин.

+

**) Наопако зар и на овом свету тако рђаво српски говоре. Пр. Слагача.

Што је тражио то је и нашао.

Недавно опази нека бака на Осечкој пијаци јед, ног старог калуђера, те му пуна побожности приђе руци и запита га скромно: „Из које сте задужбине-свети оче?“

Из намастира Непостиша, — одговори јој дуовник, којем је било увек до лакрдије а никад до светиње.

„А имате ли у вашој обители какве свете мошти?“ запита даље радознала бака.

„Дабогме да имамо“ — одвешта св. отац — „имамо леви г. . Краљевића Марка.“

Сад је већ старица видела с киме има посла, па му не остаде дужна, већ рече: „О благо си га вама! бар га се можете сити нацеливати.“

Клепетало.

Из делегација.

Андрашн Ето вам. Ја сам рекао шта би радио кад би био министар.

Калноки. И ја би рекао шта би радио — кад не би био министар.

Надгробни натпис.

Целога живота
Сиромак је био,
Тако, да је увек
У крчми ноћио.

Ј. М—h.

Митка Гладић

учитељ мудрује:

— Све зависи од среће. Танер, Сучи гладују по 30—40 дана, па се прославили и прочули, а ја годинама гладујем, па о мени не зна нико ништа.

— Има неки Француз, који ће 50 кила разних јела да поједе на дан. А ко га врагу тера, да се очемери? Зар не би било лепше, да позове мене у помоћ?

— Кажу, да има и таких змија, које свака 3 месеца једу једаред. Вештица, која би и мени добро дошла. Дао би свој недељни ручак, само да научим од ње ту корисну тајну.

— Јанко ми се тужи, да у Карловцима, кад је био сабор, због скупоће није могао ручати. Бадава, свако зашто има своје зато. Ето, ни ја нећу данас ручати и то за то, што — немам шта.

„В. Ј.“ **Мак.**

„Сигурне“ вести.

(Стигле од „Стармалових“ парочитих извештача)

— Са свију страна јављају нам, да се у народу појавио покрет за уписивање у чланство „Матице Српске“. Тај покрет захвата дубоког корена, те се можемо надати, да ће „Матица“ добити — 30.000 нових чланова!

— Германов послужитељ Ђура оће да напусти свога госу. Услед тога наступила је у Карловцима дворска криза. Кандидата за то место има тушта, но највише изгледа има — Ђурковић.

— Српско народно позориште отишло је из Панчева у Вршац. Месни одбор дочекао дружину бакшадом, а говорио је Андра Лукић.

— Наше владике и Герман уписали су се за чланове „Матице“, позоришта, друштва Св. Саве. Још се колеба бачки Василијан. Вели, нема ситних, а крупних се наје тревило.

— Краљ Милан се покајао, што је дао оној Мађарици за једно зрно грожђа хиљадарку. Он ће додати тој хиљадарки још коју, па ће у Србији отворити винарску школу.

— „Наше Доба“ одбило Германову и владину субвенцију. Добило услед тога 10 000 нових претплатника, а излазиће дневно.

— Тиса је услед тог држања Стеве Павловића демисионирао, јер без Стеве, вели — не може.

Ив.

Проба са нашим цигарама.

У Темишвару је изгорела велика фабрика дувана. Још ни сада се не зна, шта је узрок ватри. Кратковиди људи! То је бар јасно. Наш министар финансија, Сапари, оће да покаже свету, како и наше цигаре могу горети, па је за то и изгорела фабрика.

Што пак ватрогасци нису могли спречити ватру, држимо да је овај узрок: Ватрогасци, кад су чули, да горе фабрика цигара, нису могли да верују, јер знају, да наше цигаре не гору, па су се зато закаснили са гашењем.

Проба са цигарама испала је добро, бар сад нико неће моћи касти Сапарију, да му цигаре не ваљају. До душе проба је била мало скупа, но угарски држављани дозволили би и скупљу пробу, да виде како пада — Тиса. **Мак.**

Насео.

Мој пријатељ Јанко најсретнији је, кад се налази у женском друштву. Тако је код ње Шр. било пре подне пуно женских. Није фалио ни Јанко. Но њему је сувише мало било, да седи у том друштву само пре подне. Рад би био да се и преко ручка забавља. Упитаће дакле учтиво домаћицу:

— Милостива, ако смем питати, кад ви ручавате?

— Онда, када ви одете.

Мак.

?

Мађарска лађа „Alkotmány“ (уставност) потонула је код Мадоче. Ми смо већ научили, да уставности тону. Погледајмо само Србију, па и нашу домовину. Ту је давно уставност потонула. Да ли ће се наћи ћетић, да је из водених дубина поново изнесе на површину? . .

Ив.

Угурсузова заклетва.

Заклео се харамија Миja
за годину да ће *богат* бити;
и био би — ал' се прохте власти,
пре термина? Мију — обесити!!!

Др. Казбулбуц.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Мали Нико, син једнога попа, јео је с оцем кајгане уз пост. Отац препоручно Нику да не казује ни по што никоме, да су јели кајгане, јер је сада пост, а грехота је мрсити. — Мали Нико обећа оцу чувати тајну. . . Кроз часак оде Нико из куће, а преда њ сто човјека по „кланење“. Пита овај Нику: да ли је отац у кући? Нико потврди, и одмах додаде: „Нијесмо ми јели кајгане.“ (Ово је прибележио прото Н. Беговић у „Бос. Вилу.“)

Исти је прибележио како је нека мала Станина била брзоплет те није мислила на оно што говори кад

се богу моли. Кад је нпр. читала вјерују говорила би: „Наше градио человјек, ваше градио Спасенија“ (мјесто: Нас ради человјек, и нашего ради спасенија). — Па онда: „Три пута потисни Пилата“ (мје то: при понтистјем Пилатје).

И ово је прибележио прото Беговић у „Б. В.“: Моме унуку Ђорђу знали су се у кући од шале наругати, па му рекли: Ти Ђорђе нијеси Србин, ти си Грк. (Повод је томе био порекло очево из Клисуре у Маћедонији.) А Ђорђе би се на то кољуждрао и бранио се: „Ја нисам гик, ја сладак.“

И ово је из горњ. извора: Малог Јоцу Зеца (синчића попа Раде из Кукурушара) повела његова тета у цркву са собом. Јоцо био миран у цркви све док није опазио оца из олтара на „малом уходу“. А кад свршио попо молитву и огласио се већ по реду, па пошао с књигом у олтар, на то мали Јоцо отискао се преко цркве за оцем вичући у глас: „Цекај, бабо, идем и ја у киљерак!“

И ово је оданде: Мала Милка (сестра овога малог Јоце) знала слугу Петра, па знала да Петар служи. Једном повела мати малу Милку са собом у цркву. Испред цркве сусрете ове путнике познат човјек, поздрави их, омилује малу Милку и каже: „Твој бабо ено већ служи.“ На то мала Милка одговори: „Бог те! не служи мој бабо — Петар служи.“

ПАБИРЦИ.

Некоме под образином.

Не, ја нећу скидат'
Образине твоје.
Образина ј' лепша
Него лице што је.

На позоришној каси.

Молим вас једну карту.
Какву? За галерију?
Не, за инфантерију.

*

Куда ти Спиро тако? — Та идем брате, у Америку. Па што ни си оним другим сокаком ударио, ближе је за пет минута?

*

О сервус Славко, баш ми је мило, да си тако брзо оздравио, нисам те већ дуго видео. — Чуј, молим те, узајмидер ми 5 фор. — Немам брате код себе ни крајцаре. — А шта код куће? — Хвала богу сви су здрави сервус, с богом.

*

Жена из инштитута.

Рећиће један муж својој женици да му обари три јајета. Брже боље узе жена „Kochbuch“ и прочита: „кад је вода врућа, метни јаје 4 минута да се кува“, добро. Донесе она скувана јаја мужићу, држећи, да му је баш по вољи учинила. Кад тамо а јаја и сувише трда. „Шта је то жено?“ упита ју муж. „Е па нисам ја крива, у „Kochbuch“-у каже: ‚кад је вода врућа, метни јаје 4 минута да се кува,‘ па ја сам и тако радила, метнула сам три јајета 12 минута да се кувају.“

Празновицић.

Одговори уреднишва

„У танцшулу.“ С које се год стране погледи остаје врло слаб, почетнички рад. Али ништа — у „Стармалом“ ма и пропали — само нека буде на матуритету боље.

Леонтини. Ала је то мука носиљи тако лепог имена изјавити, да јој песме нису тако лепе, као што су јој можда очи и обрве. Не примите за зло — јер се смера на добро.

Т. у Р. Није се обистинило. Па и боље. Немојте страховати; од нас нико неће дознати ко сте, — тим мање што ни сами то не знамо.

Новије књиге

припослате уредништву на приказ.

Русија. Написао D. Mackenzie M. A. — Свеска 1. — Панчево, 18 6. Наклада штампарије Косанића и Поповића. Цена (?).

Najodabranije **narodne pesme** uzkočke i hajdučke. Izdanje knjižare i štamparije braće M. Popovića u Novom Sadu 1837. Cena je 20 novč.

Годишњак са библиотеком за народ велики српски народни илустровани календар за просту годину 1887. Година 36. уређује А. Сандић. Издање браће М. Поповића у Н. Саду. Цена је са уметнутим листовима за приход и расход 50 новчића.

ЗА КРАТКО ВРЕМЕ ИЗИЋИ ЋЕ:

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1887. ГОДИНУ,

који је богато урешен **најновијим и најлепшим** сликама уз **најодабранији и разноврстан садржај**, као и досад што је доносио.

Ми смо се потрудили да овај **највећи** буде и за 1887. год **најбољи, најлепши и по томе најјефтинији** српски календар, као што је то и до сада вазда бивао, што ће у осталом за кратко време сам „ОРАО“ најбоље потврдити, а ми ово само међутим укратко јављамо поштованој публици и нашим дојакошњим комисијонарима, молећи их нека се изволе унапред пријавити колико којег календара да им пошљемо.

„Царић“ мали календар са сликама за

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

1887. изашао је из штампе и може се добити по 20 новч. На више дајемо га за 12 новч. комад.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА у Н. САДУ

издавалац „Орла“ и „Царића.“

ОГЛАСИ.

Само оно што је добро осигурава успех!

Др а Милера сок од меховине, напредно добар лек од кашља, промуклости, пратобоље слуза, почињуће суве болести, и уопште при свима болестима прибора за дисање. У теглама за децу и одрасле Цена једној тегли 50 н.

Др а Милера балзам за предохрану од грчева. Овај балзам се препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, код надутости стомака, бљувања, пролива, кетрова; код колике је успех скоро за тренутак постигнут. Даље је ово добар лек код дуготрајних и неприлавних болести, јер знатно поправља варење. Овај особити лек не би требао да фали ни у једној кући, нарочито по селима Цена 1 фласона 1 ф. 50 новч., $^1/_2$ фласона 80 новч.

Др а Милера балзам за жуљеве, напредно брзо дејствујући лек од жуљева брадавица, за тебљања коже (с боловима скопчано) и прозеба. Да би се сачувала публика од подражавања без вредности, молим да се пите само Милеров балзам од жуљева и да се пази, на оригинално спаковање. Цена је кутији с флашицом и упутством за употребу и са четкицом утврђеном на запушачу 60 н.

У *Новом Саду* добива се право само код *Јурше Стефановића*, шпецерајског трговца; у *Осеку* код *Ј. Габеџког* и *Ј. Г. Динеса*, апотекара; у *Вировитици* код *С. Стрмака*, апотекара; у *Сомбору* код *Ц. С. Вајдингера*. 1—12

Усавршених ШИВАЋИХ МАШИНА

најновијег Сингер-система са двоструким шавом, са најновијим моталом за конац, машинским укупним прибором, елегантним поклопцем из ораховине, мозаиком урешеним столом и са гаранцијом од 6 год. шаљем са безплатним паковањем са подузећем (per Nachnahme) за 35 фор. или 78 дин.

Машине су са свог најновијег механизма и са своје строге солидне и истрајне конструкције до сад ненадмашене, и могу се сваком пошт. потребачу савесно и најтоплије препоручити.

Надзи се обављају за готов новац или пошто се капара од 10 фор. или 2 дук. поштом уручи, које ваља слати са читком адресом на фабричара: 7—10

J. KARNER, represetant: A. Radulowits
Wien, VII., Zieglergasse Nr. 41.

Трговачка кућа за извоз, **Бернхарда Тихо у Брину,** Krautmarkt 18. бр.

шиље са платом у напоч:

ЧОХЕ ЗА ГОСПОЂЕ
чиста вуна, свакојаке боје по моди, 10 метера за читаву хаљину, 100 цм. ширине.
8 фор

НИГЕР-ЛОДЕН ЗА ЗИМУ.
најновије и најтрајније за женске хаљине, 100 цм. широко.
10 метара 5 ф. 50 н.

ИНДИЈСКИ ФУЛ
полак вуна,
у свима могућим бојама, за потпуну хаљину, 100 цм. ширине.
10 метера 4 ф. 50 н.

ВУНЕНИ РИПС
60 цм. широк.
10 метера 3 ф. 40 н.
КАШМИР полак вуна
100 цм. широк.
10 метера 4 фор.

ЧРНИ ТЕРНО
100 цм. широк, који је пре кошта 60 новч. сад је пре 50 н.
10 метера 4 ф. 50 н.

Поркет за хаљине
красни дезени
за прање, у комадима од 10—11 метера, 60 цм. широки, за целу хаљину
3 ф. 50 н.

Валерија-фланел
полак вуна,
најновији дезени по моди, најбоље за зимске хаљине, 40 цм. широко.
10 метера 4 фор.

ПЛАТНО КУЋЕВНО
1 кид 4/4 широко 4 фор.
1 кид 5/4 широко 5 фор.
КИНГ-ТКАНИНА
боља него платно од пребе, 1 к. 30 риси потпун
5 фор. 80 новч.

ОКОФОРД
за прање, најбоље кајкење, 1 к. 29 р. потпун
4 фор. 50 новч.
КОНОФАС
1 к. дубичасти 4 ф. 80 н.
1 к. црвени . . . 5 ф. 20 н.

Гарнитура од рипса
састојећа се из 2 крев. и 1 астаљског застирача
4 фор. 50 новч.
1 гарнитура од јуте
2 крев. и 1 аст. застирач
3 фор. 50 новч.

ВУНЕНЕ МАТЕРИЈЕ ИЗ БРИНА ЗА ОДЕЛО.
Палиерстон, хардаји, мантарни, за зимске капуте и огртаче, као и тиол, лодеи, перуцајан, доскин, у комадима за целе одело и капуте у половини цене.

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ плетених марама за главу у свима бојама, 1 комад величине 6/4 1 ф. 70 н.
Такође за пешт и јапан за венчање 1 к. вел. сорте 2 ф. 30 н.

Извесна количина вунених марама за огртање
за госпође, 9/4 дугачке, у свима простим бојама, као и десенираним, пре беше цена 4 фор. 50 новч., а сад је будзите т. ј.
2 форинта. (8—01)
Препродавци добивају 5% рабата.

Мустре и ценовници шиљу се бесплатно.

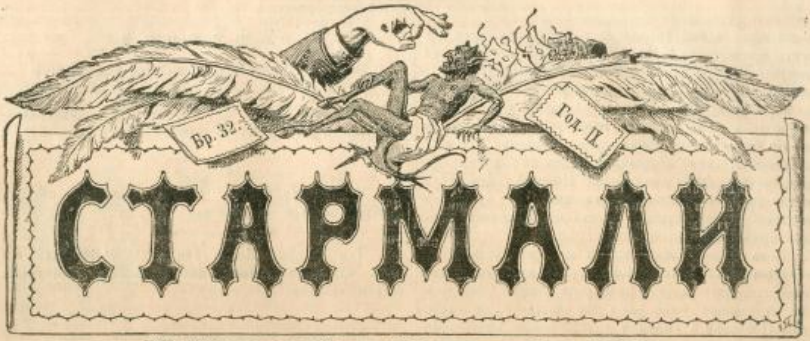

Бр. 32. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. новембра 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Гарашанин путује.

Гарашанин коња седла.
Срећан пут му, роде, кажи.
А куда ће? — рад си знати;
Он блажију климу тражи.

У Нишу су скупштинари
Климали му из свих снага;
То климање и та клима
Не беше му доста блага.

Не могла му здравља дати,
А народу сок исцеди.
Така клима, ето вид'те,
Баш никоме ништ' не вреди.

Нек путује један, други,
Куд се лека ради прати;
Али народ корен има,
Он не може путовати.

Ведрите се српски дани,
Што сте тако расклимани,
Да се здравље српског рода
У свом дому опет стани.

Н—Н.

Шетња по свету.

XXXIV.

Неко је наше књижаре назвао чивутима. Ја држим, да је то грозна неправда. Не знам, какви је панчевачки Каменко, али, да ми је у власти, заповедио бих му, да сто пута препише његово сопствено издање „Отмен свет“. Тако би се можда научио учтивости, те не би пљувао за другим људима, као што је учинио према честитом младом свештенику Стефановићу. Ако не би ни то помогло, онда би му новосадски књижар Лука Јоцић као познати каваљер могао учинити хришћанску љубав, те да му пошље своје „Не пристоји се“. Мислим, да би то добар лек био. У осталом, Каменко ма какав био, ипак наши књижари заслужују свако поштовање. Од њих се човек увек може чему новом научити. Ето н. пр. да није књижаре браће Поповића ја ни данас не бих знао, да су Јанко од Котора, Смиљанић, Вук Мандушић и други српски јунаци били управо чисти и овејани Хрвати. Да нисам прочитао „Најодабраније народне песме ускочке и хајдучке“, што је латиницом издала књижара браће Поповића, ја бих остао и данас слеп поред очију. Овако пак хвала буди **српској** књижари, те сад знам, да су Срби били Хрвати. Но то је маленкост, што сам се ја нећем новом научио. То је просто моја добит, а никога се не тиче. Него главно је то, што одатле можемо увидети, како смо ми Срби до сад ужасно неправедни били. Тужили смо се на Старчевића и његове присталице, што поричу име српско: криво нам је било, што нам браћа Хрвати отимају наше народне песме и што хоће да нам чак и цара Душана и Краљевића Марка похрвате. Сад нам то више не сме криво бити. Сад морамо и сами признати, да браћа Хрвати имају право, јер иначе браћа Поповићи не би могли у својим „најодабранијим народним песмама“ изнети, да је Хрват био Мандушић Вук, чије је јунаштво опевао и владика црногорски а велики српски песник Петар Његуш Петровић. Ето, то је заслуга књижаре браће Поповића!

Не знам, да ли њихове те „најодабраније песме“ добро пролазе. Не знам, да ли ће се ко користити њиховим најновијим проналаском, али то знам, да су се у гробу морале преврнути кости српских јунака Јанка од Котара, Смиљанића и Мандушића Вука, кад

су дознали, да они управо нису Срби били, него Хрвати. Сироте кости! Мало ли им било, што се о њих ломила турска копља, него се сад морају и у гробу превртати. На посљетку, и право је тако. Кад српски књижари немају учтивости према живим Србима, као што је то доказао Камецко Јовановић у Панчеву, за што би били учтиви према мртвим Србима? Кад могу занешени Хрвати порицати народно име живим Србима, за што не би онда браћа Поповићи продавали „мртве душе“? Кад могу друга књижари продавати Гоголеве „мртве душе“, за што не би српски књижари продавали српске мртве душе?

Него да се манемо таквих жалосних ствари, па да пређемо на веселије. Ето н. пр. из Будимпеште стиже нам глас, да је Герман јако оболео. Због тога неће се зацело нико од Срба сњуждити, па макар браћа Поповићи и Германа прогласили за Хрвата. Ми до душе не желимо браћи Хрватима никакву несрећу, али нам они зацело неће замерити, ако рекнемо, да би Герман требао бити међу — Германима. Међу Србима му нема места. Питање је само, какве је врсте Германова болест. Ја држим, да је такве, да ни један лекар не може лека наћи, али му може наћи српски народ. Нека га тако отпоздрави, као што је он поздравио дањску депутацију, па ће одмах излечен бити. У осталом, српски ће народ то зацело учинити, само с том разликом, што ће учтивији бити од Германа. Неповерење Герману — то треба да је отпоздрав српског народа после онаквог Германовог владања на сабору. Из свију наших општина треба да се дигну неповерење Герману и да се одштетају у Карловце. Онда ће се можда и Герман на нашу радост — одштетати.

Милисав.

Уштипци.

Сентомаш је п о ч' о. Е па п о ч Сентомашу!

* * *

Власти у Србији м у ч е опозицијоне људе. Опозицијони људи немају се тужити, јер и они м у ч е, (ћуте.)

* * *

У Београду колера. Види се баш да у свачему Београд следује — Пешти.

* * *

Чим је краљ Милан чуо да је у Београду колера, одмах је дошао и он тамо. Тај му је корак сасвим паметан.

* * *

Београдске новине дигле су велику ларму, да у Србији краду Чивути државну железницу. — Неће бити баш тако страшно“ — одговара на то „Видело.“ Дабоме, јако страшно није, јер се у Србији нема шта много више красти.

* * *

У нашој монархији, у Бечу, покреће се лист: „Ж е н о м р а ц.“ Као да нам је све остало добро, а само треба још да мрзимо жене.

* * *

Донекле има ипак та ствар смисла. Жене су одиста родиле оне, који су нам криви.

* * *

У Паризу је скочила једна госпа са четвртог спрата, што јој муж рече, да јој не ваља шешир. Герману вели цео наш народ, да му не ваља душа, а он не да скаче доле, но да може још више би се попео.

ПОДЛИСТАК.

Како се може и без ајзлибана брзо путовати.

(Свршетак.)

„„О мајк'! где ти! Неки дремеж напо на мене, а нисам што-но вел'е само о „*врућутуци*“ попио *три оранџа* ракије и *једну лимуну* вина! — Али где ти њихова посла, како су се они уљенили! Вранац! Жеран! Госпину Вам намеру! Сад ће те попамтити! Ђи! Ђи!!“ — И сад окрену држаље од канџије, па фискаи најпре вранца, па богами онда и жерава по леђима, па по ногама. . . . Жерав као мало жустрији поче се ритати и у мало што госи не изби лулу из уста. вранац као прототип флегме, тек се мало отресе, за тим сложно повукоше . . . па . . . после 5 минута и сложно попустише. . . Кола се полако одмичу, жерав и вранац ногу пред ногу, кочијаш дрема, а наш журни путник? . . . Пређ пут вађда у свом веку намрогди се, стиште зубе и после кратке почивке раздера се: „Јес' ућу хоре! Тако ми светога Макарије, ако не погоним те стрвине, јако живи нека ти кожу дере!“ — Ма, буди Бог с' нама, господару! — Далеко ми лепа кућа! Мани се ти њега!“ — рекнеше бачванин онако бунован, јер као сви његови сељани, држао је на врачбине, слутње, и томе подобне безпослице и бојао се ђавола и вештица.

Видећи бачванина онако застрашена при самом спомену на ђавола, сетне нашем пријану као муња, мисао кроз главу, да бачванин на најлакши начин раздрема и његове хатове убрза. — Згода му се дала, не може боља бити, а радост, што ће се своме немирном кочијашу осветити, а при томе својој природној веселости задоста учинити, расветли му лице. — Бачванин још једнако гуња „буди Бог с' нама“, а при томе се спрема, да и опет мало продрема, који после кратког каса, на који их држаље од бича, камиш, па и песница бачванинова погониште, — и опет ходе свој лагани ход, на целоме путу нигде живе душе, — у једарех бачванин отвори путне очи. . . па слуша, . . . *цин! цин! цин!* чује се мало звонце, и то баш за његови леђи . . . *цин! цин!* . . . „Но шта, је то?“ . . . упитаће сам себе, па се онако на пола обрну, да види шта то звоника. — Ниje још брат ни на пола свако, али се као громом ударен отрену натраг, и са дрхћућим рукама згрби узде, па колико га грло носи, раздерао се на заплашене коње: „*Ђи! Ђи! Жерав! Вранац!* Ђи! Ђи! Ђи!“ — — Буботка на буботком падала је на леђа његових „*зала*“, бич, камиш и шиљкаш — опанак на изменце чинише своју дужност, а сва пољана јечи од громогласног дерања: *Ђи!*

⊙ Тешко оном коме вашар капу кроји. Ал није лако ни онима, којима вашар кнеза кандидира (као н. пр. у Бугарској).

△ Сви вичу да је Србија презадужена. „Видело“ прави каламбур: даклем нисмо је ми задужили, кад је пре (нас) задужена.

☽ Сад знамо зашто наше владике не праве каноничне визитације. Јер су многи канони стидљиви, па се не дају визитирати.

Три кестена.

— Герман увек одседава у Пешти код Ловачког рога; а у Пешту иде, кад год хоће на нешто да подигне хајку.

*

— Кад год се така хајка спрема, увек се око премудрог тог ловца устрче Аца Зуб и Ђурковић. (Имају добар нос.)

*

— Реч „Срам вас било“ пала је у сред сабора Герману у очи. То је тако оштро, да је госп. Соколовић у неприлици, јер већ ни он не уме да је још оштрије на мађарски преведе. Ако се томе досети, сабор ће то радо усвојити.)

Маронко.

синко, нека те бог сачува од злих духова! . . . И гле! Баш, на мене да наиђе, Ваистину, неће добро бити!“ —

И сад олакша срцу, преповедајући *нашем ђаволу* цело страшно збитије. „Та, ето, баш на томе месту, где ти седиш, видео сам га . . . очи крваве . . . рогове од рива . . . а језичина . . . језичина . . . бого мој . . . ко моја руда, па увек палаца . . . палаца . . . а на роговима звонцад, па све . . . *цин*! . . . *цин*! . . . да ти уши заглушу. . . Мајк'! ако нисам данас набелејисо! . . . И ти крста ти нити шта виде . . . нити чу? . . .

„Веруј, да не знам ни сам шта да мислим о томе чуду, него срећа, те смо ето за рана код куће, а шта велиш, да нас је ноћ ухватила? . . .“

„„Бррр!““ стресао се само бачванин, зауставив сад мало полумртве, знојавне коње . . .

Скоро стадоше пред стан Созонтијин и бачванин, непрестано гунђајући и потајно крстећи се, помогне унети у кућу *сандук путников*, без да је сањао, да носи *баш на леђи онога „будибогснами“, који је у сандуку у виду „маске“ мирно лежао*. . .

Добру је напојницу добио, али се за живота сећао оне *ђаволске трке* и оног страшног „*привиђенија*“!

Др. Казбулбуц.

Са луфтбалона.

I.

Пасија вам је то седети овако на трапезу од луфтбалона, спустити ноге да висе, запалити чибук, па пљуцкати доле на сиротињу (умну и моралну); луфтбалон језди и ја пљуцкам час на Карловце, час на Пешту, Београд или Загреб; испод мојих табана панорама се непрестано мења. У руци ми дурбин од биљура, кроз који се тако добро види, боље него кроз Ђурковићев цвикер, а имам и трумбету за уво, на коју се тако добро чује, као какво велико уво, којег најгерманајстијег шпијуна. На мој дурбин провиди се чак и кроз таване; види се кроза њ свака тајна собица, свака манастирска ћелија, сваки министарски кабинет и свака краљевсха картарница. А кроз моју трумбету чујем сваки и најтишији куваричин шапат у каквом двору или „обитељи“! чујем закључке и најтајније конференције старо-пазовачке; чујем довикивање штумадле (на коју се двапут звони) у хотелу Јегерхорну у Будапешти; чујем потајни кикот Ђурковићев у српском клубу хрватскога сабора, кад је клуб усвојио његов предлог о томе, како треба наша автономна права и даље развијати (и даље, него што их је Герман већ развијао . . . .).

Чујући тај кикот овде сам се мало зауставио и бацио ленгер мога луфтбалона, који се заквачио случајно о јогунлук српских посланика загребачких, и тако сам ту неко време мирно посматрајући остао.

Васа Ђурђевић ме је први опазио, те поцрвенивши од љутине, очита ми читаву ону интерпелацију, којом је год. 1883. интерпелирао бана због наименовања Германовог (оштрији речи нисам никада мога века чуо), — ја се тргнем, одапнем ленгер мога луфтбалона, који се заплео у коси и у неконзеквенцији Стеве „Вацког“, и тако сретно побегнем из загребачког ваздуха, док се не би Ђурковић којем тачком свога предлога за мном бацио, па ме како год осакатио.

Одатле ме однесе ветар над Карловце. Ваздух ми је јако необично пријао (његова Сметеност била је на путу — а и кад нам она није на путу!) Погледим на дурбин и опазим Германовог Ђурру, где од дуга времена у подруму шампањизира; мишеви весели, јер мачке нема код куће; благодјејанци мало ситији и руменији; богослови пуштају по мало бркове и браду, док не јави жица (или док не жицне јава), да ће мачак скоро вратити се — на своју сланину; каруце и коњи одмарају се, не трчкају сваки час у Нови Сад да доводе гошће; и вешерке сад ређе у двор долазе; калдрма је нешто мало веселија и светлија, нема оних многих пазовачких попова, да је тару оним хусарским чизмама; и жељезнички управљач сада безбрижније јури поред Карловаца, као да се сада не боји, да ће се карловачки брег срушити или одронити на пругу; — једном речи, ваздух је у Карловцима ведрији и чистији, него што беше за оних бурних и ку-бурних дана крајем октобра, као што је и обично после грмљавине ваздух чистији и лакши. Само не знам кога је гром убио, и кога ће још убити.

Кад сам се сит Карловаца нагледао одапнем на моме луфтбалону леви вентил и тако доспем над Београд. Од терета (баласта) збацим извесну количину доле, не би ли што већма у вис отишао, да не би шпијони чули и по шуштању познали и најтајније мисли моје, а друго и с тога сам се тако далеко дигао, јер сам чуо да је Београд све лепши, што је човек даље од њега. Тако је Београд једном Београђану онда најлепши, кад га посматра из Глајхенберга или са Зичијева спахилука св. Ивана. Добро би било да проба тај Београђанин још из даље посматрати, н. пр. из Сибирије. Ох, та то би био диван изглед! — Ја сам о томе бар појма добио на моме луфтбалону.

У Београду ми је први и први упао у очи и у дурбин — знате ли ко? — Абердар. Метнем трумбету на уво да чујем шта говори, јер се баш с неким господином диванио. Говор је био о скупштинарима и о предлогу да се укине српско учено друштво.

— Богме, верујте, сви скупштинари вама кāде; рећи ће онај господин Абердару.

— Кāде ми?

— Јест воле вас сви.

— Воле ме, а кāде ми! Добро дакле, даћу им академи-ју! Академичари могу бити само они, који умеју кадити. Даћемо свакоме 1500 динара на тамјан.

— А хоће ли се ту кадити и измирном?

— Измирности са срп. ученим друштвом не сме бити, дакле на што измирна! Доста је тамјан . . . . Охо, мени се нешто отпустио мидер, — — можда сам мало јаче уздахнуо.

Нисам више слушао шта се говори, јер је Абердар сврнуо једној модискињи у дућан, да му закопча мидер.

Ваздухопловац.

Невесињац пред пријеким судом.

Кад се оно 1882. год. јуначким нашим невесињцима навукло црно на очи, проглашен бијаше по цијелом сјевероисточном дијелу Херцеговине (у чисто српском крају) пријеки суд. Свак живи, ко је са усташима посла имао, па ако су га ухватили, морао је пред пријеки суд — али се је из политичких разлога гледало, да се што мање правих и невиних кривица осуде и да се што више кривих праваца невинима прогласе. Елем, не лези враже, ухвате ти наши штрафуни једну стару невесињску јуначину у хрђавијем пословима, те хајд с њим у М . . . . . пред пријеки суд. Кумпанија оружаних војника, војнички судци, српски свјештеник са ведрим, трезвеним и веселим кривцем бијаху окружени са огромном гомилом радозналог свијета, у којој сам и ја врло згодно мјесто заузимао. Дијалог, који је до нас допирао, прибиљежисмо стенографски и ево га предајемо добром архивару „Стармалом“ на сачување, а оно друго, што се из дијалога прпити може, тестирамо познатоме члану бечког археолошког друштва, да узможе, кад затребало буде о Србима и са овог гледишта своју рећи. Ево тог дијагога:

Судац: Како се зовеш?

Невесињац: Ко? . . . Ја? . . . Ја се зовем Обрад Г . . . .

С. Ти си из Невесиња и то из фојнице?

Н. Ко? . . . Ја? . . . Ја јесам.

С. Ови свједоци (браћа наша мухамеданци) кажу, да си се ти састајао са лоповима усташима.

Н. Ко? . . . Ја? . . . Са лоповима не дао Бог, а са усташима јесам Бога ми.

С. Добро! Добро! Али ти ниси знао да су то усташи, него си мислио да су наши пандури?

Н. Ко? . . . Ја? . . . Бога ми сам добро знао да су оно усташи били.

С. Та ти си се морао с њима састајати, кад су они на твоју кућу нападали — а да они нијесу теби долазили, ти их никад ни видио не би.

Н. Ко? . . . Ја? . . . Ја сам се с њима, Бога ми, и ван моје куће састајао.

С. Али то је случајно било?

Н. Случајно? Није, Бога ми, него баш акасте (нарочито.)

С. Ал ти ниси знао, да је забрањено са усташима се састајати?

Н. Ко? . . . Ја? Ја јесам, Бога ми, добро знао.

С. Ови свједоци кажу још, да си ти њима давао јела и опанака, али ми знамо, да они то само из злобе и пакости кажу.

Н. Из злобе? Није Бога ми, већ је то права истина.

С. Но добро, добро! Али ти си то из страха чинио да те усташи не убију?

Н. Ко? Ја? Из страха нијесам давао, јер се не бојим никога до Бога, а усташи нијесу још ниједног правог човека убили и т. д. и т. д. На сва питања одговарао је наш Невесињац сасвим мирно и истинито, те нека се нико не чуди, што су га судци, nolentes volentes, на смрт осудили — од које га је свјештеник својом маниром спасао и смрт деградирао до петгодишњег затвора, послије три мјесеца био О. Г. сасвијем слободан пошто му је и затвор усљед особите милости опроштен.

Стенографисао Шијак.

Херцеговац пред котарским судцем.

Сбило се у М . . . . . 15. Окт. 1885.:

Судац: Шта ви имате против овог човјека.

Херцеговац: Казао ми је да сам „магарац“.

С. Можете ли доказати то?

Х. Могу.

С. А може ли он вама догазати, да сте ви у истини магарац?

Х. То неможе.

С. Ето видите! — Кад Вам он то у стању није да докаже, то онда није никаква погрда за вас.

Х. Дакле то није никаква поруга, кад чојек чојку магарац рече?

С. Није, није.

Х. Е добро, кад није, онда и ја вама велим, да сте ви велики магарац, кад још ни то не знали нијесте, што већ наша дјеца знаду. — Збогом!

Чуо Шијак.

Опет Херцеговац пред судом.

Судац: Шта је опет с тобом.

Херц. Опсовао ми је овај Турчин 100 крста.

С. Гдје су ти свједоци?

Х. Ево их (Изводи тројицу)

С. Јел' то истина што овај каже?

Свједоци: Јест господине.

Судац (кривцу). Ви имате у сиротињску касу платити глобе 5 фор. — Толика је казна кад ко коме опсује крст.

Криван: Пристајем.

Судац: (тужитељу) Јеси ли тиме задовољан?

Херц. Ја нијесам.

Судац: А за што?

Херц: Он мени није опсовао **ј е д а н** крст, па да плати **ј е д н у** петицу; већ ми је опсовао **с т о** крста, па нека плати у сиротињску касу **с т о** петица — нека се бар сиротиња помогне. Још ћу јој и ја додати једну петицу.

Саопштио Шиjак.

Обране др. Стеве Павловића.

Др Ст. Павловић (уредник „Њиховог Доба“) писам шазо какав је кад напада, али уме врло оригинално да се брани, кад га гдегод мање или јаче проголицају. Његово је оружје филологија, и он живи у томе уверењу (т. ј. ако у опће има каквог уверења) да је он велики филолог, и да је филологија највећи corpus juris. А кад га и то изневери, онда прибегне Зоологији.

Ево нпр. како се брани.

„Браник“ донесе белешку, да је др. Ст. Павловић „**х р њ а в Србин**“. — Одмах у идућем бр. „Њ. Доба“ доказује се, да не ваља казати „**х р њ а в**“, него „**р њ а в**“; то се поткрепи са Вуковим речником, и онда остаје за вечита времена доказано, да „Браник“ нема право, него да је Павловић добар Србин.

„Застава“ се усуди рећи, да је др. Ст. Павловић „**и з д а ј н и к**“ На то ће таки др. Ст. П. разлагати, да не ваља рећи „**и з д а ј н и к**“, него је боље српски речено „**и з д а ј н и ц а**,“ и тиме је доказано, да „Застава“ не зна ништа, и quod erat demonstrandum) да је др. Ст. П. најбољи пријатељ своме народу.

„**С т а р м а л и**“ донесе у песми, да је др. Ст. П. раскидао „Стармалове“ стихове **к а о** рис. — Публика потражи „Њ. Доба“ и види да су стихови одиста раскидани, ни др. П. не сме да каже да није тако — али јунак „Њ. Доба“ сме да се ухвати за риса (штампаног) и рис га извуче из блата (једног — у другу). Треба само доказати да ни у којој зоологији, ни у Бремовој, који је тако свестрано риса описао, не стоји ништа о томе да рис **с т и х о в е к и д а** — и онда варвески „Стармали“ треба да плати процесне трошкове, јер др. Ст. Павловић није исказатно песму његову, кад је из ње допео у „Њ. Добу“ само оне стихове, који њему иду у рачун.

Шиш-миш.

!!!

Аој тешки брига љути!
живити се неда више!!
што је моје „капитала“ —
„капиталиста“ — све више!!!

Др. Казбулбуц.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Имам ја једног нећачића Илију у Шиду. То вам је као и много друго дете (које се удостојило да у тако раним годинама бу е у неку руку сарадник „Стармалог“) — врло бистро дете. Све што у кући види, врло га занима и мотри, па које чудо: што је узео на знање и размишљање ону појаву, кад брица дође да му брије оца. То увек мотри с највећом пажњом, и покушавао је већ неколико пута да насапуни какво штене и да га брије каквом тупом кустуром. (Еле: или будући берберин, или адвокат.)

Једаред — била је недеља пре подне. Тата му отишао у цркву, а он остао код маме, да јој помаже месити торту (што ће рећи: да олиже оно слатко што том приликом заостаје на чинији). Наједаред стаде вам наш Илијица пред маму, и као чисто чудећи се и не одобравајући јој, стаде је посматрати, како прави пену од белањака.

Кад најзад виде, да му се мати слабо осврће на те његове неме опомене, стаде вам он на сав мах викати (показујући једном руком према пени, а другом онамо, камо је отишао отац):

— Лала, лала! Лала тата!

Гледи га мати и не разуме га. Опет Илија:

— Лала! Лала тата!

И једва се најзад досети мама, шта је. Илија је то њој хтео да каже:

„А што правим ту пену забадава, кад нема тате код куће; **н е м о ж е с е б р и ј а т и**.

Он је дакле мислио, да мати прави пену од сапуна за **б р и ј а њ е**.

Илијин уја.

Био у Земуну неки Риста. О њему људи имају много приповечица, али до нас је дошла само она једна; и да би се наши читаоци бар колико-толико упознали са оригиналним умом истога Ристе, ево им шта је радио једаред.

Цича зима била, Дунав се замрзао. А наш ти Риста понео неку гвоздену њускију и један бокалчић, отишао до Дунава, па почео бушити на леду две рупе — једну до друге. Људи (и гоге), који се десили на бајиру, застану да виде, шта ће сад бити.

Најзад је и Риста готов, пробушио је две рупе једну до друге. Онда се саже, па захити на једне пуи бокалић воде, па усу у другу. После захити из те друге, па усу у прву. И тако настави непрестано захитати и пресипати из једне у другу.

— А шта ти то радиш, Ристо, тако ти бога! запитаће га један земунски гога са обале.

— **С о р т и р а м в о д у**, кир Ставра! одговори му Риста, па се удуби у даље у свој посао.

У кући С. Г. у Н. Саду служила је пре три четири године нека баба-Јулишка (а мож'да још и сада служи). Њу су сви у кући звали — или: Јулишка, или просто: баба.

Мала Мара, ћи господар Стевина, слушала је више пута, да или њој, или браћи јој на силно „Зашто“ одговарају: „За бабино брашно!“

Једаред је спопадну браћа због нечега запиткивати: Зашто? Зашто?

Она се на то ражљути и одговори им:

— За јулишкино брашно!

— кс —

!!!

Родитељска дела лоша
на унуку чак се свете;
али унук ено посто
трипут гори! само гле'те!

Др. Казбулбуц.

Вешта досетка.

У Хиндостану буде један стари лопов на смрт осуђен То му није ишло у рачун, те намисли да се вешто извуче, и то на овај начин: Дозове тамничара и каже му да би имао велику тајну краљу да саопшти, коју не може у гроб понети; а онда ће радо умрети. Тамничар одма јави то краљу, а овај заповеди, да лопова пред њега доведу. Краљ радознало упита га: какву то велику тајну има да му саопшти? Лопов се стане мало устезати, да би тајна с отим већег значаја добила, а напослетку исповеди, да он зна како се могу дукати садити т. ј. посади се један укат, из овог никне стабло на ком дукати роде.

Краљ је мало сумњиво вртио главом, али опет не хтеде тако добру прилику да пропусти, већ дозове све своје веће чиновнике и оду сви заједно у дворски врт.

Ту лопов стане копати једну рупу, а једнако мумлаше нешто, које наравно немога нико разумети. Пошто рупа буде ископана, замоли за један дукат, а добивши задржа га на длану говорећи: да би цело предузеће пошло за руком, — да заиста добијемо резултата, то мора рука која дукат посади сасвим чиста бити од макаква непоштена дела. Ја сам лопов, моја рука дакле није чиста, зато нек Ваше Величанство посеје дукат.

Краљ прими дукат, ал — задржа га на длану. После мале почивке рече: сећам се, да сам још као деран од мога оца новаца узимао; истина, ја сам се одавно покајао, ал моја рука зато опет није чиста. Већ ево рече пруживши дукат „министру председнику“ — нека га мој министар посади.

Боже ме сачувај! повикне овај, зашто би ја осујетио предузеће. Та ви добро знате, да кроз моје руке пролазе сви државни новци; па могул ја баш о мом поштењу бити уверен. Новци се лако лепе. Предајем дукат војном министру.

Опростите! узвикне овај устукнувши неколко корака назад, ви заборављате, да ја муницију набаљам и војску исплаћујем, па — — — већ ево дукат његовом преосвештенству. Боже сахрани рече први жрец, та ви добро знате, да ја жртве набаљам и десетак од народа купим, на нисам сигуран — — Ваше Величанство! узвикне лопов. У целом Хиндостану нема ни једног поштењаља, зато дакле нек „висе“ сви или ни један. „Краљ се из свег срца насмеје. Лукава досетка тако му се допадне да лопова помилује.

Из школе.

Учитељ нешто чуо о новом препарату, сахарину па брже боље да то својој дечици јави.

„Даклем, децо, сад су у Америци изумели и праве нешто што се зове сахарин, а то је 280 пута слађе од шећера.

Деца се чуде, — а баш као и да не схваћају добро.

Учитељ се труди да им то разјасни, — али деца још никако да схвате.

Онда учитељ поче овако и рече Сими, који је највећма рогачио очи. „Ти знаш, Симо, да се од шећера кваре зуби?

— Знам.

Е сад кад би ја теби дао грумен шећера, ти би покварио један зуб.

— Знам.

А кад би ти дао да поједеш толики исти грумен сахарина, онда, би покварио 280 зуба.

(Сад је Сима са свим добро схватис, и радовао се што не мора сахарина јести).

— л —

!!!

„Вечну“ љубав обећава млоги,
— то већ тако и обичај иште, —
ал' та ватра одма се утиша,
чим око нас — дечица завриште!

25/8 1886. **Др. Казбулбуц.**

Нешто из великог катихизма.

С' којом руком, да се крсте Срби с-чки кад млади поп М. са олтарских врати благослови народ — а путир светли у левој руци држи?

Нови бан.

Одговори уреднишва.

Г. Ив. М. у Панчево. Радо вам овим потврђујемо, јер је истина, да онај одговор у броју 30-ом овога листа није управљен на вас.

„Облаци.“ Велите: ако што није добро да ми поправимо. Ал ми најволијемо онаке дописе, којима не требају поправке.

„Ода Пери Теодоровићу.“ Има у њој места, које не би омашиле своје цели. Али има и таковиx места, које ни ми не разумемо, на што се односе, па зацело ни многи читалац не би разумео. А да то просто изоставимо, осетиле би се неке празнине. И тако ће наш негдашњи најрадикалнији радикалац остати без оде — бар за сада. — Но можда њему већ савест бољу оду зуји, — бољу, него што би му је други ко знао написати.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ИЗАШАО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР

ЗА ГОДИНУ 1887.

уз сарадњу српских књижевника уређује Стеван В. Поповић.

ГОДИНА ТРИНАЕСТА.

Овај највећи, најбољи, најлепши а по томе и најјефтинији српски календар, који је за ово дванаест година распростр т у више од 165,000 комада по свима крајевима где год има Срба, штампан је и ове године на лепој, углађеној артији.

Календарски део „Орла“ уредио је највештији зналац овога посла у нас проф. **Александар Сандић**. Овај део доноси: знамените године српске и опште, годишња времена, помрачења сунца и месеца, црквено рачунање времена, пасхалију, небесне знакове, сунце и планете, брижљиво описану планету владарку. У сваком поједином лепим знацима урешеном месецу стари и нови календарион, мене месеца, гатање о времену, предзнаке о години, радње месечне на дому и у пољу, народне и земаљске светковине, разне белешке, уз то **чисто изрубрициране листове за бележење.**

„Орао“ доноси и у овоме своме тринаестом лету за год. 1887. богат и одабран садржај урешен уметнички израђеним сликама.

Забавно-поучни садржај

„Орла“ за годину 1887. грана се на ове одељке:

1. НАРОДНЕ ЗАДУЖБИНЕ: **Боздина задужбина**, од С. В. П. 2. ПРИПОВЕТКА ИЗ СРПСКОГ ЖИВОТА: **Поп Марко**, од С. В. Поповића. 3. НАРОДНО ЗДРАВЉЕ: а) **Живот и здравље наше омладине**, од С. В. П. б) **Алкохолизам**, осми чланак од Дра Ђорђа Натошевића. в) **О пушењу**. г) **Петролеј као лек**. 4. ПЧЕЛАРСКЕ ПОУКЕ: **Мед на осовини роди**, од Јована Живановића. 5. ПРАВНЕ ПОУКЕ: **Закон о народном устанку у Угарској**, од Дра Б. Давидовића. 6. ВИНОГРАДАРСКЕ ПОУКЕ: **О подрумима**, од М. Петровића. 7. РАТАРСКЕ ПОУКЕ: **1. Кад је боље сејати јесење усеве, раније или доцније? 2. За семе ваља узимати увек најбоље семе**, од Антонија Кодолањија. 8. НАРОДНА НАСТАВА: **О дацијама или како се обогати?** 9. БЕЛЕШКЕ. 10. УЗ НАШЕ ИЛУСТРАЦИЈЕ. Уз овај садржај иду **Вашари** и **Огласи.**

Илустрације

за „Орла“ израђене су у првим уметничким заводима.

I. **Насловну слику**: 1. Прота Васа Живковић. II. **Ликове**: 2. Јелена Боздина рођ. Белановића. 3. Стеван Дескашев. 4. Јован Бошковић. 5. Милорад П. Шапчанин. 6. Александар Сандић. 7. Новак Радонић. 8. Леополд Ранке. 9. Стојан Бошковић. 10. Милан Ђ. Милићевић. 11. Иларион Руварац. III. **Слике из наших крајева**: 12. Св. Андрија. 13. Српски сватови. 14. На међаши. 15. Крај огњишта. 16. Сремац на муци. 17. Сељани из околине Дубровника. 18. Цетињанке на студенцу. 19. Коњица у црногорској војсци. 20. Саборна црква у Ср. Карловцима. 21. Споменик Бранков на Стражилову. 22. Мати је умрла. IV. **Слике из Русије**. 23. Празник преображења у Русији. 24. Споменик на ратовање у год. 1877—1878. V. **Наше народне ношње**. 25. I. Српкиња из околине Пакраца у Славонији. 26. II. Српкиња из околине Пакраца у Славонији. 27. Српкиња варошанка у Србији.

„Орао“ за год. 1887 стоји само 50 новч. или 1 динар.

Наруџбине из Србије прима књижарница **Велимира Валожића** у Београду која рабатује 20—25%. **Из свију осталих крајева** упућују се наруџбине на потписану штампарију. Растуривачима и купцима за готово дајемо највећи уобичајени рабат.

На „Орлови“ крили узлетио је **„ЦАРИЋ“** мали календар са сликама за год. 1887. Цена му је 20 новч. или 2 гроша. Рабат и наруџбина као у „Орла.“

У Новом Саду 22 Новембра 1886.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду,
издавалац „Орла“ и „Царића.“

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

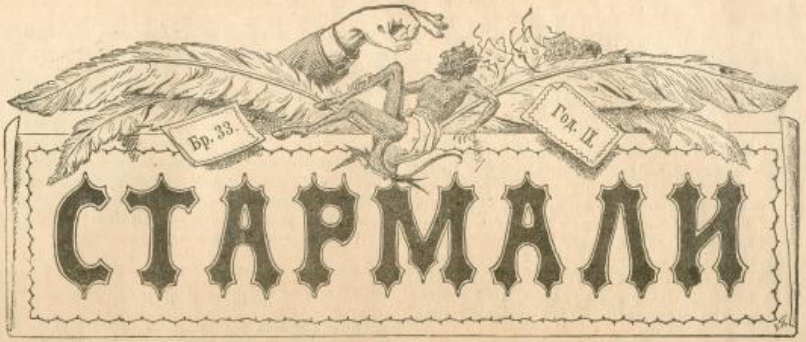

Бр. 33. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 30. новембра 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

То би тек било потпуно јунаштво.

Хтели су, ал те нису могли
На клизавицу навести.
Иларијоне,
Дика ти савести!

Повети митру свету,
А бити лутак туђ!!!
Зборити грешне зборе
— Ил ћутат' као смуђ —

То ниси смео.
То ниси хтео.

* * *

Још један корак само
— И не би био ман —
И ти би отш'о тамо,
У православља стан.

И не би мор'о крити
Згрчену гњевом пест.
И сви би чули твоју
Пред богом исповест.

И постало би јасно
— Какав је удес наш,
Баш ако крв и живот
За домовину даш.

На видик би изиш'о
Свих оних замка сплет,
Којим' се цркви нашој
Слободан гуши крет,
Што ми све давно знамо
— Ал не зна други свет.

° ° °

Овако с' само чуло
Што ти је рек'о брат.
Но лепше је quod homo
Ipse et citto dat.

—ић.

Шетња по свету.

XXXV.

Веле, да на свету има таквих људи, који не верују, да жељезница постоји, или ако баш и верују, да постоји, онда ипак не верују, да је пара креће, него мора да су негде прикривени коњи, па они вуку жељезницу. Ја не знам, да ли одиста на свету има таквих људи, али знам, да Емилијан Радић не верује, да на овом свету има људи, који се не би хтели примити владичанске митре. За то он и не верује још, да је архимандрит Руварац одбио владичанство. Та ко би за бога још тако ограничен био, па да не прими митру и штаку? Јест, ал веле да се иште неки реверс, нека резигнација. Па ни то није ништа. Радић би потписао за једну митру хиљаду реверса. За то он и не може да верује, да се архимандрит Руварац због једног тричавог реверса одрекао митре. Радић би за митру и за какву Митру потписао и ђаволу своју душу, а камо ли не би обрадовао Тису са парчетом папира. Међу тим добро је, док међу нашим калуђерима има још и таквих људи, који неће ни за какве реверсе да знају. То значи, да се и под калуђерском камилавком налазе по неки пут српске мисли и да човек и у калуђерској црној ризи може српски осећати. Радићу су то да богме непозната чуства, али ја као мислим, да ће се можда упознати и спријатељити с многим Митрама, но митру неће никад натаћи на своју петнаестофунтовну или по новој мери седам и по киловну главу. То јест глава његова мора да је

још тежа, јер петнаест фуната тежи само мозак а сад где је коса, брада, кости и месо? Но можда ко неће веровати, да је Радићев мозак тако тежак. А за што не би био? Има и других чуда на свету, па за што не би и то чудо истинито било? Ето ја сам пре неки дан од једног пријатеља из Аде добио ово писмо: „Препоручујем вам ађански купус. Нигде нема таквог купуса, као у Ади код нашег гробара. Његов купус треба само купити и усећи, па више ништа није нужно, јер је био готов оправљен. Било је у њему и меса, и сланине, и соли и већ је био запржен готов, па за то је ваљда и тако скуп, две главице два форинта. Нико с тога није хтео од њега купити купус, само се други тутор усудио, да купи две главице, а платио је два форинта, али је за то и нагазио тројку. Сад препоручује сваком гробарев купус, па то ето и ја чиним.“

Ето дакле, кад може ађански купус да је тако чудноват, те да има у њему и меса и сланине, и соли, и да је готов запржен — за што не би онда и Радићева глава чудновата била? Оно, разлике ипак има, јер од ађанског купуса може се са две главице нагазити тројка, а од Радићеве главе тешко да и он сам има какве хасне.

По закону асоцијације идеја морао сам се од мах сетити на купус, чим је реч била о Радићевој глави, али манимо се и купуса и Радићеве главе, па да видимо, шта раде најновији европски „вандрокаши“, т. ј. бугарска депутација. Поред луде главе страдају ноге вели наша пословица, па се иста обистинила и на Бугарима. Сад иду и траже помоћи од оних, који су Абдул Кериму носили сабљу и који су одлучно противни били, да се Бугари ослободе од Турака. Сад им кличу „живели“ они, који су пљескали, кад су оно башибозуци ка-апили Бугаре и њихове жене и њихову децу. Пошли су у „вандровку“, а читав ће им пут залудан бити. С тога и рекох, да поред луде главе страдају ноге. Да су лепо седили код куће, те да се окану сваког ћоравог посла, па никад лепше и боље по Бугарску и по Бугаре. Е али њима је до „вандровке“ и до шетње. Па нека их. Увериће се, да ће свуда добити — шипак. Дакле неће се моћи потужити, да нису добили ништа. Само рад тога нису се морали кретати у „вандровку“ на далеки пут. То су могли добити и код куће.

Милисав.

Уштипци.

До сад је увек трубила српска влада да се куј атентати против краља Милана. Сад, кад ово дану донеше пештанске новине вест да се спремао атентата београдска влада вели: Није истина.

О свећењу водице.

У „Гласу Народа“ бр. 14. читамо ову песму, која се тиче неких (ваљда не баш свију свештеника“):

Кад сирому водицу освети
„Свјати Боже“, што год брже може.
Ал кад види на асталу банку,
„Свјати Боже“ по сваком буџаку.

Не смемо противсловити, јер је уредник „Гл. Н.“ и сам свештеник, пак ваљда најбоље зна како бива.

ПОДЛИСТАК.

Изненадна посета у једној школи.

(Рецимо да је било пре сто година — али биће нешто мање).

Учитељ. Дакле сад ћемо се молити Богу, устајте! Пазите на команду: један два, три. . . . . Кад свршише молитву, узе учитељ записник и прозива све редом. На броју нема Жапчевића, Кепула и Пуцула.

А гди су та три ниткова? запита учитељ.

Деца слежу рамени.

Тко зна гди је кућа Жапчевићева? А Кепулова и Пуцулова? Керчевић диже руку. Но, иди тамо и кажи, да се таки вуку у школу.

Керчевић оде, и за кратко време враћа се са закашњенима.

А гди сте вас тројица до сад?

Молимо господине мени није дао отац, каже рано је још, промуца Жапчевић.

Да, да, мислиш, то ће ти помоћи, бићеш честит као што ти је и отац; он је крао црквене свеће кад је био тутор, а ти ћеш коње, — држи! Керл један. Жапчевић пође на место, а учитељ га за уши, и покаже му претом место да клечи.

А гди си ти шпормајстору досад? запита Кепула.

Молим господине товарио сам с' оцем ђубре на сонице.

Да да, твој отац тардица, жао му је да ти даде крајцару на шк. календар, јел? држи! Па и Кепул прими „достојнују част“, и оде да клечи.

А шта је с' тобом Пуцул? Пуцула већ вата грозница, па мери дужину и дебљину морсковаче. Мене је, молим господине, мати. . .

Доста, доста, знам; да ти је мати честита, досад би се удала, држи! Извуче и он, и оде код остали, а учитељ му помогне одостраг гурнувши га, умало што му врат не спаде.

Док је овај суд трајао — избије девети час.

Сад ће мо приступити к' читању; извадите читанке, — ал на команду: један, два, три.

Нађите отсек фтори бр: 27. — Читај ти Шуганеровићу! Шуганеровић поче: Неки гавран украде комад сира, и сједне на висо. . . . .

Ти, Бумбаровић ниткове један, шта шапућеш са Туткалићем? На поље! држи! Тако, сад иди, на шапући опет. Читај даље! „Шуганеровић“ наставља „ком дрвету да једе. На мах га спази лисица, довуче се под дрво, и стане хвалити гаврана. Гаврану се та хвала тако допад.....

Који то зева? А ти си Чанколизић, оди на поље! Цела ти фамилија не ваља, па одкуда ћеш ти бити као што треба; лези! Учитељ поче кукавног „Чанколизића“ мазати као коња, сав се умацуро од плача.

Ћира. Јеси ли чуо шта пише поп Панта о пок. Јов. Суботићу?

Спира А шта?

Ћира. Вели „да није умро, живог би га саранили.

Спира. Е гле молимте, како су се сад неки попови провреднили. А ми знамо да неки попови нису хтели ни мртве да сахране, док не виде „на осталу банку“.

Ћира. Јеси ли чуо да је скуменски патријар Јоаким четврти дао оставку?

Спира. Чуо сам. Па ко ће сад доћи на његово место?

Ћира. Веле да ће доћи Јоаким трећи.

Спира. Та то онда иде натрашке.

Ћира. Тако се и мени чини. Ал сад ваљда сви атријари морају да иду натрашке.

Ћира. Шта велиш ти, Спиро, на тај нов порез, који ће морати плаћати нежењени.

Спира. Не знам, можда је то и паметно. Ал ја би знао нешто још паметније.

Ћира. Но, па порез на нерођене. Ти треба да плаћају највише непосредна пореза, јер су се лукаво и вешто извукли од плаћања свију посредних пореза.

Пуслице.

♣. Неки људи умиру од атентата, а неки опет живе од (разглашавања) атентата. — Чудна времена!

—|—. Даклем најновија жупанијска седница у Вуковару упротоколирана је, не као до сада ћирилицом, него латиницом. То је сигурно за то, што су по г. поджупана шиљали депутацију.

⊙. У Нишу излазе новине под именом ЗРАК (сигурно виделов). Али кад се поштанска марка случајно прилепи на прво слово тога наслова, онда тек исте новине добију име, које заслужују.

□. До сада су репате звезде предвозвештавале рат. А сад то чине репетаче пушке. (Штета што се тако изменило, јер репате звезде биле су много јефтиније.)

≈. Зима се баш не шали. И краљ Милан зебе, да га Црногорци не украду. (Ваљда ће му на пролеће бити мало топлије.)

#. Ала би то био иберашунг за Јашу Томића, кад се из Ваца врати, а међу тим се Бекић (наравно под туђом образином, — јер своје нема) опет увукао у „Заставу“.

Рецте Лази
Нека пази
Ко кроз деру улази.

Читај даље ти Мућковићу! „Мућковић“ не зна ди је стао „Шуганеровић.“ А, мајсторе, ту си, тако ти пазиш?! Оди лези! Кад га поче поливати оном трском, дере се кукавни „Мућковић“, мислиш да га жигошу.

Даље ти, Цупкалић! Не зна ни он дије стао „Шуганеровић.“ Оди 'вамо, лези! „Цупкалић“ стиско зубе па ни да гласка од себе даде, само гребе од муке патос под собом.

А керл један, и овде си још јогунаст, јел? Па поче још живље мазати, марш тамо, па клечи.

Продужи ти Депало, даље! „Депало“ колико га грло подноси поче: „не, пак поче од милине гакати.

Шта тај Швићкалић тамо цуња по скамији? Изиђи на поље!

Молим, господине, ја знам ди је, па поче: „Тек што отвори кљун, ...

Не питам те даље, само ходи на поље, јер и онако имам на твог стрица „пик“. „Швићкалић“ се чини и невешт, те настави ко здрав читав даље: „испаде му сир....

Ћути, ферфлухтер керл, па на поље. „Швићкалић“ неће на поље. Дед га ти, Чизмићу, за косу, а ти „Депало“ за ноге, па га извуците. Овима није требало дваред рећи, спопадоше га и извукоше га, а на заповест и повалише, а учитељ по њему као пинтер по старом бурету. Док су га тако припушавали, други од смеја дигли школу на главу. Сад га пустите; а, доћеш ти мени још на руку данас! моли се богу што мало гледим кроз прсте комшији Шодрову за љубав, а друкчије би ти добио!

Дед ти, Крезубићу, читај даље! Крезубић настави „Тек што отвори кљун, — испаде му сир, . . . Зевало Кубурић, Звонцош и Клуподерин — овамо на поље! Ја сам казао, да није слободно по сокаци зазјавати и зепсти а ви сте на материце, као што сам из поузданог извора дознао — чак до М—ске унке на сопица се возили.

Молим господине ја нисам; нисам ни ја, молим; ни ја; ни ја; као из једног грла почеше сви. Мајмунић сведочи да јесте. Један за другим лежу, а кад који устане чешкајући се одлази на место.

Читај даље Штипало! Овај поче муцати: сп, спо, спол, спопаде . . . видиш како те је онај господин у млађем разреду научио, е ал њему нема суда; његов је председник, његов одбор и сви; на поље! Штипало поче у напред слинити, ал помоћи нема.

Настави ти Калабурић даље, па мало побрже, јер нећемо данас бити готови, а предмета још сијасет!!!

Калабурић настави: „лакомо и прогута; а лудог гаврана. . . Збиља јуче сам се сетио, оди ти, Биберићу, на поље! Ниси летос о испиту знао да кажеш, колики је ваздушни притисак једне површине човечијег тела.

Молим, господине, сад знам, проговори кроз плач Биберић. Знао, не знао напоље! па оцепи и њему од ока.

Сад погледи на сат. Гледај хуле једне, колико ме задржаше, — већ пол дванајст!!“

)(. Србија троши трећину свога прихода на војску (даклем релативно више него и сама Русија). — Ако је за Косово, доста је. Ако је за Сливницу, много је. Ако је за напредњачке џепове, мало је,

---

✕. У целом свету излази 34.700 новина. — Сад представите себи колико ту има лажи и колико вере(сије).

☰. Има у шајк. батаљону неко село, које се доникле звало „*Тиса Калман фалва*“. Но или се село застидело свога патрона, ил се патрон застидео села — елем селу су име променули. Сад се зове „Тител-Граховаји **Телеп**“. (**Те лепоте** у свој Босни нема.)

Ђука. Слушам у Пештанским новинама има, да су неки хтели да убију краља Милана, и да је међу тима одавде из Новог Сада Грујић (Јота.) Зашто би тај био против краља Милана.

Шука. Е зашто. Његов друг Стева Павловић добио је недавно од краља орден Св. Саве, па ваљда мисли Јота, да није ни он гори Србин од Павловића.

Ђука. „Ако се зато срди, право се срди.“

Са луфтбалона.

II.

Јутрос рано, ма да је био ваздух магловит и мутан као оно Стеве Павловића појмови о журналистичком моралу, дигнем се ја на моме луфтбалону тако високо, да ме ни Ђурковић својим носом не би могао додирнути, пак сам шествовао тихо по ваздуху премишљајући о бесмртију душе и о Чурушком св. Јовану, који има на левој нози шест прстију. Штудирао сам на коју страну да се пустим и над коју варош да се наднесем. Над Будапешту nem zabad, јер ако ме опа(или цупа)зи полиција, може помислити, да сам какав дефрауданат, па да сам се са касом заједно подигао у ваздух, па би јамачно пушкама горе желећи да бар једанпут у свом (и у деветнаестом) веку и она (т. ј. будапештанска полиција) дефрауданта ког ухвати.

Над Карловце, detto не нагињем, јер би ме могао опазити арх. синод, па како је о-скудица у кандидатима за влади-ковање, а видећи ме како сам се уздигнуо над свима земаљским створима, даклем и над народним сабором, то би још могао доћи у уни- и ре-версалну неприлику да ме изберу за владику. А шта бих ја тужан са женама и дететом — хоћу рећи са женом и децом, кад ти нису научени на толике годишње приходе; нити су се икада возили на четири коња, — као што свети канони архијерејима налажу.

Да ли да се врнем Кикинди? — Е, али у Кикинди излази „Садашњост“, а она тврди, да је сад опет Бекић постао дописником „Заставиним“, а ја опет то не могу веровати ни онда баш кад би се и прошлост и садашњост и будућност у једну персону слили и на главу стали. Но кад би ми се то ипак доказало, могао би од чуда и покора у несвест пасти, а то би ми (са висине ове) могло здрављу шкодити.

Над Загреб не смем, јер ту би могао запети за ону ваздушну кулу, на којој пише девиза: „Бог и Хрвати“, — а ја данаске не би волео запињати ни о шта што је хрватско, као год што се једим кад Хрвати запну о оно што је српско. Ја би волео да нам стари бог (ал не онај нови бог, који је компањон само са Хрватима), да нам, велим, стари бог, и једнима и другима даде разум, и то брз разум, — а за невољу макар био и спо разум. Само да се већ једаред видимо у једном колу, које би заиграло по нашој, а не по пештанској ноти.

Да ли да идем у Вршац? — Ко би још тамо ишао, кад ено људи се одричу и владичанске митре, само да не би морали дисати ваздух, који је Емилијана Радића напојио (дакле онај дворски ваздух).

Добро, добро, а да куда ћу дакле?

Ваљда тек нећу овако висити у ваздуху, као српске народне жеље, или као шунка у оџаку!

Најпосле се решим, одврнем шрафове, отворим вентиле, запалим шпиритус, удесим штрањге и после дугог и брзог пловљења кроз ваздух стигнем сретно над Нови Сад, и то се нађох баш над оном кућом, где роде имају своје гњездо на оџаку.

Нови Сад ми се јако допао из ове тичије перспективе. Сокаци калдрмисани све самим новим календарима; нарочито је лепо видети где су календари „Ружице“ посуте свуда по тротоарима те ови миришу као ђулистан; календари „Ласте“ најбрже су распро-

---

Хајде ти Награјисало заврши већ једном!

Награјисало се накашље, пљуне на онда заврши: „изсмеје.“

Сад ће нам то све лепо приповедити Цицварић. Док се Цицварић домишљао, Заглаисало диже руку. Хајд ти дакле говори!

Он је читао, онај, онај како је гавран, онај, — . . . .

Шта се тај Мамаљугић тамо врпољи? оди овамо!

Молим господине, Брзоногић појео моју лепињу.

Хм, видиш ти њега, баш је он спао на твоју лепињу, има његов отац више, него ваше обадве куће, јер није карташ ни пијаница ко твој отац; држи! Мамаљугић пружи руку, те у који мах учитељ да замане морсковачом, у тај мах неко: куц! куц! Херајн! повиче учитељ.

Врата се отворе, унутра ступи човек повиша узраста, црвене браде, поклони се, и пружи учитељу руку. Да и не спомињем да су га деца са „добро дошли“. . . . поздравила

Јасам Н. Н, школ. надзорник. Учитељ скине „комотницу“ и усплахирено рече: особито се радујем, дошли сте да ми школу визитирате, јелте? Е баш ми је мило. Изволите, седите!

Свршиће се.

дани, јер су ласте тице селице, те се одселиле одавде и отишле бог зна куд у свет; улице су новосадске осветљене чланком „петролеум као лек“, у којем се доказује да је петролеј сигуран лек од колере и од скоро свију других болести, што доктори до сада нису ни сневали, него су те болести за опасне држали; — куће новосадске као да су покривене „нашим Добом“, те се све партаје туже да им прокисава, јер су уводни чланци врло водени, па пропуштају воду, не само на таван и у собе, него чак и у бирташке подруме. — Опазио сам са оне висине и уредника „Нашег Доба“; баш је утрчао био у неку пукотину између две стене (чини ми се да га је вијала нека рода а ми знамо, да он није родо-љубив). Куће су у Новом Саду доста лепе (за то се ваљда тако поносе и туђе), прагови на књижарама и у уредништвима нису ни мало изобијани; и иначе је благодет у овој вароши, н. пр. порезно звање има само једно једино (каткад је и једито) а бирцуза има сијасет божији, па куд ћеш боље по грађане! Кожодер има само један, а адвоката преко четрдесет; гробља има само 3—4, а лечника скоро двадесет (дакле по један лечник иде на два адвоката, ал ови су за то све гојазнији и руменији exceptis exципијendis); чиновника имају Новосађани до душе доста, али чаша пива куд и камо више; променада је једна, али велочипедиста има доста, који су окупирали а скоро већ и анектирали ову, тако мирну тери-тори-ју.

Кад сам се нагледао Новога Сада пустим пару из луфбалона, побацам доле све штрањге са ленгерима и ови се закаче о неке гомиле ђубрета, што су намештене по улицама (да пркосе колери) и тако се зауставим на сред пијаце новосадске. Мађарски знам нешто натуцати (јер и мене су се учитељи натукли док сам то научио), те тако добијем ebéd, vacsor-у и szálás у кафани „код зеленог кеца“ и ту сам сад намеран да преноћим.

Ваљда ће ми кадгод свануги — —*)

Ваздухопловац.

*) Збиља. На моју велику жалост сад сам баш чуо да су ми неки чланови срп. клуба замерили, што сам у моме последњем (или управо у првом) ваздухопловству, говорећи о њима споменуо реч јогунлук. Али они су заборавили да реч јогунлук долази од мађарског права, које се зове јог (а према нама Србима изговара се и: јок!). Дакле у томе нема никакве увреде за њих и за њихове појмове.

Зар није погодила? . . .

Мали Јова читао је
молитву при столу.
(ђак је био, ишао је
већ *у прву* школу!)
једног дана упитаће
слатки синак мамин:
„шта то значи, кад ја кажем
на послетку: *Амин*!?“ —
на то ће му сеја мала
премудро помоћи:
„„то ти значи, да ће затим
одма ручак доћи!!!“

Др. Казбулбуц.

Клетве.

Мој комшија Прока врло је оштар и злорек човек. Страшно уме да грди и да куне. Сваки час чујем из његове авлије вику и познам његов глас, како благосиља:

— Герман ти се на душу попео!

— Обио ти се синодски одговор о главу!

— Ала си бистар, као Ђурковићева логика!

— Шта си се напео, као Емилијан Радић!

— Ако те фиснем овим закључком загребачког српског клуба, таки ће те румен облити!

— Што си се сплео к'о поп Панта у Гласу Народа!

— Куд си се устумарао као његова Сметеност по Пешти!

— Да бог да те затворили у Германову спаваћу собу, те да целу ноћ мораш слушати ехо немирне савести!

— Срам те било! Да имаш мрве поштења, не би ту остао, него би ишао у шталу па чешао коње и носио ђубре! (Ово је све газда Прока без сумње своме кочијашу говорио).

Клисара.

Два занимљива писма.

13. новембра решио је клуб српских посланика у Загребу, и то на предлог Ђурковића, да посланици што одважније пораде на развитку српске автономије. Тада је Герман Анђелић написао Ђурковићу овако писмо:

Премили мој!

И до сад сам Вас увек називао: „премили“, ал нисам имао право, него Вас тако тек сад могу назвати. Да мој „премили“, пре сте ми били мили, пре — мили, сад — мрски. Истину Вам кажем; Волео бих да су ме последњег сабора народни посланици с камењем затрпали, чега сам се и бојао, него што ово данас од Вас дочеках.

Овако као ја с Вами, није ни Христос Спаситељ прошао са Св. Петром. Петар се одрекао Христа у најтежем часу, ал то се могло очекивати. Добар човек мора бити понекад зао, јер: „Никто же без греха“, али да зао човек мора бити понекад добар, то нигди не пише, нити се десити мора.

Казујве молим Вас, шта Вас нагони да радите сад са српским клубом, па још да узмете на се улогу вође? Кад сте се Ви још држали речи праведног Јована, те хоћете сад одједаред да будете слепом око, и хромом нога? И какву автономију тражите Ви? Ви добро знате, да сам ја у том питању одлучан као Христос. Христос је казао: „Ко није самном, тај је против мене“, а ја велим: „Ко је за автономију, тај је против мене.“ Да није и Вами дошла воља, да надамном остварите речи Св. Ефрема, које гласе: „Калуђер постом, неспавањем и непрестаним трудом ваља тако да осуши своје тело, да му се трбу за леђа прилепи.“ Ако хоћете то, онда ће Вам жеља скорим испуњена бити. Не треба ми поста, неспавања и труда моји „пријатељи“ као што сте Ви труде се већ, да ми се и без тога трбу за леђа прилепи.

Ено је и Н. пошао другим трагом. Пише ми после

Кестење.

= О томе српском клубу у Загребу не чујеш скоро никад ништ, а и кад чујеш, а ти би волео да писи чуо.

= Штета што Паја Јовановић није позајмио од Гржанића чизму, само на један дан.

= Кажу да за време одсуства Германовог из Карловаца сви карловчани иду у капелу, где је некад углављен Карловачки мир, те хвале бога што су и сад карловчани стекли мало мира.

= Даклем Руварац баш неће да се прими избора синодског за владику. До душе и нама се чини да би у оваки синод боље пасовао Емилијан Радић (само што ту не би био јединац).

= Али може бити да би и Радић одбио митру. (Неће гаца чварака).

= Чудо што нису то растелалили да је Руварац због тога захвалио, што не уме писати, па није умео да потпише своје име (тамо где су они хтели).

Маронко.

Добар одговор.

„Ко нам даје, реци,
ту мирисну каву?“
— малог ђака Саву
пито' уча Гавра;
а овај ће рећи:
„„стари чика Ставра!““

Др. Казбулбуц.

Неке пословице у извесним приликама.

„*На муци се познају јуници!*“ . . . реко увек покојни баћа Мија, кад су га пијана — кроз блато кући вукли. —

„*Није све злато што се вија*“! . . говорио је сам себи тврдица Јанаћко, слажући у свој сандук паклице банкнота.

„*Уздај се у се, и у своје кљусе!*“ . . . казао је циганин, појахавши украдену бедевију.

„*Љубав није шала!*“ . . . уздисао је штуцер Стева, пипајући се по леђи и измицајушћи са места заказаног рандевуа. —

„*Четири ока боље виде.*“ Рекао судац Н. кад су га подмитили са две *оке* дувана.

„*Скуп двапут плаћа,*“ рекли делегати ономад у Пешти, па одма одобрише оних неколико ситних милиончића.

„*Само слога Србина спасава,*“ — казују напредњаци у Београду, држећи се сложно своје вратоломне политике.

„*У вину лежи истина!*“ . . бранио се Архимандрит Н. кад су му пребацивали, да не трпи воду.

„*Реци, ал онда следај на утеци!*“ . . . пришапнуо тужилац Јаши Томићу.

Др. Казбулбуц.

И то је скупштина.

Браца Паја пође једаред у Срем по шљиве, и дође у једно мало село. Ту запита једног Сремца: бога ти, пријатељу, у кога има шљива на продај? Овај се стаде мислити, па рече: боме брате тешко да ћеш добити, јер што је било већ је распродано, већ ако у кнеза нема.

А које је кућа кнежева?

Ено виш, ди се оно свинче каљужа.

Браца Паја дође до куће кнежеве, сиђе с кола и отвори од авлије врата. Чим се покаже, ал гаров неки нар'не на њега, и да се није у тај мах и кнежева жена с' оклагијом у руци показала, — би зло прошао. Браца Паја назове бога, и запита за шљиве.

— Имамо пријатељу шљива, ал ми није код куће муж.

А да дије?

Та знаш он је кнез овде, па је сад баш у скупштини, него видиш ону кућу ди се они Цигани туку, то је сеоска кућа, иди па се разговори с њиме.

Браца Паја дође до сеоске куће, сиђе с кола, и закуца на врати. Кад уђе токорсе у судницу — има шта и видити, — права бувара. Кнез запалио на дугачко, седи под шеширом па пуши, један ешкут седи, а бербер га сапуни, на пенџеру сеоски боктер реже дуван, а подаље опет други ешкут још с' једним општинаром извадио брицу па чисти блато с чизама, на банку код фуруне пружно се општински писар колики је дуг па хрче.

Чим уђе унутра, а они сви упреше очи у браца Пају, и један га понуди столицом.

Фала браћо нећу седити, само би са кнезом желио диванити.

Кнез устане и изиђе с' њиме на поље, и рече чега је ради дошао. Кад му кнез каза да има шљива, запита га браца Паја за цену. Два фор. аков, па колко оћеш.

Та то је скупо пријатељу јер сам у Н. Саду мог'о јефтиније добити; нисам моро чак овамо шибати. Даћу ја теби форинт/ и по.

Ни крајцаре лакше, ако оћеш — добро, ако нећеш — не мораш.

Кад кнез виде да се браца Паја упутио колима, и да неће узети, повиче за њим: „Забадава си ме кретао само из скупштине.“

Ђ.

Имаће право!

„Ала ову госпу“
— каже Јанош Пишти,
„тај велики шешир
мора баш да тишти!“
На то Пишта одма
Јаношу одврати:
„још ће *тежи* бити
оном — *ко га плати*!!!

Др. Казбулбуц.

Одговори уредништва.

„Под прозором“. Прима се. Штампаће се. А тако и оно друго.

К. М. Р. Не слажемо се. Онај стари рукопис је већ подеран.

Омар. Премишљаћемо о вашем предлогу. Али тек за идућу годину.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ИЗАШАО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР

ЗА ГОДИНУ 1887.

уз сарадњу српских књижевника уређује Стеван В. Поповић.

ГОДИНА ТРИНАЕСТА.

Овај највећи, најбољи, најлепши а по томе и најјефтинији српски календар, који је за ово дванаест година распростр т у више од 165,000 комада по свима крајевима где год има Срба, штампан је и ове године на лепој, углађеној артији.

Календарски део „Орла“ уредно је највештији зналац овога посла у нас проф. **Александар Сандић**. Овај део доноси: знамените године српске и опште, годишња времена, помрачења сунца и месеца, црквено рачунање времена, пасхалију, небесне знакове, сунце и планете, брижљиво описану планету владарку. У сваком поједином лепим знацима урешеном месецу стари и нови календарион, мене месеца, гатање о времену, предзнаке о години, радње месечне на дому и у пољу, народне и земаљске светковине, разне белешке, уз то **чисто изрубрициране листове за бележење.**

„Орао“ доноси и у овоме своме тринаестом лету за год. 1887. богат и одабран садржај урешен уметнички израђеним сликама.

Забавно-поучни садржај

„Орла“ за годину 1887. грана се на ове одељке:

1. НАРОДНЕ ЗАДУЖБИНЕ: **Боздина задужбина**, од С. В. П. 2. ПРИПОВЕТКА ИЗ СРПСКОГ ЖИВОТА: **Поп Марко**, од С. В. Поповића. 3. НАРОДНО ЗДРАВЉЕ: а) **Живот и здравље наше омладине**, од С. В. П. б) **Алкохолизам**, осми чланак од Дра Ђорђа Натошевића. в) **О пушењу**. г) **Петролеј као лек**. 4. ПЧЕЛАРСКЕ ПОУКЕ: **Мед на осовини роди**, од Јована Живановића. 5. ПРАВНЕ ПОУКЕ: **Закон о народном устанку у Угарској**, од Дра Б. Давидовића. 6. ВИНОГРАДАРСКЕ ПОУКЕ: **О подрумима**, од М. Петровића. 7. РАТАРСКЕ ПОУКЕ: 1. **Кад је боље сејати јесење усеве, раније или доцније?** 2. **За семе ваља узимати увек најбоље семе**, од Антонија Кодолањца. 8. НАРОДНА НАСТАВА: **О дацијама или како се обогати?** 9. БЕЛЕШКЕ. 10. УЗ НАШЕ ИЛУСТРАЦИЈЕ. Уз овај садржај иду **Вашари** и **Огласи**.

Илустрације

за „Орла“ израђене су у првим уметничким заводима.

I. **Насловну слику**: 1. Прота Васа Живковић. II. **Лике**: 2. Јелена Боздина рођ. Белановића. 3. Стеван Дескашев. 4. Јован Бошковић. 5. Милорад П. Шапчанин. 6. Александар Сандић. 7. Новак Радонић. 8. Леополд Ранке. 9. Стојан Бошковић. 10. Милан Ђ. Милићевић. 11. Иларион Рукавац. III. **Слике из наших крајева**: 12. Св. Андрија. 13. Српски сватови. 14. На међаши. 15. Крај огњишта. 16. Сридаћ на муци. 17. Сељани из околине Дубровника. 18. Цетињанке на студенцу. 19. Коњица у црногорској војсци. 20. Саборна црква у Ср. Карловцима. 21. Споменик Бранков на Стражилову. 22. Мати је умрла. IV. **Слике из Русије**. 23. Празник преображења у Русији. 24. Споменик на ратовање у год. 1877—1878. V. **Наше народне ношње**. 25. I. Српкиња из околине Пакраца у Славонији. 26. II. Српкиња из околине Пакраца у Славонији. 27. Српкиња варошанка у Србији.

„Орао“ за год. 1887 стоји само 50 новч. или 1 динар.

Наруџбине из Србије прима књижарница **Велимира Валожића** у Београду која рабатује 20—25%. **Из свију осталих крајева** упућују се наруџбине на потписану штампарију. Растуривачима и купцима за готово дајемо највећи уобичајени рабат.

На „Орлови“ крили узлетио је **„ЦАРИЋ“** мали календар са сликама за год. 1887. Цена му је 20 новч. или 2 гроша. Рабат и наруџбина као у „Орла.“

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду,

издавалац „Орла“ и „Царића.“

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

Бр. 34 Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. децембра 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Иду, иду . . .

Три Бугара иду, иду
Преко стаза и богаза.
Куд ће? — Шта ће? — Шта их креће?
Не питајте. Траже књаза.

Стидно им је имат' престо,
Да по њему муве пузе.
Док по земљи страсти с' вију
Као витице у медузе.

Иду, иду три Бугара,
Греков, Калчев и Стојилов.
И много их понижења,
Муке, труда тај стоји лов.

Чим се које име нађе,
За дан, за два, па се стопи.
Ах тешко је угодити
И себика и Европи!

Што год дубље у Европу,
Све им нада већма грца.
Ја не могу смејати се,
Јер их жалим од свег срца.

Хоће л' наћи згодна књаза
На утеху земље своје?
То још судба плаштом крије.
— Али једно извесно је:

Кад се врате, имати ће
Листу грдну, као врата,
А на њојзи све имена
Несуђених кандидата.

У.

Поверење Герману Анђелићу.

До данас нема српске општине која је послала Герману поверење, а од данас ако му која што пошље, то ће бити понајпре — одмерење. А и шта ће њему повереница?! У Даљу, Белу Брду и Борову неће му више родити, ма му послали 99 повереница, а напослетку сваке среде и суботе излази Јотин лист, па се одонуд сваки може уверити, да Герман ужива потпуно поверење „Србског Народа.“ Сад само још да не мора тако често у Пешту, где га како он вели „сисају стенице,“ и нека се само гдегод не спотакне, те не скрја како год врат, па је потпуно задовољан. Нит му треба повереница нит вереница, јер кад је отишао у калуђере, он се одрекао и веренице и повереница — уједно.

Но и ако сам тиме на чисто, да нема српске општине која би хтела да пошље Герману поверење ипак ме мучи мисао: „кад би случајно и било такве општине, били би се уопште могла саставити Герману повереница? Да видите, има ту нечег у ствари. Јер ваистину вам кажем готово би теже било саставити такву повереницу, но наћи општину да је потпише. Но ја сам бар у нечем успео. Ако и нисам у стању саставити целу повереницу, ја сам ево почео да прикупљам грађу, за такво писмено, скромну грађу коју би могли позванији од мене допунити. Ја колко умем, толико сочињавам.

Дакле: Скромна грађа за повереницу Герману.

„Свети патријарше!

Велимо ти: „све ти“, и опет ти, а то ти је тек милије, но да ти кажемо: „свети.“ У осталом ти си достојан да ти се каже и свети, јер се твоја милост баш добро свети народу.

Ми знамо да ти ниси ко други, којима је стало до поверенице. Јер да ти је стало до поверенице, ти би био ваљан пастир народу, ал ти си скроман, не-

ћеш да те хвале и узносе, па да ти не би давали поверење, мораш бити овакі какав си. О скромни човече, теби на свом свету нема равна.

Црна, изгубљена овцо! Непромишљени људи нападају те због тога, а не знају, да си ти из богобојажљивости узео на се улогу изгубљене овце, јер ти знаш, да је богу таква овца најмилија, дабогме кад се у последњем часу поврати. А последњи час мисли ти — има времена.

Неизбрани патријарше! Колико ли се славно разликујеш од других. Други српски патријарси били су изабрани, пошли су баш за тим да буду изабрани, и тиме су у незнању пошли против оне јеванђелске речи: Многи зовни а мало изабрани. Ти си друкчији. Да би се обистинила она реч: мало су изабрани, ти си удесио тако твој живот, да не будеш изабран.

Бичу божији! Ми ти се дубоко клањамо! Ништа није без воље божије, па на сваки начин ни оно неизмерно зло, које нам је тобом дало. Ко зна зашто је бог намерио да нас казни, па је тебе употребио као бич, као бич... Нека си и због тога слављен.

Кличемо дакле: Вечна ти слава! Вечно ти воспоминање! Вечна ти памет!

Ово је као што рекох тек врло скромна грађа, а могла би се здраво проширити и допунити. Покушајте.

⊙

Уштипци.

Српски војници од силна покора, још једнако беже у Аустро-Угарску. Зар мисли збиља краљ Милан да аустро-угарску војску позове у Београд, кад му је до српске војске тако мало стало?!

* * *

И опет је многима у устима краљ Милан и бугарски престо. Но тешко да ће бити престо, него је то канда нешто пресно.

* * *

Фелдварачки поштар проневерио је ово дана чујте и дивите се, само 400 фор. Ваистину, тога јединственог скромног угарског поштара треба својски наградити.

* * *

Краљ Милан је једном жељезничком чиновнику спасао живот. Кажу, чим је тај човек видио, шта се с њиме десило, одмах је покушао да се — убије.

* * *

Ето шта значи оно немачко: „Fluch der bösen That,“ — Баш сад, кад је краљ Милан спасао једном страницу живот, свакі се пита: „а колико је српских живота угасио?“

* * *

Кажу: Гарашанин је болестан. — Чувајте се! Лисица кад лежи „премрвљена“ на путу, онда је најопаснија.“

* * *

Дакле Сентомаш је добацио и синоду једну „пилулу“ неповерења. Молим да се и то прибележи као грађа за историју „народне медицине.“

* * *

Браћа бугари су јако предосторожни, страхују, чувају се, путују. . . . Добро је то! Само да овца од силне предосторожности не оде вуку да је брани.

* * *

Неко је оном, што је дошао да га егзекутира одгризао у очајању нос. Они, које је наша држава

ПОДЛИСТАК.

Изненадна посета у једној школи.

(Рецимо да је било пре сто година — али биће нешто мање).

(Свршетак.)

А овај је ваљда што скривио? рече надзорник, гледајући час у дете са пруженом руком и сузним очима, — а час у незгрпану морсковачу.

О не, молим, то у мојој школи не сме да буде, него дошао је по прут, да покаже на мани, где лежи — овај како ћу казати — но — Енаус.

А тако? лепо, лепо!

Извините господине рече надзорник сасвим благо, што вам у невреме досађујем, јер знам да би деца требала већ код куће да су и . . . е молим, молим, особито ми је мило, ал ми и онако до пол једног, и једног сата у школи проведемо, особито, кад се предмети нагомилају ко данас.

Па реко чуо сам разговор у школи, — примети надзорник зато сам и . . . .

Особито се радујем, упаде му у реч учитељ. Ја сам увек у школи, а не ко моје колеге, особито што је сад обштина изабрала, то вам је знаде те ли прави „Шаушпилер.“

Маните се молим вас тога, него да мало деца рачунају, примети сасма благо гост.

С' драге воље, ал само да кажем. Овде не ваља цела обштина, пошли иду у цркву кад морају; моје колеге само су доцде у школи док се предавање не одпочне, — кажем све је натрашке. Кад сам после буне дошао овамо, затекао сам таки неред, и . . . .

Маните се молим вас тога, ја нисам дошао. . . .

Молим! сад ћу бити готов, једна сам ја то у ред довео. Ал на жалост сад је опет но старом.

Па шта заповедате из рачуна?

А шта су учили? упита надзорник.

О нилим, то би било врло тешко (што каже мађар — нађон, нађон нехеа) све изрећаће, шта се све свршило.

Па дакле ви ће те најбоље знати шта које дете зна.

Сви су добри, нема им замерке и то, како у науци, тако и у моралном поведењу. Ту како видите, још ни један каштигован бијо није.

Но, то ми је мило.

Па изволите прозвати.

Имам приметити, дода учитељ, да су ово „виши разреди.“

Па сад што му драго, нек само рачунају.

Ови вам знају: ако хоћете „правило тројно“ или „талијанску практику“ или . . .

Та ма шта, поче већ мало нестрпљиво надзорник

егзеквирала, мора да су јој одгризли уши, јер баш ништа више не чује.

* * *

Ево зашто је архимандрит Руварац одбио митру: Владика, то се почиње са влади . . , а у речи епископ, ту је данас најзначајнији слог: пис, а он неће ни једно ни друго.

* * *

Ја мислим, да ће сад синод изабрати за епископа архимандрита Бранковића. Оно истина, имамо већ једног владику Бранковића, али у данашњем добу Бранковића, мора имати Бранковић највише изгледа.

* * *

„Нови Београдски Дневник“ вели, да се у Србији ради на унији. Излишна посла. Нек раде само и даље на савезу против Русије, а унија ће после већ доћи по себи баш и да не раде на њој.

* * *

Код Антона Едера у Будапешти изашао је „кикиндски чардаш.“

* * *

Но за тим јавља Едер, да је код њега изашла и песма: Vóltszeretöm, de elhagytam“. (Имао сам драгану, али сам је мануо“). Многи наши људи су већ пре три године одиграли „Кикиндски чардаш“ па сад нек не забораве да отпевају и ову другу ноту.

Свет!

Свет је као биртија;
сваки у њу свратн,
само што се мора ту
животом да плати! **Др Казбулбуц.**

Ћира. Даклем и краљ Милан био је несуђен кандидат за бугарски престо.

Спира. Е па честитам.

Ћира. Коме? — Краљу Милану?

Спира. Не. Него бугарском престолу. — Али ми је ипак жао.

Ћира. А шта ти је жао?

Спира. Што је остао „несуђен“. А требало би му судити, било овде, било онде.

Ћира. О, брате, лепо се држи хрватска опозиција на сабору у Загребу. Чисто ми је срамота кад помислим — —

Спира. Знам, знам, шта си хтео да кажеш. Али то не говори мени, него реци бирачима српским. Јер ту су скоро нови избори.

Ћира. Они веле, да је добро држати се већине.

Спира. Али куд они нагну, онде ће бити већина.

Ћира. Па нека нагну тамо, где се неће стидети.

Спира. Али шта ће онда бити од дојакошњих наших посланика, — морамо и њима дати штогод.

Ћира. Е па њима ћемо поклонити цео капитал нашега стида, нека га даду под камату бану Хедерваранцошу, па кад његове акције падну, они нека се груну у прси, па нек траже на бољем темељу нова кредита.

Ћира. Читао сам у „Застави“ да је најновији посланик на хрв. сабору Паја Арсенић већ сит друштва у које је упао.

Оди ти Срадало на таблу! Срадало увуко врат у рамена па иде с' вољом ко мркуша у сувачу.

Хајде, хајде, мало побрже, јер имамо јошт много, да покажемо високородном господину надзорнику шта знамо.

Надзорник поче: твој отац прода. . . .

Молим ја ћу, мене ће боље разумети.

Па изволте, рече надзорник.

Срадало! знаш онај рачун што си ономад радијо, — Срадало се мисли — та зар не знаш, пре четрнајст дана кад смо последњи пут рачунали — знаш оно 27 центи по 5 фор. како је изишло, чекај, чекај, мислим 135 фор. Срадало још блеји.

Та знаш да се најпре напише 27. понда кос крст понда нуз то 5, понда подвучеш положен потез, понда кажеш најпре: пет пута седам тридесет и пет, пет подпишеш, а три на страну, понда. . . .

Ал молим у ком је тај разреду? запита надзорник?

У шестом.

Па ја би молио нек он сам ради.

Ал овако му је, молим, много јасније; дода учитељ.

Хајд нека дође сад онај из ћошка — рече гост.

Ходи Кајганић! Но овај ће ми тешко осветлати образ, јер је и дошао неспремљен из млађег разреда.

Кајганић иде, а смеје се ко луд на брашно.

А шта се ти, ниткове, смејеш? Кајганић ћути, но ипак се смеје, док и гост не постаде радознао, па и он запита Кајганића шта се смеје.

Говори, керл сакрментски, што се смејеш.

Та зато, још нисмо ни рачунали после тога, а онда нисте ни ви знали, дода дете сасвим невино.

Та онда није изишло, ал сам ја после у мојој соби сам рачун'о, па је изишло.

Но, добро је, видим да знаду рече надзорник, — седи!

Та што се тиче рачуна, ту баш шале не уступамо никоме, особито ови из 6. и 5. разреда. Они су још слаби, што су сад прешли, ал надам се, да ће се дотерати.

А како се зове онај у четвртој скамији, други од краја? запита надзорник.

Прасић, одговори учитељ.

Хајде ти нам кажи, колико литара има један хектолитар.

Прасић нема ни појма.

Па знаш ваљда шта је литра? примети учитељ.

Хајде, ваљда ће знати онај до њега, — како се зове?

Перкић, одговори он сам. Та зна и он, ал шта му је сад? рече учитељ. Особито су вешти у „талијанској практики“ и у „правилу тројном“. . . .

Маните сад тога, рече гост, нека он само. . . .

Дед ти Мунџићу кажи нама, како се дели земљопис Мунџић жмири па се мисли. Но, „Математически, физически и. . . .

Спира. Ја би волео кад би то читао и у „Сремцу“.

Ћира. Имаш право. Али „Сремац“ се не бави са таким с и т н и ц а м а. Но ја врло радо верујем „Застави“. И онда, ко има каде, може честитати Арсенићу, јер заиста има наших пословника, који су много година пре њега до те ч а с т и дошли, за баповим и тисаним столом седели, и још нису с и т и (него још канда су све гладнији).

Пуслице.

Новине разтрубише како је краљ Милан спасао живот једном иноземцу Мађару. Али да тако дело не остане без допуне, на скоро за тим десило се ово: један српски држављанин (хоћа нишки) умро је од стра, кад је чуо да га у име краљево позивају у Београд.

□ Даклем један живот в и ш е, а један м а њ е. Summa Summarum = 0.

Славни Мишкатовић говорио је на хрв. сабору, о могућности кад би се хусарски коњи окупали у Дњестру и Дњепру. Хусарски коњи спремају се да му за то напишу Dankadress-у, — али ће приметити и то да им се по њихово здравље много пробитачније чини, ако се и од сада буду к у п а л и онде где су и до сада.

⊙ Док би хусарски коњи дошли до Дњестра и Дњепра, јако би се озновили, — па тако знојавши таки да се купају у тако хладним водама, — то је грозна мисао од г. Мишкатовића и заслужује строгу пажњу од стране санитетских органа.

Молим молим, ал удаљујемо се од предмета, рече надзорник.

О Боже сачувај, све ће то бити у своме реду, само....

А ви онда и питајте и одговарајте сами, рече мало нестрпељив гост.

А како би било да мало читају? запита учитељ. Читају врло добро: српски, мађарски, немачки и латински.

Е да, и немачки читају, хм, то је лепо. Дед нека дође овај, — то је ваљда добар ђак — вели надзорник, а — како се зове?

А Клуподерић — то је најбоље дете.

Ходи овамо! рече — надзорник, и извади неке немачке новине из џепа, случајно окрене последњу страну где „анонсе“ стајаху, па упре прстом некако усред анонце. Клуподерић поче: „*селбст кохле стеллем вердем бе*. . . . но шта си стао рече учитељ, видиш ваљда да је то: *бекахрт*.

Кад виде надзорник, да и учитељ не чита боље — смота новине, а дете упути на место.

Сад ћемо — поче учитељ да. . . .

Извините господине, подпуно сам са вашим радом задовољан и пуштам се. . . .

Деца из гласа: Благодарствујем на посјећенију.“

Ђ.

Од како цар немачки мал није страдао у своме (звјекимеру; од тога доба краљ Милан премишља, како би било да спава на тавану — или у подруму.

Бан Хедервари „позива се и ослања се на 18 годишњу праксу.“ (Закону је већ тако подсекао жиле, да не сме на њега ни да се наслони.)

У једним новинама вентилирало се питање, ако буде рата између Аустро-угарске и Русије, на к о ј о ј ћ е с т р а н и бити краљ Милан. Ако се тиме пита на којој ће с т р а н и Саве бити, — то се зна и без врачаре.

Ω До душе срамота би било, да код толико наших ваљаних сликара Бечејску цркву слика странац. Та срамота моћи ће имати само два узрока, или ако Бечејска општина узхте да јој Срби на своју штету раде, — или ако српски сликари затегну, да се од српске цркве обогате. — Ту ће канда бити с р е д њ и п у т, уједно и с р е т н и п у т.

△ Принц Фердинанд Кобург Гота могао би се лако осветити Андрашији. Нека он сад њега предложи за кандидата на бугарски трон.

□ „Стармали“ је у прошлом броју свом написао г. Руварцу в е р с. Али изнесено зна да ће добити р е в е р с; јер се г. Руварац тиме не бави (т. ј. са версовима.)

)(Даклем новосатски посланик г. Бенда отишао је у Банову Б и с т р и ц у. (Сумњамо се да ће се његовим доласком Бистрица још већма р а з б и с т р и т и, —, особито ако и г. Фетера поведе са собом).

Здао се у бригу. . . .

Мој покојни кума Петар биш оне гладне године седне једно после подне у Недељу под своје пенџере са својом женом и разговараше се са својом женом час о овом, час о оном. Жена не престајаше тужити се на зла времена и час по утираше кецељом своје сузне очи. Кума Петар се пак замишљено на само гледи преда се, те нит, говори нит помори, само ћути, мислиш цео свет на њега пао. Жена помисли да се и он у бригу здао, па да га мало разговори — запита га: „а шта си се човече, тако здао у бригу?“

Та не може никако да ми падне на памет она нота, знаш што је онај гајдаш из Мола свир'о у Драгићеви сватови, одговори кума Петар.“

Благо теби, кад ти о том лупаш ту матору главуру рече жена.

А да шта би ти тела а?! Та док је зуба леба мора бити, а Бог је таки, док у човека једно види, — неда друго.

Ђ.

Ђука. „Које ли је оно место дало Герману неповереницу?“

Шука. „Србобран.“

Ђука. „Јест јест, Србобран. Па јесил слушао да се у Србобрану нашао после тог неки нови Вук.“

Шука. „Да, да . . . то је било у Сентомашу.

Ђука. „А зашто кажеш једаред Србобран, а други пут Сентомаш?

Шука. „Е видиш то је тако: кад је што добро, онда се каже то су учинили „Србобранци; а кад је што зло, онда се каже, то се десило у „Сентомашу.“

Ђука. „А ја виш колко сам стар, ал за ту разлику нисам знао.“ +

Србин и Хрват.

Ономад путујући у Осек састали се у једном вагону два нашинца, један Србин и један Хрват. Нису били тако намргођени као што беху лани, кад су тако исто путовали, него лепо седну један поред другог, упитавши се прво за јуначко здравље (и за нејуначко здравље неких посланика у Загребу). Србин је увидео да се сад са Хрватима може разговарати, а и Хрват је увидео да се сад са поштеним Србином не може ћутати. Елем су се братски разговарали о свему и свачему и још о другим разним стварима, — и не кају се ни један ни други, што су мисли измењали.

Да имам каде, овај би вам разговор опширније прибележио (но то ћу можда учинити други пут). А сад ћу само да наведем како су разговор довршили кад су већ на станицу стигнули, (само морам напоменути, да је Србин, о коме говорим врло озбиљне природе, а Хрват је своје речи радо и шалом зачињавао).

Србин. Елем, као што рекох, ми се ни најмање не бојимо да ће нас Штросмајер поримокатоличити.

Хрват. Е, онда смо у толико ближе споразуму, — јер ми се још мање бојимо, да ће нас Анђелић поправославити.

На то се и озбиљан Србин морао насмејати. За тим се лепо руковаше и одоше сваки за својим послом, уговоривши да при повратку опет заједно путују.

Сремчевић.

Љубав.

Љубав је божанска ствар!
љубав је најслађи дар!!
ал нам чини грдан квар!!! . . .
Био младић или стар,
мора дати на олтар:
срце своје це го!
ал' и *глави* ваља тад
појати, опело!!!

Др. Казбулбуц.

Шта је мислио. . . .

Неки Бачванин дође у једно село у коме је било највише калвина. Кад је коње намирио — пође по селу да разгледи, па тако ходајући дође до цркве. Кад види да има још света у њој уђе и он у нутра. Они се баш причешћивали; на једном столу стоји лебац и бокал вина, а они редом иду око стола, сваки осече парче леба а за тим натегне бокал. Бачванину се то допадне, па стаде и он у ред, те кад дође на ред — одварака подобар комад леба, а бокал натегне и поче онако синати у себе — и не гутајући. Кад се тако поткрепио отиде на место ал му вино на срцу остало, а он хајд опет. Кад ће се већ машити за лебац — рећиће му један: хеј море! та ти си био већ једаред овде.

Па био сам, па шта је онда?

Та доста је једаред.

Е па шта ви то радите?

Та шта радимо, ево причешћујемо се.

Е, гле, молимте! — а ја мислим да сте продали цркву, па пијете алдумаш!

Ђ.

Идила.

Села цура па седи
пред кућом у башти,
а лепа је, боже мој,
не умем вам касти.

Оно око гараво,
она коса врана,
нема таког вранила
баш ни у гаврана.

Бели јој се боже мој,
сукња од паргала,
па да ју је бела вила
у млеку опрала.

Па певуца го славуј
дивотно, лагано,
да је чује и сам цар
сав би посо мано.

Ја је слушам и гледам
и горим и живим,
па не могу да јој се
начудим, надивим.

Не помаже, рехох, то
горети ни мрети,
већ јој морам ма један
пољубац отети

Па ти поред тарабе
око куће пођо,
а лагано, лагано
већ до дере дођо.

Ту сам мало застао,
јер сам се задуво,
али да ме не спази
добро сам се чуво.

Нисам онде постојо
ни два три минута,
да славуја чујем још
а славуј ућута.

Ја погледа и видо
кроз летве стиснуте
седи неко поред ње
па обоје ћуте.

Чим сам ја то видио
мени не би право
а они се за мој јед
пољубише здраво.

Иже.

Досетке, наивности и др из дечијег света.

Наш мали Душко хоће кад кад да буде паметнији од друге деце те се тада упушта с' матером у разговоре, о којим ни појма нема. Тако је недавно дошао матери те сасвим озбиљно рекао.

„Мама ала би ја волео, кад би што год изумео.“

„Е, па пробај сине мој!“ прихвати му мати.

„А шта би ко ја могао измислити?“ запита даље.

„Измисли н. пр. барут!“ рече му доброчудна мати.

„Е то је већ измишљено!“ одговори наш висприени Душко.

„Па пробај што друго!“

„Е, ал' шта?“ запита опет радознали синчић.

„Зваш шта?“ рече му мати.

„Измисли машину, у коју се с' једне стране неваљала деца унутра мећу, а с' друге стране као добра излазе!“

Наш се Душко на ове речи дубоко замисли; ал пре него што је знао што да одговори упадне им у разговор мала Десанка, која је све то слушала, те рече: „Мама! та машина, то су . . . батине!“

Уја Милан.

Мали Влајко добио од матере „китенкеза“, што је он веома радо јео, те кад је добивени комад појео а он ће замолити матер: Мама, молим још парче „китенкеза!“ — на што му мати одсече опет комадић. Кад је и то појео, он ће опет: „Мама, молим још само парче „китенкеза“! Али мати му не хтеде више давати, одбијајући га овим речима: Доста си јео, треба и за други пут.

Влајко. Ал само мало парче — да пробам какав је.

Уја Шандор.

Што ме караш?!..

Што ме караш, пријатељу драги,
и ленивцем називаш ме правим
кад подуже у кревету лежкам
па душеке мекане кад гњавим? . .
Сунце, — велиш, — одскочило давно
а ноћ само за одмор нам служи!
питаш тебе: шта је сунце пило,
кад је хтело земљу да окружи? . . .
Зели да је, пре но што је зашло
напило се доста воде слане?
свршујући у големом мору
своје редом прописане дане? . . .
Хе! пријане! *Да је сунце пило*
пре но што је у спавање хтело,
ово вино, што сам ја га пио,
мешајући црвено и бело;
видио би, да би исто тако
морало се, мој пријане лени,
одоцнити у кревету своме
да мамурне живце си поткрепи!

По мај.

Др. Казбулбуц.

„Па што онда на мене вичеш!“

Она. Виле те кидале и опет ждереш; није ти јуче било доста?!

Он. Па јеси ли ме видјела још кад год пијана?!

Она. Та и јуче!

Он. Ти мене видила пијана.

Она. Пијана, да!

Он. Па онда немој на мене викати.

Седам.

Анализа речи „новац“.

Новац и-менница, јесу чеда једних родитеља.

Новац придев, и то апсолутан прилеж данашњим удавачама.

Новац замјеница т. ј. новац те може у многом чему да замене.

Новац број разуме се број! ако га имаш.

Новац глагол т. ј. у место тебе често он глаголи

Новац предлог који се једногласно усваја а још пре присваја.

Новац прилог који се особитом захвалношћу прима.

Новац свеза, која је кадра и највеће непријатеље да свеже.

Новаца! *Новаца!* то је очајнички усклик деветнаестог века.

(Немам новаца! врло застарео облик).

Седам.

Епиграм

На гробу једног банкера.

Кад би банкер Моша уст'о
Из свог гроба на по часа,
Ја знам шта би прво рек'о
„*Где је моја каса?*“

Божурко.

Синовљев одговор.

Отац. Море сине ти што коју годину, све више попушташ у науци.

Син. Е оче то тако мора бити, јер што сам старији све сам паметнији, а знаш да паметнији попушта.

(Отац се на ово смеши ал му не иде од срца).

Седам.

Митка Гладић

учитељ мудрује:

— Био сам у панорами, па шта мислите, шта сам добио? Чачкалицу за зубе. Таман ствар за — гладног човека!

— Тај Сучи и Мерлати покваришe ми посао. Кад се коме потужим на гладовање, он се смеје. Вели, Сучи и Мерлати гладују, по 30—40 дана, па им не фали ништа!

— Откако је пред снег пао, једнако мислим на зимски капут и кобасице. За каквим фантомима нећу ја још тежити!

— Тако је то, кад нећу једаред да будем с тим на чисто, да учитељ зна за зимски капут по чувењу, као и војник за кану.

— Леђом човека умори и одмарање, а ја се да видите уморим, кад год и од гладовања.

— Био сам у Варадину, па добио колеру. Дошли сви лекари и констатовали, да су колерне бациле у мом стомаку угинуле од — глади! Па да кад год и гладан човек има среће!

— Посланицима на угарском сабору мало је 5 фор дневнице, неблагодарни незадовољеници! Ја би и за 5 ком. кобасица био задовољан. Мора да мени до сад

непознати а лепи осећаји обузимају ситог човека, кад само клима главом.

— Навек проклињем мог кума, што ми је наденуо име Мита. Нема ту од каквог мита ни спомена. Неће нико да се нашали, па бар да ме подмити са једно две — кобасице.

— Идем улицом, па пљуцкам. Свет зацело држи, да сам сит, а да зна кад сам последњи пут ручао или да се нешто сагне, па да чује, како крче црева, — видили би ома, да се не зовем бадава — Гладић.

„В. Ј.“ **Ив.**

Суза и роса.

Сузи вели роса, пуна хвале:
„ти се рађаш тамо ди је туга,
„не долазиш као ја са неба,
„већ си *људских осећаја слуга!*“ . .
Суза на то само затрептала:
„„ти се слазиш *у низину с' горе*;
„„а ја, кад сам израз' туге праве,
„„ја се пењем *на висину горе!*““ . . .

Др. Казбулбуц.

Познаје га као рђав новац.

Једног зимњег дана седио је један Ађанин са својом женом у соби и разговарао се час о овом, а час опет о другом. Тек ће на једаред погледати кроз прозор како снег веје и рећи ће: шта велиш жено, да је тај снег све брашно, а у Тиси вино? Та да је баш и тако, ти опет неби имо од год. до год. у кући. А зашто? запита човек. Зашто! још питаш?, кад би то требало кући носити, ти би прво и прво отишао на Тису по вино и ракију; дотле би пијо (а волео је сирома здраво) докле се неби опијо, те би тамо и заспао. Кад би се пробудио, ти би опет потрчао за ракијом док се опет неби опијо, па тако нит' би навуко брашна ни пића кући.

Ђ.

Са оног света, — из света истине.

Јавна захвалност. Захваљујем „Нашем Добу“ што је пригодом земаљске смрти моје, спомену моме посветио повећу оригиналну нотицу (а тек за тим и туђим речима јавио је смрт свога дописника г. Ђорђа Станковића). Ја сам овде на истини, пак морам истину и говорити. Истина је да сам саламе правила боље него ико у Новом Саду. И домаћица, мислим — да нисам била непримерна. Бог и душа, била сам верна а трудила сам се да будем и добра супруга. Али се ипак нисам надала да ћу од „Н. Доба“ бити тако одликована, јер од како излази „Н. Д.“, преминуло је у Новом Саду и околини његовој много женскиња, које, ма да нису знале правити добре саламе, али су биле примерне домаћице, добре и верне супруге, „Н. Доба“ их није ни са 2—3 речи обесмртило.

За то ја ипак остајем при горе израженој захвалности, али мислим да ће је г. др. Стева Павловић још већма к срцу примити, ако ово не уврстим у његов лист, него у „Стармали.“*)

Ана Биерти саламџиница.

*) Всома радо примамо. Ур.

Незна шта му фали. . .

Један човек дође доктору да га визитира јер се није баш најбоље осећао.

Доктор, пошто га је прегледо, запита га: Можете ли јести.

Та једем ко курјак
А можете ли радити?
Радим ко магарац.
Можете ли спавати?
Спавам ко медвед у зиму.
Можете ли воде пити?
Та пијем ко во?

Е молим кад ви једете ко курјак, радите ко магарац, спавате ко медвед а пијете ко во, — онда ви идите марвеном лекару, нека он види шта вам фали.

Ђ.

Брачни уговор.

У очи венчања дошао младожења к натарошу, да га позове да им напише брачни уговор, јер то хоће млада ради своје сигурности, друкчије неће да се венча. Натарош им лепо каже, да морају ићи к јавном бележнику, јер сад је такав закон да само јавни бележник може таке уговоре састављати. Али се човеку не свиди, да иде јавном бележнику, већ натарошу рече: Напишите ви нама, господине, само, и тако ће тај уговор само дан два гилтати јер после венчања ја њега таки дерем.

Тандркушин.

Све дужнике наше, којима су разаслате нарочите карте и сада уз овај број цедуље као опомене, молимо да сваки свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, иначе мораћемо их овде на овом месту по именце јавно позвати, да свој дуг одуже.

АДМИНИСТРАЦИЈА „СТАРМАЛОГ“.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1887.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ТРИНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати издавалац штампарији А. Пајевића у Н. Саду.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ Г. 1887.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

Само оно што је добро осигурава успех!

Дра Милера сок од маховине, напредно добар лек од кашља, промуклости, вратобоље, слуха, почињуће суше болести, и уопште при свима болестима прибора за дисање. У тегламa за децу и одрасле Цена једној тегли 50 н.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Овај балзам се препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, код надутости стомака, бљувања, пролива, ветрова; код колике је успех скоро за тренутак постигнут. Даље је оно добар лек код дуготрајних и искрљивих болести, јер знаменито поправља варење. Овај особити лек не би требао да фали ни у једној кући, нарочито по селима Цена 1 флаконa 1 ф. 50 новч., ½ флаконa 80 новч.

Дра Милера балзам за жуљеве, напредно брзо дејствујући лек од жуљева брадавица, затврдњака коже (с боловима скопчано) и прозеба. Да би се сачувала публика од подражавања без предности, молим да се иште само Милеров балзам од жуљева и да се пази, на оригинално спаковање. Цена је кутији с флашицом и упутством за употребу и са четкицом утврђеном на запушачу 60 н.

У *Новом Саду* добива се право само код *Јове Стефановића*, спецерајског трговца; у *Осеку* код *J. Рабенлоу* и *J. Г. Димеса*, апотекара; у *Вршцу* код *С. Сераза*, апотекара; у *Сомбору* код *Ц. С. Вајдингера*. 2—12

Усавршених ШИВАЋИХ МАШИНА

најновијег Сингер-система са двоструким швом, са најновијим моталом за конац, машинским укупним прибором, елегантним поклопцем из ораховине, мозаиком урешеним столом и са гаранцијом од 6 год. шаљем са бесплатним паковањем са подузећем (per Nachnahme) за 35 фор. или 78 дин.

Машине су са свог најновијег механизма и са своје строге солидне и истрајне конструкције до сад непадмашене, и могу се сваком пошт. потребачу савесно и најтоплије препоручити.

Налози се обављају за готов новац или пошто се капара од 10 фор. или 2 дук. поштом уручи, које ваља слати са читком адресом на фабричара: 8—10

J. KARNER, represetant: A. Radulowits Wien, VII., Zieglergasse Nr. 41.

Трговачка кућа за извоз, **Бернхарда Тихо у Брину,** Krautmarkt 18. бр.

шиље са платом у напоч:

ЧОХЕ ЗА ГОСПОЂЕ чиста вуна, свакојаке боје по моди, 10 метера за читаву хаљину, 100 цм. ширине. — 8 фор.

НИГЕР-ЛОДЕН ЗА ЗИМУ. најновије и најтрајније за женске хаљине, 100 цм. широко. 10 метара 5 ф. 50 н.

ИНДИЈСКИ ФУЛ полак вуна, у свима могућим бојама, за потпуну хаљину, 100 цм. ширине. 10 метара 4 ф. 50 н.

ВУНЕНИ РИПС 60 цм широк. 10 метера 3 ф. 40 н.

КАШМИР полак вуна — 100 цм. широк. — 10 метера 4 фор.

ЦРНИ ТЕРНО 100 цм. широк, који је пре кошто 60 новч. дајем док га траје 10 метера 4 ф. 50 н.

Поклет за хаљине красни десени за прање, у комадима од 10—11 метера, 60 цм. широки, за целу хаљину — 3 ф. 50 н.

Валерија-фланел полак вуна, најновији десени по моди, најбоље за женске хаљине, 60 цм. широке. 10 метера 4 фор.

ПЛАТНО КУХЕЊСКО 1 кмд 1/4 широко 4 фор. 1 кмд 5/4 широко 5 фор.

КИНГ-ТКАНИНА боља него платно од пређе. 1 к. 30 реда потпун — 5 фор. 80 новч.

ОКСФОРД за прање, најбоље памучне, 1 к. 29 р. потпун — 4 фор. 50 новч.

КОНОФАС 1 к. љубичасти 4 ф. 80 н. 1 к. црвен . . . 5 ф. 20 н.

Гарнитура од рипса састојећа се из 2 крев. и 1 астал.ског застирача — 4 фор. 50 новч.

1 гарнитура од јуте 2 крев. и 1 аст. застирач — 3 фор. 50 новч.

ВУНЕНЕ МАТЕРИЈЕ ИЗ БРИНА ЗА ОДЕЛО.

Палмерстон, хаљади, мандарин, за зимске капуте и огртаче, као и тиол, леден, перузијан, десени, у комадима за целе одело и капуте у половину цене.

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ плетених марама за главу у свима бојама, 1 комад величине 6/4 1 ф. 70 н.

Чалме за гиме и дама за зимске 1 н. вел. сорте 2 ф. 30 н.

Извесна количина вунених марама за огртање за госпође, 9/4 дуточке, у свима простим бојама, као и десенираних, пре беше цена 4 фор. 50 новч., а сад је будаште т. ј. — 2 форинта. — (9—10)

Препродавци добивају 5% рабата.

Мустре и ценовници шиљу се бесплатно.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЛЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

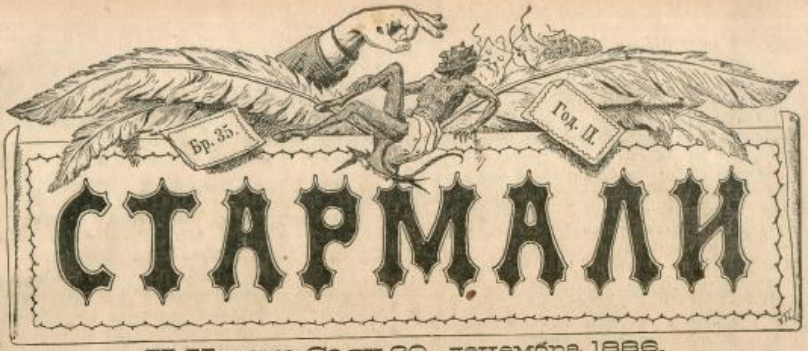

У Новоме Саду 20. децембра 1886.

„Стармали" излази сриједу месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Божић.

Од божића до божића
Тавори се терет сиви.
А жедни смо здрава пића,
Као да смо у пустињи.

Од божића до божића
Хватамо се и за сламке
И с народног нашег жића
Затресамо туђе замке.

Од божића до божића
Триста шесет и пет дана;
Било лето, била зима,
Колко дана толко рана.

Од божића до божића
Саслушамо разна мишља;
Сећамо се свога тића
И — трпимо искушења.

Ал на божић који клоне
Тога савест љуто мучи.
Божић даје увек наде
Свакој свесној српској кући.

„Ваше муке нису смртне.
Боли нису непреболни!
Тако божић нама вели
— Тиме будмо задовољни.

У божића три ножића, —
Даклем и он оружан је.
— Оружајмо с' и ми слогом;
Од тог бежи очајање.

Али овај божић пружа
Још и поне наде лепе.
Глете само, глете само
Противници како стрепе!

Јубилару Јовану Бошковићу.

Твоме збиљском раду,
Тихом али једром,
Одазва се српство
Захвалницом штедром.

Нека други носе
Орден светог Саве.
(Да га Сава дели,
Наш'о б' људе праве.)

Ми још нисмо слепи
Да врлине тремо.
То нека те крепи —
Што те поштујемо.

Бошковићу Јово,
Ево још и ово:

Нека је у здравље
Духу твоме и то:
Што ти није славље
А бердар честит'о.

Стармали.

Шетња по свету.

XXXVII.

Код нас Срба није заведен још „крискиндл“. Тај обичај није никад ни постојао. За то да богме не може знати мађарско државно надодветништво, него држи, да и ми Срби добијамо и дајемо „крискиндле“. С тога она већ од три божића овамо увек изненађује „Заставу“ са каквим позамашним поклоном, са каквим дивним „крискиндлом“. Тако је о божићу 1884 обрадовало „Заставу“ са оптужбом због чланка „Омладини“, због којег је чланка писац морао читаву годину дана провести у Вацу. О божићу 1885 обрадовало је будимпештанско државно надодветништво „Заставу“ са оптужбом због чланка „Озбиљна реч Србима и Хрватима“, због чега сад неписац Јаша Томић седи у Вацу и мисли, какви би он „крискиндл“ требао послати државном тужиоцу. Кад је већ кроз две године дана „Застава“ била обрадована таквим лепим „крискиндлима“, није право, да ове године на празно прође. Но да би инак неке разлике било, зато је наређено, да се ове године „крискиндл“ у новцу састоји. С тога је од горе дошла бурунтија, да се за глобу и судске трошкове Јаше Томића има од „Заставине“ кауције одузети 708 фор., па ако се та свота за извесно време не допуни, онда „Застава“ мора престати.

То не само, да је леп „крискиндл“ за „Заставу“, него уједно показује, како мађарска влада и будимпештанско државно надодветништво имају пуно „Zartgefühl“-а према Јаши Томићу. Јер кад не би се платила глоба од шест стотина форината, на коју је глобу будимпештански суд осудио Јашу Томића, онда би Јаша још 60 дана дуже у затвору седио, а то би била грозна безобзирност. Види се дакле да мађарска влада и будимпештанско државно одветништво желе Јаши сваку срећу и да му у свачем иду на руку, само сам уверен, да Јаша то не увиђа и да се такве среће ратосиља, јер вели, кад су већ хтели према њему да се покажу као каваљери, то су онда требали и да врате незаконито узету двоструку кауцију, па би им се онда свако као правим каваљерима поклонио. Овако пак њихов „крискиндл“ мирише јако на — но то не морам изрећи, јер држим, да ће свако и тако погодити

Него кад су оданде од горе почели нами Србима слати „крискиндле“, то држим, да се ни мени неће моћи замерити, ако тај обичај усвојим и некима пошљем од своје стране свој „крискиндл“, бар ако не друкчије, а оно да кажем, шта би коме требало.

Тако н. пр. Стеви Павловићу требало би више памети а много родољубља. Герману би требало дати онај дар, што га је он дао даљској депутацији, те кад успутује, бар да свечано путује. Емилијану Радићу могли бисмо зажелити митру и штаку и толико ордена, те да буде тако тежак као онај човек, ком су о врат обесили воденичарски камен, па га за тим бацили у воду. Мађарској влади могао бих желети, да се окане, да нами Србима шиље „крискиндле“ и да јој нестану сви реверси, те да у будуће српске владике немају шта потписивати. Краљу Милану и његовом слатком Гарашанину желим, да их постигне све оно, што су они већ урадили и што су још наумили, да учине српском народу.

А шта да се „Стармалом“ зажели?

Ја мислим, да би најбоље било, кад би му се пожелело, да му сви дужници исплате дуг и да нови претплатници у великом броју са свију страна навале, па како му било. Мислим, да му не би ништа шкодило, као што ни претплатници не би ништа штетовали, а дужници би себи опрали образ.

Милисав.

ПОДЛИСТАК.

Госпођа Фемка у позоришту.

(Хуморeска.)

(Господар Јеврем Папуџић улази са супругом својом, госпођом Фемком у позориште, и седне у партер, баш преко пута од позорнице.)

Гђа: Но, једва једаред! . . Колико сам морала мољакати, док се мој госп. супруг смилостивио, да ме у позориште поведе! . . Заиста, чудим се и сама, да си данас имао толико сажалења на спрама твоје јадне жене.

Гдр: Па ти знаш, драга Фемка, да ти ја рад чиним радост, где год могу, али позориште много кошта!

Гђа: А молим те! . . ваљда си зато и узео ове тврде клупе, ди човек не може честито ни седити.

Гдр: Допусти ти мени, драга моја то су седишта у партеру и кошта свако: „форинту“, а при том смо баш на средини одакле се најбоље види!

Гђа: Опет преговарање, шта ја све коштам. Мислим, да би ме с' тим могао бар *овде* поштедити. У осталом, ја видим овде и бољих седишта!

Гдр: То ти верујем! Ено има и царска ложа! Ваљда неби ти тамо?

Гђа: Тако? . . Дакле ти мене држиш за тако бенасту, да би хтела сести у царску ложу? фала ти лепо! Боље да сам код куће остала, него да слушам овде таке увреде.

Гдр: Али за Бога, ја не мислим тако! Хтео сам ти само одговорити на твој предговор због седишта! Видиш, отишао сам најпре благајнику и питао га, која су седишта најбоља? . . Он ми даде ова два, и сваки паметан човек мора признати, да су седишта добра.

Гђа: Са том приметбом о *памети* могао си баш изостати! Јасније не би се ни дало рећи, да ја *нисам паметна*! Врло красно! Види се, да те срце и сад боли, за издата два форинта! . . Сад треба *ја* за то да искијам. Као да сам *ја* крива, што су те стрпали у тако красна седишта.

Гдр: Али за име Божије, Фемка! . . Није ме нико овамо *стрпао*; човек ми је та места препоручио. . . .

Гђа: А ти наравно, веровао си му на реч као да ниси могао доћи и уверити се, каква ти места намећу.

Гдр. Та кад сам билете узимао, онда овде још није било осветљено. Знаш да смо још у ходнику дуго шетали, док се позориште отворило.

Уштипци.

На бечкој божићњој изложби (уметничком музеју) стоји слика краља Милана, са цедуљом, на којој пише: „Angekauft“, (купљен).

* * *

Ал та цедуља стоји под сликом, дакле биће да значи подкупљен.

* * *

Хвала богу до сад још нико није тражио, да на пролеће буде збор Срба бирача у Кикинди. Јер како тамо нека браћа Срби силно поштују Чивуте (види њихове изјаве) могли би нам још чивутски грошићари предлагати „политичко вјерују“.

* * *

Наше народно позориште прославиће сад у фебруару двадесетпетгодишњицу. Нек му је на здравље, ал двадесетпетогодишњицу може прославити и човек. Права цељ нашег мезимчета мора бити, да се на сваком кораку спрема за прославу — хиљадугодишњице.

* * *

Пештанске и бечке Чиве проносе у свим својим новинама, да је руски цар луд. Луд би био, кад би му ти људи клицали, да је — паметан.

* * *

Једног хајдука Солдатовића су убили, другог ранили, ухватили и довели у Београд. Његова срећа; јер се доказало да се хајдуци који су у Београду, немају чега бојати.

* * *

Код нас немилице егзеквирају народ пред божић. Тако је било и пре. Јер да није било ужасне неправде пред први божић, не би се ни родио — Христос.

* * *

У Јегри је један чиновник учинио проневеру, те побегао. У Пешти се јако због тог љуте. Но сретан би ми народ били, кад би код нас сви побегли у свет, који су једаред што проневерили. Него је несрећа у томе, што нам такви обично и даље остају на врату.

* * *

Аустријски конзул Кевенхилер је отишао из Србије. Сасвим природан рачун. Јер се и мало дете највише чува оног ножа, с којим се једаред посекло.

* * *

Жалост је само, што неки, ма да су се посекли ножем, још се увек радо играју — бријачем.

+.

Пуничина фала.

Фалила се јуче пуница брат Пере:
„зета имам добра, преко сваке мере!
„замислите само, већ је шест месеци,
„од како је мужом посто мојој Јеци,
„па ни трага јоште злом животу нема,
„*место он да Јецу, —*
она њега лéма!!!

Др. Казбулбуц.

Неверни Тома.

„Pester Lloyd“ пита (и то у име Европе) и хоће да се увери о стању здравља руског цара.

Узалуд чита доказе, да је цар Александар потпуно здрав, и да му није ни на крај памети за љубав „Ллојду“ разболевати се. Неверни Тома неће да верује.

Да оде у Петроград, па да тамо на извору покуса истину, — за то „Ллојд“ нема кашике.

А да цар руски сам лично дође у — редакцију „Ллојдову“, о томе не сме ни да снева.

Па сад ми реците: може ли ко томе „Ллојду“ угодити.

Не може.

Зато му нико неће ни угађати.

Гђа: Знам, знам! . . Али знам и то, кад би ти био мало, — само мало брижљивији супруг, да би набавио каки му драго *фењер*, па би најпре разгледао, ди ће мати твоје деце седити, али ти ко велиш: за њу је све добро.

Гдр: Али жено! . . Шта говориш?! *Фењер*!?!

Гђа: Но, шта си зинуо толико? Као да сам не знам шта казала?! . . . Ваљда ми нећеш хтети казати, да у целој вароши *нема ни једног фењера?* . . Али шта мариш ти. Теби је и најмања услуга наспрама мене, већ читава робија; брига је тебе, што ћу ја моја јадна леђа у овој тврдој клупетини пребијати! . . .

Гдр: Па како би било, да замолим „гардероберку“ за један јастучић?

Гђа: Ух! Сад ће ми позлити! . . Јастучић, који је Бог зна коме досад служио! . . Ух! Ух! — Твоје „галантерије“ нигди нема! . Чудо ниси „гардероберку“ питао, да ли јој није од прошле године заостао какав увенули „пукет“, могао би га јефтино купити! —

Гдр: Ја мислим да си уверена, да ћу ти драге воље најлепши „пукет“ купити, ако га само желиш имати.

Гђа: Да си се до сада и најмање о мојем здрављу бавио, морао би до данас већ знати, да цвеће моје живце дражи и да ми то шкоди.

Гдар: Опрости ми, али то сам смео с' ума.

Гђа: Не треба да се на то закунеш. То сам већ уверена, јер да ти је штогод-штогод до мојих живаца стало, ти неби могао допустити, да ова госпођа до мене седи! . . . Намирисала се, да ме већ глава боли! . . . Време би било, да се сетиш врата отворити, да овај несносни мирис напоље изиђе.

Гдр: Али драга Фемка! Ја би драге воље врата отворио, али видиш, да је престава одпочела, па би морао сву публику узнемирити, док би се до врата довукао.

Гђа: Наравно! Наравно! . . Како би ти стран свет узнемиривао?! . . Па за чију љубав? . . *За моју!?!* . . Да то ко други тражи, ти би, већ давно урадио! Ах! моји живци! . .

Гдр: Али драга Фемка! Помисли само! И да би могао доћи до врата и отворити их, промаја би тако јака била, да би их одма сваки затворио.

Гђа: Онда ја морам другима за љубав пропасти. Несвестица ме хвата! Ох, ова госпођа мора да није одвећ. мирисава, кад је толики „парфим“ са собом донела!

Гдр: Пст! За Бога! . Ако те чује! . . .

Гђа: Ја понављам! . . Мора да није . . мирисава!..

Гдр. Али Фемка!

Ћира. Како стоји са југословенском академијом у Загребу?

Спира. Рачки.

Ћира. Ти се шалиш. Та баш Рачки није потврђен. Он је био двадесет година председник академије. Свака га је влада до сада потврђавала, а данашња неће да га потврди.

Спира. Но, па зар то није рачки?

Ћира. Јесте. Имаш право. И још је горе. То је Хедерва рачки.

Ћира. Знаш ли шта је ново? Ухватили Солдатовића.

Спира. Нисам добро чуо. Солдатовића, или Солдатовиће. Јер рекао бих да их има два брата.

Ћира. За сад (ако је истина) ухватили су једног. Али радост је ипак велика. Јер Гарашанин зна, да је у хајдука братинско осећање јаче, него у неких великаша, — па за то се нада, да ће онај други Солдатовић, од жалости сам себе убити.

Спира. Или још што горе урадити.

Ћира. Бог и душа, ни ја не би волео, да се „стара гарда“ отури; та бар донде не, док млада гарда не ојача.

Спира. Ја идем још даље. Ја би и поп Панту потражио, — али —

Ћира. Али?

Спира. Што да губим време. Знам у напред да га не би нашао. Јер није на старом месту.

Пуслице.

♒. У Далмацији се појављују нови разбојници, — који разбијају гусле. — По дромбуље које то јунаштво хвале разбиће се и саме.

⚬ ⚬ ⚬. „Сви језици да хвале господа!“ Тако је и тако треба да буде, — али нов „Међумурски језик“, који су неки измислили, тај неће хвалити господа, већ слуге слугу слугиних.

△. Кажу да се због одласка бар. Николића сва Босна увила у црно, — само је пао снег, пак се то не види.

♐. А кад се снег одгрне?! — Е далеко је до пролећа, ал онда ће се видети шта је испод снега.

♎. Сад се више и говори о тестаменту Петра великог, него о неком тестаменту Бисмарковом. По томе тестаменту Пешта и Будим остали би у дојакошњем сусетству, — па ипак би било неко ново суседство. Али ми се не разумемо у тако високим политичним загонеткама, зато их остављамо да их други реше.

□. Кажу да се негде догодио необичан случај, да је риба убила из пушке свог ловца. Ако је истина није рђава. Ако је фабула лепо је измишљена. (Даклем нек се ловци узму у памет.)

♋. „Weser Zeitung“ јавља да је Аустрија угурана у Босну. Али не кажу ко јој је био угурсусед.

Гђа: Јер да сама по себи не. . . паши, зар би јој толико „парфима“ нужно било? . . . Реци само!

Гдр: Не знам за Бога, али те молим да ћутиш!

Гђа: Мени се чини, да ти, и немаш носа!

Гдр: Па немам, де! . . . Само дај већ мира! Ваљда се жена сме за свој ћеф намирисати! . . . То је бар у моди!

Гђа: Жалосна је то мода! . . . И њен муж мора радост с' њом имати! . . То јој је сигурно муж, што седи уз њу са прекрштеним рукама, а зинуо као да ће кога прогутати!

Гдр: И ми би требали, да тако пажљиво слушамо као он, престава је већ у велико одпочела.

Гђа: И то ми је престава! не разумем ни речи, шта говоре. — Лепа забава! . . .

Гдр: Али кад би само мало хтела ућутати. . .

Гђа: Лепо! Лепо! сад не сме човек ни уста отворити.

Гдр: Не мислим ја тако? . . Али кад престава почне, онда се обично ћути и слуша, шта се на позорници говори. То много допринесе, да се мисао преставе боље свати!

Гђа: Красан смисао! Дивна престава! . . Нека грофица, код које долази и Петар и Павле! . . . Ено је опет пева а посета још у соби!

Гдр: Па то је тек дивно! . . То је красно! . .

Гђа: Врло красно! Врло! . . . Ди је још у моди, да посету поздрављамо са „трилерима“ и „јодлерима“? . . То ће ваљда позориште увести у моду?!! . . . Па мало пре рече неко, да је *у доњем сарату* адвокатска писарна. — Тај ће лепо моћи радити, кад му више главе гђа грофица стане се пренемагати! . . Леп смисао комада! . . . Ако се још и слуге гђе грофице почну дерати, онда благо адвокату!! . . . А каква су оно врата на среди?

Гдр: Па то је спаваћа соба грофичин . . .

Гђа: Тако? . . њена спаваћа соба? . . Па врата, стоје широм отворена? . . Красна грофица! . . .

Гдр: Ама то се мора замислити, да иза тих врата стоји послужитељ. . .

Гђа: Тако?!.. Ха! ха! ха! ха! . . . Дакле слуга стоји иза врата грофичине спаваће собе, а она баш рече, да иде да се пресвуче! . . . Лепа грофица! . . . Заиста лепа! . . . фала на таком грофовству! . . То волијем бити проста грађанка, него таква помодна грофица! . . И зато су теби узели *два форинта*!! да ти таку грофицу покажу?!!! . . .

Са луфтбалона.

III.

Седећи овако на луфтбалону чисто ми је мало зима, јер кудгод око себе погледим видим све само снег, маглу и српску неслогу; а гроза ме хвата кад на мој дурбин опазим вечите санте леда на врховима планинским и у богаташким срцима. Иде божић, а сирота деца обучена као у „швимшулу“ о Петрову дну, па читају у „Турском народу“ јавну благодарност Герману, што му ју одаје римокатолички плебанош Жетић, што је на сироту римокатоличку децу поклонио 100 фор. а вр. Колико ли је, Боже, арцибискуп Хајналд поклонио на православну сирочад, то не могу мојим дурбином ни да догледам.

Узедох неки скорашњи број „Нашег доба,“ да запушим њим канту од петролеума на моме луфтбалону, и опазим опет неку обрану против „Стармалог.“

Обрана је опет филолошко-зоологична, у колико је зоологична (а никако логична) спада у врсту и фамилију једнокопитњака. Кад сам видео сву мудрост његову, признао сам, да има не само „Малу,“ него и „велику појет и кв у.“

Но чим сам узео „Наше доба“ у руку, таки ме поче ветар носити у Кикинду, као да је нека нотабилитетска ветрењача зграбила ме у своју сферу, те ме немилице тоска у ону варош, где се још и сада налази онај наковањ, на ком је панчевачки чекић сковао пу̂то кикиндског програма. Кад стигох спрам торња кикиндске цркве, опазих око цркве неке гавранове, како Рацковићев фонд деле међу мађарске вране и вивке.

Брзо навијем чекрке и отворим дотичне вентиле, те се врнем из овог враниног ваздуха на лево према Сомбору и ту „габлфруштукујем“ један комад масних лажи листа „Bacska“ и попијем по акова српске неслоге и раздора, (но остало је још доста и после мене). У Сомбору сам испустио из луфтбалона мој дурбин, те гледећи без њега, несам могао добро да видим (него сам видео зло), тако не могах да распознам брата од брата, Србина од Србина, слогу од неслоге, све ми је то збркано изгледало, те не знам ни данас крстна имена.

Одатле се бацим на Нови Сад.

Уредништво „Нашег доба“ млати у уводним чланцима сламу. Иде божић треба ће сламе јер се има да представи штала. А неки пастири долазе често онамо. особито из Срема.

У Новом Саду је велика клизавица, те истакнути кандидат Мориц Пал, може лако склизнути и пасти. Но само бирачи нека не склизну.

Но сад се морам спустити доле, јер ми се луфтбалон продерао, те га морам крпити. Дотле ћу се бар сетити, кога би још ваљало крпити.

Ваздухопловац.

Тако је кад је зима.

(По немачком.)

У дрвима мисли жена,
Како ће да шпара;
На забаве и беседе,
Мисли ћерка Мара.

На поклоне о Божићу,
Мисли чедо моје;
Ја на зимски капут мислим
У ферзацу штоје.

К. П. Мир № Фир.

Политички преглед у баснама.

Герман и народ. Сад кад је Герман зајео наш народ до крви, нашао се неко да проповеда, како ће Герман усљед народних неповереница још већма по-

---

Гдр: Ти си одвећ строга, драга Фемка!

Гђа: О, ни најмање; али почем позориште треба да је школа морала и доброг понашања, то нимало не приличи, да се такве женске престављају, које су толико бестидне, да се пред својим слугама свлаче и облаче!. . . Но, сад ће тек красно бити! . . Сви почињу играти. . . и гђа графица! . . А, а, то је шкандалозно! . . . Зар се ни толико пристојности у позоришту нема?! . . Па шта ће бити са оним адвокатом у долњем спрату? . . . Зар неће он доћи, да овој госпођи графици очита ваљану лекцију?

Гдр: Не умем ти на то ништа одговорити.

Гђа: Ох, Боже; Како хрђаво седим! Сва сам као сломијена! . . . Уверена сам, да горег седишта није било! . . Али ту би и полиција могла мало свој нос турити. Брину се, да се теоци у колима кршћански товаре, да се не погњаве, . . . а на јадну публику у позоришту и не мисле. . . Шта ће онај тамо код графичиних врата? . . .

Гдр: Пречула си да боме, да је човек казао, да ће се *сам пријавити*, кад нема ниједног послужитеља, да га пријави.

Гђа: А, а, красно! . . . красно! . . Дакле он оде без икакве церемоније у графичину спаваћу собу а она бојаги тамо се затворила, јер се пресвлачи! Ха, ха, ха!.. Врло лепо! И та графица јако је стидљива, могла се баш и у ходнику позоришном пресвући, свеједно би било. . . Бар да је толико образа имала, па да је *риглу* спустила! . Но, и овако шта мора човек *да плаћа па да гледа!*

Гдр: Али За Бога, кад ти сваку маленкост на *миндрос* узмеш. . . . . .

Гђа: Маленкост? . . А, дакле код тебе је то маленкост, кад стран човек може ући у собу код какве женске, која се баш облачи? . . Али да боме! За тебе је стид девета брига! . . Чудо ми је само, како се ти ниси већ узмувао, па тамо око графице трчкарао! . . ваљда тражиш за то згодна изговора јели? . .

Гдр: Ти си моја мала луда!

Гђа: Знам, знам, само си ти паметан; Да боме! . . Наћи ћеш ти већ узрок, па макар било под изговором, да код оног сиротог адвоката важна посла имаш! . . .

Гдр: За Бога! . . . сад је већ доста! Ти заборављаш да смо у позоришту! Већ сва публика негодује! . . .

Гђа: А, сад ми тек сијну кроз главу, од куда твоја данашња издашност!!! Два форинта издати као бајаги *за моју* забаву, а овамо си ме довео, да пребијем леђа у

дивљати. Него, вели, гледајмо ми да га ублажимо мало; то ће бити паметније. — Да чујете на ово једну причу: Ујео човека бесан пас. Уједени спопаде батину, но неко му задржа руку. — „Не тако, по богу,“ рече „тиме ти пса не излечи. Него му подај подобро парче хлеба, и он те неће више уједати.“ — „Шта булазниш“, одговори уједени, „та кад бих ја то учинио, онда бих заслужио, да ме изуједају сви пси, колико год их има.“

* * *

Француска и немачка Будимпештанске повине још се једнако надају, да ће се Француска и Немачка моћи сложити. — И на то да чујете једну причу: „Ишао један човек с дететом кроз шуму, но испаде змија из рупе, те му уједе дете, које мало затим и умре. Огорчен отац спопадне сикиру; замане на змију и отсече јој реп. Змија онако крња побеже у рупу, но доцније промоли главу и рече: „Хајде да живимо од сад у љубави.“ На ово јој одговори ожалошћени отац: „Док ја гледам гроб мога сина, а ти твој отсечен реп, нема међу нами мира.“ Докле Немачка гледа гробове својих синова, а Француска свој отсечен реп (Елсаз и Лотерингију) неће бити међу њима љубави.

* * *

Енглеска. Енглеска води данас тако лукаву политику, да јој се многи диве. — Од лисице нема лукавије зверке, па опет продају сваки дан на пијаци пуно лисичијих кожа.

* * *

Аустро-Угарска, Немачка и Русија. Аустро-Угарски министар спољних послова Калноки, ружно је са речима изазвао Русију. Но он се канда сувише ослонио на нашу пријатељицу Немачку. И сад се наше дипломате чуде, зашто Немачка о неком рату против Русије неће ни да чује. Има и на то басна: Зечеви објаве војну орловима, те позову своје савезнике лисице у помоћ. Но лисице уместо помоћи, послаше оваку поруку: „Кад будете једаред објавили рат кокошкама, где ћете и ви моћи нешто учинити, онда нас зовите у помоћ.“ — Тако и нами данас поручује — Немачка.

* * *

Аустро-Угарска и народности. Ишло неколико људи путем, те нађоше кесу с новцима. Један се од њих саже, стрпа кесу у џеп, те радосно рече: „О мај, баш сам сретан, где ја нађох толике новце.“ Кад пођоше даље, видише где се за њима замаглило; многа сила иде у потеру. Тада рече онај, који је стрпао у џеп кесу с новцима: „Е видте драга браћо како ћемо сад због ових новаца још настрадати.“ — А зашто не кажеш и сад: „настрадаћу“, као што си пре казао: „нашао сам“, него велиш: „настрадаћемо“, одговоре му они други. — Исто као код нас. Кад је да се ужива, онда увек има неког ко каже: „Е баш ме је људи срећа послужила“, а кад дође до невоље, онда вели: „На ноге браћо, да се извучемо из беде.“

* * *

Србија и краљ Милан. Лисичин реп ухвати се једаред у гвожђе. Виде кукавна где ће пропанути, али се брзо досети, те одгризе реп, и оде својим путем. — И српски краљ се исто онако као лисичин реп ухватио у гвожђе. Ако сад Србија хоће да се спасе мора одгристи са себе реп, краља Милана, па ићи својим путем.

* * *

Бугарска. Прохтело се медведу да има и он рогове. Циганину који је водио тог медведа, допадне се то, јер ће бити по њега веће заслуге. „Лако ти је то рече Циганин медведу“, треба само да ти отсечем уши. Медвед пристане. Ал тад одједаред дође Цига-

---

овој несретној клупи, . . да се отрујем од овог несносног мириса, . . и да видим твој морал, твоју верност! . . .

Гдр: Преклињем те свим на свету, ћути већ једном. Доста је, ако Бога знаш! . . .

Гђа: Па да ја морам мојим очима гледати овај шкандал!. . Оваку грофицу, као ова што је, требало би. . .

Гдр: Тако ти душе! . . . ћути! . . . Его већ нам се сва публика смеје! . . .

Гђа: Ја нећу ни минут дуже овде остати. Ја оћу кући! . . Разумеш ме? . . . Искаћеш твоја два форинта натраг, а ако им је баш воља, нека одбију два чина . . . Позориште би требало плаћати као фијакер . . на сахат, . . . што ми се допадне, гледаћу, платићу, . . а што ми се не допада, као ово . . . . . Ју! ју! За бога! Ено сви редом цмачу ту грофицу! . . .

Гдр: Ама то су њених пет изгубљених браћа!! . . .

Гђа: Ко још изгуби пет браћа у једаред? . . . Она их зове браћом јер ипак осећа мало женског стида! . . .

Гдр: Да си пажљиво пратила цео комад, ти би све разумела . . . . .

Гђа: То сам ја онда будала, која ништа не разуме?! Јели? . . .

Гдр: То нисам хтео казати, али . . . .

Гђа: Ни словца више нећу да чујем. Ја хоћу кући! . . .

Гдр: Ама причекај, док се чин сврши.

Гђа: Нећу, ни тренутка више! Хајдмо!

Гдр: Ваљда не можемо сву публику узнемиривати.

Гђа: Ако ме својевољно не пропусте, ја ћу им преко ногу прећи.

Гдр: Али само још мало стрпи се! . . .

Гђа: Ни часа!

Гдр: Ама драга Фемка!

Гђа: Ах! Моји живци!!! . . . . . :

(Падне у несвест. — Њен супруг са помоћу једног странца изнесе је на поље, узме кола и сподоби је унутра).

Странац: (опраштајући се). Драги господине! Ако би Вам за Вашу милу супругу требала каква услуга, изволите се молим Вас на мене обратити. Ја ћу драге воље чинити што год могу. За тај случај, изволите моју карту!

(На карти је стојало: „Хенрих Хаудрајн“ укротитељ зверења.)

Прерадио по француском:

Др. Казбулбуц.

нин са сврдлом и сикиром. „Шта је то наопако?“ пита медвед. „Е то је да ти пробушим главу, па да ти сикиром набијем рогове...“ Медвед сад тек виде шта је урадио, и није дао да му буше главу, али је остао без — ушију. — И Бугарској се прохтело да има немачке и енглеске рогове. Европа ју је уверавала, да је то лако, треба бајаги отсећи само уши, то јест славенску узајамност. И одрезаше медведу, хоћу рећи Бугарској уши. Али чекај мејо док донесу Немци и Енглези бургију, док ти стану бушити твоју славенску главу па тек „сикиром“ утврђивати ону шиљасту немштину и енглештину, која треба из твоје главе да провирује. Ја верујем да ни Бугари неће дати бушити главу, та ни медвед није то допустио, ал нек се чувају, да при својој мал нисам казао каквој политици, не остану без ушију. +

НА ОНО, што је „Застава“ у 188. бр. свом одговорила г. М. у С. морамо и ми нешто рећи. „Пуслице“ у „Стармалом“ не иду све из једног пера; али она о којој је реч, потекла је баш од самог уредништва. Тој пуслици могло би се замерити само онда, ако се може замерити ноћном стражару, кад викне: „Пазите да вам се ко у кућу не увуче!“ — Ми смо (не од г. Каменка Ј.) већ са више поузданих страна чули, да г. Радотић не влада пером тако, да би могао сам писати оне чланке, који су били у „Застави“ из Панчева, већ да му је за леђима она личност, која је дичну Милетићеву заставу прегла да окаља, и то смо довикнули оним људима који су охотно прегли да ту љагу са „Заставе“ оперу. — А зашто нисмо најпре искали обавештаја од „Заставе“. За то, за што и ноћни стражар не пита кућегазду: „Провлачи ли ти се ко кроз деру?“ Предпоставља да овај то не зна; па баш за то га и опомиње.

Ми нисмо хтели да угађамо оној страни, коју је Бекић „негда заступао“, — не знамо ни која се страна ту мисли, јер је Бекићева прошлост на више страна подерана. Али и сада и свагда рећићемо сваком пријатељу: „Чувај се да ти се Б., ма и кришом, ма и под туђом образином у кућу не увуче, — јер ту неће бити благослова.

Ето то је била намера и оне „пуслице“. А ово неколико речи није полемика, већ само објашнење на криво схватање наше добронамерне опомене.

Уредништво „Стармалог“.

Резигнација.

Г. Габор Пејачевић пуно озбиљно захваљује на понуђеном му (бог зна од кога) бугарском престолу. Не може га примити. Има много важнија посла.

Митар и Тривун.

У доњој Барањи у селу С. ожене неког Митра, овај је већим делом у риту одрастао, као и његов кум Тривун. Време се приближавало венчању, и тако приспеде тај у страху очекивани дан. Обојица су онда у цркви били, кад су се крстили. Наравно, да кад дођоше у цркву, да им је врло необично морало бити. Народа се прилично слегло. Наш кумашин Тривун које од стида, које од „треме“, дочепа се некако до короша. У том треба да кум ђувегију, а стари сват невесту к' олтару приведу, а ђувегија изгуби из очију свог Тривуна — без ког није ни часа у свом веку провео, па снажно повиче: „О Тривуне, ђе си?“ Тривун познавши глас свога драгог Митра, још снажније повиче: „Ево ме на тавану!“ **С. г. с. —ос—**

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ НА „СТАРМАЛИ“

изићиће у идућем броју. Али за то није ником забрањено, да се још о божићу, кад буде највеселији „Стармалог“ сети.

Све дужнике наше, којима су разаслате нарочите карте и сада уз овај број цедуље као опомене, молимо да сваки свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, иначе мораћемо их овде на овом месту по именце јавно позвати, да свој дуг одуже.

АДМИНИСТРАЦИЈА „СТАРМАЛОГ“.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

„Грађа за медицинску терминологију,“

Сабрао др. Милан Јовановић-Батут. Цена 1 ф. 20 н. или $2^1/_2$ динара. Наруџбине шаљу се поштанском упутницом писцу у Нови Сад.

Од овога дела има само 100 примерака на продају.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1887.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ТРИНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати издавалац штампарији А. Пајевића у Н. Саду.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ Г. 1887.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

Само оно што је добро

осигурава успех!

Др-а Милера сок од маховине, напредно добар лек од кашља, промуклости, вратобоље, слуза, почињуће суве болести, и уопште при свима болестима прибора за дисање. У теглама за децу и одрасле Цена једној тегли 50 н.

Др-а Милера балзам за предохрану од грчева. Овај балзам се препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, код надутости стомака, бљувања, пролива, ветрова; код колике је успех скоро за тренутак постигнут. Даље је ово добар лек код дуготрајних и испрљавих болести, јер знаменито поправља варење. Овај особити лек не би требао да фали ни у једној кући, нарочито по селима. Цена 1 фласона 1 ф. 50 новч., $^1/_2$ фласона 80 новч.

Др-а Милера балзам за жуљеве, напредно брао дејствујући лек од жуљева, брадавица, за чворњака коже (с болоњима скопчано) и прозеба. Да би се сачували публика од подражавања без вредности, молим да се иште само Милеров балзам од жуљева и да се пази, на оригинално спаковање. Цена је кутији с фласицом и упутством за употребу и са четкицом утврђеном на запушачу 60 н.

У *Новом Саду* добива се право само код *Љубе Стефановића*, спецерајског трговца; у *Осеку* код *Ј. Габенског* и *Ј. Г. Димеса*, апотекара; у *Вршцу* код *С. Стража*, апотекара; у *Сомбору* код *Ц. С. Вајдингера*. 3—12

Усавршених ШИВАЋИХ МАШИНА

најновијег Сингер-система са двоструким швом, са најновијим моталом за конац, машинским укупним прибором, елегантним поклопцем из ораховине, мозаиком урешеним столом и са гаранцијом од 6 год. шаљем са безплатним паковањем са подузећем (per Nachrahme) за 35 фор. ил 78 дин.

Машине су са свог најновијег механизма и са своје строге солидне и истрајне конструкције до сад ненадмашене, и могу се сваком пошт. потребачу савесно и најтоплије препоручити.

Налози се обављају за готов новац или пошто се капара од 10 фор. ил 2 дук. поштом уручи, које ваља слати са читком адресом на фабричара: 9—10

J. KARNER, represetant: A. Radulowits
Wien, VII., Zieglergasse Nr. 41.

Трговачка кућа за извоз, **Бернхарда Тихо у Брину,** Krautmarkt 18. бр.

шиље са платом у напоч:

ЧОХЕ ЗА ГОСПОЂЕ
чиста вуна, свакојаке боје по моди, 10 метера за читаву хаљину, 100 цм. ширине.
8 фор.

НИГЕР-ЛОДЕН ЗА ЗИМУ,
најновије и најтрајније за женске хаљине, 100 цм. широко.
10 метара 5 ф. 50 н.

ИНДИЈСКИ ФУЛ
полак вуна,
у свима могућим бојама, за потпуну хаљину, 100 цм. широке.
10 метера 4 ф. 50 н.

ВУНЕНИ РИПС
60 цм. широк.
10 метера 3 ф. 40 н.
КАШМИР полак вуна
100 цм. широк.
10 метера 4 фор.

ЦРНИ
ТЕРНО
100 цм. широк, који је пре кошгао 60 новч. заједи док га траје
10 метера 4 ф. 50 н.

Поркет за хаљине
хрскави десени
за прање, у комадима од 10—11 метера, 60 цм. широки, за целу хаљину
3 ф. 50 н.

Валерија-фланел
полак вуна,
најновији десени по моди, најбоље за зимске хаљине, 60 цм. широко.
10 метера 4 фор.

ПЛАТНО КУЋЕВНО
1 кид 4/4 широко 4 фор.
1 кид 5/4 широко 5 фор.
КИНГ-ТКАНИНА
боља него платно од перје. 1 к. 30 реси потпун
5 фор. 80 новч.

ОКСФОРД
за прање, најбоље кавеће, 1 к. 29 р. потпун
4 фор. 50 новч.
КОНОФАС
1 к. лубичасти 4 ф. 80 н.
1 к. црвен . . . 5 ф. 20 н.

Гарнитура од рипса
састојећа се из 2 крев. и 1 астаљског застирача
4 фор. 50 новч.
1 гарнитура од јуте
2 крев. и 1 аст. застирач
3 фор. 50 новч.

ВУНЕНЕ МАТЕРИЈЕ ИЗ БРИНА ЗА ОДЕЛО.
Палмерстон, хаваји, маиларин, за зимске капуте и огртаче, као и тиол, леден, перувијан, дескот, у комадима за цело одело и капуте у половину цене.

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ
плетених мајица за главу
у свима бојама, 1 комад величине 6/4 1 ф. 70 н.
Чаршаве за гости и јоргани за женској
1 к. вел. сорте 2 ф. 30 н.

Извесна количина вуненог марама за огртање
за госпође, 9/4 дугачке, у свима простим бојама, као и десенираних, пре беше цена 4 фор. 50 новч., а сад је будућно т. ј.
2 форинта (10—10)
Препродавци добивају 5% рабата.

Мустре и ценовници шиљу се бесплатно.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЛЕНИЋА У НОВОМ САДУ.

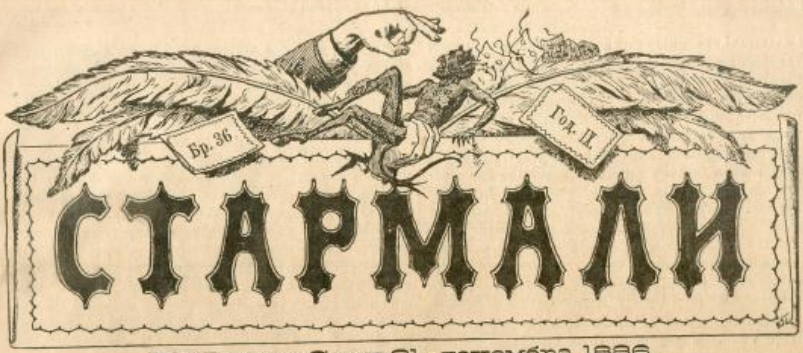

Бр. 36 Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 31. децембра 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Публици српској
У ОЧИ НОВЕ ГОДИНЕ.

Новинара богме
Има разне феле.
Једни волу правду,
Други паре беле.

Једни дижу бољу —
Ма их у мрак стисли;
Други купе речи
Да сакрију мисли.

Једни, ако греше,
Неотице греше;
Други шире руке
Па за грехом спеше.

Једним с' каже: „тако“!
А другима: „лијо!“
Свакоме онако
Како ј' заслужио.

Једнима се мили
Пробудити зору;
Други здравом бору
Волу бушит' кору.

Једни вичу: паз'те;
То нам и то прети!
Други веле: све ће
Влада нам донети,

Једни чисто: кажу:
Ово ти је мана.
Други вас хајкају
У канџе Германа.

Једни мисле, траже,
Прокрчују путе,
А други се на њих
Баш за ото љуте.

Једни иду право,
А други се криве —
Наравски, ни једни
Од „луфта“ не живе.

Ал је разлик као
Бог и шеширџија:
Једне народ издржава
Друге субвенција.

* * *

За то вам сад веле
И Ћира и Спира:
Ко новине држат' мисли
Нек их добро бира.

Ћира и Спира.

Шетња по свету.

XXXVIII.

Сад су краљ Милан и његова „напредњачка“ влада сигурно потпуно сретни. Један Солдатовић је убијен, а други је заробљен, те сад више нема опозиције у Србији. Сад ће Гарашанин и остали напредњаци моћи спокојно чинити, шта хоће, а неће морати страховати, да ће добити какво писамце и за тим у походе — хајдуке. И ја држим, да су у Србији само Солдатовићи били опозиција, а они сви други или су се влади клањали, или пак ни сами нису знали, шта раде, али ми поред свег тога ипак чудновато звучи, што Србија тражи од Угарске некаквих тридесет жандара у помоћ, да би могла свладати хајдуке. Дакле

са Солдатовићима није изумро стари српски протест против насиља и против неправде — хајдуштво, него се морају у помоћ позивати мађарски жандари, те да се растерају хајдуци. То је скуп начин растеривања. Ја бих знао много јефтинији, само ако хоће српска влада да ме послуша. А тај начин, управо то средство је већ опробано, дакле сигурно је. Ето, по нашим црквама о божићу гдегод се читао Германов божићни поздрав, свуда се народ разбегао. Нека сад српска влада набави себи неколико таквих Германових поздрава и нека их распошље разним хајдучким четама, па ако се не разбегну, ја крив. Нико их не задржа, да не пређу преко српске границе, ил у Румунију, или у Бугарску или пак у Турску, јер ће сви држати, да је у Србију дошао буди бог с нами.

Овако пак звати мађарске жандаре у помоћ и излагати их опасности, да их убију српски хајдуци — то је и нечовечно и кошта доста новаца. Ваља само неколико Германових божићних поздрава распослати, па ће Србија за тили часак бити чиста од хајдука. Бојати се само, да и народ не дочује за тај поздрав, па ће онда настати нова сеоба Срба.

Код нас је већ друкчије. Ако се он селити неће, ми се зацело селити нећемо. А да се сели, за то би најбоље било, да добије што више неповерења. Али с тим се некако оклева. Ту ми се допадају браћа Шиклушани. Види се, да су скроз и скроз практични људи. Држали су прво црквену скупштину и ту су донели поверењицу саборској већини, а одмах за тим сазвали су и јаван збор, те са скупштине одоше на збор и ту решише, да Герману пошљу неповерењицу. То је врло практично. Да су се на то сетили Новосађани, могли су и они тако учинити, а овако муче се већ више од месец дана, како да одрже збор, па никако да дођу до резултата. На полетку, велике ствари и захтевају много времена и дуго промишљења, али где се и сувише отеже, ту обично испадне — ништа. То је стара истина, али ће увек и нова остати. Никад јој лице неће бити смежурано. На полетку, зашто да је Нови Сад увек и у свему први? Нека се и друга места прославе. Само то је рђаво, што код нас један на другог изгледа, па један неће да уради, што, док други не уради, то тако нико ништа не учини. Тако многе општине изгледају на Нови Сад, па пошто у погледу неповерења није ништа Нови Сад учинио, то се и те општине скањују, што да богме нимало није оправдано. Али такви смо ми већ, па што ћемо? Из те коже никуд ни камо, само пазимо, да нам бар та кожа читава остане.

С тим се бугарска депутација не може похвалити, т. ј. да јој је кожа читава. У Берлину су је страшно поцепали, али у Лондону су је закрпили са осам милијуна форината, што су Енглези дали данашњој бугарској влади, да и даље може бургијати против Русије Но таман су је у Лондону закрпили, а ето у Паризу су депутацији кожу опет поцепали и ко зна, ко ће доћи сад да шије и крпи. Ја држим, да се више закрпити не може, али дај боже, да бугарском народу остане кожа читава, па ма депутацију, данашње бугарско намесништво и данашњу владу са свим одерали.

Милоав

Уштипци.

До године ће држати Мађари **скуп** за помађаривање. Но тај **скуп** ће ако да бог увидити, да нами никакав отпор неће бити — **скуп**.

* * *

Но ако се ми, уместо **помађаримо**, размађаримо за своја права, онда ће тек бити лепо.

* * *

Лане се преко десет хиљада становника иселило из Угарске. И да се ти људи нису иселили чак у Америку, опет би се могло рећи: — „**далеко** смо дотерали.“

ПОДЛИСТАК.

Под прозором.

— Мало истине и мало поезије. —

Посвећено „њој.“*)

Било је дивно летње вече.

„Сунце је већ одавна зашло за дољинске планине. Давно се окупао Дољин у вечерњој румени сунчаних зрака, те се сад умотао у пешкир тихе месечине, у пешкир звездама извезен.“ Тако га је описао Бранко, који је спадао већ у јато бољих полетараца.

„Месечево бледо лице, баш као оно моје о поју тарју светога Јована, сипало је као и обично немилице своје зраке по целом Дољину“ вели Пеца, који је ово вече са астрономског гледишта описао.

„Па ко би сада“ велим ја на основу искуства „поред овако дивне ноћи и поред овако несносних математских задатака остао код куће?! Где је тај — па ма и најнежнији прозаиста био — који би поред овако дивне ноћи и поред нешто пара у кеси (које су буди међу нами речено неком трећем намењене) који би дакле остао код куће?! Који је то, што би поред овако дивне ноћи, поред овако добре воље и поред овако дивног вина код „сиве чутуре“ остао код куће?!

Ни најнежнији, ни најзакоченији ни најсухопарнији створ божији не би могао срцу одолети, а камо ли ја, који сам већ једном залетио крилима стрешећ' горе Парнасу, ја, коме су та крила већ одавна сломљена, ја који сам већ избацио:

Дај да скинем румењике
Из пехара твојих уста,
Да с' опијем од пољупца,
Да с' уголи жеља пуста.

Дај још једном да искапим
Ала годи! Ох дај га, дај!
Та још једном пољуб жарки
Та учини жељи крај!

Љубећи те ја ме с' осу
Твоја коса, црна ноћ;
Ох по мраку вако пијан,
Хоћу л моћи кући доћ'!

*) Та „она“ налази се неприметно у прва три одељка скривена у једној речци.

* * *

Новосадске велоципедисте, Срби и Немци приказиваће на својој забави: „јахање двојице на једном точку“. Ту се види, како би нам било свима свуда места, кад би само знали удесити.

* * *

Но на истој забави играће се неких четир чардаша а једно коло. Из тога се опет види, да нејашу двојица на једном точку, но да смо ми тамо тек пети точак у коли.

* * *

Из Бечкерека се зачуо: „Глас“. Ако остане јасан и громак, биће му као и сваком јасном „гласу“, т. ј. одзив неће фалити.

* * *

Главни сарадник „Гласа“ др. Бота јавља међу огласима, да је пронашао маст, која чисти пеге и флеке са лица. Ми се надамо, да ће он и у уредничком делу листа, тражити начина, да се чисте пеге и флеке са српског лица, и онда — аферим докторе.

* * *

У Сарајевској женској задрузи има 100 Чивутка и 20 Српкиња. Ко то чита, мора мислити, да је име Сарајево постало од „Сара-лебен“.

* * *

Двадесет српкиња у том друштву или је здраво много, или здраво мало. Здраво много онда, кад је то друштво Чивутско, а здраво је мало онда, ако је то друштво — опште. Или — или.

Једном „пријатељу“!

Што ме хулиш, грдиш,
и за леђа свуда,
не боле ме здраво;
али што ме хвалиш
чим пред тебе станем
то ми није право!

Др. Казбулбуц.

Ћира. Јеси ли чуо како у „Новом Беогр. Дневнику“ председник друштва св. Саве уздише за војводином?

Спира. Чуо сам.

Ћира. Али како Босна и Ерцеговина уздишу за председником друштва светог Саве, или бар за таким и сличним уздисајем из Србије, то ваљда ниси чуо.

Спира. То није било штампано.

Ћира. Знаш шта би нам ја још желио за нову годину?

Спира. Да чујем.

Ћира. Желио би да „Браник“ и „Застава“ никад не добију прилике кошкати се међу собом; да раме уз раме пођу за својим задатком, — а цео народ то узме себи за пример и на њих да се угледа.

Спира. Лепа жеља, ћиро, да је бог услиши!

Спира. Имам и ја једну жељу, — та је још шира.

Ћира. Хајде сад ја да чујем.

Спира. Да браћа Хрвати увиде што су више пута превиђали. А ми Срби да не видимо што смо више пута виђали. А суседи да нам завиде, што нас је слога тако окрепила.

Ћира. Из твојих уста у божије уши!

Ћира. А зар ми немамо жеља, које су још шире?

Спира. Имамо, ћиро, имамо.

Ћира. Ал што да их ређамо, кад их сви знамо. Боље је да мање говоримо, а више да радимо.

Спира. Е па срећна нам нова година!

Ћира. Срећна и берићетна!

На небу се указаше
Твоје очи звезде сјајне;
Ја занесен пијан падох
На груди ти беле, бајне.

Ох ноћи, ох ноћи!
Кад ћеш опет доћи?

ја, који сам окусио, шта је то „жарки пољубац“, „бела вила“, „небесни створ“, „срце“, „душа“, „рујна зора“ и најпосле „рујно вино“.

Ја не могах жељи одолети.

Оканем се математике и несносних формула и помислим на „сиву чутуру“ и веселу браћу; бацим оштар поглед на узан грлић мастила и помислим на мало шири грлић „сиве чутуре“; књигу у запећак, перо о под, капут на себе, цигару у зубе, газдарици „лаку ноћ“ и певуцкајући:

„Ти с' чутуро красно цвеће,
Нема тога, ко те неће!“

одох управо куд ме срце вуче, одох „сивој чутури“.

2.

„Ево мене, ево и весеља!“ ускликнух браћи која ми одмах онако са врата поче „ђачко српски“:

Мало нас је (само шест и ја седми)
Ал смо људи!

Ја да се растопим од радости, од милина и од вина.

Одмах се створи за мене места и прва ми је брига била да надокнадим онолико, у колико су они већ у напред одмакли; у осталом то сам брзо надокнадио и за кратко време били смо на једној мери.

Милина је то било погледати онако из „фоглсперпективе“, како се разбалаћисмо под зеленим орахом и под оним знатним ђачким оклопљеним шеширима, а на сред среде дворишта од „сиве чутуре“.

Да би романтичније било, месец је радознало провиривао кроз брснато грање, и чисто се смеши на веселу — с дозволом државног тужиоца — омладину, као год што се смеши крчмарева лепа ћерка, што радознало провирује кроз завесу.

Између осталог говора, највише нам је на усти било „вина амо!“ и по које „хај! хај!“, а то је знак да смо били сви у свом елементу.

Мустаћ — један од врло популарних ђака — погладиби брчиће што их је пре неколико недеља стекао, навуче мало шешир на очи и загрливши до њега седећег Ла-

Пуслице.

⌒. Брегово је сад наше. (Тако се хвали Гарашанин). — Али Сливница је њихова (тога се сећа „Стармали“).

⌣. Оно управо ни Брегово није наше, него ће остати бугарско, а добиће се у замену гдегод по ланца земље. (Та да је бар цео ланац, па да га поклонимо јунацима тога успеха).

☽. Али баш и онда, кад би по ланца земље нешто вредило, питање је: шта вреди регентство, које заступа кнеза, који није кнез.

У Шпанији је боље. Онде мали краљ плаче кад хоће да га фотографирају. Но зло је онде где поштеним фотографима ударе сузе на очи кад хоће одгојеног већ краља да фотографишу.

·//. Кад би сад нешто сишли дванаест апостола па дошли у Сомбор — да ли би могли од шест партаји направити једну?! или би се можда и сами разделили на шест странака (кад би подуже остали у Сомбору).

⊙. Да је Анђелић Мацар, али справедљив Мацар, он би поп Аћиму шицком рекао: „Поп Аћиме шицки!“

≈. Кад се сетим оних силних Бара, у којима се наши друмови купају, онда налазим да је сасвим у реду, што се нов министар комуникација зове Ба'рош.

||. Али кад се сетим наше празне државне касе, онда се чудим како наш министер финанције није преиначио своје презиме, па да се место Сапари зове Безпари.

△. А знате ли ко је био ове године полаженик у Србији? — Тридесет Аустро-угарски жандара, који су се сад тамо раскомотили као код своје куће. Но то је само полаженик. Ако овако потраје доћи ће и цео женик (т. ј. ако и нева на то пристане).

ϱ. Кад може Бизмарк послати Батенберга у Каиро, — онда може ваљда и Гирс кога послати тамо, здравља ради (Србијиног).

□. Осам стотина потписа панчевачки и то од једне стране, — то је много. Од тога би се материјала могло у Сомбору направити бар три угледне партаје.

☙. У уводном чланку „Н. Доба“ број 140. прича се о Јанусу са два лица. Питање је од куд српска публика сме знати ко је Јанус, кад не сме знати шта је Медуза.

ϩ. Сад хоће и један Мацар да се продукује са гладовањем. Не треба се журити; научи ће Тиса и његова система нас све тој новој врлини.

[X]. Тај се Мацар случајно сове флајшер. Као што се види име му није мацарско, — а још је мање посно.

✕. У варошици Штитнику била је на божић црква дупком пуна. Поп се лати за ту прилику и по-

---

зу, увераваше га, да ће пре месец дању сјати, него што ће он вино омрзнути (а буди узгред речено и лекција му се просладити).

Пеца — и опет капацитет смеши се и пуштајући густе димове чисто себи претставља, да су то бриге које се за часак укажу, па их за час и нестане, као и вина, које се за тили часак у боцама укаже, па га још за тили час нестане.

Јаша — иначе доста прозаично створење — често се хватао чаше у намери или да коме наздрави, или да је попије (највише се дешавало ово последње), остали би викали оно уобичајено „чујмо! чујмо!“ па би се тим и свршило.

Напослетку устане Влада и сасвим реторским духом стаде: „Браћо! Ја досад“ ми се сви забленусмо у њега „ја досад још никад нисам наздрављао, па нећу ни сад!“ испије чашу и сасвим хладнокрвно седе доле.

Као наручено дошла је иза овога говора песма „Кад се сетим мила душо!“, коју је Глиша тако певао да све везе, а ми смо му помагали онако мумлајућим (техничким изразом речено) медвеђим кором.

Песму су завршили откуцаји на црквеном сату, чија се сказаљка попела до врхунца и откуцнувши четири у тенору и дванаест у басу, ми се згледасмо а Пеца се усуди шта више, да нам каже, е би било време да се иде кући.

Најпосле и новаца је нестало у кеси, те се морадосмо хтели не хтели, растати са оним дивним орахом, са оним дивним вином, са оном дивном крчмаревом ћерком и само нас је месец пратио, коме је Бранко целим путем неке елегије стварао.

Кад смо . . . ох! дошли ох! пред . . ох! њен стан. ох! (извините моме уздисању) тада ће Глиша — као мени у почаст да јој под прозором отпева:

„Спаваш ли злато моје?
Спаваш ли, ој!
Зора је тако љупка,
Ветрић ја тако благ
Косицу чека твоју
С њом да се игра благ —
Спаваш ли, злато моје,
Спаваш ли, ој!

Ја сам у себи говорио „спаваш ли бела вило?“ „спаваш ли зоро рујна!“ „спавашли, анђелу, небески створе спаваш ли, моје све и сва?!“

че мађарски да служи, — али за часак сви Словаци изиђоше напоље и не остаде у цркви нико само Поп и црквењак. Заиста је чудотворан мађарски језик, кад се употреби где не трѣба.

Ш. У Лондону је јака магла, али ипак се види да Гледстон много боље изгледа него сви торијевци. Радујемо се томе изгледу.

Стармалов календар.

Многи се питају: „Каква ће бити наступајућа година? Ти ми људи изгледају, као да боже ме опрости, нису читали календаре. И за такве ћу ја овде исписати што им је најнужније знати.

Година 1887. биће — „проста“ година. Може се насигурно узети, да није читала књигу: „Не пристоји се“, јер ће нам доћи у по ноћи. А кад календарџије прориче, да ће год. 1887. бити проста онда се можемо од ње надати, да неће пре него што уђе, закуцати. Но за то ће нам тим више куцати на врати они, који честитају, и с тима ћемо канда бити и сувише задовољни.

Година 1887. владаће месец. А кад влада месец може се узети, да ће те године бити облаце месечине, с тога се тој години радују заљубљеници, а још више пијанице, јер неће тако често падати по мраку, кад се враћају на бирцуза. Владаћу месеца могу се још радовати новосадски и ини фењери по нашим крајевима, јер ће их бар месец мало осветлити.

Година 1887. наступиће рано у четвртак, дакле после среде, а то је, чим престане постан дан. И кад је нова година изабрала да дође у мрс, може се узети да ће и донети собом мрса у изобиљу. Биће мрса, то је сигурно, само да га не буде и сувише — на разбојишту.

Год. 1887. биће два помрачења сунца, два помрачења месеца и још помрачење славе неких држава. Помрачења сунца и месеца неће се видити свуда, али помрачења која сам напослетку споменуо, не само што ће видити, него ће се и чути.

Главнија предсказивања за год. 1887. ова су:

Ако последњег јануара напада велики снег, па се одмах за тим истопи, онда каже вечити календар, да ће 1. фебруара бити страшна — блата.

Ако се две државе побију, биће сигурног — рата.

Ако буде људи да се још већма загреју за српску автономију, Герман ће се — смрзнути.

Но на сваки начин најглавније пророчанство ово: „Ако у народима буде свести, нек се не боје — ничега.

Распоред радова за год. 1887. овај је:

Јануара: Ако се ниси још претплатио на своје новине, претплати се, јер можеш заборавити.

Фебруара: Ако се ниси још оженио, ожени се, јер доцније могу тебе заборавити.

Марта: Ако си у Србији владар, па имаш јектичаву политику, спреми ствари да путујеш.

Април: Ако те позову на збор, не мој се скањивати.

Мај: Ово је месец близанаца. Ако се близанци Срби и Хрвати нису још збижили, крајње је време да учине.

Јуни: Избори у Угарској. И ако ово није месец април, пази добро да те не пошљу у април.

Јули: (Сенокос.) Коси сено, али не мој бити као сено, да планеш па да се угасиш.

Август: (Жетва.) Како си сејао онако ћеш и жњети. А сети се да ћеш онако жњети доцније, како будеш тог месеца сејао, јер ће бити избори у тројединици.

Септембар: (Берба.) Пази добро што радиш;

То је онај „небески створ“ због кога сам више пута добио „бугер“: то је оно „сунце“, поред кога сам толико пута под прозором, баш као и сад чечељи — озебао: То је „оно“, коме сад певамо, моја драга, моја љубовца.

Завршивши последњу строфу „устани о!“ на прозору се укаже „неко“; ја мишљах да је тај „неко“ „она“, но ја сам то само мислио, а ко је у ствари био, то ћемо видети.

„Идемо, дакле да видимо.“

3.

Већ недеља дана прође, како смо се опростили мамурлука (ал смо и појели чабар краставаца); већ недеља дана прође, како ме професор Квоцијентић понешто попреко гледи.

Тако смо ми живили с' дана у дан, но промене ради рећи ће нам једном професор, да остапено нас седморица, и то баш они што су били код „сиве чутуре.“

Шта ће то бити?

Ја сам у себи заједно са Чернишевским узвикнуо „*Шта да се ради?*“

Слутили смо да ће бити окршаја, само од куд су дознали!

„Од куд су дознали?“ било је питање на дневном реду, и после „мало време за тим потрајало“ било нам је сасвим то питање решено.

И извесни кућну час, и ми пошетасмо у управитељеву канцеларију (званичним послом?!)

Још никад нисам закуцао на овим вратима, а да нисам изишао напоље забринут „шта ћу да радим сам самцит после подне“ у затвору“, но сад као да неће бити тако т. ј. бар неће бити сам у затвору, већ и она шесторица који се до сад решише, да се жртвују „један за све, а сви за једног.“

Сви што смо били на оптуженичкој клупи, претварасмо се као да ништа не знамо, и као да смо најневиннији.

Најпосле „полиже се тигар љута звери“ — управитељ, заједно са својим трубухом и наместивши наочаре, отпоче:

„Ви“ ту нас све значајно погледа „ви сте оптужени од Г. професора Квоцијентића“ ми се згледасмо. „Јест! ви сте оптужени због изгреда и демонстрације, која је баш ли на њега управљена — мир! немате ништа говорити!“ осече се на Глишу, који ће хтео да изрази своје негодовање.

немој да ти се једном каже, да ниси вредан оног вина, кога испијаш.

Октобар: Ако си се фебруара оженио, наручи колевку.

Новембар: Ако овог месеца буде не само по пољу, него и по политици велике магле, то време употреби на сравнивање, па ћеш једном за свагда заволети — светлост.

Децембар: И ако је зима, немој се згрчити, нит држати стиснуте песнице у — џепу. Запамти, тако ћеш се најпре — смрзнути, а ти не треба да дочекеш само год. 1888. него треба као народ да будеш — вечан.

А сад сретна нова година!

„Велики „„туш““!!!“

Седим Вам на „софи“
  ономад на „бáлу“,
Гледам како младеж
  све прелеће „сáлу“.
Бројим кол'ко пута
  игра која „дáма“,
ил' колико пута
  Забавља се — „сáма“. . . .
После игре редом
  крај мене се шећу! —
(Куд ћеш штогод лепше? . . .
  куд забаву већу??) . . .
У једаред видим
  једна „дама“ лепа,
(за собом је вукла
  три метера „шлепа“)
кад год ближе мени
  шетње ради дође,
да никако неће
  крај мене да прође,
а да поглед дивни
  на мене не баци! . . .
Нема сумње! То су . . .
  врло добри знаци! . . .
Срце ми се чисто
  надима у груди!
та већ знате, како,
  осећају — људи!! . . . . .
На то мој „колега“
  дође ближе мени,
а ја ни пет ни шест
  већ о красној жени!!
Како увек мене,
  кад год прође гледи; —
И шта из тог' може
  за мене да сљеди! . . .
А он тек ће рећи,
  (па све чисто слади)
„а ла није друже — —
  „огледала“ ради
што за тобом виси.
  а њој млого треба?!!! . . . .
— — — — — стрмоглав сам пао
  чак из седмог неба!!!

Др. Казбулбуц.

Досетке и наивности из дечијег света.

Дете. Је ли, оче, одакле је тај путник, што је јутрос био код нас?

Отац. Из Омиша; — одговори отац.

Дете. Из'о миша?! Па то је он онда мачак.

У неком друштву живо су се препирали око тога, да ли календар може да претскаже време или не, кад су се већ уморили око те теме, онда неко запита Малу Нинку, шта она мисли о томе.

„Ви“ сад нас није погледао онако значајно, а требао је, бар би видио на лицу нам тугу и жалост, што је прекинуо тако диван говор „ви, . . . ви . . . висте . . . . ви сте слаба меморија! помислим у себи, као што то обично вели и професор Црнић „ви сте пре недељу дана око поноћи“ ја се накашљем „под прозором“ ej наопако та тај све зна „да, ви сте под прозором Г. професора Квоциентића држали као бојаги, онако у подсмех, неку „серенаду“ и певали му песму „Спаваш ли?!“

Ја га нисам ништа разумео. „У подсмех, бојаги, па још професору Квоциентићу певали „Спаваш ли?“ шта је то ког ђавола?

„И зашто је“ настави управитељ цицеронски „славна професорска колегија нашла за вредно да вас“ помилује хтео сам силом да кажем, али нам он „да вас казни затвором, на једно цело после подне; Затвор ће те наступити после подне од два до седам. Сад можете ићи!“

Ми се поклонимо и у себи рекавши „љубимо руке“, изиђемо напоље.

„Шта је то људи?“ запитаће Пеца „од куд да ми певамо Квоциентићу?“

„Па зар ми нисмо певали под „њеним прозором?“

„Нисмо на жалост“ одговори Јаша, који је још јуче знао о свему том, само није хтео да нас поплаши.

„Па да коме смо?“

„Ето видиш коме, Квоциентићу. „Она“ се баш пре три дана отселила из тог стана, а на њено место се Квоциентић доселио и ми смо мислили да певамо „њој“ а међу тим нас је Квоциентић све побележио, вирећи кроз шалоне.“

„Е тако је судба хтела“: рекосмо сви у један глас.

* * *

И зачу се последње „шкљоц“ и ми смо били са оне стране браве.

Све је мирно, само се чује тихи бахат послужитељева хода и звекет кључева, што их уза се носи; после пет сахата чуће се то исто и ми ћемо ступити на слободну ногу.

Дотле се стрпимо!

У Добину на дан „седам мученика“

Седам.

Нинка мора бити да је баш и сама о томе промишљала, јер брзо одговори: Па да — кад календар покисне, онда је киша.

Мати. Опет плазиш језик. Толико сам ти пута казала да је то гадно. Које дете плази језик добије батина.

Нинка. Или крајцару.

Мати. Шта!?

Нинка. Па чика доктор увек ми даје крајцару да му исплазим језик.

Јока, дечко од осам година, молио је ујака да може ићи у цркву да види сватове.

— Добро! рече му ујак. Иди. Али тамо деца вичу: кес' куме, и грабе се о новце. Тешко теби, ако дознам да си и ти то радио.

Јока диже своје црне очи, гледи ујака, гледи га, па онда рече: Ако дознаш! — Али ако не дознаш!?..

„Чико, шта то читаш?“

„Ево хоћу да решим овај задатак из Невена, па не могу, а овде стоји да је то за мање.“

„Па и ти би могао решити да си мањи.“

Мали Јоцика видио коњаника, па беж' матери: „мама! мама! Ево иде један „скакана“! (хтео је рећи катана.)

„Милкина коса!“

Виђао сам за живота
доста лепих жена;
знам, да свакој њеној драги
мушко срце ј' цена! . . .
Лепе очи, лице красно
или уста рујна!
тело вито, танкостру
или њедра буј-а!
па ножица округласта,
(још када је боса!)
све је дивно . . . ! али све их
надмашује — *коса!!!*
Виђао сам косу лепу
и снеђу и плаву
дичила је, красила је
млогу лепу главу;
али коса Милке мале
све ово надкрили!
таку косу песма даје
само горској вили! . . .
Та црња је него поноћ
а густа ко тама!
Плетенице колике су,
нежна Милка сама!
Таку косу редко само
носи женска глава,
била она „гаравиша,“
или била „плава“! . . .
Ал' за наше мушко срце
и боље је тако;
јер би млоги с таке косе
посрнуо лако!
То би била *она мрежа*
што се птици мете,
да се јадна у гнезде —
што боље — заплете!

Др. Казбулбуц.

Грк и сом.

Ишао Грк на Дунав да хвата рибе, ухвати једног великог сома, стаде га гладити и овако мудровати:

„Сад ћу полак да ти пецам, па ћу полак да ти кувам, сос бибер, сос лорбер, сос паприко“, — сом се међу тим прући, па у Дунав — а Грк говори срдито „сос г . . . о.“

У Ботошу. **Цига.**

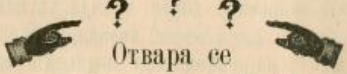

Отвара се нова претплата на „Стармали“.

Ново лето „Стармалога“ пита
Да л' још има у роду кредита.
Да л' му шала није отежала.
Да л' му збиља још у црно циља.
Да л' га траже да истину каже.
Да л' га зову к окршају нову.
Да л' га чека и младић и дека
Ради лека и баба и сека
Да л' га ко год и потајно чита
— Да ли има у роду кредита.

А „Стармали“ пуцну дим дувана:
Не питај ме делијо незнана!
Сам да кажем не би била дика, —
Већ ти питај мојих претплатника.

Ново лето баш је радо знати;
„Стармалога“ под руку ухвати:
Ево с' нова претплата отвара —
А публика нека одговара.

Одговорити се може на четири начина:
Са 4 фор. (на годину);
Са 3 фор. (на три четврти);
Са 2 фор. (на по године);
Са 1 форинтицом (на дуга три месеца).
(За Србију и друге земље 10, — $7^{1}/_{2}$, — $2^{1}/_{2}$, — $1^{1}/_{4}$ динара.)

„Стармали се разликује од Бизмарка и по томе, што не тражи претплату на 7 година у напред, — јер се узда да ће и до године (било мира, било рата) имати ваше поверење.

Претплата нек се шаље издавадељству у Нови Сад. Рукописи нека се шаљу уреднику у Беч. А неповеренице нека се шаљу Анђелићу у Карловце.

СТАРМАЛИ.

Новије књиге и музикалије.

послате уредништву на приказ.

Мија бродар. Приповетка из Баната. Написао Милут. Јакшић. у Н. Саду 1887. Српска штампарија др. Свет. Милетића. Цена (?).

I Ђулић З. J. Јовановића. Самопев за тенор или сопран, са претњом ситних гуда, хармониума и гласовира. Од Роберта Толингера. Издање друштва „Гусле“, цена 80. новч.

Најлепше и најодабраније приче из „Хиљаду и једне *ноћи*.“ Издање српске књижаре браће М. Поповића, у Новоме Саду. Цена 60 новч.

Све дужнике наше, којима су разаслате нарочите карте и сада уз овај број цедуље као опомене, молимо да сваки свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, иначе мораћемо их овде на овом месту по именце јавно позвати, да свој дуг одуже.

АДМИНИСТРАЦИЈА „СТАРМАЛОГ.“

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1887.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ТРИНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац штампарији А. Пајевића у Н. Саду,**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ Г. 1887.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

Само оно што је добро

осигурава успех!

Дра Милера сок од маховине, ванредно добар лек од кашља, промуклости, вратобоље, слуза, почињуће суве болести, и уопште при свима болестима прибора за дисање. У теглама за децу и одрасле Цена једној тегли 50 н.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Овај балзам се препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, код надутости стомака, бљувања, пролива, ветрова; код колике је успех скоро за тренутак постигнут. Даље је ово добар лек код дуготрајних и исцрпљивих болести, јер знаменито поправља варење. Овај особити лек не би требао да фали ни у једној кући, нарочито по селима. Цена 1 фласона 1 ф. 50 новч., $^1/_2$ фласона 80 новч.

Дра Милера балзам за жуљеве, ванредно брзо дејствујући лек од жуљева, брадавица, задебљања коже (с боловима скопчано) и прозеба. Да би се сачувала публика од подражавања без вредности, молим да се иште само Милеров балзам од жуљева и да се пази, на оригинално спаковање. Цена је кутији с флашицом и упутством за употребу и са четкицом, утврђеном на запушачу 60 н.

У *Новом Саду* добива се право само код *Љубе Стефановића*, спецерајског трговца; у *Осеку* код *J. Габецког* и *J. Г. Динеса*, апотекара; у *Вршцу* код *С. Страха*, апотекара; у *Сомбору* код *Ц. С. Вајдингера*. 4—12

У савршених

ШИВАЋИХ МАШИНА

најновијег **Сингер**-система са двоструким швом, са најновијим моталом за конац, машинским укупним прибором, елегантним поклопцем из ораховине, мозаиком урешеним столом и са гаранциом од 6 год. шаљем са безплатним паковањем са подузећем (per Nachnahme) за 35 фор. ил 78 дин.

Машине су са свог најновијег механизма и са своје строге солидне и истрајне конструкције до сад ненадмашене, и могу се сваком пошт. потребачу савесно и најтоплије препоручити.

Налози се обављају за готов новац ил пошто се капара од 10 фор. ил 2 дук. поштом уручи, које ваља слати са читком адресом на фабричара: 10—10

J. KARNER, represetant: A. Radulowits
Wien, VII., Zieglergasse Nr. 41.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.